

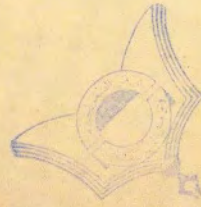
اسناد مطبوعات ایران (۱۳۲۰-۱۳۳۲)

جلد چهارم

سازمان اسناد ملی ایران
(پژوهشکده اسناد)

به کوشش: محسن روستایی - غلامرضا سلامی

۱۳۷۷

تاسیس ۱۳۲۶
مخاطبان تخصصی اسناد

قیمت: ۹۵۰ تومان

Iran Press Documents

(1941 - 1953)

Fourth Volume

Iran National Archives Organization
(Records Research Center)

by:

Mohsen Roostai & Gholamreza Salami

1998

۲-۲۰-۶۱۸۹-۹۶۴ (دوره چهارم جلدی)

ISBN 964 - 6189 - 20 - 2 (4 Vol. SET)

۹-۱۹-۶۱۸۹-۹۶۴ (جلد چهارم)

ISBN 964 - 6189 - 19 - 9 (Vol. 4)

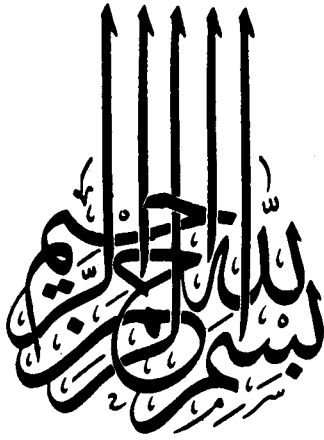
اسناد مطبوعات ایران (۱۳۲۰-۱۳۳۲)

انتشارات سازمان اسناد ملی ایران

۱	۹۱۰
۱۸	۵

1950

اسناد مطبوعات ایران

(۱۳۲۰-۱۳۳۲)

(جلد چهارم)

سازمان اسناد ملی ایران
پژوهشکده اسناد

به کوشش
محسن روستایی - غلامرضا سلامی

انتشارات سازمان اسناد ملی ایران

۱۳۷۶

سلامی، غلامرضا، ۱۳۵۰ -

اسناد مطبوعات ایران (۱۳۳۲ - ۱۳۲۰ ه. ش.) / به کوشش غلامرضا سلامی، محسن روستایی -

تهران: سازمان اسناد ملی ایران، پژوهشکده اسناد، ۱۳۷۴ - ۱۳۷۷.

۴ ج: مصور، نمونه.

مندرجات: ج. ۱. کلیات و قوانین. - ج. ۲. متن قوانین -

۱. ایران - تاریخ - پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۳۲ - مطبوعات. الف.

روستایی، محسن، ۱۳۴۲ - نویسنده همکار. ب. سازمان اسناد ملی ایران. ج. عنوان.

۹۵۵/۰۹۲۰۹۲۴

DSR ۱۴۸۶ / س ۷ الف ۵

نام کتاب: اسناد مطبوعات ایران (۱۳۳۲ - ۱۳۲۰) (جلد چهارم)

به کوشش: محسن روستایی - غلامرضا سلامی

ناشر: انتشارات سازمان اسناد ملی ایران

نشانی ناشر: تهران، میدان ولیعصر، خیابان کریمخان زند، خیابان به آفرین، پلاک ۶۶ کد پستی: ۱۵۹۳۶،

تلفن: ۶۴۶۴۸۰۱ - ۶۴۶۹۰۱۰

تاریخ نشر: ۱۳۷۶

نوبت چاپ: اول

حروفچینی و لیتوگرافی: مؤسسه امید

چاپ: سپند

قطع: وزیری

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۶۱۸۹-۱۹-۹ - 964 - 6189 - 19 - 9 (Vol. 4) ISBN:

شابک: ۹۶۴-۶۱۸۹-۲۰-۲ - 964 - 6189 - 20 - 2 (4 Vol. SET) ISBN:

کلیه حقوق برای سازمان اسناد ملی ایران محفوظ است.

فهرست مطالب

شش	فهرست موضوعی اسناد: از حرف (ک) تا آخر حرف (ی).....
۷۴۸	متن اسناد: از روزنامه (کارزار) تا روزنامه (یویو).....
۱۰۷۱	پیوستها.....
۱۱۰۳	فهرست اعلام.....
۱۱۴۹	تصاویر گزیده اسناد.....

فهرست موضوعی اسناد

صفحه		عنوان
	ک	
		— صدور امتیاز روزنامه کارزار در تهران به نام رضا صمصام‌نیا پس از تقاضای نامبرده و درخواست سه تن کاغذ.....
۷۴۸-۷۴۹		— صدور امتیاز روزنامه کارگران ایران در تهران به نام مهندس محمدباقرنیو و چگونگی توقیف روزنامه مزبور.....
۷۴۹-۷۵۰		— رفع توقیف از روزنامه کاروان.....
۷۵۰-۷۵۱		— صدور امتیاز روزنامه کارودانش در تهران به نام دکتر خدیجه محمدآبادی (کشاورز) و چگونگی توقیف روزنامه مزبور.....
۷۵۱-۷۵۲		— صدور امتیاز روزنامه کارون در شهر اهواز به نام سیدحسین فرهودی.....
۷۵۲		— ارسال چند شماره از روزنامه کانون برای قوام‌السلطنه به منظور مطالعه و رؤیت مندرجات آن، صدور امتیاز روزنامه کانون در تهران به نام حسین مطیعی تهرانی، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور، شرحی افشاگرانه درباره عملیات مطیعی و رابطه او با سیدضیاء.....
۷۵۲-۷۵۷		— صدور امتیاز مجله کانون وکلا در تهران به نام محمدفرینا.....
۷۵۸		— درخواست رفع توقیف از جراید: کبوتر، مرد امروز و بهرام.....
۷۵۸-۷۵۹		— صدور امتیاز مجله کتاب در تهران به نام حسینقلی شاهرخ‌افشار.....
۷۵۹		— طرح و بررسی تقاضای کاسپار ماشویان مبنی بر صدور امتیاز مجله کراگان هانتس... ..
۷۵۹-۷۶۰		— درج نطق قاضی محمد و مقاله‌ای راجع به شرح حال فرمانده مدافع قلعه مانشاه در روزنامه کردستان.....
۷۶۰-۷۶۱		— درخواست مساعدت فرج‌اله کاوایانی به منظور راه‌اندازی ماشین چاپ در کرمانشاه، حمایت از روزنامه کرمانشاه، صدور امتیاز آن روزنامه به نام فرج‌الله پس از رفع نواقص پرونده مربوطه.....
۷۶۱-۷۶۵		— صدور امتیاز روزنامه کسری در تهران به نام حسین زعیمی پس از درخواست نامبرده، پیشنهاد تشکیل کمیسیون نرخ‌گذاری آگهی‌های ثبتی و... بوسیله مدیران جراید، اجازه ملاقات نامبرده از نخست‌وزیر وقت، رفع توقیف از روزنامه مزبور و تغییر محل آن روزنامه.....
۷۶۵		

- ۷۶۸ ..... درخواست حزب میهن پرستان راجع به صدور امتیاز روزنامه کشور.
- ۷۶۹ ..... درخواست سالنامه کشور ایران راجع به درج سازمان نخست‌وزیری در آن سالنامه.
- ۷۷۰ ..... گزارش انتشار اولین شماره روزنامه کلید نجات در تبریز.
- ۷۷۰ ..... صدور امتیاز روزنامه کمالی در همدان به نام سیدعلی کمالی.
- ۷۷۰-۷۷۱ ..... صدور امتیاز روزنامه کنجکاو در تهران به نام مهندس عباس شریفی.
- ۷۷۱ ..... صدور امتیاز روزنامه کوبال در تهران به نام مسیح آزاد.
- ۷۷۱-۷۷۲ ..... صدور امتیاز مجله کودک به نام عباسعلی روحانی نجف‌آبادی.
- ۷۷۲ ..... صدور امتیاز روزنامه کوشش به نام شکرالله صفوی.
- ..... صدور امتیاز روزنامه کوبک غرب در کرمانشاه به نام یداله نعمتی و گزارش دادگستری استان پنجم در مورد مدیر و مطالب مندرج در آن روزنامه.
- ۷۷۲-۷۷۷ ..... صدور امتیاز روزنامه کولاک در تهران به نام دکتر ابوالقاسم رسولی.
- ۷۷۷ ..... صدور امتیاز روزنامه کوهستان در تهران به نام دکتر اسماعیل اردلان، چگونگی توقیف روزنامه مزبور و گزارش ورود مدیر آن روزنامه به سنقر و تبلیغ به نفع حزب کومله.
- ۷۷۸-۷۷۹ ..... صدور امتیاز روزنامه کوه‌نور در تهران به نام سلیمان انوشیروانی.
- ۷۷۹ ..... صدور امتیاز روزنامه کهکشان در تهران به نام سیدمهدی حمیدی.
- ۷۷۹-۷۸۰ ..... صدور امتیاز روزنامه کفر در تهران به نام دکتر عزیزاله شکیبی، تقاضای مساعدت با نامبرده در مورد سهمیه کاغذ و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور.
- ۷۸۰-۷۸۷ ..... مکاتبات مدیر روزنامه کیوان با شرکت سهامی چاپ رضائیه در مورد اشکالات موجود و متعدد در چاپ و تعطیلی روزنامه مزبور، تعهد مدیر آن روزنامه در خصوص پیروی از قوانین و مصوبات مطبوعات و ارسال سه نسخه روزنامه برای وزارت فرهنگ و دو نسخه برای کتابخانه ملی، استعانت روزنامه کیوان نسبت به فقدان هیأت تحریر، عدم ارسال اخبار شهری، دوایر دولتی و آگهی‌های دیواری برای آن روزنامه، پیشنهاد دعوت از کمیسیون مطبوعات پرورش افکار به منظور مشکلات مطروحه، صدور امتیاز روزنامه کیوان در شهر رضائیه به نام زبیع انصاری، درخواست وی مبنی بر درج اخبار مهم فرهنگی رضائیه و سایر شهرستانهای تابعه در روزنامه، درج مقاله «همدردی با جامعه معلمین»، موافقت با انتقال روزنامه کیوان از رضائیه به اصفهان و بالعکس و گزارش ستاد ارتش در مورد اقدامات ربیع انصاری و همسر آسوری او نزدیکی آنان به مقامات ارتش رضائیه و ارامنه منطقه.
- ۷۸۷-۸۹۹ ..... صدور امتیاز روزنامه کیهان به نام عبدالرحمن فرامرزی، اعتراض اهالی عباسی و بوشهر مبنی بر درج مطالب و اخبار غیر واقع در روزنامه کیهان و عدالت... اعتراض عباس صلاحی به مندرجات تهمت‌آمیز روزنامه کیهان به دلیل انتقام از نامبرده... درخواست یوسف مازندی مبنی بر

- جلوگیری از عزیمت مصباح‌زاده به آمریکا، تفرهاالی شیراز نسبت به درج مقاله «نقشه تجزیه کشور» به قلم عبدالرحمن فرامرزی و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور..... ۸۰۷-۸۰۰

گ

- ۸۰۸ ..... - صدور امتیاز مجله گفتار در تهران به نام جلال‌الدین حکمی اصفهانی.
- ۸۰۸-۸۰۹ ..... - حمایت اتحادیه محلات شیراز از کارهای عام‌المنفعه مدیر روزنامه گلستان...، گزارش در مورد تأسیس اتحادیه جوانان اصلاح‌طلب... و مراسم سخنرانی این اتحادیه.
- ۸۱۰-۸۱۱ ..... - تقاضای محمود غفار تهرانی بر صدور امتیاز روزنامه گلگون به منظور تأمین سیاست و نظرات قوام‌السلطنه.
- ۸۱۱-۸۱۴ ..... - درخواست مدیرگلهای رنگارنگ مبنی بر تخصیص پنج هزار تومان کاغذ و یا اعطای وامی در ۱۲ قسط...، واریز حقوق چهارماهه مرخصی سلیمی توسط حسابداری بانک ملی، تقاضای نامبرده نسبت به استرداد حقوق خود در مقابل سپردن ۶ سفته و دریافت اجرت ساخت کلیشه، درخواست سهراب سپهری حاکی از درج ۲ غزل از سروده‌هایش در مجله گلهای رنگارنگ.
- ۸۱۴-۸۱۶ ..... - صدور امتیاز روزنامه گیتی در تهران به نام خلیل انقلاب، رسیدگی به درخواست اتحادیه‌های کارگران و بزرگان گرگان و فیروزکوه... مبنی بر رفع توقیف از جرایدی چون: گیتی، رهبر، داد، نامه ایران و... در صورت رسمیت داشتن قانونی.
- ۸۱۶ ..... - صدور امتیاز روزنامه گیلانشهر در شهر رشت به نام محمد صدیق کوچکی.
- ۸۱۶ ..... - صدور امتیاز روزنامه گیله مرد در رشت به نام ابوالمکارم معتمد دماوندی.

ل

- ۸۱۷-۸۱۸ ..... - درخواست لوئیس طاطاؤوسیان مبنی بر صدور امتیاز مجله ارمنی زبان لوئیس و عدم موافقت شورای عالی فرهنگ با امتیاز آن.

م

- ۸۱۹ ..... - صدور امتیاز روزنامه مبارز در تهران به نام دکتر کمال اوحدی و سردبیری حمید رزم‌آرا.
- ۸۱۹ ..... - صدور امتیاز مجله ارمنی زبان متیک در تهران به نام هوانس حق‌نظریان.
- ۸۲۰ ..... - صدور امتیاز مجله ایران در تهران به نام مهندس حسین جعفریان تهرانی.
- ۸۲۰ ..... - صدور امتیاز مجله ایرانی پزشکی و زیست‌شناسی در تهران به نام دکتر مصطفی حبیبی.

- ۸۲۱ — صدور امتیاز مجله حقوق و مجله رسمی با سردبیری شمس‌الدین امیرعلایی.....
- ۸۲۱-۸۲۲ — تقاضای پروفیسور حبیب‌الله شهاب راجع به صدور امتیاز مجله فلسفی ایران، معرفی هیأت تحریریه و خط‌مشی مجله مزبور (فلسفی شهاب) با تکمیل اعتبارنامه بانکی.....
- ۸۲۲-۸۲۳ — اختصاص سهمیه آگهی به روزنامه محشر با درخواست دکتر حکیم‌معانی.....
- ۸۲۳ — صدور امتیاز مجله محیط در تهران به نام سیدمحیط طباطبایی و سردبیری دکتر عبدالعلی علوی نائینی و تصویب امتیاز روزنامه محیط به جای مجله محیط.....
- ۸۲۴ — صدور امتیاز مجله مدنیت در تهران به نام سیدحسین مترجم مدنی.....
- ۸۲۵-۸۲۶ — درخواست سیدابوتراب مرآت مبنی بر صدور امتیاز روزنامه‌ای به نام مرآت، داوود و یا وداد به منظور تشویق افراد به اطاعت از حکومت مرکزی.....
- ۸۲۷-۸۲۹ — عدم موافقت با درخواست تقی سرو مبنی بر صدور امتیاز هفته‌نامه مرجان.....
- ۸۲۹ — صدور امتیاز روزنامه مرد در شهر شیراز به نام احمدعلی بیگلری.....
- رسیدگی به جرایم روزنامه‌ها از جمله مقالات روزنامه مرد امروز...، صدور امتیاز روزنامه مزبور در تهران به نام محمدمسعود قمی، اعتراض به اظهارات وکیل محمد مسعود در جرایم، نگرانی وزارت امور خارجه از درج مقالات توهین‌آمیز روزنامه مرد امروز نسبت به روابط ایران با دول خارجه، چگونگی توقیف و رفع توقیف آن روزنامه و جرایم دیگر، اهدای جایزه به قهرمانان شنا از سوی روزنامه مرد امروز و ایراد سخنرانی در امجدیه، اعتراض محمدمسعود نسبت به الغای امتیاز مرد امروز از سوی شورای عالی فرهنگ و نظریه ملک‌الشعرا در این رابطه، انتشار روزنامه ندای آزادی به جای مرد امروز، گزارش حمله به دفتر روزنامه مزبور، تقاضای الغای امتیاز روزنامه‌نگاری محمدمسعود به دلیل جسارت به مقدسات دینی و اهانت به...، درخواست مدیران جرایم و ورزشکاران نسبت به استخلاص محمدمسعود، بازداشت نامبرده بوسیله شهربانی شیراز و معرفی او به فرمانداری نظامی تهران، تجدیدنظر در مورد الغای امتیاز روزنامه مرد امروز، تقاضای تشکیل کمیسیون قضایی جهت رسیدگی به بازداشت محمدمسعود، جمع‌آوری فوق‌العاده روزنامه مرد امروز... تهیه جاومکان و عضوگیری برای جمعیت مقاومت ملی توسط محمد مسعود و حمایت آمریکا از این جمعیت، هشدار اهالی قم، اصفهان و شاهرود نسبت به مندرجات ضددینی و کیفر‌مدیر آن روزنامه، دعوت انجمن روزنامه‌نگاران ایران جهت شرکت در مراسم تشییع جنازه محمدمسعود، تبریک قتل نامبرده توسط مخالفانش، برگزاری مجلس ختم نامبرده از سوی مدیران جرایم رشت، کرمانشاه، کارون و اهالی همدان، تقاضای دستگیری قاتلان محمدمسعود بوسیله فرزندان و... پی‌گیری موضوع از سوی اداره آگاهی، دادستان و بازپرس شعبه ۱۴ تهران.....
- ۸۲۹-۸۵۲

- صدور امتیاز روزنامه مردان روز در تهران به نام هادی امیرابراهیمی و سردبیری حسن
مقبل پور. ۸۵۲-۸۵۳
- صدور امتیاز روزنامه مردان کار در تهران به نام لطفعلی امیرابراهیمی و سردبیری سلطان
عبدالمجید امیرابراهیمی و چگونگی توقیف و رفع توقیف از آن روزنامه. ۸۵۶-۸۵۸
- موافقت با انتشار روزنامه مردم به نام صفرعلی نوعی، اعتراض اهالی تبریز نسبت به توقیف،
اقدام برای رفع توقیف از روزنامه مزبور... شرکت چند تن از نمایندگان مجلس شورای ملی،
مدیران جراید، نویسندگان و... در مجلس یادبود سفر نوعی و سخنرانی سلیمان محسن و ایرج
اسکندری در مورد خدمات فرهنگی نامبرده و تاریخچه روزنامه مردم. ۸۵۸-۸۶۰
- گزارش از اجتماع طرفداران شاه و دکتر محمد مصدق در شرکت نفت و سخنرانی مدیر
روزنامه مرد مبارز. ۸۶۰
- صدور امتیاز روزنامه مردمی در تهران به نام ناصر گروسیان. ۸۶۰-۸۶۱
- دستگیری شخصی ناشناس بوسیله پاسگاه نکابه همراهی چمدانی محتوی روزنامه‌های
مردم، مهرگان، ظفر و... و تحویل آن به دادسرای ساری و توجه دادن بازپرسان به مواظبت از
عناصر ماجراجو. ۸۶۱-۸۶۲
- عدم موافقت با صدور امتیاز روزنامه مرکز به دلیل نداشتن شرایط سنی مناسب احمد
لنکرانی. ۸۶۳
- صدور امتیاز روزنامه مزدا در تهران به نام محمود هرمز. ۸۶۳
- صدور امتیاز روزنامه مژده در تهران به نام دکتر حسن فاروق و چگونگی توقیف و رفع
توقیف از روزنامه مزبور. ۸۶۴-۸۶۵
- صدور امتیاز روزنامه مژگان در تهران به نام منصور امینی. ۸۶۵
- صدور امتیاز روزنامه مسازه دو تهران به نام فرانسوا ملک کرم به زبانهای فرانسه - انگلیسی و
کلدانی پس از بررسی‌های قانونی. ۸۶۵-۸۶۶
- صدور امتیاز روزنامه مشروطیت در تهران به نام محمدحسین مشایخی فریدنی و چگونگی
توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور. ۸۶۶-۸۷۰
- صدور امتیاز روزنامه مشعل در تهران به نام جعفر صاعدی و سردبیری محمدعلی مسعودی.. ۸۷۰
- صدور امتیاز روزنامه مصلحت در تهران به نام احمد لنکرانی و چگونگی توقیف
روزنامه‌های منتشر شده در نوار مرزی. ۸۷۱-۸۷۳
- چگونگی توقیف روزنامه هفتگی مصور. ۸۷۴
- رفع توقیف از روزنامه مظفر. ۸۷۴
- صدور امتیاز روزنامه ملت ایران در تهران به نام محمد محلاتی. ۸۷۴-۸۷۵

- ۸۷۵ ..... درج مقاله‌ای در روزنامه منادی بر علیه عزاداران آذربایجان.
- ۸۷۶ ..... رفع توقیف از روزنامه منشور.
- ..... عدم موافقت با صدور امتیاز روزنامه منشور نور و حمایت اهالی راهجردقم از روزنامه
- ۸۷۶-۸۷۷ ..... آیت‌اله خالصی‌زاده.
- ..... صدور امتیاز روزنامه مهتاب در تهران به نام احمد مقبل پس از مکاتبات مکرر و سپردن
- ۸۷۷-۸۸۲ ..... ضمانت بانکی ...
- ۸۸۲ ..... صدور امتیاز روزنامه مهر در تهران به نام دکتر سیدابراهیم چهارزی.
- ..... انتشار روزنامه مهرایران به جای مجله مهر، درخواست مجیدموقر مبنی بر صدور امتیاز
- ..... روزنامه تهران تایمز، خودداری نامبرده بابت پرداخت چهاربرگ سفته در مورد خرید کاغذ،
- ..... صدور امتیاز روزنامه مهرایران به نام مجیدموقر و سردبیری علی هاشمی حائری، چگونگی
- ..... توقیف و رفع توقیف از جراید: مهرایران، کیهان و... درخواست مدیر قرائتخانه مرند حاکی از
- ۸۸۲-۸۸۶ ..... ارسال رایگان جراید: مهرایران، ایران... به آن قرائتخانه.
- ۸۸۷ ..... صدور امتیاز روزنامه مهر ایزد در شیراز به نام محمدرضا حسینی الهاشمی.
- ۸۸۷ ..... صدور امتیاز روزنامه مهرگان در تهران به نام محمد درخشش.
- ..... صدور امتیاز روزنامه مهرمیهن در تهران به نام دکتر محمود شروین، چگونگی توقیف و رفع
- ۸۸۸-۸۹۰ ..... توقیف از روزنامه مزبور و گزارش اداره آگاهی در مورد توقیف و بازجویی حسین رازانی.
- ۸۹۱ ..... صدور امتیاز مجله ارمنی زبان میتک در تهران به نام دکتر هوانس حق نظریان.
- ..... صدور امتیاز روزنامه میهن در تهران به نام ابوطالب شیروانی، چگونگی توقیف و رفع
- ..... توقیف و حمایت‌های تلگرافی از روزنامه مزبور، تکذیب خبر میانجی‌گری دکتر محمد مصدق
- ..... در روزنامه میهن بوسیله نامبرده، درخواست ابوطالب شیروانی بر رهایی او از حبس، معرفی
- ..... مخبر و نماینده رسمی روزنامه میهن به استاندار اصفهان و تقاضای مخبر روزنامه به منظور
- ..... دریافت و درج اعلانات و اخبار و اطلاعات اهالی اصفهان و توابع.
- ۸۹۱-۸۹۶ ..... گزارش شهربانی خرم‌آباد در خصوص تشکیل حزب و انتشار نشریه میهن پرستان لرستان...
- ۸۹۶-۸۹۷ ..... و استعلام فرماندار خرم‌آباد مبنی بر جلوگیری از تشکیل حزب و انتشار نشریه مزبور.
- ..... صدور امتیاز روزنامه میهن پرستان در تهران به نام علی جلالی و گزارش فرماندار خرم‌آباد
- ..... مبنی بر درج مقاله «لرستان به طرف انقلاب می‌رود» در روزنامه مزبور و هشدار نسبت به
- ۸۹۷-۸۹۸ ..... عواقب این مقاله.
- ن**
- ۸۹۹ ..... صدور امتیاز روزنامه ناخدا در تهران به نام امیرقلی معظمی.

- درخواست افراسیاب آزاد مبنی بر رفع توقیف از نامه آزاد، صدور امتیاز مجله هفتگی نامه آزاد در تهران به نام افراسیاب آزاد پس از بیان بیوگرافی، سوابق و رعایت قانون مطبوعات از سوی نامبرده، چگونگی توقیف و حمایت اقشار مختلف از نامه دینی آزاد، گوشزد مدیر روزنامه آزاد به منظور درشت نوشتن کلمه نامه در کلیشه نامه آزاد بعثت اشتباه نشدن این دو جریده با یکدیگر، توجه قوام السلطنه به پیشنهادهای مندرج در نامه آزاد... تقاضای دو تن کاغذ مکشوفه، رعایت عدالت در تقسیم کاغذ و آگهی نسبت به آن نامه..... ۸۹۹-۹۰۷
- چگونگی بازداشت، آزادی و بازجویی مدیرنامه اراک، اعتراض باقر موسوی و اهالی اراک نسبت به تعطیلی نامه اراک پس از تصویب قانون اصلاح مطبوعات، حمایت بازرگانان اراک از روزنامه مزبور، عدم موافقت با انتشار نامه اراک به علت نداشتن مدارک علمی و تالیفاتی و عدم نشر ۱۵ ساله آن روزنامه، تقاضای صدور اجازه انتشار آن روزنامه از سوی اهالی اراک پس از سه ماه..... ۹۰۷-۹۱۵
- صدور امتیاز مجله نامه پزشکان در تهران به نام دکتر محمد میردامادی اصفهانی..... ۹۱۵
- صدور امتیاز روزنامه نامه جوانمردان در تهران به نام میرزکی کمپانی..... ۹۱۶
- صدور امتیاز نامه راه به نام محمد سعیدی و سردبیری حسین حجازی و تبدیل نام نامه راه به راه نوین..... ۹۱۶-۹۱۷
- صدور امتیاز نامه رهبر در تهران به نام ایرج اسکندری پس از تقاضا و پیشنهاد نامهای پیک و دنیا، چگونگی توقیف و رفع توقیف روزنامه مزبور و چند جریده دیگر، ارسال نامه و تلگراف از اقصی نقاط کشور مبنی بر رفع توقیف از آن روزنامه، تکذیب مقاله مندرج در روزنامه رهبر، مبنی بر جلوگیری از فعالیتهای حزبی و سخنرانی کارمندان حزب توده... جلب توجه شهربانی کل نسبت به مقاله «جنایت عجیب» مندرج در نامه رهبر، پیگیری جریان مطروحه از سوی شهربانی کل، جوابیه دکتر فاطمی نسبت به شرح مندرج در نامه رهبر حاکی از انتصاب اصائلو (مدیرالدوله) از سوی صدر و... گزارش پاره کردن جراید: رهبر، ظفر و... برای هفتمین بار، عدم رسیدگی به جرایم مطبوعاتی ایرج اسکندری، نماینده مجلس، بعثت مصونیت سیاسی نامبرده، درج مطلبی تحت عنوان: عبدالرحمن نماینده کنسولگری... در روزنامه مزبور، عریضه حبیب‌اله محیط و استاندار استان اول در مورد عدم صحت اتهامات روزنامه نامه رهبر نسبت به آنان، اعتراض اهالی بجنورد در مورد نسبتهای ناروای مندرج در جراید رهبر و راستی به شادلوها و نامه خبرنگار نامه رهبر در مورد چگونگی فعالیت و تعداد هواداران حزب توده و حزب دمکرات ملایر..... ۹۱۷-۹۳۳
- تجدید انتشار مجله نامه ری در تهران به نام علی جواهرالکلام..... ۹۳۴

- صدور امتیاز نامه شهربانی به نام پاسپار علی پارسا و سردبیری قدرت منصور، تقاضای دریافت کاغذ به منظور ادامه انتشار نامه مزبور، دستور رسیدگی به تقاضای نامه شهربانی مبنی بر تهیه کاغذ مورد نیاز از بازار آزاد و درخواست یک تن کاغذ از نخست‌وزیری. ۹۳۴-۹۳۶
- صدور امتیاز نامه شیراز به نام دکتر عبدالعلی دهقان شیرازی. ۹۳۷
- تقاضای دکتر محسن هشترودی مبنی بر صدور امتیاز مجله هفتگی کانون ایران، رسیدگی و تعیین صلاحیت نامبرده بر طبق فصل سوم قانون مطبوعات. ۹۳۷-۹۳۹
- صدور امتیاز نامه مردم در تهران به نام دکتر رضارادمنش و تقاضای پیشه‌وران شاهی مبنی بر رفع توقیف از نامه مزبور. ۹۳۹-۹۴۰
- صدور امتیاز مجله‌نامه ورزش کارگران در شهر آبادان به نام هوشنگ مهتدی حقیقی. ۹۴۰
- اعتراض به انتشار غیرقانونی جریده ناهید و توهین آن جریده به مقدسات مذهبی و رئیس مجلس شورای ملی، تقاضای رسیدگی به شکایت از روزنامه ناهید بوسیله یک شاکی بی‌نام، تظلم و درخواست سید محمود مدیر قمی (مدیر اصلی روزنامه ناهید) به منظور جلوگیری از انتشار و غضب روزنامه ناهید، درج مطالب برخلاف اصول دیانت و فحاشی به عموم توسط ابراهیم ناهید، تصدیق امتیاز روزنامه ناهید به نام محمود قمی بوسیله وزارت فرهنگ، جلوگیری از انتشار روزنامه مزبور به علت رفع اختلاف طرفین، مکاتبات محمود قمی در مورد اثبات ادعای خود و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور. ۹۴۱-۹۵۲
- صدور امتیاز روزنامه نبرد در تهران به نام خسرواقبال و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه نبرد با توجه به تعهدات مدیر روزنامه مزبور. ۹۵۲-۹۶۰
- صدور امتیاز روزنامه نبرد امروز در تهران به نام جهانگیر تفضلی (سال ۲۲) و سپس به نام مسعود اعظمی در سال ۲۳، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور، ایراد سخنرانی‌های انجوی شیرازی نویسنده روزنامه نبرد امروز در مسجد شاه و مسجد جامع گرگان در رد اصول دیکتاتوری و مذمت خاندان سلطنتی و شراب‌فروشی... و تعقیب و بازداشت وی از سوی حکومت نظامی. ۹۶۰-۹۶۶
- صدور امتیاز روزنامه نجات در تهران به نام عبدالله نجات و سردبیری مرتضی مدرسی چهاردهی، توجه نخست‌وزیر وقت به تکوین احزاب جدیدالتاسیس و انتخاب افراد طرف اطمینان در مجلس شورای ملی، ارسال تلگراف از اقصی نقاط کشور مبنی بر رفع توقیف از روزنامه مزبور و درخواست مدیر روزنامه مزبور به منظور پرداخت وجه اشتراک سالانه. ۹۶۷-۹۷۲
- صدور امتیاز روزنامه نجات ایران به نام زین‌العابدین فروزش، تقاضای ملاقات حضوری با نخست‌وزیر وقت بوسیله نامبرده، اعتراض مدیران نجات ایران، کانون و... به تعطیلی آنها، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه نجات ایران، تلگراف ارسالی از چالوس مبنی

- بر رفع توقیف از آن روزنامه، ایراد سخنرانی فروزش در رامسر راجع به روابط فرهنگی ایران و شوروی... و اعتراض مدیر کل وزارت دارایی به انتشار مطلبی افترا آمیز در روزنامه نجات بر علیه وی.....
- ۹۷۲-۹۸۲
- صدور امتیاز روزنامه نخشب در تهران به نام رضا پور سالار.....
- ۹۸۲-۹۸۳
- صدور امتیاز روزنامه ندای ایران در شهر شیراز به نام بانو نصرت الملوک کشمیری زاده پاریسی.....
- ۹۸۳
- تقاضای انتشار مجدد روزنامه ندای حق (بصورت هفتگی) در خوی توسط جبرئیل اعلایی.....
- ۹۸۳-۹۸۵
- عدم موافقت با تقاضای حسن عدنانی مبنی بر صدور امتیاز روزنامه ندای حق (در تهران) در صورت نداشتن دانشنامه لیسانس.....
- ۹۸۵-۹۸۶
- صدور امتیاز روزنامه ندای حقیقت در تهران به نام دکتر کاظم وزیری و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور منوط به التزام کتبی و مراعات انتشار کلیشه‌های غیر مفید.....
- ۹۸۶-۹۸۹
- صدور امتیاز روزنامه ندای خراسان به نام دکتر نوح خراسانی.....
- ۹۸۹
- صدور امتیاز روزنامه ندای زنان در تهران به نام دکتر مریم میرهادی.....
- ۹۹۰
- صدور امتیاز روزنامه ندای عدالت در تهران به نام ابراهیم خواجه نوری، معرفی مخبر روزنامه مزبور به منظور دریافت اخبار نخست وزیری و چگونگی توقیف آن روزنامه.....
- ۹۹۰-۹۹۱
- درج شرحی در روزنامه هفتگی ندای گرگان مبنی بر تکذیب مقاله حسین ضیاپور...، گزارش و نظرخواهی فرماندار گرگان و رشت در مورد مقالات توهین آمیز روزنامه مزبور، درج مقاله ولیجان آخوند به زبان ترکمنی در روزنامه ندای گرگان حاکی از تهمت به ارتش و مقامات دولتی و تحریک افراد ترکمن، و عفو نامبرده توسط نخست وزیر.....
- ۹۹۰-۹۹۴
- صدور امتیاز روزنامه ندای ما در تهران به نام دکتر اختر کامبخش.....
- ۹۹۴-۹۹۵
- صدور امتیاز روزنامه ندای ملت در تهران به نام مصطفی طباطبایی و سردبیری غلامرضا فرخمنش، تقاضای پروین ضمیر نویسنده کتاب بینش انسان مبنی بر تغییر نام روزنامه ندای ملت با امتیاز جدیدی به نام فکر امروز.....
- ۹۹۵-۹۹۸
- تقاضای مدیر مجله ندای میهن مبنی بر اختصاص سهمیه کاغذ به آن مجله، گزارش انتشار آگهی حسن حاجیلو در مورد روزنامه ندای میهن، صدور امتیاز آن روزنامه به نام وی، تعقیب و مراقبت از نامبرده بعلت خودداری از درج مطالب مخالف قانون مطبوعات.....
- ۱۰۰۱-۱۹۸
- صدور امتیاز روزنامه نسیم شمال به نام سید حسن حریر چیان و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور.....
- ۱۰۰۱-۱۰۰۴

- موافقت با انتشار مجله هفتگی نسیم صبا به نام حسین کوهی کرمانی در چهار صفحه پس از تقاضای نامبرده و چگونگی توقیف و رفع توقیف از آن روزنامه..... ۱۰۱۳-۱۰۰۴
- صدور امتیاز روزنامه نصرت در شهر ملایر به نام نصرت‌اله حاجی عظیمی، ارسال اولین شماره از آن روزنامه برای نخست‌وزیر وقت، حمایت از دولت قوام و اطلاعیه مدیر روزنامه نصرت در مورد چگونگی انتشار و مرام روزنامه مزبور، گزارش شهربانی ملایر مبنی بر تجمع رؤسا و کارمندان ادارات و سایر طبقات در اداره روزنامه نصرت و سخنرانی حاج عظیمی رئیس فرهنگ ملایر، انتقال محل انتشار روز نصرت از ملایر به تهران..... ۱۰۱۶-۱۰۱۳
- صدور امتیاز روزنامه نغمه ناهید در تهران به نام ابراهیم ناهید..... ۱۰۱۷
- صدور امتیاز روزنامه نقش جهان در شهر اصفهان به نام حسین نورصادقی، گزارش در مورد مقالات نقش جهان مبنی بر تیراندازی سربازان مامور نظام وظیفه... تقاضای حسین نورصادقی حاکی از تعقیب مسببین حمله به اداره روزنامه مزبور و تهدید به قتل وی..... ۱۰۱۹-۱۰۱۷
- صدور امتیاز نقل از جراید تهران به نام اسدالله مقومی..... ۱۰۲۰-۱۰۱۹
- صدور امتیاز مجله ماهانه نمکدان در یزد به نام عبدالحسین آیتی..... ۱۰۲۰
- صدور امتیاز روزنامه نوبهار در تهران به نام محمدتقی ملک‌الشعرای بهار و توقیف روزنامه مزبور..... ۱۰۲۱-۱۰۲۰
- پی‌گیری و کشف مبدأ ورقه‌های چاپی سازمان جانسپاران میهن از ضمایم روزنامه نور آزادی... ۱۰۲۱
- صدور امتیاز روزنامه نورافشان در بوشهر به نام شوکت سلامی..... ۱۰۲۲
- گزارش از انتشار اخبار کذب و بی‌اساس در روزنامه نور ایران چاپ مشهد..... ۱۰۲۳-۱۰۲۲
- صدور امتیاز مجله نوردانش در تهران به نام عطاءالله شهاب‌پور و سردبیری محمدصادق شکور..... ۱۰۲۴-۱۰۲۳
- چگونگی توقیف روزنامه نوروز قزوین، نامه تبریک علی نوروزی به دکتر محمدسجادی، صدور امتیاز روزنامه نوروز در قزوین به نام اسداله نوروزی و گواهی انتشار پانزده ساله روزنامه مزبور از سوی اداره فرهنگ..... ۱۰۲۷-۱۰۲۴
- صدور امتیاز روزنامه نوروز ایران در تهران به نام علی نوروزی، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور و گزارش از مقاله مستشار ژاندارمری به قلم عمیدی نوری... ۱۰۲۹-۱۰۲۷
- گزارش ورود رئیس کنسولگری انگلیس به اهر و توزیع روزنامه نونهالان و مجله دنیابین اهالی و... ۱۰۲۹
- چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه نهضت..... ۱۰۳۰

- صدور امتیاز روزنامه نهضت ملی در تهران به نام عبدالحسین خلیلی، چگونگی توقیف روزنامه مزبور و جمع آوری آن روزنامه از دست موزعین. ۱۰۳۴-۱۰۳۰
- صدور امتیاز روزنامه نیرو در تهران به نام سیدعلی تمدن. ۱۰۳۴
- صدور امتیاز روزنامه نیرو و تندرستی در تهران به نام سیداحمد بهگو و موافقت با تبدیل نام روزنامه مزبور به ناقوس. ۱۰۳۵
- صدور امتیاز روزنامه نیرو و راستی در تهران به نام منوچهر مهران. ۱۰۳۶
- صدور امتیاز روزنامه نیروی تربیت در تهران به نام عبدالرحیم نبهی. ۱۰۳۶
- صدور امتیاز روزنامه نیروی ملی در تهران به نام دکتر محمدعلی برهان نوعپرست و رفع توقیف از روزنامه مزبور. ۱۰۳۷

و

- چگونگی توقیف روزنامه وجدان. ۱۰۳۸
- صدور امتیاز روزنامه وحدت ملی در تهران به نام دکتر جعفر قدسی و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور. ۱۰۳۹-۱۰۳۸
- صدور امتیاز روزنامه ارمنی زبان و رادزنوند به نام هائیک کاراگاش. ۱۰۴۰-۱۰۳۹
- صدور امتیاز روزنامه وظیفه در تهران به نام سیدمحمدباقر موسوی، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور، گزارش در خصوص وعظ و روضه خوانی یعقوب لیث آل‌بویه و تبلیغ نامبرده برای فروش روزنامه وظیفه و تقاضای انجمن تبلیغ اسلامی مشهد مبنی بر توقیف آن روزنامه. ۱۰۴۲-۱۰۴۰
- گزارش تبلیغات و فعالیت برعلیه شاه و حکومت دکتر مصدق بوسیله مدیر روزنامه وکیل‌الرعا یا. ۱۰۴۳-۱۰۴۲

ه

- درخواست ابوالقاسم فاضل پورمبنی بر صدور امتیاز روزنامه هادی افکار و اقدام مراجع به شرط تهیه مدارک لازم از سوی نامبرده. ۱۰۴۵-۱۰۴۴
- صدور امتیاز روزنامه هادی ملت در تهران به نام عبدالله هادی. ۱۰۴۶
- صدور امتیاز روزنامه هدایت در تهران به نام محمدباقر مولوی عربشاهی و چگونگی توقیف روزنامه مزبور. ۱۰۴۷-۱۰۴۶
- تصویب تبدیل نام روزنامه پیام ایران به هدایت افکار. ۱۰۴۷

- ۱۰۴۸ ..... — صدور امتیاز مجله هراز در تهران به نام سیدمحمد تقی تقوی.
- گزارش هنگ ژاندارمری مازندران در مورد سخنرانی تقی تقوی مدیر روزنامه هراس مبنی بر همکاری با دولت دکتر مصدق. ۱۰۴۸
- ۱۰۴۹ ..... — صدور امتیاز روزنامه هردمبیل در تهران به نام علی قنبر تبریزی.
- رسیدگی به مدارک ارسالی دکتر هومن برای تحصیل امتیاز روزنامه هماورد و نقص مدارک نامبرده مبنی بر عدم سپردن سپرده ثابت به بانک ملی. ۱۰۴۹-۱۰۵۰
- ۱۰۵۰ ..... — صدور امتیاز مجله همای در تهران به نام جلال همایی.
- ۱۰۵۱ ..... — صدور امتیاز مجله هنر در تهران به نام محمد ذوالفقاری.
- ۱۰۵۱ ..... — صدور امتیاز مجله هنرمندان در تهران به نام فضل الله بایگان.
- ۱۰۵۱-۱۰۵۲ ..... — صدور امتیاز روزنامه هنگامه در تهران به نام دکتر احمد دانشور.
- صدور امتیاز روزنامه هور در تهران به نام علی جواهرالکلامی، انتشار یک صفحه عربی و انتقاد آمیز در روزنامه مزبور، درج مطالبی راجع به قتل طالب یزدی، بی ترتیبی دبیرستان البرز، تنقید مستشاران آمریکایی و... طرح دو سؤال از وزارت امور خارجه، بررسی امتیازنامه روزنامه مزبور مبنی بر عدم اجازه درج مقالات به زبان عربی، حمایت اهالی اصفهان از روزنامه هور، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه هور و چند جریده دیگر. ۱۰۵۲-۱۰۶۰
- ۱۰۶۰ ..... — صدور امتیاز روزنامه هوشمند در تهران به نام سیدابوالقاسم هوشمند.
- ی**
- ۱۰۶۱ ..... — صدور امتیاز مجله یادگار در تهران به نام عباس اقبال آشتیانی.
- صدور امتیاز روزنامه یزدان در تهران به نام منوچهر رهسپار و چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور. ۱۰۶۱-۱۰۶۲
- صدور امتیاز مجله یغما در تهران به نام حبیب یغمایی، چگونگی توقیف و رفع توقیف از مجله مزبور، تقاضای حبیب یغمایی مبنی بر رفع توقیف از آن مجله و واگذاری تصدی اداره کل اوقاف یا فرهنگ شهرستانها به نامبرده. ۱۰۶۲-۱۰۶۴
- صدور امتیاز روزنامه یک دنیا در تهران به نام محمدعلی بایار، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور و دستور بازداشت مدیر آن روزنامه. ۱۰۶۵-۱۰۶۶
- صدور امتیاز روزنامه یویو در تهران به نام عماد عصار، چگونگی توقیف و رفع توقیف از روزنامه مزبور و درج مقالاتی در آن روزنامه برله و علیه آلمان و انگلیس. ۱۰۶۶-۱۰۷۰

کارزار

۱

۱۶۲۰

بابل - ایران - بنگاه آریا - محمد شفیع - امیر توسلی - [عنوان] تلگرافی: قیصریه آریا - شماره ۱۸۴ - سالمه ۱۳۲۱/۹/۱۶ - پیوست ندارد

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: نامه مورخه شماره ۲۵۰۱۷ - ۲۱/۹/۱۰ [۱۳] واصل موجب خوشوقتی گردید دومین مرتبه‌ایست که وقت گرانهای شما^۱ با خواندن این نامه گرفته می‌شود. البته جای گفتن نیست که تمام ایرانیان آن وجود نیک‌پرور مشروطه خواه را از صمیم قلب افتخار می‌کنند که در این دوره بس خطرناک چنین نخست‌وزیری زمام امور را در دست گرفته تا رفع معایب جامعه، ترقی علوم و صنایع بالاتر از همه در خواربار عمومی جدیت زایدالوصفی مبذول داشته‌اید. بدین وسیله به نام تمام ایرانیان درخواست می‌نمایم که امتیاز روزنامه هفتگی کاریکاتوری به نام کارزار به نام این بنده صادر نمایند تا در نتیجه به معیت نویسندگان مبرز که آثار قلمیشان در آسمان مطبوعات ایران طلوع نموده است انتشار دهم. چندی پیش یعنی سال ۱۳۲۰ خبر دادند که هر شهری باید از یک روزنامه کمتر نداشته باشد. برای اتخاذ تصمیم موادی هم تنظیم نموده به فرماندارها فرستاده‌اند تا فوری اجرا کنند. ولی باز به واسطه عللی خودداری^۲ نموده‌اند. سپس شهر یور هزار و سیصد و بیست (۱۳۲۰) که بیشتر جراید تهران و شهرستانها از اشعه آزادی برخوردار شده‌اند متأسفانه در مازندران هیچ روزنامه‌ای منتشر نشده تا آزادخواهان بابل از این گنج شایگان بهره‌ایگانی برده باشند. رونوشت این نامه برای بیشتر جراید پایتخت فرستاده شده است.

خواهان موفقیت شما - خادم مطبوعات: محمد شفیع امیر توسلی [مهر و امضا]

[۹۸۲-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۶۲۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۳۰۴ / ۴۱۰۲۷ - تاریخ ۲ بهمن ماه ۱۳۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه کارزار را به نام آقای رضا صمصام‌نیا تصویب نموده است که با روش: سیاسی - ادبی - به مدیری و
سرديبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۹۷]

۳

۱۶۲۲

تهران - روزنامه کارزار - عنوان تلگرافی «تهران کارزار» - تاریخ ۱۳۲۷/۹/۹
جناب آقای معذل - خاطر عالی را مستحضر می‌دارد که تاکنون شاید متجاوز از پنج - شش مرتبه
تقاضای گرفتن سه تن کاغذ موجودی از اداره تبلیغات شده و متجاوز از پنج - شش مرتبه هم تلفن و هم
حضوراً شرفیاب شده‌ام، تشریف نداشته‌اید. خواهشمند است با مطالعه روزنامه پیوست و شرحی که با
خط قرمز مشخص است تکلیف روزنامه کارزار را که یکی از جراید حقگویی ملی است روشن فرمایید.
با تقدیم احترام، روزنامه کارزار: [امضای رضا صمصام‌نیا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۸۲]

کارگران ایران

۱

۱۶۲۳

وزارت فرهنگ - اداره کل انطباعات - شماره ۶۲۱۸ - تاریخ ۱۱/۱۰/۲۵ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه کارگران ایران را به نام مهندس محمد باقرنیو تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اقتصادی -

اخباری - فنی - فکاهی - کارگری به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود.

رئیس اداره کل انطباعات و صنایع مستظرفه: دکتر بیانی [امضا]

[۱۱۸۲-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۶۲۴

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۶/۸ - [شماره] ۱/۱۴۹۸

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات شماره (۶۸) مورخه ۱۳۲۶/۶/۸ روزنامه کارگران ایران برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شد. علیهذا به اداره کل شهربانی اعلام گردید که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۹۰۱-۱۰۶۰۰۲]

کاروان

۱

۱۶۲۵

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۹۱۰ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۲۹ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۱۹۳ - مورخه ۲۴/۶/۱ [۱۳] محترماً معروض می دارد: چون مدت سه ماه توقیف روزنامه کاروان منقضی گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه مزبور رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۷۴۴-۱۰۶۰۰۲]

۲

۱۶۲۶

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۱/۱۶ - شماره ۹۵۲۰

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره ۶۸۶۳ - مورخه ۲۵/۹/۲ [۱۳] معروض می‌دارد: به اداره شهربانی کل کشور دستور داده شد که از روزنامه کاروان رفع توقیف به عمل آورد. استحضاراً مراتب را به عرض می‌رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۷۴۴-۱۰۶۰۰۲]

۳

۱۶۲۷

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۵/۲۹ - شماره ۱/۹۶۶

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۱/۳۳۲ - مورخه ۱۳۲۶/۴/۲۴ محترماً معروض می‌دارد: از روزنامه کاروان رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۷۴۴-۱۰۶۰۰۲]

کار و دانش

۱

۱۶۲۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۶۰۳ / ۱۳۷۹ - تاریخ ۲۵/۴/۱۱ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه کار و دانش را به نام بانو دکتر خدیجه محمدآبادی (کشاورز) دارای شناسنامه شماره ۱۰۸۸۱ صادره از بخش سه تهران تصویب نموده است که با روش: علمی - اقتصادی - سیاسی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۲۷۳-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۶۲۹

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۹/۱۸ - شماره ۷۶۸۱

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره (۱) مورخه ۲۵/۹/۱۸ [۱۳] روزنامه «کار و دانش» برخلاف مشی سیاسی دولت و مصالح کشور تشخیص داده شد به اداره کل شهربانی دستور توقیف آن صادر گردید. مراتب را استحضاراً به عرض می‌رساند.
فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]
[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

کارون

۱۶۳۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۸۵۱ / ۸۰۹۹ - تاریخ ۶ اسفندماه ۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه کارون را به نام آقای سیدحسین فرهودی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان در شهر اهواز چاپ و منتشر نمایند. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۴۳۸۵۱ / ۸۰۹۹ - ۶ - [مورخ] ۶ اسفند ۱۳۲۴ رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.
از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
[۱۰۹۵-۱۰۸۰۰۲]

کانون

۱

۱۶۳۱

تهران - روزنامه یومیه کانون - شماره تلفن ۴۸۰۶ - عنوان تلگرافی: تهران - کانون - مستقیم - تاریخ ۱۳۲۱/۴/۳۰ - شماره ۹۴۸/۶
جناب آقای نخست‌وزیر - با تقدیم احترام شماره ۸۶۵ روزنامه یومیه کانون را که شرح مبسوطی در

پیرامون مصاحبه با جناب عالی و جریانهای اخیر در آن مندرج است، تقدیم می‌دارد و انتظار دارد با نظر دقت بیشتری بدان نگریسته و بدین وسیله مراتب دولتخواهی کارکنان این روزنامه را دریابید.

مدیر روزنامه یومیه کانون: مطیعی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۴]

۲

۱۶۳۲

روزنامه یومیه کانون - شماره تلفن ۴۸۰۶ - عنوان تلگرافی: تهران - کانون - مستقیم -

تاریخ ۱۳۲۱/۵/۲۱ - شماره ۷۶

جناب آقای قوام نخست‌وزیر - با تقدیم احترام شماره ۸۷۹ روزنامه یومیه کانون را که مقاله‌ای تحت عنوان «اسلام و عالم انسانیت» در آن مندرج است برای استحضار از مندرجات آن تقدیم می‌دارد.

مدیر روزنامه یومیه کانون: مطیعی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۴]

۳

۱۶۳۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۲۴۳ / ۴۵۸۹۳ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] امتیاز روزنامه کانون را به نام آقای حسین مطیعی تهرانی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه کانون در تهران به مدیریت خود ایشان و سردبیری آقای ابوالفضل حاذقی مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

۴

۱۶۳۴

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۰۲۵ - تاریخ ۱۳۲۴/۴/۱۰ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۸۷۰۵ - مورخه ۲۳/۱۲/۲۷ [۱۳] محترماً
معروض می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه کانون رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۸۲۰-۱۰۶۰۰۲]

۵

۱۶۳۵

فرمانداری نظامی تهران - [شماره] ۶۳۶۴ - تاریخ ۱۳۲۴/۹/۱۲ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: برحسب ابلاغ تلفنی آقای دکتر فاطمی
رئیس دفتر نخست‌وزیری به اداره کل شهربانی دستور داده شد از انتشار روزنامه کانون (به جای صدای
ایران) جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۷۳۰-۱۰۶۰۰۲]

۶

۱۶۳۶

جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست‌وزیر معظم ایران - جنایات مطیعی صابون فروش مدیر روزنامه
ننگین کانون نسبت به آزادی

۱- حسین مطیعی صابونی که از پست‌ترین و بی‌حیثیت‌ترین مخلوق این کشور است مدتی با تملق و
آقا آقا گفتن به سیدضیاءالدین خائن، آن بیچاره را غارت کرده و با پول زلزله زدگان گرگان و ۸۰۰ هزار
تومان دزدیهای مختلف از شهرداری تهران که پرونده آن در شهرداری تهران را کد مانده است،
ساختمانهای بزرگی در شهر تهران [بنا] نمود. حسین مطیعی مرتباً به کارمندان مؤثر شهرداری تهران
رشوه می‌دهد که پرونده را از بین ببرند. مشغول احتکار مقدار زیادی تریاک است که بعد از جشن وافور
سوزان آنها را به مقادیر هنگفت به مصرف فروش برساند.

۲- مطیعی صابون فروش همین که در چند ماه قبل فهمید سیدضیاءالدین خائن را گرفته‌اند، فوراً مانند

عباس مسعودی که قبلاً تذکره تهیه دیده بود از کشور ایران فرار کرد و تمام مطالبات خود را حواله نمود بانک سپه بگیرد. بانک سپه هم به مستاجرین بدبخت مطیعی فشار بی‌نهایتی وارد آورد. بعد از گذشتن چند ماه، باند سیاه و برادر مطیعی برای او تلگراف کردند که آب از آب افتاده و تو را نخواهند گرفت. دوباره همان اوضاع شده است زودتر برگرد و به ایران بیا و به جنایات خود ادامه بده. مطیعی هم پس از یقین حاصل کردن به اینکه در بازگشت مزاحمتی برای او نخواهد بود، اکنون چند هفته است در تهران پیدا شده. اول مخفی و سپس کم‌کم خود را علنی کرد و مشغول از بین بردن پرونده ۸۰۰ هزار تومان دزدی از شهرداری است.

۳- مطیعی صابون فروش پرونده دیگری هم در شهرداری به این ترتیب دارد: از شهریور ۱۳۲۰، مقدار ۳۰۰ تن کاغذ شهرداری به چاپخانه کانون داده بود که نرخهای شهرداری را چاپ کند. پس از وقایع شهریور و ترقی کالاها و از بین رفتن نرخها، کاغذهای مزبور را بالا کشیده و مقداری اوراق باطله چاپ شده تحویل داد و بالنتیجه به طوری که تمام تهران می‌دانند مقدار یک میلیون و پانصد هزار تومان یا ۱۵ میلیون ریال همان کاغذها را در بازار حلبی سازها به مصرف فروش رسانید.

۴- مطیعی صابونچی ساختمان بزرگی در پشت شهرداری تهران ساخته است. تمام مستاجرین این ساختمان را که بالغ بر ۴۲ مستاجر می‌باشند، بیچاره کرده است و مرتباً فریاد می‌زند: «این جا با پول سیدضیا بالا رفته است. کسی نمی‌تواند آن را تعدیل بدهد». مخصوصاً ما چند نفر مستاجرین عضو حزب توده و عضو حزب دموکرات ایران و مدیران جراید و وکلای دادگستری که در ساختمان این شخص مستاجر هستیم، هر روز و هر ساعت با قطع کردن برق، با بستن شیرهای آب، با برداشتن لامپها، با دزدی از صندوقهای ما، با چاقوکشی و کتک زدن، با شکایتهای دروغی کردن، با تهمت و افترا که حربه این قبیل پس فطرتان است، موجبات ایذا و اذیت ما را فراهم کرده، دو نفر لات را به جان مستاجرین انداخته است. خودش ساعت ۱۰ از خواب بر می‌خیزد و تا ساعت ۲ بعد از ظهر در اداره‌ها مشغول سوء استفاده از مقررات و شکایت پرانی برای مستاجرین است و پس از آن هم تا ساعت ۹ شب تریاک می‌کشد و عده‌ای را هم دور خود جمع کرده، مرتباً بر علیه دولت و حزب دموکرات ایران و جناب اشرف رئیس محترم دولت و حضرت والا شاهزاده فیروز و آزادیخواهان مشغول تحریکات خائنانه است.

مطیعی فریاد می‌کشد، عربده می‌کشد: «ای مستاجرین بزودی آقای قوام...^۱ و بعد از آن دست خدا

یعنی سیدضیاءالدین رئیس الوزرا خواهد شد و من همه شما را بیرون خواهم کرده. مطیعی در همان عربده کشی، تمام تابلوهای بعضی از مستاجرین را می‌کند و پاره می‌کند.

این شخص از بس که تریاک کشیده یک عنکبوت سیاه بدجنسی شده است و با عجله مشغول احتکار تریاک است و اسلحه هم دارد.

۵. مطیعی چند شب پیش با چند نفر از اراذل و اوباش بر علیه حزب آزادیخواه توده تحریکاتی کرده بود و چون پشت‌بام حزب توده نزدیک ساختمان مطیعی است هر لحظه تصور می‌شود که خطرانی نصیب حزب دموکرات ایران و حزب توده و تشکیلات زنان که نزدیک پاساژ مطیعی هستند، بشود.

مطیعی مرتباً به طور خدعه و خائنانه مشغول تحریک بر علیه کابینه ائتلافی و حزب توده و اتحادیه کارگران است. این قبیل اشخاص اگر در توقیف نباشند، وجودشان میکروب خطرناک و حادی برای جامعه می‌باشند که خیلی مزمن است. زیرا اینها هستند که از نعمت امنیت و آسایش که در شهرها دارند حداکثر سوءاستفاده را از تشکیلات دولتی و تمدن می‌کنند و بر علیه آزادی و تمدن و آزادیخواهان به کار می‌بندند. حکم توقیف قانونی مطیعی مدتی است صادر شده است ولی بعد از اینکه از مسافرت برگشت معلوم نشد چه دسیسه‌ای در شهرداری به کاربرد که آن حکم را باطل کرد.

مطیعی میکروب دون همت و خطرناکی است که از صابون‌فروشی به روزنامه‌نگاری و ثروت نامشروع رسیده است. استدعای رسیدگی به محاسبه واضح و خائنانه این شخص را داریم. اگر هیچ اقدامی نمی‌کنید، ما مستاجرین بیچاره ساختمان پشت شهرداری را از شر این سفله مودی برهانید و لااقل دستور فرمایید یک نفر دائماً مراقب عملیات این شخص باشد.

[حاشیه]: بایگانی شود. ۲۵/۶/۲۷ [۱۳]: [امضای احمد بهار]

[۱۸۰-۱۰۹۰۰۱]

۷

۱۶۳۷

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۵/۷/۱۶ - شماره ۵۵ / ۲۸۲۳۱

وزارت کار - موضوع: عملیات آقای حسین مطیعی مدیر روزنامه کانون رهنویس شرحی که حاکی از عملیات آقای حسین مطیعی رسیده، ارسال می‌گردد.

معاون نخست‌وزیر و رئیس کل بازرسی مخصوص

[۱۸۰-۶۰۹۰۰۱]

۸

۱۶۳۸

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۹/۳۰ - شماره ۷۹۲۷

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۶۳۶۴ - [مورخ] ۲۵/۹/۱۲ [۱۳] محترماً معروض می دارد: به اداره شهربانی کل کشور دستور داده شد از روزنامه کانون رفع توقیف بنماید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

۹

۱۶۳۹

فرمانداری نظامی تهران - به تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۱۴ - شماره ۸۴۶۸

محترماً معروض می دارد: چون شماره ۱۰۳۱ روزنامه کانون مورخه پنجشنبه ۲۵/۱۰/۱۲ [۱۳] به جای روزنامه توقیف شده اقدام منتشر گردیده بود، علیهذا به اداره شهربانی دستور داده شد؛ از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۷۳۰-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۱۶۴۰

وزارت کشور - تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۱۴ - شماره ۱۰۳۱۶

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره ۸۴۶۸ - مورخه ۲۵/۱۰/۱۴ [۱۳] معروض می دارد: به اداره شهربانی کل کشور دستور صادر گردید که از روزنامه کانون رفع توقیف به عمل آورد. استحضاراً به عرض می رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۸۲۰-۱۰۶۰۰۲]

کانون وکلا

۱۶۴۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۴۵۱۸ / ۲۰۹۴۹ - تاریخ
[۱۳] ۲۶/۱۲/۹

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
امتیاز مجله کانون وکلا را به نام آقای محمد فرنیاء تصویب نموده است که با روش: حقوقی - علمی -
اخلاقی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده
می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهنگندی [امضا]

[۱۲۹۱-۱۰۸۰۰۲]

کبوتر

۱۶۴۲

به نام جهان آفرین - رضا لطفی وکیل مدافع - تلفن ۹۱۷۳ - ساعت‌های $\frac{1}{4}$ ۸ صبح - تاریخ
[۱۳] ۲۲/۳/۱۲

جناب آقای نخست‌وزیر - روزنامه کبوتر ضمن جراید دیگر که از آنها رفع توقیف شده هنوز آزاد در
انتشار نگردیده، خواهشمند است دستور فرمایند از این روزنامه نیز رفع توقیف شود.

دارنده و نویسنده روزنامه کبوتر: رضا لطفی [۱۳] ۲۲/۳/۱۲

[۶۶۴۵-۱۰۳۰۰۵]

۲

۱۶۴۳

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره ۱۱۴ - تاریخ وصول ۳/۲۵/۱۳۲۲]

جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه دادستان دیوان کشور - کپیه خورشید ایران - کپیه نهنگ - کپیه میهن پرستان - کپیه رهبر - کپیه اقدام - نسبت به توقیف غیرقانونی کبوتر، مرد امروز و بهرام به نام حمایت از حق‌گویان جداً اعتراض و تقاضا دارد عاملین توقیف مورد تعقیب و فوراً دستور توقیف جراید داده شود.

عباس صبوچی

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۸]

کتاب

۱۶۴۴

وزارت فرهنگ - اداره کل انطباعات - شماره ۷۸۰ / ۲۶۲۱ - تاریخ ۲۶/۲/۲۰ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله کتاب را به نام آقای حسینقلی شاهرخ افشار تصویب نموده است که با روش: علمی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سر دبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

اداره کل انطباعات و صنایع مستظرفه: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۳۸]

کراگان هانتس

۱

۱۶۴۵

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۱ - شماره ۴۳۵۱۹ / ۵۵

وزارت فرهنگ - موضوع: تقاضای امتیاز صدور مجله «کراگان هانتس»

عین تقاضای آقای دکتر کاسپار ماشوریان به پیوست ارسال می‌شود، دستور فرمایید از نتیجه اقدامی که تا به حال شده است بازرسی مخصوص نخست‌وزیری را مستحضر و عین تقاضا نامه را عودت دهند.
معاون نخست‌وزیر و رئیس کل بازرسی مخصوص

[۱۲۲۰-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۶۴۶

وزارت فرهنگ - اداره دبیرخانه شورای عالی فرهنگ - شماره ۲۹۳۶ / ۵۲۹۹۶ - تاریخ
 [۱۳] ۲۵/۱۲/۷

جناب آقای معاون نخست‌وزیر - عطف به نامه شماره ۴۳۵۱۹ / ۵۵ - [مورخ] ۱۳۲۵/۱۲/۱ اطلاع می‌دهد که تقاضای صدور امتیاز مجله کراگان هانتس از طرف آقای کاسپار ماشوریان در دستور شورای عالی فرهنگ می‌باشد. البته پس از طرح نتیجه اطلاع داده خواهد شد.

وزیر فرهنگ دکتر: [سیدعلی] شایگان

[۱۲۲۰-۱۰۸۰۰۲]

کردستان

۱۶۴۷

کشف تلگراف سر تیپ همایونی از سقز - [شماره] ۴۴۷۴ - [مورخ] ۲۵/۴/۱۴ [۱۳]

ریاست ستاد ارتش - محرمانه - در شماره ۶۲ روزنامه کردستان نطق قاضی محمد و مقاله راجع به شرح حال خلیل مزوری خوشوی فرمانده مدافع قلّه مانشاه که کشته شده درج شده که مختصراً به عرض می‌رساند: قاضی محمد در تاریخ ۲۵/۳/۳۰ [۱۳] در مسجد مهاباد نطقی راجع به موافقت نامه آذربایجان و قسمتی از آن که مربوط به اکراد و در عملیات روز ۲۵/۳/۲۵ [۱۳] ایراد نمود که علاوه بر آنکه از نظر تبلیغات به نفع خودشان دروغهای عجیب و غریبی در آن پرداخته و کلمات موهنی نسبت به ارتش ادا نموده منجمله از قول فرمانده مدافع قلّه مانشاه اظهار می‌دارد؛ مدتی است قوای ارتجاع حمله نموده و همچنین مقاله [ای] در شرح حال خلیل مزوری خوشوی درج شده که در آن جملات موهن و زننده

نسبت به ارتش گنج‌انیده شده است که عین روزنامه و ترجمه مقاله پستی تقدیم می‌گردد. چون این جریانات درست در همان موقعی صورت گرفته که بنا به تصمیم دولت بر ایجاد محیط مسالمت آمیز کلیه اقدامات مقتضی از طرف مامورین به عمل می‌آید و از طرفی هم اکنون این لاطایلات را در دست گرفته بین اهالی توزیع و به وسیله نشر این اکاذیب تزلزل افکار اهالی را فراهم نماید، مستدعی است مقرر فرمایند تذکرات لازم به مشارالیه داده شود که از ادامه این رویه خودداری نماید.

از سفر ساعت ۹ - [تاریخ] ۱۳/۴/۲۵ [۱۳] - سرتیپ همایونی - ۲۷۲۲

[۱۵۰۳-۱۱۶۰۰۷-۱۵]

کرمانشاه

۱

۱۶۴۸

کرمانشاه - نامه ملی کرمانشاه - چاپخانه کاوه - دایره دفتر - شعبه روزنامه - تاریخ
۱۳۲۰/۹/۱۸ - شماره ۷۸۸

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ارواحنافداه - با نهایت انکسار به عرض آستان همایونی می‌رساند: جان نثار فرج‌الله کاویانی مدت بیست سال است در کرمانشاهان به انتشار روزنامه ملی (کرمانشاه) مشغول و با تحمل شداید و مشقات بدون کمک مادی اشخاص این خدمت ملی را بدون تعطیل و تأخیر انجام داده و از اوایل سال ۱۳۲۰ هم روزنامه را به‌طور یومیه منتشر و در دسترس هم میهنان گذارده است و چون به عقیده جان نثار روزنامه با قطع کوچک فعلی (که مرتباً به دفتر مخصوص شاهانه تقدیم و از لحاظ خاکپای همایونی می‌گذرد) در خور عصر حاضر نبوده و از طرفی در کرمانشاهان هم چاپخانه کاملی که بتوان وضعیت روزنامه را به‌طور منظور تغییر داده در دست نیست لذا جان نثار در چند سال پیش با انجام تشریفات قانونی اقدام به وارد کردن یک دستگاه ماشین بزرگ چاپ از خارجه نموده و ماشین درخواستی در سال ۱۳۱۸ به گمرکخانه خرمشهر وارد و چون استطاعت مادیم در آن موقع برای تأدیه بقیه بهای ماشین و هزینه گمرکی تکافوی نمی‌نمود لذا ناگزیر در این مدت با فروش اثاثیه شخصی و قرض با زحمت بسیار باقیمانده بهای ماشین و همچنین هزینه گمرکی و حمل آن را به کرمانشاهان تأمین و اینک ماشین نامبرده به دورود وارد و از آن جا به کرمانشاهان حمل گردیده است که عنقریب خواهد

رسید. متأسفانه با تمام این زحماتی که در این چند سال متحمل شده و با پرداخت تقریباً دو بیست هزار ریال بهای ماشین و محل نصب آن اکنون که به کرمانشاه می‌رسد برای مبلغ جزئی (هزینه سوار کردن ماشین و سایر وسایل لازمه) که بیش از پنجاه هزار ریال نخواهد شد این امر خیر در محاق تاخیر و تعطیل خواهد ماند. بنا به مراتب معروضه از پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ارواحنا فداه استرحاماً استدعا می‌نماید: در این موقع که کلیه بنگاه‌های خیریه و عام‌المنفعه هر یک از دیگری از نعمت عطایای ملوکانه بهره‌مند گردیده و میلیونها نفوس کشور در پرتو این موهبت شاهانه خرسند و وسایل آسایش و رفاه آنان فراهم شده بویژه نسبت به همکاریه‌های فرهنگی و بهداشتی که دورکن رکین کشور و موجب بقا و ازدیاد نفوس کشور و تنویر افکار جامعه است توجه بیشتری مبذول گردیده است، بجا و با مورد است که توجه همایونی را نسبت به مطبوعات که پیوستگی خاصی^۱ به فرهنگ دارد معطوف و استدعا نماید امر ملوکانه شرف صدور یابد که مبلغ پنجاه هزار ریال برای به کار افتادن ماشین چاپ نامبرده و بزرگ نمودن قطع روزنامه (کرمانشاه) از عطایای ملوکانه به جان نثار اعطا و پس از به کار افتادن ماشین اجازه فرمایند مبلغ نامبرده را به‌طور^۲ استهلاک در مدت پنج سال به یکی از بنگاه‌هایی که مقتضی بداند از جان نثار دریافت دارند که با این ترتیب هم نسبت به مطبوعات کمکی شده و هم مبلغ دریافتی عیناً در مدت پنج سال مسترد که به هزینه خیریه برسد. امر امر همایونی است.

مدیر نامه ملی کرمانشاه و چاپخانه کاوه: فرج‌الله کاویانی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۱۱]

۲

۱۶۴۹

تلگراف - از کرمانشاه - به ط تهران - شماره تلگراف ۲۵۹ - تاریخ اصل ۴ [۱۳۲۱/۱۲] -

تاریخ وصول ۱۲/۱۲ [۱۳۲۱]

جناب آقای نخست‌وزیر - نشر روزنامه کرمانشاه از حیث مدت و انتشار مشمول قوانین مصوبه است و تعویق نشر باعث تأثر عوم اهالی می‌باشد. مستدعی است تلگرافاً امر به انتشار فرمایند. - علامه

[۱۰۸۰۰۲-۹۷۵]

۳

۱۶۵۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۳۴۵/۷۷۶۴ - تاریخ ۳۰ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
جناب آقای نخست وزیر - پاسخ نامه شماره ۳۵۴۸۵ - [مورخ] ۲۱/۱۲/۱۹ [۱۳] چون پرونده مربوط به
روزنامه کرمانشاه بر طبق آیین نامه چهاردهم دی ماه نواقصی داشت طی تلگراف شماره ۴۷۶۲۱/۷۵۱۸ -
[مورخ] ۲۱/۱۲/۲۳ [۱۳] به اداره فرهنگ آن شهرستان دستور داده شد صلاحیت مالی و اخلاقی آقای
کاویانی مدیر روزنامه کرمانشاه^۱ را تحقیق و نتیجه را تلگرافی اطلاع دهند تا پس از طرح در هیأت
رسیدگی و تصویب شورای عالی فرهنگ امتیاز و اجازه انتشار آن صادر شود.

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۹۷۵-۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۶۵۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۲۵/۳۳۵ - تاریخ ۲۲/۱/۱۷ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
در جلسه مورخ ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] امتیاز روزنامه کرمانشاه را به نام آقای فرج الله کاویانی تصویب نموده به
مدیری و سردبیری خود در شهر کرمانشاهان چاپ و منتشر نماید خواهشمند است دستور فرمایند
مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۱۱۳۷-۱۰۸۰۰۲]

۵

۱۶۵۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۸۱/۴۰۸ - تاریخ ۲۱ فروردین ماه ۱۳۲۲ [۱]
جناب آقای نخست وزیر - پاسخ نامه شماره ۳۶۸۱۳ - [مورخ] ۲۲/۱/۱۱ [۱۳] به طوری که طی شماره

۱۱۲۵/۳۳۵ - [مورخ] ۲۲/۱/۱۷ [۱۳] به استحضار مقام عالی رسیده است امتیاز روزنامه کرمانشاه در جلسه مورخ ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] شورای عالی فرهنگ تصویب و مراتب تلگرافی به استانداری و اداره فرهنگ محل ابلاغ گردیده است.

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۹۷۵-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۶۵۳

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۵۱۶ - تاریخ ثبت ۲۲/۱/۲۴ [۱۳]
آقایان علامه و ریاحی و سایر آقایان - در پاسخ تلگراف شماره ۱۰۵۲ - [مورخ] ۱۲/۲۸ [۱۳۲۲/]
راجع به تقاضای صدور اجازه انتشار روزنامه کرمانشاه اشعار می دارد:
طبق گزارش وزارت فرهنگ امتیاز روزنامه نامبرده در جلسه مورخ ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] شورای عالی فرهنگ تصویب گردیده است.

رئیس دفتر نخست وزیر: [امضای عبدالحمید ملک الکلامی]

[۹۷۵-۱۰۸۰۰۲]

۷

۱۶۵۴

تلگراف - از کرمانشاه - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۰۵۲ - تاریخ اصل ۲۵
[۱۳۲۲/۱۲/۲۸] - تاریخ وصول [۱۳۲۲/۱۲/۲۸]

توسط آقایان پالیزی ساحت مقدس مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای نخست وزیر - رونوشت وزارت فرهنگ - رونوشت اقدام - رونوشت کیهان - رونوشت اطلاعات - رونوشت رهبر - رونوشت خورشید ایران - نوزده سال است روزنامه ملی کرمانشاه به مدیریت آقای کاویانی مرتباً انتشار یافته در این مدت کارکنان آن با عشق [و] علاقه [به] میهن و هم میهنان با متانت و عفت قلم وظیفه نامه نگاری را انجام، روز به روز بر مزایای روزنامه افزوده اند. در استان پنج یگانه روزنامه کثیرالانتشار حاوی مقالات سودمند، نشر اخبار مهمه، آگهی های قانونی، مورد نیازمندی عموم می باشد. بهترین نمونه میهن دوستی و فرهنگ پروری کارکنان همین بس که اخیراً با صرف مبلغ متناهی اقدام به وارد

کردن چند دستگاه ماشین چاپ و بنای مهمی برای آبرومندی مطبوعات کشور نموده متأسفانه به جای تشویق از انتشارش جلوگیری، با اینکه طبق ماده واحد قانون مصوبه ۲۴ دی ماه اول قانون اصلاحی متمم قانون مطبوعات شامل آن نمی‌باشد هنوز اجازه انتشار به این روزنامه ملی کهنسال نداده‌اند. انتظار داریم با توجه به احتیاج مبرمی که اهالی این استان به نشر روزنامه دارند هر چه زودتر طبق ماده واحد دستور انتشار آن را صادر و رفع نگرانی اهالی این سامان را بفرمایند.

[در ادامه نام حدود ۳۰ نفر آمده است]

[۹۷۵-۱۰۸۰۰۲]

کسری

۱

۱۶۵۵

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۵۲۴۱ - تاریخ ثبت ۲۲/۱۲/۱۸ [۱۳]

وزارت فرهنگ - آقای حسین زعیمی اظهار می‌دارد که چندی قبل تقاضای امتیاز روزنامه‌ای به نام «کسری» نموده و با اینکه واجد شرایط مقرر است هنوز امتیاز آن اعطا نشده است. دستور فرمایید طبق مقررات نسبت به انجام تقاضای نامبرده اقدام و نتیجه را اطلاع فرمایند.

نخست‌وزیر

[۸۷۷-۱۰۶۰۰۲]

۲

۱۶۵۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۴۲۹/۱۳۶۳ - تاریخ ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۲۳
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه کسری را به نام آقای حسین زعیمی تصویب نموده است که در شهر تهران با روش: سیاسی - اجتماعی - کاریکاتوری - ادبی - فکاهی به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

کفیل وزرات فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: امضای دکتر علی فرهنگندی

[۸۷۷-۱۰۶۰۰۲]

جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر^۱ - به طوری که خاطر مبارک مستحضر است به واسطه بروز جنگ و نرسیدن لوازم چاپ و ترقی اجرت کارگر حق الطبع مطبوعات بویژه روزنامه‌ها، ترقی فاحش نموده است. معهدا اداره کل ثبت بهای آگهی‌های مربوط به ثبت املاک را مانند قبل از جنگ از قرار سطری ۰/۸۰ ریال و آگهی‌های اجرایی را از قرار سطری ۱/۵ ریال محسوب می‌نماید در صورتی که وزارت دارایی به دلایل معروضه فوق پس از رسیدگی‌های کامل اجرت چاپ آگهی‌های دولتی را از قرار حداکثر سطری ۱۰ ریال و حداقل سطری ۶ ریال تعیین کرده ولی اداره کل ثبت به هیچ وجه در نرخ آگهی‌های خود تغییری نداده است و حال آنکه بهای آگهی‌های ثبتی و اجرایی ابدآرتباطی به بودجه کشور نداشته و از متقاضیان مربوطه دریافت می‌شود. لذا مستدعی است مقرر فرمایید کمیسیونی در تحت ریاست آقای مدیرکل ثبت با حضور آقایان رئیس یا معاون اداره کل تبلیغات و انتشارات و دو نفر از مدیران جرایدی که سهمیه آگهی‌های ثبتی دارند تشکیل و بهای عادلانه‌ای جهت اجرت چاپ اعلانات ثبتی و اجرایی تعیین نماید والا با این وضعیت گرانی بهای چاپ و کاغذ هزینه طبع آگهی‌های مزبور بیش از میزانی که اداره کل ثبت می‌پردازد برای روزنامه‌ها تمام می‌شود. با توجهات عالی آن جناب در ترقی و حمایت از مطبوعات و جراید استدعا داریم، بذل توجه عاجلی در این باب بفرمایید. مستدعی [است] امر و مقرر فرمایند مراتب را در صورت لزوم بوسیله آقای زعیمی مدیر روزنامه کسری ابلاغ فرمایند.

با تقدیم احترامات

روزنامه‌هایی که سهمیه آگهی ثبتی دارند:

مدیر روزنامه ستاره [امضا]	مدیر روزنامه کوشش [امضا]
مدیر روزنامه داد [امضا]	مدیر روزنامه کیهان
مدیر روزنامه نجات ایران	مدیر روزنامه خاور
مدیر روزنامه مهرایران [امضا]	مدیر روزنامه ایران [امضا]
مدیر روزنامه آیین [امضا]	مدیر روزنامه سعادت بشر [امضا]
مدیر روزنامه کسری [امضا]	

[۱۴۵۲-۱۰۵۰۰۲]

۱. این سند فاقد شماره و تاریخ می‌باشد ولی در حاشیه سند تاریخ ۲۵/۱/۱۷ [۱۳] و همچنین مهر ورود به دفتر نخست‌وزیری شماره ۲۷۲۱ و تاریخ ۲۵/۱/۲۵ [۱۳] را نشان می‌دهد.

۴

۱۶۵۸

اداره روزنامه کسری - تاریخ ۲۵/۴/۱۵ [۱۳]

مقام معظم نخست‌وزیر دامت عظمه - چون می‌دانستم اوقات شریف مصروف حل معضلات کشور می‌باشد، نخواستم تاکنون با شرفیابی خود موجبات تضییع اوقات مبارک را فراهم کنم. اکنون برای مذاکره راجع به بعضی از امور اجتماعی استدعای شرفیابی دارم. مستدعی است ساعت شرفیابی را امر به ابلاغ فرمایند.
مدیر روزنامه کسری: حسین زعیمی [امضا]

[حاشیه ۱]: به عرض می‌رسد. ۲۵/۴/۱۶ [۱۳]

[حاشیه ۲]: بایگانی شود.

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۸۹]

۵

۱۶۵۹

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۸/۳ - [شماره] ۲۷۴۸

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۲۵۴۲ - مورخه ۱۳۲۶/۷/۲۳ محترماً معروض می‌دارد: چون سوء تفاهم حاصله در مورد مندرجات روزنامه کسری مرتفع گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی اعلام گردید که از روزنامه مزبور رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۸۷۷]

۶

۱۶۶۰

اداره روزنامه یومیه کسری - شماره ۲۱۳۰

اداره کل دفتر نخست‌وزیری - اداره روزنامه کسری از محل سابق خود (خیابان سعدی - مقابل ایران‌تور) به خیابان سعدی بالا [ی] کوچه بدایعی مقابل حمام منشادی محل سابق حزب ایران انتقال یافته است. خواهشمند است دستور فرمایید کلیه نامه‌های مربوط به این اداره را به آدرس بالا ارسال فرمایند.
از طرف مدیر روزنامه یومیه کسری: فرامر زعیمی [مهر و امضا]

[حاشیه]: آقای لطفی‌زاده - در نظر داشته باشند. ۲۶/۱۱/۲۰ [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲-۸۷۷]

کشور

۱

۱۶۶۱

میهن پرستان - همه با هم در راه میهن - کانون دبیرخانه - شماره ۱۱۷ - [مورخ] ۱۳۲۱/۴/۶
جناب آقای نخست‌وزیر - حزب میهن پرستان ایران که مرام ملی آن در زمانی اندک در مرکز و شهرستانها مورد توجه جمعیت انبوهی از هم‌میهنان قرار گرفته است به روزنامه مستقلی که ناشر افکار میهن پرستان حزب می باشد، نیازمند است. از این رو در ماه اسفند ۲۰ [۱۳] بنا به صلاحدید جمعیت مرکزی، آقای جلالی لیسانسیه دانشکده حقوق که یکی از کارمندان حزب و از نوپسندگان زبردست می باشند، از وزارت فرهنگ تقاضای امتیاز روزنامه یومیه‌ای به نام (کشور) نمودند که تاکنون از طرف آن وزارتخانه به تقاضای ایشان جوابی داده نشده است. اینک حزب میهن پرستان از جناب عالی تمنا دارد امر [و] مقرر فرمایند وزارت فرهنگ تقاضای قانونی ایشان را مورد توجه قرار داده و هرچه زودتر امتیاز روزنامه کشور و اجازه انتشار آن را به نام ایشان صادر نموده، موجب امتنان و تشکر میهن پرستان را فراهم آورند.

با تقدیم احترامات - دبیر اول حزب: مجید یکتایی [امضا]

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ نوشته شود.

[۲۴۷۰ - ۱۰۹۰۷۲]

۲

۱۶۶۲

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۷۳۲۳ - تاریخ پاکنویس ۴/۱۳ [۱۳۲۱/۴] - تاریخ ثبت
[۱۳] ۲۱/۴/۱۶

وزارت فرهنگ - رونوشت نامه شماره ۱۱۷ - [مورخ] ۲۱/۴/۱۶ [۱۳] حزب میهن پرستان راجع به درخواست صدور امتیاز روزنامه [ای] به نام کشور به ضمیمه ارسال می شود.

قدغن فرمایید برابر مقررات در این باب اقدام و نتیجه را اشعار دارند.

[امضای عبدالحمید ملک‌الکلامی و امضاهاى هادی اشتری] ۴/۱۰ [۱۳۲۱/۴]

[۲۴۷۰ - ۱۰۹۰۷۲]

کشور ایران (سالنامه)

۱

۱۶۶۳

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ ۲۳ بهمن ماه ۱۳۲۵

به عرض می‌رسد: اداره سالنامه کشور ایران، سازمان دفتر نخست‌وزیری را برای درج در سالنامه سال ۱۳۲۶ ضمن نامه ضمیمه خواستار شده است در صورتی که اجازه بفرمایند یک نسخه از سازمانی که به تصویب هیات وزیران رسیده به نامبرده داده شود.

[امضا]

[حاشیه]: فعلاً تأمل شود و از دادن صورت خودداری نماید.

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۲۱]

۲

۱۶۶۴

سالنامه کشور ایران - تاریخ ۲۸/۱۱/۱۳۲۵ - شماره ۸۳۲۲

مقام ریاست کل دفتر نخست‌وزیری - طبق معمول سنواتی تقاضا می‌نماید، دستور فرمایید سازمان با اسم نخست‌وزیری را برای درج در سالنامه ۱۳۲۶ تهیه و لطف فرمایند.

محمد رضا میرزایمانی [امضا و مهر سالنامه کشور ایران]

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۲۱]

کلید نجات

۱۶۶۵

وزارت کشور

وزارت کشور - تعقیب معروضه شماره ۲۷۰/۱۸۸ - [مورخ] ۱۶/۱/۳۲۴ [۱] طبق گزارش شهربانی تبریز، غلامحسین رضازاده وکیل دادگستری اخیراً روزنامه به نام (کلید نجات) در تبریز منتشر و نسخه

اول آن از شهربانی مزبور رسیده است. جهت استحضار به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ ضرابی امضا

[شماره] ۹۳۷/۵۹۴ - [مورخ] ۲۴/۲/۲ [۱۳] رونوشت شرح بالا برای استحضار مقام نخست‌وزیری تقدیم و ضمناً معروض می‌دارد که یک نسخه از روزنامه مزبور از اداره شهربانی خواسته شده است. پس از وصول تقدیم خواهد شد. از طرف وزارت کشور [امضا]
[۶۷۷۱-۱۰۳۰۰۵]

کمالی

۱۶۶۶

وزارت فرهنگ - شماره ۴۰۱/۱۷۶ - تاریخ ۲۲/۱/۹ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۲/۱/۹ [۱۳] امتیاز روزنامه کمالی را به نام آقای سیدعلی کمالی تصویب نموده که به مدیری و سردبیری خود در همدان چاپ و منتشر نماید، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ نمایند.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۱۲۸-۱۰۸۰۰۲]

کنجکاو

۱۶۶۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۴۳۱۷/۵۸۸ - تاریخ

[۱۳] ۲۷/۳/۵

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

امتیاز روزنامه کنجکاورا به نام آقای مهندس عباس شریفی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - کاریکاتوری - فنی - انتقادی به مدیری و سردبیری خود در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۱۲۸-۱۰۸۰۰۲]

کوپال

۱۶۶۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۲۸۲۳/۷۸۱۱ - تاریخ ۲۴ بهمن ماه ۱۳۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه کوپال را به نام آقای مسیح آزاد جهرمی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۰۷۹-۱۰۸۰۰۲]

کودک

۱۶۶۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۹۹۹/۲۶۷۶ - تاریخ ۴ تیر ماه ۱۳۲۳
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

مجله کودک را به نام آقای عباسعلی روحانی نجف آبادی تصویب نموده است که در تهران با روش: آموزشی و پرورشی به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۱۴]

کوشش

۱۶۷۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۲۱۳/۶۱۹۳ - تاریخ ۲۱/۱۰/۲۹ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۰/۲۹ [۱۳] امتیاز روزنامه کوشش را به نام آقای شکراله صفوی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نامبرده به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

کوکب غرب

۱

۱۶۷۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۱۱۷۹/۴۴۶۷ - تاریخ ۲۱ مهر ماه ۳۲۲ [۱]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

گزارش شماره ۹۳۳۳/۳۴۵ - [مورخ] ۲۳/۱۱/۲۵ [۱۳] مؤید آن است. مأمورین شهربانی کرمانشاهان و توابع با آشنایی کامل به قوانین و مقررات و حفظ وحدت نظر با مراحل قضایی همواره حد تعادل را حفظ و تاکنون برخلاف مقررات کوچکترین اقدامی از آنان ناشی نشده و با رعایت شؤون اداری احترام به قوانین جاریه شعار آنان بوده و همیشه مقامات قانونی را پشتیبان خود تشخیص داده‌اند به دلیل آنکه از اواسط سال ۱۳۲۳ تاکنون قریب ۳۰۰ فقره احضاریه، اخطاریه و حتی برگ جلب به نام مأمورین این شهربانی (که در قضایای واقعه حکم گواه را داشته‌اند) از دادگستری صادر و به مأمورین مربوطه ابلاغ و بیدرنگ شخص احضار یا جلب شده که بواسطه تراکم کار و داشتن خدمت نتوانسته است به موقع در دادگستری حاضر شود برگ جلب برای او فرستاده شده، در صورتی که پیش از حضور مأمورین نزد دادرسان اشخاص ذی‌مدخل دیگر در پرونده یا به عبارت ساده‌تر (خواهان و خوانده) هیچ‌یک برای ادای توضیح یا بازجویی حاضر نشده‌اند و این موضوع می‌رساند که مأمورین این شهربانی تا چه حد احترام به قانون را لازم می‌دانند ولی متأسفانه کسانی که به علت اهانت به مأمورین شهربانی مورد پیگرد واقع و به دادگستری تسلیم شده‌اند، نتیجه تعقیب آنان غیر معلوم و تمام به تشریفاتی موکول و عدم اقدام سریع دادگستری به پیگرد بزهاران بر تجزی آنها افزوده موجبات تحقیر و توهین کارکنان شهربانی فراهم می‌شود از جمله واقعه شب ۲۳/۲/۹ [۱۳] که سروان کبیری و ستوان ۱ حبیبی با عده [ای] افسر ارتش در حال مستی به کلانتری بخش ۲ هجوم آورده و قبلاً احمد ایرانپور پاسبان درجه ۱ شماره ۹۵ را کتک‌کاری و سپس در داخله کلانتری سروان کبیری به صورت رسدبان ۱ اقبال پور کفیل کلانتری ۲۰ حین انجام وظیفه سلی زده و ستوان حبیبی نسبت به یاور رفیعی رئیس سرکلانتری این شهربانی در انتظار توهین وارد و پرونده به دادرسا احاله و گردش قضیه به مرکز هم ضمن شماره ۱۴۷۸/۸۲۱ - [مورخ] ۲۳/۲/۱۲ [۱۳] گزارش و با اینکه جهت یاور رفیعی و رسدبان ۱ اقبال پور احضاریه از دادگستری واصل به آنان ابلاغ و توضیح لازم در دادگستری نیز از هر یک گرفته شده، مع الوصف تاکنون به پیگرد قضیه و تنبیه مرتکبین اقدامی نشده به همچنین جعفر نام دولتشاهی معروف به (جعفر شیت) که یکی از رهبران اتحادیه کارگران کرمانشاه است یکی دو ماه پیش در داخله شهربانی به یاور رفیعی در انتظار بدگویی و به تمام مأمورین علناً فحاشی و اهانت نموده پس از اعزام به دادرسا دو سه روز بازداشت و مرخص و بر تجزی او افزوده شده است.

۳. اینکه نوشته‌اند: «وقایعی مثل دزدی، راهزنی، قتل و غارت رخ داده و شاکیان مرتکب را از

شهربانی و ژاندارمری خواستار و ادارات نامبرده چاره ندارند جز اینکه مسؤلیت را به گردن کارکنان دادگستری بار سازند» مایه حیرت و تأثر از این بی‌عدالتی است به علت آنکه شهربانی و ژاندارمری جز جلب و تسلیم بزهکار به دادگستری وظیفه دیگری نداشته و اینکه متهم در صورت برائت آزاد خواهد شد این قسمت را تاکنون شهربانی تشخیص داده و با این حال قابل قبول نیست که شهربانی در تشدید یا تنزیل بزهکاری یا برائت پیگردشدگان اصراری داشته باشد و یا مایل باشد آقایان دادرسان بیگناهی را گنهکار معرفی یا برخلاف مقررات و وجدان، احکامی به ناحق صادر نمایند بلکه معامله آقایان دادرسان و کارکنان دادگستری با بزهکاران امروز بر عموم اهالی کشور که آشنا به مقررات و قوانین جاریه‌اند آشکار و اگر این‌گونه اقدامات مردم را به ارسال گزارشاتی به مقامات مرکزی و غیره وادار می‌سازد ارتباطی به شهربانی ندارد و نباید این موضوع را از ناحیه شهربانی تشخیص دهند.

۴- راجع به قسمت دیگر نامه موضوع اینکه «شهربانی از ماده واحده مصوب ۱۳ خرداد ۲۲ [۱۳] که هیچ‌گونه تشریفاتی ندارد استفاده کند و فرضاً دادستان هم با نظر دیگران هم عقیده نباشد به اکثریت آرا اتخاذ تصمیم کنند». به موجب پرونده موجوده عده اشرار و چاقوکشان کرمانشاه در حدود ۲۲ تن که سیاهه آن با ذکر پیشینه‌های مفصل هر یک طی چندین شماره به استانداری و دادگستری استان پنجم ارسال و در نتیجه فشار و درخواستهای مکرر این شهربانی با نبودن استانداری کمیسیون سه نفری مرکب از معاون فرمانداری و رئیس شهربانی و جانشین دادستان که (با اصل ماهیت موضوع مخالف بوده) تشکیل و پس از تجدید چندین جلسه رایزنی و توجه به پیشینه نامبردگان اخیراً دو تن آنان موسوم به تقی لات و علی [پسر] مشهدی حسین، اولی به هیجده ماه و دومی به دو سال بازداشت محکوم، تقی بازداشت و علی که خطرناکترین اشرار کرمانشاه و تازگی به واسطه ارتکاب یک فقره جرح متواری و هنوز دستگیر نشده رأی صادره درباره او اجرا نگردیده است و نسبت به دیگران جلسه تشکیل نشده است تا رأی داده شود آن هم از وظایف استانداری بوده ربطی به شهربانی ندارد.

۵- در پایان نامه نوشته‌اند «بر اثر شکایت اشخاص دو نفر به دستور دیوان کیفر تحت تعقیب آقایان دادیار و بازپرس دادگستری قرار گرفته‌اند. شهربانی مایل است اگر دیگران بدکردند به دستور آنان باشد [به] مجازات محکوم شوند ولی در صورتی که خود بد نمودند، تعقیب نشوند» خوب بود و وضوحاً می‌نوشتند این دو تن چه کاره و کیستند و به چه بزه‌ی زیر پیگرد واقع و برای ارفاق با آنان چه تمنایی از طرف این شهربانی به دادگستری شده و چه وقت مأمورین شهربانی متهم به بزه‌ی بوده‌اند که از طرف

دادگستری در حق آنان ارفاق روا داشته‌اند. بزهکار مستحق کیفر و اگر مأمور شهربانی هم باشد باید مجازات شود. هرگاه شهربانی به منظور حفظ انتظامات و مصالح یک شهرستان بزرگ و پرجمعیت مرزی مثل کرمانشاه پیشینه‌های مکرر عده [ای] چاقوکش و شرور از قبیل تقی لات و ابوالحسن پسران مشهدی حسین و غیره را به دادسرا یا دادگستری یادآور و تشدید کیفر آنان را برای رفاه خلق خواستار شده باشد مرتکب لغزش شده با این قبیل اشخاص که انتظامات شهری را مورد تهدید قرار می‌دهند اگر تنبیه و کیفر شوند به مقررات قانون خللی وارد و از دادرسان سلب آسایش می‌شود. در صورت اخیر مامورین شهربانی که همواره سینه خود را آماج هزاران تیر انتقام قرار می‌دهند از موقعیت خود باید خائف بوده و از انجام این همه وظایف سنگین شانه خالی نمایند. آنچه تاکنون استنباط شده کارمندان دادگستری مدعی آنند که عمل شهربانی در گذشته برخلاف مقررات و قوانین موضوعه بوده و در رژیم فعلی بایستی جبران شود. به این خیال مایلند سلطه و قدرت خود را نسبت به مامورین شهربانی به مردم تفهیم و دستگاه شهربانی را به آنچه در پیش به قول اینان برخلاف جریان داشته معترف و مرعوب سازند و حال آنکه قوانین کشور و دستگاه شهربانی همان است که از سابق بوده [است]. آنچه در رژیم پیشین انجام شده باز هم بانظر آقایان قضات اجرا و هر دو اداره در امور کشور مشترکاً وظایف مربوطه را انجام داده و می‌دهند.

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۳۸]

کولاک

۱۶۲۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۹۶۷/۷۴۶۸ - تاریخ ۱۳۲۱/۱۲/۱۹
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۲/۱۸ [۱۳] امتیاز روزنامه «کولاک» را به نام آقای دکتر ابوالقاسم رسولی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه «کولاک» در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.
 وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۱۰۸۰۰۲]

کوهستان

۱ ۱۶۷۴
وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۹۰۱/۱۶۳۰ - تاریخ ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۲۳
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه کوهستان را به نام آقای دکتر اسماعیل اردلان تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی
در تهران به مدیری و سردبیری خودشان منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.
کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]
[۱۶۷۰-۱۰۶۰۰۲]

۲ ۱۶۷۵
فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۹۹۲ - تاریخ ۱۳۲۴/۵/۲۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره ۲۳ - [مورخ]
۲۴/۵/۸ [۱۳] روزنامه کوهستان مقاله [ای] بر ضد اقدامات دولت درج گردیده علیهذا به اداره کل
شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور به مدت یک ماه جلوگیری نمایند.
فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]
[۱۶۷۰-۱۰۶۰۰۲]

۳ ۱۶۷۶
وزارت کشور - نگهبانی کل کشور - شماره ۱۶۳۲۶/ج ۱ - تاریخ ۱۳۲۵/۶/۲
وزارت کشور، محرمانه - محترماً گزارش رمز هنگ کرمانشاه حاکیست طبق اطلاع حاصله مدیر
روزنامه کوهستان به سفر وارد و مشغول تبلیغ به نفع حزب کومله می باشد. دستور داده شد عملیات
نامبرده را تحت نظر گرفته و نتیجه را متعاقباً به استحضار خواهد رسانید.
رئیس عملیات نگهبانی کل کشور: سرتیپ مشیری [امضا]
[۱۶۷۰-۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۶۷۷

وزارت کشور - اداره سیاسی - شماره عمومی ۶۵۸۴/م - شماره خصوصی ۷۹۹۰/ش -
تاریخ تحریر ۶/۵ [۱۳۲۵/] - تاریخ ثبت ۱۳۲۵/۶/۱۰

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر - به طوری که نگرانی کل کشور گزارش می‌دهد: مدیر روزنامه
کوهستان به سنقر وارد و مشغول تبلیغ به نفع حزب کومله می‌باشد. از طرف اداره مزبور دستور داده شد
عملیات نامبرده را تحت نظر گرفته و نتیجه آن را بعداً جهت استحضار عالی به عرض خواهد رسانید.

رئیس اداره سیاسی [امضا] ۲۵/۶/۵ [۱۳] وزیر کشور

[۱۳۲۲ن ۱۴۷-۲۹۰۰۰۶۰۹۲]

کوه نور

۱۶۷۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۱۰۱۳/۷۳۰۵ - تاریخ ۲ بهمن ماه ۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه کوه نور را به نام آقای سلیمان انوشیروانی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی -
ادبی - کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع
داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۹۵-۱۰۸۰۰۲]

کهکشان

۱۶۷۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۵۴۱/۸۷۳۳ - تاریخ ۲۸ اسفند ماه ۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

روزنامه کهکشان را به نام آقای سیدمهدی حمیدی تصویب نموده است که با روش: اخباری - فکاهی - کاریکاتوری - علمی - اجتماعی - سیاسی - اخلاقی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
[۱۱۶۹-۱۰۸۰۰۲]

کیفر

۱ ۱۶۸۰
وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۹۲۱/۷۲۵۳ - تاریخ ۱۲ اسفندماه ۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۳۲۱ [۱] شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۱/۱۲ [۱۳] امتیاز روزنامه کیفر را به نام آقای دکتر عزیزاله شکیبی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه کیفر در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]
[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۲ ۱۶۸۱
روزنامه سیاسی، فکاهی کیفر - تهران: تاسیس ۱۳۲۱ - شماره ۱۱ - تاریخ ۳/۲۱ [۱۳۲۲/]
جناب آقای سهیلی نخست‌وزیر - محترماً به عرض می‌رساند: روزنامه کیفر اتکا به هیچ حزب و جمعیتی ندارد و به منظور واقعی خدمتگزاری در حال انتشار است.
قریب یکسال است خسارت این روزنامه به حساب شخصی صاحب آن گذاشته می شود. صرف نظر

از خسارت عمدی دولت سابق نسبت به جراید امروزه نیز روزنامه کیفر با کاغذ کیلویی ۵۵ و ۶۰ ریال به حیات خود ادامه می دهد.

چون از طرف دولت نسبت به کاغذ دولتی به جراید مساعدتهایی شده برای اینکه روزنامه کیفر از این ارفاق عمومی محروم نماند از آن جناب استدعا می شود، به وزارت مربوطه دستور فرمایند سهمی روزنامه کیفر را طبق معمول به صاحب امتیاز آن بفرروشند.

با تقدیم احترامات فائمه، صاحب امتیاز و مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [امضا و مهر روزنامه کیفر]

[۱۳] ۲۳/۳/۲۱

[حاشیه]: فعلاً کاغذ تمام شده، بایگانی شود.

[۸۹۲-۱۰۶۰۰۲]

۳

۱۶۸۲

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۸۲ - تاریخ وصول ۲۲/۶/۱۷ [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر - رونوشت اطلاعات - ایران - ستاره - امروز و فردا - مردان کار - حکومت نظامی از انتشار روزنامه کیفر به عنوان اهانت به مقام سلطنت (که در روزنامه کیهان! ذکر شده) جلوگیری نموده تقاضا دارم دستور دهند که محاکمه یا رفع توقیف فوری به عمل آید. زیرا عمل دولتها نشان داده اگر بی تقصیری در باب جراید محرز شود در آن حال از مقامی که دستور توقیف صادر شده خسارت وارده به جراید جبران نمی شود.

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۶۸۳

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۸۷ - تاریخ وصول ۲۲/۶/۱۹ [۱۳]

وزارت دربار - رونوشت جناب آقای سهیلی - اطلاعات ایران - رزم - ستاره - به طوری که در جراید شهرت دارد توقیف روزنامه کیفر طبق دستور وزارت دربار بوده، شایسته است علت [را] ابلاغ فرمایند.

اگر معلوم شود توقیف روزنامه من، جهت قانونی نداشته باشد چه کسی از عهده جبران خسارت برمی آید.

مدیر کیفر: دکتر شکیبی

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۵

۱۶۸۴

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۹۷ - تاریخ وصول ۶/۲۱/۱۳۲۲ [۱۳۲۲/]
جناب آقای سهیلی - روزنامه کیفر بدون دلیل قانونی هنوز در توقیف [است] . این دفعه سوم است که از مقام ریاست دولت تقاضای رفع توقیف دارم.

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۶۸۵

روزنامه سیاسی، فکاهی کیفر - تهران: تأسیس ۱۳۲۱ - شماره ۱۶۰ - تاریخ ۲۲/۶/۲۲ [۱۳]
جناب آقای سهیلی نخست وزیر - بی نهایت اسباب تأسف است که مقام ریاست دولت تلگرافات پی در پی و تقاضای مکرر و مشروع این روزنامه راجع به رفع توقیف کیفر ترتیب اثر نمی دهد و معلوم نیست از توقیف این روزنامه و خسارت وارده دولت چه لذتی می برد؟

از حسن نیت جناب عالی که رئیس یک دولت مشروطه هستید استفاده نموده و به نام قانون انتظار داریم دستور فرمایید، از روزنامه کیفر رفع توقیف شود. استطاعت مالی این روزنامه به قدری ضعیف است که اگر توقیف بیش از این ادامه یابد برای ما ترمیم آن غیرمقدور و مطمئن هستیم اگر ثابت شود توقیف کیفر دلیل قانونی نداشته مقامی که دستور توقیف داده دیناری بابت خسارت به روزنامه نخواهد پرداخت.

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [مهر روزنامه کیفر]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۷

۱۶۸۶

روزنامه سیاسی، فکاهی کیفر - تهران: تأسیس ۱۳۲۱ - شماره ۱۶۱ - تاریخ ۲۲/۶/۲۴ [۱۳]
جناب آقای سهیلی نخست‌وزیر - با سوابق آزادیخواهی جناب‌عالی و احترام به قانون اساسی و عقیده به آزادی افکار و قلم بی‌نهایت اسباب تأسف است که تاکنون به تلگرافات و تقاضای مکرر یک روزنامه کوچک هفتگی ترتیب اثر داده نشده! در روزنامه کیفر مطالبی که مستلزم توقیف باشد درج نشده و مسلماً در این امر اشتباه رخ داده و خسارت وارده که ناشی از توقیف روزنامه است برای ما غیر قابل تحمل است. باز هم از مقام محترم تقاضا داریم دستور فرمایید از روزنامه کیفر رفع توقیف به عمل آید.

با تقدیم احترامات فائقه، مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [امضا و مهر روزنامه کیفر]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۸

۱۶۸۷

روزنامه سیاسی، فکاهی کیفر - تهران: تأسیس ۱۳۲۱ - تاریخ ۲۲/۶/۲۴ [۱۳]
جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت روزنامه اطلاعات - ایران - آژیر - امروز و فردا - آزاد - افق - توفیق - جوانان - رزم - ستاره - صبا - فردا - مهر ایران - میهن پرستان - مردان کار - نوبهار - آنچه که تاکنون راجع به رفع توقیف روزنامه کیفر و خسارت وارده تقاضا شده اقدامی به عمل نیامده جای تأسف است در یک مملکت مشروطه روزنامه‌ای را غیرقانونی توقیف به تقاضاهای مکرر آن ترتیب اثر نمی‌دهند. اگر می‌دانستم انتشار این روزنامه مزاحم کار دولت بوده و خاموشی شمع ضعیفی مانند روزنامه کوچک کیفر به صلاح مُلک و ملت است حاضر بودیم برای همیشه در سکوت و حبس فکر باقی بمانیم.
جناب آقای نخست‌وزیر! دولت جناب‌عالی تا ابد روی کار نیست ولی یک روزنامه برای همیشه به هدایت افکار و خدمت خلق باقی خواهد بود. با نهایت بی‌صبری انتظار داریم از روزنامه کیفر رفع توقیف به عمل آید.

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [امضا] ۲۲/۶/۲۴ [۱۳]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۹

۱۶۸۸

روزنامه سیاسی، فکاهی کیفر - تهران: تأسیس ۱۳۲۱ - شماره ۱۶۶ - تاریخ ۲۲/۷/۲۵ [۱۳]
جناب آقای نخست‌وزیر - یک ماه و نیم از توقیف غیرقانونی روزنامه کیفر می‌گذرد و متأسفانه تاکنون نه محاکمه‌ای برای این اداره تشکیل شده و نه رفع توقیف به عمل آمده و به طوری که معلوم است این رویه خاص فقط در مورد این روزنامه و معدودی جرایم دیگر است و معلوم نیست چه مقامی خسارت وارده را جبران خواهد نمود؟ تقاضا داریم مقرر فرمایند از این روزنامه رفع توقیف به عمل آید تا بیش از این دچار خسارت نشویم.

با تقدیم احترامات فائمه، مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [امضا و مهر روزنامه کیفر]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۰

۱۶۸۹

روزنامه سیاسی - فکاهی کیفر - تهران - تأسیس ۱۳۲۱ - شماره ۱۷۵ - تاریخ
۲۲/۹/۲۶ [۱۳] - رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر

فرمانداری نظامی تهران - با اینکه از تاریخ صدور امریه جناب آقای نخست‌وزیر دایره رفع توقیف روزنامه کیفر مدت مدیدی می‌گذرد متأسفانه آن فرمانداری بدون دلیل خاصی تاکنون از انتشار کیفر جلوگیری نموده و از این رو به خسارت توقیف چند ماهه این روزنامه افزوده می‌گردد.
خواهشمند است ضمن اطلاع دلیل جلوگیری از انتشار کیفر به این اداره مقرر فرمایند امریه جناب آقای نخست‌وزیر راجع به آزادی روزنامه کیفر به موقع اجرا گذاشته شود.

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی [امضا]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۱

۱۶۹۰

تلگراف - از تهران - به قصر همایونی - شماره تلگراف ۵۲ - تاریخ وصول ۲۲/۱۱/۱۱ [۱۳]
پیشگاه اعلیحضرت همایونی - پنج ماه است به سعایت مغرضین روزنامه کیفر با تحمل خسارت برخلاف قانون توقیف است. به عطف شاهانه امیدوار و در انتظار امریه ملوکانه راجع به رفع توقیف

باقی [هستم] .

مدیر روزنامه کیفر: دکتر شکیبی

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۲

۱۶۹۱

دفتر نخست وزیر - [شماره] ۲۳۱۴ - تاریخ ثبت ۲۲/۱۲/۴ [۱۳]

ریاست دفتر مخصوص شاهنشاهی - عطف به نامه شماره ۴۶۴۲ - [مورخ] ۲۲/۱۱/۱۲ [۱۳] متضمن عریضه تلگرافی آقای دکتر شکیبی مدیر روزنامه کیفر که به پیشگاه مبارک ملوکانه تقدیم نموده اشعار می دارد: به فرمانداری نظامی تهران نوشته شد نسبت به تقاضای نامبرده در رفع توقیف و اجازه انتشار روزنامه کیفر طبق مقررات اقدام و نتیجه را گزارش دهد.

نخست وزیر

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۳

۱۶۹۲

وزارت دادگستری - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۴/۴/۱۸ - شماره ۱۸۳۲

جناب آقای نخست وزیر - محترماً معروض می دارد: نظر به اینکه روزنامه کیفر (نسبت به اهانت به مقام سلطنت) در دادگاه جنحه نظامی براءت حاصل نموده و این رأی در دادگاه تجدید نظر نظامی نیز تایید گردیده، علیهذا به شهربانی کل کشور دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور ممانعت به عمل نیاورند. مراتب جهت استحضار خاطر مبارک به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ کریم قوانلو [امضا]

[حاشیه]: به وزارت دادگستری نوشته شود.

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۴

۱۶۹۳

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۴۸۱ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۱۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره مخصوص روزنامه کیفر
مورخه ۲۴/۶/۱۴ [۱۳] مقالاتی مخالف مشی سیاسی دولت منتشر گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی
دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نموده و صاحب امتیاز آن را توقیف نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۵

۱۶۹۴

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۱۷۰ - تاریخ ۱۳۲۴/۹/۶ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۴۸۱ - مورخه ۲۴/۶/۱۴ [۱۳] محترماً
معروض می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه کیفر که دو ماه و بیست روز در توقیف
می‌باشد، رفع توقیف به عمل آورد.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۶

۱۶۹۵

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۷/۱۵ - [شماره] ۲۳۹۷ - محرمانه
جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در مندرجات شماره (۵۶)
روزنامه کیفر برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شده علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از
انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ مظفری [امضا]

[۸۹۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۷

۱۶۹۶

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۸/۱۸ - [شماره] ۱/۳۰۰۷

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۲۳۹۷ - مورخه ۱۳۲۶/۷/۱۵ معروض می‌دارد: از روزنامه کيفر رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۸۹۲]

کیوان

۱

۱۶۹۷

رضائیه - روزنامه کیوان - شماره ۲۹۷ - تاریخ ۲۵ فروردین ماه ۱۳۲۰ - رونوشت

شرکت محترم سهامی چاپ رضائیه - آقایان محترم! پیرو نامه شماره ۲۶۶ - [مورخ] ۲۰/۱/۱۲ [۱۳] و نامه [شماره] ۲۷۳ - [مورخ] ۲۰/۱/۱۴ [۱۳] لزوماً اشعار می‌دارد: این روزنامه از اولین روز انتشار خود مرتباً از شرکت خواستار بوده پیمان نامه [ای] مابین روزنامه و شرکت بسته شود و متأسفانه تاکنون اقدامی در این خصوص به عمل نیامده یکی دو مرتبه هم که بر اثر اصرار روزنامه جلساتی تشکیل دادند بقدری در تصمیمات خود تردید نشان دادند و در تعیین بها و اجرت چاپ روزنامه به اندازه [ای] طریق اغراق و مبالغه پیمودند که تقریباً برای هر شماره روزنامه مطابق حساب آقایان در حدود هفتاد و هشتاد تومان! نرخ تعیین نمودند در هر حالت این مسامحه کاریها برای عقد یک پیمان قطعی از یک طرف و اشکالات بی‌نهایت دیگری که چند قطره از آنها را در زیر یادداشت می‌نمایم از طرف دیگر نشان می‌دهد که کارکنان آن چاپخانه در عدم انتشار این روزنامه تعمد ورزیده و هیچ منظوری ندارند جز آنکه با تمام قوا سعی می‌کنند بنده را مأیوس و دلسرده ساخته و بالاخره روزنامه را دچار تعطیل نمایند.

اشکالات نامبرده از این قرار است:

۱- با آنکه اصولاً تشکیل این شرکت از روز نخست فقط روی این منظور بوده که روزنامه در این شهر دایر گردد و سایر کارهای چاپخانه در درجه دوم اهمیت قرار می‌گرفته متأسفانه به چیزی که تاکنون توجه نشده موضوع روزنامه بوده است. خاصه آنکه از طرف تیمسار معظم فرمانده لشکر ۴ نیز هم بوسیله

جناب آقای رئیس محترم شهربانی و هم خود معظم‌له در جشن ۲۴ اسفند درجه علاقه‌مندی خودشان را به امر روزنامه اظهار فرمودند و باز سهل‌انگاری عجیبی از طرف کارکنان چاپخانه بالنسبه به امر روزنامه به عمل آمده و می‌آید.

۲- پس از آنکه روزنامه بواسطه نامه‌ها و تلگرافات متوالیه که از وزارت فرهنگ و کمیسیون مطبوعات پرورش افکار و اداره کل انتشارات و تبلیغات رسید مجبور گردید دست به کار انتشار آن بزند از همان روزهای نخست روزنامه لزوم استخدام چند نفر حروفچین را متذکر گردید و متأسفانه اقدام لازم در این خصوص به عمل نیامد و پس از آنکه از طرف این روزنامه فشاری وارد می‌شد (و البته آن فشار هم جز تمنا و تقاضا چیز دیگری نبوده) با کمال خونسردی و بی‌علاقگی بزرگترین مساعدتی که با ما می‌شد این بود تلگرافی که متن آن بتوسط خود ما تهیه می‌شد و به خرج خود ما نیز مخابره می‌گردید لطفاً زیر آن را امضا می‌نمودند و مستقیماً از طرف خود شرکت اقدام مؤثری که منتج به نتیجه بشود به هیچ وجه به عمل نیامد.

۳- بدیهی است یک روزنامه به قطع کنونی کیوان باید بقدر کافی وسایل و حروف و لوازم مربوط چاپی در دسترس داشته باشد تا بتواند مرتباً در روزهایی که باید انتشار یابد چاپ حاضر شود ولی متأسفانه وسایلی که برای چاپ روزنامه کیوان فراهم شده علاوه بر آنکه تماماً ناقص است اصولاً طرز تسلیم آنها به صدقه دادن بیشتر شباهت داشته و دارد و اقداماتی هم که اخیراً شده یعنی اتاق روزنامه را جدا نموده‌اند و مقداری حروف و بعضی اشیای کهنه و پوسیده که متعلق به چاپخانه سابق تمدن بوده که حتی به درد دور ریختن در صندوقهای شهرداری هم نمی‌خورد حالا در اختیار روزنامه گذاشته شده به واسطه جدیت و پافشاری فوق‌العاده بوده است که از طرف ما به عمل آمده و الا از طرف شرکت به خودی خود هرگز مبادرت به یک چنین احسانی نمی‌شد.

۴- حروفچینهای فعلی روزنامه سه نفر بچه است که یک ماه و کسری است پا به چاپخانه گذاشته و برای اولین دفعه در عمر خود ماشین چاپ دیده و رنگ حروف چاپخانه را تماشا کرده‌اند. اخیراً اینها هم که آگهی‌های ثبتی در دست چاپ است سه نفر شده‌اند و الا در حقیقت دو نفر بیشتر نبوده‌اند که هم باید روزنامه چیده و هم حروف پخش کنند و فقط آقای احمد سلیمی نیز بعنوان سر حروفچین مشغول تصحیح و فورم‌بندی و ناظر کارهای آن دو نفر بوده است و ده دوازده نفر عملجات و حروفچین‌های دیگر چاپخانه خدا می‌داند که به چه کاری مشغول هستند که به قول آقای مدیر چاپخانه هنوز کارهای

اسفند ماه زمین است و اقدامی برای چاپ آنها نشده.

۵- علی اکبرخان نامی که فعلاً در چاپخانه است و از تبریز استخدام شده بر اثر تلگرافات بنده مخصوصاً برای کار روزنامه خواسته شده بود و با آنکه دو روز پس از ورودش برای آنکه به کار دلگرم باشد از طرف اداره روزنامه هم به رسم علی الحساب ۱۵۰ ریال به او داده شد تا بعد که تکلیف روزنامه و شرکت معلوم شود، به هیچ وجه نفهمیدیم چرا دو سه روز پس از ورودش او را از شعبه روزنامه به سالن عمومی بردند و با آنکه از طرف بنده تقریباً اعتراض شد و او را باز به قسمت حروفچینی روزنامه بردم در این موقع که روزنامه برای چاپ آگهی‌های ثبتی در کمال مضیقه و فشار است و واقعاً از توی خیابانها و کوچه‌ها هم اگر شده باید کمک‌هایی برای خود پیدا کند، باز مشاهده می‌شود که او را از قسمت روزنامه به سالن برده و ما را تنها گذاشته‌اند. آیا این عمل معرف نیت ناپسند و سوئی نیست که درباره روزنامه نشان داده می‌شود و با تمام قوا کوشش می‌شود که ما نتوانیم از عهده تعهدات ثبتی خود برآمده تا بالتلیجه هم دچار خسارات فوق‌العاده مالی شده و هم حیثیت ما لکه دار گردد؟

روی این اصل با آنکه هنوز پیمانی ما بین روزنامه و شرکت بسته نشده اگر تا تاریخ ۳۱ فروردین که باید آگهی‌های ثبتی انتشار یابد تاخیری در انتشار آنها حاصل شد و مسؤولیتی از این جهت متوجه ما گردید روزنامه این حق را برای خود تامین می‌نماید که با دلایلی کافی که در دست دارد شرکت را مسؤول حقیقی دانسته و در مراکز صالحه استیفای حقوق خود را بنماید در هر صورت دلایل زیاد دیگری هم از کارشکنیهای عمدی که تاکنون در امر انتشار روزنامه شده در دست است که تمام آنها یادداشت شده و به موقع خود در صورت لزوم اظهار خواهد شد.

فعلاً چون تا تاریخ ۳۱ فروردین شش روز وقت باقیست برای سلب هرگونه مسؤولیتی از خود مبادرت به نگارش این نامه نمودیم که برای چاپ آگهی‌های ثبتی هر اقدام فوری و آنی که لازم است به عمل آورند و ضمناً برای اینکه این نامه هم مثل سایر نامه‌های این روزنامه دستخوش بی‌اعتنایی و سهل‌انگاری نشود رونوشت جهت ادارات محترم استانداری - فرهنگ - شهرداری فرستاده می‌شود.

با احترامات فائقه [امضا]

رونوشت برابر اصل است: [امضای ربیع انصاری]

شرکت سهامی چاپ رضائیه با سرمایه ۲۵۰،۰۰۰ ریال - شماره [تامه] ۲۳ - تاریخ ۲۰/۱/۲۵ [۱۳] - شماره ثبت ۲۳ -

آقای مدیر محترم روزنامه کیوان - در پاسخ نامه شماره ۲۹۷ زحمت اشعار می‌دارد با وجود اینکه خود این جانب و هیأت مدیره در حدود یک ماه ونیم است در موضوع روزنامه صرف اوقات می‌نماید و به هیچ کدام قانع نشده فقط با رقع و نامه وقت را تلف می‌فرماید اینک به طور خلاصه مبادرت به عرض می‌نماید:

۱- سرکار قبل از به کار افتادن ماشینها و رفع نواقص (حالا هم کاملاً مرتفع نشده) اقدام به انتشار روزنامه فرمودید.

۲- بایستی قبل^۱ از تصدی بنده این نواقص را مرتفع، لااقل حروفچین تهیه می‌فرمودید نه در این موقع.

۳- در موقع انتشار روزنامه در حضور هیأت مدیره هر چه دلایل و توضیحات لازمه داده شد که با این نواقص اساسی حتی ماشین روزنامه کار نمی‌کرد. طبع روزنامه و اداره شدن خود چاپخانه از محالات است در جواب فرمودید: با «فورس مازور» بایست طبع شود ما هم بلااراده مطیع شدیم.

۴- در حین عمل خود، حضرت عالی ملاحظه فرمودید که با این حروفچینها هم روزنامه و هم کار چاپخانه لنگ خواهد شد. خود حضرت عالی عهده‌دار شدید که برای روزنامه وارد کنید ما هم قبول نمودیم حتی مخارج تلگراف تهران را خود شرکت پرداخت نمود مع‌الاسف جواب آن را که می‌بایستی به دفتر شرکت داده شود نداده فقط شفهاً فرمودید که حروفچین از تهران نشد و میزان حقوق حروفچین که مورد بحث هیأت بود به ما ندادید.

۵- بنده با مکاتبه و تقاضای خصوصی در این قسمت اقدام نموده که وعده اعزام حروفچین را داده‌اند.

۶- میرزاعلی اکبرخان را شرکت برای خود خواسته نه برای روزنامه و علاوه اطلاعات ایشان در فرم‌بندی است نه در حروفچینی.

۷- به طوری که در شب جشن بندگان حضرت اجل فرمانده معظم لشکر فرمودند: «بایستی خود آقای انصاری به تبریز رفته فوراً دو سه نفر همراه خود حروفچین بیاورد و خود بنده در این خصوص تأکید و

تقاضا نمودم در جواب فرمودید: «به آقای حیدری مدیر دانشسرا سپرده‌ام که چند نفری همراه خود بیاورند».

۸- از اظهاراتی که حروف کافی نداریم - اسباب آلات کهنه به اتاق روزنامه داده که به درد هیچ چیز نمی‌خورد - از خیابان به آدم احتیاج داریم - و غیره من البدوالی الختم. بی‌اندازه مضحک بوده در واقع در حیرتم که با این مساعدتها و جدیتها و جانفشانیها که جهت پیشرفت امور روزنامه شده فقط یک اتاق علیحده با یک تشکیلات فنی و علمی دایر نموده که از هر حیث مجزا بشود... باز اعتراض و حتی تهدید و استرداد خسارت را مطالبه خواهید فرمود. باللعجب! نه قرارداد می‌بندید، نه پول می‌دهید و هزار نوع دستور و نامه می‌نویسید ولی در پرداخت طلب چاپخانه تعلل می‌فرمایید (با وجود این فشار مالی که دارد) راستی در حیرتم که از چاپخانه و شرکت چه می‌خواهید؟ اگر حرفچین است که خودتان تعهد نموده‌اید که به حساب خود روزنامه وارد کنید و اگر تاکنون مسامحه و یا پیدا نشده و یا حوصله ورود آنها را ندارید ما چه کنیم و چه تقصیری داریم؟ اگر ما حرفچین داریم و به شما نمی‌دهیم باز حق داشتید در صورتی که همه آنها نوآموز و تازه کارند که به آنها تعلیم و یاد می‌دهیم و آنهایی که خوب و کارآزموده بودند با یک نفر سابقه‌دار و استاد که بود به روزنامه واگذار نموده‌ایم فقط با یک نفر که یک سال است در چاپخانه کار نموده این همه کارهای دوایر را اسماً اداره می‌نماییم با این شرح و وصف معلوم می‌شود ما هر چه جدیت در پیشرفت و به راه افتادن چاپخانه و زحمات و علاقه‌مندی به روزنامه را فراموش و بلکه معکوساً قلمداد فرموده‌اید افسرده دلی و دلسردی ما را به کار افزونتر می‌سازید.

پس خواهشمندم علناً مقصود خود را توضیح دهید اگر ما خود به خود که کار می‌کنیم از او هم صرف نظر نماییم اگر همین است از آن تعطیل ما هم برای روزنامه نتیجه [ای] ندارد گیرم که ما اساساً تعطیل و هیچ هم کار نکردیم چه تاثیرات خوبی به روزنامه حاصل خواهد شد؟

۹- به هفت و هشت نفر مستخدم اشاره فرموده بودید آنها ماشین چی - دربان - حسابدار - انباردار - مکانیک برق می‌باشند نه حرفچین و یا اگر می‌خواهید فقط میرزا علی اکبرخان را که جهت تمامی امور چاپی دوایر لشکری و کشوری و رجوعات اهالی وارد نموده‌ایم به سرکار واگذار نماییم که امور شرکت فلج گردد باز در این امر هم تسلیم صرف هستیم آن شما و ایشان ولی حضرت عالی با ایشان جواب قطعی و ثبتي نمی‌دهید و ایشان هم فقط به حرف شفاهی قانع نمی‌شود باز ما چه کنیم لازم است در این قبیل موارد به دادگستری مراجعه نمود مسلم است که ما نمی‌توانیم اشخاص را بدون سند و غیره ملزم به

خدمت و توقف نمایم در ایران مافقط و فقط یک شرکت چاپ پیدا می شود که بدون حقوق و اجرت و قرارداد و تکلیف به طبع اوراق و امور چاپی یک بنگاه را اجرا و اقدام کند لاغیر. برای اینکه این نامه هم مثل سایر نامه های این شرکت دستخوش بی اعتنایی و سهل انگاری نشود. رونوشت جهت ادارات محترم استانداری - فرهنگ - شهربانی فرستاده می شود.

مدیر عامل شرکت چاپ: تمدن

برای اینکه ثابت بشود که شرکت چاپ سرکار را بالاتر و مافوق تر از سایر مشتریان خود محسوب می دارد و در قبول همه گونه پیشنهاد سرکار کاملاً حاضر است، خواهشمندم در یکی از دوایر محترم فرهنگ و شهربانی حاضر شده معین فرموده و تا عمل پیمان نامه بین شرکت و روزنامه عملی گردد.

رونوشت به اداره محترم فرهنگ استان چهارم ارسال می شود. - [امضا]

[مدیریت تبریز ۸/۴/۵/۶/ت]

۳

۱۶۹۹

وزارت فرهنگ - اداره فرهنگ استان ۴ - رونوشت پیمان نامه مورخه ۲۰/۲/۲۰ [۱۳] -
آقای انصاری

این جانب در اداره کل نگارش وزارت فرهنگ ملتزم و متعهد می شوم که در تمام مدت انتشار روزنامه خود که مشخصات آن به شرح زیر می باشد:

۱- نام و نشان مدیر روزنامه: ربیع انصاری دارنده شناسنامه شماره ۵۵۹۰ صادره از کرمانشاه فرزند آقای علی محمد انصاری.

۲- محل اداره: رضائیه - خیابان فردوسی.

۳- نام و نشان چاپخانه که روزنامه در آن به چاپ خواهد رسید: شرکت سهامی و چاپ رضائیه.

۴- عنوان روزنامه و ترتیب انتشار آن - کیوان - فعلاً هفته [ای] یکبار منتشر می شود و پس از تکمیل وسایل چاپ تدریجاً بر عده شماره های آن افزوده خواهد شد.

۵- عده چاپ هر شماره: ششصد شماره.

۶- مسلک روزنامه و نوع مندرجات آن: ترویج روح شاهرستی و میهن پرستی و نشر مقاله های علمی

و ادبی و اخلاقی و بهداشتی می‌باشد که ....^۱ به مفاد قانون مطبوعات و تصویبنامه شماره ۱۹۴۲ - [مورخ] [۳۱۷/۲/۱۲] [۱] هیأت وزیران و آیین‌نامه روزنامه‌ها و مجله مصوبه شورای عالی فرهنگ رفتار نمایم و علاوه بر آن متعهد می‌شوم که ۱- از هر شماره در موقع انتشار سه نسخه برای وزات فرهنگ و دو نسخه برای کتابخانه ملی بفرستم. ۲- در صورتی که مندرجات روزنامه ولو در یک شماره از حدود امتیاز تجاوز کند وزارت فرهنگ انتشار نامبرده را لغو نماید.

محل امضای آقای انصاری

رونوشت برابر اصل است و اصل به اداره کل نگارش فرستاده می‌شود. -

[مدیریت تبریز ۸ / ۴ / ۵ / ۶ / ت]

۴

۱۷۰۰

رضائیه - روزنامه کیوان - تاریخ ۱۸ تیر ۱۳۲۰ - شماره ۵۰۷ - پیوست - یک برگ ریاست محترم اداره فرهنگ استان چهارم - محترماً زحمت می‌دهد: مقدمتاً از وظایف اولیه خود می‌دانم سپاسهای فراوان خود را در برابر کمکهای معنوی آن اداره محترم که در راه پیشرفت روزنامه کیوان مبذول شده و پیوسته در ترویج آن از مساعدت و همراهی با ما دریغ نشده تقدیم دارم. ضمناً به طوری که شفاهاً نیز گزارش داده‌ام روزنامه مراحل سخت و مشکلی را که در بدو تأسیس خود از لحاظ فراهم نبودن وسایل کار و فقدان حروفچین و اشکالات دیگر با آنها روبرو شده بود با پشتکار و فعالیتی که ابراز داشت بر آنها فایز آمد و چنانکه فعلاً ملاحظه می‌فرمایید هر پنج روز یک مرتبه مرتباً روزنامه منتشر می‌شود. ولی بدیهی است یک روزنامه که امتیاز آن یومیه است نمی‌تواند خود را قانع کند هفته [ای] یک مرتبه و یا پنج روز یک مرتبه انتشار یابد.

از طرف دیگر افزایش تعداد شماره‌های آن در هفته به دو یا سه شماره با اشکالات دیگری مواجه می‌شود که در زیر آنها را توضیح داده و هرگاه جدا کمک‌هایی به^۲ ما نشود ممکن نیست بتوانیم به تأمین منظور خود توفیق حاصل کنیم.

۱- فقدان هیأت تحریریه است که با نهایت تأسف در این شهر هنوز از اهل دانش و ذوق کسی حاضر نشده است با ما در این خدمت فرهنگی همکاری و مساعدت نماید.

۲- چون روزنامه بایستی اخبار شهری مربوط به کلیه دواير دولتی را مرتباً جهت اطلاع عمومی چاپ نماید و در این خصوص نیز دستوراتی از مرکز رسیده متأسفانه به غیر از اداره محترم فرهنگ و ادارات شهرداری و بخشداری سایر ادارات دولتی به طور کلی از دادن اخبار به روزنامه خودداری فرموده‌اند و با این ترتیب مجبوریم روزنامه را با مقالات گوناگون پر کنیم به طوری که تقریباً باید گفت روزنامه کیوان بیشتر صورت مجله به خود گرفته تا روزنامه.

۳- موضوع آگهی‌های دیواری دواير محترم دولتی است که طبق امریه صریح اولیای معظم دولت و من باب کمک به مطبوعات کشور بایستی نسخه [ای] از آن برای درج در روزنامه‌های محلی فرستاده شود ما نظر استفاده مادی از روزنامه نداشته و نداریم و فعلاً نیز با ماهی سه هزار و پانصد ریال هزینه ثابت جز زیان؛ سودی نبرده‌ایم ولی تحمل این وضعیت تا وقتی برای ما میسر است که بنیه مالی ما از عهده آن برآید. بنابراین برای جلوگیری از اضمحلال و ورشکست ما دادن این آگهی‌ها جهت درج در روزنامه عامل مؤثری به شمار خواهد رفت.

با مراتب معروضه بالا تمنا دارد. در صورتی که مقتضی بدانند کمیسیون مطبوعات پرورش افکار را دعوت فرموده و مراتب را مورد مذاکره قرار دهند تا با توجهات مخصوصه [ای] که آن اداره محترم در پیشرفت و ترقی مطبوعات دارند این روزنامه نیز وضعیت بهتر و آبرومندتری پیدا کند.

با تقدیم احترامات فائقه: [امضای ربیع انصاری]

[مدیریت تبریز ۸/۴/۵/۶/ت]

۵

۱۷۰۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۸۷۵/۵۳۳ - تاریخ ۲۴ فروردین ماه ۱۳۲۳ [۱]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه کیوان را به نام آقای ربیع انصاری تصویب نموده که در شهر رضائیه باروش: سیاسی - علمی - ادبی - تاریخی - اخلاقی به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۸۰۲ - ۱۰۲۸]

۶

۱۷۰۲

اداره روزنامه کیوان - نشان تلگرافی: کیوان - شماره ۱۱ - رضائیه - [مورخ] ۶ خرداد ۱۳۲۳
اداره محترم فرهنگ استان چهار - محترماً زحمت می دهد: چون از این هفته روزنامه کیوان شروع به
انتشار خواهد کرد، خواهشمند است دستور دهید اخبار مهم فرهنگی راجع به رضائیه و سایر
شهرستانهای تابعه را که مناسب برای درج باشد همه هفته جهت این روزنامه ارسال دارند. موجب
سپاسگزاری خواهد بود.

بااحترامات فائقه، صاحب امتیاز و مدیر روزنامه کیوان: [امضای ربیع انصاری]

[۸/۱/۴/۶ ت]

۷

۱۷۰۳

[شماره] ۱۱۵۷۸ - [مورخ] ۲۳/۹/۲۷ [۱۳]

آقای مدیر محترم روزنامه کیوان - در توضیح شرحی که تحت عنوان «این چه افتضاحی است!؟» در
شماره ۳۳ - مورخه ۲۵ آذر ۱۳۲۳ آن جریده مرقوم فرموده بودید، لزوماً اشعار می دارد:
۱- اداره فرهنگ استان چهارم به نام جامعه معلمین از اظهار همدردی و دلسوزی آن مدیر محترم
اظهار امتنان می نماید.

۲- بنا به اطلاعی که جدیداً از مرکز کسب شده در روزهای اخیر و مخصوصاً به امر جناب آقای دکتر
صدیق اعلم، کمیسیونهایی در وزارت فرهنگ تشکیل و نقایص فرهنگی شهرستانها را مورد مطالعه قرار
داده اند و توجه خاصی درباره استان چهارم مبذول شده، امید است بزودی حواله اضافات ۱۳۲۳ فرهنگ
این استان و اعتبار شبانه روزی دانشسرا رسیده و از این حیث به کلی رفع نگرانی بشود.

۳- درباره جمله «... یک عده گدا به نام معلم...» که متأسفانه در آخر مقاله مشاهده گردید برای اطلاع
عامه و رفع سوء تفاهم توضیح می دهد، بدون تردید آن مدیر محترم به خوبی توجه دارند که معلمین در
نتیجه عدم استقبال و حسن توجه جامعه ما ممکن است گرسنه، با لباس پاره و مندرس، بدون مسکن و
تهیدست باشند یعنی از حیث ظاهری و مادی با بدترین وضعی امرار معاش نمایند. ولی همین طبقه را
هرگز نمی توان گدا نامید زیرا در زیر همان قیافه لاغر و پژمرده، همان لباس مندرس و پاره، روحی بسیار
بزرگ و قلبی سرشار از عشق و امید به آتیه کشور خود نهفته است. چه اگر این احساسات پاک محرک

افکار آنها نبود هیچ وقت با مشاهده اینکه بدبختانه فعلاً در کشور ما طبقه معلم بیشتر از تمام طبقات دیگر از حیث مادی و عدم توجه جامعه در بوته فراموشی مانده است این شغل پرافتخار را انتخاب نمی نمودند. یعنی آنها نیز می توانستند شغل آزادی برگزینند و همچنین می توانستند مانند سایرین: قاضی، دکتر، مهندس، شیمیست و غیره باشند. پس آنها را فقط عشق سرشار به میهن خود و اداری به قبول چنین زندگانی سخت و غیر قابل تحمل ولی در عین حال شیرین و لذت بخش نموده است. پس آنها را نه فقط نمی توان «گدا» نامید بلکه بدون تردید شریفترین، اصیل ترین، پاکترین [و] فداکارترین افراد بشر هستند که باید در مقابل عظمت روحشان زانو زد و بر این فداکاری و از خود گذشتگی تحسین و آفرین خواند.

[امضا] ۲۳/۹/۲۵ [۱۳]

[ت ۶/۴/۱/۸]

۸

۱۷۰۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۹۹۵/۷۳۵۱ - تاریخ ۲ بهمن ماه ۱۳۲۴ [۱۳]
 اداره فرهنگ اصفهان، فرمانداری اصفهان - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ با انتقال محل انتشار روزنامه کیوان از رضائیه به اصفهان موافقت نموده است بنابراین انتشار روزنامه «کیوان» در اصفهان به مدیری و سردبیری آقای ربیع انصاری صاحب امتیاز آن روزنامه مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۹۶]

۹

۱۷۰۵

وزارت فرهنگ - اداره فرهنگ اصفهان - دایره بازرسی - شماره ۳۰۸۷۵ - تاریخ
 [۱۳] ۲۴/۱۱/۱۵

استانداری استان دهم - طبق نامه شماره ۴۰۹۹۵/۷۳۵۱ - [مورخ] ۲۴/۱۱/۲ [۱۳] مقام محترم وزارت

متبوع با انتشار روزنامه کیوان در اصفهان به مدیری و سردبیری آقای ربیع انصاری که قبلاً در رضائیه چاپ می شده موافقت شده است.

رئیس فرهنگ: رادسرتست [امضا]

[۱۳۲۲۲۲۲۳-۲۹۱۰۰۰۴۴۱]

۱۰

۱۷۰۶

رضائیه - روزنامه کیوان - تاریخ ۱۶ / ۲ / ۱۳۲۶ - شماره ۸

اداره محترم فرهنگ رضائیه - طبق تلگراف رسیده از تهران موضوع انتقال روزنامه کیوان از اصفهان به رضائیه از تصویب شورای عالی فرهنگ گذشته و مراتب از طرف اداره کل نگارش به آن اداره محترم تلگراف شده است. متمنی است؛ وصول تلگراف موصوف را به این روزنامه اعلام فرمایید.

مدیر روزنامه کیوان: [امضای ربیع انصاری]

[حاشیه]: بازرسی - تا حال بنده چنین تلگرافی ندیده‌ام. ۱۶/۲/۱۳ [۱۳]

[۸/۴/۵/۶/ت]

۱۱

۱۷۰۷

نمره ۲۳۴۵ - [مورخ] ۱۷/۲/۱۳ [۱۳]

آقای انصاری^۱ - مدیر روزنامه کیوان - طبق دستور تلگرافی شماره ۲۳۲۲/۷۲۵ - [مورخ] ۱۶/۲/۱۳ [۱۳] وزارت فرهنگ انتشار روزنامه کیوان در رضائیه به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده است.

[امضا] ۱۷/۲/۱۳ [۱۳]

[۸/۴/۵/۶/ت]

۱۲

۱۷۰۸

وزارت جنگ نمره ۱۱۸۳/۴۵۵۶ م - [مورخ] ۱۷ / ۲ / ۲۶ [۱۳]

ریاست اداره فرهنگ شهرستان رضائیه - تیمسار سپهبد شاه‌بختی بازرس ناحیه ۲ ارتش قبل از مراجعت به شاهپور مقرر فرموده‌اند به اداره فرهنگ تأکید شود که در انتقال روزنامه کیوان به شهر رضائیه تسریع که قبل از ورود موکب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به شهر رضائیه روزنامه مزبور منتشر گردد. علیهذا متمنی است قدغن فرمایید اقدامات لازم معمول دارند.

فرمانده تیپ رضائیه: سرتیپ زنگنه [امضا]

[حاشیه]: بازرسی اقدام شده امروز تلگرافی اطلاع داده‌اند که به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده است.

[۱۳] ۲۶/۲/۱۷

[۸/۴/۵/۶/ت]

۱۳

۱۷۰۹

نمره ۲۳۵۳ - [شماره] ۱۷ / ۲ / ۲۶ [۱۳]

فرمانده محترم تیپ رضائیه - پاسخ نامه شماره ۱۱۸۳ / ۳۵۵۶ م - [مورخ] ۱۷ / ۲ / ۲۶ [۱۳] در موضوع انتقال روزنامه کیوان به رضائیه به استحضار می‌رساند: به تاریخ ۱۷ / ۲ / ۲۶ [۱۳] تلگراف وزارت فرهنگ دایر بر اینکه انتشار روزنامه کیوان در رضائیه به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده است به این اداره واصل و بلافاصله مراتب به آقای انصاری مدیر روزنامه کیوان ابلاغ شد.

[امضا] [۱۳] ۲۶/۲/۱۷

[۸/۴/۵/۶/ت]

۱۴

۱۷۱۰

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره کارآگاهی - دایره. سوم - پیوست ۴ برگ - محرمانه - مستقیم

تیمسار ریاست ستاد ارتش - به استحضار می‌رساند: نامه [ای] به امضای ابراهیم دیلمقانیان راجع به اقدامات ربیع انصاری مدیر روزنامه کیوان و خانمش که با مقامات ارتشی رضائیه نزدیک و به نفع اجانب

فعالیت مرموزی می‌نماید، رسید که به شهربانی آذربایجان دستور داده شد بازجویی و اظهار نظر نمایند. اینک رونوشت نامه واصله و گزارش شهربانی مربوطه تقدیم، خواهشمند است مقرر فرمایند تصمیم متخذه را اعلام دارند.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ صفاری

[شماره] ۱/۱۴۱۶۳/۲۱۸۷۵/۳۴۸۴ - [مورخ] ۱۳/۲۷/۹/۱۴ [رونوشت نامه بالا پیوست رونوشت اطلاعیه و گزارش شهربانی رضائیه برای استحضار و اتخاذ تصمیم به وزارت کشور ایفا می‌گردد.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ صفاری [امضا]

[۱۳۳۱۱۱۳-۲۹۰۰۰۳۷۰۵]

۱۵

۱۷۱۱

وزارت جنگ - رونویس گزارش لشکر ۴ رضائیه - مورخه ۱۳/۲۷/۹/۳۰ [۱۳] - شماره ۲۷۴۵۸ ریاست ستاد ارتش، گزارش - محترماً عطف به فرموده شماره ۱۹۶۴۰ - [مورخ] ۱۳/۲۷/۹/۲۰ [شعبه ۴ رکن ۲ معروض می‌دارد: سوابق آقای ربیع انصاری طی گزارش شماره ۲۲۳۳۶ د - [مورخ] ۱۳/۲۶/۱۲/۲۵] به عرض رسیده است و نظر به اینکه عیال نامبرده آسوری است معاشرت خانوادگی و دائمی با آسوریها داشته از این جهت آسوریها و ارامنه نیز همیشه کارهای خود را به نامبرده مراجعه و انجام آن را تقاضا می‌نمایند ولی در مورد تماس و معاشرت وی با نمایندگان سیاسی خارجی از آذر ۲۵ تا کنون با مراقبتی که از وی می‌شود اطلاعی کسب نشده است و در ظاهر کاملاً شخص وطن پرست بوده و خود را طرفدار ارتش دانسته و در هر مورد نیز در روزنامه مربوطه (روزنامه کیوان) این موضوع را عملاً نشان می‌دهد و بدیهی است چنانچه اعمال و رفتار نامبرده مظنون و یا عمل خلافی از وی مشاهده شود مراتب به عرض خواهد رسید و ضمناً گزارش دهنده آقای ابراهیم دیلمقانیان که اهل رضائیه بوده و ساکن تهران است از طرفداران آقای سیدضیاءالدین طباطبایی بوده و گزارشات وی زیاد قابل اطمینان نمی‌باشد. فرمانده لشکر ۴: سرتیپ گرز - امضا

رونوشت با اصل برابر است. گروهبان ۱: خلیلی [امضا]

[۱۳۳۱۱۱۳-۲۹۰۰۰۳۷۰۵]

کیهان

۱

۱۷۱۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۰۷۸۹/۷۹۴۷ - تاریخ ۹ اسفند ۱۳۲۰ [۱]
 آقای عبدالرحمن فرامرزی - انتشار روزنامه یومیه به نام کیهان که روش آن: ادبی - سیاسی - فکاهی -
 کاریکاتوری می باشد توسط شما که صاحب امتیاز و مدیر مسؤل آن هستید مانعی ندارد.
 وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۱۹۹۰ - ۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۷۱۳

تلگراف - از عباسی - به ط [تهران] - شماره ۵۴ - تاریخ اصل ۲ [۱۳۲۳/۸/] - تاریخ
 وصول ۸/۸ [۱۳۲۳/]

مجلس شورای ملی - کیه جناب آقای نخست وزیر - کیه وزارت کشور - کیه وزارت دادگستری -
 کیه روزنامه رعد - کیه روزنامه زندگی - کیه روزنامه اقدام - کیه روزنامه مهر ایران - کیه آقای گله داریان
 نماینده محبوب عباسی - عیناً استناداری کرمان - کیه روزنامه بیداری - چون در روزنامه کیهان و عدالت
 مطالب غیر واقعی به نام عمادی و اخبار عباسی و در روزنامه بیداری کرمان تلگرافات ساختنی بعنوان
 تظلم خورشید و دو سه نفر دیگر از رعایای آن ابراهیم و رسیدگی ننمودن فرماندار درج و همه خالی از
 حقیقت و ناشی از غرض ورزی حاج مشیردوانی وکیل سابق دوره دیکتاتوری و مصباح زاده که
 می خواست در این دوره آزادی و دموکراسی به زور سرنیزه و فرستادن دو سه نفر از تهران و اعمال
 مفتضحانه که مرتکب شدند که بدون رأی وکیل شود و چون وضعیت انتخابات با آبرومندی بوده و
 جزئی اعمال خلاف نمی شد، مردم که رأی ندادند مشارالیه [را] هم وکیل نکردند. لهذا نامبرده مشغول
 دسیسه و غرض ورزی با مأمورین را فراهم آوردند. لابد ماها حقایقی را عرض تا پرده از کار برداشته

شده غرض این دو نفر محروم و کاله ثابت شود که بلکه دست از سر ما برداشته و خودداری از این حرکات نمایند. حاج مشیردوانی بوشهری شخصی فقیر [و] بی سواد بوده که از بوشهر گریخته و به عباسی آمده، به ترتیباتی تجاری پیدا و به وسایلی که اظهارش شرم آور است در موقع دیکتاتوری بارای ساختن وکیل و به قوه وکالت به دست محمد رحیم دوانی شبنامه نویس و صداقت کاغذساز کدخدای خورکربرا در عیال مشیر چندین فقره املاک و نخلهای مردم را بدون قیمت یا به جزئی وجهی برده و با این اعمال شنیع و بیزاری مردم از مشارالیه در دوره دموکراسی می خواست مثل پیش وکیل شود و چون رأی نداشت اعمالی از قبیل خریدن رأی و فرستادن قوای مسلح اش را به انجمنهای فرعی و تطمیع و تهدید فرماندار و مأمورین نمود. وقتی که مایوس شدند، شروع به شکایت نمودند از مأمورین و عنوان دودستگی بین اهالی و ساختن تلگرافات به مقامات مربوطه و داشتن شبنامه گردید. اخیراً شروع به بدگفتن به دولت شده و اظهار ناامنی مملکت را به مردم نموده و اقوام خود و چند نفر هوچی را جمع و حزب ده پانزده نفری ساخته و خودش را رئیس و برای فرار از عارضین املاکی که به زور برده به کرمان رفته و نیابت حزب به محمد رحیم دوانی شبنامه نویس واگذار و او هم به نام حزب دروغی تلگرافات و نامه‌هایی امضا و برای تهدید مأمورین به ادارات می فرستند و از طرفی چون حاج مشیر و مصباح زاده هر دو محروم و کاله و به یک درد مبتلا هستند با هم سازش نموده اند که دوانیها از عباسی تلگرافات و اخبار دروغی جعل و آقای مصباح زاده هم در روزنامه کیهان درج می کند و کسی هم به این اعمال رسیدگی نمی کند. این است به عرض می رسانیم: این تلگرافات و نامه‌ها و شبنامه‌ها که نسبت به مأمورین و خرابی عباسی درج می شود همه دروغ و مأمورین عباسی بخصوص آقای مظفری فرماندار که شخص وطن پرست و با تجربه و پاکدامنی است همیشه مشغول کار حتی برای بازدید راه و برانداختن سارقین چندین دفعه به اطراف عباسی رفته و شهرداری را منظم و در عمران و آبادی کوشش و آب قنات که مدت‌ها جریان نداشته درصدد اصلاح و به کلیه امور عباسی با کمال صحت رسیدگی می نماید و عموم اهالی کمال رضایت از مشارالیه داریم و از دولت کمال تشکر را می نمایم که بعد از مدت‌ها همچو مأمور درستکار و بیغرضی برای ما فرستاده اند که از هر جهت آسوده باشیم.

ابراهیم گله داری - [در ادامه نام حدود شصت نفر آمده است].

۳

۱۷۱۴

تلگراف - از بوشهر - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۴۱ - تاریخ اصل ۲۸ [۱۳۲۳/۸/۱] -
تاریخ وصول ۸/۲۹ [۱۳۲۳/۱]

نخست وزیری - رونوشت وزارت پستل - رونوشت جناب آقای خلیل دشتی - رونوشت جامعه اسلامی - رونوشت روزنامه کوشش - رونوشت خورشید ایران - رونوشت دادستان کل دیوان کیفر - روزنامه کیهان به قلم فرامرزی مطالب توهین آمیزی کذب نسبت به این جانب درج، چون منظور نویسنده بازی کردن با مقدرات بنده و عایله ام می باشد و غرض شخصی دارد؛ مستدعی است به نام مفتری او را تعقیب تنبیه فرماید.

اصلاحی

[۱۰۳۰۰۵ - ۱۶۶۶]

۴

۱۷۱۵

تلگراف - از بوشهر - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۱۵ - تاریخ اصل ۱۸ [۱۳۲۳/۹/۱] -
تاریخ وصول ۱۹ [۱۳۲۳/۹/۱]

جناب آقای نخست وزیر - رونوشت مجلس شورای ملی - رونوشت وزارت کشور - رونوشت اداره انتشارات - رونوشت کیهان - رونوشت کوشش - رونوشت اطلاعات - رونوشت مهر ایران - رونوشت رعد امروز - رونوشت آقایان صفوی و خلیل دشتی نمایندگان مجلس - رونوشت بوشهر خلیج - چندی است مقالات موهن و خبرهای دروغ راجع به اغلب از اهالی و بعضی از مأمورین محترم دولت در روزنامه کیهان منتشر می گردد. چون نویسنده وقاحت را از حد گذرانیده [است]، لازم دانستم که اولیای محترم امور و قارئین روزنامه کیهان را از ...^۱ یاوه سرایی و افترا زنی او نسبت به بوشهر و بوشهریها آگاه سازم. در انتخابات دوره چهاردهم آقای احمد فرامرزی به اتکا [ی] اینکه شوهر همشیره اش غیاثی در بوشهر کفالت خواربار را دارا و می تواند قند و شکر و قماش دولت را وسیله اجرای منظور خود کند با آرزوی زیاد رنج را بر خود هموار و به طمع اشغال کرسی وکالت به بوشهر وارد و تشبثاتی نمود، ولی اختلاف مذهبی مانع شد که سخنان فریبنده او در قلب بوشهریها کوچکترین تأثیری کرده و مقدرات خودشان [را]

با بودن آقایان صفوی و خلیل دشتی به دست او دهند. بدین سبب با نو میدی به تهران مراجعه، شوهر خواهر او به علت دخالت در امر انتخابات از خدمت اخراج گردید از آن تاریخ تا کنون به وسیله بستگانشان در روزنامه کیهان که برادرش عبدالرحمان فرامرزی مدیر آن است، مشغول بدگویی به اهالی بوشهر گردیده‌اند و این عمل را یک نوع انتقام و کینه زمینه انتخابات برای آینده خود فرض نموده است. غافل از اینکه این قبیل اکاذیب علاوه بر سبک کردن حیثیات خود موجب تزیید تنفر اهالی و محرومیت ابد از اشغال کرسی وکالت خواهد بود.

احمد حیدریان

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۷۵]

۵

۱۷۱۶

[۱۳] ۲۳/۱۰/۲۰

مقام نخست‌وزیری - رونوشت دفتر مخصوص شاهنشاهی - رونوشت وزارت پست و تلگراف و تلفن - رونوشت جناب آقای خلیل دشتی - رونوشت جناب آقای صفوی - نمایندگان محترم بوشهر - رونوشت روزنامه کوشش - رونوشت خورشید ایران - رونوشت رعد امروز - رونوشت ندای عدالت - رونوشت روزنامه امید - رونوشت فرمان - رونوشت اطلاعات - رونوشت توفیق - رونوشت کیهان - رونوشت روزنامه آقینوس - رونوشت روزنامه پیغام - رونوشت خلیج ایران - رونوشت روزنامه نورافشان - باکمال احترام معروض می‌دارد: البته با استحضار کاملی که آن جناب معظم از اوضاع آشفته فعلی جهان و وضع رقت‌بار و دلخراش کنونی میهن عزیز دارند گواهی خواهند فرمود که یگانه راه اصلاح امور و حفظ و نگهداری این کشور باستانی از هر گونه انحراف و مخاطره‌ای تقویت و ایجاد وحدت ملی است که حقیقتاً مؤثرترین عامل ترقی و پیشرفت هر قوم و ملتی خواهد بود. بدیهی است چون درجه نخست انتشارات و مندرجات جراید ملی نیکوترین و پسندیده‌ترین روش برای حصول این موضوع حیاتی است در این صورت بر زمامداران مسؤول و اولیای محترم امور است که در این مورد به خصوص توجه خاصی مبذول داشته و مغروضین و مفسده جویان را که جز انقلاب و هرج و مرج افکار عمومی و از همه مهم‌تر از هم‌گسیختگی این زنجیر کهنسال ملی منظوری دیگر ندارند، با سخت‌ترین راه مجازات نموده کیفر دهند تا شاید بدین وسیله علاوه بر جلوگیری از توسعه و نفوذ این گونه اشخاص با نظر موجبات تنبّه و

گوشه گیری طبقات دیگر که همواره در صدد به دست آوردن فرصت برای اجرای نیات سوء خود می‌باشند؛ شده باشد. اکنون تا آن جایی که خامه ناتوان اجازت داد، توانستم در این مقوله ناچیز منظور نهایی و اصلی خود را بیان کنم. الحال باز زبانی ساده تر سوز و گدازهای درونی را آشکار ساخته و تنها در قبال آن انتظار اقدامات مجدانه آن جناب بزرگوار را خواهم داشت تا بدین ترتیب کسانی که می‌گویند در این کشور کسی را به کسی نیست بدانند که فی الحقیقه در اشتباه بزرگی واقع‌اند. و از طرفی آنان را هم که این روزها اوقاتشان مصروف افترازی و یاوه‌سرایی نموده‌اند مجدداً به جای خود نشسته و مردم ستم‌یده را بیش از این در عتاب و عذاب نیندازند.

انتشارات اخیر روزنامه کیهان به مدیریت آقای عبدالرحمن فرامرزی به قدری مایه تأسف و انزجار این جانب و دیگر خوانندگان در این حوزه گردیده که حدی بر آن متصور نیستم و چنانچه بخواهم با این افسردگی و ملالت خاطر مصدع اوقات گرانبهای آن جناب گردیده و احساسات درونی خود را با توانایی هر چه تمامتر ابراز و اظهار نمایم، به قول شاعر مشهور مشنوی هفتاد من کاغذ شود. به موجب تحقیقاتی که نموده‌ام آقای احمد فرامرزی و عده [ای] از خویشان و کسانش بدون تأمل و رسیدگی و کوچکترین بررسی‌هایی فقط از نقطه نظر تظاهر به طرفداری توده و به منظور آشوب عمومی به ویژه در این سامان به انتشار یک رشته خبرهای جعلی و بی‌اساس و مقالات بیهوده و توهین آمیز نسبت به یک عده از اهالی به مأمورین عقیف و پا کدامن محترم دولت که جز انجام وظیفه و تعالی میهن هدفی دیگر ندارند پرداخته و با این طریق به حدی آتش نفاق و دو دستگی در حوزه بنادر جنوب دامن زده‌اند که هرگاه از طرف آن مقام معظم اقدام به جلوگیری نگردد ممکن است اشخاصی بی‌گناه طعمه این حریق گردیده و خطراتی را هم ایجاد کند. چنانچه اخیراً دامنه افترازی و بیهوده‌گویی آنها به این فدوی هم رسیده و بی‌پروا دزد و جنایتکار قلمداد نموده‌اند. به طوری که گذشته از لکه‌دار نمودن حیثیات و بازی کردن با مقدرات و گرسنه گذاشتن یک عده عائله پریشانم می‌خواهند انتقام محرومیت خود را از کرسی وکالت در انتخابات دوره چهاردهم بدین وسیله از این حقیر گرفته باشند در صورتی [که] نامبرده کاملاً در اشتباه افتاده و در این راه دست و پای خود را گم کرده و غافل است از اینکه رواج و آزادی قلم در آن هنگام صورت واقعی به خود خواهد گرفت که نویسندگان بهترین هادی و راهنما برای توده مردم باشند و در غیر این صورت جز با نظر نفرت و بدبینی طور دیگر نمی‌توان آنها را نگریست. در خاتمه کیفر و مجازات این گونه اشخاص و

کسانی که به معیت آنها در مقام دسته‌بندی و ایجاد ذمیت می‌باشند، به حضرت جنابت واگذار^۱ می‌نماید.

عباس صلاحی: کارمند پستل [امضا]

[۱۱۸۱-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۷۱۷

تلگراف - از تهران - به شهری - شماره تلگراف ۲۸۴ - تاریخ وصول ۱۱/۱۹/۱۳۲۴]

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت وزارت امور خارجه - رونوشت جراید وظیفه - خورشید ایران - باختر - آزاد - آهن - آشفته - صدای ایران - اقدام - آیین - رعد امروز - این جانب یوسف مازندی مبالغی از آقای مصباح زاده مدیر روزنامه کیهان طلبکارم. منجمله تقریباً صد هزار ریال با سند رسمی. چون شنیده می‌شود نامبرده به نمایندگی مطبوعات عازم آمریکا است در حالی که مطبوعات نمایندگی او را تکذیب می‌کنند، معلوم می‌شود بدون سمت به آمریکا می‌رود و با رفتن او تمام طلب این جانب از بین خواهد رفت زیرا سهام شرکت چاپ کیهان را واگذار کرده و مطبعه هم وثیقه بانکها است و مازاد ندارد و چیز دیگری برای استیفا [ی] طلب‌بنده موجود نیست. ناچار مراتب را معروض که از عزیمت او جلوگیری شود تا مطالبات بنده را پردازد. در غیر این صورت دولت و جراید از باب تسبیب^۲ طبق قانون مدنی مسؤول پرداخت مطالبات بنده هستند.

[امضا]

فیشرآباد - کوچه فردیس - [شماره] ۲۹

[حاشیه]: جواب نوشته شود: لازم است بر طبق قانون به مقامات صالحه مراجعه نمایند. [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۶۸]

۷

۱۷۱۸

تلگراف - از شیراز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۳۹۹۵ - تاریخ وصول ۲/۲۸/۱۳۲۴/]

به وسیله ریاست محترم مجلس شورای ملی عموم نمایندگان محترم - رونوشت جناب آقای نخست

۲. تسبیب: tasbib وصول کردن مالیات تا دینار آخر.

۱. اصل: جنابت برگذار

وزیر - رونوشت وزارت دربار شاهنشاهی - رونوشت وزارت کشور - رونوشت اطلاعات - رونوشت مهر ایران - رونوشت جریده باختر - رونوشت جریده رعد امروز - رونوشت جریده کوشش - رونوشت جریده صدای ایران - رونوشت توسط آقای حاذقی نمایندگان محترم فارس - تهران - نویسنده نامه کیهان که از عدم موفقیت در انتخابات دلی پرخون دارد هر روز به عنوانی سمپاشی نموده افکار عمومی را متشنج می سازد و اخیراً زیر عنوان «نقشه تجزیه کشور» در شماره ۶۴۷ کیهان مقاله [ای] منتشر ساخته که مطالب آن معلوم می دارد نویسنده خواسته خون دل خود را از نوک خامه بر صفحه روزنامه جا دهد. ما اهالی فارس از شنیدن و خواندن این جملات بی نهایت متأثر و فرامرزی نویسنده آن را غیر میهن دوست می پنداریم چه انتشار افکار شوم و پلید و مسموم ساختن اذهان ساده لوحان خود یک نوع خیانتی است به میهن. آقایان وزیران! آقایان نمایندگان ایران! آقایان مدیران جراید! در فارس نه تنها اثری از پیدایش فکر تجزیه کشور نیست بلکه از فرط اطاعت از مرکز است [که] سوء رفتار مأمورین حتی کوچکترین آنها را با منتهای بردباری تحمل نموده ایم. در این موقع هم که چه فارس به این قبیل مقالات با منتهای خونسردی بی اعتنایی می کرد ولی به تصور آنکه شاید مردم دیگر شهرستانها دچار اشتباه شوند و افکار متشنج گردد صریحاً می گوئیم آقای فرامرزی اگر به واسطه نداشتن زمینه وکیل نشدند گناه کشور چیست که با سعادت و استقلال کشور بازی می کند و الاخیال کرده اند با این گونه تشبثات با نداشتن هیچ گونه وجهه ملی می توانید در آتیه وکیل شوید. این راه انسان را به ترکستان نزدیکتر می سازد و از آقایان نمایندگان محترم فارس انتظار داریم که جلوگیری از اشاعه این فکر مسموم نموده و به نام نمایندگی از ما نسبتهای دور از حقیقت منتشره در این قبیل روزنامه ها جلوگیری و با ترس قانون تعقیب این قبیل اشخاص مضر و دشمنان سعادت استقلال را از مراجع صلاحیتدار خواستار که با واژگون کردن بساط عناصر غوغا طلب و فتنه انگیز مفسده جوین دیگر تکلیف خود را دانسته و حربه های پلید و گند را برای همیشه دور افکنده مردم را آسوده بگذارید تا به فکر هلاک آلم ترا کمه خود باشند.

[در ادامه نام حدود ۴۵ نفر آمده است].

[حاشیه]: آقای بهار - ملاحظه فرمایید و اگر مقتضی بدانند شماره ۶۴۷ کیهان را ضمیمه خواهند فرمود که به عرض

برسد. [۱۳]۲۴/۳/۱

۱۷۱۹

۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۱۸۸ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۵ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره ۷۹۵ روزنامه کیهان مقاله
مخالف مشی سیاسی دولت منتشر شده بود، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار
روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۸۴۷-۱۰۶۰۰۲]

۱۷۲۰

۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۲۹۸ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۸ - محرمانه - مستقیم - فوری
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۵۱۸۸ - مورخه ۱۳/۲۴/۸۵ [محرماً معروض
می دارد: چون مدیر روزنامه کیهان کتباً متعهد گردید که من بعد اصول و مقررات نامه نگاری را در مورد
مقالات مندرجه در روزنامه خود مراعات نماید، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از
روزنامه معروض رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۸۴۷-۱۰۶۰۰۲]

گفتار

۱۷۲۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۵۲۰۳/۸۲۴۸ - تاریخ ۱۳ اسفندماه ۱۳۲۲
 اداره کل شهربانی - شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز
 مجله گفتار را به نام آقای جلال‌الدین حکمی اصفهانی تصویب نموده است که در تهران به مدیریت و
 سردبیری خود ایشان چاپ و منتشر شود. مراتب برای استحضار آن اداره اطلاع داده می‌شود.
 وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۵۰-۱۰۸۰۰۲]

گلستان

۱۷۲۲

تلگراف - از شیراز - به ط [تهران] شماره تلگراف ۲۸۶۲ - تاریخ اصل ۲۶/۷/۱۳۲۴ -
 تاریخ وصول ۲۷/۷/۱۳۲۴

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت ریاست مجلس شورای ملی - جناب آقای ابراهیم قوام - جناب
 آقای نمازی نماینده محترم فارس - جناب آقای ذوالقدر نماینده محترم فارس - جناب آقای معدل
 نماینده محترم فارس - جناب آقای حاذقی نماینده محترم فارس، تهران - به طوری که خاطر آقایان
 نمایندگان محترم کاملاً مستحضر است و از نزدیک اوضاع شهرداری را به خوبی مشاهده فرموده‌اند از
 وقتی که زمام امور شهرداری به عهده آقای گلستان مدیر محترم روزنامه گلستان قرار گرفته با آنکه با هزار
 اشکال و نداشتن پول و درآمد [و] بحران مالی مواجه بوده، معهداً با دست خالی و کیسه تهی شهرداری

توانسته‌اند رضایت خاطر اهالی شهر را فراهم کند. مخصوصاً در نظر داریم در این مدت قلیل دو دفعه شن‌ریزی خیابانها، تهیه لباس سپورها، درختکاری خیابانها و چند قسمت کارهای عام المنفعه دیگر را بدون پول و با دست خالی انجام داده است. متأسفانه به غرض اشخاص مفسده‌جو که در دوره و زمانی نوعشان محفوظ است و جز اعمال اغراض شخصی نظر دیگری در کار ندارند، با کمال بی‌انصافی اقدامات شهردار را با دیده غرض‌نگریسته و با عملیات شهرداری و شهردار فعلی مخالفت کرده و تلگراف معمولی بی‌اساس به مرکز مخابره نموده‌اند. این است که هیأت اتحادیه محلات شیراز که کاملاً ناظر عملیات شهرداری بوده بدین وسیله رضایت خود را از شهردار فعلی اظهار و استدعا داریم راضی نشوید یک نفر شیرازی که حاضر شده وقت شبانه‌روزی و تمام هم خود را مصروف خدمتگزاری و رفاه حال اهالی شهر خود داشته دلسرد شود. مخصوصاً در نظر داشته باشند اشتباه کاری مغرضین سوء تفاهمی ایجاد ننماید.^۱

اتحادیه محلات

[۱۰۹۰۷۱-۲۴۱۵]

۲

۱۷۲۳

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - تاریخ ۱۳/۹/۶ [۱۳] - شماره ۱/۷۹۶۴/۱۲۴۴۵

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر و وزیر کشور - محترماً به استحضار عالی می‌رساند: شهربانی شیراز گزارش می‌دهد: آقایان سید حمید لیاقت ملاک و علی لیاقت مدیر داخلی جریده گلستان که اخیراً تقاضای تأسیس اتحادیه جوانان اصلاح‌طلب را از شهربانی مربوطه نموده بودند و جریان امر به استناداری نیز گزارش شده بود، روز ۲۷ آبان عده [ای] از محترمین و فرماندار و رؤسای ادارات را به نام اتحادیه مزبور دعوت، نامبردگان در سالن مهمانخانه سعدی حضور به هم رسانیده و از طرف اتحادیه نامبرده سخنرانی‌هایی درباره حفظ و استقلال کشور و بقای آن و حمایت از قانون اساسی و تعمیم فرهنگ و بهداشتی به عمل آمده، سپس جلسه خاتمه یافته است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور: پاسیار ا حسام وزیری [امضا]

[۱۰۹۰۶۹-۲۳۸۹]

گلگون

۱۷۲۴

۱

جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست‌وزیر محبوب و مدبر ایران - با نهایت افتخار به آستان مبارک معروض می‌دارد: فدوی محمود غفار تهرانی که سالها سوابق امتدی در عالم مطبوعات داشته و دارم و مدتها نیز مدیریت جراید منجمله: سپیده دم - ستاره غرب - مجله خواندنیهای مصور را عهده‌دار بوده و می‌باشم و اغلب اوقات مقالات چاکر که در روزنامه‌ها [ی] مورد بحث منعکس شده سیاست مدبرانه و مشعشعانه جناب اشرف را که در حقیقت نظریه قاطبه ملت ایران بوده و خواهد بود تأیید و تقدیر نموده و همیشه افتخار آن را داشته و دارد که با کمک نا قابل خود توانسته‌ام عملیات و مجاهدتهای آن جناب را که در راه پیشرفت مقاصد یعنی تأمین استقلال واقعی کشور و بسط اصول دموکراسی به عمل آورده‌اند به دیده احترام نگرسته و تا آن جایی که مقدور و امکانم بود (البته با مراجعه به مقالات روزنامه‌های مذکور که از لحاظ مبارک می‌گذرد ملاحظه خواهند فرمود که واقعاً نگارشاتم مؤید اظهارات جان نثار بوده است) به صورت قدردانی مقالاتی به رشته تحریر در آوردم. ولی از آن جایی که حدود اختیاراتم محدود و فقط اداره کردن روزنامه‌ها با بنده بوده و چون مقالاتی که به نگارش در می‌آوردم موافق میل و نظریه صاحب امتیاز نبود موجب می‌شد زحماتی را که در راه تهیه مقاله با توجه به سیاست روز جناب اشرف و نکات لازمه تدوین می‌گردید با یک (نه) صاحب امتیاز به هدر می‌رفت. ناگزیر برای اینکه در آتیه دچار این گونه محظورات نشده و با آزادی تام نظریات جناب اشرف را در روزنامه بالاستقلال به نظر ملت ایران برسانم، در مقام استدعا برآمده و مکنونات خویش را به پیشگاه آن رهبر معظم به صورت استحضار عرضه بدارم تا چنانچه اراده عالی قرار گرفت امر و مقرر فرمایند؛ وزارت فرهنگ نسبت به صدور امتیاز روزنامه به نام «گلگون» به اسم چاکر اقدام^۱ فرمایند.

با تقدیم احترامات فائقه - مدیر روزنامه‌های سپیده‌دم، ستاره غرب، مجله خواندنیهای مصور: محمود غفار تهرانی [امضا] ۲۶/۲/۳ [۱۳]

[حاشیه]: شرح لازم به وزارت فرهنگ نوشته شود و رونوشت نامه ایشان هم فرستاده شود.

۲

۱۷۲۵

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۵۵۹۹/۲ - تاریخ ثبت ۱۶/۳/۲۶ [۱۳]

وزارت فرهنگ - رونوشت نامه آقای محمود غفار تهرانی مدیر روزنامه‌های: سپیده دم و ستاره غرب دایر به تقاضای صدور امتیاز روزنامه گلگون به نام مشارالیه فرستاده می‌شود. دستور فرماید نسبت به درخواست نامبرده اقدام لازم به عمل آورند.

رئیس کل دفتر نخست وزیر

[۱۳۰۹-۱۰۸۰۰۲]

[حاشیه]: آقای محمود غفار تهرانی - در جواب نامه مورخ ۲/۳/۲۶ [۱۳] شما شرح لازم به وزارت فرهنگ نوشته شد.

رئیس کل دفتر نخست وزیر [امضا]

گل‌های رنگارنگ

۱

۱۷۲۶

۱۴ فروردین - [شماره] ۳۹۱

مقام محترم مدیریت کل بانک ملی ایران - توقیراً به عرض می‌رساند: بنده بنا به سابقه ارادت و اطلاع به فرهنگ پروری وجود محترم از دیرزمانی به وسیله آقایان: شایگان و رحیم نامور و باقر سلیمی برادر کوچکم که زیر سایه جناب عالی در اداره نظارت بر شرکتها خدمت می‌کرده‌اند؛ پیدا کرده بود و اینک پنج سال نیز می‌باشد که خود بنده هم در بانک ملی زیر سایه آن جناب واقع شده است. نامه‌ای دایر بر تقاضای پنج هزار تومان کاغذ یا اعطای وامی به مدت یکساله در ۱۲ قسط مسترد دارد برای تأمین کاغذ یکسال مجله ماهانه گل‌های رنگارنگ و نامه‌هفتگی مربی در چندی پیش معروض داشته و نمی‌دانم چه شده است که از بدشانسی تا کنون به صدور جواب و شمولیت مرحمت عالی نایل نشده است. فدوی ۲۲ سال است که به فرهنگ و مطبوعات کشور خدمت صادقانه می‌نماید و صاحب‌بنگاه مربی می‌باشد و روزنامه اطلاعات بدو متعلق به این بنده بوده، مدت پنج سال مدیر مجله رسمی وزارت فرهنگ و مدت ۹ سال هم مدیر داخلی روزنامه شفق سرخ بوده که با آقای دشتی متفقاً کار می‌کرده‌ایم. کاغذی که بنده

تقاضا دارم از نوع کاغذ ۵۰ گرمی و ۶۰ گرمی است که بانک ملی خیلی کم مصرف دارد و مقدار موجودی آن اکنون ده کروور برگ است. پارسال برای مصرف مطبوعات دو ساله ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ احتیاجات مرکزی و شعب بانک روی هم رفته ۸۰۰ هزار مصرف داشته و با این ترتیب موجودی آن تا ده سال طول خواهد کشید. از ده کروور برگ موجود یا ۱۲ هزار بند اگر سیصد بند به فدوی داده شود که قبلاً هم به خیلی‌ها از کاغذهای دیگر داده شده است به جایی بر نمی‌خورد و کمکی به یک بنگاه فرهنگی یا مساعدتی به یک کارمند صمیمی بانک شده است که در خرید کاغذهای بانک با تخصیص و سابقه‌آشنایی که در امور مطبوعاتی و کاغذ داشته است خدمت مهمی انجام داده است که مورد تصدیق آقای منتظمی و دیگر رؤسای وقت اداره کارپردازی می‌باشد.

منوط به رأی مبارک است.

۲

۱۳۲۷

به تاریخ ۱۴ خرداد ماه ۱۳۲۵

بانک ملی ایران، ریاست محترم اداره کارگزینی - برای تصفیه مطالبات خود به حسابداری کارگزینی مراجعه کردم ولی دیدم برخلاف اصول بانکی و مقررات اداری فقط به استناد نوشته چاپخانه بانک تمام حساب ولو حقوق چهار ماهه مرخصی مرابدون اطلاع این بنده و انجام تشریفات مفصاحساب به حساب چاپخانه بانک ریخته‌اند. در صورتی که نه فقط اداره کارگزینی نمی‌بایستی این اقدام را بنماید بلکه چاپخانه حساب سال گذشته خود را از بنده گرفته و هنوز یک سفته هزار تومانی به وعده آخر خرداد ماه جاری از بنده در دست دارد و حساب جدید سال جاری خود را نیز طبق قول و قرار فیما بین بنا بود با گرفتن ۶ سفته از بنده در مدت شش ماه دریافت دارد آن هم پس از رفع اعتراضات بنده و تصفیه حساب که باید حق الطبع گلها [ی رنگارنگ] و اجرت کلیشه سازی را تبدیل نمایند. بنابراین خواهشمند است دستور فرمایند تمام حساب بنده را که به حساب چاپخانه بانک ریخته‌اند برگشت داده به حساب خود بنده بریزند و البته همان‌طور که عرض شد طبق موافقت قبلی چاپخانه قرار پرداخت حساب جدید آن بنگاه به وسیله دادن سفته در مواقع مقرر خود پرداخت خواهم نمود.

ضمناً به عرض می‌رساند که بهای درحدود ۲۵۰ کیلو کاغذ از قرار کیلویی ۲۸ ریال که زیادتر از بنده گرفته شده و بنا بود به حساب برگشت داده شود از طرف حسابداری منظور نشده و این قسمت را نیز

خواهشمند است اقدام و به حساب این جانب منتقل فرمایند. در خاتمه یاد آور می شود که دستور فرمایند سود ویژه سال گذشته بنده را نیز در حساب بنده منظور فرمایند که بتواند با اجابت این تقاضاها حساب خود را واریز و مفاصا حساب را امضا نماید.

۳

۱۳۲۸

به تاریخ ۱۴ خردادماه ۱۳۲۵

بنگاه چاپخانه بانک ملی ایران - با موافقتی که قبلاً با ریاست بنگاه چاپخانه به عمل آمده بود قرار شده بود که پس از پرداخت آخرین سفته خود که آخر ماه خرداد باشد برای پرداخت حساب جدید سال جاری چاپخانه نیز در مدت شش ماه با دادن ۶ سفته اقدام نمایم ولی ناگاه با مراجعه به اداره کارگزینی بانک برای تصفیه حساب خود مشاهده گردید که در اثر تقاضای کتبی چاپخانه تمام مطالبات مرا از بانک به حساب چاپخانه ریخته اند. بگذریم از اینکه چاپخانه نباید برخلاف قول و قرار خود چنین عمل بنماید. تازه یک سفته هزار تومانی دیگر به تاریخ آخر خرداد ماه جاری از این بنده بابت حساب گذشته خود در دست دارد پس پول این سفته چه می شود و موضوع گرفتن یک چنین سفته هایی چه بود که هر ماهه دریافت داشته است! از اینها گذشته چنانکه مکرر هم مذاکره شده این بنده به حساب جدید از لحاظ گران چاپ کردن گلهای [رنگارنگ] دوره سوم آن هم برخلاف اعطای تخفیف اولیای بانک که قصد مساعدت را داشته اند و همچنین از بابت گران محسوب داشتن اجرت ساخت کلیشه ها اعراض داشته و نه فقط باید تمام حساب بنده که به حساب چاپخانه بانک ریخته شده به حساب بنده برگردد بلکه باید چاپخانه در حساب جدید حق الطبع این ۸ شماره دوره سوم گلهای [ی رنگارنگ] و اجرت کلیشه را تجدید نظر نماید تا پس از رفع اعتراضات این جانب قرار پرداخت حساب جدید چاپخانه طبق موافقت قبلی به وسیله سپردن ۶ سفته داده شود و البته سزاوار هم نیست کلیشه ای که در خارج سانتیمتری ۷۵ دینار از بنده می گیرند بنده به چاپخانه بانک سانتیمتری دو ریال و سی شاهی بپردازم یا فرمی ۲۴۰ ریال مصوبه مقامات عالیه بانک را از بنده فرمی ۴۰۰ ریال دریافت دارند. بنا به مراتب نامبرده تقاضا دارد که هر چه زودتر درباره موضوعات مورد تقاضا اقدام و از نتیجه این جانب را مستحضر فرمایند.

[۱۳] ۲۶/۱/۱۶

دانشمند محترم حضرت آقای سلیمی - بیش از سه ماه نیست که در نزد شاعر ارجمند معاصر آقای عباس کیمنش (مشفق) به فراگرفتن فنون شعر پرداخته‌ام. در طی این مدت در سایه زحمات و تشویق ایشان ترقی و پیشرفت محسوس در این راه به تصدیق خود ایشان کرده و توانسته‌ام موجبات خرسندی ایشان را از طرز کار و کوشش خویش فراهم آورم لیکن از آن جایی که انتشار شعر موجب تشویق و دلگرمی زیادی از سازنده شعر است؛ دو غزل از ساخته‌های خود را تقدیم و تقاضای درج آن را در آن مجله محبوب می‌نمایم تا بدین وسیله وسایل تشویق و امیدواریم فراهم آید.

با تقدیم احترامات فائقه: سهراب سپهری (سپهر)

نشانی: کاشان

[حاشیه]: یک غزل و جواب در شماره هفتم. [امضا]

گیتی

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۹۶۳/۷۴۷۱ - تاریخ ۱۹ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۸ [۱۳] امتیاز روزنامه گیتی را به نام خلیل انقلاب^۱ آذر تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه گیتی در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۹۵۹-۱۰۸۰۲۲]

۲

۱۷۳۱

تلگراف - از گرگان - به تهران - شماره تلگراف ۳۵۳ - تاریخ اصل ۲۴ [۱۳۲۲/۵/۱۳۲۲] - تاریخ وصول ۲۷ [۱۳۲۲/۵/۱۳۲۲]

آقای نخست‌وزیر - چهار رونوشت [به] مجلس شورای ملی - روزنامه مردم - ایران - آذیر - توقیف جراید گیتی و رهبر و داد هنگام انتخابات افکار عموم کارگران و بزرگان را مشوش کرده مخصوصاً با تقاضای اتحادیه‌های بندر شاه و ساری و غیره اقدامی در آزادی جراید کارگری نشده بر تأثر عمومی افزوده [است]. بنده به نام آزادی مطبوعات [و] دمکراسی و شکست فاشیسم و زوال عقاید راسیسمی آزادی سه جریده معروضه را خواهان است.

اتحادیه کارگران و بزرگان گرگان و دشت: فهیمه گرگانی

[۱۰۳۰۰۵-۱۰۳۰۰۶]

۳

۱۷۳۲

وزارت راه - رونوشت تلگراف مورخه ۲۶ [۱۳]۲۲/۵/۱۳۲۲

مجلس شورای ملی - هفت رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر - وزارت راه - نماینده متفقین [در] وزارت راه - نامه آزاد - نامه گیتی - نامه امروز [و] فردا - نامه ایران - ما اتحادیه کارگران فیروزکوه از مقامات بالا آزادی نامه گیتی را که ناشر افکار کارگران است خواستار و در صورت ادامه توقیف ناچاریم تا صدور دستور [رفع توقیف] از این نامه گیتی دست از کار بکشیم و مسؤلیت آن متوجه اولیای امور خواهد بود. از طرف اتحادیه کارگران فیروزکوه: علی حامد

رونوشت مانند اصل است.

[۱۰۹۰۰۳-۱۰۳۰۰۳]

۴

۱۷۳۳

دفتر نخست‌وزیر - شماره خصوصی ۱۲۵۴ م/ - تاریخ پاکت‌نویس ۱۱/۷ [۱۳۲۲/۷/۱۳۲۲] - تاریخ ثبت ۱۷ [۱۳]۲۲/۷/۱۳۲۲

وزارت راه - عطف به نامه ۱۶۶ - [مورخ] [۱۳]۲۲/۶/۱۹ [۱۳] راجع به مکاتبات اتحادیه‌هایی که از طرف کارگران تشکیل شده اشعار می‌دارد: از طرف آن وزارت تنها به مراجعات اشخاص و بنگاه‌هایی باید

جواب داده شود که رسماً شناخته باشند.

نخست وزیر

[۱۰۹۰۰۳-۱۰۳۶]

گیلان شهر

۱۷۳۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۴۲۹/۷۹۹۵ - تاریخ ۲ اسفندماه ۱۳۲۴ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
 روزنامه گیلان شهر را به نام آقای محمد صدیق کوچکی تصویب نموده است که باروش: سیاسی -
 اجتماعی - ادبی - اقتصادی به مدیری و سردبیری خودشان در شهر رشت چاپ و منتشر نمایند.
 خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]
 [۱۱۷۴-۱۰۸۰۰۲]

گیله مرد

۱۷۳۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۱۹۶/۲۹۱۹ - تاریخ ۱۱ تیرماه ۱۳۲۳ [۱]
 فرمانداری رشت، اداره فرهنگ رشت - شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم
 دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز روزنامه گیله مرد را به نام آقای ابوالکارم معتمد دماوندی تصویب نموده است که با
 روش: جدی - فکاهی - سیاسی در رشت به مدیری و سردبیری خودشان منتشر نمایند. مراتب بدین
 وسیله اطلاع داده می شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - مدیر کل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]
 [۱۰۳۳-۱۰۸۰۰۲]

لوئیس

۱

۱۷۳۶

حضور حضرت اشرف آقای نخست وزیر - چون تاکنون مجله‌ای علمی و ادبی به زبان ارمنی در ایران منتشر نمی‌شد و برای ارامنه مقیم ایران نشر چنین مجله‌ای لازم به نظر می‌رسید این جانب یوسف طاطاؤوسیان از وزارت فرهنگ درخواست اعطای امتیاز مجله‌ای به نام (لوئیس) را نمود ولی اکنون مدتی است که بدون علت وزارت مزبور از صدور امتیاز نامه به نام این جانب خودداری می‌نماید. لهذا از آن مقام منیع تمنا دارد به وزارت فرهنگ دستور فرمایند تا به تقاضای چاکر در خصوص اعطای امتیاز مجله لوئیس بذل توجه نمایند.

H. Tadevossian: *با تقدیم احترامات فائقه:*

خیابان فردوسی - کوچه میرشکار - دکتر ماشوریان

[حاشیه]: آقای قلمزن - به وزارت فرهنگ بنویسید موافقت فرمایند. ۱۳/۱۱/۲۲ [۱۳]

[۱۲۶-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۷۳۷

۱۳۲۵/۱/۵

جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر ایران - چندیست که این جانب یوسف طاطاؤوسیان تقاضای اجازه طبع و نشر مجله به مدیریت این جانب و به زبان ارمنی و به عنوان «لوئیس» که فقط و فقط دارای جنبه علمی و ادبی بوده و به هیچ وجه دارای تمایل سیاسی نبوده از وزارت فرهنگ نمودم. با وجود آنکه تمام اشکالات قانونی توسط این جانب رفع شد و اعضا [ی] شورای عالی فرهنگ کراآ بنده را مطمئن نمودند که برای صدور اجازه طبع آن مجله به اسم این جانب هیچ گونه مانع قانونی ندارد لیکن به علل نامعلومی تاکنون اجازه آن را دریافت نداشته‌ام. این است که بنده اجباراً مصدع عالی جناب شده و از آن عالی مقام استدعا دارم دستور مقتضی برای صدور اجازه طبع و نشر مجله فوق‌الذکر به وزارت

فرهنگ ابلاغ فرماید.

با احترامات فائقه [امضا] - تهران فروردین ۱۳۲۵

نشانی این جانب: خیابان سفارت فرانسه - پاساژ لولاگر - شماره ۳ - تلفن ۸۱۰۰۷

[۱۲۶۵ - ۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۷۳۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۳۸۵/۷۷۵ - تاریخ ۲۵/۲/۱۳ [پیوست] -
یک برگ

جناب آقای نخست‌وزیر - پاسخ نامه شماره ۱۸۵۱ - مورخ ۱۳۲۵/۱/۲۰ آقای هوسپ طاطاؤوسیان در تاریخ ۲۳ اسفندماه ۱۳۲۱ درخواست امتیاز مجله‌ای به نام «لوئیس» نموده‌اند که در تهران به زبان ارمنی چاپ و منتشر نمایند. این تقاضا پس از بررسی در هیأت رسیدگی به درخواستهای امتیاز به شورای عالی فرهنگ ارجاع گردید و در چهارصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه‌شنبه ۱۳۲۳/۲/۲۶ مطرح ولی مورد تصویب شورا واقع نشده، رد گردید و مراتب شفاهاً به ایشان اطلاع داده شد و در همان وقت کتابهایی را هم که به استناد آنها درخواست امتیاز نموده بودند مسترد داشتند. عین نامه آقای طاطاؤوسیان به ضمیمه اعاده می‌شود.

وزیر فرهنگ: [امضای ملک‌الشعرای بهار]

[حاشیه]: جواب آقای طاطاؤوسیان را بدهید که متأسفانه طبق نامه وزارت فرهنگ شورای عالی فرهنگ موافقت نکرده. [۱۳]۲۵/۲/۱۰

[۱۲۶۵ - ۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۷۳۹

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۳۳۴ - تاریخ ثبت ۲۵/۲/۱۳ [۱۳]

آقای یوسف طاطاؤوسیان - در پاسخ نامه مورخ ۲۵/۱/۵ [۱۳]۲۵/۱/۵ راجع به درخواست امتیاز مجله اشعار می‌شود که طبق گزارش وزارت فرهنگ متأسفانه شورای عالی فرهنگ با صدور امتیاز مجله لوئیس موافقت نکرده است.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۱۲۶۵ - ۱۰۸۰۰۲]

مبارز

۱۷۴۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۲۷۴۳/۴۸۲۸ - تاریخ ۲۶/۱۲/۲۹ [۱۳]

اداره شهرداری کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مبارز را به نام آقای دکتر کمال اوحدی تصویب نموده است که با روش: علمی - ادبی - اجتماعی - سیاسی به مدیری و سردبیری آقای حمید رزم آرا در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۲-۱۰۸۰۰۲]

متیک

۱۷۴۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۸۴۵/۸۰۹۸ - تاریخ ۶ اسفندماه ۲۴ [۱۳]
اداره کل شهرداری - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله متیک را به نام آقای دکتر هوانس حق‌نظریان تصویب نموده است که با روش: علمی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان به زبان ارمنی در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲]

مجد ایران

۱۷۴۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۲۷۴۷/۴۸۳۲ - تاریخ

۲۶/۱۲/۲۹ [۱۳]

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه *مجد ایران* را به نام آقای مهندس حسین جعفریان تهرانی تصویب نموده است که با روش: اجتماعی - سیاسی - اقتصادی در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۲-۱۰۸۰۰۲]

مجله ایرانی پزشکی و زیست‌شناسی

۱۷۴۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۰۷۵ - تاریخ ۲۲ مهر ماه ۲۴ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله *Revue iranienne de médecine et de Biologie*^۱ را به نام آقای دکتر مصطفی حبیبی گلپایگانی تصویب نموده است که در شهر تهران با روش: علمی - فنی - پزشکی - بیولوژیکی به مدیریت خود و سردبیری آقای دکتر انصاری جابری منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. -

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۳۹-۱۰۸۰۰۲]

۱. مجله ایرانی پزشکی و زیست‌شناسی.

مجله حقوق و مجله رسمی

۱۷۴۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۰۴۵/۷۲۸۶ - تاریخ ۱۳ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
وزارت دادگستری - پاسخ نامه شماره ۳۸۳۸۰ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۲۰ [۱۳] بر طبق قانون مطبوعات
مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] شورای عالی فرهنگ انتشار مجموعه حقوق
و مجله رسمی از طرف آن وزارت به مدیری و سردبیری آقای شمس‌الدین امیرعلایی تصویب گردید.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

مجله فلسفی شهاب

۱

۱۷۴۵

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۳۱۶۰۱ - تاریخ ثبت ۲۵/۸/۲ [۱۳]
آقای پروفیسور حبیب‌اله شهاب - در پاسخ نامه مورخ ۲۵/۷/۱۵ [۱۳] راجع به صدور امتیاز مجله
فلسفی ایران اشعار می‌شود که در این باب به وزارت فرهنگ نوشته شد که اقدام لازم معمول دارند.
رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۵۵]

۲

۱۷۴۶

نمره ۱۲۵۰۵ - [تاریخ] ۲۶/۶/۳۰ [۱۳]
اداره نگارش وزرات فرهنگ - قدغن فرماید امتیاز «مجله فلسفی» که پرونده آن تکمیلأ با اعتبارنامه
بانکی و عین دانشنامه لیسانس به آن اداره تحویل شده [را] هرچه زودتر صادر فرماید.

[امضای حسنعلی زندپور]

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۵۳]

۳

۱۷۴۷

۱۷/۶/۲۶ [۱۳]

مقام منیع حضرت اشرف آقای قوام‌السلطنه - محترماً به عرض می‌رساند: اعتبارات و تشریفات مربوطه به مجله تمام شده، صاحب امتیاز آقای سراجی - مدیر آقای حسنعلی زندپور هیأت تحریریه: جناب آقای محمود محمود - آقای عدالت پور، قاضی استیناف - آقای خورشیدی، استاد هنرسرای عالی - آقای کوهستانی، رئیس دادگاه شعبه ۶ و اسم آن مجله فلسفی شهاب و خط مشی آن: سیاسی - اقتصادی - ادبی - اجتماعی آقای زندپور به قصد شرفیابی آمدند. هرگونه نظریه‌ای که جناب اشرف نیز شخصاً دارند به ایشان امر به ابلاغ فرمایند و ضمناً دستور فرمایند که شورای عالی فرهنگ معطل ننماید.

از طرف هیأت مدیره مکتب فلسفی (امضا)

[۱۲۳۵-۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۷۴۸

دفتر نخست‌وزیر

وزارت فرهنگ - عین نامه آقای پروفیسور حبیب‌اله شهاب راجع به درج مجله فلسفی ایران برای اطلاع و اقدام لازم به ضمیمه فرستاده می‌شود.

نخست‌وزیر

[۱۲۵۵-۱۰۸۰۰۲]

محشر

۱۷۴۹

روز محشر - روزنامه سیاسی - ادبی - جدی و فکاهی - صاحب و مدیر: حکیم معانی (کمال) - تهران: خیابان سپه - تاریخ ۷ آذرماه ۱۳۲۶ - شماره ۲۶۶ - پیوست یک برگ روزنامه محشر

جناب آقای محمد قوام دامت شوکت - محترماً به عرض می‌رساند که روزنامه محشر یکی از جراید

طرفدار دولت بوده و همواره خدمات خود را به منصف ظهور و بروز رسانیده است. اداره تبلیغات نیز نام محشر را همیشه جزو جراید گیرنده آگهی ضبط نموده و آگهی داده است. اکنون که آگهی ها دوباره به اداره مزبور تمرکز یافته است عا دارد مقرر فرمایند نام محشر و سهم آگهی آن منظور و مرتباً مرحمت شود. مزید امتنان و تشکر خواهد بود.

با تقدیم احترام و ادب مدیر محشر: دکتر حکیم معانی [امضا]

[۱۲۳۹-۱۰۸۰۰۲]

محیط

۱

۱۷۵۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۰۷۹۱/۷۹۴۹ - تاریخ ۹ اسفند ۳۲۰ [۱]
آقای سید محمد محیط طباطبایی - انتشار مجله ماهیانه به نام محیط که روش آن: علمی - ادبی - تاریخی - اخلاقی می باشد توسط شما که صاحب امتیاز و مدیر مسئول آن هستید مانعی ندارد.
از طرف وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۷۵۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۲۶۱/۶۲۴۵ - تاریخ ۳۰ دی ماه ۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله محیط را به نام آقای سید محمد محیط طباطبایی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار مجله محیط در تهران به مدیریت ایشان و سردبیری آقای دکتر عبدالعلی علوی نائینی مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۹۹۰-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۷۵۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۰۴۲۵/۶۸۲۶ - تاریخ ۲۵ دی ماه ۱۳۲۲ [۱]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
 امتیاز روزنامه محیط را به نام آقای سیدمحمد محیط طباطبایی به جای مجله محیط که امتیاز آن پیش از
 این به نام ایشان صادر و مراتب طی شماره ۴۰۲۶۱/۶۱۴ - [مورخ] ۲۱/۱۰/۳۰ [۱۳] به آن اداره اطلاع
 داده شده تصویب نموده بنابراین انتشار روزنامه محیط در تهران به مدیریت خود ایشان و سردبیری آقای
 دکتر سیدعبدالعلی علوی نائینی مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ: عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری ارسال می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۳۲-۱۱۶۰۰۴-۱۱]

مدنیت

۱

۱۷۵۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۰۷۳/۹۶۹ - تاریخ ۲۳/۲/۹ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
 مجله مدنیت را به نام آقای سیدحسین مترجم مدنی تصویب نموده است که در تهران با روش ادبی -
 اخلاقی به مدیریت و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.
 وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۲۹-۱۰۸۰۰۲]

مرآت

۱۷۵۴

مرآت - وکیل دعاوی - تاریخ ۲۸ مهرماه ۱۳۲۱

وزارت فرهنگ - پی نامه مورخه ۲۹ شهریور که با پست سفارشی فرستاده شده، تصور می‌کردم وقتی اولیای دولت از نظریه من در انتشار روزنامه برای کردها مستحضر شوند^۱ علاوه بر کمکهای دیگر از بودجه تبلیغات خود نیز به روزنامه مدد خواهد کرد. متاسفانه می‌بینم این تصور صحیح نبوده و حتی در صدور اجازه انتشار آن هم تأخیر روا داشته‌اند.

برای تأکید عرض می‌کنم همان طوری که در نامه پیش عرض شده مسلک این روزنامه ترویج قانون و تشویق اکراد به اطاعت اوامر حکومت مرکزی است با عباراتی که آنها بفهمند. و البته از درج مطالبی که مربوط به سیاست دولت با دول متفق است خودداری خواهد شد. با این وصف و با محرز بودن صلاحیت انتظار دارم در صدور اجازه نامه تأخیر را جایز ندانند.

با تقدیم احترامات

رونوشت بالا برای استحضار جناب آقای نخست‌وزیر تقدیم می‌گردد و یادآور می‌شود که در ۲۹ شهریور نیز شرحی معروض و درخواست صدور اجازه‌نامه موافقت به طبع و نشر روزنامه به نام (مرآت. یا داور. یا وداد) نموده‌ام. و تا کنون جوابی بر رد یا قبول داده نشده است. -

با تقدیم احترامات: [امضای ابوتراب مرآت]

[۹۶۱-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۷۵۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۲۷۸۱/۶۶۷۱ - تاریخ ۲۵ بهمن ماه ۱۳۲۱ [۱]

جناب آقای نخست‌وزیر - پاسخ نامه شماره ۳۰۵۲۳ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۱۳ [۱۳] پس از تصویب قانون مطبوعات اخیر و آیین‌نامه‌های اجرای آن به اداره فرهنگ کرمانشاهان دستور داده شد مدارک آقای سید ابوتراب مرآت را دریافت و با رعایت آیین‌نامه طرز رسیدگی به امتیاز روزنامه در شهرستانها درخواست ایشان را مورد بررسی قرار داده نتیجه را اطلاع دهند. بدیهی است پس از وصول جواب

فرهنگ کرمانشاهان بر طبق آیین نامه چهاردهم دی ماه تقاضای آقای مرآت در هیأت رسیدگی و شورای عالی فرهنگ مطرح و نتیجه به ایشان اطلاع داده می شود.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۹۶۱-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۷۵۶

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۳۳۲۷۱ - تاریخ ثبت ۲۱/۱۲/۱ [۱۳]

آقای ابوتراب مرآت - در پاسخ نامه مورخ ۲۱/۱۰/۲۹ [۱۳] راجع به تقاضای صدور روزنامه مرآت یا داور یا وداد به نام شما اشعار می دارد:

طبق گزارش وزارت فرهنگ به اداره فرهنگ کرمانشاهان دستور داده شده مدارک شما را دریافت و پس از بررسی نتیجه را اطلاع دهند تا در هیأت شورای عالی فرهنگ رسیدگی و نسبت به درخواست شما اقدام شود.

رئیس دفتر نخست وزیر ۱۱/۲۸ [۱۳۲۱/]

[۹۶۱-۱۰۸۰۰۲]

مربی

۱۷۵۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۵۱۶۷/۵۹۲ - تاریخ ۷ مرداد [۱۳۲۱]

آقای علی اکبر سلیمی - انتشار مجله هفتگی مربی باروش: علمی - ادبی - اجتماعی - فرهنگی - مصور به مدیریت و مسؤولیت شما که صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای مصطفی عدل]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

جناب آقای قوام نخست‌وزیر - قاطبه ملت نجیب ایران نسبت به وضع رقت آور وزارت فرهنگ بدین می‌باشند و این حس بدبینی در بین مردم به‌طوری شایع است [که] حتی عموم فرهنگیان هم نسبت به این موضوع هیچ‌گونه تردیدی ندارند. در نظر اولیای وزارت فرهنگ تصدیق قضایی و ثبت اسناد و گواهینامه درجه اول در فن خطابه از دانشکده منقول و سوابق قضاوت و وکالت جهت صدور امتیاز روزنامه کافی نیست. قوانینی که مراجع فرهنگ بدان عمل می‌کنند باید تقاضاکننده دارای لیسانس یا لااقل دیپلم متوسطه باشد در غیر این صورت اداره نگارش مجاز است تقاضا را رد نماید. بدبختانه ملاک شخصیت علمی در این کشور روی تصدیق پاره قرار گرفته لیسانسیه [ای] که نمی‌تواند یک سطر از گلستان سعدی شیرازی را بخواند چه رسد ترجمه و تفسیر کند. اگر همین لیسانسیه تقاضای امتیاز روزنامه را بنماید صد در صد یقین است مقررات وزارت فرهنگ اجازه می‌دهد به چنین شخصی امتیاز روزنامه داده شود، چون واجد شرایط روزنامه‌نگاری می‌باشد. ولی اگر خدای نکرده تقاضاکننده امتیاز روزنامه امثال بنده باشد به صرف نداشتن دیپلم و لیسانس تقاضا رد می‌شود. با اینکه اهمیت تصدیق قضایی و ثبت اسناد و گواهینامه درجه ۱ در فن خطابه و شئونات سوابق قضاوت و وکالت خیلی عالیتر است از مقام یک نفر لیسانسیه آن هم لیسانسیه‌های توخالی این چند ساله اخیر. مسلماً مطابق قوانین جاری وزارت فرهنگ اگر رجال بی‌نظیر و بزرگان علم و ادب این کشور حتی مرحوم قائم مقام و معتمدالدوله و قآنی و وصال شیرازی و ادیب پیشاوری و غیره سر از گور بیرون آورند تقاضای امتیاز روزنامه [ای] را بنمایند با قوانین خشک وزارت فرهنگ مواجه شده به علت نداشتن دیپلم و لیسانس تقاضای آنها رد می‌شود.

جناب آقای نخست‌وزیر! امروزه تصدیق پاره ملاک شخصیت علمی محسوب نمی‌شود. باید صرفاً اشخاصی را مورد توجه قرار داد که در جامعه حسن اشتهار از نظر سوابق درخشان با نمایش قدرت قلم و ایراد نطق و بیان در تنویر احساسات و افکار عمومی داشته باشند یا در زمینه اصلاحات آب و خاک اجدادی از روی آزادیخواهی لااقل علاقه از خود ابراز داشته باشند. لذا شایسته است اولاً قوانین جاری وزارت فرهنگ در خصوص امتیاز روزنامه اصلاح شود تقاضاکننده [ای] بتواند احراز صلاحیت

روزنامه‌نگاری بنماید که به وجه احسن استحقاق داشته باشند در قبال ارائه و تقدیم نوشتجات یا رسالات علمی - اخلاقی - ادبی - اجتماعی برابر با چهل صفحه تا از مزایای روزنامه بهره‌مند گردد و فقط نظر بی‌غرض جناب عالی قانون روزنامه‌نگاری را می‌تواند اصلاح کند و بس.

ثانیاً: به وزارت فرهنگ دستور فرماید که تقاضای این جانب را با داشتن مدرک قضایی و ثبت اسناد و تصدیق درجه ۱ در فن خطابه و سوابق قضاوت و وکالت در دادگستری با قید نوشتجات زیر که دلیل بارز بر صلاحیت علمی و عملی چاکر است. «۱- اسرار مهم کودتای ۱۲۹۹. ۲- دختر سرگردان کنار دریاچه. ۳- چگونگی پیرزنی به ناموس دختری خیانت نمود و حیات خانواده را به خطر انداخت». به جریان گذارند و با تصویب صدور امتیاز روزنامه هفتگی به نام «مرجان» در تهران وزارت فرهنگ موافقت نماید.

تقی سرو - وکیل دادگستری [امضا]

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ برای اقدام لازم فرستاده می‌شود. ۲۵/۲/۱۸ [۱۳]

۲

۱۲۵۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۳۳۰/۱۶۲۴ - تاریخ ۴ خردادماه ۲۵ [۱۳]
جناب آقای نخست‌وزیر - با اعاده عین نامه آقای تقی سرو خاطر مبارک را مستحضر می‌سازد که برطبق مواد پنجم و ششم آیین‌نامه اجرای قانون مطبوعات صاحب امتیاز روزنامه یا مجله باید دارای گواهینامه دوره کامل دبیرستان و مدیر و سردبیر دارای دانشنامه لیسانس باشند. چون آقای تقی سرو فاقد این مدارک علمی می‌باشند و به علاوه برای گواهینامه‌های کلاس ثبت و کلاس قضایی و وعظ و خطابه تا کنون از طرف شورای عالی فرهنگ ارزشی تعیین نشده است از این رو هیأت رسیدگی به درخواستهای امتیاز نسبت به تقاضای آقای سرو چنین اظهار نظر نموده «برای تحصیل امتیاز گواهینامه دوره کامل متوسطه و برای سردبیری درجه لیسانس لازم است ولی تقاضاکننده دارای هیچ یک از آنها نیست و بنابراین موافقت با تقاضای ایشان میسر نیست». بنابراین با آیین‌نامه فعلی آقای سرو واجد شرایط نیستند و نمی‌توانند تحصیل امتیاز نمایند.

از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [سیدعلی] شایگان

[۱۲۲۴ - ۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۷۶۰

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۶۹۹۸ - تاریخ ثبت ۲۵/۳/۱۸ [۱۳]
آقای تقی سرو - در جواب نامه مورخه ۲۵/۲/۱۰ [۱۳] شمارا جع به درخواست امتیاز روزنامه هفتگی
مرجان اشعار می‌گردد: برابر گزارش وزارت فرهنگ هیأت رسیدگی به درخواستهای امتیاز، تقاضای
شمارا به واسطه در دست نداشتن گواهینامه کامل دبیرستان که شرط صدور امتیاز است قابل قبول ندانسته.
از طرف رئیس دفتر [امضای آقاخان اشرفی]

[۱۲۲۴-۱۰۸۰۰۲]

مرد

۱۷۶۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۴۲۵/۷۹۹۳ - تاریخ ۲ اسفندماه ۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه مرد را به نام آقای احمدعلی بیگلری تصویب نموده است که با روش: ادبی - علمی - اخلاقی -
تربیتی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فکاهی - کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خودشان در شهر
شیراز چاپ و منتشر نمایند. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.
وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [علی] فرهمنندی [امضا]

[۱۱۱۴-۱۰۸۰۰۲]

مرد امروز

۱

۱۷۶۲

فرمانداری نظامی تهران

تیسمار فرماندار نظامی تهران - کمیسیون رسیدگی به مندرجات مطبوعات با حضور تیسمار سرتیپ

ایروانی حسب المقرر قبل از ظهر روز ۱۴ آبان ماه در آن فرمانداری تشکیل، در ضمن مطالعه جراید روزنامه «مرد امروز» شماره ۶ مورخ ۲۱/۸/۱۴ [۱۳] مورد نظر قرار داده و چون روزنامه نامبرده یکی در سرمقاله و دیگری در کاریکاتور صفحه اول و در مقاله دیگر تحت عنوان «صدای شیشه» مطالبی درج کرده بود که جلب نظر کمیسیون را نموده به شرح زیر تطبیق با قوانین موجوده و آیین نامه نبوده و اعلام می‌دارد به نظر کمیسیون مندرجات نامه مزبور مجموعاً منطبق با ماده ۸ قانون فرمانداری نظامی مشمول ضدیت با اقدامات دولت و قسمت اخیر ماده مزبور که تحریک به ضدیت باشد، می‌باشد و مطابق ماده ۳۶ قانون مطبوعات قابل تعقیب و نیز منطبق با ماده ۳۲ قانون مطبوعات در قسمت نشر مقالات فتنه‌انگیز می‌نماید.

ماده ۸ - روزنامه‌جات و مطبوعات اگر برضد اقدامات دولت انتشاراتی به طبع برسانند، نمرات روزنامه و اداره روزنامه توقیف خواهد شد. در صورتی که تحریک به ضدیت دولت شده باشد، متصدیان یا مدیران آنها موافق حکم محکمه نظامی مجازات خواهند شد.

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۷۶۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۸۹۷/۷۲۴۴ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - چون شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۳۲۱ [۱] امتیاز روزنامه مرد امروز را به نام آقای محمد مسعود قمی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه مرد امروز در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۷۶۴

مجلس شورای ملی - مورخه ۲۲/۶/۲ [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر - راجع به اظهارات وکیل محمد مسعود و طبع در جراید شرحی عرض کرده بودم باز می بینم این مسأله تکرار می شود. در صورتی که صرف نظر از مجلس به سلطنت و دولت و روابط خارجی ما مضر است و بنده نمی دانم چرا هیچ کس در این باب توجه نمی نماید و دولت هم اعتنایی ندارد.

[امضای حسن اسفندیاری]

[حاشیه]: آقای دکتر نخعی - بیایید حضوراً مذاکره شود.

[۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۷۶۵

وزارت امور خارجه - اداره دفتر محرمانه - شماره ۱۵۱۸ - تاریخ ۲۳/۴/۲۲ [۱۳] - پیوست دارد - خیلی محرمانه

روزنامه مرد امروز از هفته پیش به قلم مهجور نامی تحت عنوان «حقیقت زندگی یک دیوانه» مسافرت شاه سابق مقالاتی نشر می کند که قسمتهایی از آن از لحاظ روابط سیاسی ایران با کشورهای خارج جالب توجه است از جمله در شماره ۲۴ قسمت دوم مقالات می نویسد که «شاه سابق با آلمانها ارتباط داشت و دستورات و تعلیماتی که به دیکتاتور ایران بایستی می رسید به وسیله مرسولات سیاسی یکی از سفارتخانه های مقیم تهران می رسید و وعده داده شده بود که در پاییز ۱۳۲۰ (۳۰۰) طیاره برای دیکتاتور ایران ارسال شود... . شاه سابق از شکست ارتش سرخ خوشحال می شد و هر ساعت انتظار داشت که خبر سقوط مسکو برسد... متفقین برای ارسال مهمات از ایران راه خواستند تا ایران هم مانند سوئد رفتار کند و ممکن بود به وسیله مأمورین ایرانی مهمات حمل شود. متجاوز از دو ماه مذاکرات میان متفقین و دیکتاتور ادامه داشت و حتی متفقین حاضر شدند در مقابل این اجازه کلیه هزینه ساختمانی راه آهن ایران را بدهند و همچنین کرایه محمولات را طبق تعرفه پردازند ولی دیکتاتور ایران تحت تأثیر آلمانها و تعهدات و قراردادهایی که با آنها داشت و دائماً در ضمن مذاکرات تقاضاهای شخصی نیز

می نمود، قبول نکرد. در یکی از رژه‌های اسفند وزیر خارجه از لژ نمایندگان سیاسی شرفیاب شد. شاه با تکبر و غرور پرسید که این رژه چه تأثیری در نمایندگان خارجه نمود؟ وزیر خارجه اظهار داشت که: قربان سفیر کبیر شوروی مثل بید می لرزید و وزیر مختار انگلیس رنگ از صورتش پریده بود...».

چون چندی است این قبیل مطالب خلاف حقیقت در غالب روزنامه‌ها انتشار می یابد و افکار عمومی داخلی و خارجی را مشوب و بالمآل به ضرر کشور از لحاظ منافع سیاسی تمام می شود لازم دانست توجه مخصوص مقام نخست وزیری را به این موضوع جلب نماید تا به هر ترتیبی مقتضی باشد چاره [ای] برای جلوگیری از این مقالات و گفتارها بفرمایند. معلوم نیست نویسنده کیست و از کجا می گوید قرارداد و تعهداتی شاه سابق در مقابل آلمانها داشت و یا از کجا اطلاع پیدا کرده وزیر امور خارجه ایران که وزیر یک کشور بی طرف و دوست دول همجوار بوده چنین سخنانی در رژه رسمی گفته باشد و یا مطابق کدام سند و مدرکی می نویسد که متفقین از ایران راه خواسته و تعویضاتی هم داده اند ولی دولت ایران قبول نکرده است.

عین روزنامه تقدیم می شود ملاحظه می فرمایند با مراتب بالا آیا مناسب به نظر نمی آورند به طور کلی در این قسمتها یک موقع مناسب در مجلس یا در خارج ضمن بیانیه به مناسبتی به اطلاع عموم برسد متفقین قبل از شهریور فقط اخراج آلمانها را از دولت خواسته اند و به هیچ وجه هم موضوع خواستن راه و دادن تعویض و غیره مطرح مذاکره نبوده است؟

در هر حال نظر به اهمیت قضیه مراتب معروض و مستدعی است از هر اقدام و تصمیمی که اتخاذ خواهند فرمود وزارت امور خارجه را مستحضر دارند. در خاتمه هم لازم و ضرور می داند نظر کلی خود را نسبت به مندرجات جراید به اقتضای وضعیات باریک سیاسی بین المللی امروز به عرض برساند: اساساً وضع جریده نگاری در کشور یا آزادی زبان و قلم و یا بالعکس محدود بودن مطبوعات و نطق و بیان به کیفیات خاصه چه بر طبق قوانین و چه با رویه [ای] که دولتها اتخاذ نمایند هر وضع و ترتیبی که در این باره جریان داشته باشد یک امری است کاملاً وابسته به امور داخلی و زیاد به وزارت امور خارجه و مصالح عالیه مملکت از لحاظ حفظ روابط با خارجه و یا ملاحظات سیاسی ارتباط مستقیم ندارد بلکه موضوع بسته است به مشی سیاسی داخلی هیأت دولت که البته آن مشی و رویه سیاسی مخصوصاً هم با تصویب مجلس شورای ملی بر اساس صلاح و منافع عالیه کشور اتخاذ می گردد و این جانب شخصاً در این قسمت عقیده مند به آزادی مطبوعات هستم با این توضیح که دولت در مقابل مطبوعات آزاد و

آزادی قلم و نطق که طبق قانون اساسی عامه مردم باید از آن بهره‌مند گردند، باید از طرفی با وسایل قانونی که در دسترس دارد از زیاده‌رویها و غرض‌ورزیها جلوگیری کند که جان و مال و حقوق و شرافت و حیثیت مردم محفوظ بماند و برای انجام وظایف و اجرای پروگرام دولت هم مشکلاتی فراهم نگردد. از طرف دیگر هم دستگاههای دولتی مثل روزنامه‌های رسمی و نیم‌رسمی یا مجلات اداره تبلیغات، رادیو و غیره با افکار اقلیت یا کسانی که رویه‌های شخصی و مخصوص برای خود اتخاذ کرده در اطراف آن تبلیغ می‌کنند به وضع آزاد مبارزه و نسبت به پیشرفت سیاست دولت مخصوصاً دولتی که اکثریت مجلس پشتیبان آن است تبلیغات نمایند. ولی در عین حال و با حفظ مراتب بالا وزارت امور خارجه به هر صورت و هر معنی با هر نوع نشریات و تبلیغات و اظهارات چه از طرف اشخاص غیر رسمی و مطبوعات آزاد باشد و چه از طرف مقامات رسمی و دستگاههای تبلیغاتی دولت همین که این نشریات و تبلیغات و اظهارات از نوع منافی مصالح عالیه سیاسی کشور به نظر آید و یا روابط کشور را با سایر دول اخلال کند یا مشکلاتی چه در حال و چه در آتیه برای مملکت و دولت شاهنشاهی ایجاد نماید طبعاً و برحسب وظیفه [ای] که در حفاظت حسن روابط کشور دارد، با این قبیل نشریات و تبلیغات و اظهارات مخالفت شدید داشته و مبادرت به این اقدامات را از طرف هر کس و هر مقام که باشد جهالت و نادانی و یا عملی مبنی بر نظریات خصوصی و خیانت تشخیص داده انتظار هم دارد هیأت دولت نیز این رویه و رفتار را کشمکش خصوصی و یا امری داخلی تصور نکرده فوراً وسایلی اتخاذ فرمایند که از این نشریات و گفتارهای خطرناک و به ضرر کشور جلوگیری شود.

بسته به نظر دولت است که در این موقع باریک که ایران باید روابط روشن با کشورهای خارج داشته باشد نگذارند براساس اغراض خصوصی مشکلاتی برای کشور در سیاست و مناسبات خارجی پیش بیاید.

معاون کل وزارت امور خارجه: محمدعلی همایون‌جاه (امضا)

[حاشیه]: به فرمانداری نظامی و خامت این قبیل انتشارات برای سیاست دولت خاطر نشان و تعقیب و مجازات خواسته شود. [۱۳۲۲/۴/۲۶]

۵

۱۷۶۶

وزارت دادگستری - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۴/۲۵ - شماره ۱۹۷۲ -
محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: چون در کاریکاتور شماره (۲۴) مورخه
۱۷/۴/۲۳ [۱۳] روزنامه مرد امروز نسبت به ریاست دولت و ریاست مجلس شورای ملی توهین و
همچنین در شماره (۲۵) مورخه ۲۳/۴/۲۴ [۱۳] ضمن مقاله مندرجه در صفحه ۱ مردم را به شورش و
انقلاب دعوت نموده است لذا دستور توقیف روزنامه و جلب مدیر آن به شهربانی کل کشور صادر و
مراتب جهت اطلاع خاطر عالی گزارش گردید.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ کریم قوانلو [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

۶

۱۷۶۷

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ [؟]/۵/۱۳۲۳ - شماره ۲۵۷۱ - محرمانه
- مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً پیرو گزارش شماره ۱۹۷۲^۱ - [مورخ] ۲۳/۴/۲۵ [۱۳] در اجرای
امریه مورخه ۲۳/۵/۲۱ [۱۳] پس از اخذ تعهد کتبی از مدیر روزنامه مرد امروز دایر به «حفظ مصالح
کشور و رفتار مطابق قوانین و مقررات و عدم تعرض به هیچ فردی از افراد» دستور رفع توقیف روزنامه
مزبور به اداره شهربانی کل کشور صادر گردید. مراتب استحضاراً به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: طبق گزارش مورخ ۲۳/۵/۲۹ [۱۳] فرمانداری مجدداً توقیف شده، بایگانی شود.

[۱۰۶۰۰۲]

۱۷۶۸

۷

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - تاریخ ۲۳/۶/۶۱۳۰ - [شماره] ۲۷۱۹/۵۷۸۰/ب
جناب آقای نخست‌وزیر - گزارش شماره ۵۳۰۵ کلانتری ۲ ذیلاً معروض می‌گردد: برحسب دعوتی که در هفته گذشته در روزنامه «مرد امروز» از طرف محمد مسعود مدیر آن از شناوران پایتخت جهت شرکت در مسابقه شنای آزاد برای عصر روز ۲۳/۶/۶۱۳۰ در استخر ورزشگاه امجدیه شده بوده است عده [ای] از دانش‌آموزان و قهرمانان شنا به منظور شرکت در مسابقه و در حدود ششصد نفر تماشاچی از طبقات مختلف و جمعی از مدیران و کارمندان جراید در محل مزبور حضور به هم رسانیده ساعت ۱۶ مسابقه شروع و از طرف کارمندان روزنامه مرد امروز ده عدد گلدان نقره کوچک به عنوان جایزه به ده نفر از شرکت‌کنندگان داده شده و در ساعت ۱۷/۱۰ مسابقه خاتمه یافته و در پایان شنا بدو آقای دکتر میمندی‌نژاد و سپس آقای خسرو اقبال راجع به محسنات ورزش و شنا که مایه تندرستی و نیرومندی است سخنرانی نموده و خسرو اقبال دنباله سخن را به وضعیت محمد مسعود کشانیده و اظهار داشته است که مشارالیه به واسطه اینکه تحت تعقیب است نتوانسته است در امجدیه حاضر شود و گلدانهایی که تهیه شده از بودجه ضعیف روزنامه مرد امروز است که به علت توقیف‌های پی در پی زیانهای زیادی به او وارد گردیده است و اگر در روزنامه حقایقی از مظالم و تعدیات متصدیان امور درج شده نباید مدیر آن تعقیب شود و به نام طرفداری از مسعود یک سلسله بیاناتی کرده و در ساعت ۱۸ جمعیت متفرق وعده کافی پایه‌ور و سرباز و پاسبان در محل مراقب انتظامات بوده خلاف قانون رخ نداده است.

رئیس شهربانی کل کشور: سرپاس سیف [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

۱۷۶۹

۸

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۳۰/۶/۳۲۳ [۱] - شماره ۶۶۷۴
جناب آقای نخست‌وزیر - راجع به توقیف روزنامه‌های مرد امروز و هور و اختر و تعقیب محرکین قضیه تلگرافی از اصفهان مخابره و رونوشت به آن مقام نیز فرستاده‌اند. مقتضی است جوابی را که باید به دادخواهان نوشته شود اعلام دارند.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سیدمحمدصادق طباطبایی]

[حاشیه ۱]: آقای دکتر فاطمی - جواب بنویسید. ۷/۲ [۱۳۲۳/]

[حاشیه ۲]: آقای دبیران متمنی است جواب ریاست مجلس شورای ملی را این طور بنویسید که روزنامه‌های مزبور طبق مواد قانون حکومت نظامی از طرف فرماندار نظامی و دادسرای نظامی توقیف شده‌اند و نخست‌وزیری در توقیف آنان دخالتی نداشته. [امضا] ۲۳/۷/۶ [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲]

۹

۱۷۷۰

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۹۳۲ - تاریخ وصول ۱۰/۱۸ [۱۳۲۳/]

جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه مجلس شورای ملی - کپیه جنابان: آقای دکتر مصدق - کپیه آقای دشتی - کپیه آقای دولت آبادی - کپیه آقای سیدضیاءالدین - کپیه آقای فاطمی - کپیه آقای دکتر کشاورز - کپیه آقای هاشمی - کپیه آقای فداکار - کپیه آقای توسی - کپیه آقای دکتر عبده - کپیه آقای امامی - کپیه آقای سیف پور فاطمی - کپیه رعده امروز - کپیه ستاره - کپیه باختر - توقیف جراید آزادیخواه مرد امروز، کشور [و] هور که از حقوق ملت ایران و آزادی و دمکراسی حمایت نموده‌اند بی اندازه موجب تأثر و نگرانی عمومی را فراهم ساخته انتظار داریم به فوریت از جراید ملی رفع توقیف نموده، حاضر و راضی نباشید از مطبوعات آزادی طلب که زبان و بیان ملت ایرانند سلب آزادی شده و بزرگترین لطمه به حقوق ملی وارد گردد.

[در ادامه نام ۱۲ نفر آمده است].

[۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۱۷۷۱

مرد امروز - نشانی: شاه آباد - آدرس تلگرافی: مرد امروز - تاریخ ۲۴/۱/۷ [۱۳] - پیوست
رونوشت نظریه آقای ملک

تصدق وجود مبارکت کردم - اگر نظر حضرت اشرف باشد در کابینه گذشته آقای ملک الشعرا مقدار ده تن کاغذ به عنوان چند روزنامه گرفت و شخصاً همه را تصاحب نمود و سبب رنجش روزنامه را فراهم کرد، چون در این خصوص در آن تاریخ شرحی در روزنامه «مرد امروز» درج شده بود باعث کینه آقای ملک شده و امروز با وجود شرحی که قبل از وزارت در خصوص شورای فرهنگ نوشته و به نظر مبارک

رسید، و با تأکید و امر حضرت اشرف باز از قرار اطلاع حاصله جواب دستور کتبی حضرت اشرف را در چهار صفحه تهیه و عمل شورا را حتمی الاجرا قلمداد کرده و سعی نموده است فدوی را از حق خود محروم نماید. اینک مرتبه دیگر فدوی به بزرگواری و جوانمردی آن ذات مبارک توسل جسته مقدرات خود را تسلیم حضرت اشرف نموده رفع ظلم و تجدید حیات سیاسی و مطبوعاتی و اجتماعی خود را از آن وجود مقدس استدعا می‌نمایم.

جان نثار: محمد مسعود

[۹۲۸-۱۱۶۰۰۴-۲]

۱۱

۱۷۷۲

مرد امروز - تلفن ۹۹۸۴

رونوشت نظریه آقای ملک راجع به عمل شورای فرهنگ - من در جلسه [ای] که صحت الغای امتیاز «مرد امروز» در شورای عالی فرهنگ پیش آمد حضور نداشتم ولی در جلسه بعد ضمن قرائت و مذاکره در صورت مجلس اظهار داشتم که شورای فرهنگ حق ندارد امتیاز روزنامه‌ای را خود به خود الغا شده پندارد و محتاج به رأی محکمه است و آیین‌نامه نیز رأی محکمه را رد نکرده است و نمی‌تواند هم رد کند. بالجمله این معنی مورد رأی و بحث مخالف و موافق قرار نگرفت. اکنون هم معتقدم که شورای فرهنگ حق الغای امتیاز مزبور را بدان صورت نداشته است.

امضای م. بهار

[۹۲۸-۱۱۶۰۰۴]

۱۲

۱۷۷۳

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۱۵۲۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۳/۱۷ - خیلی فوری - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۴۷۸ - مورخه ۲۴/۳/۱۴ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: روزنامه مرد امروز در تاریخ ۲۳/۸/۲۹ [۱۳] به علت نشر مقاله مخالف مشی سیاسی برحسب امر هیأت دولت توقیف و در تاریخ ۸ آذر ماه ۲۳ [۱۳] در زمان تصدی سرهنگ حجازی

فرماندار وقت از روزنامه مرد امروز رفع توقیف به عمل آمد که مورد ایراد جناب آقای زند وزیر جنگ واقع و مجدداً در تاریخ ۲۳/۹/۱۲ [۱۳] توقیف گردید.

چون روزنامه ندای آزادی که اخیراً به جای روزنامه مرد امروز منتشر گردید روش نویسندگی سابق را به کلی متروک نموده و با عبارات ساده منتشر شده است علیهذا پس از ۷ ماه و ۱۵ روز توقیف دستور رفع توقیف روزنامه مرد امروز در تاریخ ۲۴/۳/۱۴ [۱۳] صادر و طی شماره ۱۴۷۸ - مورخه ۲۴/۳/۱۴ [۱۳] مراتب به عرض رسیده است.

به جای فرماندار نظامی تهران: سرهنگ شهرنیس [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

۱۳

۱۷۷۴

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۰۰۲ - تاریخ ۱۳۲۴/۵/۲۴ - محرمانه - مستقیم - فوری
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: ساعت ۸ لیل ۲۴/۵/۲۱ [۱۳] ۵ نفر ناشناس غفلتاً به دفتر اداره روزنامه مرد امروز وارد و چراغها را خاموش نموده به آقای محمد مسعود مدیر روزنامه مرد امروز حمله و قصد قتل مشارالیه را می نمایند. در اثر داد و فریاد ایشان و صدای مهبی که از پرتاب نمودن یک بطری برمی خیزد کارکنان اداره روزنامه وارد شده چهار نفر از حمله کنندگان متواری و یک نفر از آنها به نام تقی موسوی دستگیر و به کلانتری (۳) تحویل شده است. چون این موضوع ساده به نمی رسید و شخص دستگیر شده آقای محمد مسعود را به قتل تهدید می نمود برای کشف حقیقت امر، شرح مقتضی به اداره کل شهربانی صادر که بر طبق ماده (۵) قانون حکومت نظامی شخص مزبور را بازداشت و هرچه زودتر به موضوع رسیدگی نموده نتیجه را اعلام دارند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۱۰۶۹ - ۱۱۶۰۰۴۳۲]

۱۴

۱۷۷۵

دفتر نخست وزیر - تاریخ نوشتن ۲۴/۶/۲۲ [۱۳] - محرمانه
فرمانداری نظامی تهران - عطف به گزارش شماره ۳۰۰۲ - [مورخ] ۲۴/۵/۲۴ [۱۳] راجع به ورود پنج

نفر ناشناس به دفتر اداره روزنامه مرد امروز و حمله به آقای محمد مسعود مدیر روزنامه اشعار می دارد: نتیجه تحقیقات را از اداره کل شهربانی خواسته چگونگی را اطلاع دهید.

نخست وزیر

[حاشیه]: فعلاً بایگانی شود.

[۱۰۶۹-۱۱۶۰۰۴۳۲]

۱۵

۱۷۷۶

جناب آقای نخست وزیر^۱ - توقیراً به عرض عالی می رساند: محمد مسعود مدیر روزنامه مرد امروز که عدم صلاحیت او در دارا بودن امتیاز روزنامه نگاری بر هیچ کس پوشیده نیست چون نه تنها واجد شرایط قانونی نیست بلکه مشاهده شده که به هیچ وجه معتقد به مبانی اسلامی نمی باشد و صریحاً به مقامات مقدسه دینی جسارت و اهانت می ورزد و فعلاً روزنامه او گرچه از طرف حکومت نظامی توقیف است ولی چون ممکن است به اسامی مختلف باز هم به نشر اراجیف و باطیل خود ادامه دهد لذا جامعه اسلامی تقاضا دارد که امر به الغای امتیاز روزنامه نگاری نامبرده شده تا بعداً نسبت به مندرجات مضله او که حقاً قلوب مسلمین را جریحه دار و عالم مطبوعات را شرمسار نموده، به وسیله مقامات مربوطه تعقیب و مجازات شود.

خاتمه احترامات فائقه تقدیم است: از طرف جامعه اسلامی [امضا و مهر جامعه اسلامی]

[۱۰۶۰۰۲]

۱۶

۱۷۷۷

تلگراف - از شیراز - به ط [تهران] - شماره ۲۲۸۱ - تاریخ اصل ۱۹ [۱۳۲۴/۸] - تاریخ وصول ۲۴/۸/۲۰ [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر - رونوشت توسط جناب آقای سید محمد صادق طباطبایی کلیه نمایندگان

۱. این سند فاقد تاریخ و شماره است ولی مهر ورود به دفتر ریاست الوزرا، شماره ۱۰۵۳۱ و تاریخ ۲۴/۶/۲۸ [۱۳] را نشان می دهد.

مجلس - رونوشت روزنامه کیهان - رونوشت روزنامه داد - روز جمعه ۱۸ آبان آقای محمد مسعود مدیر روزنامه مرد امروز از طرف شهربانی شیراز بنا به دستور حکومت نظامی تهران بازداشت شده است. چون توقیف مدیر یک روزنامه بدون قرارهای قانونی زننده و برخلاف مشروطیت و دموکراسی است و برای دولت جدید عنوان خوبی نخواهد داشت، علیهذا امضا کنندگان زیر مدیران جراید فارس تقاضا دارند فوری به شهربانی دستور استخلاص ایشان داده شود.

روزنامه جهان‌نما: محمدحسین جهان‌نما - از طرف مدیر بهار ایران: روشن دل - روزنامه اقیانوس: تراب بصیری - روزنامه پیغام: محمدعلی عظیمی - روزنامه آینه فارس: کاظم پزشکی - روزنامه سروش: عبدالله - مدیر نامه شیراز - عطا آگاه

[۱۰۶۰۰۲]

۱۷

۱۷۷۸

تلگراف - از شیراز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۲۲۶ - تاریخ اصل ۱۹ [۱۳۲۴/۸/۱] -
تاریخ وصول ۸/۲۱ [۱۳۲۴/۸/۲۱]

جناب آقای حکیمی نخست‌وزیر - رونوشت ریاست محترم مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای دکتر [محمد] مصدق - رونوشت جناب آقای [خلیل] فهیمی وزیر کشور - رونوشت جناب آقای [امان‌الله] اردلان وزیر دادگستری - رونوشت جناب آقای الهیار صالح وزیر مشاور - رونوشت جناب آقای سرلشکر [علی] ریاضی وزیر جنگ - رونوشت جناب آقای [محمدحسین] فیروز وزیر راه - رونوشت جناب آقای [سید محمود] نریمان وزیر پست و تلگراف - رونوشت آقای لنکرانی نماینده محترم - رونوشت آقای مهندس فریور - رونوشت آقای معدل - رونوشت آقای دکتر معظمی - رونوشت آقای ساسان - رونوشت آقای شریعت - رونوشت آقای سالار سعید - رونوشت آقای دکتر مجتهدی - رونوشت آقای فیروزآبادی - رونوشت آقای فرخ - رونوشت آقای ذوالقدر - رونوشت آقای [محمد پروین] گنابادی - رونوشت آقای [منوچهر] تیمورتاش - رونوشت آقای رحیمیان - رونوشت آقای تهرانچی - رونوشت آقای پوررضا - رونوشت آقای ثقه‌الاسلامی - رونوشت آقای فولادوند - رونوشت آقای قشقایی - رونوشت آقای [ابوالفضل] حاذقی - رونوشت آقای دکتر [محمدحسین] میمندی نژاد - دفتر مرد امروز - روزهایی که برای رفع کسالت روحی که از مظالم حکومت صدر عارض

شده به شیراز آمده‌ام شهربانی شیراز به دستور فرمانداری نظامی تهران این جانب را بازداشت نموده و معلوم نیست این تعدیات و قانون شکنی تاکی و کجا دوام خواهد یافت. خواهشمندم امر فرمایید فوری دستور رفع مزاحمت صادر گردد و آمار منحوس حکومت گذشته در زمامداری آن جناب که یکی از نمونه‌های برجسته آزادیخواهی و قانون دولتی می‌باشد مشهود و معمول نگردد.

با تقدیم احترامات فائقه: محمد مسعود - مدیر مرد امروز

[حاشیه]: طبق اطلاع تلفنی آقای رئیس کل شهربانی، دستور استخلاص آقای مسعود صادر شده. [۱۳] ۲۴/۸/۲۴

[۱۰۶۰۰۲]

۱۸

۱۷۷۹

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره اطلاعات - محرمانه

وزارت کشور - محترماً به استحضار می‌رساند: فرمانداری نظامی تهران طی نامه شماره ۵۲۸۲ - [مورخ] [۱۳] ۲۴/۸/۷ تقاضای دستگیری محمد مسعود مدیر سابق روزنامه «مرد امروز» را نموده بود که به واسطه مسافرت او به اصفهان و شیراز دستور دستگیری نامبرده به شهربانیهای مربوطه صادر و به موجب گزارش شهربانی شیراز محمد مسعود روز [۱۳] ۲۴/۸/۱۷ دستگیر و در تفتیش بدنی چهار برگ تلگراف رمز و کلید نزد مشارالیه کشف و موضوع جهت تعیین تکلیف او به فرمانداری نظامی اعلام گردیده است.

[شماره] [۱۰۶۱۶/۸۶۶۱] - [مورخ] [۱۳] ۲۴/۸/۲۲ رونوشت برای استحضار جناب آقای

نخست وزیر تقدیم می‌گردد.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ ضرابی [امضا]

[حاشیه]: طبق مذاکره تلفنی این جانب، در روز [۱۳] ۲۴/۸/۲۴ با تیمسار رئیس شهربانی دستور آزادی آقای مسعود را صادر کرده‌اند. بنابراین اقدامی ندارد و نخست‌وزیری هم اصولاً دخالتی نداشته. بایگانی شود. [۱۳] ۲۴/۸/۲۶

[۱۰۶۰۰۲]

۱۷۸۰

۱۹

وزارت کشور - اداره انتظامات - ۱۳۲۴/۹/۲۸ - [شماره] ۸/۱۰/م

جناب آقای نخست وزیر - آقای محمد مسعود مدیر روزنامه مرد امروز از شیراز تلگرافاً متظلم شده بود که شهربانی آنجا بدون مجوز قانونی او را بازداشت نموده است. در این مورد به شهربانی کل کشور نوشته شد، گزارش داده اند که فرمانداری نظامی تهران به موجب نامه شماره ۵۲۸۰ - [مورخ] ۱۳۲۴/۸/۷ بازداشت او را خواسته و چون نامبرده به سمت شیراز عزیمت نموده بود موضوع به شهربانی شیراز ابلاغ و در نتیجه او را بازداشت می نمایند و در بازجویی بدنی چهار برگ تلگراف رمز و کلید نیز نزد او کشف شده و بنا به دستور فرماندار نظامی از مشارالیه تضمین گرفته می شود که در ظرف پانزده روز خود را به فرمانداری نظامی تهران معرفی نماید. مراتب جهت استحضار خاطر عالی معروض گردید.

از طرف وزیر کشور: [امضای احمد فریدونی]

[۱۰۶۰۰۲]

۱۷۸۱

۲۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۳۴ - تاریخ ۴ اردیبهشت ماه ۲۵ [۱۳]

اداره کل شهربانی - تعقیب نامه شماره ۴۶۰۵ / ۳۱۵۷۹ - [مورخ] ۱۳۲۴/۷/۱۵ به موجب تبصره ماده ۱۴ آیین نامه اجرای قانون مطبوعات شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ شنبه سی و یکم فروردین ماه ۱۳۲۵ در رأی به اعلام الغای امتیاز روزنامه مرد امروز تجدید نظر نموده و صلاحیت آقای محمد مسعود را برای امتیاز و مدیری و سردبیری روزنامه مرد امروز تصویب کرده است. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

دفتر - [شماره] ۳۸۲۳/۸۳۴ - [مورخ] ۲۵/۲/۴ [۱۳] رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود.

مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

۲۱

۱۷۸۲

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۳۷ - تاریخ وصول
[۱۳۲۵/۱۲/۲۶]^۱

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت اطلاعات - آتش - کیهان - مرد امروز - کلیه ورزشکاران و
علاقه‌مندان به ورزش از جناب اشرف آقای نخست‌وزیر تقاضا دارند مقرر فرمایند آقای محمد مسعود
مدیر روزنامه مرد امروز که یگانه مشوق حقیقی و طرفدار قهرمانان است آزادگردند و ثابت نمایند که در
این مملکت آزادی حکمفرماست.

از طرف دوپست نفر ورزشکاران تهران: نجات میهن

آدرس: خیابان سوم اسفند - شماره ۲۹

[حاشیه]: اقدام به عمل آمده است. بایگانی [شود] . [۱۳] ۲۶/۱/۲

[۱۰۶۰۰۲]

۲۲

۱۷۸۳

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۲۱ - تاریخ اصل ۲۶ [۱۳۲۵/۱۲/۲۶] -
تاریخ وصول [۱۳۲۵/۱۲/۲۷]

جناب اشرف آقای قوام‌السلطنه - چند روز است این جانب به دستور کتبی آقای موسوی‌زاده وزیر
دادگستری تحت تعقیب بوده و بازداشت می‌باشم. بنده در ماهیت اینکه این تعقیب و بازداشت قانونی
است یا خیر وارد نمی‌شوم. ولی نظر به اینکه اطلاع دارم جناب اشرف فرموده‌اید: «من مایل هستم نسبت
به مدیر مرد امروز روی اصول قانونی رفتار شود» خواهشمندم امر فرمایید کمیسیونی مرکب از جناب
آقای هیأت و جناب آقای حائری‌زاده و یک نفر نماینده جناب اشرف تشکیل و فوراً موضوع رسیدگی
شود. در صورتی که بازداشت این جانب قانونی است، بنده تسلیم قانون بوده و اگر غیر قانونی است فوراً
دستور رفع مزاحمت و تعقیب متخلفین صادر گردد.

با تقدیم احترامات فائقه از زندان دادسرا: محمد مسعود

[حاشیه]: اقدام لازم به عمل آمده است. بایگانی شود. [۱۳] ۲۶/۱/۲

[۱۰۶۰۰۲]

۱. دو تلگراف دیگر نیز از سوی کسبه اهالی خیابان شاهپور تهران به تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۲۷ و همچنین از سوی ده تن
از اهالی اصفهان به تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۲۸ به منظور اعتراض به بازداشت محمد مسعود به نخست‌وزیر وقت مخابره
شده است. ر.ک: آرشیو سازمان اسناد ملی ایران - کد حکومت‌نظامی، شماره تنظیم ۱۰۶۰۰۲.

۲۳

۱۷۸۴

تلگراف - از یزد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۱۲۵ - تاریخ وصول ۱/۱۵/۱۳۲۶]

وزارت فرهنگ - رونوشت وزارت دادگستری - رونوشت دادسرای تهران - رونوشت شورای عالی فرهنگ - رونوشت روزنامه‌های اطلاعات - کیهان - مرد ملی - دیپلمات - روزنامه در هر کشور آینه افکار عمومی است. وقتی فحش نامه [ای] مانند مرد امروز بدون پروا به دولت جناب اشرف آقای قوام السلطنه که شخص شخیصش این کشور را از پرتگاه نیستی نجات بخشیده اهانت نموده و به نمایندگان واقعی یزد توهین بکند و عفت قلم و نویسندگی را پایمال هوی و هوس و مزدوری و رذالت را سرمایه خود قرار داده ما امضا کنندگان برای رفع این گونه اهانتها عموماً تقاضای الغای امتیاز روزنامه مرد امروز و تعقیب و مجازات محمد مسعود نویسنده فحاش آن را داریم.

[در ادامه نام حدود ۴۰ نفر به عنوان نمایندگان اصناف یزد آمده است].

[۱۰۶۰۰۲]

۲۴

۱۷۸۵

وزارت کشور - شماره ۵۳۶۳ - به جای رونوشت - [شماره] ۵۳۶۳ - [مورخ] ۲۶/۷/۱۳]

استانداری استان دهم - محترماً پیرو شماره ۵۳۵۹ - [مورخ] ۲۴/۷/۱۳] معروض می‌دارد: یک برگ اعلامیه (فوق‌العاده روزنامه مرد امروز) از طرف سازمان مقاومت ملی در نقاط مختلف شهر به دیوار ملصق گشته بود. چون مفاد اعلامیه مزبور اهالی را به طغیان و شورش بر علیه دولت تشویق و تهییج می‌نمود به مامورین دستور داده شد کلیه اوراق را جمع‌آوری و موزع و ناشر را دستگیر و به فرمانداری نظامی تحویل نمایند.

فرماندار نظامی شهرستان اصفهان

[شماره] ۹۹۷۸ - [مورخ] ۲۶/۷/۱۳] - محرمانه - مستقیم - رونوشت بالا برای استحضار وزارت کشور تقدیم می‌شود.
- کفیل استانداری استان دهم: حشمت صنیعی
رونوشت برابر اصل است. [امضا]

[۲۳۱۹-۱۰۹۰۴۹]

۱۷۸۶

۲۵

(به جای رونوشت است) - ۱۹ مهر ماه ۱۳۲۶ - محرمانه

گزارش - طبق اطلاع حاصله (محمد مسعود) مدیر روزنامه مرد امروز برای جمعیت مقاومت ملی در صدد تهیه جا و مکان بوده و سعی دارد در حوالی میدان سپه و اوایل خیابان خیام محل مناسبی برای جمعیت مزبور تهیه و سپس تمام اعضا و اشخاصی را که نام‌نویسی کرده‌اند به وسیله آگهی دعوت نماید و از قرار معلوم مقدمتاً حق عضویتی هم از آنها خواهند خواست که برای مخارج مقدماتی پولی فراهم کرده و هم اعضای با ایمان و مطمئن را بشناسند.

نزدیکان و آشنایان محمد مسعود اظهار می‌دارند نامبرده تصمیم داشت اگر عده جمعیت به ده هزار نفر برسد، رسماً کلوپ را افتتاح و جلسات و کنفرانس تشکیل بدهد.

در این چند روز نیز این طور شایع است که جمعیت مقاومت ملی باطناً از سیاست امریکا حمایت خواهد کرد ولی ظاهراً بی طرف خواهد بود و معنأً با نظر سفیر امریکا به فعالیت خواهد پرداخت. سفیر امریکا محمد مسعود را ملاقات کرده و تذکر داده است که اگر از عهده این کار برآید و جمعیت کثیری را متشکل سازد کمکهای خوبی خواهند کرد.

رونوشت برابر اصل است. دفتر سیاسی [امضا] ۲۶/۷/۲۵ [۱۳]

[۲۳۱۹-۱۰۹۰۴۹]

۱۷۸۷

۲۶

تلگراف - از قم - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۳۷ - تاریخ اصل ۳۰ [۱۳۲۶/۱۰/] -
تاریخ وصول ۱۱/۱ [۱۳۲۶/]

ساحت مقدس مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت آیت‌الله بهبهانی - رونوشت روزنامه پرچم اسلام - رونوشت دنیای اسلام - رونوشت آیین اسلام - رونوشت اتحادیه اصناف تهران - امر به معروف و نهی از منکر از فرایض اسلامی و همواره مورد توجه شارع مقدس و در

۱. تلگرافی نیز با همین مضمون از سوی کسبه و اهالی قم به مجلس شورای ملی، به شماره ۵ و تاریخ ۱۳۲۶/۱۱/۱ مخابره شده است. ر. ک: آرشیو سازمان اسناد ملی ایران - کد وزارت داخله - شماره ۱۰۳۰۰۵.

کتاب مقدس آسمانی هم کراراً بدان تصریح و از جمله کریمه «کنتم خیرالامته اخرجت الناس تامرون بالمعروف و نهون عن المنکر» این حقیقت را به خوبی آشکار، در عین حال در پایتخت یک کشور اسلامی برخی از ارباب جراید که از مال همین ملت ارتزاق می‌کنند به ویژه روزنامه مرد امروز به نام مبارزه با دین قرآن یک چنین ضروریاتی را منکر و به حکم شریعت، مهدورالدم و واجب‌القتل‌اند. از این رو قاطبه اهالی قم در مقام تعطیل بازار برآمده از ناحیه حضرات آیات‌العظام از ابراز هرگونه تظاهری جلوگیری گردید و برای اینکه این‌گونه مفاسد تکرار نشود و این بی‌دینی‌ها نظایری پیدا نکند مجموعاً به محضر مقدس آیت‌الله ملتجی و انزجار خود را از این‌گونه عناصر ناپاک اظهار و استدعای صدور حکم موکد بر وجوب قتل منکرین فرایض را نموده، چون مراجع بزرگ قم فعلاً از صدور چنین فتوایی خودداری فرمودند لذا به هیأت اجتماع به تلگرافخانه آمده [و] متحصن، بدین وسیله به ساحت مقدس مجلس شورای ملی ملتجی و مستدعی است که از این قبیل عناصر فاسد را محدود و جرایدشان را برای همیشه توقیف و مدیر آنها را به کیفر برسانند و گرنه مسلمانان ایران به وظایف دینی خود قیام و مسؤولیت آن بر عهده اولیای محترم امور است.

[در ادامه نام حدود یکصد نفر آمده است].

[حاشیه]: بایگانی شود.

[۱۸۹۲-۱۰۹۰۲۳]

۲۷

۱۷۸۸

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۹۵۳ - تاریخ وصول، عصر
[۱۳۲۶/۱۱/۱۱]

مجلس شورای ملی - کپیه جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه آیت‌الله بهبهانی - کپیه آیت‌الله کاشانی - کپیه پرچم اسلام - کپیه آیین اسلام - کپیه دنیای اسلام - چون مدیر مرد امروز امر به معروف و نهی از منکر را انکار نموده مسلمین اصفهان جدلاً لغو امتیاز روزنامه نامبرده و کیفر محمد مسعود را خواستارند.

تبلیغات دینی

[حاشیه]: ملاحظه شد. بایگانی شود. [۱۳] ۲۶/۱۱/۱۸

[۱۰۶۰۰۲]

۲۸

۱۷۸۹

تلگراف - از شاهرود - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۷۵ - تاریخ اصل ۲۰ [۱۳۲۶/۱۱/۱] - تاریخ وصول ۱۱/۲۱ [۱۳۲۶/۱۱]

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر - رونوشت اطلاعات - رونوشت روزنامه «پرچم اسلام» - رونوشت روزنامه آیین اسلام - رونوشت مجله نور دانش - رونوشت توسط آیه‌الله بروجردی، عموم طبقات و اهالی محترم قم - محترماً معروض می‌داریم: عموم اهالی شهرستان شاهرود از علما و تجار و کسبه و طبقه زارع انزجار خود را نسبت به روزنامه مرد امروز و سایر روزنامه‌ها که به مبادی مقدس دین اسلام و شعایر هزار ساله مذهب جعفری حمله کرده و قلم ناپاک خودشان را به منظور ایجاد اختلاف و جلب منافع مزدورانه خویش به توهین مقررات دینی و مراسم ملی ما متوجه ساختند بدین وسیله ابراز می‌داریم و ضمناً از وعده مساعدتی که در این موضوع در جواب تلگراف حضوری به اهالی محترم قم فرمودند، سپاسگزاریم. بدیهی است عموم اهالی مسلمان شاهرود با اهالی محترم قم همصدا بوده و جداً تعقیب از مرد امروز و جلوگیری از انتشار این روزنامه و سایر روزنامه‌های فحاش بی‌ادب را که نه تنها فاسدکننده اخلاق عمومی است بلکه هتک عالم مطبوعات در جهان می‌باشند انتظار داریم.

[در ادامه نام ۱۰ نفر آمده است].

[۱۰۶۰۰۲]

۲۹

۱۷۹۰

انجمن روزنامه‌نگاران ایران - طهران - تلفن ۶۶۳۳ - نشانی تلگرافی: آرا - شماره ۷۱۳ - تاریخ ۱۳۲۶/۱۱/۲۳ - فوری است

جناب آقای فرهودی معاون نخست‌وزیر - فردا شنبه ۲۶/۱۱/۲۴ [۱۳] ساعت ۳ بعد از ظهر مراسم تشییع جنازه مرحوم محمد مسعود مدیر مرد امروز از انجمن روزنامه‌نگاران به عمل خواهد آمد. خواهشمند است مراتب را به اطلاع جناب آقای نخست‌وزیر و آقایان وزیران برسانند که از نظر تجلیل مقام روزنامه‌نگاران در مراسم تشییع حضور به هم رسانند.

مدیرعامل انجمن روزنامه‌نگاران ایران: احمد دهقان [امضا]

[۸۲۰ - ۱۱۵۰۰۳]

۳۰

۱۷۹۱

تلگراف - از شیراز - به تهران - شماره تلگراف ۳۱۷۹ - تاریخ وصول ۱۱/۲۴ [۱۳۲۶/]
مقام نخست‌وزیری - قتل جانگداز مسعود به جناب عالی و حاکمه جانی تبریک باشد تا روز قیام ملت
بحرانی.

[حاشیه]: ملاحظه شد. بایگانی شود. ۲۶/۱۲/۱ [۱۳]

[۸۲۰ - ۱۱۵۰۰۳]

۳۱

۱۷۹۲

وزارت کشور

مقام استانداری استان یکم - بعد از ظهر روز ۲۶/۱۱/۲۵ [۱۳] در مسجد صفی رشت برای کشته شدن
مرحوم محمد مسعود از طرف مدیران روزنامه [های] رشت مجلس ختمی برگذار و آقایان رحیم
صفاری و بدری مدیران روزنامه‌های الفبا و بدرمنیر بیاناتی در اطراف شهادت مسعود نموده، سپس
آقای صدراپی اشکوری بالای منبر رفته در اطراف مرگ محمد مسعود و بعداً گاندی اظهاراتی نموده
مخصوصاً بیان نمود گاندی چون در زمان حیات خود برای رفع مناقشات بین مسلمانان پاکستان و هندوها
زحماتی کشیده و طرفداری از مسلمانان کرده که به مرگ او منتهی شده، جامعه مسلمانان باید از او
قدردانی نمایند و در ضمن بیانات خود باز هم کنایه‌هایی به مامورین شهربانی زده، اظهار نمود که در ازمنه
پیش مامورین شهربانی گزارشات دروغ بر علیه او می‌دادند. چون شاید بنده در محل مزبور حضور داشتم
ممکن است از زمان حاضر و جریان اخیر که منجر به منع او از رفتن بالای منبر طبق دستور حضرت عالی و
امر صادره بوده خودداری نموده، استحضاراً گزارش، رونوشت به اداره کار آگاهی شهربانی کل کشور
تقدیم می‌گردد.

[۸۲۰ - ۱۱۵۰۰۳]

۳۲

۱۷۹۳

تلگراف - از رفسنجان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۵۸ - تاریخ وصول ۱۱/۲۶/۱۳۲۶^۱
مجلس شورای ملی - کپیه جناب آقای نخست وزیر - کپیه آقای وزیر کشور - خبر جانگداز قتل محمد مسعود قلب عموم ایرانیان را جریحه دار، با کمال بی صبری انتظار تعقیب [و] مجازات قاتل و محرکین را داریم.

عباس نبوی زاده

[۸۲۰ - ۱۱۵۰۰۳]

۳۳

۱۷۹۴

تلگراف - از اهواز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۹ - تاریخ وصول ۱۲/۱/۱۳۲۶/]
مطبوعاتی رادیو تهران - جناب آقای فرودی معاون محترم نخست وزیری ریاست اداره انتشارات و تبلیغات - پنجشنبه که مصادف با هفته مرحوم محمد مسعود بود از طرف روزنامه کارون مجلس ختم فوق العاده مجللی در مسجد جامع برپا و با حضور طبقات و رؤسای عالی مقام دولت از طرف فرهنگیان نطقهایی ایراد، در خاتمه مدیر محترم روزنامه کارون جناب آقای میرصادقی نطق بسیار مؤثر مهیجی ایراد فرمودند و مجلس در میان تأثر عمومی ختم گردید.

نیک نژاد

[۸۲۰ - ۱۱۵۰۰۳]

۳۴

۱۷۹۵

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴ - تاریخ وصول ظهر ۱۲/۱/۱۳۲۶/]
به عرض آستان ملایک پاسبان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی می رساند: اعلیحضرتا! مصیبت جانگداز ترور [و] شهادت محمد مسعود پدر مقتولم نه فقط تار و بود و رشته حیات و امید خانواده تیره بخت مسعود را بر باد داد بلکه این فاجعه مؤلمه، تمام آزادیخواهان و علاقه مندان به کشور شاهنشاهی را ماتم زده و مبهوت ساخته است. استدعای عاجزانه خانواده و دوشیزگان بی سرپرست محمد مسعود

۱. مضمون همین تلگراف با امضای عباس محیط و امیدبخش نیز مخابره شده است.

این است که اوامر شاهانه صادر فرماید قاتل پدرم را هرچه زودتر دستگیر و به کیفر قانونی برسانند. اعلیحضرتا! این خانه‌زادان پوران [و] ژینت، دختران یتیم محمد مسعود به آستان مقدس شاهنشاه محبوب ملتجی و متوسل شده با نهایت عجز و الحاح مجازات قاتل پدر شهیدمان را خواستاریم.

امضا: پوران مسعود، ژینت مسعود. دختران یتیم پدر مقتول

آدرس: خیابان بزرگمهر - کودکستان شهناز.

[۸۲۰-۱۱۵۰۰۳]

۳۵

۱۷۹۶

پیوست تلگراف - شماره ۸۳۱۲ - [مورخ] ۲۶/۱۲/۴ [۱۳]

جناب آقای نخست‌وزیر - تلگراف دختران مرحوم محمد مسعود برحسب فرمان مطاع مبارک ملوکانه به پیوست ارسال و ابلاغ می‌شود به دوایر و مامورین مربوطه دستور اکید صادر فرمایند که برای پیدا کردن قاتل مرحوم محمد مسعود کمال جدیت را به عمل آورند و نتیجه اقدامات را هم مرقوم فرمایند که خاطر مبارک ملوکانه مستحضر گردد.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی [امضای حسین شکوه]

[حاشیه ۱]: به عرض می‌رسد. ۲۶/۱۲/۴ [۱۳]

[حاشیه ۲]: رونوشت نامه و تلگرام برای اقدام لازم و سریع به وزارت کشور و شهربانی کل فرستاده شود.

[۲۶/۱۲/۴ [۱۳]

[۸۲۰-۱۱۵۰۰۳]

۳۶

۱۷۹۷

وزارت کشور - [شماره ۲۷۵۲۲/۱۳۷۲۰ - مورخ ۱۳۲۶/۱۲/۶]^۱

محترماً به استحضار می‌رساند: شهربانی کرمانشاه گزارش می‌دهد به مناسبت درگذشت محمد مسعود مدیر روزنامه مرد امروز روز ۲۹ بهمن ماه جلسه ختمی از طرف مدیران جراید کرمانشاه در سالن

۱. تاریخ و شماره این سند از روی نامه‌ای که وزارت کشور جهت گزارش به نخست‌وزیر وقت در تاریخ ۱۳۲۶/۱۲/۱۳ به ضمیمه ارسال نموده، منتج شده است. ر.ک: آرشیو سازمان اسناد ملی ایران - کد شهربانی، شماره تنظیم ۸۲۰-۱۱۵۰۰۳

دیرستان شاهپور تشکیل، آقایان فرماندار و کفیل فرماندهی تیپ و رؤسای ادارات و عده [ای] از محترمین شهر ساعت ۱۵ در محل مزبور حضور به هم رسانیده، بدو آقای رئیس فرهنگ نطق مختصری در اطراف خدمات محمد مسعود نسبت به مطبوعات و فرهنگ نموده سپس مدیر روزنامه بیستون شرحی راجع به اظهار تأسف از قتل مرحوم مزبور بیان داشته و بعداً آقای نکونام کارمند اداره تبلیغات و سردبیر روزنامه بیانات مفصلی مربوط به دوره زندگانی و مراتب حق‌گویی و تفصیل قتل و تشییع جنازه نامبرده ایراد و جلسه پس از قیام حاضرین و یک دقیقه سکوت به یاد مقتول مزبور خاتمه یافته است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ سهیلی

[۱۱۵۰۰۳ - ۸۲۰]

۳۷

۱۷۹۸

وزارت کشور - محرمانه - [شماره ۲۶۱۵۵/۱۳۹۶۷ - مورخ ۱۳۲۶/۱۲/۱۰]^۱

وزارت کشور - به عرض می‌رساند: شهربانی همدان گزارش می‌دهد عصر روز ۲۶ بهمن ماه در سالون تماشاخانه اکیاتان مجلس تذکری به مناسبت درگذشت محمد مسعود از طرف آقایان ابوالقاسم ناسوتی و مهندس امیری کارمند شهرداری آن‌جا تشکیل و آقایان ابطحی کارمند اداره غله و نان و ایزدیار دبیر فرهنگ و عباس نام دانش آموز هر یک درباره قتل و شرح زندگانی نامبرده سخنرانیهایی نموده و او را در ردیف دکتر ارانی، کسروی، فرخی، مدرس و عشقی معرفی، سپس حسین داور دبیر فرهنگ اشعاری سروده و مجلس ساعت ۱۹/۳۰ خاتمه پذیرفته و مراتب به فرمانداری گزارش شده است.

رئیس شهربانی کل کشور: سرلشکر ضرابی

[۱۱۵۰۰۳ - ۸۲۰]

۳۸

۱۷۹۹

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره آگاهی - تاریخ ۲۶/۱۲/۱۱ [۱۳] - شماره ۱۲۵۷/د - مستقیم - محرمانه

جناب آقای نخست‌وزیر - عطف به مرقومه شماره ۲۲۵۶۵ - [مورخ] ۲۶/۱۲/۲ [۱۳] متضمن سه فقره

۱. تاریخ و شماره این سند از روی نامه‌ای که وزارت کشور جهت گزارش به نخست‌وزیر وقت در تاریخ ۱۳۲۶/۱۲/۲۵ به ضمیمه ارسال نموده، منتج شده است. ر.ک: آرشیو سازمان اسناد ملی ایران - کد شهربانی ۱۱۵۰۰۳ -

تلگراف از رفسنجان در موضوع قتل محمد مسعود، طبق گزارش اداره آگاهی از شب وقوع قتل قضیه جداً مورد تعقیب واقع و برای کشف موضوع اقدامات لازم به عمل آمده، پس از حصول نتیجه مراتب به عرض خواهد رسید.

رئیس شهربانی کل کشور [امضا]

[حاشیه]: ملاحظه شد. بایگانی شود. ۲۶/۱۲/۱۵ [۱۳]

[۸۲۰-۱۱۵۰۰۳]

۳۹

۱۸۰۰

وزارت کشور - رونوشت نامه شهربانی کل کشور - شماره ۱۲۷۲ - مورخه ۲۶/۱۲/۱۵ [۱۳] - فوری - محرمانه

وزارت کشور - عطف به مرقومه شماره ۱۵۱۹۰ / س / ۹۴۲۸ / م - [مورخ] ۲۶/۲/۳ [۱۳] راجع به قتل محمد مسعود، طبق گزارش اداره آگاهی برای کشف قضیه و دستگیری قاتل، مأمورین کشف جرم زیر نظر آقای دادستان و بازپرس شعبه ۱۴ جداً مشغول اقدام و کلیه شایعات مورد بررسی قرار گرفته پس از حصول نتیجه مراتب در ثانی معروض خواهد گردید.

رئیس شهربانی کل کشور: سرلشکر ضرابی

[۸۲۰-۱۱۵۰۰۳]

مردان روز

۱۸۰۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۴۳۵/۱۳۶۶ - تاریخ ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۲۳
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مردان روز را به نام آقای هادی امیرابراهیمی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - علمی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سردبیری آقای حسن معین پور در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله

اطلاع داده می‌شود.

کفیل وزارت فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیر فرستاده می‌شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهنگدی [امضا]

[۸۲۰-۱۱۵۰۰۳]

مردان کار

۱

۱۸۰۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۵۰۰۱/م۵۷۰ - تاریخ ۶ مردادماه ۱۳۲۱
آقای لطفعلی امیرابراهیمی - انتشار روزنامه مردان کار با روش: سیاسی - اقتصادی در تهران به
مدیریت و مسؤولیت شما که مدیر مسؤول و صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای مصطفی عدل]

[حاشیه ۱]: آقای فخرایی پاسخ بدهید.

[حاشیه ۲]: جواب: اقدامی ندارد. ۲۱/۵/۷ [۱۳]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۸۰۳

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - رونوشت نامه مدیر روزنامه مردان کار - مورخه

۱۳۲۱/۸/۳۰

ریاست اداره کل شهربانی، تهران - در تاریخ چهارشنبه ۲۷ آبان چاپخانه آفتاب بختاً از چاپ روزنامه
مردان کار خودداری نموده و علت آن را چنین اظهار داشت: آقای خدایاری کارمند اداره نگارشات
شهربانی به چاپخانه آمده و شفاهاً دستور می‌دهد که تا دستور ثانوی از چاپ روزنامه مردان کار
خودداری شود و در این زمینه تعهدنامه کتبی نیز می‌گیرد.

چون چاپخانه آفتاب برای صحت اظهارت خود مدرک کتبی ارائه نداد و ابلاغی هم در این مورد به اداره روزنامه واصل نگردیده، این روزنامه عدم طبع آن را از طرف مطبوعه حمل بر اعمال نظر خصوصی نموده ولی از آن جایی که بعداً جراید تهران توقیف روزنامه ملی مردان کار را از طرف شهربانی و فرمانداری نظامی اعلان کردند و این اعلان مورد تکذیب اداره شهربانی یا فرمانداری واقع نگردید، توقیف روزنامه به طور غیرمستقیم بر ما آشکار [شد]. معهذا این جانب توقیف روزنامه را قانونی نمی‌داند. (رجوع شود به ماده ۴۹ و ماده ۵۰ قانون مطبوعات و اصل بیستم متمم قانون اساسی) زیرا رسماً و کتباً هیچ‌گونه ابلاغی از طرف فرمانداری نظامی یا از طرف وزارت فرهنگ به این اداره واصل نگردیده و اگر چاپخانه از طبع روزنامه خودداری نکرده بود تا به حال به درج آن ادامه داده شده بود. بنابراین تقاضا می‌شود به موجب ماده ۵۰ قانون مطبوعات در صورتی که این روزنامه واقعاً توقیف است، کتباً با ذکر علت به ما اطلاع داده تا اگر اولاً سوءتفاهمی رخ داده آن را رفع و اگر برخلاف مقررات قانون مطبوعات ماده ۵۰ چیزی در روزنامه درج گردیده از نوع آن مطلع و در آینده تکرار نشود.

به هر حال این ترتیب توقیف روزنامه کاملاً برخلاف اصول و مقررات حکومت مشروطه و اصول دموکراسی است یعنی برخلاف اصولی است که امروزه ملل متفق و زنده دنیا برای خاطر حفظ آن خون جوانان خود را ریخته و آسایش ملت‌های خویش را برهم زده‌اند. برای خواطر همان اصولی است که دولت ایران با ملل متفق قرارداد همکاری بسته است. البته اگر این رویه از طرف یک حکومت دیکتاتوری انجام شده بود، زیاد تعجب آور نبود ولی اعمال آن از طرف یک دولت دموکرات درست در موقعی که نمایندگان سیاسی و نظامی و همچنین مردم چند کشور دموکراسی دیگر ناظر اعمال و رفتار آن می‌باشند، بسیار شگفت آور است.

در پایان چون این امر بی‌اندازه هم از لحاظ مادی و هم از لحاظ معنوی برای نه تنها این روزنامه و بلکه سایر روزنامه‌ها اهمیت دارد لذا بسیار متشکر می‌شود اگر پاسخ خود را در کمترین مدت ارسال فرمایند تا تکلیف معلوم گردد.

با تقدیم احترامات - صاحب امتیاز و مدیر مسؤل: لطفعلی امیرابراهیمی

۳

۱۸۰۴

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ نوشتن ۲۱/۹/۸ [۱۳]

اداره کل شهربانی - عطف به گزارش شماره ۱۹۵۰۴/۳۲۳۴ - [مورخ] ۲۱/۹/۴ [۱۳] موضوع نامه مدیر روزنامه مردان کار اشعار می‌دارد: قدغن نمایند به نامبرده پاسخ دهند که به فرمانداری نظامی تهران مراجعه نمایند.

نخست‌وزیر: [امضای هادی اشتری] ۹/۸ [۱۳۲۱]

[۱۱۵۰۱۰ - ۲۶۷۰]

۴

۱۸۰۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۸۰۳/۷۴۵۸ - تاریخ ۱۹ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱] اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۸ [۱۳] امتیاز روزنامه «مردان کار» را به نام آقای لطفعلی امیرابراهیمی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه مردان کار در تهران به مدیری و سردبیری آقای سلطان عبدالمجید امیرابراهیمی مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲ - ۹۵۹]

۵

۱۸۰۶

۱۳۲۲/۸/۱۵

مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت جراید اطلاعات - باباشمل - ایران ما - کیهان - آژیر - اهالی مازندران از توقیف جریده باشهامت مردان کار که یگانه حامی کارمندان دولت نیز می‌باشد نهایت متاثر، با بی‌صبری تمام تمنای رفع توقیف فوری یا تعیین علت را داریم.
[در ادامه امضای یازده نفر آمده است].

[۱۰۳۰۰۵ - ۶۶۴۳]

۶

۱۸۰۷

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۱۳۲۲/۸/۲۸ - شماره ۲۳۸۴۱
جناب آقای نخست‌وزیر - در شکایت از توقیف روزنامه مردان کار نامه [ای] از ساری رسیده و
رونوشت به آن مقام هم فرستاده‌اند. مقرر خواهید فرمود جوابی که داده شده به مجلس نیز آگهی دهند.
رئیس مجلس شورای ملی: [امضای حسن اسفندیاری]

[حاشیه]: راجع به توقیف روزنامه مردان کار پیشینه ندارد و روزنامه‌اش دوباره منتشر شده است. ۸/۲۸ [۱۳۲۲/]

[۱۰۳۰۰۵ - ۶۶۴۳]

مرد ایران

۱

۱۸۰۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۹۶۷۱/۷۰۷۴ - تاریخ ۲۲ دی ماه ۱۳۲۴
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه مرد ایران را به نام آقای سیدمهدی پیراسته تصویب نموده است که در شهر تهران با روش: علمی
- سیاسی - ادبی - اجتماعی - فکاهی - خبری به مدیری و سردبیری خود منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله
اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۱۸۵]

۲

۱۸۰۹

نخست‌وزیر

به عرض برسد - آقای مدیر روزنامه «مرد ایران» به تقدیم بیست و دو شماره حضور حضرت اشرف
مبادرت نموده و به عرض می‌رساند: با اینکه در تمام سرمقاله‌ها مطلبی جز در اطراف موافقت با دولت

اظهار نکرده است، معذک از طرف اداره تبلیغات اعلانات دولتی به او مراجعه نمی شود و در شماره ۲۱ روزنامه تحت عنوان «اداره تبلیغات چه اصراری دارد که بین جراید و دولت فاصله ایجاد [کند]» در این باب مختصری نوشته است و علت این امر را مربوط به درج موضوع لوله کشی شهر تهران در شماره ۱۹ و تعریف و تقدیر از آقای مسعود ثابتی دبیر مخصوص حضرت اشرف و انتساب ایشان به مقام فعلی می داند (در شماره ۱۱) روزنامه ها عیناً از نظر مبارک می گذرد.

صدیقی - ۲۵/۵/۲ [۱۳]

[۱۲۳۶-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۸۱۰

تلگراف - از اهواز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۷۵ - تاریخ وصول ۹/۷ [۱۳۲۵/]
جناب اشرف آقای قوام السلطنه - به عرض عالی می رساند: رفع توقیف روزنامه مرد ایران [را] که یگانه طرفدار آزادی است از پیشگاه عالی خواستارم.

مخبر اهواز: صباحی زاده

[حاشیه]: فوری - بفرستید از وزارت تبلیغات توضیح بخواهند علت توقیف چه بوده است زودتر جواب تلگراف صادر شود و اگر توقیف علت مهمی نداشته است رفع توقیف نمایند و اگر اطلاع ندارند از مصباح فاطمی توضیح بخواهید و به تلگراف جواب بدهید. ۲۵/۹/۸ [۱۳]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۸۱۱

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۳۴۸۷۵ - تاریخ ثبت ۲۵/۹/۱۶ [۱۳]
وزارت کار و تبلیغات - رونوشت تلگرام شماره ۳۷۵ آقای صباحی زاده راجع به تقاضای رفع توقیف روزنامه «مرد ایران» به ضمیمه ارسال می گردد. دستور فرمایند علت توقیف روزنامه مذکور را اعلام و چنانچه توقیف روزنامه علت مهمی نداشته رفع توقیف فرمایند.

رئیس دفتر نخست وزیر: [امضای آقای آقاخان اشرفی]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۱۸۱۲

۵

وزارت کار و تبلیغات - شماره ۱۰۳۳۸ - به تاریخ ۱۳۲۵/۹/۲۴

ریاست کل دفتر نخست‌وزیری - عطف به نامه شماره ۳۴۸۷۵ - [مورخ] ۲۵/۹/۱۶ [۱۳] متضمن رونوشت تلگراف آقای صباحی‌زاده راجع به تقاضای رفع توقیف از روزنامه «مرد ایران» اشعار می‌دارد که توقیف و رفع توقیف روزنامه‌ها از وظایف فرمانداری نظامی است. دستور فرمایید تا در این باب به اداره فرمانداری نظامی مراجعه نمایند.

از طرف وزیر کار و تبلیغات: [امضا]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

مردم

۱۸۱۳

۱

اداره کل نگارش - شماره ۴۳۲۴۳/۶۹۴۶ - تاریخ ۲۷ دی ۱۳۲۰ [۱]

آقای صفر علی نوعی - با انتشار روزنامه [ای] به نام مردم موافقت می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای سید محمد تدین]

[۹۹۰-۱۰۸۰۰۲]

۱۸۱۴

۲

تلگراف - از تبریز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۳۳۰ - تاریخ اصل ۲۱ [۱۳۲۱/۲/۱] -

تاریخ وصول ۲/۲۲ [۱۳۲۱/۱]

تهران مقام محترم مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت آقای سلیمان میرزا - رونوشت روزنامه سیاست - انتشار خبر توقیف روزنامه مردم علاوه بر اینکه موجب تأسف و تأثر ضیائیون آذربایجان واقع، اساساً توقیف روزنامه مزبور را مخالف نص صریح قانون اساسی و سایر قوانین

جاریه می‌دانند زیرا که آزادی گفتار و مطبوعات یکی از حقوق گرانبهای بشر و آزادگان متمم قانون اساسی و مشروطیت به شمار می‌رود و مطابق قوانین جاریه در صورتی که در مطبوعات چیزی برخلاف واقع به شخص نسبت داده شده باشد نیست البته می‌تواند نویسنده را به عنوان مفتری در محاکم دادگستری تعقیب نماید. اینک به نام حفظ قانون اساسی و قانون مشروطیت درخواست رفع اثرات توقیف را از آن مقام محترم می‌نماید.

[در ادامه نام حدود ۲۵ نفر آمده است.]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۸۱۵

مجلس شورای ملی - مورخه ۲۱/۴/۱۷ [۱۳] - شماره ۷۲۲۸

جناب آقای نخست‌وزیر - راجع به توقیف روزنامه مردم و نگرانی اهالی آذربایجان تلگرافی به شماره ۳۳۳۰ از تبریز به مجلس مخابره و رونوشت به آن مقام نیز فرستاده شده است. مقرر فرمایید نتیجه اقدام را برای صدور جواب و رفع نگرانی دادخواهان اعلام دارند.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای حسن اسفندیاری]

[حاشیه ۱]: آقای خطیبی - روزنامه مردم توقیف نشده است مقصود چیست؟

[حاشیه ۲]: از آقای طوسی تحقیق شد: مقصود روزنامه آزاد است و اشتهاها مردم نوشته‌اند. [۴/۲۱] [۱۳۲۱]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۸۱۶

اداره کل انتشارات و تبلیغات - اداره رادیو و خبرنگاری - محرمانه و مستقیم - به تاریخ ۱۳ دی ماه ۱۳۲۱ - شماره ۵۱۷۱/۱۵۵۹

جناب آقای نخست‌وزیر - برای استحضار خاطر مبارک معروض می‌دارد که روز جمعه ۱۱ دی ماه ۱۳۲۱ از چهار ساعت بعد از ظهر چند تن از نمایندگان مجلس شورای ملی و مدیران جراید و نویسندگان و عده‌ای از طبقات دیگر در مرکز حزب توده واقع در خیابان فردوسی برای شرکت در مجلس یادبود مرحوم صفر نوعی مدیر روزنامه «مردم» حضور یافتند.

ساعت پنج بعدازظهر آقای سلیمان محسن شرح مبسوطی راجع به خدمات مرحوم صفر نوعی در راه آزادی و فرهنگ بیان داشته و به پادامنی آن مرحوم اشاره نمودند. سپس آقای ایرج اسکندری درباره تاریخچه روزنامه مردم و خدمات صادقانه آن مرحوم [مطالبی] بیان داشتند. مجلس تذکر در ساعت ۶ بعدازظهر پایان یافت.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات کشور [امضا]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

مرد مبارز

۱۸۱۷

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - رونوشت گزارش شهربانی بروجرد مورخه
۱۳۰/۴/۱ [۱۳] - شماره ۱۹۴

شهربانی کل کشور - ۱۸۷۳۵ - به طوری که زیر رمز شماره ۱۸۷ به عرض رسانیده، روز گذشته عده‌ای از اهالی در شرکت سابق نفت اجتماع و پس از ابراز احساسات و فریاد زنده و جاوید باد اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و جناب آقای دکتر مصدق و مختصر سخنرانی آقای خلیل رزم آرا مدیر روزنامه مرد مبارز از طرف اشخاص کلمات زاید تابلوی شرکت سابق برداشته شد. سپس جمعیت در کمال آرامش متفرق و انتظامات و پاسهای ویژه برقرار بوده و می‌باشد.

سرهنگ نوذری دولتشاهی

رونوشت برابر اصل است. [امضا] ۳۰/۴/۵ [۱۳]

[۱۲۲۳ ن ۱۶۷-۲۹۰۰۰۶۱۱۲]

مرد ملی

۱۸۱۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۴۱۵/۱۰۷۰ - تاریخ ۱۳۲۵/۲/۱۲
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

روزنامه مردم ملی را به نام آقای ناصر گروسیان تصویب نموده است که با روش: علمی - سیاسی - کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]
[۱۱۹۸-۱۰۸۰۰۲]

مردم مهرگان

۱

۱۸۱۹

وزارت کشور - استانداری استان دوم - تاریخ ۱۳/۷/۱۳۱۳ - شماره ۲۷۱۱

جناب آقای استاندار استان ۲ مازندران - محترماً به استحضار می رساند: در شب ۱۳/۷/۸ [۱۳] شخص ناشناسی که یک چمدان داشته در نکا^۱ مورد سوءظن مأمورین ژاندارم واقع، مشارالیه را دستگیر و به پاسگاه نکا می برند. این شخص ابتدا خود را یوسف و بعد در بازجویی کمال معرفی می نماید. چمدان او با حضور عده‌ای باز [و] مشاهده می شود که مقداری اوراق به شرح زیر:

۱- روزنامه مردم مهرگان

۲- روزنامه ظفر

۳- روزنامه آذربایجان

۴- بیانیه خطاب به بانوان

۵- بیانیه خطاب به افسران و سربازان

۶- مجله پیش به سوی کنگره ملل

۷- نشریه تعلیماتی

۸- دسته چک وصول وجه

۱. نکا: قصبه مرکزی دهستان قره طقان بهشهر شهرستان ساری (لغتنامه دهخدا ج ۱۳)

۹- برگ سفید که اعدادی در آن مندرج است.

به وزن ۹ کیلو و ۱۸ سیر در چمدان بوده [است]. پس از دستگیری او مأمورین جنگلبانی که در رأس آنان انصاری نام بوده در صدد برآمده با اغفال مأمورین او را آزاد نمایند. ولی موفق نشده مأمورین او را به ساری آورده پس از تکمیل پرونده طی شماره ۱۰۰۲۳ / ح - [مورخ] ۳۱/۷/۱۲ [۱۳] به دادسرای شهرستان ساری تسلیم گردید. اینک از هریک از اوراق یک نسخه ایفاد می‌گردد.

رئیس بازرسی ناحیه ژاندارمری مازندران

محرمانه - مستقیم - [شماره] ۱۸۱۶ / م - [مورخ] ۳۱/۷/۲۱ [۱۳] رونوشت به انضمام ۹ فقره اوراق مزبور در متن نامه جهت استحضار وزارت کشور - اداره سیاسی ایفاد می‌گردد.

از طرف استاندار استان دوم [امضا]

[حاشیه]: فعلاً اقدامی به نظر نمی‌رسد. ۱۳۳۱/۷/۲۶ [امضا]

[۱۳۳۲] ۲۷۰-۲۹۰۰۰۵۳۳۲

۲

۱۸۲۰

وزارت کشور - استانداری استان دوم - محرمانه - مستقیم - [شماره] ۱۹۱۳ / م - [تاریخ] ۳۱/۷/۲۱ [۱۳] - ضمیمه: سه برگ دارد.

رونوشت به انضمام سه برگ اوراق مزبور پیرو شماره ۱۸۱۳ / م جهت استحضار وزارت کشور ایفاد می‌گردد. خواهشمند است مقرر فرمایند شرح لازم به وزارت دادگستری نوشته شود که دستور لازم به آقایان دادستانها و بازپرسان این استان صادر فرمایند که به این گونه امورات بیشتر توجه نمایند زیرا با این تأمینهای خفیف و مرخص نمودن عناصر ماجراجو عواقب وخیمی را برای کشور دربر خواهد داشت.

از طرف استاندار استان دوم [امضا]

[۱۳۳۲] ۲۷۰-۲۹۰۰۰۵۳۳۲

مرکز

۱۸۲۱

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۷۶۲۰ - تاریخ ثبت ۲۱/۴/۱۳۲۱ [۱۳]

آقای احمد لنگرانی - راجع به تقاضای مبنی بر صدور امتیاز روزنامه «مرکز» اشعار می‌دارد: به طوری که از وزارت فرهنگ اطلاع می‌دهند، مطابق ورقه شناسنامه شما متولد سال ۱۲۹۵ هستید. گرچه در حاشیه شناسنامه مزبور قید شده تاریخ تولد صاحب سند از لحاظ مقررات راجع به نظام وظیفه سال ۱۲۹۰ شناخته شده ولی چون این قید از نقطه نظر نظام وظیفه می‌باشد، طبق قانون مطبوعات نمی‌توانند به شما امتیاز روزنامه بدهند.

[امضای هادی اشتری] ۴/۱۸/۱۳۲۱

[حاشیه ۱]: از اداره نگارش وزارت فرهنگ پرسیده شود اگر نشانی او را می‌دانند، اطلاع دهند.
[حاشیه ۲]: با تحقیقاتی که به عمل آمد نشانی این شخص معلوم نشد.

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۱۳]

مزدا

۱۸۲۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۲۷/۱۴۹ - تاریخ ۱۴ فروردین ماه ۱۳۲۱ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مزدا را به نام آقای محمود هرمز تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - علمی - ادبی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.
وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می‌شود.

مدیر کل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] [فرهمندی] [امضا]

[۱۲۷۳-۱۰۸۰۰۲]

مژده

۱

۱۸۲۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۵۲۵/۸۷۳۲ - تاریخ ۲۸ اسفندماه ۲۴ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
 روزنامه مژده را به نام آقای دکتر حسن فاروق تصویب نموده است که با روش علمی - صنعتی - ادبی -
 اجتماعی و اخلاقی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله
 اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
 [۱۱۶۶-۱۰۸۰۰۴]

۲

۱۸۲۴

فرمانداری نظامی تهران - مورخه ۱۳۲۶/۲/۱۹ - [شماره] ۱۳۷۷ - محرمانه
 جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره (۴۰) مورخه
 [۱۳]۲۶/۲/۱۸ روزنامه مژده خبر کذب در مورد ورود مهاجرین به آذربایجان درج و باعث مشوب
 نمودن اذهان عمومی گردیده، علیهذا از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۹۱۹-۱۰۶۰۰۲]

۳

۱۸۲۵

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۳/۱۰ - [شماره] ۲۱۶۹
 جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۱۳۷۷ - مورخه [۱۳]۲۶/۲/۱۹
 معروض می دارد: به اداره شهربانی کل کشور دستور رفع توقیف از روزنامه مژده صادر گردید.

استحضاراً به عرض می‌رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۹۱۹-۱۰۶۰۰۲]

مژگان

۱۸۲۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۰۵۹/۳۲۴ - تاریخ ۲۵/۱/۲۰ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مژگان را به نام آقای منصور امینی خرازی تصویب نموده است که با روش: فنی - علمی - ادبی - اقتصادی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگندی [امضا]

[۱۱۹۲-۱۰۸۰۰۲]

مساژه دو تهران

۱۸۲۷

وزارت فرهنگ - شماره ۳۰۴۱۱/۵۵۲۳ - تاریخ ۱ آذر ۳۲۰ [۱]

جناب آقای نخست‌وزیر - آقای فرانسوا ملک کرم صاحب امتیاز و مدیر روزنامه «مساژه دو تهران» درخواست دارد روزنامه خود را از نو به زبان فرانسه و انگلیسی مانند پیش منتشر سازد. به دیگران که سابقاً به زبان فارسی روزنامه منتشر می‌کردند چنین اجازه‌ای برای تجدید انتشار روزنامه داده نشد. چون مساژه دو تهران به فرانسه و انگلیسی منتشر می‌شود، مراتب را معروض داشت تا در صورت تصویب

اجازه صادر گردد.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق [امضا]

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ نوشته شود.

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۰۹]

۲

۱۸۲۸

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۱۰۲۹ - تاریخ ثبت ۲۴/۹/۲۰ [۱۳]

وزارت فرهنگ - در پاسخ نامه شماره ۳۰۴۱۱/۳۰۵۲۳ به تاریخ ۱/۹/۲۰ [۱۳] راجع به روزنامه «مسازه دو تهران» اشعار می‌دارد: برای انتشار مجدد روزنامه مزبور مانعی به نظر نمی‌رسد. معیناً البته به نظر وزارت فرهنگ است.

نخست وزیر ۲۲/۹/۲۰ [۱۳]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۰۹]

۳

۱۸۲۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۷۳۰ - تاریخ ۲۸ اسفندماه ۲۴ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مسازه دو تهران را به نام آقای فرانسوا ملک کرم تصویب نموده است که با روش: ترقی و توسعه فرهنگ، معرفی ایران به خارجه و حفظ منافع آن به مدیری و سردبیری خودشان به زبانهای: فرانسه - انگلیسی - کلدانی در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۱۶۷]

مشروطیت

۱

۱۸۳۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۳۷۰۳/۱۰۳۱۴ - تاریخ ۲۸ دی ۱۳۲۳ [۱]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه مشروطیت را به نام آقای محمدحسین مشایخ فریدنی^۱ تصویب نموده است که باروش: علمی -
ادبی - سیاسی - اجتماعی - فکاهی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین
وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیقی

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - مدیر کل نگارش: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۸۳۳-۱۰۹۰۰۲]

۲

۱۸۳۱

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۲/۱۰/۱۳۲۵ - شماره ۸۴۳۱
جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات شماره (۷۱)
روزنامه مشروطیت مورخه ۱۱/۱۰/۱۳۲۵ [۱۳] برخلاف مشی سیاسی دولت تشخیص داده شده به اداره
شهربانی دستور داده شده از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۸۳۳-۱۰۶۰۰۲]

۳

۱۸۳۲

روزنامه مشروطیت - سیاسی، ادبی، تربیتی - تاریخ ۱۲/۱۱/۱۳۲۵ [۱۳]
بندگان جناب اشرف آقای نخست‌وزیر معظم و محبوب ایران - روزنامه مشروطیت که همواره مستظهر

به حسن نظر و توجهات خاصه شخص شخیص آن جناب اشرف بوده و هدفی جز بیان حقایق سیاسی و ارشاد جامعه نداشته با تحمل صدماتی که در انتشار و اداره یک نامه روزانه وجود دارد، متجاوز از یک ماه است از انتشار محروم و توقیف گردیده است! خسارات مادی و معنوی هرچه باشد در جلب هدف عالی کارکنان جوان و فعال این روزنامه و به خصوص با اطمینان به حسن ظن آن جناب که همواره منویات افراد را تاکنون محترم شمرده‌اند، قابل اظهار نیست ولی از این لحاظ که ممکن است موجبات دلسردی افراد متعینی که نظری جز خدمت به کشور نداشته و با همین بضاعت مُزجات^۱ قدم به میدان عمل گذارده‌اند فراهم گردد، از آن جناب اشرف که مشوق حقیقی و دلسوز افراد خدمتگزار می‌باشند؛ تقاضا دارد قدغن فرمایند مأمورین مربوطه با انتشار مجدد روزنامه موافقت فرمایند. امید است چنانچه اشتباهی در شماره اخیر رخ داده باشد تکرار نشود. در خاتمه همواره مترصد است دولت آن جناب اشرف با نهایت قدرت و محبوبیت در ادامه خدمات برجسته و بزرگ ملی موفقیت‌های شایانی به دست آورد.

مدیر روزنامه مشروطیت: مشایخ فریدنی [امضا و مهر روزنامه مشروطیت - تأسیس اسفند ۱۳۲۳]

[حاشیه]: شرحی به فرمانداری نظامی نوشته شود و فقط علت توقیف استعلام گردد.

[۸۳۳-۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۸۳۳

حزب دمکرات ایران «شهرستان قم» - تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۶ - مستقیم

جناب اشرف آقای قوام السلطنه رهبر معظم و محبوب حزب دمکرات ایران - به طوری که خاطر مبارک مسبوق است نامه یومیه «مشروطیت» از آغاز انتشار تاکنون همواره از نیات اصلاح طلبانه آن جناب پیروی کرده و می‌کوشیده است به وسیله مقالات مهیج خود تا حدی که می‌تواند با عناصر بیگانه پرست و آشوبگر مبارزه کند و خدمات میهن پرستانه دولت جناب اشرف را به بهترین صورت تبلیغ و منتشر نماید.

در تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۱۱ [۱۳] یعنی زمانی که این بنده مشغول خدمتگزاری و اداره تشکیلات حزب دمکرات ایران در شهرستان قم بود [م] و رادیو [ی] سرّی آذربایجان مطالب دور از حقیقت و

دشنام آمیز نسبت به شخصیت‌های مبرز و اعضای محترم دولت انتشار می‌داد، در این روزنامه مقاله‌ای نسبتاً تند به چاپ رسیده و در آن از دولت شوروی تقاضا نموده بود خیانتکاران و میهن فروشانی که در خاک شوروی متواری شده‌اند، طبق قوانین و مقررات بین‌المللی برای محاکمه تسلیم دولت ایران کند. لیکن متأسفانه عنوان مقاله مزبور در موقع چاپ تحریف شده و مصحح نیز توجه نداشته و در نتیجه صورت زنده‌ای به خود گرفته بود که به دستور آن جناب توسط فرمانداری نظامی توقیف گردید و اکنون که بیش از دو ماه از آن تاریخ می‌گذرد همچنان در محاق توقیف است.

این بنده در این مدت به هر وسیله متشبث شده، موفق نگشته است روزنامه مزبور را از توقیف خارج کند و در نتیجه زمانی که کوچکترین خدمت پاداشی می‌یابد و همکاران و نویسندگان هریک به مقام منصبی نایل شده‌اند انتظار نمی‌رفت روزنامه مشروطیت که همیشه با هزینه شخصی اداره می‌شده و به شهادت شخص جناب اشرف کوچکترین توقعی حتی برای آگهی‌های دولتی نیز از کسی به عمل نیآورده است و صرفاً روی طرفداری شدید وی‌ریا از نیات اصلاح طلبانه جناب اشرف توقیف شده تا این مدت تعطیل باشد و ضررهای جبران ناپذیری به یک نفر خدمتگزار واقعی فرهنگ و دولت و فدایی حزب دمکرات وارد آید. این است که از آن رهبر معظم به نام حق و حقیقت تقاضا دارد اولاً - دستور فرمایند روزنامه مشروطیت از توقیف خارج شود و ثانیاً - به هر طریق که خاطر اشرف صلاح می‌داند خسارت وارده جبران گردد.

با تقدیم مراتب بندگی و فدویت - مدیر روزنامه مشروطیت و مسؤول تشکیلات حزب دمکرات ایران در شهرستان قم: مشایخ فریدنی [امضا و مهر حزب دمکرات ایران - شهرستان قم - شهریور ۱۳۲۵]

[حاشیه]: آقای فخرایی - فوری شرح لازم برای جناب آقای آرامش وزیر کار و تبلیغات نوشته شود و رونوشت آن هم ارسال گردد. جواب به آقای مشایخ فریدنی هم داده شود.

[۱۰۶۰۰۲-۸۳۳]

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۴۶۹۰۳ - تاریخ ثبت ۲۵/۱۲/۱۸ [۱۳] - فوری است
جناب آقای آرامش وزیر کار و تبلیغات - رونوشت گزارش آقای مشایخ فریدنی مدیر روزنامه «مشروطیت» و مسؤول تشکیلات حزب دمکرات قم، راجع به تقاضای رفع توقیف روزنامه مزبور به

ضمیمه ارسال می‌گردد. دستور فرمایید در این باب طبق مقررات اقدام به عمل آورده و نتیجه را جواباً اعلام دارند.

آقای مشایخ فریدنی مدیر روزنامه «مشروطیت» و مسؤول حزب دمکرات ایران در شهرستان قم - نامه مورخ ۲۵/۲/۶ [۱۳] شما راجع به تقاضای رفع توقیف روزنامه مشروطیت واصل و به جناب آقای آرامش وزیرکار و تبلیغات نوشته شد.

[امضا] ۲۵/۱۲/۱۲ [۱۳]

[۸۳۳-۱۰۶۰۰۲]

۶

۱۸۳۵

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۲/۲۹ - [شماره] ۱/۱۷۳۴

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره (۸۴۳۱) مورخه ۲۵/۱۰/۱۲ [۱۳] معروض می‌دارد: از روزنامه مشروطیت رفع توقیف به عمل آمد. استحضاراً به عرض می‌رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۸۳۳-۱۰۶۰۰۲]

مشعل

۱۸۳۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۳۸۰/۱۹۰۴ - تاریخ ۲۲/۳/۱۹ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مشعل را به نام آقای جعفر صاعدی تصویب نموده، بنابراین چاپ و انتشار روزنامه مشعل در تهران به مدیری و سردبیری آقای محمدعلی مسعودی مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۱۱۴۸-۱۰۸۰۰۲]

مصلحت

۱

۱۸۳۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۲۳۹/۱۶۰۸ - تاریخ [۱۳]۲۲/۳/۱۲
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
در جلسه مورخ [۱۳]۲۲/۳/۱۰ امتیاز نامه مصلحت را به نام آقای احمدلنکرانی تصویب نموده، بنابراین
چاپ و انتشار روزنامه مصلحت در تهران به مدیری و سردبیری آقای محمد علی بایار مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۱۰۶۰۰۲-۱۶۹۹]

۲

۱۸۳۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۹۵۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۳۰ - محرمانه - مستقیم.
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۴۱۳۶ - مورخه [۱۳]۲۴/۷/۳ محترماً معروض
می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه «مصلحت» که مدت یک ماه و ۲۵ روز در
توقیف می‌باشد، رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۱۶۹۹]

۳

۱۸۳۹

وزارت کشور - ژاندارمری کل کشور - گردان مستقل ۱۹ ژاندارمری اردبیل - شماره
ج/۱۳۵۵ - تاریخ [۱۳]۳۲/۲/۱۹ - محرمانه
جناب آقای فرماندار شهرستان اردبیل - محترماً به استحضار می‌رساند: برابر گزارش فرمانده گروهان
اردبیل در بازدیدی که اخیراً از منطقه مغان و شاه آباد به عمل آورده محسوس و معلوم گردید که

روزنامه‌های ممنوع‌الانتشار از قبیل مصلحت که به جای روزنامه ارکان هواداران صلح منتشر می‌شود مرتباً به وسیله اداره پست و تلگراف شاه‌آباد و دفتر شرکت شیار تحویل آقای اصغر صفی‌یاری که در علی‌رضا آباد مشغول کار می‌باشد گردیده و بین کارگران پخش می‌شود و از قرار اطلاع رئیس پست و تلگراف شاه‌آباد پس از اطلاع از موضوع مقداری از روزنامه‌های مزبور را در اداره ضبط نموده است. توضیحاً به عرض می‌رساند که آقای آتشیان رئیس پست و تلگراف شاه‌آباد شخص بی‌طرف و میهن‌پرست می‌باشد و عین دو شماره روزنامه شهباز و مصلحت به پیوست ارسال، مستدعی است امر و مقرر فرمایید اداره پست و تلگراف اردبیل از ارسال روزنامه توقیفی به مقصد شاه‌آباد جلوگیری نماید.

فرمانده‌گردان مستقل ژاندارمری اردبیل: سرهنگ ۲ سهیلی [امضا]

[حاشیه]: اداره پست و تلگراف اردبیل - طبق گزارش گردان ژاندارمری اردبیل از روزنامه‌های ممنوع‌الانتشار از قبیل مصلحت که به جای روزنامه ارکان هواداران صلح منتشر می‌شود به وسیله اداره پست و تلگراف به شاه‌آباد ارسال و در گزارش فوق‌الذکر شده است که آقای آتشیان رئیس پست و تلگراف شاه‌آباد بسته‌ای از روزنامه‌های مزبور را جمع‌آوری و گزارش آن را به مقامات استان داده است که درخور قردادانی است و جنبه ارسال این قبیل روزنامه‌ها به نوار مرزی مصلحت نبوده و بلکه مضر است. خواهشمند است دستور فرمایند؛ از ارسال روزنامه‌های مزبور جلوگیری به عمل آید.

در خاتمه رونوشت گزارش ژاندارمری لطفاً ارسال می‌شود.

[امضا] ۱۳۳۲/۲/۲۱ [۱۳]

[۸/۵/۳/۵]ت

۴

۱۸۴۰

وزارت پست و تلگراف و تلفن - به تاریخ ۱۳۳۲/۲/۲۲ - شماره ۶۹۲ - محرمانه

جناب آقای فرماندار شهرستان اردبیل - بازگشت به شماره ۷۸/م - [مورخ] ۱۳۳۲/۲/۲۱ [۱۳] متضمن رونوشت نامه ۱۳۳۵/ج - [مورخ] ۱۳۳۲/۲/۱۹ [۱۳] گردان مستقل ژاندارمری اردبیل طبق توضیحات نظامت پست اردبیل درباره روزنامه‌هایی که توزیع آنها ممنوع می‌باشد طبق مقررات عمل می‌گردد ولی تاکنون دستوری نسبت به توقیف روزنامه مصلحت به این اداره نرسیده است. چنانچه توزیع روزنامه مزبور یا هر روزنامه دیگری که توزیع آنها در شاه‌آباد بر خلاف مصالح عالی کشور است طبق ماده ۱۴ آیین‌نامه پستی دستور فرمایند، مقامات انتظامی نسبت به توقیف آنها با تعیین نام روزنامه از طریق مقامات قضایی تقاضا و موافقت مقامات قضایی را جلب و به این اداره اعلام دارند تا اقدام مقتضی معمول گردد.

رئیس پست و تلگراف و تلفن شهرستان اردبیل: ضیا اسعد [امضا]

[۸/۵/۳/۵]ت

۱۸۴۱

۵

[شماره] ۴۹۵ - [تاریخ] ۱۳۳۲/۲/۲۷ - محرمانه

اداره پست و تلگراف شهرستان اردبیل - بازگشت به شماره ۶۹۲ - [مورخ] ۱۳۳۲/۲/۲۲ [۱۳] جلب موافقت مقامات قضایی در مورد ممانعت از انتشار روزنامه‌ای موقعی است که از طرف اشخاصی نسبت به آن روزنامه اعلام جرم شده باشد. ولی چون از نظر سیاست انتشار این قبیل روزنامه‌ها در نوار مرزی مصلحت نبوده و موافق با مقتضیات نیست و ممکن است موجب اتفاقات غیرمنتظره بشود لذا دستور فرماید از ارسال روزنامه‌های مذکور خودداری نمایند.

فرماندار: دکتر سینا [امضا]

[۸/۵/۳/۵]ت

۱۸۴۲

۶

وزارت پست و تلگراف و تلفن - تاریخ ۱۳۳۲/۳/۷ - شماره ۷۷۶ - محرمانه

جناب آقای فرماندار شهرستان اردبیل - بازگشت به شماره ۹۵/م - [مورخ] ۱۳۳۲/۲/۲۷ [۱۳] به طوری که حضوراً تشریح گردید طبق ماده ۱۴ آیین نامه قانون پستی جلب موافقت کتبی و صریح مقامات قضایی حتمی و ضروری است. خواهشمند است دستور فرمایند برای توقیف روزنامه‌هایی که توزیع آنها در شاه‌آباد بر خلاف مصالح عالی کشور است با تعیین نام کلیه آنها از طریق دادسرا اقدام لازم به عمل آورند.

رئیس پست و تلگراف و تلفن شهرستان اردبیل [امضا]

[حاشیه]: [شماره] ۱۲۶/م - [مورخ] ۱۳۳۲/۳/۱۰ - محرمانه - دادسرای شهرستان اردبیل - طبق گزارش شماره ۱۳۳۵ - [مورخ] ۱۳۳۲/۲/۸ [۱۳] ژاندارمری موضوع انتشار و ارسال روزنامه مصلحت در نوار مرزی از لحاظ سیاست و مقتضیات محلی صلاح نبوده و در این مورد مراتب برای اقدام به اداره پست و تلگراف اردبیل اعلام شد. چون طبق ماده ۱۴ آیین نامه قانون پستی بایستی از طرف دادسرا دستور لازم صادر شود علیهذا خواهشمند است دستور فرمایید اداره مزبور از ارسال روزنامه فوق‌الذکر به نوار مرزی خودداری نمایند. در خاتمه رونوشت گزارش ۱۳۳۵ ژاندارمری و نامه شماره ۶۹۲ اداره پست و تلگراف [به] ضمیمه ارسال می‌شود. [۱۳۳۲/۳/۹]

[۸/۵/۳/۵]ت

مصور

۱۸۴۳

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۵/۸ - شماره ۱/۶۹۲

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره (۱) مورخه ۱۳۲۶/۵/۶ روزنامه «مصور هفتگی» برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شد علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۹۱۷-۱۰۶۰۰۲]

مظفر

۱۸۴۴

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۱/۲۳ - [شماره] ۵۲۸

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۱۰۵۷۶ - مورخه ۱۳۲۵/۱۲/۲۱ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شده که از روزنامه مظفر رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۶۱۱-۱۰۶۰۰۲]

ملت ایران

۱۸۴۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۰۹۴۵/۴۵۲۲ - تاریخ

[۱۳]۲۶/۱۲/۹

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

امتیاز روزنامه ملت ایران را به نام آقای محمد محلاتی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - فکاهی - ادبی - کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۲-۱۰۸۰۰۲]

منادی

۱۸۴۶

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - رونوشت گزارش تلگرافی تبریز مورخه
۱۴۵۴۶ - شماره [۱۳] ۲۹/۱۱/۱۴

شهربانی کل کشور، تیمسار معظم ریاست شهربانی کل کشور - اخباری نام، کارمند فرهنگ تبریز، مقاله [ای] بر علیه هیأت عزاداران آذربایجانی که در تهران برای مرحوم امیر محسنی مجلس ترحیم منعقد نموده‌اند و تنقید از اینکه چرا غیر از دهه عاشورا عزاداری و خود را به این اسم معرفی می نمایند در روزنامه شماره ۲۷ منادی درج و در نتیجه چند نفر از اشخاص متعصب به دفتر روزنامه رفته و به مدیر روزنامه فحاشی و اورا کتک می زنند. به محض اطلاع، رئیس سرکلانتری در محل حاضر موقعی که مأمورین می رسند اشخاص مزبور از دفتر روزنامه خارج شده بودند. چون قضیه جنبه مذهبی داشت با طرز عاقلانه قضیه را خاتمه، گزارش مشروح پستاً تقدیم می شود.

سرتیپ شوکت

رونوشت برابر اصل است. [۱۳] ۲۹/۱۱/۱۶

[۱۲۲۳ ن ۸۸۱-۲۹۰۰۰۶۷۳۷]

منشور

۱

۱۸۴۷

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۲/۲۴ - [شماره] ۱/۵۶۸

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: روزنامه منشور که در ۱۳/۲۴/۶/۱۲ از طرف این فرمانداری توقیف گردیده بود دستور رفع توقیف آن به اداره شهربانی کل کشور صادر گردید. استحضاراً به عرض می رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۹۱۹-۱۰۶۰۰۲]

منشور نور

۱

۱۸۴۸

وزارت فرهنگ - اداره دبیرخانه شورای عالی فرهنگ - شماره ۳۶۶۴۱/۲۱۵۷ - تاریخ

[۱۳]۲۵/۹/۱۷

مقام نخست وزیری - عطف به نامه شماره ۷۷۷۵ - مورخ ۱۳۲۵/۸/۱۸ آقای شیخ محمد خالصی که به حضور جناب اشرف آقای نخست وزیر عرض شده است معروض می دارد که در خواست آقای خالصی برای صدور امتیاز روزنامه [ای] به نام منشور نور در پانصد و شصتین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ شنبه اول تیرماه ۱۳۲۵ مطرح و درخواست مزبور به علت عدم مطابقت صلاحیت علمی درخواست کننده با مقررات آیین نامه اجرای قانون مطبوعات با [۱] اکثریت ۵ رأی مخالف در مقابل ۲ رأی سفید و ۲ رأی موافق رد شده است و ارتباطی با زمان حاضر ندارد.

وزیر فرهنگ: دکتر [علی] شایگان

[حاشیه]: آقای کمالوند خلاصه این نامه را در جواب حجة الاسلام آقای محمد خالصی بنویسید.

[امضای احمدبهار] [۱۳]۲۵/۹/۲۳

[۱۲۵۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۸۴۹

۲

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۳۴۷۳۶ - تاریخ ثبت ۲۵/۹/۲۶ [۱۳]

حجة الاسلام آقای شیخ محمد خالصی - طبق گزارش ۳۶۶۴۱/۲۱۵۷ - [مورخ] ۲۵/۹/۱۷ [۱۳]
وزارت فرهنگ درخواست شما مبنی بر گرفتن امتیاز روزنامه [ای] به نام «منشور نور» به علت عدم مطابقت با مقررات قانون مطبوعات از طرف شورای عالی فرهنگ رد شده است.

نخست وزیر

[۱۲۵۲-۱۰۸۰۰۲]

۱۸۵۰

۳

تلگراف - از راهجرد^۱ - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۴ - تاریخ وصول
[۱۳۲۵/] ۱۰/۲۸

جناب اشرف آقای نخست وزیر - رونوشت عیناً روزنامه «کیهان» - رونوشت عیناً اطلاعات - رونوشت
عیناً پرچم اسلام امتیاز «منشور نور» آیت اله خالصی زاده مورد تقاضای عموم است.

دبیرخانه: حسن علی حدادی

[۱۲۱۹-۱۰۸۰۰۲]

مهتاب

۱۸۵۱

۱

احمد مقبل - لیسانسیه حقوق و سیاسی - وکیل پایه یک دادگستری - تاریخ ۱۳۲۵/۱۲/۸
جناب اشرف آقای نخست وزیر محبوب ایران - در تعقیب عریضه [ای] که در موضوع تصویب امتیاز
روزنامه مهتاب حضور عالی عرض کرده بودم و در ذیل آن دستور فرموده بودید که اقدام شایسته به عمل
آورند، اینک وزارت فرهنگ جواب می دهد که باید مبلغ پنجاه هزار ریال تضمین ثابت بانکی به بانک
ملی سپرده شود بدون اینکه در تمام مدت روزنامه نگاری چیزی از آن مصرف گردد، به طوری که

۱. راهجرد یاراه گرد: نام قصبه ای است مرکز دهستان راهجردبخش دستجرد شهرستان قم

هروقت وزارت فرهنگ از بانک راجع به وجود تضمین سؤال نماید در بانک موجود باشد. با توجه به اینکه روزنامه مخارجی دارد و باید برای هزینه‌های لازم از قبیل کاغذ و چاپ و گراور مبلغی خرج کرد بایستی متذکر بود که اگر چنین پولی در بانک را کد بماند ناچار برای انتشار روزنامه باید به مسائلی متشبت شد. چون بنده نمی‌توانم جز از طریق شرافت و تنویر افکار جامعه و عواید انتشار روزنامه وجهی به دست آرم بنا بر این میسر نیست که پنجاه هزار ریال پول را در بانک را کد نمایم. مطلب دیگری که شایان دقت است اینکه اصولاً این اعتبار برای این تصویب شده است که برای مخارج روزنامه به کار رود و روزنامه‌نویس از اولین شماره محتاج نگردد که برای انتشار آن به وسایل نامشروع متوسل شود. به علاوه در سابق چنین موضوعی در بین نبوده بلکه همان فیشهای بانک مورد اعتبار قرار می‌گرفته است.

اگر این اشکالات از جهت ندادن امتیاز می‌باشد که قوانین جاریه دست حکومت و افراد را در صورت تخلف روزنامه‌نگاران برای توقیف روزنامه و لغو امتیاز بازگذارده است و چون فیشها [ی] بانک ملی در پرونده [ای] که در دستور شورا می‌باشد موجود است تقاضا دارم دستور فرمایند که با صورت حاضر پرونده در شورا امتیاز روزنامه مهتاب را تصویب فرمایند تا همان طوری که از طریق وکالت به خدمات اجتماعی اشتغال دارم از راه نویسندگی نیز خدمات مفیدی نسبت به جامعه انجام دهم تا به یمن توجهات جناب اشرف از لحاظ ترقی مملکت و تعالی کشور و تنویر افکار عمومی خدمتی کرده باشم. واضح است که الطاف جناب اشرف در این مورد هر ایرانی وطن پرست و علاقه‌مند به جناب اشرف را مرهون مراحم قرار می‌دهد. منتظر بذل توجهات جناب اشرف می‌باشم.

[امضا] ۱۳۲۵/۲/۸

[حاشیه]: شرحی به وزارت فرهنگ نوشته شود.

[۱۰۸۲-۱۰۸۰۰۲]

آقای احمد مقبل اشعار می‌دارد: به طوری که خاطر محترم مستحضر است طرح امتیاز جراید و مجلات در شورای عالی فرهنگ با حضور اکثریت مخصوص که در آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مقرر است میسر می‌باشد و به هر صورت درخواست آقای مقبل جزو دستور مذاکرات شورای عالی فرهنگ است. همین که طرح گردید نتیجه به استحضار آن اداره خواهد رسید.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر رضا کاویانی]

[۱۰۸۲-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۸۵۳

احمد مقبل - لیسانسیه حقوق و سیاسی - وکیل پایه یک دادگستری - تاریخ ۱۳۲۶/۱/۳
جناب اشرف نخست وزیر محبوب ایران - توقیراً توجه جناب اشرف را جلب می‌نمایم: در زمامداری جناب اشرف همه افراد توقعاتی داشته‌اند که به یمن توجه و عنایت مخصوص حضرت اشرف نیازمندیهای آنان برآورده شده است.

ولی در مورد بنده که یک توقع مشروع و ناچیز داشته‌ام بذل توجهی فرموده‌اند با اینکه گمان می‌کنم بین افراد کمتر اشخاصی موجود [ند] که به قدر بنده به جناب اشرف علاقه‌مند و ارادت داشته باشند و در سال ۲۳ که حسب الامر شرفیاب حضور شدم جز لطف و مرحمت از طرف جناب اشرف نسبت به خود چیزی مشاهده نکردم و امیدوار بودم با وعده‌های مساعدی که جناب اشرف به بنده داده بودند لاقلاً با این تقاضا که جز خدمت به شخص جناب اشرف مقصودی در آن متصور نبود موافقت می‌فرمودند و حال آنکه تاکنون با تقدیم دو عریضه به اخذ نتیجه موفق نشدم. مدت یک سال بیشتر است که امتیاز روزنامه «مهتاب» در دستور شورا است و جناب وزیر فرهنگ هم با سابقه ممتد به روحیات ارادتمند موافقت دارند و فقط امر جناب اشرف این مشکل را حل می‌نماید. تمنا دارم با آن لطف مخصوصی که به عموم مخصوصاً به بنده داشته و دارید امر فرمایید که بدون اشکال این امتیاز را تصویب فرمایند تا بتوانم ارادتم را به شخص جناب اشرف ثابت کنم.

با تقدیم احترام [امضا]

[حاشیه]: شرح لازم به وزارت فرهنگ نوشته شود و رونوشت این نامه هم ارسال و تذکر داده شود نسبت به انجام

تقاضای آقای مقبل مساعدت و موافقت فرمایند. [امضای محمد قوام]

[۱۲۳۴-۱۰۸۰۰۲]

۴

۱۸۵۴

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲ / ۲۳۷۱ - تاریخ ثبت ۱۳/۲۶/۱۴ [۱۳]

وزارت فرهنگ - رونوشت نامه آقای احمد مقبل دایر به تقاضای صدور امتیاز روزنامه مهتاب به ضمیمه ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید با انجام تقاضای ایشان مساعدت و موافقت نمایند.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

آقای احمد مقبل - در پاسخ نامه ۲۷/۱/۳ [۱۳] دایر به تقاضای صدور امتیاز روزنامه مهتاب اشعار می‌دارد: به وزارت فرهنگ شرح لازم نوشته شد که نسبت به انجام درخواست شما مساعدت و موافقت نمایند.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۱۲۳۴-۱۰۸۰۰۲]

۵

۱۸۵۵

احمد مقبل - لیسانسیه حقوق و سیاسی - وکیل پایه یک دادگستری - تاریخ ۱۳۲۶/۲/۱۷

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر محبوب ایران - در تعقیب عرایض سابق که حضور جناب اشرف عرض کرده بودم در تاریخ ۲۶/۱/۳ [۱۳] عریضه حضور مبارک معروض و تقاضا نمودم که به وزارت فرهنگ امر فرمایند با تصویب روزنامه «مهتاب» موافقت نمایند. با لطف مخصوصی که به بنده داشته و دارید به جناب آقای قوام دستور فرمودید که به وزارت فرهنگ ابلاغ نمایند که با انجام این تقاضا مساعدت و موافقت فرمایند.

امر جناب اشرف اطاعت شد. متنها وزارت فرهنگ جواب می‌دهد که قبل از پرداخت پنجاه هزار ریال تضمین ثابت بانکی موافقت با تصویب امتیاز میسر نیست در حالی که اگر این اشکال نبود تصویب امتیاز مهتاب تا به حال از شورا گذشته بود. و به همین دلیل به ذیل الطاف خاص جناب عالی آویختم که این مشکل حل شود. همانطور که در عرایض سابق به عرض رساندم روزنامه مخارجی دارد که باید فراهم شود و با چنین وضعی نمی‌توان مبلغ مذکور را در بانک را کدگذار^۱ مضافاً به اینکه اگر چنین پولی در

بانک را کد بماند، ناچار برای مخارج ضروری باید به وسایلی متشبت شد. ضمیر جناب اشرف گواه و شرافت ضامن این مقال است که بنده از تهیه چنان وسایل عاجزم به علاوه اگر قلم به دست جمعی بیسواد مادی افتاده که در ارشاد مردم نمی‌کوشند و دولت را به زحمت می‌اندازند گناه اشخاصی که سالها رنج علم و زحمت نویسندگی کشیده‌اند چیست؟ شایسته نیست به گناه عده [ای] انگشت شمار که برای منافع شخصی همه چیز را فدا می‌کنند؛ افرادی که تحصیلات عالی دارند و می‌خواهند خدمتی به مملکت و شخص جناب اشرف نمایند؛ مأخوذ شوند. به این جهات استدعا می‌کنم امر فرمایید در حال حاضر پرونده با تصویب امتیاز روزنامه مهتاب موافقت تا به خدمت اجتماعی مشغول شوم. بنده ثابت خواهم نمود که گفتار مطابق عمل باشد. تنها راه حل این موضوع به یمن توجهات جناب اشرف وابسته است.

امر امر مبارک [امضا] ۲۶/۲/۱۷ [۱۳]

[۱۲۳۴-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۸۵۶

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲ / ۳۹۴۳ - تاریخ ثبت ۲۶/۳/۵ [۱۳]

آقای احمد مقبل - پیرو شماره ۲ / ۲۳۷۱ - مورخ ۲۶/۲/۱۴ [۱۳] اشعار می‌دارد: به طوری که از وزارت فرهنگ اطلاع می‌دهند بایستی تشریفات تضمین بانکی به مبلغ پنجاه هزار ریال را انجام داده و سپرده ثابت آن را به آن وزارت ارسال فرمایید تا برای طرح تقاضای شما در شورای عالی فرهنگ مانعی نباشد.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۱۲۳۴-۱۰۸۰۰۲]

۷

۱۸۵۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۴۴۱۵ / ۲۱۰۲۵ - تاریخ ۲۶/۱۲/۹ [۱۳]

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله مهتاب را به نام آقای احمد مقبل تصویب نموده است. که با روش: سیاسی - علمی - ادبی -

اجتماعی - کاریکاتوری - فکاهی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود.

مدیر کل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۱-۱۰۸۰۰۲]

مهر

۱۸۵۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مهر را به نام آقای دکتر سید ابراهیم چهارازی تصویب نموده است که با روش: اجتماعی - بهداشتی - علمی - سیاسی به مدیری و سردبیری خود ایشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

[شماره] ۲۷۵۹ / ۱۰۶۴۷ - [مورخ] ۲۶/۷/۱۳ [۱۳] رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود.

مدیر کل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۳۰۴-۱۰۸۰۰۲]

مهر ایران

۱۸۵۹

۱

وزارت فرهنگ - شماره ۶۲۵۲ / ۳۷۶۴۱ - تاریخ ۲۶ آذر ۱۳۲۰ [۱]

آقای مجید موفر - در پاسخ نامه مورخ ۲۵/۹/۴۰ [۱۳] وزارت فرهنگ موافقت می کند که به جای

مجله مهر روزنامه‌ای به نام مهر ایران یومیه انتشار دهید.

رونوشت برای مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای سیدمحمد تدین]

[۱۰۸۰۰۲ - ۹۹۰]

۲ ۱۸۶۰

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۲۴۳۱ - تاریخ ثبت ۲۱/۸/۲۴ [۱۳] - فوری است

وزارت فرهنگ - آقای مجید موقر مدیر روزنامه مهر ایران از نظر ایجاد حُسن رابطه فرهنگی ایران با دول متحده آمریکا تقاضا نموده است امتیاز روزنامه [ای] به نام روزنامه (تهران تیمز) به نامبرده داده شود. رونوشت تقاضای نامبرده به ضمیمه فرستاده می‌شود. قدغن فرماید طبق مقررات در صدور امتیاز مورد تقاضا اقدام نموده نتیجه را اطلاع دهند.

نخست‌وزیر - [امضای هادی اشتری] ۲۱/۸/۲۳ [۱۳]

رونوشت برای آقای مجید موقر مدیر روزنامه مهر ایران فرستاده می‌شود.

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۰۲۵]

۳ ۱۸۶۱

وزارت دارایی - دفتر وزیر - تاریخ ۱۳۲۱/۹/۲ - شماره ۳۲۷۰۹ - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - آقای مجید موقر مدیر سابق روزنامه ایران (مدیر فعلی روزنامه مهر ایران) در مقابل کاغذ خریداری از اداره پخش کالاهای متفرقه، مقرر گردیده سفته به شرح زیر تسلیم نماید:

ریال	۱۴۰/۰۰۰	یک برگ سفته به سررسید ۲۳ تیر ماه ۱۳۲۰
ریال	۱۴۹/۲۴۰	یک برگ سفته به سررسید ۲۳ مهر ماه ۱۳۲۰
ریال	۱۵۲/۰۴۰	یک برگ سفته به سررسید ۲۳ آذر ماه ۱۳۲۰
ریال	۱۵۴/۸۴۰	یک برگ سفته به سررسید ۲۳ بهمن ماه ۱۳۲۰
ریال	۵۹۶/۱۲۰	جمع

به رسم علی الحساب پرداخته است:

در ۲۷ مرداد ۱۳۲۰	ریال ۴۰/۰۰۰
در ۲۳ مرداد ۱۳۲۰	ریال ۴۰/۰۰۰
	<u>ریال ۸۰/۰۰۰</u>
	ریال ۵۱۶/۱۲۰

مبلغ پانصد و شانزده هزار و یکصد و بیست ریال (۵۱۶/۱۲۰ ریال) بابت چهار برگ سفته‌های مشروحه بالا بدهکار است و هر قدر مطالبه شده، امروز فردا نموده و از پرداخت خودداری می‌نماید. مستدعی است نسبت به وصول این سفته‌ها هر اقدامی باید نمود دستور فرمایند از همان قرار رفتار شود.

وزارت دارایی [امضا]

[حاشیه]: جواب بدهید با آقای موقر فعلاً مذاکره و قراری بدهند و الا طبق مقررات اقدام خواهند نمود.

[امضای امان‌الله اردلان] ۲۱/۹/۷ [۱۳]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۴

۱۸۶۲

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۵۵۲۴ - تاریخ نوشتن ۲۱/۹/۸ [۱۳] - تاریخ ثبت

۲۱/۹/۱۴ [۱۳]

وزارت دارایی - عطف به نامه شماره ۲۳۷۰۹ - [مورخ] ۲۱/۹/۲ [۱۳] راجع به بدهی آقای مجید موقر مدیر روزنامه مهر ایران بابت خرید کاغذ اشعار می‌دارد: قدغن فرمایید در این باب قبلاً با آقای موقر مذاکره و قراری بدهند و الا طبق مقررات اقدام خواهند نمود.

نخست‌وزیر

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۵

۱۸۶۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش

اداره کل شهربانی - برحسب رای شورای عالی فرهنگ مورخ ۲۱/۱۰/۲۰ [۱۳] امتیاز و مدیریت روزنامه

مهر ایران به آقای مجید موقر داده شد. چاپ و نشر آن به سردبیری آقای علی هاشمی حائری مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۶۰۶۵ / ۳۸۸۱۹ - [مورخ] [۲۰/۱۰/۲۱] [۱۳] رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۸۶۴

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۷۱ / ن - تاریخ ۱۳۲۲/۱/۲۹ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: به منظور اجرای دستور مقام نخست‌وزیری و
ابلاغ وزارت جنگ (راجع به توقیف روزنامه‌های: مهر ایران - کیهان - میهن پرستان - باخترا) مراتب به
شهربانی ابلاغ و دستور اجرای امر داده شد.

از طرف فرماندار نظامی تهران: سرتیپ سطوتی [امضا]

[۶۱۹-۱۰۶۰۰۲]

۷

۱۸۶۵

دفتر نخست‌وزیر - شماره خصوصی ۳۰۲ - تاریخ ثبت ۲۲/۳/۸ [۱۳]
وزارت جنگ - متمنی است به فرماندار نظامی تهران دستور فرمایند از روزنامه‌های: مهر ایران - کیهان
- باخترا [و] خورشید ایران رفع توقیف نمایند.

[۶۱۹-۱۰۶۰۰۲]

۸

۱۸۶۶

تلگراف - از مرند - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴ - تاریخ اصل ۱۹ [۱۳۲۲/۱۲/۱۳] -
تاریخ وصول ۲۰/۱۲/۲۰ [۱۳۲۲/۱۲]

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی - بذل مراجع ملوکانه نسبت به صدور فرمان ارسال جراید:

مهر ایران - ایران - کیهان - اقدام عنوان قرائتخانه مرند موجبات تشکرات همگانی است ولی جراید هنوز نرسیده خاطر خطیر همایونی را مستحضر می‌دارد.

ترهانی

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۴۲]

۹

۱۸۶۷

وزارت پست و تلگراف و تلفن - اداره دفتر وزارت - به تاریخ ۱۳۲۳/۱/۲۲ - شماره ۱۵۲/۱۰ جناب آقای نخست‌وزیر - بازگشت به مرقومه شماره ۲۴۴۳۶ - [مورخ] ۲۳/۱/۱۱ [۱۳] راجع به تقاضای مدیر قرائتخانه مرند به وسیله اداره خبرگزاری پارس به مدیران جراید: مهر ایران - ایران - کیهان شرح لازم نوشته و تقاضا شد برای قرائتخانه نامبرده مرتباً روزنامه به طور رایگان بفرستند.

به جای وزیر پست و تلگراف و تلفن: [امضای محمد حکیمی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۸۳]

۱۰

۱۸۶۸

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۱۰۷۰ - تاریخ ۲۳/۱/۲۹ [۱۳]

آقای ترهانی مدیر قرائتخانه مرند - در پاسخ تلگرافی که به پیشگاه مبارک ملوکانه تقدیم نموده بودید آگهی می‌دهد برابر نامه شماره ۴۸۱ / ۱۱۲۹ - [مورخ] ۲۳/۱/۲۲ [۱۳] وزارت فرهنگ به اداره روزنامه‌های مورد نظر نوشته شده است در صورت امکان از هر شماره [ای] که منتشر می‌نمایند، یک نسخه به طور رایگان برای قرائتخانه مرند بفرستند همچنین از وزارت پست و تلگراف به وسیله خبرگزاری پارس به مدیران جراید: مهر ایران - ایران - کیهان نوشته و تقاضا شده است برای قرائتخانه مرند مرتباً روزنامه به طور رایگان بفرستند.

به جای رئیس دفتر نخست‌وزیر: [امضای قلمزن] ۱/۲۷ [۱۳۲۳]^۱

[۱۰۸۰۰۲-۱۱۴۴]

۱. مکاتبات دیگری نیز در موضوع فوق در آرشیو سازمان اسناد ملی ایران موجود بود که بمنظور جلوگیری از تکرار مطلب؛ مورد استفاده قرار نگرفت.

مهر ایزد

۱۸۶۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۵۰۵ / ۲۴۴۱۸ - تاریخ ۱۶ آبانماه ۱۳۲۴
اداره فرهنگ فارس، استانداری هفتم - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مهر ایزد را به نام آقای محمدرضا حسینی الهاشمی تصویب نموده است که با روش: علمی - دینی - اخلاقی - ادبی - اجتماعی - سیاسی - به مدیری و سردبیری خودشان در شیراز چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۵۵۰۵ / ۲۴۴۱۸ - [مورخ] ۲۴/۸/۱۶ [۱۳] رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۴۴-۱۰۸۰۰۲]

مهرگان

۱۸۷۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا
اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه مهرگان را به نام آقای محمد درخشش تصویب نموده است که با روش: علمی - ادبی - اجتماعی - فکاهی و کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خود ایشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۴۲۲۹ / ۱۹۲۸۹ - [مورخ] ۲۶/۱۱/۱۸ [۱۳] رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۲-۱۰۸۰۰۲]

مهر میهن

۱

۱۸۷۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۳۰۷ / ۴۱۰۱۷ - تاریخ ۲ بهمن ماه ۲۴ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
 روزنامه مهر میهن را به نام آقای دکتر محمود شروین تصویب نموده است که با روش: علمی - سیاسی -
 کاریکاتوری - به مدیری و سردبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.
 وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۹۵-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۸۷۲

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۲۵/۸/۱۳۲۵ - شماره ۶۵۵۰
 جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات شماره یکم
 روزنامه مهر میهن مورخه پنجشنبه ۲۳/۸/۲۵ [۱۳] برخلاف مشی سیاسی دولت تشخیص داده شده
 علیهذا به اداره شهربانی کل کشور دستور داده شده از انتشار آن جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۸۰۱-۱۰۶۰۰۲]

۳

۱۸۷۳

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره آگاهی - تاریخ ۲۵/۹/۵ [۱۳] - شماره ۷۵۰ د/
 - پیوست ۱ برگ - (محرمانه - مستقیم)

جناب اشرف آقای نخست وزیر - عطف به امریه تلگرافی رمز شماره ۳۰۳۲ - [مورخ] ۲۷/۸/۲۵ [۱۳]
 محترماً به عرض می رساند: حسین رازانی نویسنده روزنامه مهر میهن طبق ماده پنج حکومت نظامی با

موافقت فرمانداری نظامی زندانی، در بازجویی نوشتن مقالات مندرجه در شماره ۱ روزنامه مذکور را اعتراف نموده رونوشت گزارش اداره آگاهی که مفاد بازجویی متهم نامبرده است برای استحضار لفاً تقدیم می‌گردد. چنانچه اجازه فرمایند پرونده متشکله به فرمانداری نظامی احاله شود.

رئیس شهربانی کل کشور: سرپاس صفاری [امضا]

[حاشیه]: موافقت فرمودند به شهربانی نوشته شود اقدام کنند. [امضا]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۸۷۴

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - [شماره] ۷۵۰ - [تاریخ] ۲۵/۹/۵ [۱۳]

گزارش - عطف به امریه کشف رمز شماره ۳۰۳۲ - [مورخ] ۲۵/۸/۲۷ [۱۳] جناب اشرف آقای نخست‌وزیر راجع به حسین رازانی که طبق ماده ۵ فرمانداری نظامی از طرف اداره کار آگاهی جلب و توقیف گردیده و مقرر فرموده بودند در اداره آگاهی از مشارالیه تحقیقات لازمه به عمل آید. از نامبرده بازجویی شده، نوشتن مقالات مندرجه در شماره ۱ روزنامه مهر میهن را اعتراف و اضافه می‌نماید، چندین سال است نسبت به جناب اشرف آقای نخست‌وزیر ارادتمند می‌باشد و به کرات مورد الطاف معظم‌له واقع شده یک دفعه هم موضوع مورخ الدوله سپهر را قبل از کشف به عرض ایشان رسانیده ولی اطرافیان خصوصاً جناب آقای مظفر فیروز که تمام کارهایش ایجاد مخالفت می‌باشد مانع بودند که امثال او به پیرامون جناب اشرف باشند و قدری معظم‌له را احاطه کردند که صدها مثل مشارالیه و محمد خاتم و هادی اشتری را از آن مقام دور کرده و خود از راه سوءنظر به استفاده مشغول گشتند. چندی قبل قصد داشته است حضوراً مراتب را به عرض ایشان برساند. آقای دکتر فاطمی مانع ملاقات شدند. اضطراراً خدمتشان تقدیم مراتب را که فرع علاقه و ارادت او بوده است عرض به طوری که بعداً اطلاع حاصل کرده جناب آقای مظفر فیروز مانع رسیدن نامه شده بود که عین نامه را در شماره دوم روزنامه پرورش تحت عنوان «نامه سرگشاده» نوشته و یک نسخه از آن روزنامه را هم شخصاً به وسیله آقای مسعود ثابتی حضورشان تقدیم، متأسفانه این امر باعث نارضایتی آقایان مظفر فیروز و مشایخی و شاهنده گردیده و چون نزدیکی او را به جناب اشرف مخالف مصالح خود می‌دانسته‌اند به کلی رابطه نامبرده را با معظم‌له

قطع و بعدها از حسن نیت جناب اشرف استفاده کرده و به عملیاتی مبادرت ورزیده اند که موهن به مقام و منزلت و حسن شهرت معظم له بوده و نگذاشتند جناب ایشان از این موقعیت مناسب به نفع مملکت استفاده نمایند. بعد از این واقعه ایرج اسکندری او را از ریاست اداره کل منع احتکار عزل کرده و فعلاً هم ایرج اسکندری از کار برکنار شده است. هنوز هم گمارده نشده و فعلاً نیز به شخص جناب اشرف معتقد و علاقه مند به معظم له و مملکت این مقاله را نوشته است و خود را بالاتر از آن می داند که تحریک شده باشد. علیهذا فعلاً حسین رازانی در اداره کار آگاهی بازداشت، امریه تلگرافی و برگه‌هایی بازجویی به ضمیمه تقدیم می‌گردد که هر قسم امر و مقرر فرمایند اقدام شود.

کلانتر اداره آگاهی: ناجی

رونوشت برابر اصل است. [امضا و مهر اداره آگاهی]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۵

۱۸۲۵

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۳ - شماره ۸۰۷۳

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۶۵۵۰ - [مورخ] ۲۵/۸/۲۵ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: از روزنامه «مهر میهن» رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۶

۱۸۲۶

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۶/۲۹ - [شماره] ۲۰۳۸ - خیلی فوری است

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - چون مندرجات شماره (۳۸) روزنامه «مهر میهن» مخالف مشی سیاسی دولت تشخیص داده شده، لذا به شهربانی کل کشور اعلام گردید که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آورند.

به جای فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مختاری [امضا]

[۸۸۹-۱۰۶۰۰۲]

میتک

۱۸۷۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۸۴۵/۸۰۹۷ - تاریخ ۶ اسفند ماه ۱۳۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
مجله میتک را به نام آقای دکتر هوانس حق نظریان تصویب نموده است که با روش: علمی - ادبی -
اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان به زبان ارمنی در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین
وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگندی [امضا]
[۱۰۸۹-۱۰۸۰۰۲]

میهن

۱۸۷۸

۱
وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۲۶۹ / ۵۲۵۵۱ - تاریخ ۱۸ اسفند ۱۳۲۰
آقای ابوطالب شیروانی - انتشار روزنامه میهن که روش آن: اجتماعی - ادبی - سیاسی می باشد در
تهران توسط شما که مدیر مسؤول و صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.

از طرف وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]
[۹۹۰-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۸۷۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۶۰۱ / ۸۲۲۵ - تاریخ ۲۳/۳/۱۲ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
 در جلسه مورخ ۲۲/۳/۱۰ [۱۳] امتیاز روزنامه میهن را به نام آقای ابوطالب شیروانی تصویب نموده
 بنابراین چاپ و انتشار روزنامه میهن در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۸۸۰

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۹۹۲ - تاریخ اصل
 [۱۳۲۳/۱۰/۲۲] - تاریخ وصول [۱۳۲۳/۱۰/۲۴]

جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه ریاست مجلس شورای ملی - کپیه آقای دولت‌آبادی - کپیه فداکار
 نماینده اصفهان - کپیه اطلاعات - کپیه ندای عدالت - کپیه رهبر - کپیه مهر ایران - کپیه اقدام - کپیه ایران - از
 توقیف روزنامه ملی میهن متأثر، امیدواریم هرچه زودتر رفع توقیف و سوء تفاهم به عمل آید.

مدیر روزنامه عرفان - مدیر روزنامه سینتا - مدیر روزنامه ارژنگ - مدیر روزنامه راه نجات

[۶۱۵-۱۰۶۰۰۲]

۴

۱۸۸۱

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۹۹۴ - تاریخ وصول [۱۳] ۲۳/۱۰/۲۴
 جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه ریاست مجلس شورای ملی - کپیه وزارت کشور - کپیه حکومت نظامی
 - کپیه نمایندگان محترم اصفهان - آقای امامی - آقای دولت‌آبادی - آقای فداکار - کپیه نامه اطلاعات - کپیه
 رهبر - کپیه صدای ایران - کپیه مهر ایران - کپیه رعد امروز - کپیه باختر - کپیه ندای عدالت - روزنامه متین و
 محبوب میهن و شخص آقای ابوطالب شیروانی همیشه در امور بازرگانی و اقتصادی این شهرستان موجد

خدمات شایان تقدیر مهمی بوده‌اند و توقیف روزنامه مزبور موجب کمال تأسف کلیه تجار و کسبه این شهر می‌باشد. تقاضای رفع توقیف و ادامه انتشار روزنامه ملی میهن را داریم.

حسینعلی مرانی - محمد شمعزاده - افضل عبایی - دایی جواد و عده [ای] از تجار اصفهان

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۵]

۵

۱۸۸۲

تلگراف - از شهرضا - به ط [تهران] - تاریخ وصول ۱۱/۱۲ [۱۳۲۳/]

جناب آقای نخست‌وزیر - چهارکپه نامه وزیر مهربان - نامه‌های ملی ستاره - باختر - تهران امروز - از توقیف روزنامه با شهامت میهن [که] نگارشات [آن] پیوسته روحبخش طبقه کشاورز بوده بی‌نهایت متأسف و از جناب آقای بیات رئیس دولت که نامی‌ترین رجال آزادیخواه هستند، انتظار بذل توجه عاجل داریم که با دستور رفع توقیف از روزنامه میهن قلوب جریحه‌دار فدویان را التیام بخشند که به اتفاق سیصد هزار نفر ساکنین دهستانهای سمیرم و لنجان و سایر علاقه‌مندان به میهن به دعاگویی و بقای وجود محترم مشغول باشیم.

[در ادامه نام ۶ نفر آمده است].

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۵۸]

۶

۱۸۸۳

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۳۰۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۴/۲۴ - محرمانه

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره ۲۴۱ - مورخه ۲۴/۴/۲۱ [۱۳] روزنامه میهن مقاله‌ای برضد اقدامات دولت منتشر گردیده علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور به مدت دو ماه جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۵]

۷

۱۸۸۴

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۵۹۴۹ - تاریخ ثبت ۲۴/۹/۱۱ [۱۳]

اداره روزنامه میهن - در شماره ۲۹۳ یکشنبه یازدهم آذرماه تحت عنوان «میانجی گری آقای دکتر مصدق» خبری مندرج بود. با اجازه جناب آقای نخست وزیر اعلام می دارد که چنین ملاقاتی روی نداده و چنین مذاکراتی نشده است.

رئیس دفتر نخست وزیر

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۵]

۸

۱۸۸۵

روزنامه یومیه میهن - به تاریخ ۱۳۲۵/۸/۱ - از بازداشتگاه شهربانی - به وسیله تیمسار سرپاس صفاری

حضور مبارک جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر - امروز چهل و دو روز است بنده در حبس شهربانی به سر می برم و بدین جهت تشبیه نمودم که مطمئن بودم حقایق امور به طور طبیعی آشکار خواهد شد. بر فرض فدوی مقید به سی سال سابقه آزادیخواهی و وطنپرستی و نیکنامی خود نبودم. بر فرض آن حرفهای مالیخولیایی صحت داشته و فدوی به قدری ساده لوح و بی تجربه بودم که فریب دیگران (حتی فلان عنصر خارجی) را می خوردم. بر فرض فدوی طوری مقهور احساسات خود شده که بدون حزم و احتیاط با دشمنان مادی و معنوی خود (که هستی مرا تصاحب و در دوره گذشته با تمام قوا از موفقیت بنده در انتخابات جلوگیری نموده بودند) متحد و همدست می شدم. با فرض تمام مراتب فوق و انواع فروض غیر عقلانی دیگر قدر متیقن این است که یک مرد مجرب و عاقل منافع و مصالح شخصی خویش را در هر حال مطمح نظر قرار خواهد داد ...

فدوی هفت ماه تمام از روی عقیده و ایمان و با نهایت صمیمیت و صراحت لهجه (بدون کوچکترین توقع مادی) کمر خدمتگزاری را برای پشتیبانی از دولت جناب اشرف بسته و با نهایت مراقبت اطلاع داشتم که خدمات بنده نیز کاملاً مورد توجه واقع و می فهمیدم که آنچه دشمنانم سعایت می کنند مورد اعتنا واقع نمی شود. با این حال مگر بنده دیوانه شده بودم که (گاوه من شیر) گردیده و بعد از هفت ماه خدمتگزاری صمیمانه و جلب محبت جناب اشرف (در همان ساعتی که باید نتیجه خدماتم را به دست آورم) وارد یک

عملیات و جریانی شوم که حداقل موفقیت آن برای خود و کشورم مشکوک و مجهول باشد...؟! خلاصه تا یک هفته قبل (مخصوصاً با اقدام بزرگ اخیر) این بی‌رحمتی نه تنها تزلزلی در عقیده‌ام به وجود نیاورده بود بلکه صدی‌ها بر ایمانم افزوده و حتی مدافعاتم باعث حیرت دیگران در محبس شده بود و ضمناً تأخیر رفع سوء تفاهم را نیز منتسب به غیر می‌دانستم. ولی اکنون که پرده‌ها برچیده شده و حقایق امور آشکار گردیده است آیا باز هم ماندن بنده در حبس و تحمل لطمات مادی و حیثیتی مورد خواهند داشت.

امر، امر مبارک است. [امضای ابوطالب شیروانی]

[۶۷۴۹-۱۰۳۰۰۵]

۹

۱۸۸۶

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ ثبت ۲۵/۹/۱۲ [۱۳] - محرمانه

فرمانداری نظامی تهران - عطف به نامه شماره ۷۱۲۷ - [مورخ] ۲۵/۹/۹ [۱۳] راجع به رفع توقیف از روزنامه «میهن» دستور فرمایید رونوشتی از یادداشت مورخ ۲۵/۸/۸ [۱۳] که اشاره نموده‌اند؛ به دفتر نخست‌وزیری ارسال دارند.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۶۱۵-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۱۸۸۷

روزنامه یومیه میهن - به تاریخ ۱۳/۷/۱۳۲۶ - شماره ۲۴۹

جناب آقای انصاری استاندار محترم استان دهم - آقای اولیا مُخبر و نماینده رسمی روزنامه میهن که به حسن اخلاق و درستی در اصفهان شهرت دارند، به جناب عالی معرفی می‌نمایم که هر وقت فرمایشی راجع به روزنامه یا شخص بنده داشته باشید به وسیله ایشان اطلاع دهید. البته در انجام آن غفلت نمی‌شود و نیز انتظار دارد لدی‌الضروره نسبت به مستدعیات نمایندگی این روزنامه مساعدت لازم مبذول فرمایند. با احترامات فائقه [امضای ابوطالب شیروانی]

[۲۹۱۰۰۰۶۵۱]

۱۱

۱۸۸۸

اصفهان - اولیا، نماینده مطبوعات کشور - تاریخ ۲۶/۹/۱۴ [۱۳] - شماره [تاخوانا] - پیوست: یک برگ

جناب آقای استاندار محترم اصفهان - بدین وسیله عین نامه اداره مرکزی میهن را به پیوست این نامه تقدیم و ضمناً اشعار می دارد: چون روزنامه میهن یکی از کثیرالانتشارترین جراید مرکز در اصفهان است، آن اداره می تواند اعلانات و اخبار و اطلاعات خود را به وسیله این نمایندگی در معرض افکار عمومی گذارده و از این راه اهالی شهر و توابع را مطلع سازد.

با تقدیم بالاترین احترامات: اولیا

[۲۹۱۰۰۰۶۵۱]

میهن پرستان (لرستان)

۱

۱۸۸۹

رونوشت گزارش شماره ۲۹ شهربانی خرم آباد - اداره کل شهربانی ۱۹۶۲۶ و ۱۳۰۲۷ - [تاریخ] ۲۱/۹/۲۳ [۱۳]

شهربانی خرم آباد رمزآگزارش می دهد خرمی درصدد تشکیل حزب برآمده نشریه ای به قصد فروش چاپ، طبق آموزش فرماندار موقتاً از تشکیل رسمی حزب و توزیع نشریه جلوگیری و فرماندار از مرکز کسب دستور نموده، چون مراتب را برای اخذ آموزش گزارش داده عرض که هر نوع فرماید اطاعت شود. به شهربانی خرم آباد آموزش شد دستورات فرماندار را به طوری که عملی داشته اجرا نماید و یک نسخه از نشریه مزبور که با پست ارسال داشته به محض وصول پستاً تقدیم خواهد شد. منتظر زیارت امریه است.

یاور خلیل پور

رونوشت مطابق با اصل گزارش است. [امضا]

[۲۹۳ / ۱۷ / ۱۱]

۱۸۹۰

۲

وزارت کشور - فرمانداری خرم آباد - شماره ۳۴۳ - تاریخ ۱۳۲۲/۱/۲۷
 وزارت کشور - معطوفاً به نامه شماره ۳۴۹۳ و ۵۳۰۵۷ - [مورخ] ۲۱/۹/۲ [۱۳] راجع به حزب
 میهن پرستان به طوری که از شهربانی گزارش رسیده است اخیراً عبدالحسین خرمی که نماینده حزب
 نامبرده است در خرم آباد اقدام به تشکیل حزب نموده و نشریه [ای] هم به نام حزب انتشار داده که یک
 نسخه آن لفاً تقدیم گردید. به شهربانی پاسخ داده شد که حسب الامر مرکز باید به نحو مقتضی جلوگیری
 شود ولی از محتوای اظهار رئیس شهربانی معلوم می شود که برای جلوگیری از تشکیل حزب مزبور در
 خرم آباد احتیاج به دستور صریح مقامات عالیه دارد. مستدعی است در صورتی که باید از تشکیل حزب
 جلوگیری شود مقرر فرمایند صریحاً اعلام تا به شهربانی نوشته شود جداً از این قبیل اجتماعات و تشکیل
 جلسات حزبی جلوگیری گردد.

از طرف فرماندار شهرستان خرم آباد: افخم

[۲۹۳/۱۷/۱۶]
 ۲۸

میهن پرستان (تهران)

۱۸۹۱

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۳۰۷۹ / ۶۶۶۵ - تاریخ ۲۱/۱۱/۱۸ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
 در جلسه مورخ ۲۱/۱۱/۱۳ [۱۳] امتیاز روزنامه میهن پرستان را به نام آقای علی جلالی تصویب نموده
 است بنابراین چاپ و انتشار روزنامه میهن پرستان در تهران به مدیریت و سردبیری خود ایشان مانعی
 ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

[۲۹۳/۴۶/۳۵]
 ۱

۱۸۹۲

۲

وزارت کشور - استانداری ششم - فرمانداری خرم آباد - شماره ۳۶ - تاریخ ۲۲ دی ماه
۱۳۲۲ - محرمانه - مستقیم

وزارت کشور - البته شماره ۱۳۴ روزنامه میهن پرستان صفحه ۱ عنوان «لرستان به طرف انقلاب می رود» را از نظر عالی گذرانده اند. گرچه امنیت لرستان با لشکر ۵ و فعلاً هم وضعیت عادی و ظاهراً انتظار سوئی تصور نمی رود ولی اینکه قطع راه آهن سرتاسر ایران و شوسه بزرگ را پیش بینی نموده اند این قضیه فوق العاده مهم و قابل توجه و انعکاس خیلی بدی در انتظار خارجیها دارد. در صورت اقتضای رأی مبارک مستدعی است امر و مقرر فرمایند دهنده این اعلان خطر را تعیین و تحت بررسی قرار دهند تا اگر واقعاً مدارکی برای اظهار خود داشته باشد معلوم که جلوگیری به عمل آید و هرگاه مدرکی در بین نبود و اعلان دهنده خواسته آرزوی خود را مخالف سیاست دولت به قلم بیاورد مشارالیه و همدستان آن را تحت تعقیب شدید قرار دهند. گزارشاً معروض داشت منوط به امر مبارک است.

فرماندار خرم آباد و لرستان - علامیر

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

ناخدا

۱۸۹۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۰۵۰ / ۱۵۹۰۳ - تاریخ ۲۹ تیرماه ۱۳۲۵ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه ناخدا را به نام آقای امیرقلی معظمی دارای شناسنامه ۴۳ صادره از گلپایگان تصویب نموده است
که با روش: سیاسی - علمی - ادبی - مصور به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند.
مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگندی [امضا]
[۱۲۲۲-۱۰۸۰۰۲]

نامه آزاد

۱۸۹۴

۱

روز ۲۸/۱۰/۱۳۲۰ - شماره ۵۶۸

وزارت فرهنگ - در تاریخ ۳۱ میزان ۱۳۰۳ از طرف آن وزارتخانه محترم امتیاز (نامه آزاد) به نام
(افراسیاب آزاد) طی شماره ۵۱۴۴ صادر و به شماره ۴۲۹ در کتاب ثبت امتیازات جراید قید گردیده و
تسلیم بنده شده است و در قوس ۱۳۰۳ همان سال منتشر گردیده.

نامه آزاد که شماره‌های آن البته در آن وزارتخانه موجود است مورد توجه دولت و ملت واقع و
هیچ‌گاه در دوره سابق هم مورد توقیف واقع نشده است ولی نظر به اینکه نسبت به جراید سانسور شدیدی
برقرار شده و سانسورچی بیسواد در واژه‌ها و عبارات نیز دخالت نموده به طوری که قابل تحمل نبود

ناعلاج موقتاً از نشر خودداری گردید. اینک که خاطر آن وزارت جلیله بر تشویق اهل علم و تعمیم معارف و تنویر افکار عامه و آزادی مطبوعات تعلق گرفته تقاضا دارم مقرر فرمایند شرحی به اداره شهربانی نوشته شود که مانع از نشرنامه آزاد نشوند.

با احترامات فائقه: افراسیاب آزاد [امضا]

خیابان بوذرجمهری - کوچه رشتی ها - نمره ۱۱

[حاشیه ۱]: اداره کل نگارش - مقام وزارت فرمودند صورت کلیه تقاضاکنندگان را تهیه و به عرض برسانند تا دستور کلی مرحمت فرمایند. ۲۰/۱۱/۵ [۱۳]

[حاشیه ۲]: دایره مطبوعات - به عرض مقام ریاست برسانید. ۲۰/۱۱/۶ [۱۳]

[حاشیه ۳]: در سال ۱۳۰۳ امتیاز مجله (نامه آزاد) به قلم افراسیاب آزاد صادر گردیده و شماره اول آن در سال ۱۳۰۳ منتشر گردیده. ۲۰/۱۱/۱۲ [۱۳]

[۲۷۵۶-۵۸۰۰۱]

۲

۱۸۹۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۹۵۳ - تاریخ ۹ اسفند ۱۳۲۰ [۱]

مقام وزارت - آقای افراسیاب آزاد پس از طی تحصیلات مقدماتی وارد مدرسه عالی نظام شده و تقریباً تاسی سال افسر آرتش بوده پس از آن دوره مدرسه سن لویی را تمام نموده و در روزنامه ارشاد به نویسندگی اشتغال می‌ورزد. در همان وقت با اشتراک عده [ای] دیگر به تأسیس دو مدرسه فردوسی و سیروس پرداخته و در این ضمن شغل دولتی تحصیل و وارد خدمت وزارت دارایی می‌شود تا ۱۳۱۶ در آن وزارتخانه مشغول بوده است. از آن موقع به بعد از کار دولت کناره نموده و وزارت دارایی ایشان را مُستعفی قلمداد و به اداره املاک شخصی و مطالعه و نامه‌نگاری می‌پردازد و در سال ۱۳۰۳ موفق به اخذ امتیاز مجله هفتگی به نام آزاد گشته که مسلک آن: علمی - ادبی - اخلاقی - فنی - اقتصادی - فکاهی بوده و در همان سال آن را به صورت روزنامه منتشر نموده است. اینک با ارسال گواهی نداشتن پیشینه بد درخواست نموده است اجازه انتشار مجله نامبرده به ایشان داده شود. مراتب برای استحضار خاطر مبارک معروض و پرونده را به ضمیمه از لحاظ مبارک می‌گذارند.

[امضا]

[حاشیه]: اگر تا این تاریخ قانوناً از صلاحیت نیفتاده است مانعی در اجازه و انتشار مجله نامبرده نخواهد داشت.
[امضای رضا تجدد] ۲۰/۱۲/۱۴ [۱۳]

[۲۷۵۶-۵۸۰۰۱]

۳

۱۸۹۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - تاریخ ۲۰/۱۲/۱۸ [۱۳]

چون آقای افراسیاب آزاد فرزند مرحوم علی (صفاء السلطنه) دارای شناسنامه شماره ۳۱۱۵۰ صادره از بخش ۴ تهران درخواست امتیاز مجله هفتگی به نام نامه آزاد نموده است که در تهران چاپ و منتشر نماید وزارت فرهنگ برطبق فصل سوم قانون مطبوعات مشارالیه را مجاز در چاپ و نشر مجله نامبرده می‌داند.

۱- در موقع چاپ و نشر مجله نامبرده دارنده امتیاز مکلف است کاملاً مواد قانون مطبوعات را رعایت نماید.

۲- بدون تصویب وزارت فرهنگ حق واگذار کردن امتیاز خود را به دیگری ندارد.

۳- در صورتی که از تاریخ صدور این امتیاز تا مدت شش ماه صاحب امتیاز به واسطه مانعی موفق به انتشار [مجله] نامبرده نشود باید به وزارت فرهنگ رجوع نموده تجدید امتیاز نماید.

۴- روش مجله نامبرده: ادبی - علمی - اخلاقی - فنی - اقتصادی - فکاهی خواهد بود.

۵- چون صاحب امتیاز و مدیر مسئول آقای افراسیاب آزاد می‌باشد به موجب ماده (۷) قانون مطبوعات باید در بالای صفحه اول هر شماره در مقابل عنوان صاحب امتیاز و مدیر مسئول نام خود را چاپ و هیچوقت این دو عنوان را از یکدیگر تفکیک ننموده و مدیریت مسئول را به شخص دیگری واگذار نکند.

۶- از هر شماره در موقع انتشار سه نسخه به وزارت فرهنگ و دو نسخه به کتابخانه ملی بفرستد.

۷- در صورت تخلف از هر یک از شرایط مذکور وزارت فرهنگ حق دارد امتیاز نامبرده را لغو نماید.

[حاشیه]: این جانب مدیر مسئول و صاحب امتیاز تعهد می‌کنم برطبق شرایط بالا رفتار نمایم. - [مهر و امضای افراسیاب آزاد]

[۲۷۵۶-۵۸۰۰۱]

۴

۱۸۹۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۲۷۲ / ۵۴۵۵۵ - تاریخ ۱۸ اسفند ۱۳۲۰ [۱]
 آقای افراسیاب آزاد - انتشار مجله هفتگی به نام نامه آزاد با روش: علمی - ادبی - اخلاقی - فنی -
 اقتصادی - فکاهی در تهران توسط شما که مدیر مسؤول و صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.
 از طرف وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۱۰۸۰۰۲ - ۹۹۰]

۵

۱۸۹۸

اداره کل انتشارات و تبلیغات - تاریخ ۱۳۲۱/۲/۱۴
 به عرض برسد: چهار شماره روزنامه (نامه آزاد) از لحاظ مبارک می‌گذرد. طرفداری از چادر - جشن
 عمامه - حملات دروغ و خیلی بی ادبانه همه را منجر نموده است. بسته به رأی مبارک است.
 [امضا]

[حاشیه ۱]: آقای معتمدی - در هیأت وزیران مطرح و قرار شد به وسیله فرماندار نظامی توقیف شود. ۲۱/۲/۱۳ [۱۳]

[حاشیه ۲]: به فرماندار نظامی و رئیس شهربانی اطلاع داده شد. بایگانی شود. ۲۱/۲/۱۴ [۱۳]

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۰۲۵]

۶

۱۸۹۹

تلگراف - از شهری - به [تهران] - شماره تلگراف ۹۷ - تاریخ اصل ۱۳۲۱/۲/۱۷
 مقام محترم جناب آقای نخست‌وزیر - کپیہ اطلاعات - کپیہ ایران - کپیہ اقدام - کپیہ ستاره - چون دوروز
 است که روزنامه (نامه آزاد) که یک نامۀ مذهبی و تحت نظر یک نفر از روحانیون و آزادخواهان اداره
 می‌شود توقیف گردیده تقاضا می‌شود امر و مقرر فرماید که رفع توقیف بشود.
 به نام حفظ مذهب و آزادی - با تقدیم احترامات فائقه: از طرف تجار و کسبه بازار [در ادامه نام حدود بیست
 نفر آمده است].

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۰۲۵]

غره جمادی الاولی ۱۳۶۱ [خرداد ۱۳۲۱ ش.]

مقام منیع ریاست وزرا دامت شوکتہ - توقیف نامه آزاد که یک نامه دینی و مذهبی و اخلاقی می باشد اسباب نهایت افسردگی و دلتنگی بلکه انزجار^۱ و نفرت عموم گشته معلوم نیست موجب توقیف این نامه دینی چیست. واقعاً مایه بسی حسرت است که بادم زدن از آزادی و قانونی بودن مملکت کدام قانون مجوز این امر شنیع شده که یک نامه دینی را که یگانه محبوب تمام ملت و اهالی بوده و مورد توجه مخصوص ایشان باشد بدون اینکه کمترین چیزی که مخالف سیاست دولت و یا قانون باشد از او صادر گردد، توقیف شود. در عین حال که در سایر نامه ها و یا جراید یومیه و یا هفتگی هرگونه انتقادات غیر مؤدبانه به عملیات دولت و شخص وزرای محترم دیده می شود و به بهانه آزادی هرچه می خواهند می نویسند و ادنی مسؤولیتی به ایشان متوجه نگشته و موجب توقیف آنها نمی گردد. پس نتیجه این می شود که فقط و فقط دینی و مذهبی بودن آن نامه مقدس و تذکر دادن آن نکات دینی را سبب توقیف آن گردیده در عین حال که اعلیحضرت همایونی علاقه مندی خاصه به حفظ اساس و اصول دین اسلامی و ترویج احکام شریعت مطهره ابراز می فرمایند. چنانکه در تلگراف حضرت آیه الله آقای اصفهانی دامت برکاته صریحاً اشعار فرموده اند. پس استدعای عموم از آن ریاست جلیله که یگانه پناهگاه و محل امید عموم ایرانی است؛ این است که هرچه زودتر مقرر فرمایند آن نامه مقدس ملی و دینی از توقیف خارج و به نوشتن و تذکرات دینی اهالی را خرسند و خوشدل نماید تا به فراغت خاطر مشغول دعا گویی شوند.

[در ادامه امضای ۱۲ نفر آمده است].

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

اداره نامه آزاد - شماره ۶۱۴ - تاریخ ۱۳۲۱/۳/۱۷

جناب آقای نخست وزیر - از حضور مبارک استدعا دارد مقرر فرمایند رفع توقیف از نامه ملی آزاد که همواره جانبدار آزادی و حکومت دمکراسی می باشد، به عمل آورند.

مدیر و صاحب امتیاز نامه آزاد: [امضای افراسیاب آزاد و مهر اداره نامه آزاد]

[حاشیه]: فعلاً بایگانی شود تا ترتیب اساسی به کار روزنامه ها داده شود.

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۱۹۰۲

۹

روزنامه آزاد - شماره ۳۹ - تاریخ ۲۱ مرداد ماه ۱۳۲۱

وزارت جلیله فرهنگ - امتیاز روزنامه آزاد در تاریخ ۱۳۰۱ به این جانب داده شده و فعلاً در تهران انتشار می‌یابد. روزنامه «نامه آزاد» هم در تاریخ ۱۳۰۳ به آقای افراسیاب آزاد اعطا شده و آن هم فعلاً در تهران منتشر می‌شود. ولی آقای افراسیاب کلیشه روزنامه خود را طوری درست کرده‌اند که با روزنامه آزاد اشتباه می‌شود به این معنی کلمه «نامه» که جزء امتیاز است کوچک نوشته و آزاد را مانند کلیشه روزنامه آزاد با خط درشت نوشته‌اند.

اولاً روزنامه فروشان در موقع فروختن روزنامه نامه آزاد صدا می‌کنند آزاد و این عمل اشتباه کاری است و اغلب مردم از این بابت شکوه دارند.

ثانیاً مراسلات و تلگرافات حتی اشخاصی که با ایشان کار دارند یا بالعکس با بنده کار دارند عوضی مراجعه می‌کنند و این مسأله اسباب زحمت و دردسر شده است. بنابراین تقاضا دارد مقرر فرمایند آقای افراسیاب آزاد کلمه (نامه) که جزء امتیاز ایشان است با حروف درشت در جلوی کلمه آزاد بگذارند که این اشکالات مرتفع شود.

[امضای عبدالقدیر آزاد]

[۲۷۵۶-۵۸۰۰۱]

۱۹۰۳

۱۰

نامه آزاد - تاریخ ۷ مهر ماه ۱۳۲۱ - شماره ۷۱۸

جناب آقای قوام نخست‌وزیر ایران - مفتخراً تحصیل اجازه می‌نماید تذکر دهد پیشنهادهایی که در نامه آزاد از نظر خیراندیشی درج می‌شود بدون در نظر داشتن هزینه و زحمتی مهمترین وسیله وحدت دولت و ملت خواهد بود. البته خاطر عالی مستحضر است که نامه آزاد همواره جانبدار حق بوده به استظهار حسن نیت آن جناب از کلیه اقدامات مشعشع مقام نخست‌وزیری پشتیبانی نموده است. با تقدیم یک نسخه از نامه شماره ۵۴ متمنی است عندالاقضاء توجه ملوکانه را به مندرجات سرمقاله آن جلب فرمایند.

با احترامات فائقه مدیر روزنامه یومیه نامه آزاد: [امضای افراسیاب آزاد امضا و مهر روزنامه نامه آزاد]

[حاشیه]: مواردی را که تذکر داده‌اند. در اقتباسات روزانه به موقع خود به عرض رسیده است.

[امضای احمد بهار] ۱۳۲۱/۷/۱۳:

سه فقره اقتباسات روزهای ۲۵ - ۲۶ - ۲۷/۶/۲۱ [۱۳] و اول مهرماه پیوست است. [امضای احمد بهار]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۱۱

۱۹۰۴

نامه آزاد - اول خیابان باب همایون - تاریخ ۴ آبان ماه ۱۳۲۱ - شماره ۸۱۰

جناب آقای قوام السلطنه نخست‌وزیر - افراسیاب آزاد نویسنده نامه آزاد به شهادت وجدان خودتان تنها کسی است که فی الواقع از روی احساسات پاک و بی‌آلایش و بدون هیچ‌گونه توقع شخصی و نظر خصوصی به حسن نیت آن جناب علاقه‌مند و اطمینان دارد که کشور ایران در این گیرودار می‌تواند در سایه شهامت و استعداد ذاتی جناب عالی کشتی شکسته را به ساحل نجات برساند.

اینک یکی از مقالاتی که اخیراً به مناسبت هیاهوی ارباب غرض با صراحت لهجه نگاشته و منتشر ساخته، از نظر مبارک می‌گذراند و خاطر مبارک را از پشتیبانی یک عده از مردمان بی‌غرض این کشور مستحضر می‌دارد.

در برابر کسانی که همواره در صدد اعمال اغراض شخصی هستند کسانی هم پیدا می‌شوند که با کمال درستی و راستی، حق را از باطل تشخیص داده از روی ایمان جانبدار دولت‌های خیرخواه می‌باشند. من از صمیم قلب موفقیت آن جناب را در پیشرفت نیت حسنه و ترمیم خرابکارهای گذشته و بهبودی اوضاع خواربار کشور و حفظ امنیت قضایی که سرلوحه برنامه کابینه جناب عالی بوده، خواستار است.

با احترامات فائقه مدیر روزنامه یومیه آزاد: افراسیاب آزاد [امضا]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۲

۱۹۰۵

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۴۱۸۵ - تاریخ ثبت ۲۱/۹/۱۴ [۱۳]

وزارت خواربار - پیرو نامه شماره ۲۲۹۹۷ - [مورخ] ۲۱/۹/۲ [۱۳] راجع به تقاضای عده‌ای از مدیران جراید تهران در خصوص فروش مقدار کاغذی که در آن وزارتخانه موجود می‌باشد، قدغن فرمایید در موقع تقسیم آقای افراسیاب آزاد مدیر نامه آزاد را نیز در نظر بگیرند.

آقای افراسیاب آزاد - در پاسخ نامه ساله ۲۱/۸/۴ [۱۳] راجع به تقاضای فروش مقداری از کاغذ موجود در وزارت خواربار اشعار می‌دارد به وزارت نامبرده نوشته شد در واقع تقسیم کاغذ احتیاجات روزنامه آزاد را نیز در نظر بگیرند.

[امضای هادی اشری] ۹/۱۰ [۱۳۲۱]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۳

۱۹۰۶

آقای افراسیاب آزاد مدیر نامه آزاد دو نامه جداگانه نوشته یکی به ضمیمه دو شماره نامه آزاد که در هریک مقاله‌ای مربوط به قضایای روز و لزوم همکاری با دولت و تقدیر از جناب آقای نخست‌وزیر و ملامت برخی نمایندگان مغرض نگاشته شده و در نامه دیگر تقاضا دارد مقرر فرمایند وزارت خوار [بار] از فروش دو تن کاغذ مکشوفه به او که نهایت احتیاج را به کاغذ دارد، مضایقه نکند.

ناظرزاده

[حاشیه]: به وزارت خواربار نوشته شود، در توزیع کاغذ روزنامه (نامه آزاد) را فراموش نکنند. ۲۱/۹/۱۷ [۱۳] [امضا]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۴

۱۹۰۷

مورخه ۲۱/۹/۲۱ [۱۳]

جناب آقای قوام نخست‌وزیر ایران - پیشنهاد مندرج در شماره ۴۲ نامه آزاد را برای جلب توجه از نظر مبارک می‌گذرانم.

با تقدیم احترام - مدیر نامه یومیه آزاد: افراسیاب آزاد [امضا]

[حاشیه ۱]: پیشنهاد - دوهزار نفر از مشمولینی که در سربازخانه خدمت می‌کنند هزارنفر به شهربانی واگذار و در محلات دوردست که پاسبان ندارد پاسبانی کنند، هزارنفر دیگر تحت امر فرماندار نظامی تهران بر طبق نقشه [ای] که مدیر این روزنامه طرح می‌کند به تفتیش عملیات مأمورین دولت دکانهای خواربار فروشی و امور مالی مشغول گردیده گزارش خود را بدهد.

[حاشیه ۲]: این مطلب ضمن خلاصه‌های روزانه به عرض رسیده است. بایگانی شود. ۲۱/۶/۲۸ [۱۳]: [امضای احمد

بهار]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۱۹۰۸

۱۵

نامه آزاد - اول خیابان باب همایون - تاریخ ۲۲/۹/۵ [۱۳] - شماره ۲۱۲

جناب آقای نخست‌وزیر - نظر به این که غالب جراید از کاغذ و اعلانات دولتی استفاده نموده ولی تاکنون به روزنامه (نامه آزاد) به هیچ وجه کاغذ دولتی داده نشده و هر دفعه که مطالبه کاغذ نموده و کار به آن جا رسیده است که استحقاق این روزنامه مسلم دیده شده روزنامه دچار توقیف شده است. مخصوصاً در کابینه جناب آقای قوام این عمل سابقه رسمی هم دارد. اینک که رفع توقیف از این روزنامه شده، بنده از یک طرف باگرانی و فقدان کاغذ روبرو و از طرفی کاربردازی وزارت دارایی از دادن آگهی خودداری دارند. مستدعی است مقرر فرمایند وزارت دارایی در تقسیم کاغذ و آگهی عدالت را در نظر گرفته و حق جراید ملی را که بنیه مالی آنها در نتیجه توقیفهای مکرر مورد لطمه واقع شده است محفوظ دارند.

با تقدیم احترامات فائقه - مدیر روزنامه نامه آزاد: افراسیاب آزاد [امضا]

[حاشیه]: در این باب سابقه موجود نیست. به وزارت دارایی مراجعه می‌شود. [۲۲/۹/۹] [۱۳]

[۱۱۹۰۰۳-۱۰۸]

نامه اراک

۱۹۰۹

۱

تلگراف - از اراک - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۲۸ - تاریخ وصول ۱۱/۲۱ [۱۳۲۰/]

جناب آقای نخست‌وزیر - باقر موسوی مدیرنامه اراک دو روز است به جرم مقاله [ای] که در غیاب او به امضای دیگری درج گردیده زندانی است. تقاضای استخلاص فوری دارم.

خانم موسوی

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ [و] به وزارت کشور بنویسند، موضوع را گزارش دهند. [۱۱/۲۲] [۱۳۲۰/]

[۱۱۹۰۰۳-۱۰۸]

۲

۱۹۱۰

وزارت پست و تلگراف و تلفن - اداره دفتر وزارت - به تاریخ ۱۳۲۰/۱۱/۲۳ - شماره ۱۴۶۷ / م - پیوست: ۱ - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً رونوشت گزارش رمز تلگرافی پستل اراک برای استحضار خاطر مبارک به ضمیمه تقدیم می‌شود.

وزیر پست و تلگراف و تلفن: [امضای حمید سیاح]

[۱۰۸-۱۱۹۰۰۳]

۳

۱۹۱۱

وزارت پست و تلگراف و تلفن - رونوشت گزارش رمز اراک
گزارش ۲۰/۱۱/۲۲ [۱۳] پیرو گزارش (۶۱۶۴) بیستم جاری - نظر به اینکه مقاله زیر عنوان «سرگردنه» در شماره ۸۵۹ - مورخه ۱۵ بهمن جمله‌های زننده به رئیس‌ان و قانونگذاران درج شده بود از طرف رئیس فرهنگ و بعضی از رئیس‌ان ادارات با اطلاع آقای فرماندار اراک به وسیله دادستان اقداماتی به عمل آمده در نتیجه برای بازجویی مدیرنامه اراک در شهربانی بازداشت گردید و مشغول اقدامات بازجویی می‌باشند.

وصالی

رونوشت با اصل یکی است [مهر وزارت پست و تلگراف و تلفن]

[۱۰۸-۱۱۹۰۰۳]

۴

۱۹۱۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۷۰۱ / ۴۸۶۸۵ - تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۲۰ [۱] - ضمیمه یک شماره روزنامه
جناب آقای نخست‌وزیر - بازگشت به رونوشت نامه شماره ۱۷۳۵۳ - [مورخ] ۲۰/۱۱/۲۳ [۱۳] به قرار اطلاعی که حاصل شده آقای موسوی مدیر روزنامه اراک به مناسبت مقاله [ای] که زیر عنوان

«سرگردنه» در شماره ۸۵۸- مورخ چهارشنبه پانزدهم بهمن ماه روزنامه [نامه] اراک درج کرده است و به مقاماتی توهین نموده مورد تعقیب دادستان اراک واقع در نتیجه چند روزی بازداشت و پس از آن آزاد شده است. عین شماره ۸۵۸ روزنامه نیز به ضمیمه تقدیم می شود که مقرر فرمایند پس از بررسی اعاده دهند.

وزیر فرهنگ: [امضای مصطفی عدل]

[حاشیه]: روزنامه را برگردانید و به شاکی هم پاسخ دهند. [۱۳۲۰/۱۲/۲۶]

[۱۰۸-۱۱۹۰۰۳]

۵

۱۹۱۳

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۹۵۹۰ - تاریخ ثبت ۲۰/۱۲/۲۷ [۱۳]

بانو موسوی - در پاسخ تلگراف شماره ۳۲۸ - [مورخ] ۲۰/۱۱/۲۱ [۱۳] راجع به آقای باقر موسوی مدیر روزنامه اراک اشعار می دارد: برابر گزارش وزارت فرهنگ نامبرده به واسطه درج مقاله توهین آمیز مورد تعقیب دادستان اراک واقع و به این جهت چند روز بازداشت گردیده و بعد آزاد شده است.

[امضای هادی اشتری] ۱۲/۲۷ [۱۳۲۰/]

[۱۰۸-۱۱۹۰۰۳]

۶

۱۹۱۴

نامه اراک - تاریخ ۲۸/۱۰/۲۱ [۱۳] - شماره ۱۸۸

جناب آقای نخست وزیر - روزنامه اراک نه سال و ده ماه است در شهر اراک انتشار یافته و مقصد اصلی از انتشار این نامه جلب نفع مادی و وسیله ارتزاق نبوده بلکه نقطه نظر و هدف این روزنامه خدمت به توسعه فرهنگ و ترقی سطح افکار عمومی بوده و در راه این مقصود مقدس در هر سال حداقل چهل هزار ریال زیان تحمل نموده و اگر از این خدمت فرهنگی خودداری می نمود یگانه چاپخانه و روزنامه این شهر تعطیل و چراغی که در راه هدایت افراد گذارده بودیم یک باره خاموش می شد. در سال ۱۳۱۲ هنگامی که شروع به روزنامه اراک نمودیم تا مدت یک سال هر روز هزار شماره

روزنامه چاپ و درب منازل و دکاکین بدون دریافت بها به رایگان در دسترس اهالی و اشخاص بیسواد گذاشتیم و در ظرف این مدت نیز هرکس بضاعت مالی داشت آبونمان این نامه را می‌پرداخت و درحقیقت مدیر این نامه یک چاپخانه بزرگ و قسمتی از تمکن مالی خود را به آموزش اهالی اراک اختصاص داده و با این وضع توانستیم مردم را بخواندن روزنامه تشویق نماییم.

خط مشی این روزنامه، ایجاد وحدت بین دولت و ملت بوده و مندرجات آن بزرگترین گواه است که هیچ‌گاه پیرامون انتشار مقالات ناشایست که باعث تشویش اذهان باشد، نگردیده و همیشه سعی می‌نموده با نشر مقالات سودمند خوانندگان خود را به شاهره سعادت و نیکبختی رهبری نماید.

پس از تصویب قانون اصلاح قانون مطبوعات و وصول بخشنامه آن جناب دایر بر تعطیل جراید شهرستانها در تاریخ هفتم دی ماه این نامه تعطیل گردید و از آن روز تا کنون درصدد بوده‌ایم که وضعیت کارکنان این نامه را با آیین نامه شورای عالی فرهنگ مطابقت دهیم ولی نه تنها صاحب امتیاز و نویسندگان این نامه دارای دانشنامه لیسانس نیستند بلکه در شهر اراک شخص و یا اشخاصی یافت نمی‌شوند که بتوانند مطابق مواد این آیین نامه روزنامه نوشته و آن را منتشر سازند.

شب ۲۵ دی ماه رادیوی ایران اطلاع داد که لایحه‌ای با قید دو فوریت از طرف عده‌ای از نمایندگان به مجلس تقدیم گردیده که روزنامه‌هایی که پانزده سال سابقه انتشار دارند از ماده اول آیین نامه مستثنی می‌باشند. معلوم می‌شود، مجرم و مستخلف و مستوجب تعطیل فقط معدودی روزنامه‌های معتدل و متوسط مرکز و ولایات (از قبیل نامه اراک) بوده‌اند که با آنکه هرگز پا از جاده اعتدال و سلامت بیرون نگذاشته‌اند متأسفانه باید تحت تحدید و تضییق قانون جدید مطبوعات باقیمانده از انتشار محروم باشند و گرنه جراید مهم و تندرو که رویه بعضی از آنها معلوم است چه با قانون جدید و چه با قانون قدیم خود را از تنگنای توقیف و تعطیل خارج ساخته‌اند که به انتشار خود ادامه و خواهند داد. ما سد راه دیگران نمی‌شویم ولی آیا روزنامه اراک باید به جرم اینکه پنجسال دیرتر شروع به کار کرده از انتشار محروم شود و یاد در سبک و روش و جریان نامه‌نگاری دهساله‌گناهی مرتکب شده که باید کیفر او تعطیل باشد. چون اعتماد کامل به بی‌نظری و توجه آن جناب داریم یاد آور می‌شویم که شاید یک روزنامه برای شهر اراک زیاد می‌باشد و اگر روزنامه اراک تعطیل گردد تصور نمی‌رود که یک نفر دیگر در اهالی اراک وجود داشته باشد که از وقت و مال خود صرف‌نظر نموده و با تحمل زیان خود را حاضر سازد که برای تنویر افکار اهالی یک روزنامه برای این شهر به وجود آورد.

بنابراین تقاضا داریم مقرر فرمایید انتشار دهساله روزنامه اراک را که پای کمی از هرگونه تألیف و تصنیفی ندارد از طرف مدیر این نامه برای معافیت از مواد ۵ و ۶ آیین نامه بپذیرند و با دریافت مدارک شایستگی اخلاقی و توانایی مالی به صدور امتیاز نامه اراک اقدام نمایند و راضی نشوند یک بنگاهی که توانسته است عده‌ای کارمند چاپخانه و دفتری را برای انتشار یک روزنامه به کار مشغول سازد و کانون گردآمدن فضلا و نویسندگان اراک است، منحل گردد.

مدیر نامه اراک: باقر موسوی [امضا] ۲۸/۱۰/۲۱ [۱۳]

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

۷

۱۹۱۵

تلگراف - از اراک - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۷۱۱ - تاریخ اصل ۳۰ [۱۳۲۱/۱۰/۱] -
تاریخ وصول ۱۱/۱ [۱۳۲۱]

جناب آقای نخست‌وزیر - کپیه وزارت فرهنگ - کپیه جناب آقای سزاوار - یگانه روزنامه این شهر که ده سال متوالی انتشار یافته و تنها راهنمای افکار اهالی این شهرستان می‌باشد، متأسفانه بیست روز است تعطیل گردیده علاوه بر تأثر روحی کلیه آگهی‌های رسمی و غیررسمی معوق، استدعا داریم؛ امر و مقرر فرمایند اجازه انتشار نامه اراک صادر و اهالی را قرین تشکر و امتنان فرمایند.

[در ادامه نام حدود ۱۵ نفر آمده است]

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

۸

۱۹۱۶

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۱/۱۱/۷ - شماره ۳۰۱۲۳

وزارت فرهنگ - باتوجه به رونوشت تلگراف شماره ۷۱۱ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۱ [۱۳] محمدعلی شاهین و چند نفر دیگر راجع به تقاضای اجازه انتشار روزنامه «اراک» که مستقیماً به وزارت فرهنگ فرستاده شده است قدغن فرمایید طبق قانون و آیین نامه مطبوعات در این باب اقدام و پاسخ تلگراف را هم صادر نمایند.

نخست‌وزیر

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

تلگراف - از اراک - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۴۲ - تاریخ وصول ۱۱/۱۲/۱۳۲۱] [۱۳۲۱/۱۱/۱۲]

مجلس شورای ملی - ۱۴ رنوشت عیناً جناب آقای نخست وزیر - وزارت فرهنگ - آقایان: بیات - سزاوار - دشتی - معدل - طباطبایی - انوار، نمایندگان محترم مجلس - مهر ایران - کیهان - باختر - خورشید ایران - داد - اقدام - با توجه به اینکه عدل و انصاف هدف و اساس کلیه قوانین موضوعه است و وجود یک روزنامه ملی که فقط به منظور تنویر افکار عمومی ده سال با تحمل خسارت منتشر گردیده برای شهرستان اراک لازم است و علت اصلی تصویب قانون و آیین نامه جدید مطبوعات جلوگیری از نشر نامه هایی بوده که برخلاف ادب و وظیفه اخلاقی روزنامه نگاری می نمودند. روزنامه اراک که یک روزنامه محلی و مورد توجه عموم است البته سزاوار نیست، ۵۰۰۰۰ نفر اهالی اراک به جرم اینکه پنج سال دیرتر دارای روزنامه شده اند از این موهبت محروم باشند. استدعا داریم در تصویب این گونه قوانین عدل و انصاف و توسعه فرهنگ و مصلحت کشور و حقوق حقه اهالی شهرستانها را مطمح نظر قرار دهید. اینک به نام علاقه مندی به هر روزنامه محلی تقاضای عطف توجه و اجازه انتشار نامه اراک که علاوه بر تنویر افکار از لحاظ اطلاعات مثبتی و سایر امور شهری لازمه این شهرستان می باشد، می نمایم.

از طرف اهالی و بازرگانان اراک در ادامه نام ۱۰ نفر آمده است]

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ بنویسید: زودتر به این درخواست رسیدگی کنند و نتیجه را هم گزارش دهند.

[۱۳۲۱/۱۱/۱۳]

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

دفتر نخست وزیر - شماره ۳۱۲۰۵ - تاریخ ثبت ۲۱/۱۱/۱۸ [۱۳]

وزارت فرهنگ - رنوشت تلگراف شماره ۲۴۲ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۱۲ [۱۳] چند نفر از اهالی و بازرگانان اراک راجع به تقاضای اجازه انتشار روزنامه اراک مستقیماً به وزارت فرهنگ فرستاده شده است. قدغن فرمایید در این باب طبق قانون و آیین نامه مربوطه رسیدگی و اقدام مقتضی به عمل آورده و نتیجه را اطلاع دهند.

[امضای مرتضی فخرایی] ۲۱/۱۱/۱۴ [۱۳]

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

۱۹۱۹

۱۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۰۰۱ / ۴۲۷۷۱ - تاریخ ۴ اسفند ماه ۱۳۲۱ -
ضمیمه نامه آیین نامه

جناب آقای نخست وزیر - پاسخ نامه شماره ۳۰۶۸۱ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۱۳ [۱۳] به طوری که از نامه آقای باقر موسوی مستفاد می شود ایشان شخصاً مدارک علمی و تالیفاتی ندارند که برطبق قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ بتوانند امتیاز روزنامه تحصیل نمایند و به مناسبت آنکه روزنامه ایشان پانزده سال منتشر نشده مشمول قانون ۲۴ دی ماه نمی شوند و از این جهت درخواست نموده اند دوره چند ساله روزنامه ایشان برای معافیت از مواد ۵ و ۶ آیین نامه پذیرفته شود. ولی هیأت رسیدگی در جلسات قبل نسبت به درخواستهای متشابه با آن اظهار نظر نموده اند که روزنامه را نمی توان به جای تألیف محسوب داشت.

در مورد روزنامه های شهرستانها برطبق ماده چهاردهم آیین نامه چهاردهم دی ماه آیین نامه [ای] به تصویب شورای عالی فرهنگ رسیده که یک نسخه از آن با عین نامه آقای باقر موسوی به ضمیمه تقدیم می گردد.
وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[حاشیه]: آقای ناظرزاده - جواب به مراجعه کننده در زمینه همین پاسخ بدهید. ۱۲/۵ [۱۳۲۱]

[۱۰۸۰۰۲ - ۹۶۴]

[سند ضمیمه]

۱۹۲۰

وزارت فرهنگ

آیین نامه رسیدگی به درخواستهای امتیاز و مدیری و سردبیری روزنامه ها و مجلات در شهرستانها:
۱- درخواست امتیاز روزنامه و مجله یا مدیری و سردبیری آن در شهرستانها باید بامدارک مذکور در آیین نامه اجرای قانون مصوب دی ماه ۱۳۲۱ به اداره فرهنگ محل تسلیم شود.
۲- در شهرستانهایی که شعبه شورای عالی فرهنگ دایر است درخواست در آن شورا مورد رسیدگی

قرار گرفته و نظر شورانفياً یا اثباتاً با پرونده امر به اداره کل نگارش وزارت فرهنگ ارسال می‌گردد تا پس از طرح در هیأت رسیدگی مرکز به شورای عالی فرهنگ تقدیم شود.

۳- اگر درخواست‌کننده باید امتحان بدهد به او ابلاغ می‌شود که در جلسات امتحانی که در تهران تشکیل خواهد شد، حضور یابد.

۴- تاریخ اولین جلسه امتحان برای داوطلبان شهرستانها روز ۱۶ اسفند ماه ۱۳۲۱ خواهد بود. از سال ۱۳۲۲ به بعد جلسات امتحانی دو مرتبه در سال در ۱۵ فروردین و ۱۵ مهر دایر خواهد شد. چنانچه این ایام مصادف با روزهای تعطیل باشد امتحان به روز بعد موکول خواهد شد.

۵- در شهرستانهایی که شعبه شورای عالی فرهنگ وجود ندارد رئیس فرهنگ پرونده درخواست‌کننده را با توجه به مقررات آیین‌نامه چهاردهم دی ماه ۱۳۲۱ تکمیل کرده و مدارک مذکور در ماده نهم آن آیین‌نامه را پس از تحقیقات کامل دربار حسن شهرت و صلاحیت اخلاقی درخواست‌کننده و با اظهار نظر صریح در این مورد به اداره کل نگارش ارسال می‌دارد تا در هیأت رسیدگی مطرح شود.

۶- سایر تشریفات لازم برای رسیدگی و تصویب درخواستها برطبق آیین‌نامه مصوب چهاردهم دی ماه به عمل خواهد آمد.

[۹۶۴-۱۰۸۰۰۲]

۱۲

۱۹۲۱

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی - ۳۴۶۸۰ - تاریخ ثبت ۲۱/۱۲/۱۰ [۱۳]

آقای باقر موسوی - در پاسخ نامه مورخ ۲۹/۱۰/۲۱ [۱۳] راجع به تقاضای صدور امتیاز (نامه اراک)

به نام شما اشعار می‌دارد:

طبق گزارش وزارت فرهنگ چون شما مدارک علمی و تالیفاتی ندارید برطبق قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه نمی‌توانید امتیاز روزنامه تحصیل بنمایید. ضمناً روزنامه شما هم پانزده سال منتشر نشده و مشمول قانون ۲۴ دی ماه نمی‌شوید و اینکه درخواست نموده‌اید، دوره چند ساله روزنامه برای معافیت از مواد ۵ و ۶ آیین‌نامه پذیرفته شود، هیأت رسیدگی در جلسات قبل نسبت به درخواستهای مشابه به آن اظهار نظر نموده‌اند که روزنامه را نمی‌توان به جای تالیف محسوب داشت. بنابراین بهتر

است شخصاً به اداره مربوطه مراجعه و از جریان آن اطلاع حاصل نماید.

رئیس دفتر نخست‌وزیر

[۱۰۸۰۰۲-۹۶۴]

۱۳

۱۹۳۲

تلگراف - از اراک - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۴۷ - تاریخ وصول ۱/۳ [۱۳۲۲]

جناب آقای نخست‌وزیر - چهار رونوشت آقای سزاوار وزارت فرهنگ - آقای ملک الشعرا شورای عالی فرهنگ - سه ماه است شهر اراک بدون روزنامه می‌باشد. پرونده روزنامه اراک که به تصویب شعبه شورای عالی فرهنگ رسیده به مرکز ارسال، انتظار داشتیم فوری تصویب و شروع به انتشار نماید. ولی متأسفانه تأخیر باعث تضییع حقوق اهالی گردیده، اینک استرحاماً تقاضای صدور اجازه را داریم. از طرف اهالی اراک
[در ادامه نام حدود ۱۱ نفر آمده است.]

[حاشیه]: به خود باقر موسوی مدیر روزنامه اراک پاسخ مقتضی داده شده است. بایگانی [شود]. ۲۲/۱/۱۱ [۱۳]

[۱۰۸۰۰۲-۹۶۴]

نامه پزشکان

۱۹۳۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۸۸۳ / ۲۳۰۷۹ - تاریخ ۸ آبان‌ماه [۱۳۲۲]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله نامه پزشکان را به نام آقای دکتر محمد میر دامادی اصفهانی تصویب نموده که به مدیری و سردبیری خودشان در مشهد چاپ و منتشر نمایند، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

کفیل وزارت فرهنگ

کفیل وزارت فرهنگ: [امضای محمد وحید]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۱۰۸۰۰۲-۱۱۲۶]

نامه جوانمردان

۱۹۲۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۹۲۹ / ۱۰۵۴ - تاریخ ۱۳۲۵/۲/۱۱

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه نامه جوانمردان را به نام آقای میرزکی کمپانی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۰۱-۱۰۸۰۰۲]

نامه راه

۱۹۲۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۰۵۷ / ۷۲۸۴ - تاریخ ۱۲ اسفند ماه

[۱]۳۲۱

وزارت راه - پاسخ نامه شماره ۱۰۱۴۵ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۵ [۱۳] برطبق قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] شورای عالی فرهنگ انتشار نامه راه از طرف آن وزارت به مدیری آقای محمد سعیدی و سردبیری آقای حسین حجازی تصویب گردید.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می شود. -

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۱۹۲۶

۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۹۸ / ۲۲۸۵۱ - تاریخ ۷ آبان ماه ۱۳۲۲ [۱]
وزارت راه - شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۲/۷/۲۶ [۱۳] تبدیل نام نامه راه را به راه نوین
تصویب نموده است.

کفیل وزارت فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

کفیل وزارت فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۱۲۷-۱۰۸۰۰۲]

نامه رهبر

۱۹۲۷

۱

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۱/۸/۱۷ - شماره ۲۱۸۲۶

جناب آقای وزیر فرهنگ - اسکندری برای گرفتن امتیاز روزنامه به آن وزارت مراجعه خواهد نمود.
قدغن فرماید امتیاز روزنامه که نامبرده تقاضا خواهد نمود طبق مقررات صادر نمایند. اسم روزنامه بدو
باید به اطلاع این جانب برسد. خود آقای ایرج نام «پیک» را انتخاب نموده‌اند. چون «پیک» با کسر هم
خوانده می‌شود و به معنای نیش است و این عنوان مطلوب نیست بهتر است نام دیگری غیر از «دنیاء» که آن
هم لفظ عرب و خیلی عریض و طویل است اختیار نموده بعد از مراجعه به این جانب اجازه صادر نمایند.
نخست‌وزیر

[حاشیه]: یادداشت - مقام ریاست دفتر مقرر فرمودند به آقای اسکندری نوشته شود که به وزارت فرهنگ نوشته شد، به
آن وزارت مراجعه نمایند. ۱۳۲۱/۸/۱۷

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۱۹۲۸

۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۲۶۹/۶۲۴۴ - تاریخ ۳۰ دی ماه ۱۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

در جلسه مورخ ۲۹/۱۰/۱۳۲۱ [۱۳] امتیاز روزنامه نامه رهبر را به نام آقای ایرج اسکندری تصویب نموده، بنابراین چاپ و انتشار «نامه رهبر» در تهران به مدیری و سردبیری ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲ - ۹۵۹]

۳

۱۹۲۹

تلگراف - از بهشهر - به تهران - شماره تلگراف ۶۶ - تاریخ اصل ۲۸/۲/۱۳۲۲ [۱۳] - تاریخ وصول ۳/۲/۱۳۲۲ [۱۳]

جناب آقای نخست‌وزیر - کپی روزنامه مردم - کپی روزنامه رزم - کارگران از توقیف‌کننده روزنامه رهبر که ناشر افکار و مدافع حقوق اکثریت توده ملت ایران [است] متنفر، چون توقیف جراید برخلاف قانون اساسی است جداً تقاضای رفع توقیف آن روزنامه محبوب را می‌نمایم.
شورای محلی اتحادیه کارگران کارخانه جیت‌سازی بهشهر.

[حاشیه]: روزنامه رهبر از توقیف خارج و اخیراً منتشر شده است. بایگانی شود. ۴/۲/۱۳۲۲ [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲ - ۹۰۳]

۴

۱۹۳۰

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۹۵۴/ن - تاریخ ۳/۲/۱۳۲۲

ریاست اداره کل شهربانی - متمنی است قدغن فرماید از روزنامه رهبر رفع توقیف نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی

رونوشت جهت استحضار جناب آقای نخست‌وزیر ایفاد می‌گردد. - فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲ - ۹۰۳]

۱۹۳۱

۵

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۲/۳/۲۲[۱۳] - شماره ۱۸۲۶۴
جناب آقای نخست‌وزیر - در شکایت از توقیف روزنامه رهبر و درخواست آزادی آن تلگرافهایی به
شماره ۳۳۳۲ و ۳۳۳۳ و ۷۰۱ از اصفهان و شماره ۱۲۷ از رشت و ۱۲۰۵ از مشهد مخابره و ملاحظه
فرموده‌اند. اگر جوابی به دادخواهان داده شده مقتضی است مجلس را آگاه فرمایید.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای حسن اسفندیاری]

[۸۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۹۳۲

۶

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۱۰۷ - تاریخ اصل ۱۹/۵/۱۳۲۲
- تاریخ وصول ۲۰/۵/۱۳۲۲]

مجلس شورای ملی - رونوشت جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت روزنامه رزم - رونوشت
خورشید ایران - جبهه آزادی - توقیف بدون علت روزنامه آزادیخواه رهبر در شهر اصفهان ایجاد تنفر،
مخصوصاً اقدام غیرقانونی دولت در این موقع انتخابات آزادی را تهدید لذا به نام حفظ قانون و آزادی
تقاضای رفع توقیف فوری نامه رهبر را داریم.

کمیته ایالتی حزب توده ایران اصفهان: فداکار

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۱۹۳۳

۷

جناب آقای نخست‌وزیر^۱ - رونوشت آزادگان - آژیر - دماوند - ستاره - فرمان - مردم - نجات ایران -
رزم - توده کارگران دادگستری و دارایی نسبت به اقدامات خلاف رویه فرمانداری نظامی مبنی بر توقیف
غیرقانونی روزنامه رهبر که یگانه پشتیبان حقیقی زحمتکشان ایران است و روزنامه‌های خورشید ایران و
دادکه از طرفداران با شهامت جبهه آزادی می‌باشند، شدیداً اعتراض نموده و تقاضای رفع توقیف فوری
آنها را داریم.

[در ادامه نام حدود هشتاد و شش نفر آمده است].

[۸۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱. این سند فاقد شماره و تاریخ می‌باشد ولی در حاشیه سند، تاریخ ۲۶/۵/۱۳[۱۳] آمده است.

۸

۱۹۳۴

جناب نخست وزیر^۱ - کپیه نامه آزادگان - آژیر - توده ایران - خورشید ایران - صدای ایران - فرمان - مردم - نجات ایران - رزم - از توقیف غیرقانونی روزنامه محبوب رهبر که حامی کارگران است و نامه خورشید ایران که عضو رسمی جبهه آزادی است بدین وسیله اعتراض، تقاضای رفع توقیف فوری داریم.

[در ادامه نام و امضای حدود ۱۰۷ نفر آمده است].

[۸۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۹

۱۹۳۵

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۳۲۲/۵/۲۹ [۱] - شماره ۲۱۰۲۲ - پیوست ندارد
جناب آقای نخست وزیر - پیرو شماره ۱۸۲۶۴ - [مورخ [۲۲/۳/۲] [۱۳]] راجع به درخواست رفع توقیف روزنامه رهبر تلگرافی از نقاط زیر:

سمنان - رشت - پهلوی - نوشهر - چالوس، مستقیماً به آن مقام مخابره و رونوشتی هم به مجلس تقدیم شده است. بدیهی است از جریان امر و جوابی که به تلگرافات مزبور داده می شود مجلس را نیز آگهی خواهید فرمود.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای حسن اسفندیاری]

[۸۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۱۹۳۶

اتحادیه کشاورزان مازندران - شهرستان چالوس - تاریخ ۱۳۲۲/۲/۳
مقام نخست وزیری، کپیه مجلس شورای ملی - روزنامه های رزم - آژیر - مردم - ستاره - نجات ایران - مارعیای کلارستاق و کلاردشت و چالوس و کارگران کارخانه حریربافی می خواهیم بدانیم آقای سهیلی نخست وزیر و نمایندگان مجلس شورای ملی ایران که خود را طرفداری آزادی و اجرا کننده قانون اساسی

۱. این سند فاقد تاریخ و شماره می باشد ولی در حاشیه سند، عبارت «آقای صدیقی ۳۲۲/۵/۲۶ [۱۳]» به عنوان دستور آمده است.

مشروطیت می‌دانند، چرا تاکنون گذاشته و صبر کرده‌اند روزنامه‌های طرفدار آزادی توقیف باشد. ما جداً تقاضا می‌کنیم که هر چه زودتر رفع توقیف کلیه روزنامه‌های آزادیخواه، به ویژه روزنامه با شهامت رهبر و خورشید ایران را صادر فرمایید تا بیش از این باعث خشم و غضب و نگرانی ملت نشود.

از طرف رعایای تنکابن و کلارستاق: عابدین نوشینی

[حاشیه]: بایگانی شود.

[۱۲۱۵-۲۹۰۰۰-۵۲۶-۱۲۲۲]

۱۱

۱۹۳۷

تلگراف - از مشهد - به ط - [تهران] - شماره تلگراف ۶۲ - تاریخ اصل ۱۵/۶/۱۳۲۲ -
تاریخ وصول ۱۸/۶/۱۳۲۲

مجلس شورای ملی - رونوشت نخست‌وزیر - رونوشت رزم - رونوشت آذرب - کپیه نوبهار - رونوشت آزادگان - به جای رفع توقیف از روزنامه حق‌گوی رهبر، روزنامه آزادیخواه ضدفاشیست مردم را توقیف می‌کنند. ما کارگران خراسان نمی‌توانیم ببینیم در یک کشور دمکراسی این طور حکومت نظامی با مطبوعات طرفدار توده مبارزه کند. ما رفع توقیف رهبر و مردم را جداً خواستاریم.

کمیته ایالتی اتحادیه کارگران خراسان: حسن جامعی

[۱۰۶۰۰۲-۹۰۳]

۱۲

۱۹۳۸

تلگراف - از شهرضا - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۲ - تاریخ اصل ۴/۱۰/۱۳۲۲ -
تاریخ وصول ۷/۱۰/۱۳۲۲

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت کمیته مرکزی حزب توده ایران - رونوشت نامه مردم - رونوشت آذرب - رونوشت توسط هیأت تحریریه رزم جهت آزادی - توقیف نامه ملی رهبر که یگانه حامی رنجبران [و] راهنمای آزادیخواهان است، باعث کمال تاسف آزادیخواهان گردید. رفع توقیف آن نامه محبوب را خواهانیم.

کمیته حزب توده ایران شهرضا: ابراهیم روشن

[۱۰۶۰۰۲-۹۰۳]

۱۳

۱۹۳۹

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۱۳۲۲/۱۰/۲۸ - شماره ۲۵۰۱۰
جناب آقای نخست‌وزیر - پیرو شماره ۲۱۲۷۶ در شکایت از بازداشت روزنامه رهبر مجدداً دو
تلگراف به شماره ۴۶ - [مورخ] ۱۰/۱۱ [۱۳۲۲/] و ۵۶ - [مورخ] ۱۰/۴ [۱۳۲۲/] از بابل و شاهرود
مخابره و رونوشت به آن مقام هم فرستاده‌اند. مقرر خواهید فرمود جوابی را که باید به تلگراف مکرر
شکایت‌کنندگان داده شود، اعلام دارند.

معاون اداری مجلس شورای ملی: [امضای سیدداوود طوسی]

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۱۴

۱۹۴۰

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۷۰۳۴ د - تاریخ ۱۳۲۳/۱/۲۳ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۶۹۴۳ د - مورخه ۲۳/۱۰/۲۰ [۱۳]
معروض می‌دارد: چون مدیر روزنامه رهبر متعهد گردیده که از درج مقالات وارده که ممکن است در
ارتش سوء اثر نماید خودداری کند علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شده که از روزنامه مزبور رفع
توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ شیبانی [امضا]

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۱۵

۱۹۴۱

وزارت کشور - استان چهارم - شماره ۱۰۲۵ - ضمیمه دو برگ رونوشت - تاریخ ۱۳۲۳/۲/۲۵
جناب آقای نخست‌وزیر - مندرجات روزنامه شماره ۳۷۸ رهبر مورخه پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۳
در صفحه سوم عیناً درج می‌شود:

«عملیات مرتجعانه: به طوری که اطلاع می‌دهند استاندار رضائیه و خوی و شاهپور جداً از فعالیتهای
حزبی جلوگیری نموده حتی سخنرانی را نیز به وسیله ژاندارمری مانع می‌شود. ما نظر وزارت کشور را به
این عملیات مرتجعانه معطوف می‌داریم.»

استانداری این جمله را به طور کلی تکذیب و عرض می‌نماید، هیچ وقت در شهرستانهای استان چهارم از سخنرانی کارمندان حزب جلوگیری نشده و نخواهد شد. نظر به اهمیت موقع مهم مرزی این استان که با سه دولت همجوار و سکنه آن تماماً از نژادهای مختلف تشکیل و پی بهانه می‌گردند که انقلابی فراهم آورند فقط به مامورین دولت و کارمندان حزب اعلام نموده است در همچو موقع باریک، شورانیدن رعایا بر علیه مالکین موجب اختلال نظم و آرامش این منطقه بوده و نتایج سوئی در بردارد و برای استحضار خاطر عالی رونوشت گزارش شماره ۵۵۹ - [مورخ] ۱۳/۲۳/۲/۶ [۱۳] فرمانداری خوی و پاسخی که از طرف استانداری به او داده شده به پیوست تقدیم و خواهشمندم مقرر فرمایند به مدیر روزنامه رهبر جواب مقتضی را بدهند تا رفع اشتباه بشود. استانداری هیچ وقت عملیات مرتجعانه نکرده و جز آسایش و آرامش توده منظوری ندارد.

استاندار استان چهارم: دکتر مرزبان [امضا]

[حاشیه]: عطف به سابقه اقدام لازم به عمل آید. ۱۳۲۳/۱۳/۶

[۱۲۲۳ ف ۵۲۵-۲۱۰۰۰۰۷۹۲]

۱۶

۱۹۴۲

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ نوشتن ۱۳۲۳/۳/۱۱

اداره روزنامه رهبر - شرحی در شماره ۳۷۸ مورخه پنجشنبه ۱۳/۲۳/۲/۱۴ [۱۳] راجع به منع تشکیلات حزبی توده در رضائیه و خوی و غیره از طرف استانداری چهارم نگاشته شده که مورد نداشته و استانداری چهارم این عمل را جداً تکذیب نموده و معلوم می‌دارد که به هیچ وجه از فعالیت حزبی توده و سخنرانیهای آنها ممانعت نشده است.

دفتر نخست‌وزیر

[۱۲۲۳ ف ۵۲۵-۲۱۰۰۰۰۷۹۲]

۱۷

۱۹۴۳

دفتر نخست‌وزیر - شماره خصوصی ۱۲۰۸ - تاریخ ثبت ۱۳/۲۳/۶/۱۶ [۱۳] - محرمانه - فوری
اداره کل شهربانی - از طرف جمشید حیدری همدانی شرحی در روزنامه رهبر شماره ۳۷۲ مورخ

چهارشنبه ۸ شهریور ماه جاری تحت عنوان «جنایت عجیب» نوشته شده که موضوع آن شایان توجه و رسیدگی است.

دستور دهید تحقیقات لازم در این باب به عمل آورده و در صورت صحت قضیه مرتکبین را شدیداً مورد تعقیب قانونی قرار داده و الا مراتب را تکذیب و نتیجه را اطلاع دهند.

نخست‌وزیر

رونوشت برای اطلاع و اقدام و اعلام نتیجه به فرمانداری نظامی تهران ارسال می‌شود. -

نخست‌وزیر

[۴۸۵-۱۱۵۰۰۳]

۱۸

۱۹۴۴

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره آگاهی - تاریخ ۱۳/۲۳/۸/۸ - شماره ۶۴۲۰/۳۳۷ - محرمانه و فوری

جناب آقای نخست‌وزیر - عطف به مرقومه شماره ۱۲۰۸ راجع به مندرجات روزنامه شماره ۳۷۲ رهبر تحت عنوان «جنایت عجیب» معروض می‌دارد: موضوع در کلانتری ۳ و اداره آگاهی پیشینه نداشته و جمشید حیدری همدانی در این خصوص شکایت نکرده و متهمین هم گفته شده است دو نفر ژاندارم هستند و ضمن نامه شماره ۳۲۴/۶۳۰۸ - [مورخ] ۱۳/۲۳/۶/۱۵ [از ژاندارم‌ری کل کشور هم نتیجه بازجویی راجع به جریان استعلام گردیده، تاکنون جوابی نداده‌اند. به اداره روزنامه رهبر نیز مراجعه شد هنوز شاکی را معرفی نکرده‌اند.

رئیس شهربانی کل کشور: سرپاس سیف [امضا]

[۴۸۵-۱۱۵۰۰۳]

۱۹

۱۹۴۵

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۸/۱۶ - شماره ۴۹۷۳ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: نظر به اینکه مندرجات روزنامه (۴۱۹) و

(۴۲۱) رهبر قابل توجه به نظر می‌رسد به دادسرای نظامی تهران مراجعه به طوری که داستان دادسرای نظامی طی شماره ۴۵۷۴ مورخه ۲۳/۸/۱۵ [۱۳] گزارش می‌نماید؛ مقالات راجع به امتیاز کلیه معادن فلزات در صفحه ۱ شماره (۴۲۱) و گراور تحت عنوان «متینگ عظیم در اصفهان» و مندرجات صفحه ۴ ظاهراً تحریک به ضدیت با دولت می‌توان تلقی نمود و ممکن است با ماده ۸ قانون حکومت نظامی انطباق داد و مقاله مندرجه در شماره (۴۱۹) که تحت عنوان «بوقلمون ماسکها برداشته می‌شود» به وکلای مجلس شورای ملی توهین نموده، منطبق با ماده (۳۶) قانون مطبوعات می‌باشد، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آورند. مراتب استحضاراً به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۲۰

۱۹۴۶

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۸/۲۸ - شماره ۵۳۴۹ / د
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره ۴۹۷۳ - مورخه ۲۳/۸/۱۶ [۱۳] معروض می‌دارد: به اداره شهربانی دستور داده شد که از روزنامه رهبر رفع توقیف به عمل آورند. مراتب استحضاراً گزارش گردید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۲۱

۱۹۴۷

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۴/۲/۲۴ - شماره ۵۹۷۰
اداره محترم روزنامه رهبر - در صفحه اول شماره ۵۸۲ - مورخ ۲۴/۳/۲۳ [۱۳] آن جریده شریفه، شرحی تحت عنوان «اولین ضربت کابینه صدر به خراسان» مبنی بر اینکه آقای اصانلو (مدیرالدوله) از طرف جناب آقای صدر به معاونت استانداری خراسان منصوب شده‌اند درج شده که لازم می‌داند برای رفع اشتباه مراتب زیر را توضیح دهد و متمنی است در اولین شماره امر به درج فرمایند.

انتخاب آقای اصائلو (مدیرالدوله) در کابینه جناب آقای حکیم الملک با رعایت تمام مقررات اداری انجام گرفته و احکام مربوطه نیز به امضای جناب آقای حکیمی صادر شده و در انتخاب ایشان هیچ یک از آقایان نمایندگان دخالتی نداشته‌اند.

رئیس دفتر نخست‌وزیر: دکتر فاطمی

[۱۰۹۰۰۲-۱۳۶]

۲۲

۱۹۴۸

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره ۳۴ - تاریخ وصول ۱۳۲۴/۳/۱

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت رهبر - دیروز برای هفتمین بار روزنامه‌های: رهبر، ظفر، فرمان را پاره کردند.

نماینده رهبر صادقی

[حاشیه ۱]: رونوشت به وزارت کشور ارسال شود که قدغن فرمایند چگونگی قضیه را تحقیق نمایند و اطلاع دهند.

[۱۳۲۴/۳/۳]

[حاشیه ۲]: به وزارت کشور بنویسید چگونگی موضوع را تحقیق و اطلاع بدهند. [۱۳]۲۴/۳/۵

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۷۵۸]

۲۳

۱۹۴۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۴۲۴۵ - تاریخ ۱۳۲۴/۷/۷ - خیلی خیلی فوری - به کلی محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: روزنامه رهبر تاکنون به علت نشر مقالات مخالف مصالح مملکتی و نشر اخبار جعل و کذب چندین مرتبه توقیف و پرونده امر برای رسیدگی به دادسرای نظامی تهران ارجاع گردیده ولی چون مدیر و صاحب امتیاز مزبور آقای ایرج اسکندری نماینده مجلس شورای ملی می‌باشد، طبق قانون تا موقعی که از ایشان سلب مصونیت نشود نمی‌توان اقدام قانونی به عمل آورد. مستدعی است؛ امر و مقرر فرمایند، مقتضیات رأی عالی را ابلاغ نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۸۳۲]

۲۴

۱۹۵۰

تلگراف - از مشهد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۱۷۵ - تاریخ وصول ۹/۲۷/۱۳۲۴ [۱۳۲۴/]
رهبر - رونوشت بشر - رونوشت ظفر - رونوشت ایران - رونوشت جبهه - رونوشت نخست وزیری -
هیأت تحریریه روزنامه راستی، تنفر خود را نسبت به عمل خائنانه و غیرقانونی دولت دایر به توقیف
رهبر، ارگان آزادی [و] دمکراسی ایران و ظفر ارگان شورای متحده مرکزی ستاد زحمتکشان ایران
اعلام می دارد. دولت قوام با این عمل خود به دستور مستعمره طلبان به آزادی ملت ایران اعلام جنگ
داده است. از هم اکنون نتیجه این مبارزه روشن است. رفیق ما قاسمی گفت حزب توده ناخدای زبردست
طوفانها است.

هیأت تحریریه: راستی

[۹۰۳-۱۰۶۰۰۲]

۲۵

۱۹۵۱

نخست وزیر - به تاریخ ۱۳۲۴/۱۲/۷ - شماره ۲۲۲۵۸/۱۴۸
فرمانداری نظامی تهران - در تعقیب امریه شماره ۶۱۵۲/۱۰۲ - مورخه ۱۳/۲۴/۱۱/۲۹ دستور دهید
از روزنامه های: رهبر - سرگذشت - فرمان - ظفر، رفع توقیف به عمل آید.
معاون پارلمانی نخست وزیر و رئیس اداره کل تبلیغات: مظفر فیروز

رونوشت به اداره کل تبلیغات فرستاده می شود. - معاون پارلمانی نخست وزیر و رئیس اداره کل تبلیغات: مظفر فیروز

[۶۱۹-۱۰۶۰۰۲]

۲۶

۱۹۵۲

وزارت کشور

[وزارت] کشور - در شماره ۶۸۵ روزنامه رهبر مورخه ۱۳/۲۵/۱/۱۶ زیر عنوان «چرا عبدالرحمن
کنسول انگلیس در یزد در امور داخلی دخالت می کند. عبدالرحمن نماینده کنسولگری است» مندرجات
قسمت اول و دوم خالی از حقیقت مورد تکذیب، بهرام خان نام مکانیک نیز دو ماه است اثاثیه و مغازه

خود را فروخته از یزد خارج شده.

مورخ ۲۹/۱/۱۳۲۵ [۱۳]: بهادر

[۱۰۶۰۰۲-۹۰۳]

۲۷

۱۹۵۳

حبیب‌الله محیط - وکیل درجه اول دادگستری - نشانی تلگرافی: تهران محیط - نشانی پستی: خیابان ژاله - کوچه سیمین - تلفن ۴۱۴۲ - سالمه ۱/۳/۱۳۲۵ - شماره: خصوصی است. تصدقت شوم! با تقدیم عرض بندگی به تصدیع خاطر مبارک می‌پردازد: با اینکه مدتی بود در مندرجات روزنامه رهبر نامی از بنده نبود، امروز در شماره ۷۲۴ ملاحظه نمودم که ضمن مقاله اساسی «حمله ارتش به آذربایجان» و همچنین در صفحه ششم زیر عنوان «خیالهای خام و تحریکات شوم» برخلاف حقیقت، بنده را متهم نموده‌اند که به یک روزنامه کمک می‌نمایم. از ملاحظه این دو مقاله متوجه گردیدم که در صدند موجبات بی‌لطفی حضرت اشرف را فراهم و آزادی بنده را که مدیر یک عایله هفده نفره هستم و جز کار روزانه وسیله‌ای برای اعاشه آنها ندارم سلب نمایند. لذا خاطر مبارک را مستحضر می‌سازم که بلافاصله بعد از خاتمه دوره چهاردهم بنده از مداخله در امور سیاسی کناره‌گیری نموده و حتی در مجالس خصوصی هم از اظهار عقیده خودداری نموده و می‌نمایم و سرمایه‌ای هم ندارم که بتوانم به روزنامه کمک کنم. چنانکه قادر به مدافعه از خود هم نبوده و نیستم و از مراجع عالی مسألت می‌نمایم وقتی را معین فرمایند که شرفیاب شده و خاطر محترم را بر صحت عرایض خود مطمئن سازم.

ایام عزت و سعادت مستدام باد: [امضا] ۱/۳/۲۵ [۱۳]

[حاشیه]: جواب به ایشان شفاهاً ابلاغ شد. بایگانی شود. ۲۰/۳/۲۵ [۱۳] [امضای احمد بهار]

[۱۰۶۰۰۲-۸۳۲]

۱۹۵۴

۲۸

وزارت کشور - اداره کارگزینی - رونوشت نامه استانداری اول - شماره ۳۷۴ - مورخه
۲۵/۳/۲۲ [۱۳] - که اصل آن به شماره ۶۴ محرمانه ثبت شد - محرمانه

وزارت کشور - البته از مندرجات روزنامه رهبر که از چندی به این طرف حملات شدیدی را بر علیه بنده آغاز نموده، استحضار حاصل می‌فرمایند. می‌توانم به جرأت عرض کنم که تمام آنها تحریک آمیز و عاری از حقیقت است و حقیقتاً حیف است که بنده با تمام زحماتی که بابتی غرضی کامل و بدون هیچ نوع جانبداری از هیچ دسته و حزبی در این استان می‌کشم و منظور و مقصودی جز حقانیت و اجرای منظور و منویات دولت ندارم همه روزه در یک روزنامه مورد هتاک و توهین یک عده اشخاص واقع بشوم. بی‌نهایت سپاسگزارم که مورد توجه و مراحم دولت هستم و در راه خدمتگزاری به کشور تشویق می‌فرمایند و به همین جهت است که امیدوارم که راضی نخواهند شد که اشخاصی یک خدمتگزار صدیقی را همه روزه مورد حمله و هتاک قرار دهند.

استاندار استان اول: انصاری

رونوشت برابر اصل است. - رئیس دفتر کارگزینی وزارت کشور [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۸۳۲]

۱۹۵۵

۲۹

تلگراف - از بجنورد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۷۰ - تاریخ اصل ۶ [۱۳۲۵/۵] -
تاریخ وصول ۵/۷ [۱۳۲۵]

مقام منبع حضرت اشرف ریاست وزرای عظام - رونوشت وزارت کشور - رونوشت وزارت جنگ - رونوشت زاندار مری - رونوشت اطلاعات - رونوشت تهران مصور - رونوشت ستاره - رونوشت مهر ایران - رونوشت زندگی - رونوشت رهبر عیناً به مشهد استانداری معظم - رونوشت فرماندهی لشکر شرق - رونوشت آزادی - رونوشت راستی - چندی است در روزنامه‌جات رهبر و راستی تحت عنوان اینکه از بجنورد یا مشهد به ما می‌نویسند (بدون اینکه نویسنده معرفی شود) نسبتهای ناروایی به آقایان شادلو مخصوصاً به آقای اردشیر شادلو داده می‌شود. از آن جایی که خود آقایان شادلوها به کلی از این ترهات

مُبرا می‌باشند به هیچ وجه در مقام دفاع بر نیامده‌اند ولی ما اهالی بجنورد وجداناً خود را موظف می‌دانیم با کمال احترام عرض بنماییم آقایان شادلوها عموماً و آقای اردشیر شادلو از خادمین حقیقی کشور بوده و در موقع عدیده از بذل جان و مال در راه دولت و ملت مضایقه نکرده‌اند. سوابق امر در اغلب ادارات دولتی موجود و لازم به تذکار نیست. از روزنامه‌جات رهبر و راستی هم تقاضا می‌شود نویسندگان این قبیل اکاذیب را معرفی نمایند تا به جامعه معرفی و اغراض شخصی آنها را ثابت نماییم.

[در ادامه نام حدود ۳۰ نفر آمده است].

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۸۸]

۳۰

۱۹۵۶

نامه سرگشاده حسین خیرخواه خبرنگار روزنامه رهبر به جناب اشرف نخست‌وزیر
جناب اشرف آقای نخست‌وزیر - یک هفته آن جناب به منظور استراحت و رفع کسالت به لاهیجان تشریف برده بودید و نگارنده برای مراقبت حسن جریان امور تشکیلاتی و جنبش دهقانان عضو حزب توده ایران به ملایر عملیات خلاف قانون عباس طباطبایی مقدم فرماندار ملایر و سرهنگ دهلوی بازرس مخصوص نخست‌وزیری از سلامتی من کاست. کسل و مریضم نمود. در بدو ورود که روز سه‌شنبه ۲۳ آبان بود تصمیم گرفتم به مناسبت عید غدیر خم ۲۴ آبان دعوتی از کلیه طبقات شهرستان ملایر بنمایم. آقای فرماندار و سرهنگ دهلوی و رؤسای ادارات شهربانی و نگهبانی و ادارات دیگر و جمعی از بازرگانان و نمایندگان دهقانان و حتی رهبران حزب دمکرات ایران دعوت حزب توده ایران را پذیرفتند و در این جشن حضور داشتند. ابتدا آقای فرماندار مجلس جشن را افتتاح و عید غدیر را به مناسبت مبعث به جمعیت تبریک گفت. کار ندارم که جشن حزب توده ایران را به حساب حزب دمکرات ایران گذاشت و به تهران مخابره نمود. تمام مردم ملایر می‌دانند که حزب توده به مناسبت عید غدیر جشن گرفت نه حزب دمکرات ایران. ضمن سخنرانی به سوابق آزادیخواهی و وطن‌پرستی این جانب اشاره و به تفصیل سخن گفت. نگارنده نیز با اظهار تشکر از بیانات آقای فرماندار جشن عید غدیر خم را از طرف حزب توده ایران به مدعوین تبریک و از آقای فرماندار و سایر رؤسا، تقاضا نمودم که دست مودت به هم بدهند و به اجرای مواد قانون اساسی و سایر قوانین موضوعه بکوشند و حزب توده هم توقع و انتظار بیشتری ندارد. فرماندار هنگام مراجعت به نام همکاری و رفع سوء تفاهمات گذشته

فردای آن روز پنجشنبه ۲۵ آبان به فرمانداری دعوت نمود. البته از گوشه و کنار می‌گفتند که فرماندار دزد است، خائن است و در اوایل ورود خود به ملایر مردم را جمع کرده و گفته - زنده باد رستم باگزش - و به اسم ورزشکاران ملایر پولی جمع کرده صد تومان به ورزشکاران داده بقیه را به جیب زده تیر آهن را از وسط میدان برداشته و فروخته در عوض از اجزای قبرستان فرح آباد وسط میدان ملایر پله‌هایی ساخته از مالکین پول می‌گیرد و حقوق دهقانان را از بین می‌برد. در همان روز عید غدیر مالکین و متنفذین را به زورخانه دعوت کرده پول فراوانی جمع آوری و فقط صد تومان آن را به مرشد داده و بقیه را بالا کشیده در همدان شنیدم آرد قاچاق صادر کرده و روی کارت شخصی خود نوشته «آردها متعلق به فرماندار ملایر و از عوارض معاف است». این کارت هم هنوز در اداره اقتصاد همدان موجود است. با این وصف گفتم شاید خیال دارد روش خود را تغییر دهد. فردای عید غدیر به فرمانداری رفتم از رفقای سابق ماگله می‌کرد. روزنامه‌ها را به من نشان داد. پرونده‌ها را در حضور آقایان میرهادی کشفی و فتح‌الله بداعی^۱ به اختیار من گذاشت. آقایان کشفی و بداعی که رفتند حتی از تلگرافهای رمزی که برای رفقای ما کرده بود صحبت کرد. به خیال خود مرا هم تهدید و هم تحیب می‌نمود. به همکاری دعوت می‌کرد و برای مزید اطمینان خاطر تلگرافهای رمز را به من نشان داد. از اینکه از جناب اشرف تقاضا نموده که صبح و عصر سیم تلگراف را در اختیار ملایر بگذارند صحبت کرد. از پاپوشی که برای پنج نفر از رفقای مبارز ما ساخته بود، تعریف می‌کرد. از تلگراف رضایت‌بخشی که از عملیات سرهنگ دهلوی و نگهبانان به جناب اشرف نموده اظهار خوشوقتی می‌نمود. در حین مطالعه پرونده این جمله به چشم خورد که «امیدوارم تحت توجهات جناب اشرف پدر معظم ملت بتوانم در این منطقه مردم بیچاره را از تحریک و دسیسه یک عده اجنبی پرست خائن نجات داده امنیت برقرار نمایم» دستور داده بود کسی به اتاق نیاید موقعی که برای صحبت با یکی از مالکین که گویا آقای جعفر وزیری نام داشت از اتاق خارج شد. این جمله تلگراف را چندین بار خواندم و با عجله یادداشت نمودم. در حال تعجب بودم که فرماندار وارد اتاق شد. گفت «خیال نکنید شما اتومبیل دارید. من هم از جناب اشرف تقاضا کرده‌ام که اتومبیل برای فرمانداری لازم است. شاید همین روزها بفرستند. امیدوارم بتوانیم همکاری کنیم. ولی من که داستان سرهنگ نیلی فیلی را شنیده بودم، از دزدیهای او در قوچان خبر داشتم، عملیات او را در ملایر دیده و شنیده بودم، مطمئن شدم که در پرونده‌سازی ید طولایی دارد. باکمال حزم و احتیاط خدا حافظی کردم و

از اتاق خارج شدم، یقین کردم که این مرد خائن وطن فروش تمام اینها را برای اغفال من گفت. حتی پرونده‌ها را برای فریب به من نشان داد. مصمم شدم تا در ملایر هستم به او نزدیک نشوم. باکمال احتیاط و دقت سرگرم کارهای اجتماعی خود باشم. به همین جهت فردای آن روز جمعه ۲۴ آبان که در قریه می‌آباد^۱ دهقانان عضو حزب توده به دست مهدی مصدقی عضو حزب دمکرات ایران به قتل رسیده‌اند. باکمال هوشیاری نمایندگان قانونی را برداشته و پس از وقوع قتل به محل حادثه رفتم. یقین داشتم از روز ورود من به ملایر تلگرافهای پوچ و بی‌اساس مخابره کرده است. به همین جهت به اتفاق مأمورین قانونی در می‌آباد بودم که موجبات تهیه پرونده قلابی را شروع کرده بود ولی با مقاومت سخت نمایندگان قانونی مواجه شد و نقشه شیطانیش به هم خورد. فردای آن روز آنچه مأمور فرستاد و تقاضای ملاقات کرد نپذیرفتم و نزد آقای به نیا باز پرس دادگستری رفتم و گفتم فرماندار از من دعوت ملاقات می‌کند. این شخص خطرناک است. به هیچ وجه مایل به ملاقات او نیستم. اگر مذاکرات قانونی دارد و حتی اگر از من شکایت دارد می‌تواند به وسیله شما و به موجب برگ احضاریه مرا احضار کند، باز پرس به آقای فرماندار تلفن کرد. فرماندار لاطائلاتی گفت که آقای باز پرس خنده‌اش گرفت به من توصیه کرد که خوب کردید تا به حال از شهر ملایر خارج نشدید و به قراء و قصبات نرفتید. بعد از این هم اگر برای سخنرانی یا کارهای حزبی خواستید به دهات و اطراف ملایر بروید تقاضا کنید نماینده دادستان هم همراه شما باشد. به کلوب حزب آمدم. نامه‌ای از فرماندار دریافت داشتم که شرح نامه و پاسخ آن در شماره ۸۶۵ پنجشنبه ۳ آبان در روزنامه رهبر به چاپ رسیده. روز دوشنبه ۲۷ آبان ساعت چهار و نیم بعد از ظهر از مقابل مردم و خداحافظی از معاون دادستان ملایر آقای رفیعی، ملایر را ترک، عازم همدان شدم. ساعت ۶ بعد از ظهر به همدان وارد و به کلاتتری ۲ مراجعه و مفقود شدن یک عدد پلاستیک تویی را گزارش کردم و آقای رسدبان شکوهی در دفتر کشیک ثبت نمود. زیرا بیم آن را داشتم که در این یک ساعت و نیم فاصله دوز و کلکی برایم جور کند. شب را در مهمانخانه روشن همدان ماندم. روز سه‌شنبه ۲۸ آبان تلگرافی از همدان به جناب اشرف نخست‌وزیر نمودم و عین نامه فرماندار با پاسخی که به آن داده بودم برای آنکه از بین نرود و یاد در موقع مراجعت به ملایر فرماندار از من نگیرد و یا عوض کند با پست سفارشی به موجب قبض شماره ۶۱۲۵۷۰ به عنوان دادستان همدان فرستادم و فعلاً در دادستانی همدان بایگانی است. عصر

۱. می‌آباد: ده، دهستان سامن، شهرستان ملایر، فرمانداری کل همدان، در ۷ کیلومتری جنوب شهر ملایر واقع است. (فرهنگ معین، ج ۶، ص ۲۰۶۵)

سه‌شنبه عازم ملایر بودم که نزدیک دروازه همدان مشاهده نمودم سرکار رضوان پور، همان افسری که در می‌آباد شبانه برای دستگیری من آمده بود با یک کامیون نگهبان اتومبیل مرا تعقیب کرد. دانستم که پرونده قلابی تکمیل شده و یا در شرف تکمیل است و قصد فرماندار این است که با وضع زنده‌ای مرا دستگیر و وارد ملایر نماید. از رفتن به ملایر منصرف و عازم تهران شدم که از عموم جراید آزادیخواه و احزاب سیاسی و نمایندگان مطبوعات خارجی از طرف کمیته ولایتی ملایر دعوتی به عمل آید و به اتفاق آنها به ملایر برگردم که همگی شاهد این عملیات خلاف قانون باشند. اگر اجازه دادند و مانع نشدند نهضت عظیم و متینگ بزرگ دهقانان عضو حزب توده را در ملایر ببینند و اگر مانع شدند لاقلاً این خبر را به گوش دنیا برسانند. جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، حزب توده ایران در ملایر پنجاه هزار عضو دارد و حال آنکه تعداد اعضای حزب دمکرات ایران در ملایر از ۲۴۱ نفر تجاوز نمی‌کند که به طور کلی از مالکین و اعضای ادارات تشکیل شده است و اگر دفترهایی به نام حزب دمکرات ارائه دهند. همان دفترهای حزب توده ایران است که به زور شلاق و شکنجه از دهقانان حزب توده گرفته‌اند و یقین داشته باشید آن جناب راهم فریب می‌دهند.

خبرنگار روزنامه رهبر: حسین خیرخواه [امضا] ۲۵/۹/۲ [۱۳]

[حاشیه]: اقدامی ندارد، بایگانی شود. ۱۹/۹/۲۵ [۱۳] [امضای احمد بهار]

[۱۰۶۰۰۲]

۳۱

۱۹۵۷

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۹/۱۶ - شماره ۷۴۰۰

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره ۸۷۷ - مورخه چهارشنبه ۱۳/۹/۲۵ [۱۳] روزنامه رهبر برخلاف مشی سیاسی دولت و مصالح کشور تشخیص داده شد دستور توقیف آن روزنامه به اداره شهربانی کل کشور صادر گردید.

از طرف فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری: [امضای سرهنگ گیلان‌شاه]

[۱۰۶۰۰۲ - ۹۰۳]

نامه ری

۱۹۵۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۲۵۳ / ۲۴۵۹۱ - تاریخ ۲۲ مهر ماه ۱۳۲۱ [۱]
آقای علی جواهر الکلام - تجدید انتشار مجله نامه ری با روش: علمی - ادبی - تحقیق در قسمت تاریخ
و جغرافیای شهر قدیم ری در تهران به مدیری و مسؤولیت شما که صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

نامه شهربانی

۱۹۵۹

۱
وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۳۳۸ / ۴۶۲۶۷ - تاریخ ۱۶ اسفند ماه ۱۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - پاسخ‌نامه شماره ۲۳۳۵۷ - [مورخ] ۲۱/۱۱/۱۴ [۱۳] در جلسه ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳]
شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ انتشار نامه شهربانی از طرف
آن اداره به مدیری سرکار پاسیار علی پارسا و سردبیری آقای قدرت منصور تصویب گردید.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

۲

۱۹۶۰

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - تاریخ ۲۲/۲/۱۵ [۱۳] - شماره ۵۲۵۹ / ۱۰۲
جناب آقای نخست‌وزیر - عطف به بخشنامه شماره ۲۵۸۵ خاطر مبارک را مستحضر می‌دارد که اداره

کل شهربانی فعلاً نشریه‌ای جز نامه شهربانی ندارد و انتشار آن هم به واسطه نایابی و گرانی فوق‌العاده کاغذ و نظر به اینکه درآمد نامه مزبور منحصر به مختصر وجه اشتراکی است که کارمندان شهربانی می‌پردازند، مدتی است دچار تعویق گردیده، لذا مستدعی است مقرر فرمایند فعلاً یک تن کاغذ در مقابل دریافت بهای مقرر به نامه شهربانی داده شود تا بتوان به انتشار آن ادامه داد.

رئیس اداره کل شهربانی: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[حاشیه]: فوری است. آقای صدیقی - نسبت به این نامه اقدام و پرونده را هم مراجعه فرمایید. اگر نامه‌های دیگری هم هست اقدام شود. ۲۲/۳/۱۱ [۱۳]

[۲۶۶۸-۱۱۵۰۱۰]

۳

۱۹۶۱

وزارت دارایی - اداره کل شهربانی اظهار می‌دارد که نشریه‌های آن مدتی است به واسطه نداشتن کاغذ دچار تعویق گردیده دستور فرمایید حتی الامکان کاغذهای مورد نیاز شهربانی را تحویل و نتیجه را اعلام دارند.

نخست‌وزیر

[حاشیه ۱]: بایگانی شود تا دستور فرمایند.

[حاشیه ۲]: آقای صدیقی - وزارت دارایی کاغذ برای این قبیل مصارف ندارد. منظور شهربانی تامین کاغذ از محل دیگری است. مراتب به عرض می‌رسد و بعداً دستور جواب مقتضی داده خواهد شد. تاریخ نامه شهربانی ۲۲/۲/۱۵ [۱۳] است تا به حال کجا بوده؟ ۲۲/۳/۱۴ [۱۳]

[۲۶۶۸-۱۱۵۰۱۰]

۴

۱۹۶۲

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۵۹۹۶ - تاریخ نوشتن ۲۲/۳/۲۴ [۱۳] - تاریخ پاک‌نویس ۳/۲۵ [۱۳۲۲] - تاریخ ثبت ۲۲/۳/۲۶ [۱۳]

اداره کل شهربانی - عطف به نامه شماره ۱۸۰۳۷ - [مورخ] ۲۲/۳/۱۱ [۱۳] راجع به تقاضای تحویل یک تن کاغذ جهت مجله شهربانی اشعار می‌دارد: چند تن کاغذ موجود بود که بین آقایان ارباب جراید

تقسیم شد. دیگر چیزی باقی نمانده ولی در نظر است مجدداً کاغذ تحصیل شود و در صورت رسیدن کاغذ البته به آن اداره هم داده خواهد شد.

[۲۲/۳/۲۴] [۱۳] [امضا]

[۲۶۶۸-۱۱۵۰۱۰]

۵

۱۹۶۳

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - اداره دفتر کل و نگارشات - تاریخ ۲۲/۴/۳۰ [۱۳] - شماره ۲۲۷۰۴

جناب آقای نخست‌وزیر - عطف به مرقومه شماره ۵۹۹۶ به عرض می‌رساند: چاپ و انتشار یک شماره نامه شهربانی به هر وسیله بود کاغذ از بازار آزاد با قیمت گزاف خریداری شد ولی چون وجه اشتراک نامه شهربانی قلیل و بیشتر مشترکین آن پاسبانها هستند و با این وضعیت اعتبارنامه مزبور به قدری نیست که بتوان از بازار آزاد کاغذ خریداری نمود، مستدعی است امر و مقرر فرمایند در دادن یک تن کاغذی که وعده فرموده‌اند تسریع شود تا در انتشار نامه شهربانی تاخیری رخ ندهد.

رئیس شهربانی کل کشور: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[حاشیه ۱]: به عرض برسد. [۲۲/۵/۱] [۱۳]

[حاشیه ۲]: چون جواب داده شده بایگانی شود. [۲۲/۴/۳] [۱۳]

[۲۶۶۸-۱۱۵۰۱۰]

۶

۱۹۶۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۹۱۶ / ۱۱۱۷۸ - تاریخ ۱۱ تیرماه ۳۲۳ [۱] اداره کل شهربانی - پاسخ نامه شماره ۱۴۷ / ۱۷۶۴۹ - [مورخ] [۲۳/۳/۲۸] [۱۳] چون شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ صلاحیت آقای قدرت منصور را برای مدیری نامه شهربانی تصویب نموده است بنابراین انتشارنامه شهربانی به مدیری و سردبیری ایشان مانعی ندارد.
کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۰۴۱-۱۰۸۰۰۲]

نامه شیراز

۱۹۶۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۱۳۳ / ۳۱۶۷۵ - تاریخ ۶ بهمن ماه ۱۳۲۲
اداره کل شهربانی - چون شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱
امتیاز نامه شیراز را به نام آقای دکتر عبدالعلی دهقان شیرازی تصویب نموده که در شیراز به مدیریت و
سر دبیری خود منتشر نماید، خواهشمند است دستور فرمایید مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ
نمایند.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۳۵-۱۰۸۰۰۲]

نامه کانون ایران

۱۹۶۶

کانون ایران

جناب آقای وزیر فرهنگ - عطف به نامه شماره ۱۸۱ - مورخ ۲۱/۴/۱ [۱۳] «کانون ایران» به عرض
می‌رساند: نظر به اینکه کانون مزبور تصمیم گرفته است امتیاز نامه «کانون ایران» به نام این جانب دکتر
محسن هشترودی اعطا گردد، مستدعی است مقرر فرمایند اقدام لازم در انجام منظور «کانون ایران» به
عمل آید که موجب مزید امتنان خواهد بود.

[امضای دکتر محسن هشترودی]

[۲۷۶۹-۵۸۰۰۱]

۲

۱۹۶۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - دایره مطبوعات - ضمیمه پرونده - تاریخ خروج ۲۳ تیرماه ۱۳۲۱ [۱]

مقام وزارت - آقای دکتر محسن هشرودی درخواست کرده است امتیاز مجله هفتگی به نام کانون ایران به ایشان داده شود که با روشی: علمی - فنی - اجتماعی در تهران منتشر نماید. چون مدارک لازم را فرستاده مراتب با پرونده مربوط به عرض مبارک می‌رسد تا در صورت تصویب اجازه فرماید به شورای عالی فرهنگ ارجاع شود.

[امضا]

[حاشیه ۱]: پانوش مقام وزارت: جزء دستور شورای عالی فرهنگ گذارده شود.

[حاشیه ۲]: [۲۳/۴/۲۱] عیناً به اداره دبیرخانه شورای عالی فرهنگ فرستاده می‌شود. - رئیس اداره کل نگارش

[۵۸۰۰۱ - ۲۷۶۹]

۳

۱۹۶۸

وزارت فرهنگ - اداره دبیرخانه شورای عالی فرهنگ - شماره ۲۷۹ - تاریخ ۲۸/۴/۲۱ [۱۳] اداره کل نگارش - پیشنهاد شماره ۲۲۳۲ - [مورخ] ۲۳ تیر ۲۱ [۱۳] آن اداره در چهل و چهارمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ پنجشنبه ۲۵ تیرماه ۱۳۲۱ مطرح و صلاحیت آقای دکتر محسن هشرودی برای طبع و نشر مجله هفتگی به نام کانون ایران تصویب شد.

رئیس اداره دبیرخانه شورای عالی فرهنگ: حبیب‌اله مظفری [امضا] و [مهر دبیرخانه وزارت فرهنگ]

[۵۸۰۰۱ - ۲۷۶۹]

۴

۱۹۶۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۳۷۸ / ۱۱۲۷۴ - تاریخ ۲۹ تیرماه ۱۳۲۱ [۱] - شماره ثبت دفتر امتیاز ۱۴ / ۷۸۸

چون آقای دکتر محسن هشرودی فرزند اسماعیل دارای شناسنامه شماره ۴۵۴۰ صادره از تهران درخواست امتیاز مجله هفتگی به نام کانون ایران نموده است که در تهران چاپ و منتشر نماید وزارت

فرهنگ برطبق فصل سوم قانون مطبوعات مشارالیه را مجاز در چاپ و نشر می‌داند.

۱- در موقع چاپ و نشر مجله نامبرده دارنده امتیاز مکلف است کاملاً مواد قانون مطبوعات را رعایت نماید.

۲- بدون تصویب وزارت فرهنگ حق واگذار کردن امتیاز خود را به دیگران ندارد.

۳- در صورتی که از تاریخ صدور این امتیاز تا مدت شش ماه صاحب امتیاز به واسطه مانعی موفق به انتشار نامبرده نشود باید به وزارت فرهنگ رجوع نموده و تجدید امتیاز نماید.

۴- روش مجله نامبرده: علمی- فنی- اجتماعی خواهد بود.

۵- چون صاحب امتیاز و مدیر مسؤل آقای دکتر محسن هشترودی می‌باشد به موجب ماده (۷) قانون مطبوعات باید در بالای صفحه اول هر شماره در مقابل عنوان صاحب امتیاز و مدیر مسؤل نام خود را چاپ و هیچ وقت این دو عنوان را از یکدیگر تفکیک ننموده و مدیریت مسؤل را به شخص دیگری واگذار نکند.

۶- از هر شماره در موقع انتشار سه نسخه به وزارت فرهنگ و دو نسخه به کتابخانه ملی بفرستد.

۷- در صورت تخلف از هر یک از شرایط مذکور وزارت فرهنگ حق دارد امتیاز نامبرده را لغو نماید.

اداره کل نگارش وزارت فرهنگ

[حاشیه ۱]: این جانب مدیر مسؤل و صاحب امتیاز تعهد می‌کنم برطبق شرایط بالا رفتار نمایم. [امضای دکتر محسن هشترودی]

[حاشیه ۲]: مبلغ ۲۰ ریال تمبر به امتیاز نامه‌الصاق و به آقای دکتر محسن هشترودی تسلیم شد.

[۲۷۶۹-۵۸۰۰۱]

نامه مردم

۱

۱۹۷۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۲۵۴ / ۴۵۹۳۳ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۳ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] امتیاز روزنامه نامه مردم را به نام آقای دکتر رضا رادمنش تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نامه مردم در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۲

۱۹۷۱

تلگراف - از شاهی - به تهران - شماره تلگراف ۱۲۴ - تاریخ اصل ۱۹ [۱۳۲۲/۶] - تاریخ وصول ۶/۲۱ [۱۳۲۲]

تهران، نخست‌وزیر - دو کپیه رزم - آذیر - نامه مردم که کانون ضدفاشیستی است توقیف‌کنندگان آن ستون پنجم محسوب می‌باشند. مخالف قانون اساسی تعقیب مرتکبین، جبران خسارت و رفع توقیف بی‌مهابا از دولت خواستاریم. اتحادیه روشنفکران [و] پیشه‌وران شاهی. مقصود یداله

[۶۶۴۰-۱۰۳۰۰۵]

نامه ورزش کارگران

۱۹۷۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا

اداره [کل شهربانی] - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله نامه ورزش کارگران را به نام آقای هوشنگ مهدی حقیقی دارای شناسنامه شماره ۱۲۲ صادره از تهران تصویب نموده است که با روش: ورزشی - فکاهی به مدیری و سردبیری خودشان در شهر آبادان به زبان فارسی چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۴۳۰۸ / ۱۹۸۰۱ - [مورخ] ۲۶/۱۱/۲۲ [۱۳]: رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا - دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۳۰۲-۱۰۸۰۰۲]

ناهید

۱۹۷۳

۱

مقام رفیع جناب آقای نخست‌وزیر دامت شوکتہ - از قراری که دو روز است در جراید مرکز خوانده می‌شود باز روزنامه ناهید قاچاق به مدیریت ابراهیم ناهید منتشر خواهد شد. این قضیه حیرت‌انگیز باعث بسی تعجب و هیجان علاقه‌مندان به دیانت گردیده روزنامه [ای] که هیچ‌گونه مدارک قانونی نداشته علاوه نسبت به مقدسات مذهبی توهین دارد آورده و قطع نظر از کیفر سیاست سابقش در آن شماره‌های اخیر ستون حنّانه و کمند مرتضی علی (ع) را بهانه قرار داده و لاپایلات و مزخرفاتی نگاشته که لابد خاطر محترم اولیای امور مسبوق می‌باشد. اینک ما امضا کنندگان زیر به صدای رسا عرض می‌داریم خدای نخواستہ اگر این ورقه پاره مشؤون منتشر گردد، از هیچ‌گونه اقدامی فروگذار به نام دیانت و حفظ اسلامیت نخواهیم کرد. چنانچه حادثه‌ای رخ دهد مسؤولیت آن متوجه زمامداران وقت خواهد بود. اطلاعاتاً به عرض مبارک می‌رسانیم.

[در ادامه حدود ۴۰ مهر و امضا آمده است.]

[۹۶۸-۱۰۸۰۰۲]

۱۹۷۴

۲

مجلس شورای ملی - مورخه ۲۱/۳/۱۸ [۱۳] - محرمانه و خصوصی است.

جناب آقای نخست‌وزیر - آقای مدیر جریده ناهید گویا شرط روزنامه خود قرار داده که اگر در هر نمره نشود لابد در اغلب نمره‌ها توهینی از بنده را فروگذار نکنند. با اینکه هیچ سابقه حتی شناسایی هم با ایشان ندارم و کشور خود شاهد است که الحمدلله تا به حال جز خدمت‌کاری نکرده‌ام، [علت] این اصرار ایشان را نمی‌دانم. در این شماره اخیر چیزی فروگذار نکرده و آنچه شیطان لنگ به ایشان القا کرده زینت جریده خود کرده‌اند. معلوم است. «ان الشیطان للانسان عدومین^۱» راجع به نطق قبل از دستور با اینکه در نظامنامه قیدی نیست دستور داده و تاختی که لازم می‌دانستند آورده‌اند. برای طباطبایی هم که به لحاظ تسکین افکار خبری را ذکر کرد به عبارات ناروا و خیانت چیزی را فروگذار نکرده‌اند. بنده که

۱. بدرستی که شیطان دشمن آشکاری برای انسان است.

همیشه در این سوانح ساکت هستم، باز هم هستم ولی مردم را نمی توانم ساکت کنم که دولتی که برای خبرهای جزئی چندین روزنامه را تهدید کرده است، با وجود حکومت نظامی و با وجودی که مجلس را پشتیبان خود می دانند، این بی قیدی از چه راه است؟ مضحک است که می گوید همین مقالات را در رادیو می خوانند و به رادیو می دهند. زهی بدبختی ما که حیثیت مردم و مجلس بایستی دستخوش شیطان لنگ ناهید و مینش جریده او بشود و دولت هم وقتی پای مجلس در میان است اندک توجه و تأثیری هم نشان ندهد.

[امضای حسن اسفندیاری]

[حاشیه]: آقای ...^۱ - این شماره روزنامه ناهید را بیاورید ملاحظه شود.

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۳

۱۹۷۵

۲ تیر ۲۱ [۱۳]

مقام منبع نخست وزیر دامت عظمه - محترماً به عرض می رساند: شرحی در شماره ۴۵ - [مورخ] ۳۰ خرداد در روزنامه ناهید از ا ط د م ص^۲ شکایت شده بود. مستدعی است امر فرموده اسم شاکی معین شود و تقاضای رسیدگی از اولیای دولت به این کار داریم. اگر در واقع از طرف این جانبان تعدی شده بایستی دولت ما را تحت تعقیب قرار دهد وگرنه شخص فضول و دروغگو تعقیب شود که بی جهت مردم را متهم نسازد. به واسطه نبودن ممبر نامه در دفتر پست تا کستان الصاق نشده.

اسماعیل طاهری - محمود صمدی

[حاشیه]: به طوری که تقاضا شده از روزنامه ناهید بخواهید اسم شاکی را معرفی نماید. [۱۳۲۱/۴/۱۵]

[۶۶۳۳-۱۰۳۰۰۵]

۲. در متن سند به همین صورت نوشته شده است.

۱. یک کلمه ناخوانا.

پانزدهم مرداد ماه ۱۳۲۱

به شرف عرض بندگان حضرت اشرف عالی می‌رساند: در این موقع که مهم امور کشور در کف با کفایت بندگان حضرت اشرف افتاده، البته اولین وظیفه مخلص شرفیابی و عرض تبریک است ولی چون همه اوقات شریف مُستغرق خدمات بزرگ ملی است، ناچار از تراحم منصرف و بدین وسیله تبریکات صمیمانه خود را چنان که در خور مقام شامخ است تقدیم و از درگاه یزدان خواستارم برای اجرای منویات عالی که منتهای طرق نجات و استخلاص ایران است برقرار باشند. ضمناً جسارت ورزیده به عرض می‌رساند:

آقای ابراهیم معروف به ناهید در دوره پادشاه سابق به کمک آقایان سرتیب درگاهی و تیمور تاش روزنامه ناهید را که امتیازش طبق پرونده موجود در وزارت فرهنگ با بنده بوده و هست با کلیه اثاثیه اداری و شخصی تصاحب نمود و با آنکه در همان موقع دادخواست به مقامات صلاحیتدار تقدیم گردید، مع التاسف ترتیب اثر داده نشد. این بود ناچار روی تهدید تاکنون به سکوت گذشت.

امروز که زمام امور دولت و ملت بدست آن حضرت افتاده حقیر به اتکای عدالت دوستی آن جناب طبق امتیاز و مدارکی که در دست و موجود است نخستین روز زمامداری بندگان حضرت اشرف را برای خود سعد و به مباحثات چنین روزی در انتشار روزنامه ناهید قیام و اقدام نمودم.

چون آقای ابراهیم نامبرده ممکن است با دورویی و عرایض غیرحق اذهان بندگان حضرت اشرف را مشوش نماید برحسب وظایف ارادتمندی و دولتخواهی به عرض این عریضه مبادرت و اضافه می‌نماید که مسلک مخلص اطاعت قانون و خدمت میهن و دوری از افترا و دورویی است. بنابراین از پیشگاه محترم درخواست و استدعا می‌شود مقرر فرمایند وزارت فرهنگ مفاد قانون مطبوعات را اجرا نموده از انتشار روزنامه‌ای که غصب و به نام ناهید منتشر می‌شود جلوگیری نمایند.

دعاگو: سید محمود مدیر قمی [امضا]

نشانی: بخش ۵ - خیابان مولوی - کوی شهاب الدوله - خانه کاشی - شماره ۱

۱۹۷۷

۵

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۷۸۸۳ - تاریخ ثبت ۲۱/۷/۲۵ [۱۳]

فرمانداری نظامی تهران - روزنامه ناهید متعلق به آقای ابراهیم ناهید که به واسطه تخلف از مقررات حکومت نظامی در توقیف می باشد، چون این مدت به عنوان مجازات کافی به نظر می رسد، قدغن نمایید از روزنامه مزبور رفع توقیف بنمایند.

[امضای هادی اشتری] ۲۵/۷/۱۳۲۱

رونوشت برای اطلاع اداره تبلیغات فرستاده می شود. -
[حاشیه]: یادداشت - طبق دستور جناب آقای معاون تهیه شده.

رئیس دفتر نخست وزیر

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۱۹۷۸

۶

۳۲۱/۷/۲۹ [۱]

جناب آقای نخست وزیر - به عرض می رساند: راجع به جلوگیری از طبع روزنامه ناهید که امتیاز آن بر طبق اسناد عدیده از وزارت فرهنگ به ادارات مربوطه با این جانب (سید محمود مدیر قمی) بوده و می باشد، به شرح زیر خاطر محترم را تصدیع می دهد: قانون مقدس اساسی به موجب اصل ماده بیست و هفت قوای مملکت را به سه قوه تجزیه نموده و به موجب فقره ۲ از اصل بیست و هفت مرجع صلاحیتدار از برای رسیدگی به دعاوی، محاکم دادگستری می باشد. چون فقط قانون برعهده شخص شخیص آن جناب می باشد، تذکاراً عرضه می دارم که این اقدامات جابرا نه قانون شکنانه برخلاف اصول ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ قانون اساسی و برخلاف مواد ۴۶ و ۴۷ و ۴۹ قانون مطبوعات است چه آنکه اگر روزنامه [ای] باید توقیف شود باید به موجب ماده ۴۶ از طرف اداره انطباعات (نشریات فعلی) در معرض بازخواست در آمده در عدلیه مورد محاکمه قرار گیرد در صورتی که ابداً مندرجات چندین شماره روزنامه این جانب منطبق با هیچ یک از فقرات شش گانه ماده ۴۹ نبوده برخلاف اصول فوق الذکر و اصول انسانیت و عاطفه از انتشار روزنامه بنده که جلوگیری نمودند سهل است از قراری که شنیده می شود به غاصب امتیاز (ابراهیم) یعنی دزد مطبوعات اجازه انتشار دادند. جای یک دنیا تعجب از این اقدامات قانون شکنانه می باشد. لذا به نام دادخواهی اعتراض و به نام معدلت و حفظ قانون تقاضای امر به

رسیدگی را دارم و در خاتمه استرحاماً تقاضا می‌نمایم تکلیف قانونی و امر به عدم ممانعت نشر ناهید بفرمایید که خدای نخواستہ در صورتی که به مسامحه و تعلل بگذرد به حکم اجبار و بیچارگی از هیچ‌گونه اقدامات قانونی و توسل به زید و عمر و مطبوعات ایران فروگذار نخواهم بود.

یاالله للمظلوم - دستخوش ظلم و تعدی، سید محمود مدیر قمی صاحب امتیاز ناهید. [امضا] ۷/۲۹/۳۲۱ [۱]

نشانی بخش ۵ - خیابان مولوی - کوچه شهاب الدوله - شماره ۱

[۱۰۶۰۰۲-۹۶۸]

۷

۱۹۷۹

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۷۷۱۷ - تاریخ ثبت ۲۱/۸/۵ [۱۳]

وزارت فرهنگ - آقای سید محمود مدیر قمی نامه‌ای نوشته که امتیاز روزنامه ناهید به نام اوست و چندی برخلاف قانون روزنامه نامبرده به نام شخص دیگری انتشار یافته و اخیراً هم کارکنان شهربانی از انتشار ناهید به اسم «شاکی» جلوگیری نموده‌اند.

عین نامه با رونوشت امتیاز مربوطه به ضمیمه فرستاده می‌شود. قدغن فرمایید در این باب رسیدگی و اقدام نموده نتیجه را با پس فرستادن نامه اطلاع دهند.

[امضای هادی اشتری] ۷/۲۹/۳۲۱ [۱]

[۱۰۶۰۰۲-۹۶۸]

۸

۱۹۸۰

خصوصی عرض شده^۱ - به شرف عرض بندگان عالی می‌رساند: پس از تقدیم ارادت و ادعیه خالصانه خاطر مبارک را تصدیع می‌دهد. این بنده سید محمود مدیر قمی که از ارادت کیشان قدیمی و صمیمی و از دعاگویان وجود مبارکم می‌دانید که صاحب امتیاز اصلی روزنامه ناهید بوده و مدت‌ها ابراهیم خان غاصب این جریده بوده و همه وقت مشغول فحاشی به عموم بوده و غالباً در آن جریده برخلاف اصول دیانت چیز می‌نوشته و چون امتیاز این روزنامه با دعا گو بوده جمعی تصور کرده بودند که

۱. این سند فاقد شماره و تاریخ می‌باشد ولی در حاشیه سند مهر ورود به دفتر نخست‌وزیری شماره ۱۹۶۳ به تاریخ ۲۱/۸/۵ [۱۳] را نشان می‌دهد.

دعاگو راضی به مرقومات مشارالیه هستم و برای اینکه شر او را از سر مردم بیچاره رفع نمایم و خدمت به عالم اسلامیت کرده باشم در مقام اثبات بر آمدم که حقاً این امتیاز راجع به بنده است و سخنهای ناهنجار مشارالیه که مبنی بر فضّاحی و مخالفت با دیانت اسلامی است فقط از ناحیه مشارالیه است و مربوط به این جانب نمی‌باشد و چند نمره هم طبع شد ملاحظه فرمودید. علاوه بر اینکه برخلاف سیاست امروزه کلمه [ای] نوشته نشده مخصوصاً به اقتضای وقت و موقع کاملاً در طرفداری دولت یعنی کابینه حضرت اشرف عالی بوده و از قراری که مسموع شد التزام از مطابع گرفته شده به تحریک و سعایت شخص سابق الذکر که این روزنامه را چاپ نکنند. البته قصاص قبل الجنایه که بی‌مورد است مضافاً به اینکه یک جریده که حامی و طرفدار کابینه شما است چرا باید به سعایت توقیف شود و بنده هم اهل هو و جنجال نیستم و پارتی هم ندارم فقط اتکالم به حضرت احدیت جلت عظمة بوده و چون شما را متدین و مسلمان و وطن خواه می‌دانم یقین دارم از لطف خودتان دریغ نخواهید فرمود و امر به دفع مزاحمت خواهید فرمود و تقاضای غیر مشروعی هم نداشته و ندارم. زیاده مقام محترم را تصدیع نمی‌دهم. استدعا دارم که به فوریت دستور رفع مزاحمت بدهید. چون در جراید اطلاع انتشار آن را داده‌ام، بر نخورد.

دعاگو: سید محمود مدیر قمی

منزل: بخش ۵- کوی شهاب الدوله - کاشی نمره ۱.

[حاشیه]: شرحی به آقای قمی نوشته شود که دستور داده شد به وزارت فرهنگ نوشته شود. [امضا] ۲۱/۷/۳۰ [۱۳]

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۹

۱۹۸۱

جناب آقای نخست‌وزیر - در تعقیب عرایض سابق به پاسخ شماره ۱۹۶۶۳ - [مورخ] ۲۱/۸/۵ [۱۳] مفتخر شدم. وزارت فرهنگ شرحی نگاشته که ضمناً تصدیق داشتن امتیاز را نموده ولی اقدام در توقیف و جریان را از خود سلب نموده است. درخواست می‌شود به اداره شهربانی دستور صادر فرمایند که توقیف شفاهی که نموده‌اند و به مطابع سپرده رفع نموده زیاده بر این اسباب سرگردانی صاحب امتیاز که دارای حق قانونی است نشوند.

[امضای سید محمود مدیر قمی]

نشانی: بخش ۵- خیابان مولوی- کوچه شهاب الدوله- شماره ۱.

[حاشیه]: به شهربانی نوشته شود با مراجعه به وزارت فرهنگ اقدامی که لازم است بنمایند. [امضا] ۲۱/۸/۵ [۱۳]

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۱۹۸۲

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۰۹۳۷ - تاریخ ثبت ۲۱/۸/۱۹ [۱۳]

اداره کل شهربانی - آقای مدیر قمی نامه‌ای نوشته و اظهار می‌دارد صاحب امتیاز روزنامه ناهید بوده و وزارت فرهنگ هم امتیاز داشتن او را تصدیق ولی اقدام در رفع توقیف و اجازه انتشار را از خود سلب نموده و موکول به نظر شهربانی نموده است.

قدغن فرمایند به شکایت نامبرده رسیدگی و با مراجعه به وزارت فرهنگ اقدام مقتضی به عمل آورده نتیجه را اطلاع دهند.

[امضای هادی اشتری] ۸/۱۸ [۱۳۲۱]

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۱

۱۹۸۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۰۳ / ۲۶۵۵۹ - تاریخ ۲۱/۸/۱۹ [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر - در پاسخ مرقومه شماره ۱۷۷۱۷ - [مورخ] ۲۱/۸/۲ [۱۳] محترماً اشعار می‌دارد: چنانکه خاطر عالی مستحضر است وزارت فرهنگ پس از تصویب شورای عالی فرهنگ فقط به صدور امتیاز روزنامه‌ها مبادرت می‌نماید و هیچ‌گونه دخالتی در توقیف و یا انتشار پس از توقیف روزنامه‌ها ندارد.

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[حاشیه]: بنویسید که چون شکایت آقای قمی و اختلاف با آقای میرزاابراهیم‌خان ناهید روی اصل امتیاز بوده نظر

وزارت فرهنگ چه بوده است؟ [امضا] ۲۱/۸/۲۲ [۱۳]

[۹۶۸-۱۰۸۰۰۲]

۱۲

۱۹۸۴

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۲۴۳۲ - تاریخ ثبت ۲۱/۸/۲۷ [۱۳]

وزارت فرهنگ - عطف به نامه ۴۷۰۳ / ۲۶۵۵۹ - [مورخ] ۲۱/۸/۱۹ [۱۳] راجع به شکایت آقای سید محمود مدیر قلمی اشعار می دارد: چون شکایت نامبرده و اختلاف او با آقای ابراهیم ناهید در موضوع امتیاز روزنامه ناهید می باشد، قدغن فرمایید معلوم نمایند امتیاز روزنامه مزبور به نام کدامیک از این دو نفر می باشد.

[امضای هادی اشتری] ۸/۲۵ [۱۳۲۱/۱]

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۳

۱۹۸۵

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۴۱۴۶ - تاریخ ثبت ۲۱/۹/۸ [۱۳]

آقای مدیر قلمی - در پاسخ نامه سالمه ۲۱/۸/۱۲ [۱۳] راجع به تقاضای صدور اجازه شهربانی برای انتشار روزنامه ناهید به نام شما اشعار می دارد: طبق گزارش اداره کل شهربانی در سال ۱۳۰۰ امتیاز روزنامه ناهید را وزارت فرهنگ به آقای ابراهیم ناهید داده و نامبرده نیز امتیاز خود را به شما واگذار و قرار می گذارند هر وقت امتیاز را بخواهد مسترد دارید ولی چون بعدها شما از استرداد آن خودداری نموده اید آقای ابراهیم ناهید به دادگستری شکایت و دادگاه مربوطه رأی به حقانیت او صادر نموده و وزارت فرهنگ نیز اجازه چاپ روزنامه را به نامبرده داده و چون شما نیز بدون اجازه به چاپ روزنامه ناهید مبادرت نموده اید به دستور وزارت فرهنگ از چاپ هر دو روزنامه جلوگیری شده تا طرفین برای رفع اختلاف به وزارت فرهنگ مراجعه نمایند و اخیراً وزارت فرهنگ اجازه چاپ را به آقای ابراهیم ناهید داده و روزنامه به نام او طبع و نشر می شود.

[امضای هادی اشتری] ۹/۵ [۱۳۲۱/۱]

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

جناب آقای نخست‌وزیر - پاسخ‌نامه شماره ۲۴۱۴۶ - [مورخ] ۲۱/۹/۸^۱ [۱۳] راجع به طبع روزنامه ناهید که به امضای رئیس دفتر نخست‌وزیری بدون مهر است می‌نگارد: اگر تاکنون امیدوارم بودم که در پرتو فهم و درایت و عدالت خواهی آن جناب عموم طبقات باید در زیر پرچم عدالت زندگی کنند - خصوصاً موقعی که شنیده شد که دایره برای رسیدگی به شکایات باز و شهرت گرفت که تلفن مخصوص و تلگراف مخصوص در کار است - از مندرجات نامه مزبور به دست آمد که مایه بدبختی این ملت چیست و چرا روز به روز دچار شکنجه و ذلت هستند. زیرا معلوم شد در تمام دستگاه پر عرض و طول نخست‌وزیری یک نفر نبوده که رسیدگی کند و ادله طرفین را ببیند تا جوابی که داده می‌شود مقرون به صدق و این طور خلاف حقیقت گفته نشود. البته [از] نامه‌ای که به نظر شخص جناب عالی نمی‌رسد، دیگری امضا می‌کند و به نام کابینه صادر می‌شود، نباید بیش از این توقع صحت داشت زیرا نامه جوابیه به بنده همان اظهارات بی‌سر و ته ابراهیم است. چه ضرر داشت که از بنده هم توضیحات خواسته شود. فقط با کمال یأس از استفاده از رویه [ای] که نامه مزبوره نمونه آن را نشان داده معروض می‌دارم که پرسش شود کدام حکم از دادگستری به نفع ابراهیم صادر شده تا وزارت فرهنگ توانسته باشد اجازه طبع بدهد تا از همین جا معلوم گردد که باب تشبث و آنتریک ابراهیم کار را به جایی رسانده که اداره شهربانی مملکت گزارش دروغ نسبت به دادگستری بدهد و از اداره نخست‌وزیری به اتکای آن به حقیقت رسیدگی نشود. بنده دستبردار از حق خود نیستم. اگر مملکت‌داری و عدالت این است که بدون تحقیق حق پایمال شود، آه اگر از پی امروز بود فردایی!

سید محمود مدیر قلمی صاحب امتیاز روزنامه ناهید [امضا]

نشانی: بخش ۵ - خیابان مولوی - کوچه شهاب‌الدوله - خانه شماره ۱ .

[حاشیه ۱]: با پیشینه به عرض می‌رسد. [۱۳] ۲۱/۹/۲۴

[حاشیه ۲]: آقای اشتری ...^۲ بازرسی مخصوص، شخصاً رسیدگی فرمایید. [۱۳] ۲۱/۹/۲۵ [امضا]

۱۹۸۷

۱۵

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۸۵ - تاریخ ثبت ۱۰/۱۰/۱۳۲۱

آقای سید محمود قمی - عطف به نامه مورخ ۲۱/۹/۲۱ [۱۳] خود به جناب آقای نخست وزیر، مقتضی است برای ادای توضیحاتی با مدارکی که در اثبات ادعای خود مبنی بر خلاف واقع بودن گزارش اداره کل شهربانی دارید در روز دوشنبه ۱۴ ماه جاری به دفتر بازرسی مخصوص نخست وزیری در کاخ ایض مراجعه فرمایید.

رئیس بازرسی مخصوص نخست وزیری: [امضای هادی اشتری]

یادداشت ۲۱/۱۰/۱۴ [۱۳] - فوری است

آقای رضوی وکیل آقای سید محمود قمی حاضر شده امتیاز صادر [ه] به نام سید محمود را با نامه های وزارت فرهنگ در تأیید این معنی که امتیاز به نام آقای سید محمود قمی صادر شده و در دفاتر اداره انطباعات به نام وی ثبت است ارائه نمودند و مدلول گزارش شهربانی را مبنی بر اینکه دادگاه حکمی به رد آقای ابراهیم ناهید صادر نموده تکذیب و همچنین قسمت آخر گزارش شماره ۳۲۳۳ - [مورخ] ۲۱/۹/۲ [۱۳] شهربانی را دایر به اینکه وزارت فرهنگ اجازه نشر نامه ناهید را به مدیریت آقای ابراهیم ناهید دستور داده اند نفی کرده برای اثبات مدعای خود درخواست نمودند از شهربانی حکم محکمه و نامه وزارت فرهنگ خواسته شود تا معلوم گردد موضوع ندارد.

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۹۸۸

۱۶

دفتر نخست وزیر - شماره خصوصی ۲۹۸ - تاریخ ثبت ۱۵/۱۰/۱۳۲۱

اداره کل شهربانی - عطف به گزارش به شماره ۳۲۳۳ - مورخ ۲۱/۹/۲ [۱۳] راجع به اختلاف آقای سید محمود قمی و آقای ابراهیم ناهید نسبت به حق انتشار جریده ناهید، شایسته است رونوشت حکمی که گزارش داده اند که برای آقای ابراهیم ناهید از دادگاه صادر شده با رونوشت اجازه [ای] که برای چاپ و نشر روزنامه ناهید به آقای ابراهیم ناهید از وزارت فرهنگ داده شده ارسال دارند ملاحظه شود زیرا آقای سید محمود قمی گزارش اداره نگارشات را دایر به مراتب مندرجه در نامه ۳۲۳۳ خلاف می داند و اثبات مدعای خود را به ارائه حکم دادگاه و اجازه وزارت فرهنگ که در قسمت آخر نامه آن اداره

مذکور افتاده موکول نموده است. هرچند مورد اختلاف آقایان نامبرده نسبت به حق انتشار جریده ناهید در دادگاه دادگستری مطرح است و وصول آن منوط به صدور حکم قطعی از دادگاه مربوط می باشد اما چون آقای سید محمود خلاف واقع بودن گزارش آن اداره را در نامه مورخه ۲۱ آذر خود تصریح نموده است و قضیه در خور تعقیب به نظر می رسد دستور فرمایید فوراً رونوشت های مطلوب را تهیه و ارسال دارند که مورد بررسی قرار گیرد.

نخست وزیر [امضا] [۱۳] ۲۱/۱۰/۱۴

[۹۶۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۷

۱۹۸۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۸۲۲۴/د - تاریخ ۱۲/۱۲/۱۳۲۳ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در سر مقاله شماره (۴۳) روزنامه ناهید نسبت به دولت اهانت شده است، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ [اسداله] گلشاییان [امضا]

[۷۲۶-۱۰۶۰۰۲]

۱۸

۱۹۹۰

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۰/۴/۱۳۲۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۸۲۲۴/د - مورخه ۲۳/۱۲/۱۳ [۱۳] محترماً معروض می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه ناهید رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۷۲۶-۱۰۶۰۰۲]

۱۹

۱۹۹۱

[شماره] [۹۰۶۴ / ۷۸۷۸ / ۱ - [تاریخ] ۲۴/۷/۱۳۲۴ - محرمانه
وزارت کشور - محترماً معروض می دارد: فرمانداری نظامی تهران طی نامه شماره ۴۶۵۱ - [مورخ]

۲۴/۷/۱۹ [۱۳] تقاضا نموده که چون در شماره ۵۱ - مورخه ۲۴/۷/۱۹ [۱۳] روزنامه ناهید مقاله [ای] مخالف مشی سیاست دولت منتشر گردیده از نشر آن جلوگیری شود. لذا روزنامه مزبور توقیف و از انتشار آن جلوگیری به عمل آمد.

رئیس شهربانی کل کشور: سر تیپ ضرابی [امضا]

[۷۲۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰

۱۹۹۲

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۹۶۳ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۳۰ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۴۶۵ - مورخه ۲۴/۷/۱۹ [۱۳] محترماً
معروض می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه «ناهد» که مدت یک ماه و ده روز در
توقیف می باشد رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۷۲۶-۱۰۶۰۰۲]

نبرد

۱

۱۹۹۳

تلگراف - از شهری - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۵۵ - تاریخ وصول ۱۳۲۱/۶/۲۱
تهران - جناب آقای احمد قوام نخست وزیر - کپیه ریاست مجلس شورای ملی - کپیه جناب آقای
دادستان دیوان کشور - کپیه فرمانداری نظامی - کپیه روزنامه های: آزادگان - اطلاعات - ایران - بهار - پرچم
- باختر - جوانان - خورشید ایران - ستاره - صدای ایران - کیفر - کوشش - کیهان - مردان کار - مردم - مهر
ایران - نجات ایران - ده روز است که روزنامه نبرد به وسیله اخطار شفاهی ماموران شهربانی به نمایندگی
حکومت نظامی توقیف گردیده و از چاپخانه نیز التزام چاپ نکردن آن گرفته شده است. چون تشخیص
لزوم توقیف ظاهراً فقط به نظر شخص جناب عالی بوده است و از طرف دادگاههای قانونی و صلاحیتدار
حکم توقیف و مدت آن صادر نگردیده و در کشور مشروطه بدون حکم دادگاه نمی توان یک روزنامه

ملی را توقیف کرد، شایسته است دستور فرمایند دادگاه صلاحیتدار با توجه به قانون مطبوعات و حکومت نظامی علت توقیف نبرد و مدت آن را تعیین کند تا کارکنان این روزنامه تکلیف خود را بدانند.

مدیر مسؤول روزنامه نبرد: خسرو اقبال

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۲

۱۹۹۴

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۳۲۹۰ - تاریخ ثبت ۲۳/۶/۲۱ [۱۳]

آقای خسرو اقبال مدیر روزنامه نبرد - تلگراف شما راجع به توقیف روزنامه نبرد ملاحظه شد. چون توقیف روزنامه نبرد طبق قانون حکومت نظامی مصوب ۲۷ سرطان ۱۳۲۹ از طرف فرمانداری نظامی به عمل آمده است، برای تعیین تکلیف خود به فرمانداری نظامی مراجعه بنمایید.

رونوشت برای اطلاع به فرمانداری نظامی ابلاغ می شود.

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۳

۱۹۹۵

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۳۴۹۰ - تاریخ ثبت ۶/۷/۲۱ [۱۳]

ریاست مجلس شورای ملی - عطف به نامه شماره ۱۱۹۸۸ - [مورخ] ۲۵/۶/۲۱ [۱۳] راجع به توقیف روزنامه نبرد اشعار می دارد: توقیف این روزنامه از طرف فرمانداری نظامی تهران و طبق قانون حکومت نظامی مصوب ۲۷ سرطان ۱۳۲۹ به عمل آمده است و به آقای خسرو اقبال مدیر روزنامه مزبور نوشته شد برای تعیین تکلیف خود مستقیماً به فرمانداری نظامی تهران مراجعه نماید.

[امضای هادی اشتری] ۳۱/۶/۱۳۲۱

[حاشیه]: به خط حضرت اشرف آقای نخست وزیر علاوه شده است: توضیحاً عرض می کنم علاوه بر اینکه اغلب نمایندگان مجلس از حملات این روزنامه به نمایندگان شکایت داشتند، شخص محترم آقای رئیس مجلس در بدو تشکیل دولت حاضر، بعضی از نمرات روزنامه نبرد را به این جانب ارائه فرمودند و تقاضای جبران آن را نمودند. من شخصاً مدیر روزنامه را خواستم و نصیحت کردم. متأسفانه اظهارات این جانب مؤثر واقع نشد تا اینکه قانون حکومت نظامی از طرف فرمانداری آگهی داده شد و برای تخلف روزنامه از نصایح کتبی (اخطاریه دولت) و شفاهی، روزنامه نبرد توقیف گردید.

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۴

۱۹۹۶

مجلس شورای ملی - مورخه ۱۳۲۱/۷/۱۸ - شماره ۱۲۷۹۷

جناب آقای نخست‌وزیر - در پاسخ رقیمه عالیه شماره ۱۳۴۹ - [مورخ] ۲۱/۷/۶ [۱۳] راجع به روزنامه نبرد زحمت می‌دهد: بنده از تفصیل مستحضر بودم و غرض از تصدیع توسط و توصیه نبود. مقصود این بود هر طور مقرر فرمایید جواب داده شود که مخالفت با اقدام دولت نداشته باشد.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای حسن اسفندیاری]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۵

۱۹۹۷

مستقیم - شخصی

جناب آقای نخست‌وزیر - با اظهار تشکر از مراحم عالی نسبت به صدور دستور رفع توقیف روزنامه چون مدت توقیف خیلی به طول انجامیده و خسارات وارده زیاد می‌باشد و هرچه در انتشار روزنامه تأخیر شود بیشتر متضرر خواهیم شد، می‌خواستم از حضور مبارک استدعا کنم به جای سه‌شنبه موافقت فرمایند که از روز شنبه روزنامه را انتشار دهیم. البته با لطف و مرحمتی که با ارادتمند دارید از قبول این استدعا مضایقه فرموده و سپاسگزارم خواهید فرمود.

با تقدیم احترامات: خسرو اقبال ۱۳۲۱/۷/۱۹

[حاشیه]: فوری - دفتر - فرمودند شرحی به فرمانداری نظامی نوشته شود که چون این مدت توقیف برای روزنامه نبرد کافی بوده است، دستور داده شود. رفع توقیف از روزنامه مزبور بشود. [امضای کحال‌زاده] ۲۱/۷/۱۹ [۱۳]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۶

۱۹۹۸

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۱۷۲۷۹ - تاریخ ثبت ۲۱/۷/۱۹ [۱۳]

تیمسار سرلشکر مقدم فرماندار نظامی تهران - چون روزنامه نبرد که برخلاف مقررات حکومت نظامی رفتار کرده بود مدتی است توقیف و این مدت به عنوان مجازات کافی به نظر می‌رسد، مقرر فرمایید از روزنامه مزبور رفع توقیف نموده اجازه انتشار بدهید.

رئیس دفتر نخست‌وزیر

رونوشت برای اطلاع اداره تبلیغات فرستاده می‌شود. -

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۷

۱۹۹۹

بابل - ایران - بنگاه آریا - محمد شفیع امیرتوسلی - شماره ۱۴۰ - سالمه ۱۳۲۱/۸/۲۲
جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: خواهشمند است با قرائت چند سطر زیر این بنده
محمد شفیع امیرتوسلی را سرافکنده ننمایید:

مدتی است که روزنامه محبوب نبرد توقیف گردید. دل‌های ستم‌دیده مردم، آزادیخواهان کشور از
این پیش‌آمد ناگوار متأثر و متألم گردیده ولی تا حال روزنامه گرامی نبرد از آسمان مطبوعات ایران طلوع
نموده است. - به امید آینده - امیدواریم جناب آقای نخست‌وزیر عطف توجه مبذول داشته و ترتیب
اثری به درخواست عاجزانه ما بفرمایند و امر به آزادی نبرد و نسیم شمال را زودتر از همه صادر بفرمایند.
رونوشت این نامه برای مجلس شورای ملی، وزارت فرهنگ و بیشتر روزنامه‌های پایتخت ارسال گردید.
بابل - محمد شفیع امیرتوسلی

[حاشیه ۱]: به عرض برسد از مقام نخست‌وزیری استدعای رفع توقیف روزنامه نبرد و نسیم شمال را کرده است.
[۱۳] ۲۱/۹/۷

[حاشیه ۲]: جواب بدهید نسیم شمال آزاد شده است. البته روزنامه نبرد هم در موقع خود از توقیف خارج خواهد شد.
[۱۳] ۲۱/۹/۷

[۹۴-۱۱۹۰۰۳]

۸

۲۰۰۰

تلگراف - از مشهد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۶۵۱ - تاریخ اصل ۳۰ [۱۳۲۱/۸/۱] -
تاریخ وصول ۹/۱ [۱۳۲۱/۱]

مجلس - رونوشت نخست‌وزیر - رونوشت هیأت دولت - دادستان دیوان کشور - فرماندار نظامی -
شهربانی - رونوشت جراید: ایران - اقدام - خورشید ایران - ناهید - مردان کار - مرد آزاد - باختر - روزنامه
حق‌گوی ملی نبرد پس از رفع توقیف اولیه مجدداً توقیف، علت غیر معلوم، اهالی این سامان از این
پیش‌آمد غیرقانونی فوق‌العاده متأثر، انتظار دارند هرچه زودتر در رفع توقیف آن اقدام و استرضای
خاطر خراسانیان را فراهم فرمایند.

رهنما - زرین نگار

[حاشیه ۱]: جریان از جناب آقای موحدی استعلام شود. ۲۱/۹/۵ [۱۳]

[حاشیه ۲]: فرمودند بایگانی شود. ۲۱/۹/۷ [۱۳]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۲۵]

۹

۲۰۰۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۸۹۵ / ۷۲۴۵ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳]
 اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
 در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] امتیاز روزنامه نبرد را به نام آقای خسرو اقبال تصویب نموده بنابراین
 چاپ و انتشار روزنامه نبرد در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیر تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

۱۰

۲۰۰۲

مجلس شورای ملی - اداره: دفتر - مورخه ۲۲/۱/۱۴ [۱۳] - شماره ۱۲۳۶ - خیلی فوری است
 جناب آقای نخست‌وزیر - البته خاطر محترم از مقاله‌ای که راجع به تقسیم ایران در جریده نبرد منتشر
 شده مستحضر شده است. تمام افراد نمایندگان محترم فوق‌العاده از قضیه متأثر و از دولت تقاضای فوری
 دارند که نسخ این جراید را جمع‌آوری نموده و از انتشار آن در مرکز و ولایات جلوگیری فرمایند و مدیر
 مسؤول این روزنامه را به آشد مجازات قانوناً برسانند و نتیجه را فوراً به مجلس اطلاع دهند که موجب
 تسکین خاطر آقایان نمایندگان باشد.

[امضای حسن اسفندیاری]

[حاشیه]: اقدام شده، بایگانی شود.

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۶]

۲۰۰۳

۱۱

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۱۳۵ - تاریخ ۱۳۲۲/۱/۱۴ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: برحسب امر تلفنی به اداره شهربانی دستور داده شد روزنامه نبرد را توقیف و مدیر آن را نیز جلب و بازداشت نموده، جهت تعقیب قانونی تحویل دادسرای نظامی نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرلشکر **فرج‌اله** [آقای اولی] امضا [

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۰۴

۱۲

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۱۰/۱۲ - شماره ۴۸ / ن

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: روزنامه نبرد به مدیریت آقای خسرو اقبال از تاریخ ۱۳۲۲/۱/۱۴ [۱۳] که یک سال تمام است به علت نشر مطالب اهانت‌آمیز به مقامات خارجی از طرف فرمانداری نظامی توقیف و پرونده امر به دادگاه احاله شده متهم نامبرده در دادگاه بدوی تبرئه حاصل نموده و پرونده برای تجدید نظر از طرف دادستان به دادسرای تجدید نظر احاله گردیده که بایستی در آن جا رسیدگی شود. چون مدت یک سال است که روزنامه مزبور در توقیف و همه روزه هم به فرمانداری نظامی مراجعه و تقاضای رفع توقیف آن را می‌نماید ضمناً ممکن است در دادگاه تجدید نظر رأی دادگاه اولی تأیید گردد و از طرفی مدت زیادی است در توقیف می‌باشد در صورت تصویب اجازه فرمایند از توقیف خارج گردد.

فرماندار نظامی تهران: سرلشکر **کیکاویسی** [امضا] [

[حاشیه]: در هیأت دولت مطرح شود. ۱/۲۲ [۱۳۲۳/]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۰۵

۱۳

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ پاکنویس ۱۳۲۳/۳/۲۰ [

فرمانداری نظامی تهران - عطف به شماره ۴۸ - مورخه ۲۳/۱/۱۲ [۱۳] راجع به روزنامه نبرد و نظایر

آن اشعار می‌دارد: مراجعه امر به هیأت دولت لزومی ندارد. مقررات قانونی را ملاک اقدام خودتان قرار داده طبق آن عمل نمایید.

نخست‌وزیر - ۳/۱۸ [۱۳۲۳]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۱۴

۲۰۰۶

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۵ - شماره ۳۷۳۶ - محرمانه
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً به عرض می‌رساند: چون مدت یک سال و نیم توقیف در مورد روزنامه نبرد کافی به نظر می‌رسد و مدیر آن نیز ملزم می‌گردد که برخلاف قوانین و مقررات اقدام به انتشاراتی ننماید مستدعی است؛ امر و مقرر فرمایند مقتضیات رأی مبارک را در مورد رفع توقیف از روزنامه مزبور به فرمانداری نظامی ابلاغ نمایند. ولی البته پرونده امر جریان تکمیلی خود را در دادسرای نظامی تهران ادامه خواهد داد.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: ملاحظه شد. طبق قوانین موضوعه اقدام نمایید. ۷/۱۵ [۱۳۲۳]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۱۵

۲۰۰۷

دفتر نخست‌وزیر - شماره خصوصی ۱۳۹۶ - تاریخ ثبت ۲۳/۷/۱۸ [۱۳]
فرمانداری نظامی تهران - عطف به نامه شماره ۳۷۳۶ - [مورخ] ۲۳/۷/۵ [۱۳] راجع به تعهد مدیر روزنامه نبرد دایر به خودداری از اقدام به انتشارات خلاف قانون و پیشنهاد رفع توقیف از روزنامه مزبور اشعار می‌دارد: دستور دهید طبق قوانین موضوعه اقدام نمایند.

نخست‌وزیر

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۰۸

۱۶

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۱۸ - شماره ۴۱۰۴
جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً پیرو شماره ۳۷۳۵ - مورخه ۲۳/۷/۵ [۱۳] بر حسب موافقت و امر تلفنی
دستور رفع توقیف از روزنامه نبرد به شهربانی کل کشور صادر گردید. مراتب استحضاراً به عرض رسید.
فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: آقای دبیران - اقدامی ندارد. به پرونده مربوطه ضمیمه شود. [امضا] [۲۳/۷/۱۸] [۱۳]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۰۹

۱۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۳۰۸ - تاریخ ۱۳۲۴/۴/۲۴ - محرمانه
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره ۸۶ - مورخه
۲۴/۴/۱۹ [۱۳] روزنامه نبرد نسبت به مقام سلطنت اهانت شده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده
شد که از انتشار روزنامه مزبور مدت دو ماه جلوگیری نمایند.
فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۱۰

۱۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۷۹۹ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۲۶ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره (۱۲۴) روزنامه نبرد
اخبار کذبى منتشر که باعث مشوب ساختن اذهان عمومی می‌گردد علیهذا به اداره کل شهربانی دستور
داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.
فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

۱۹

۲۰۱۱

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۹۶۴ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۳۰ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۷۹۹ - مورخه ۲۴/۶/۲۶ [۱۳] محترماً
معروض می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه نبرد که مدت دو ماه در توقیف می باشد
رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۱۶-۱۰۶۰۰۲]

نبرد امروز

۱

۲۰۱۲

وزارت فرهنگ - شماره ۵۴۳ / ۱۱۲۶ - تاریخ ۲۲/۱/۲۳ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
در جلسه مورخ ۲۲/۱/۲۳ [۱۳] امتیاز روزنامه نبرد امروز را به نام آقای جهانگیر تفضلی تصویب نموده
بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نبرد امروز در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۰۱۳

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - اداره اطلاعات - دایره اول - محرمانه - فوری - به
تاریخ ۲۲/۱/۲۹ [۱۳] - شماره ۹۹۸ / ۱۱۸۵ / ۱ - پیوست: ۱ برگ روزنامه
جناب آقای نخست وزیر - محترماً معروض می دارد: بر حسب دستور تلفنی شب ۲۹ ماه جاری
روزنامه (نبرد امروز) که در چاپخانه مظاهری تحت چاپ بوده توقیف گردیده از روزنامه مزبور (۱۰۱۱)

برگ که یک طرف آن چاپ شده بوده جمع آوری و از چاپ طرف دیگر جلوگیری به عمل آمده و حروفهای آن که در فرم و سطر بندی شده بود متفرق گردیده است. یک نسخه از روزنامه مزبور [را] به پیوست تقدیم می‌دارد.

رئیس اداره کل شهربانی: سرتیپ [عبدالعلی] اعتماد مقدم [امضا]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۰۱۴

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۱۶۹۸/۱۸۰۵/۱ - تاریخ ۱۳۲۲/۲/۱۵ - اداره اطلاعات شهربانی - محرمانه - مستقیم

تیمسار فرماندار نظامی تهران - محترماً به استحضار می‌رساند: برحسب دستور تلفنی جناب آقای نخست‌وزیر شب ۲۹ فروردین روزنامه (نبرد امروز) توقیف و از چاپ آن جلوگیری به عمل آمده و مراتب ضمن شماره ۹۹۸ / ۱۱۸۵ - [مورخ] ۲۲/۱/۲۹ [۱۳] به جناب آقای نخست‌وزیر معروض گردیده چون امر کتبی آن تاکنون نرسیده است مستدعی است امر و مقرر فرمایند دستور کتبی راجع به توقیف روزنامه مزبور را ارسال دارند.

رئیس اداره کل شهربانی: سرتیپ [عبدالعلی] اعتماد مقدم

رونوشت با اصل یکسان است. [امضا] [۲۲/۲/۳۱] [۱۳]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۴

۲۰۱۵

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ ثبت ۲۲/۳/۱۵ [۱۳]

وزارت جنگ - متمنی است دستور فرمایند روزنامه «نبرد امروز» را فرمانداری نظامی رفع توقیف نماید.

[امضای برومند]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۵

۲۰۱۶

وزارت فرهنگ - شماره ۱۳۶۷ / ۷۴۱۵ - تاریخ ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۲۳ [۱]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه نبرد امروز را به نام آقای مسعود اعظمی زنگنه تصویب نموده است که با روش: اجتماعی - سیاسی - اقتصادی - ادبی در تهران به مدیری و سردبیری خودشان منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: امضای دکتر علی فرهمندی

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۶

۲۰۱۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۷۹۴۷ / د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۲/۲ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون گراور و مندرجات صفحه ۳ و ۴ شماره (۱) روزنامه نبرد امروز تحت عنوان «بزرگترین اشتباه سیاسی زمامداران سه ساله اخیر ایران» برخلاف مشی سیاسی کشور می باشد علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که بر طبق ماده (۸) قانون حکومت نظامی از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ گلشایبان [امضا]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

۷

۲۰۱۸

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - رونوشت گزارش کلانتری ۸ - مورخه

شماره ۲۴/۲/۲۳ [۱۳] - شماره ۲۵

گزارش - محترماً به عرض می رساند: آقای انجوی شیرازی مدیر روزنامه نبرد امروز طبق دعوتی که قبلاً از اهالی به وسیله روزنامه اطلاعات مورخه دیروز نموده بود که در مسجد شاه سخنرانی نماید با

جمعیتی قریب به دویست نفر در ساعت ۱۸ امروز بنا به اجازه فرمانداری نظامی در صحن مسجد شاه حاضر، انتظامات داخلی و دربهای ورود مسجد قبلاً به وسیله پایه‌ور و سرپاسبان و پاسبان و دژبان و سربازان فرمانداری تأمین گردیده بود.

بعد از ورود ایشان به تواتر جمعیت تماشاچی و عابر و اشخاصی که برای خرید به بازار آمده بودند در صحن مسجد حضور به هم رسانیده به شرح زیر شروع به سخنرانی گردید:

ابتدا از اصول دیکتاتوری در ایران بیاناتی نمود که در نتیجه زمامداری اعلیحضرت فقید چه زیانهایی به کشور وارد و املاک و اموال مازندرانیه‌ها را به عنف و غصب و ضبط و تمام ساختمانها و مؤسساتی که در مازندران تهیه شده مال همین مردم بدبخت بوده و بایستی بالاخره گرفت و به آنها مُسترد نمود.

از عملیات والا حضرت شاهپور علی‌رضا تنقیداتی نمود به این معنی که امثال اینها زیادند و نبایستی به آنها مهلت داد این گونه اشخاص قدرت پیدا نموده مجدداً اصول دیکتاتوری در کشور ایران برقرار شود. به طور کلی از خاندان سلطنتی مذمت می نمود. ضمناً اظهار داشت باید به خدمت بقیه مستشارانی که در ژاندارمری و سایر وزارتخانه‌های دیگر هستند خاتمه داد. وظیفه ما است که با تمام قوا از اصول دیکتاتوری جلوگیری و مروج آزادی باشیم.

از طرز رفتار اغلب از زمامداران، وزرا، وکلا از قبیل: مرحوم فروغی، آقای سیدضیاءالدین، علی منصور، سهیلی، ناصر قشقایی، قوام شیرازی، اعتماد السلطنه تنقید نموده و برای آنهایی که زنده هستند، مرده‌باد گفت. در خاتمه از متفقین تقاضا نمود چون جنگ پایان یافته، اشخاصی که به اتهام ستون پنجم بازداشت هستند، مخصوصاً آقای سیدابوالقاسم کاشانی را آزاد نمایند.

در ساعت ۱۹ سخنرانی پایان یافته و جمعیت متفرق گردید. در پایان معروض می دارد: چون جمعیت مستمعین تا پایان سخنرانی در حدود هزار نفر می شدند و موقع خروج به طور اجتماع مختصر وحشتی در بازار ایجاد شده بود، در همان موقع ریاست محترم اداره سرکلانتری و سرکار پاسیار ۲ غفاری معاون اداره سرکلانتری و چند نفر پایه و ر کمکی رسیده و اشخاص متفرق گردیدند. در تمام مدت سخنرانی سرکار سرهنگ آذرپی از طرف فرمانداری نظامی در محل سخنرانی حضور داشتند.

کلانتر ۸ سعیدی - امضا

رونوشت برابر اصل است.

۸

۲۰۱۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۱۱۷۱ / د - تاریخ ۱۳۲۴/۳/۱

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۱۸۶۵ / ۱۶۹۶ / ۱ - مورخه ۲۴/۲/۲۷ [۱۳] تقدیمی از اداره کل شهربانی معروض می دارد: طی شماره ۱۱۰۱ / د - مورخه ۲۴/۲/۲۴ [۱۳] به اداره کل شهربانی اعلام گردید که طبق ماده (۵) قانون حکومت نظامی آقای انجوی شیرازی را تحت تعقیب قرار داده پرونده مقدماتی مشارالیه را پس از تشکیل به دادسرای نظامی تهران ارسال دارند.

به جای فرماندار نظامی تهران: سرهنگ شهرتیس [امضا]

[۱۳۲۳ ف ۴۰۱ - ۲۱۰۰۰۰۷۵۶]

۹

۲۰۲۰

وزارت جنگ - اداره دفتر وزارتی - شماره ۷۰۲۲ / ۳۳۹۴ د ۲ - به تاریخ ۱۳۲۴/۳/۱۵
محرمانه - مستقیم - فوری

جناب آقای نخست وزیر - عطف به نامه شماره ۸۰۸ - مورخه ۲۴/۳/۵ [۱۳] به طوری که فرمانداری نظامی مستقیماً طی شماره ۱۱۷۱ - مورخه ۲۴/۳/۱ [۱۳] به استحضار خاطر محترم رسانیده: فرمانداری مزبور قبلاً طی شماره ۱۱۰۱ - مورخ ۲۴/۲/۲ [۱۳] به شهربانی کل کشور اطلاع داده انجوی شیرازی را که بدون اجازه مقامات مربوطه سخنرانی نموده است برطبق ماده ۵ قانون حکومت نظامی تحت تعقیب قرار دهند ولی تاکنون از اداره نامبرده جوابی نرسیده است.

معاون وزارت جنگ [امضا]

[حاشیه]: به عرض برسد. ۲۴/۳/۲۰ [۱۳]

[۱۳۲۳ ف ۴۰۱ - ۲۱۰۰۰۰۷۵۶]

۱۰

۲۰۲۱

وزارت کشور - طبق اطلاع واصله از اداره شهربانی در تاریخ ۳۲۴/۵/۲۱ [۱] آقای انجوی نویسنده روزنامه نبرد امروز در مسجد جامع گرگان برای جمعی از اهالی که جهت خواندن نماز مجتمع شده بودند

خطابه که حاوی مطالب زیر بوده ایراد نموده‌اند:

- ۱- شرح انقلاب کبیر فرانسه را مفصلاً توضیح داده‌اند.
  - ۲- برای حمله به تهران و خراب کردن آن مردم را اغوا کرده‌اند.
  - ۳- زندان شهربانی که آزادیخواهان را مانند سابق در آن خفه می‌کنند، هنوز پایدار است.
  - ۴- ارتش فعلی و محکومیت پلید و پایه خراب آنها ارزشی نداشته و ما باید ارتش و حکومتی داشته باشیم که از روی اصول اسلامی رفتار کند.
- ۵- هنوز افشار طوس در شهربانی مشغول انجام وظیفه است در صورتی که دارای چه سوابق منحوسی است.

۶- در خاتمه نیز با استناد به آیه قرآن و اعتصموا بحبل الله^۱ اظهار نمود: من نظری ندارم. از سادات دارای شجره هستم و شنیده‌ام که آقای قاسمی در گرگان دارای حزبی هستند. خوب است این حزب را در دسترس کلیه مسلمین بگذارند که رفته رفته وضعیت دین قوی تر شود.

بنابراین نظر شهربانی کل کشور که مورد موافقت کامل وزارت جنگ نیز می‌باشد، آن است که وجود این قبیل عناصر و آزادی آنها باعث تولید هیجان و انقلاب مردم خواهد شد. متمنی است مقرر فرمایید ژاندارمری کل کشور [یا] شهربانی در دستگیر [ی] و بازداشت او اقدام نمایند.

از طرف وزیر جنگ - امضا

[۴۸۵۱-۱۰۳۰۰۳]

۱۱

۲۰۲۲

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - تاریخ ۱/۶/۲۴ [۱۳] - شماره ۵۴۷۱ - خیلی فوری -
محرمانه مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - بر طبق گزارش شماره ۲۷۸ / ۳۵۰ شهربانی گرگان معروض می‌دارد: آقای انجوی نویسنده روزنامه نبرد امروز که اخیراً به گرگان آمده، در تاریخ ۲۱ ماه جاری در مسجد جامع برای جمعی از اهالی که به عنوان خواندن نماز مجتمع شده بودند خطابه [ای] به شرح زیر ایراد نمودند:

۱- شرح انقلاب کبیر فرانسه را مفصلاً توضیح داده. ۲- باید حمله کرد تهران، پایتخت ایران را خراب

۱. اصل: «واجتمعو بجعل الله» - واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا: و همگی به رشته دین خدا چنگ زنید و به راههای متفرق نروید. (آل عمران، آیه ۱۰۳)

نمود زیرا شراب فروشی در تهران از نان فروشی بیشتر است. ۳- هنوز همان زندانی که میان آن آقای مدرس را با شال خفه کرده‌اند و آقایان اهل آزادیخواهان را به وسیله دکتر احمدی و همچنین هزاران مثل او را که در آرزوی دیدار عائله خود بودند، در زندان جان سپرده‌اند، پایدار است. ۴- مردم، هنوز افشار طوسی که همه می‌دانند در زمان پهلوی دارای چه عملیاتی منحوسی بوده، در شهربانی مشغول خدمت است. ۵- مردم، قرآن می‌فرماید: «واجتمعو بجعل اله^۱». ۶- ای برادران! دیدید آن ارتش و حکومت پلید و پایه خراب چه شد؟ ما ارتش و حکومتی لازم داریم که از روی عمل اسلامی رفتار کند. ۷- ای مسلمین! من نظری ندارم و از سادات دارای شجره نامه هستم (عسل اجنبی زهر است، بدانید). در خاتمه اظهار نمود: آقایان، به طوری که شنیده‌ام، آقای قاسمی در گرگان دارای حزبی هستند. خوب است این حزب را در دسترس کلیه مسلمین بگذارند که رفته رفته وضعیت دین قویتر شود. ضمناً متذکر می‌گردید در روز ۲۲ ماه جاری برای بازدید به مازنداران و گیلان خواهم رفت.

شهربانی کل کشور به موقع و لازم می‌داند که این اشخاص فوراً بازداشت و تعقیب شوند زیرا همین عملیات موجب انقلاب خواهد شد. مستدعی است امر و مقرر فرمایند از اقدامی که به عمل خواهد آمد، اعلام دارند.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ ضرابی [امضا]

[حاشیه]: ملاحظه فرمودند. بایگانی شود.

[۵۰۸۹-۱۰۳۰۰۳]

۱۲

۲۰۲۳

فرمانداری نظامی ایران - تاریخ ۱۳۲۵/۹/۲۷ - شماره ۷۸۳۲

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات روزنامه نبرد امروز شماره ۱۶ - مورخه سه شنبه ۲۵/۹/۲۶ [۱۳] برخلاف مصالح کشور و سیاست دولت تشخیص داده شده است دستور توقیف آن به اداره شهربانی کل کشور صادر گردید. استحضاراً به عرض مبارک می‌رساند. فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۶۵۵-۱۰۸۰۰۲]

نجات

۲۰۲۴

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۳۷۷۷ / ۲۶۱۴ - تاریخ ۲۵/۴/۱۱ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه نجات را به نام آقای عبدالله نجات دارای شناسنامه شماره ۱۹۸۲۱ صادره از بخش ۲ تهران
تصویب نموده است که با روش: اجتماعی - سیاسی - فرهنگی - اخلاقی به مدیری و سردبیری آقای
مرتضی مدرسی چهاردهی دارای شناسنامه شماره ۸۱۸۴ صادره از رشت در تهران چاپ و منتشر نمایند.
مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۲۵

۲

مقام منیع جناب اشرف، آقای نخست‌وزیر^۱ - احتراماً به استحضار خاطر مبارک می‌رساند: به طوری
که استحضار دارند، مراتب ارادتمندی و اخلاص فدوی و عموم فامیل نسبت به جناب اشرف موروثی
بوده و احتیاج به یادآوری و تذکر ندارد. مندرجات روزنامه‌جات مؤید این عرایض است و همیشه در
روزنامه به غیر از نام بزرگ آن رهبر معظم چیزی نبوده و نخواهد بود تا آن جایی که بعضی از همکاران در
جراید خودشان نسبت‌های ناروایی به ما دادند و به ناچار در این دو شماره اخیر تا اندازه‌ای که لازم بود از
مشی حقیقی خود برای مصالح آن جناب منحرف شدیم. بنابراین مراتب فوق ایجاب می‌نماید که توجه
آن جناب را به معروضه زیر معطوف دارد:
مخالفین جناب اشرف در این اواخر در بعضی نقاط به خصوص تهران مشغول فعالیت و

۱. این سند فاقد شماره و تاریخ می‌باشد ولی در سند دیگری که در جواب همین سند نوشته شده (از طرف رئیس کل دفتر نخست‌وزیر) تاریخ ۱۳۲۵/۱۱/۱۶ و شماره ۴۲۱۲۷ ذکر شده است.

دسته‌بندیهای عمیق و سری شده و به جای حزب مهمی از احزاب سابق (غیر از توده) حزب دیگری در شرف تکوین است و به طوری که خود این جناب بهتر توجه دارند اشخاص وطن‌پرست و طرف اطمینان برای مجلس به نهایت قابل دقت و توجه بوده و بایستی صد درصد اشخاص مورد اعتماد و میهن‌پرست و شایسته انتخاب شوند. ضرورت توجه به این امر مهم را آتیه روشن خواهد ساخت.

عبدالله نجات، صاحب امتیاز روزنامه نجات

[حاشیه]: آقای نجات مدیر روزنامه نجات - نامه شما واصل و از شرحی که نوشته بودید مستحضر شدم از اظهار محبت شما مسرورم.

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۳

۲۰۲۶

تلگراف - از قم - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۴۶ - تاریخ وصول ۲/۲۷/۱۳۲۶]

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت جناب آقای موسی زاده وزیر دادگستری - رونوشت ستاد ارتش - رونوشت اطلاعات - رونوشت کیهان - توقیف روزنامه مبارز و وزیر نجات باعث تأثر گردیده خواهشمند است دستور فرمایید رفع توقیف از روزنامه مزبور گشته و موجبات امتنان امضا کنندگان زیر را فراهم فرمایند.

[در ادامه نام حدود ۴۵ نفر آمده است.]

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۴

۲۰۲۷

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۷۶۰۶ - تاریخ وصول ۲/۲۹/۱۳۲۶]

در بار شاهنشاهی - کپیه جناب اشرف آقای نخست‌وزیر - کپیه وزیر محترم جنگ - رونوشت رئیس ستاد - کپیه فرمانداری نظامی - کپیه نامه کیهان - کپیه اطلاعات - کپیه نجات - توقیف روزنامه ملی نجات که یکی از جراید بی‌طرف و حقگوست، قلوب آزادی‌خواهان و علاقه‌مندان به مطبوعات را افسرده، با اطمینان به نیت پاک ذات شاهانه و نخست‌وزیر محبوب استدعا داریم که جهت رفع توقیف از نامه

گرامی نجات اوامر موکد و فوری شرف صدور یابد.

[در ادامه نام ۱۰ نفر آمده است.]

[حاشیه ۱]: راجع به توقیف روزنامه نجات سابقه موجود نیست. سابقه [ای] که موجود بود فرستاده شد. ۲۶/۳/۲ [۱۳]

[حاشیه ۲]: اقدامی ندارد. بایگانی شود. ۲۶/۳/۳ [۱۳]

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۵

۲۰۲۸

تلگراف - از مشهد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۸ - تاریخ اصل ۱ [۱۳۲۶/۳/۱] -
تاریخ وصول ۳/۲ [۱۳۲۶/۱]

دفتر مخصوص نخست وزیر جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر ایران - توقیف ناگهانی
روزنامه مبارز و حقگوی (نجات) باعث پریشانی افکار کلیه علاقه مندان به این روزنامه متین و ملی
گردیده تقاضای دستور رفع توقیف فوری آن را از آن مقام محترم خواستاریم.

[در ادامه نام ۷ نفر آمده است]

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۶

۲۰۲۹

تلگراف - از اهواز - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲ - تاریخ اصل ۱ [۱۳۲۶/۳/۱] - تاریخ
وصول ۳/۲ [۱۳۲۶/۱]

جناب اشرف آقای نخست وزیر - هشت رونوشت وزارت معظم جنگ - ریاست محترم ستاد ارتش -
فرمانداری نظامی تهران - روزنامه های: نجات - کیهان - اطلاعات - انجمن روزنامه نگاران - توقیف نابه
هنگام روزنامه نجات که فوق العاده مورد توجه و علاقه عموم مردم خوزستان به ویژه سکنه شهرستان
اهواز می باشد باعث تأثر و تأسف و بالاترین ضربتی بود که به عالم مطبوعات دارد. مخصوصاً در این
چند ماهه بگیر و ببند جراید جنبه افراطی پیدا نموده و در حقیقت ما ملت را از توجهات دولت مایوس
می کند. از پیشگاه ذات اقدس ملوکانه استدعای آزادی و رفع توقیف آن روزنامه را می نمایم.

از طرف عده [ای از] اهالی اهواز: عزیزاله وحدتی

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۷

۲۰۳۰

تلگراف - از رشت - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۷ - تاریخ وصول ۳/۲ [۱۳۲۶/۱]
 جناب اشرف آقای نخست وزیر محبوب ایران - رونوشت نجات - اطلاعات - کیهان - اهالی رشت
 خصوصاً امضا کنندگان زیر از توقیف روزنامه نجات که مورد توجه قاطبه ملت می باشد^۱ متأسف بوده و از
 نخست وزیر محبوب و گرامی خود تقاضای رفع توقیف آن را داریم.
 [در ادامه نام حدود ۱۵ نفر آمده است].

[حاشیه]: با ارسال رونوشت به فرمانداری نظامی نوشته شود. ۲۶/۳/۴ [۱۳]

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۸

۲۰۳۱

تلگراف - از بروجرد - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۰ - تاریخ اصل ۲ [۱۳۲۶/۳] -
 تاریخ وصول ۳/۳ [۱۳۲۶/۱]
 جناب اشرف آقای نخست وزیر - رونوشت ریاست معظم ستاد ارتش - رونوشت نجات - رونوشت
 کیهان - اطلاعات - خبر توقیف روزنامه ملی نجات موجب تأسف عموم اهالی گردیده و عموماً با علاقه
 تامی که به انتشار و قرائت مندرجات نامه حقوقی نجات را دارند از جناب اشرف استدعا می نمایند
 نسبت به رفع توقیف نجات توجه خاصی مبذول فرماید.

از طرف اکثر اهالی بروجرد: خرم آبادی

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۹

۲۰۳۲

تلگراف - از کرمان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۵۱۵ - تاریخ اصل ۷ [۱۳۲۶/۳] -
 تاریخ وصول ۳/۹ [۱۳۲۶/۱]
 جناب اشرف آقای نخست وزیر - رونوشت وزارت جنگ - رونوشت ستاد ارتش - رونوشت فرماندار

نظامی - رونوشت نجات - رونوشت اطلاعات - رونوشت کیهان - روزنامه نجات که در بیداری افکار توده این شهرستان سهم بسزایی داشته اخیراً توقیف گردیده این جانبان به نمایندگی از طرف خوانندگان آن روزنامه تقاضا داریم؛ امر اکید در رفع توقیف روزنامه نجات که وسیله تنویر افکار اهالی این شهرستان دورافتاده و بی نصیب از همه چیز است صادر فرمایند.

[در ادامه نام حدود ۲۰ نفر آمده است]

[۹۱۸-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۲۰۳۳

نمره ۳۶۹۵ - [مورخ] ۲۶/۵/۱۸ [۱۳]

جناب اشرف آقای نخست وزیر - تلگرافی از مشهد به امضای عباسی و چند نفر دیگر به پیشگاه مبارک ملوکانه تقدیم گردیده و استدعای رفع توقیف روزنامه نجات را نموده اند. عین تلگرام مزبور برای اقدام مقتضی به پیوست ارسال می گردد.

رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی: [امضای حسین شکوه (شکوه الملک)]

[حاشیه]: به فرمانداری نظامی نوشته شود.

[۹۰۵-۱۰۶۰۰۲]

۱۱

۲۰۳۴

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۶/۱ - [شماره] ۱/۱۱۷۷

ریاست کل دفتر نخست وزیر - در جواب نامه شماره (۱۰۴۴۶) مورخه ۱۳۲۶/۵/۲۸ متضمن ارسال تلگراف واصله از مشهد راجع به رفع توقیف از روزنامه نجات اشعار می دارد: روزنامه مزبور توقیف نمی باشد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری

[۹۰۵-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۳۵

۱۲

روزنامه نجات - تاسیس ۱۲۸۵ شمسی - تهران: لاله زار - کوچه نجات - تلفن اداره
روزنامه ۴۲۲۰ - [تلفن] منزل مدیر ۸۳۵۷

جناب آقای انصاری - احتراماً تصدیق می‌دهد: کارکنان روزنامه نجات مفتخرند که از نظر کمک به مطبوعات، روزنامه نجات را قبول فرموده‌اید. اینکه که سال جدید روزنامه فرارسیده است و می‌بایستی دفاتر سال گذشته بسته شود، خواهشمند است با پرداخت وجه اشتراک از مساعدت به روزنامه خودداری نکرده و در ادامه خدمات مطبوعاتی کارکنان این اداره را یاری فرمایید.

مدیر روزنامه نجات: نجات

[حاشیه ۱]: آقای مرندی - ترتیب پرداخت آبونمان روزنامجات چیست؟ اگر مطالبه بابت آبونمان گذشته است، چرا این‌جانب باید بدهم؟ ۲۶/۸/۱۴ [۱۳]

[حاشیه ۲]: به عرض مبارک برسد: اصولاً در بودجه استانداری اعتباری برای آبونمان جراید نیست و قبول اشتراک روزنامه‌ها هم بسته به میل و اراده جنابان استانداران وقت بوده است که البته اگر قبول فرمودند بایستی از تاریخی که روزنامه برای آن مقام محترم فرستاده‌اند داده شود. [امضا]

[۲۹۱۰۰۰۶۵۱]

نجات ایران

۲۰۳۶

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۱۷۶۱/۸۱۲۲ - تاریخ ۱۲ اسفند ۱۳۲۰ [۱]
آقای زین‌العابدین فروزش - با انتشار روزنامه نجات ایران که مسلک آن: سیاسی - ادبی - علمی - اجتماعی - اخلاقی می‌باشد توسط شما که صاحب امتیاز و مدیر مسؤول آن هستید موافقت حاصل است.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۹۹۰ - ۱۰۸۰۰۲]

۲۰۳۷

۲

روزنامه نجات ایران - محل اداره خیابان فردوسی - شماره تلفون ۵۹۸۹ - تاریخ دوم تیرماه ۱۳۲۱

به عرض حضور جناب آقای نخست‌وزیر می‌رساند: برای عرض مطلب لازمی به اندازه چند دقیقه مستدعی تعیین وقت و اجازه است که تشرف حاصل، مراتب را معروض و نظریات عالی را مستحضر شوم.
با احترامات فائقه - مدیر نجات ایران: [امضای زین‌العابدین فروزش]

[حاشیه]: اقدام شود.

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۶۲]

۲۰۳۸

۳

تهران - روزنامه یومیه کانون - شماره تلفن ۴۸۰۶ - عنوان تلگرافی: تهران - کانون - تاریخ ۱۴ بهمن ماه ۱۳[۲۱]

حضور جناب آقای نخست‌وزیر معروض می‌گردد: چنانکه قبلاً به عرض رسید ادامه تعطیل غیر منتظره جراید ملی امضا کنندگان موجب ادامه خسارت و غیرقابل تحمل، و با آنکه مقرر فرموده‌اند که زودتر رسیدگی و رفع مانع نمایند و هر روز به وزارت فرهنگ مراجعه نموده‌ایم، معهدنا متاسفانه تاکنون به امروز و فردا گذشته و رعایت این مسأله نشده است که ادارات امضا کنندان دایر و دچار مخارج و خسارت طاقت فرسا هست.
چون به هیچ جهت و با هیچ منطقی استحقاق برخوردار به این صدمه غیرقابل تحمل را نداشته و نداریم و این جراید ملی همواره مؤید اصلاحات بوده‌اند و این تأخیر طولانی و مسامحه جاری باعث تأثر شدید کارکنان ادارات امضا کنندگان هست، مستدعی دستور قاطع عاجل به تعیین^۱ تکلیف است.
با احترامات شایسته:

مدیر روزنامه یومیه نجات ایران: [امضای زین‌العابدین فروزش (کلاردستی)] - مدیر روزنامه یومیه کانون: [امضای حسین مطیعی] - مدیر روزنامه سعادت بشر: [امضای محمدجواد هوشمند] - مدیر روزنامه نامه آزاد [امضای افراسیاب آزاد] - مدیر روزنامه حلاج [امضای میرزا حسن حلاج]

[حاشیه]: آقای ناظرزاده - به وزارت فرهنگ بنویسید زودتر به درخواست این آقایان رسیدگی نموده، نتیجه را هم اطلاع دهند. ۱۱/۱۶ [۱۳۲۱]

[۹۷۸-۱۰۸۰۰۲]

۴

۲۰۳۹

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۳۲۰۷۷ - تاریخ ثبت ۲۱/۱۱/۲۴ [۱۳]

وزارت فرهنگ - آقایان: فروزش و مطیعی و هوشمند و افراسیاب آزاد و حلاج نامه‌ای نوشته‌اند که با وجود مراجعه مکرر هنوز تکلیف روزنامه‌های آنها معلوم نشده و تقاضا نموده‌اند برای جلوگیری از ادامه تعطیل روزنامه‌های آنها زودتر به کار آنها رسیدگی شود. قدغن فرمایند، نسبت به درخواست نامبردگان رسیدگی و اقدام نموده نتیجه را اطلاع دهند.

نخست وزیر

آقایان: فروزش، مطیعی، هوشمند، آزاد [و] حلاج - در پاسخ نامه مورخ ۲۰/۱۱/۱۴ [۱۳] راجع به درخواست رسیدگی به کار روزنامه‌های شما اشعار می‌دارد:

به وزارت فرهنگ دستور داده شد نسبت به تقاضای آقایان رسیدگی و بر طبق مقررات اقدام نمایند.

رئیس دفتر نخست وزیر

[۹۷۸-۱۰۸۰۰۲]

۵

۲۰۴۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۹۲۷/۷۲۵۰ - تاریخ ۱۲ اسفندماه ۳۲۱ [۱]

اداره کل شهربانی - چون شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز روزنامه نجات ایران را به نام آقای زین العابدین فروزش تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نجات ایران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می‌شود. -

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۲/۶/۷

مقام محترم فرمانداری نظامی تهران - دیروز ظهر از اداره شهربانی ابلاغ شفاهی شد که روزنامه نجات ایران برحسب دستور فرمانداری نظامی توقیف است و به چاپخانه هم امر شد که چاپ ننماید و پس از تحقیق مختصری که از علت توقیف شد، معلوم گردید که این اقدام به مناسبت نقل مقاله «جدال مطبوعات» از روزنامه اتفاقات در شماره (۲۷۷) نجات ایران مورخه ۲۳ مرداد ماه - به عمل آمده است و حقاً این پیشامد موجب تعجب و حیرت گردید زیرا صرف نظر از اینکه توقیف روزنامه بدون دستور دادگاه صلاحیتدار مجوزی ندارد - اساساً نقل مطلب از روزنامه به روزنامه دیگر مسأله متداول اولی و معمول است و شکی نیست که هر روزنامه مسؤول مندرجات انشا کرده خود است و از قدیم گفته اند که نقل و روایت کفر نیست.

به علاوه مراتب معروضه مقاله «جدال مطبوعات» از روزنامه اتفاقات را در ۲۲ مرداد به چاپخانه فرستاده ام که در ۲۳ منتشر شده و در آن موقع خبری از توقیف اتفاقات نرسیده بود، مستحضر نبودم. زیرا خبر توقیف روزنامه اتفاقات روز ۲۴ مرداد به بنده رسیده که در شماره بعد یعنی شماره ۲۸۸ توقیف اتفاقات را نوشته ام. با این ترتیب ملاحظه فرمایند که اولاً نقل مقاله موجب توقیف نیست و ثانیاً حین نقل هنوز اطلاعی از توقیف اتفاقات نداشته ام تا تصور شود نقل مطلب از روزنامه توقیف شده صلاح نبوده با این کیفیت خیلی واضح است که در دستور توقیف نجات ایران هیچ گونه مجوزی اداری هم نبوده است و چون این پیشامد مستلزم خسارت بی جهتی است خواهشمندم فوراً رفع اشکال فرمایند. دو شماره ۲۲۷ و ۲۲۸ تلواً تقدیم شد، ملاحظه فرمایند.

با احترامات شایسته: ز. فروزش - مدیر نجات ایران

(رونوشت با اصل یکی است).

۷

۲۰۴۲

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵/۲۵۷۳ - تاریخ ۱۳۲۲/۶/۷ - پیوست: دو برگ شماره روزنامه و یک برگ رونوشت

جناب آقای نخست‌وزیر - پیرو معروضه شماره ۲۴۳۴/ن - [مورخ] ۲۲/۵/۳۷ [۱۳] (راجع به توقیف روزنامه نجات ایران) مدیر روزنامه نامبرده در فرمانداری نظامی حاضر و شرحی کتبا نوشته، مشعر بر اینکه مطالب مندرجه در روزنامه مزبور مطالبی بوده که از روزنامه اتفاقات استخراج نموده علاوه بر اینکه استخراج مطالب و درج آن در روزنامه برخلاف مقرر نبوده نامبرده در آن تاریخ از توقیف روزنامه اتفاقات نیز بی اطلاع بوده تا از درج مطالب آن خودداری نماید و دلیلش هم این است که دوروز بعد از انتشار شماره نجات ایران توقیف روزنامه اتفاقات را در روزنامه خود درج نموده، علیهذا رونوشت نامه مدیر روزنامه مزبور به پیوست تقدیم هر طور امر و مقرر فرمایند در این مورد رفتار شود. ضمناً شماره‌های ۲۲۷ و ۲۲۸ روزنامه مزبور تلواً از لحاظ مبارک می‌گذرد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی [امضا]

[حاشیه ۱]: نظر هیأت دولت این است که به دادگاه مراجعه شود. ۲۲/۷/۶ [۱۳]

[حاشیه ۲]: در هیأت وزیران مطرح شود.

[حاشیه ۳]: اقدامی ندارد بایگانی شود.

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۸

۲۰۴۳

روزنامه نجات ایران - محل اداره: خیابان فردوسی - شماره تلفن ۵۹۸۹ - تاریخ ۱۳۲۲/۶/۲۳ - خصوصی است

قربانت گردم! قبل از هر چیز سلامت و سعادت آیات بی وجود عزیزت را از خداوند متعال خواستارم و امیدوارم که با کمال خوشی و خرمی سرگرم اصلاح امور باشید. مخلص هم بحمدالله با نعمت صحت ششمین روزی است که در نوشهر و شهبور به سر می‌برم و سرگرم اموری هستیم که نتیجه‌اش با خداست. علی‌الظاهر با وجود کثرت داوطلبان آن هم داوطلبان پر وسیله پولدار فضل الهی شامل حال است و توجه و احساساتی از مردم نسبت به ارادتمند بی مقدار جناب عالی وجود دارد. قصد دارم پس از بازدید

کلاردشت، ز نور و بابل و آمل به تهران بازگردم و انشاءالله تا چهارم - پنجم مهر به حضورتان مشرف خواهم شد. نمی دانم راجع به رفع توقیف روزنامه نجات ایران چه شده است، زیرا روز پنجشنبه که با تلفن مذاکره شده بود قبل از فرارسیدن ظهر آن روز حرکت کردیم و از نتیجه مطلع نشدم. بدیهی است با توجه جناب عالی و مرحمت جناب آقای نخست وزیر تا حال رفع اشکال شده است. اگر این مطلب را به آقای نیک عهد بفرمایید و ایشان لطفاً بنده را مستحضر فرمایند ممنون می شوم.

قربانت: [امضای زین العابدین فروزش]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۹

۲۰۴۴

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۸/۱۳ - شماره ۴۸۶۴/د - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: نظر به اینکه مطالب مندرجه در شماره های (۴۰۱ الی ۴۰۵) روزنامه نجات ایران قابل توجه به نظر می رسیده دادسرای نظامی تهران احاله، به طوری که دادستان دادسرای نظامی طی شماره ۴۵۳۸ - مورخه ۲۳/۸/۱۳ [۱۳] گزارش می نماید، مندرجات روزنامه های مزبور منطبق با ماده ۳۶ قانون مطبوعات و ماده ۸ حکومت نظامی تشخیص داده شده است، علیهذا دستور توقیف روزنامه مزبور به شهربانی کل کشور صادر و مراتب جهت استحضار خاطر عالی بدین وسیله به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۰

۲۰۴۵

تلگراف - از چالوس - به تهران - شماره تلگراف ۲ - تاریخ اصل ۱ [۱۳۲۳/۱۲/۱] - تاریخ وصول غروب ۱۲/۲ [۱۳۲۳/]

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران - مدتی است روزنامه ملی نجات ایران از طرف حکومت نظامی توقیف گردیده، چون اهالی شمال بدین روزنامه علاقه مند می باشند. لذا از خاک پای

همایونی عاجزانه استدعا داریم امریه مبارک برای رفع توقیف روزنامه فوق‌الذکر شرف صدور یابد.

واکف

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۱

۲۰۴۶

مجلس شورای ملی - رونوشت نامه زاهدی از نوشهر - [مورخ] ۲۳/۱۲/۵ [۱۳] - پیوست
به شماره ۱۵۹۳۲ - مورخه ۱۳۲۳/۱۲/۱۳

بعد از عنوان - مدت سالی است با تحمل زیان مالی بدون هیچ‌گونه ملاحظاتی که مرتباً با بیدادگری مبارزه و در راه حق و حقیقت جناب آقای فروزش مدیر دانشمند روزنامه نجات ایران از استراحت و استفاده مادی خود صرف نظر کرده و وقت عزیز خود را وقف فرهنگ و آسایش عمومی قرار داده است. با این وصف پس از بازگشت از تاشکند پایتخت جمهوری ازبکستان به تهران روزنامه نجات ایران بدون علت توقیف گردیده و هنوز از توقیف خارج نشده است. اینک استدعا داریم پیرو نمره ۱۵۴۵۸ - [مورخ] ۱/۱/۲۱ (۱) [۱۳] دستور فرمایند روزنامه نجات ایران از توقیف خارج شود.

زاهد و سایرین از نوشهر

۱

رونوشت برابر اصل است. - رئیس اداره دبیرخانه مجلس شورای ملی: [امضای ابوالفضل عنقا]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۲

۲۰۴۷

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ نوشتن ۲۳/۱۲/۲۶ [۱۳]

فرماندار نظامی تهران - واکف نام از چالوس عریضه تلگرافی به پیشگاه مبارک ملوکانه تقدیم و درخواست رفع توقیف از روزنامه نجات ملی را نموده است. اینک رونوشت تلگراف نامبرده برای آگاهی به پیوست فرستاده می‌شود.

نخست‌وزیر [امضای قلمزن]

[حاشیه ۱]: آقای قلمزن - در توقیف و رفع توقیف جرایم نخست‌وزیری مداخله ندارد بهتر است بایگانی شود.

[۱۳] ۲۳/۱۲/۲۷

[حاشیه ۲]: از نوشهر به امضای اتحادیه برزگران و خُرده مالکین (کجور و کلارستاق) عریضه‌ای در این خصوص تقدیم گردیده بود که عیناً به شماره (۸۶۸۱) به فرمانداری نظامی فرستاده شده.

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۳

۲۰۴۸

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۳۲۴/۱/۲۱ [۱] - شماره ۱۵۴۵۸

جناب آقای نخست‌وزیر - راجع به توقیف روزنامه نجات ایران نامه‌های کتبی و تلگرافی از تهران و چالوس به مجلس مخابره که اصل و رونوشت آنها به شمار (۳) [مورخ] ۱۲/۲ و (۲۲۴) [مورخ] ۲۳/۱۱/۲۲ [۱۳] به آن مقام نیز فرستاده شده است. بدیهی است علت توقیف و چگونگی امر را برای اسکات دادخواهان اعلام خواهید داشت.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سیدمحمدصادق طباطبایی]

[حاشیه]: متمنی است شماره‌هایی که ذکر شده ضمیمه فرمایند. [امضا] ۲۴/۱/۲۲ [۱۳]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۴

۲۰۴۹

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۱۲۶۸ - تاریخ ثبت ۲۴/۱/۲۹ [۱۳]

ریاست محترم مجلس شورای ملی - عطف به نامه شماره ۱۵۴۵۸ - [مورخ] ۳۲۴/۱/۲۱ [۱] راجع به توقیف روزنامه نجات ایران اشعار می‌شود: به طوری که فرماندار نظامی تهران در تاریخ ۲۳/۸/۱۳ [۱۳] اطلاع داده است، نظر به اینکه مطالب مندرجه در شماره‌های ۴۰۱ الی ۴۰۵ روزنامه مزبور قابل توجه و منطبق با ماده ۳۶ قانون مطبوعات و ماده ۸ حکومت نظامی تشخیص شده به این جهت دستور توقیف آن به اداره کل شهربانی صادر گردیده است.

نخست‌وزیر [امضای عبدالحمید ملک‌الکلامی] ۲۴/۱/۲۷ [۱۳]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

۱۵

۲۰۵۰

وزارت کشور - اداره سیاسی - تاریخ ۱۳۲۴/۱/۳۰ - شماره ۰۶۳۰/۱/۴۲۵

وزارت کشور - محترماً به استحضار می‌رساند: طبق گزارش شهربانی رشت آقای فروزش مدیر روزنامه (نجات ایران) که با هیأت انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی به ازبکستان مسافرت و مراجعت نموده است، ساعت ۱۶ روز ۲۱ ماه جاری در سالن شهرداری با حضور آقایان استاندار و سرکنسول شوروی و عده [ای] از اهالی که قبلاً به وسیله آگهی دعوت شده بودند، بیاناتی نسبت به مشاهدات خود از طرز زندگانی اهالی ازبکستان و تأسیسات و ترقیات صنایع آن جا نموده، ساعت ۱۷ سخنرانی خاتمه و مجلس پایان می‌یابد.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ ضرابی - امضا

[حاشیه]: رونوشت شرح بالا جهت استحضار مقام نخست‌وزیر تقدیم می‌شود. [شماره] ۱۳۶۹/۶۶۹ - [مورخ] ۲۴/۲/۹ [۱۳] از طرف وزارت کشور [امضا]

[۱۹۳۳ - ۱۰۹۰۳۴]

۱۶

۲۰۵۱

وزارت کشور - اداره سیاسی - تاریخ ۱۳۲۴/۲/۲ - شماره ۳۵۳

وزارت کشور - طبق گزارش شهربانی روز ۱۳۲۴/۱/۲۶ [۱] آقای فروزش مدیر روزنامه نجات ایران در رامسر راجع به روابط فرهنگی ایران و شوروی و مسافرت خودشان به ازبکستان و ترقیات فرهنگی و کشاورزی آن کشور سخنرانی نموده و در خاتمه راجع به تشکیل جبهه آزادی و موضوع انتخاب وکلای صالح برای مجلس شورای ملی اهالی را دعوت و تبلیغ نموده‌اند.

فرماندار شهرستان شمسوار: محمد فضائلی - امضا

[شماره] ۱۶۴۵ - [مورخ] ۲/۲ [۱۳۲۴/] رونوشت شرح بالا جهت استحضار مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود.

از طرف وزیر کشور [امضا]

[۶۷۶۶ - ۱۰۳۰۰۵]

۲۰۵۲

۱۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۲۸۸ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۵ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره (۵۲۳) مورخه
۲۴/۶/۵ [۱۳] روزنامه نجات ایران منطبق با ماده (۸) قانون حکومت نظامی است، علیهذا به اداره کل
شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۷۳۲]

۲۰۵۳

۱۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۷۷۰ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۲۶ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۲۸۸ - مورخه ۲۴/۶/۵ [۱۳] محترماً
معروض می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه نجات ایران رفع توقیف به عمل
آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتمادمقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۷۳۲]

۲۰۵۴

۱۹

حضور جناب اشرف آقای قوام‌السلطنه - این جانب دکتر کاویانی مدیرکل وزارت دارایی چند روز
است از طرف روزنامه نجات ایران مورد حمله و افترا قرار گرفته‌ام و چون مدیر این روزنامه آقای فروزش
خود را یکی از طرفداران حضرت اشرف معرفی می‌کند خواستم به عرض مبارک برسانم که آقای [فر]
وزش و امثال او چه سوءاستفاده‌هایی به این عنوان می‌نمایند و چطور در پرتو نام نیک حضرت اشرف در
این [و] ضع آشفته به جان و مال مردم افتاده سعی می‌کنند ناموس و حیثیت اشخاص را لکه‌دار نمایند.
استدعای فدوی از حضرت اشرف این است که فوراً امر فرمایند یک یا چند نفر از معتمدین آن مقام
منیع به این تهمت و افتراها رسیدگی نموده معلوم نمایند که آیا فدوی خلافکارم یا صرف اغراض
شخصی و بی‌وجدانی و پای‌بند نبودن به اصول اخلاقی مخالفین، اساس این‌گونه تهمتها است.

حضرت اشرف! فدوی با وجودی که دارای مال و منالی نیستم خدمت دولت را صرفاً برای امرار معاش تقبل نکرده‌ام، بلکه هدف اصلی و منظور غایی فدوی خدمت حقیقی به مردم و اصلاح اوضاع ادارات است که همگی به نحوی از انحا به کارگزینی وزارت دارایی بستگی دارد و به همین دلیل در دو نوبت که مرجع خدمت مهمی واقع شدم سعی کردم کارهای خود را بر اساس صحیحی قطع نظر از حب و بغض اشخاص قرار دهم. تشکیلاتی که در دوره اول خدمت خود در کارگزینی وزارت دارایی دادم مورد تقدیر دولت و مردم واقع شد. این بار هم که مدیریت کل کارگزینی به عهده فدوی است با همان جدیت و صمیمیت دنبال کمال مطلوب خود هستم و هرزه‌درانی مردم بی‌وجدان را به چیزی نمی‌شمارم ولی صبر و تحمل انسان هم حدی دارد. فدوی که در تمام عمر خود یک قدم از صراط مستقیم خارج نشده و پیوسته حساب کار خود را دارم که عملی مرتکب نشوم که پیش خود و خدا خجل باشم چطور تاب بیاورم که شخصی بی‌انصاف به صرف غرض ورزی مرا شهوترانی بی‌عفاف و پشت هم انداز و رشوه‌خوار معرفی کند و در مقابل این بهتانهای جانگداز ساکت بنشینم.

اگرچه خاطر مبارک عالی متوجه این امر خطیر هست معذک من باب تذکر عرض می‌کنم که بزرگترین راه اصلاح مملکت و مهمترین وظیفه وجدانی حضرت اشرف این است که مستخدمین درست و وظیفه‌شناس را تشویق و بدکاران و دغل‌بازان و دزدان را تنبیه فرمایند. امیدوارم امر مبارک شود که این وظیفه وجدانی فوراً در مورد فدوی اعمال گردد تا سیه‌روی شود هر که در او غش باشد.

رونوشت برای بازرس کل نخست‌وزیری تقدیم می‌شود که در صورت لزوم اقدام فرمایند.

[امضای دکتر رضا کاویانی] ۲۵/۳/۱۲ [۱۳]

[حاشیه]: آقای جهانگیری - آقای هادی را مأمور فرمایید پاره [ای] تحقیقات بکنند و از این جانب دستور بگیرند.

[امضا] ۲۵/۳/۱۳ [۱۳]

[۷۳۲-۱۰۶۰۰۲]

نخستین

۲۰۵۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۷۴۲۷/۱۳۶۲ - تاریخ ۲۳ اردیبهشت ماه ۳۲۳ [۱]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

روزنامه نخشب را به نام آقای رضا پورسالار تصویب نموده است که باروش: سیاسی - اجتماعی - ادبی - فکاهی - کاریکاتوری در تهران به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۴۰-۱۰۸۰۰۲]

ندای ایران

۲۰۵۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا

به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه ندای ایران را به نام بانو نصرت الملوک کشمیری زاده پارسای دارای شناسنامه شماره ۱۰۸۳۹ صادره از شیراز تصویب نموده است که باروش: علمی - اجتماعی - سیاسی - فکاهی - ادبی به مدیری و سردبیری خود در شهر شیراز چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

از طرف وزیر فرهنگ

[شماره] ۲۹۸۹ - [مورخ] ۲۶/۷/۲۹ [۱۳] رونوشت به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۳۰۳-۱۰۸۰۰۳]

ندای حق (خوی)

۱

۲۰۵۷

[۱۳] ۲۱/۱۰/۱۲

قابل توجه جناب آقای نخست وزیر - بانهایت تعظیم جسارت به عرض می نماید: موقعیت جغرافیایی

و سیاسی شهرستان خوی بر خاطر خطیر آن ذات اقدس پوشیده نیست. ساکنین این خطه که از حیث مادی در فقر و پریشانی تأثر آمیزی به سر می‌برند به واسطه دور افتادن از مرکز و عدم توجه اولیای امور گذشته از حیث معنویات و فرهنگ نیز در عسرت و مضیقه هستند. روزنامه ندای حق که در سال ۱۳۱۴ امتیاز آن صادر و یکسال به طور هفتگی منتشر گردیده برای روشن کردن افکار عمومی و مبارزه با جهالت عامل مهم و کمک مؤثری بود. سپس به واسطه پاره [ای] علل دچار وقفه و تعطیل شد. اینک با دستیاری و کمک اهالی روزنامه مذکور دوباره منتشر می‌شود. امیدوارم امر و مقرر فرمایند روزنامه ندای حق هفته [ای] دوبار منتشر و بدین وسیله یکی از بزرگترین نقیصه‌های ملی و اجتماعی این شهرستان با توجه آن ذات مقدس و مرتفع گردد.

صاحب امتیاز و مدیر مسؤل: جبرئیل اعلائی

[حاشیه]: به وزارت فرهنگ نوشته شود. [۱۳]۲۱/۱۰/۲۸

[۹۷۲-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۰۵۸

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۲۹۸۶۵ - تاریخ ثبت [۱۳]۲۱/۱۱/۵

وزارت فرهنگ - آقای جبرئیل اعلائی صاحب امتیاز و مدیر روزنامه ندای حق نامه‌ای نوشته که امتیاز روزنامه او در سال ۱۳۱۴ صادر و یکسال به طور هفتگی منتشر گردیده و بعدها به واسطه پاره‌ای علل تعطیل شده و اینک که با دستیاری و کمک اهالی روزنامه مزبور دوباره منتشر خواهد شد تقاضا دارد اجازه داده شود هفته‌ای دو مرتبه انتشار یابد.

قدغن فرمایند نسبت به تقاضای نامبرده طبق مقررات رسیدگی و اقدام نموده نتیجه را اطلاع دهند.

نخست‌وزیر: [امضای هادی اشتری] [۱۳۲۱/۱۰/۲۰]

[۹۷۲-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۰۵۹

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۳۳۴۱۰ - تاریخ ثبت [۱۳]۲۱/۱۱/۲۱

آقای جبرئیل اعلائی - در پاسخ نامه مورخ [۱۳]۲۱/۱۰/۱۲ راجع به تقاضای امتیاز روزنامه هفتگی به

نام ندای حق اشعار می‌دارد:

طبق گزارش وزارت فرهنگ شما پیش از این تقاضای امتیاز روزنامه نامبرده را نموده‌اید و به شما پاسخ داده شده به اداره فرهنگ خوی مراجعه نمایید تا بر طبق قانون مطبوعات سوم دی ماه و آیین نامه‌های مربوطه آن نسبت به درخواست شما اقدام شود.

رئیس دفتر: [امضای برومند]

[۹۷۲-۱۰۸۰۰۲]

ندای حق (تهران)

۱

۲۰۶۰

دفتر نخست‌وزیر - شماره عمومی ۱۷۳۳/۲ - تاریخ ثبت ۱۳/۱۲/۱۸ [۱۳]

وزارت فرهنگ - عین نامه آقای عدنانی دایر به تقاضای صدور امتیاز روزنامه‌ای به نام (ندای حق) به ضمیمه ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایند طبق مقررات نسبت به انجام درخواست نامبرده اقدام نمایند.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۱۲۸۰-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۰۶۱

[برگ ضمیمه]

قربانت گردم! بهترین ادعیه و نیکوترین تهنیت را در این سال جدید تقدیم حضور عالی می‌نمایم. برای استحضار خاطر عالی مصدع می‌شوم: شرحی که درباره این جانب راجع به روزنامه الحق^۱ به وزارت فرهنگ مرقوم فرموده بودید تعقیب نمودم و مطابق مقررات قلمی شده بود جوابی جز مراجعه به این نامه نداشت و بنده به خوبی از مقررات و آیین‌نامه مطلع بودم و اینکه خاطر محترم را مصدع شدم برای این بود که به وسیله شخص جناب عالی که چهل سال است بنده را می‌شناسید (از حضور حضرت اشرف استدعایی شده باشد و در عریضه مزبور نیز قبلاً عرض شده بود که معلومات بنده قبل از زمانی بوده که دیپلم متداول شود و در عریضه مزبور نیز قبلاً عرض شده بود و وزارت فرهنگ جواب آن نامه را

۱. منظور روزنامه ندای حق می‌باشد.

یقیناً حضورتان فرستاده است و برای اینکه مستحضر بوده باشید که نام صادره از دفتر جناب عالی فقط به عنوان فرمالیته بوده بدین وسیله تصدیق داده شد.

ارادتمند: [سید حسن] عدنانی

آدرس: میدان شاهپور - کوچه انجمن

[۱۲۸۰-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۰۶۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۴۷۱۸ - تاریخ ۲۶/۱۲/۲۵ [۱۳] ریاست کل دفتر نخست وزیر - عطف به نامه شماره ۱۷۹۳۳/۲ - [مورخ] ۲۶/۱۲/۱۹ [۱۳] با مراجعه به نامه آقای عدنانی درخواست کننده امتیاز روزنامه طبق آیین نامه باید دارای دانشنامه لیسانس باشد در صورتی که مشارالیه فاقد مدرک علمی مزبور باشند انجام تقاضای ایشان غیر مقدور است.
مدیر کل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[حاشیه ۱]: این نامه چرا امروز نزد این جانب فرستاده شده است. [۱۳] ۲۷/۱/۱۵

[حاشیه ۲]: رونوشت برای اطلاع آقای عدنانی فرستاده شود. [۱۳] ۲۷/۱/۱۵

[۱۲۸۰-۱۰۸۰۰۲]

ندای حقیقت

۱

۲۰۶۳

وزارت فرهنگ - تاریخ ۲۲/۱/۱۷ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] امتیاز روزنامه ندای حقیقت را به نام آقای دکتر کاظم وزیر تصویب نموده، بنابراین چاپ و انتشار روزنامه ندای حقیقت در تهران به مدیری و سردبیری خودایشان مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

[۶۳۶-۱۰۶۰۰۲]

۲

۲۰۶۴

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ ثبت ۱۳۲۲/۶/۵ [۱۳]

اداره روزنامه ندای حقیقت - عطف به نامه ۶۷ - [مورخ] ۱/۶/۱۳۲۲ [موضوع توقیف روزنامه اشعار می‌شود: چنانکه جناب آقای نخست‌وزیر اظهار فرمودند از توقیف آن روزنامه بی‌اطلاع بوده و از نخست‌وزیری دستوری در این باره صادر نشده است و ناچار ابلاغ توقیف از طرف فرمانداری نظامی مبنی بر مقررات فرمانداری بوده است.

رئیس دفتر نخست‌وزیر: [امضای محمد نخعی]

[۱۰۶۰۰۲-۶۳۶]

۳

۲۰۶۵

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ ثبت ۱۳۲۲/۱۱/۶ [۱۳]

فرمانداری نظامی تهران - بفرموده جناب آقای نخست‌وزیر متمنی است قدغن فرماید از روزنامه ندای حقیقت رفع توقیف به عمل آید.

رئیس دفتر نخست‌وزیر

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۵]

۴

۲۰۶۶

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۳/۱۲/۷ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون روزنامه ندای حقیقت برخلاف تعهد خود روزنامه توقیف شده دماوند را با خط درشت در صفحه اول روزنامه منتشر و به علاوه در شماره (۸۹) تحت عنوان «دیکتاتوری در وزارت بهداری» صریحاً ذکر نموده که «مقالات زیادی نسبت به قانون شکنی و اعمال دیکتاتوری و بی‌تربیتی‌های وزارت بهداری به اداره روزنامه دماوند رسیده که در شماره‌های آینده به نشر آنها مبادرت خواهیم کرد» و با این جمله می‌رساند که روزنامه ندای حقیقت همان روزنامه دماوند است، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه ندای حقیقت جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ گلشایان [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۳۶]

۵

۲۰۶۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۸۱۰۹ / د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۲/۹ - محرمانه

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۸۱۳۷/د - مورخه ۲۳/۱۲/۷ [۱۳] معروض می دارد: چون مدیر روزنامه ندای حقیقت متعهد گردیده که نام روزنامه توقیف شده دماوند را من بعد در روزنامه خود درج نماید. علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه ندای حقیقت رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ گلشایبان [امضا]

[۶۱۵-۱۰۶۰۰۲]

۶

۲۰۶۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۳۸۳ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۱۱ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره (۱) روزنامه ندای حقیقت مقاله [ای] بر ضد اقدامات دولت و مشوب ساختن اذهان افسران ارتش درج گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نموده و مدیر مسؤول آن را بازداشت نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۳۶-۱۰۶۰۰۲]

۷

۲۰۶۹

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۴/۱۰/۱۹ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات و گراور شماره (۱۱) روزنامه ندای حقیقت مورخه ۲۴/۱۰/۱۹ [۱۳] بر خلاف مشی سیاسی دولت تشخیص داده شده است علیهذا به اداره شهربانی کل کشور دستور داده شد طبق ماده ۸ حکومت نظامی از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۱۵-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۷۰

۸

فرمانداری نظامی تهران - محرمانه مستقیم^۱

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۷۵۲۶ - مورخه ۱۳۲۴/۱۰/۱۹ [۱۳] محترماً معروض می دارد: چون مدیر روزنامه ندای حقیقت کتباً ملتزم گردیده که اصول نامه نگاری را مراعات و از انتشار کلیشه های غیر مفید در روزنامه خود، خودداری نماید، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه مزبور در تاریخ ۱۳۲۴/۱۱/۱ [۱۳] رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۵]

ندای خراسان

۲۰۷۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۳۸۰۷/۲۶۰۷ - تاریخ ۱۳۲۵/۴/۱۱ [۱۳]

اداره فرهنگ خراسان، استانداری خراسان - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه ندای خراسان را به نام آقای دکتر نوح خراسانی دارای شناسنامه شماره ۱۱۲۰ صادره از پاریس تصویب نموده است که با روش: سیاسی - علمی - ادبی به مدیریت سردبیری خود در شهر مشهد چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۰۴]

۱. این سند فاقد تاریخ و شماره می باشد ولی در حاشیه سند، شماره ۵۶۵۳ و تاریخ ۱۳۲۴/۱۰/۳۰ [۱۳] ذکر شده است.

ندای زنان

۲۰۷۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه *ندای زنان* را به نام بانو دکتر مریم میرهادی تصویب نموده است که در شهر تهران با روش: سیاسی - اجتماعی - ادبی - اقتصادی - علمی - بهداشتی به مدیری و سردبیری خود منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

[شماره] ۶۳۴۴/۱۹۵۴ - [مورخ] ۱۳/۵/۱۰ [۱۳] رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۲۹۶-۱۰۸۰۰۲]

ندای عدالت

۲۰۷۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۳۰۲۳/۴۸۲۷ - تاریخ ۷ آبانماه ۱۳۲۲ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه *ندای عدالت* را به نام آقای ابراهیم خواجه نوری تصویب نموده، بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نامبرده در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

کفیل وزارت فرهنگ

کفیل وزارت فرهنگ: [امضای محمد وحید]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می شود. -

[۶۱۰-۱۰۶۰۰۲]

۲

۲۰۷۴

اداره روزنامه یومیه بهرام - ناشر افکار حزب عدالت - تاریخ ۱۳/۴/۱۳۲۳ - شماره ۱۴۶
تلفن اداره: ۷۰۰۹

جناب آقای اشرفی معاون نخست‌وزیری - بدین وسیله آقای علی‌اکبر صفی‌پور مخبر روزنامه ندای عدالت را معرفی می‌نماید. متمنی است اخباری که جهت درج در روزنامه مفید هستند در اختیار نامبرده گذاشته و مراتب تشکر را فراهم فرماید.

مدیر روزنامه ندای عدالت: [امضای دربند مهبد]

[حاشیه]: معرفی شد و اخبار به او داده شد. ۱۶/۴/۲۳ [۱۳] [امضای احمد بهار]

[۶۷۸۹-۲-۱۰۳۰۰۵]

۳

۲۰۷۵

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۶۴۱ - تاریخ ۱۳۲۴/۵/۶ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره (۲۵۴) روزنامه ندای عدالت مقاله [ای] برخلاف مشی سیاسی دولت منتشر گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور به مدت یک ماه جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد احمد بهارمست [امضا]

[۶۱۰-۱۰۶۰۰۲]

ندای گرگان

۱

۲۰۷۶

وزارت کشور - تاریخ ۱۱/۳/۲۵ [۱۳] - شماره ۱۹۸۱
اعلامیه فرمانداری شهرستان گرگان و دشت - عین شرحی که به عنوان تکذیب به اداره روزنامه هفتگی گرگان نوشته شده است جهت اطلاع عموم منتشر می‌گردد.

اداره روزنامه هفتگی ندای گرگان - خواهشمند است شرح زیر را در تکذیب مقاله آقای حسین ضیاءپور که در شماره ۱۳ مورخه دهم خرداد منتشر گردیده طبق قانون مطبوعات درج فرمایید:

مراتبی که راجع به امور داخلی این شهرستان در ضمن مقاله مزبور اشاره شده طبعاً مورد توجه مقامات صلاحیتدار واقع و رسیدگی خواهد شد. اما نسبت به روابط بین ملت و دولت شاهنشاهی ایران با ملت و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باید متذکر شوم که اهالی این شهرستان به پیروی از منویات حسنه دولت مخصوصاً جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر محبوب ایران همواره روی اساس همکاری و دوستی صمیمانه بوده و خواهد بود. این نکته نیز باید قابل توجه قرار گیرد که در انجمن روابط فرهنگی ایران با اتحاد جماهیر شوروی شهرستان گرگان متأسفانه کتابخانه وجود ندارد تا مورد حمله قرار گیرد.

فرماندار شهرستان گرگان و دشت: مستشار مشایخی

[۱۲۶۶-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۰۷۷

وزارت کشور - تاریخ ۱۳۲۵/۳/۱۴ - شماره ۲۱ - محرمانه

خدمت جناب آقای فریدونی معاون کل وزارت کشور - اگرچه در روزنامه ندای گرگان غالباً مقالات زننده و توهین آمیز درج می شود لیکن بنا به مسالمتی که توصیه شده است به متانت و مسالمت تعلیل داده شده و می شود ولی بعضی شماره های آن دارای مقالات و جملاتی است که با سیاست خارجی منافعی و بعضی انتشاراتی است که سکوت آنها شاید موجب زحمت اولیای امور و گله مندیهای بیگانگان شود علی الوضیفه باید از طرف مأمورین محلی تکذیب و تردید به عمل آید که از سامان نزاکت دیپلماسی منحرف نشویم. در شماره ۱۳ - مورخ ۱۳۲۵/۳/۱۰ [۱۳] ضمن مقاله دو جمله زننده بود که با مشاوره هیأت بازرسان تکذیب و یک برگ از آنها به پیوست ستون موصوف با همین گزارش تقدیم گردید. اگر لازم باشد در روزنامه اطلاعات هم امر به درج کنند چرا که بعضی انتشارات بی اصل در اطراف قضیه بسیار ساده اخیر این جا در جراید مرکز با شاخ و برگهای ناروا و مبالغه آمیز موجب خیرگی چشمان مردم دور و بی اطلاع شده و شاید باعث تردید گردد. موکول به نظر صواب نمای آن مقام است.

فرماندار شهرستان گرگان و دشت

[۱۲۶۶-۱۰۸۰۰۲]

۲۰۷۸

۳

دفتر نخست‌وزیر - شماره خصوصی ۱۰۸۰ - تاریخ ثبت ۱۶/۴/۱۳۲۵ [۱۳] - محرمانه
 وزارت کشور - عطف به نامه ۳۹۵۰/۳۲۲۰ - [مورخ] ۲۸/۳/۱۳۲۵ [۱۳] متضمن نامه فرمانداری گرگان
 راجع به انتشارات روزنامه ندای گرگان اشعار می‌شود که البته در اطراف مطبوعات و انتشارات هر محلی
 باید از طرف استانداران و فرمانداران همان‌جا اقداماتی متناسب با سیاست دولت و در حدود مقتضیات
 به عمل آید و در باب مطالب فرمانداری گرگان نیز دستور فرمایید با پرهیز از مناقشه بر مسالمت و اندرز
 راهنماییها و اقداماتی معمول دارند.

نخست‌وزیر

[۱۲۶۶-۱۰۸۰۰۲]

۲۰۷۹

۴

وزارت کشور - تاریخ ۱۳۲۵/۱۱/۷ - شماره ۶۷۰ - محرمانه - مستقیم
 جناب اشرف آقای نخست‌وزیر - طبق گزارش فرمانداری گرگان، چندی قبل آقای ولیجان آخوند که
 از متنفذین و مجتهدین جعفریای ترکمن است از طرف تیپ گرگان بازداشت و تحت تعقیب قرار گرفت.
 موضوع اتهام نامبرده، ارتباط با مقامات خارجی و نوشتن مقاله‌ای است که به زبان ترکمنی در روزنامه
 ندای گرگان مورخ ۲۲ شهریور ۱۳۲۵ [۱۳] منتشر کرده. مفاد مقاله مزبور توهین و تهمت به ارتش و مقامات
 دولتی و تحریک افراد ترکمن به مخالفت با اوامر دولت بوده است. در تحقیقات بدوی که در تیپ گرگان
 از آخوند نامبرده به عمل آمده نوشتن مقاله را اعتراف نموده ولی علت را ترس از مقامات خارجی دانسته
 و مخصوصاً اظهار کرده که می‌ترسیده است اگر بنا بر تکلیف رهبران حزب توده این شرح را ننویسد به
 سرنوشت کوک صوفی ترکمن که مقامات شوروی مدتی است مغلولاً او را به شوروی برده‌اند، دچار
 شود. روز ۲۸ دی ۱۳۲۵ [۱] عده [ای] در حدود چهل نفر از علما و پیر مردان طایفه جعفریای به
 فرمانداری مراجعه و با حضور سرکار سرهنگ افطسی فرمانده تیپ گرگان تقاضا کرده‌اند چون ولیجان
 آخوند پیرمرد و طرف مراجعه قاطبه ترا کمه ساکن گومیشان می‌باشد، دولت برای ابراز محبت نسبت به
 ساکنین ترکمن صحرا از تقصیرات او گذشته و عفو نماید. فرمانده تیپ اظهار داشته که چون جریان کار
 او به عرض اولیای امور رسیده و دستور صادر گردیده هرکس در هر مقام باشد با ثبوت تقصیر باید

مجازات شود، نمی‌تواند دیگر نظریه مساعدی به تهران پیشنهاد نماید. چون مراجعه کنندگان قصد تحسن داشتند لذا از طرف فرمانداری به آنها وعده داده شده است که درخواست آنها را با نظر مساعد گزارش دهد و تقاضا کنندگان متفرق گردیده‌اند. بنده اصولاً با اغماض درباره این گونه اشخاص موافق نیستم و اگر دولت صلاح بدانند که مماشاتی برای جلب خاطر مردم بشود، منتهای مساعدت باید این باشد که این گونه اشخاص برای مدت طولانی مناسبی به نقاط بعید دیگر کشور بروند. مستدعی است، مقرر فرمایند دستور مقتضی در این باب صادر شود.

استاندار استان دوم: سعید سمیعی [امضا]

[حاشیه]: جواب داده شود: به عرض رسید. با نظر استانداری موافقت فرمودند.

[۹۷۰-۱۰۹۰۰۲]

۵

۲۰۸۰

دفتر نخست‌وزیر - تاریخ پاکنویس ۱۱/۲۲/۱۳۲۵ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای سعید سمیعی استاندار استان دوم - عطف به نامه شماره ۶۷۰ - [مورخ] ۱۳/۲۵/۱۱/۷
راجع به اتهامات ولیجان آخوند و تقاضای علما و پیرمردان طایفه جعفریای در مورد عفو نامبرده، مراتب به شرف عرض جناب اشرف آقای نخست‌وزیر رسید و با نظر استانداری مبنی بر تبعید مشارالیه به نقاط دوردست موافقت فرمودند.

رئیس کل دفتر نخست‌وزیر

[۹۷۰-۱۰۹۰۰۲]

ندای ما

۲۰۸۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۰۹۴۹/۱۹۱۳ - تاریخ ۱۶ خردادماه ۱۳۲۵ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی‌ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

روزنامه ندای ما را به نام بانو دکتر اختر کامبخش تصویب نموده است که با روش: فرهنگی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیر کل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]

[۱۲۷۳-۱۰۸۰۰۲]

ندای ملت

۱

۲۰۸۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۰۸۷/۹۶۲ - تاریخ ۱۳/۲/۹۳ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه ندای ملت را به نام آقای مصطفی طباطبایی تصویب نموده است که در شهر تهران با روش: سیاسی - علمی - اجتماعی به مدیری و سردبیری آقای غلامرضا فرخ منش چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهنگدی]

[۱۱۴۹-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۰۸۳

الف. پروین ضمیر - خیابان شمیران - آمل شماره ۹۰

جناب اشرف آقای ساعد نخست‌وزیر - به عرض آن جناب می‌رساند: به عللی از تصدیع حضوری فعلاً معذور و بدین وسیله عرایضم را اجمالاً تقدیم می‌دارم: عنوان دمکراسی از لحاظ خستگی‌های دوران گذشته تأثیر ناسزایی در قوای فعاله و معنوی بعضی از صاحبان جراید و قلم گذارده که بالنتیجه عفاف انشا و تحریر درباره نویسندگان گسیخته شده است.

بدیهی است با تجربه قلیل یکی دو سال توقیف روزنامه یا نویسنده حسن اثری نداد و بلکه سوء اثر بخشید. از این رو می‌باید با قلم توانای نویسندگان مقتدر دیگری به مبارزه قلمی و اخلاقی با بعضی افراد این هیأت مطبوعاتی پرداخت.

علیهذا در صورت اقتضا و مصلحت این مسؤولیت را ارادتمند با اینکه قسمتی از اوقاتم به نوشتن کتاب در علم النفس مصروف است از نظر خدمت اخلاقی و آموختن روش مجادله نوین بر عهده می‌گیرم و با اینکه تقریباً یک سال و نیم قبل اقدام به تحصیل امتیاز طبق مقررات به نام روزنامه (ندای ملت) از وزارت فرهنگ نمودم و به جریان گذارده و به جهاتی از ناحیه این جانب تعقیب نشد و البته سوابق امر هم موجود است.

حال با موافقت آن جناب به وزارتخانه مزبور دستور فرمایند تا با تغییر عنوان به نام (فکر امروز) امتیاز را صادر تا با تعیین وقت و پس از درک حضور و تسلیم برنامه مشغول و در جلوگیری از این رویه و مزاحمت‌های قلمی خاصه نسبت به زمامداران به روش مخصوص خویش اقدام نمایم. این نامه مخصوص است و از جلد اول دوره بینش انسان که در دست بود به نام یادبود و ضبط در کتابخانه آن جناب اشرف تقدیم و انتظار آن را دارد که با قبول آن، مؤلف حقیر را متفخر فرمایند.

موجب بسی تقدیر و تشکر است. [امضا] ۱۳۲۳/۲/۲۰

[حاشیه]: خصوصی است - جواب تشکر و راجع به موضوع تقاضا اقدام فوری به عمل آید. ۱۳۲۳/۲/۲۳

[۱۱۴۹-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۰۸۴

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۳/۳/۹ - شماره ۴۷۷۳ - مستقیم

وزارت فرهنگ - آقای پروین ضمیر شرحی نوشته و اظهار می‌دارد که تقریباً یک سال و نیم قبل اقدام به تحصیل امتیاز روزنامه‌ای به نام «ندای ملت» از وزارت فرهنگ نموده و بعداً به عللی موضوع تقاضای خود را تعقیب نکرده. اینک تقاضا دارد که با تغییر عنوان، امتیاز نامه‌ای به نام (فکر امروز) به ایشان داده شود. دستور فرمایید نسبت به تقاضای ایشان رسیدگی لازم به عمل آورند.

نخست‌وزیر

[۱۱۴۹-۱۰۸۰۰۲]

۲۰۸۵

۴

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۴۷۷۳ - تاریخ ثبت ۱۳/۳/۲۳ [۱۳]

آقای پروین ضمیر - نامه مورخ ۲۰/۲/۲۳ [۱۳] متضمن جلد اول دوره بینش انسان واصل و مایه امتنان و تشکر گردید. در خصوص اعطای امتیاز روزنامه [ای] به نام (فکر امروز) هم به وزارت فرهنگ شرح لازم نوشته شد.

نخست وزیر

[۱۱۴۹-۱۰۸۰۰۲]

۲۰۸۶

۵

پروین ضمیر - ۱۳۲۳/۵/۱۵

جناب آقای دکتر نخعی - مکرر کتباً و شفاهاً به طوری که مستحضرید جناب آقای اشرف آقای نخست وزیر را در موضوع صدور امتیاز نامه (ندای ملت) مصدع شده‌ام و هنوز هم به علت تصویبنامه گویا شورای عالی از موافقت در صدور معذور است. در این جا یک مطلب را ناگفته نگذاریم باید دید این تصویبنامه متکی بر چه اصل است که ارزش شهادتنامه متوسطه بیش از تألیف و تصنیف کتب علمی تشخیص شده هر آینه منظور تقلیل از صدور امتیاز است که لازم می‌شود در تصویبنامه فقط به مؤلفین این حق داده شود. زیرا احصای نویسندگان در علوم مختلف در تمام کشور نباید از یک صد نفر تجاوز بکند و حال آنکه دارندگان شهادتنامه بیش از هزارها نفر است و هر آنگاه از نظر میزان اطلاع علمی است که نویسندگان رساله و کتب علمی حق مطالبه و اخذ دیپلم دکترا دارد در صورتی که دارند شهادتنامه متوسطه اکثر آنها از نوشتن یک نامه خصوصی به والدین خود عاجز هستند. از این جهت حق آن بود که در تصویب نامه، نویسندگان کتب را مقدم می‌داشتند.

در خاتمه خواهشمند است چنانچه واقعاً تصویبنامه محلی برای رسیدن به این منظور ما نگذاشته با جلب نظر جناب اشرف آقای نخست وزیر در اصلاح تصویبنامه لطفاً موافقتی فرموده و وجدان دیگر دانشمندان و فضلا و نویسندگان را از خود و تشکیلات راضی نگاه داشته باین مختصر تفقد ممنونشان فرمایند.

[امضا]

[حاشیه ۱]: موضوع مربوط به هیأت وزیران نیست باید شورای عالی فرهنگ تصمیم بگیرند و شرح لازم در این خصوص فعلاً به وزارت فرهنگ نوشته شده به علاوه موضوع مربوط به قانون مطبوعات است که از تصویب مجلس گذشته.

[حاشیه ۲]: در هیأت وزیران مطرح شود. [۱۳]۲۳/۵/۱۷

[حاشیه ۳]: جزو کارهای جناب آقای دکتر نخعی بود و در [۱۳]۲۳/۷/۶ به این جانب رسیده [امضای دکتر سید حسین فاطمی]

[۱۱۴۹-۱۰۸۰۰۲]

ندای میهن

۱

۲۰۸۷

اداره کل انتشارات و تبلیغات - رونوشت نامه شماره ۵۳۹۵ - مورخه ۱۱/۹/۱۳۲۱

مجله ندای میهن - صاحب امتیاز و مدیر مسؤول: اسداله طوفانیان ریاست اداره کل انتشارات و تبلیغات - پیرو مذاکرات شفاهی که با حضور جناب آقای نخست وزیر در کاخ ایض در ساعت هشت روز ۱۳۲۱/۹/۱۱ به عمل آمده، متمنی است دستور فرماید نسبت به تحویل کاغذ مورد مذاکره از طرف آن اداره اقدام لازم فوراً به عمل آید.

با تقدیم احترامات - مدیر مجله ندای میهن: اسداله طوفانیان: امضا

رونوشت برابر اصل است. [امضا و مهر اداره کل انتشارات و تبلیغات]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۲

۲۰۸۸

اداره کل انتشارات و تبلیغات - به تاریخ ۱۳۲۱/۹/۱۴ - شماره ۱۵۴۰۱ - پیوسته: ۱ برگ جناب آقای نخست وزیر - با ارسال رونوشت نامه آقای مدیر مجله ندای میهن مبنی بر درخواست کاغذ از این اداره، تصدیق می دهد: در صورتی می توان تقاضای این نامه و جراید دیگر را که در مضیقه کاغذ هستند و ضمناً با نظریات دولت نیز همراهند به انجام رسانید که هرچه زودتر کاغذ موجود در

وزارت خواربار برای فروش به جزایدها با بهای مناسب در اختیار این اداره گذاشته شود.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام الدین غفاری [امضا]

[حاشیه]: خود نویسنده توقیف است. بایگانی شود. ۲۵/۹/۱۳۱۳ [امضای احمد بهار]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۳

۲۰۸۹

وزارت کشور - فرمانداری همدان - رونویس نامه محرمانه شماره ۱۱۶۸ - مورخه
۱۵/۹/۱۳۱۳ [اداره کل شهربانی همدان]

شهربانی کل کشور، اداره کارآگاهی - محترماً به عرض می‌رساند: طبق گزارش قسمت مربوطه اخیراً آگهی‌هایی از طرف حسن حاجیلو مدیر چاپخانه میهن همدان در شهر منتشر و مبنی بر این است که قریباً روزنامه [ای] به نام ندای میهن تحت مدیریت شخص منظور در همدان طبع و نشر خواهد شد. چون شخص منظور از عمال متعصب حزب منحل سابق توده بوده و در موقع قدرت حزب مزبور روزنامه راهنما، ارگان ولایتی حزب را در همدان طبع و نشر می‌نموده و به اضافه در موقع تعقیب عناصر توده‌ای مشارالیه نیز به اتهام تبلیغ مرام اشتراکی از طرف دادسرای شهرستان همدان تعقیب و باقرار شماره ۷۴۵- [مورخ] ۱۲/۵/۱۳۱۳ [بازرسی مربوطه چندی بازداشت بوده، مراتب را با تقدیم برگ آگهی مورد بحث^۱ استحضاراً معروض تا هر نوع مقتضی است امر به اقدام فرمایند.

[شماره] ۱۱۶۸ - [مورخ] ۱۵/۹/۱۳۱۳ [رونوشت بالا جهت استحضار جناب آقای فرماندار به فرمانداری ارسال می‌گردد.

رئیس شهربانی همدان: سرهنگ دولتشاهی

رونوشت برابر اصل است. [امضای رضوی]

[۱۵۵۳-۲۹۰۰۰۱۷۳ و ۱۱۲۲۳]

۴

۲۰۹۰

وزارت کشور - فرمانداری همدان - شماره ۱۴۷ - تاریخ ۱۳۲۹/۹/۱۶ - محرمانه - مستقیم
وزارت کشور - با تقدیم رونوشت گزارش شهربانی همدان راجع به انتشار آگهی از طرف حسن
حاجیلو در مورد روزنامه ندای میهن، چون به طوری که شهربانی می‌نویسد مشارالیه دارای سوابق سوء و
سابقاً در حزب منحل توده فعالیت‌هایی داشته، صلاحیت انتشار روزنامه و دخالت در امور مطبوعاتی که
وسیله برای ابراز مقاصد سوء آنها است ندارد. مراتب استحضاراً معروض، مستعدی است دستور
مقتضی ابلاغ فرمایند.

فرماندار همدان: خواجه نوری [امضا]

[۱۲۲۳ و ۱۷۳-۲۹۰۰۰۱۵۵۳]

۵

۲۰۹۱

وزارت کشور - اداره سیاسی - تاریخ ۱۳۲۹/۹/۲۹ - شماره ۸۶۱۸ / م - محرمانه - فوری
وزارت فرهنگ - رونوشت گزارش شماره ۱۱۶۸ - [مورخ] ۱۳۲۹/۹/۱۵ شهربانی همدان که به وسیله
فرمانداری همدان رسیده به پیوست ایفاد می‌گردد. خواهشمند است اطلاع فرمایند اجازه انتشار روزنامه
مزبور تاکنون صادر شده یا خیر و هرگاه تقاضای اجازه آن در جریان اقدام است، با توجه به گزارش
مزبور چه نظری به آن اتخاذ خواهند فرمود.

وزیر کشور

[۱۲۲۳ و ۱۷۳-۲۹۰۰۰۱۵۵۳]

۶

۲۰۹۲

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۶۵۲۳/۷۹۷۵ - تاریخ ۱۳۲۹/۱۰/۵ [۱۳]
وزارت کشور - عطف به نامه شماره ۸۶۱۸ / م - [مورخ] ۱۳۲۹/۹/۲۹ اشعار می‌دارد: اجازه نامه
چاپ و انتشار روزنامه [ای] به نام (ندای میهن) به مدیری آقای حسن حاجیلو بر طبق گواهینامه شماره
۱۳۷۵۷/۲۸۳۸ ۱/۱۹۱۰۵ - [مورخ] ۱۳۲۹/۶/۳۰ [۱۳] اداره کل شهربانی کل کشور و گواهینامه شماره ۷۱۷۴
- [مورخ] ۱۳۲۹/۳/۶ [۱۳] دادسرای همدان حاکی از عدم پیشینه سوء نامبرده صادر گردیده است.
از طرف وزیر فرهنگ [امضا]

[حاشیه]: مدلول این نامه در جواب فرمانداری همدان فرستاده شود. ۱۳۲۹/۱۰/۹

[۱۲۲۳ و ۱۷۳-۲۹۰۰۰۱۵۵۳]

۷

۲۰۹۳

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - تاریخ ۲۹/۱۰/۹۱ [۱۳] - شماره ۵۳۶۲/۳۲۴۴۶/۳۴۵۶۹
وزارت کشور - عطف به مرقومه شماره ۸۶۱۸/م - [مورخ] ۲۹/۹/۲۹ [۱۳] امتیاز روزنامه ندای میهن به
نام آقای حسن حاجیلو از طرف وزارت فرهنگ صادر شده و به شهربانی همدان دستور داده شد که اگر
نامبرده در روزنامه خود مطالب مخالف قانون مطبوعات درج نمود، مطابق مقررات قانون مزبور تعقیب
و به علاوه اعمال او را نیز تحت مراقبت قرار دهند.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور: سرטיפ ایروانی [امضا]

[حاشیه]: فعلاً اقدامی ندارد. بایگانی شود. ۲۹/۱۰/۱۳ [۱۳]

[۱۵۵۳-۲۹۰۰۰-۱۷۳ و ۱۲۲۳]

نسیم شمال

۱

۲۰۹۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۸۸۱/۷۳۵۸ - تاریخ ۱۴ بهمن ۱۳۲۰ [۱]
آقای سید حسن حریرچیان - انتشار روزنامه نسیم شمال که مسلک آن: ادبی - دینی - اجتماعی - مصور
- فکاهی - علمی - اخباری است به مسؤولیت و مدیریت شما مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای سید محمد تدین]

[۱۰۸۰۰۲-۹۹۰]

۲

۲۰۹۵

تلگراف - از تهران - به قصر همایونی - شماره تلگراف ۹۵ - تاریخ وصول ۸/۹/۱۳۲۱ [۱]
پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایونی روزنامه بیست و هفت ساله ملی نسیم شمال پس از خسارت‌های

هنگفت و قروض کمرشکن و صرف هستی خود برای خدمت به میهن بدون رعایت قانون اساسی توقیف گردیده است برای رفع توقیف این روزنامه خدمتگزار مستدعی توجه مخصوص شاهانه می باشد.

ساعی

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۰۹۶

تلگراف - از تهران - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۰۲ - تاریخ وصول ۱۳۲۱/۸/۱۱
جناب آقای نخست وزیر - رونوشت روزنامه اطلاعات - اقدام - ایران - مهر ایران - باختر - مردان کار - کیهان - روزنامه بیست و هفت ساله نسیم شمال پس از خسارتهای هنگفت و قروض کمرشکن و صرف هستی خود را بدون رعایت قانون اساسی و مطبوعات توقیف، لذا تقاضای رفع توقیف آن را دارد.

ساعی

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

[حاشیه]: جواب بدهید: به فرمانداری نظامی مراجعه نماید. [امضا] ۱۳۲۱/۸/۱۱

۴

۲۰۹۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۹۰۹/د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۰/۱۹ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در کاریکاتور روزنامه نسیم شمال شماره (۴۵) مورخه ۱۳۲۳/۱۰/۱۷ [۱۳] نسبت به آن جناب اهانت شده است به شهربانی کل کشور دستور داده شد که از انتشار آن جلوگیری نماید. مراتب استحضاراً به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ شبیانی [امضا]

[۶۸۱-۱۰۶۰۰۲]

۲۰۹۸

۵

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۷۵۵۷/د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۱/۱۶ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون روزنامه یومیه نسیم شمال که به
جای روزنامه هور منتشر می‌شود در شماره (۵۴) مورخه ۱۳/۱۱/۲۳ [۱۳] با دولت مخالفت نموده است
علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ شیبانی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۸۱]

۲۰۹۹

۶

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۸۴۸۰/د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۲/۱۹ - محرمانه - مستقیماً
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره (۳۶۸) روزنامه یومیه
نسیم شمال که به جای روزنامه آزاد منتشر می‌شود نسبت به آن جناب اهانت شده به اداره کل شهربانی
دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

از طرف فرماندار نظامی تهران: سرهنگ شهرتیس [امضا]

[۱۱۶۰۰۴-۱-۱۹۰۴]

۲۱۰۰

۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۴۱۸۶ - تاریخ ۱۳۲۴/۷/۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره ۴۴ مورخه ۲۴/۷/۴ [۱۳]
روزنامه نسیم شمال اخبار کذبی منتشر شده است علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار
روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۸۱]

۸

۲۱۰۱

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۰۷۱ - تاریخ ۱۳۲۴/۹/۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۴۱۸۶ - مورخه ۱۳۲۴/۷/۴ [۱۳] محترماً معروض
می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه نسیم شمال که دو ماه در توقیف می باشد رفع
توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۶۰۰۲ - ۶۸۱]

نسیم صبا

۱

۲۱۰۲

وزارت داخله - اداره کل شهربانی - رونوشت نامه مدیر مجله نسیم صبا مورخه ۱۳۲۰/۹/۲۲
حضور محترم ریاست کل شهربانی - به طوری که خاطر محترم مسبوق است مجله ادبی نسیم صبا
چندی است که به جهاتی به صورت اول چاپ نمی شود ولی هیچ گاه نه توقیف و نه تعطیل شده است.
مرتباً انتشاراتی از قبیل کتاب و غیره داشته است. اکنون می خواهد به صورت اول یعنی در چهار صفحه
کوچک هفتگی انتشار یابد و ناگزیر است از اینکه این نکته را یاد آور شوم که این مجله به هیچ وجه داخل
در سیاست نخواهد شد فقط دارای جنبه ادبی و اخلاقی به خود خواهد گرفت. در خاتمه ملزم هم می شوم
که در پیرامون سیاست چه داخلی چه خارجی نگردد و این قول را به جناب اشرف آقای نخست وزیر هم
داده ام. استدعا دارد امر و مقرر فرمایند که به چاپخانه ها اجازه داده شود که مجله نامبرده را چاپ کنند.

۱۳۲۰/۹/۲۲ - محل امضا

[۵۸۰۰۱ - ۲۷۱۴]

۲

۲۱۰۳

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - اداره نگارشات - به تاریخ ۱۳۲۰/۹/۲۵ [۱۳] - شماره

۶۳۹۹۷/۸۵۲۳

وزارت فرهنگ - رونوشت نامه کوهی مدیر روزنامه نسیم صبا به پیوست ایفاد می شود. روزنامه مزبور

پانزده سال پیش منتشر می‌شده و بعد تعطیل شده و با عطف به نامه شماره ۵۴۷/۱۸ م - [مورخ] ۱۸ آبان [۱۳۲۰] آن وزارت چون قبل از ۲۶ شهریور ۲۰ [۱۳] منتشر نمی‌شده است متمنی است مقرر فرمایند نظر وزارت فرهنگ اعلام گردد.

رئیس اداره کل شهربانی: سرپاس رادسر [امضا]

[حاشیه ۱]: به نظر مقام ریاست برسانید. ۱۳۲۰/۹/۲۹

[حاشیه ۲]: آقای فخرایی - بنا به دستور مقام ریاست به آقای کوهی تذکر داده شد که ایشان را ملاقات نمایند. فعلاً نگاه دارند تا مقام ریاست دستور فرمایند. ۱۳۲۰/۱۰/۶

[حاشیه ۳]: با مقام ریاست مذاکره شده، فعلاً تا دستور ثانوی بایگانی شود.

[۲۷۱۴-۵۸۰۰۱]

۳

۲۱۰۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۷۰۱/۶۵۲۶ - تاریخ ۱۱ دی ۱۳۲۰ [۱]
آقای حسین کوهی - با انتشار مجله هفتگی نسیم صبا که دارای جنبه ادبی و اخلاقی است موافقت می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای سید محمد تدین]

[۱۰۰۸-۱۰۸۰۰۲]

۴

۲۱۰۵

مجله نسیم صبا - تهران - شماره ۱۸ - به تاریخ ۱۳۲۱/۱/۳۱
مقام منبع وزارت فرهنگ - این جانب حسین کوهی کرمانی مدیر و صاحب امتیاز مجله نسیم صبا مجله خود را در چهار صفحه به قطع متوسط مطابق نمونه شماره (۱) پیوست سابقاً منتشر می‌کرده است اداره شهربانی بدون جهت مرا وادار کرده است تا در هشت صفحه مطابق نمونه شماره (۲) انتشار دهم و این امر موجب شکایت مشترکین و خسارات بسیار برای این جانب شده است لذا از آن مقام

منیع استدعا دارد دستور فرمایند تا اداره شهربانی موافقت نمایند تا انتشار مجله مذکور به صورت نخستین درآید.

حسین کوهی کرمانی - مدیر نسیم صبا [امضا]

[۲۷۱۴-۵۸۰۰۱]

۵

۲۱۰۶

وزارت فرهنگ - تاریخ تحریر ۱۳۲۱/۲/۷

اداره کل شهربانی - آقای حسین کوهی کرمانی شرحی به این وزارت نوشته و درخواست نموده است اجازه داده شود که مجله نسیم صبا با قطع سابق در چهار صفحه چاپ و منتشر گردد زیرا با صورت فعلی هم از لحاظ دستمزد چاپ برای او خسارت حاصل می شود و همچون قطع مطلوبی نیست موجب شکایت خوانندگان مجله او گشته است. بنابراین مانعی نخواهد داشت که مجله مزبور در چهار صفحه بر طبق شماره یک سال ۱۳۲۰ که ضمیمه است انتشار یابد.

وزیر فرهنگ [امضا]

رونوشت برای اطلاع آقای کوهی در پاسخ نامه شماره ۱۸ - مورخ ۳۱ فروردین ۱۳۲۱ فرستاده می شود.

از طرف رئیس اداره کل نگارش [امضا]

[۲۷۱۴-۵۸۰۰۱]

۶

۲۱۰۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۹۲۹/۷۲۴۸ - تاریخ ۱۲ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ [۱] شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] امتیاز روزنامه نسیم صبا را به نام آقای حسین کوهی کرمانی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نسیم صبا در تهران به مدیری و سردبیری خودایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۷

۲۱۰۸

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۱۳۲۲/۱۲/۲۳ [۱] - شماره ۱۳۵۷۲
جناب آقای نخست وزیر - پاسخ نامه شماره ۱۱۳۴۴ - [مورخ] ۱۳/۷/۱۲ [۱۳] ریاست وزرا راجع به
توقیف عده [ای] از جراید به شاکیان ابلاغ و طبق تلگراف شماره ۲۹۳۲ - [مورخ] ۱۰/۱۸ [۱۳۲۳]
اصفهان که به آن مقام مخبره و رونوشت به مجلس فرستاده‌اند تجدید شکایت شده است. بدیهی است
از تصمیمی [که] در این موارد اتخاذ می‌شود مجلس را مستحضر خواهند فرمود که جواب مقنع به
متظلمین داده شود.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سید محمد صادق طباطبایی]

[حاشیه]: آقای دبیران - جواب بنویسید که نخست وزیری در این امر یعنی توقیف و رفع توقیف جراید دخالتی ندارد و
فرمانداری نظامی طبق قوانین مربوطه عمل می‌نماید. [امضا] ۱۳/۵/۲۴ [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲ - ۶۵۳]

۸

۲۱۰۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵/۲۵۵۲ - تاریخ ۱۳۲۲/۶/۶ - خیلی فوری - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر - حسب الفرموده دستور داده شد از انتشار روزنامه نسیم صبا جلوگیری به
عمل آورند. مستدعی است؛ امر فرمایند موضوع در هیأت دولت مطرح و تصویب نامه آن را صادر و ابلاغ
فرمایند.

موکول به اوامر عالی است. فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲ - ۶۵۳]

۹

۲۱۱۰

مجلس شورای ملی - رونوشت نامه کوهی کرمانی - پیوست شماره ۶۹۶۰ - مورخه ۱۳۲۳
بعد از عنوان - فدوی بعد از بیست و پنج سال خدمت به مطبوعات و معارف این کشور و پس از اینکه
۳۹ جلد تألیفات علمی و ادبی طبع و انتشار داده و پس از اینکه موی خود را در راه خدمت به کشور ایران
سفید نموده و پس از آنکه بیست سال در زیر فشار و زجر و شکنجه حکومت قلدری سابق گذرانیده در

شهریور ۱۳۲۰ [۱] مانند سایر افراد ستم‌دیده این کشور انتظار داشتیم که در دوره دمکراسی و مشروطیت سوم آن اعمال و فجایع ننگین دوره گذشته تجدید نخواهد شد. متأسفانه معلوم می‌شود که تمام این مسائل حرف و رویه همان رویه گذشته است. اگر چنین نبود فرمانداری نظامی تهران که یک سازمان مأمور اجرای مقامات غیر صالح و غیر مسؤول می‌باشد بدون مجوز قانونی اقدام به توقیف روزنامه «نسیم صبا» نمی‌نمود. ای کاش که عملیات خلاف قانون فرمانداری نظامی فقط به توقیف روزنامه خاتمه پیدا می‌نمود ولی متأسفانه دامنه خودسری و قلدری توسعه پیدا نموده و روز گذشته به منظور توقیف و جلب شخصی این جانب چند نفر نظامی و افسر و غیر نظامی در اطراف این شهر در پی این جانب بوده و قصد جلب مرا داشتند و بالاخره در نتیجه مراجعه به منزل این جانب خانم این جانب که حامله می‌باشند از ترس و وحشت ضعف نموده و خطرات جانی یک خانواده را تهدید می‌نماید. اینک از آن مقام منبع پرسش می‌نمایم که بین این اعمال خودسری و قلدری که در دوره چهاردهم مجلس شورای ملی انجام می‌دهند با اعمال دوره حکومت بیست ساله چه فرقی و اختلافی است؟ آیا این اعمال که در اثر فکر و روش همان بچه دیکتاتورها صورت گرفته و قوانین را لگدمال می‌نمایند مقدمه و شروع ایجاد یک حکومت ترور و وحشت نمی‌باشد. چون من به حسن نیت و آزادیخواهی نمایندگان مجلس شورای ملی ایمان دارم اینک متوسل به آن مقام که تنها ملجأ و مأوای ستم‌یگان می‌باشد، شده و مادامی که تأمین جانی و مالی کافی به این جانب داده نشود و مادامی که رفع توقیف غیرقانونی که از روزنامه نسیم صبا شده است به عمل نیاید در مجلس متحصن بوده و خارج نخواهم شد.

صاحب امتیاز و مدیر مسؤول روزنامه نسیم صبا: [ح. کوهی]

رونوشت برابر اصل است. - رئیس اداره دبیرخانه مجلس شورای ملی: [امضای ابوالفضل عنقا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۳]

۱۰

۲۱۱۱

مجلس شورای ملی - اداره دبیرخانه - مورخه ۱۹/۵/۱۳۲۳ [۱] - شماره ۶۹۶۰ - پیوست:
دو برگ

جناب آقای نخست‌وزیر - آقای کوهی کرمانی راجع به توقیف روزنامه نسیم صبا و تعقیب خود به

موجب رونوشت لف به مجلس متوسل و شاکی است که بر خلاف مقررات قانون رفتار شده، لذا رسیدگی و رفع تعرض را درخواست نموده است. چون نامبرده در این مدت چنانکه نوشته غالباً به امور فرهنگی و تأمین معاش عائله خود مشغول و به سلامت روی معروف بوده و حتی الامکان اجتناب از خلاف وظیفه داشته مقرر خواهید داشت نسبت به شکایت او توجه مخصوص مبذول و نتیجه بازرسی و حق‌گذاری را برای رفع نگرانی او و عائله اش اعلام دارند.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سید محمدصادق طباطبایی]

[حاشیه]: از فرماندار نظامی، توضیحات خواسته جواب تهیه و صادر نمایند. ۱۳۲۳/۵/۲۲

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۳]

۱۱

۲۱۱۲

دفتر نخست‌وزیر - شماره ۸۷۲۶ - تاریخ ثبت ۱۳۲۳/۵/۲۹ [۱۳] - فوری

فرمانداری نظامی تهران - آقای کوهی کرمانی راجع به توقیف روزنامه نسیم صبا شرحی به مجلس شورای ملی نوشته و اظهار می‌دارد که بر خلاف مقررات قانون نسبت به او رفتار شده است. با ارسال رونوشت نامه شماره ۶۹۶۰ - [مورخ] ۱۳۲۳/۵/۱۹ [۱۳] مجلس شورای ملی و ضمیمه آن مقتضی است دستور دهند، توضیحات لازم در این باب داده شود.

نخست‌وزیر

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۳]

۱۲

۲۱۱۳

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی تهران - به تاریخ ۱۳۲۳/۶/۷ - شماره ۳۰۲۳ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً عطف به امریه شماره ۸۷۲۶ - مورخه ۱۳۲۳/۵/۲۹ [۱۳] معروض می‌دارد: چون در کاریکاتور روزنامه نسیم صبا (شماره ۱) نسبت به مقام سلطنت عظمی اهانت وارد آمده بود دستور توقیف آن به شهربانی کشور صادر و پرونده امر جهت تعقیب صاحب امتیاز آن به دادسرای

نظامی احاله گردیده و مراتب طی شماره ۲۲۴۳- مورخه ۱۳/۵/۷ [۱۳] قبلاً به عرض رسیده است.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: ملاحظه شد اقدام فرمانداری نظامی طبق قانون بوده و نظری نیست. [۱۳۲۳/۶/۸]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۳]

۱۳

۲۱۱۴

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۵ - شماره ۳۷۲۹

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۲۲۴۳- مورخه ۱۳/۵/۷ [۱۳] به عرض می‌رساند: چون مدیر روزنامه نسیم صبا ملترم می‌گردد که بعد از این اصول جریده نگاری را مراعات نماید، مستعدی است امر و مقرر فرماید مقتضیات نظر عالی را در مورد رفع توقیف از روزنامه مزبور به فرمانداری نظامی ابلاغ نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: طبق قوانین موضوعه اقدام نمایید. [۱۳۲۳/۷/۱۵]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۴]

۱۴

۲۱۱۵

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - شماره ۱۴۰۶۹

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً عطف به امریه شماره ۱۳۴۴- مورخه ۱۳/۷/۱۲ [۱۳] معروض می‌دارد: اولاً روزنامه اختر توقیف نشده و روزنامه نسیم صبا که به جای آن منتشر می‌گردد به علت توهین به مقام سلطنت توقیف که برای رفع توقیف روزنامه مزبور گزارشی طی شماره ۳۷۲۹- مورخه ۱۳/۷/۵ [۱۳] تقدیم شده است.

ثانیاً از روزنامه هور در تاریخ ۱۳/۵/۲۲ [۱۳] رفع توقیف به عمل آمده است. ثالثاً روزنامه مرد امروز

که قبلاً در تاریخ ۲۳/۵/۲۳ [۱۳] آزاد شده مجدداً به علت اهانت به ارتش و تیمسار سرتیپ کریم قوانلو فرماندار نظامی سابق تهران و علل متعدد دیگر در تاریخ ۲۳/۵/۲۸ [۱۳] توقیف شده و پرونده امر در دادسرای نظامی تحت تعقیب می‌باشد. مراتب استحضاراً به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۴]

۱۵

۲۱۱۶

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۱۷ - شماره ۴۰۶۵
محترماً پیرو گزارش شماره ۳۷۲۹ - مورخه ۲۳/۷/۵ [۱۳] بر حسب موافقت و امر تلفنی دستور رفع توقیف از روزنامه نسیم صبا به شهربانی کل کشور صادر گردید. مراتب استحضاراً به عرض رسید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۷۶۶]

۱۶

۲۱۱۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۶۲۲ د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۰/۱۰ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره‌های اخیر روزنامه نسیم صبا (که به جای روزنامه هور منتشر می‌شود) مقالاتی بر ضد سیاست دولت درج گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ شبیانی [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۳]

۱۷

۲۱۱۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۷۸۹۴ د - تاریخ ۱۳۲۳/۱۲/۱
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۶۶۲۱ د - [مورخ] ۲۳/۱۰/۱۰ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: چون مدیر روزنامه نسیم صبا متعهد گردیده که من بعد روزنامه خود را در اختیار

روزنامه هور نگذارد، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور رفع توقیف روزنامه نسیم صبا صادر گردید.

از طرف فرماندار نظامی تهران: سر تیپ شیانی [امضا]

[۶۵۳-۱۰۶۰۰۲]

۱۸

۲۱۱۹

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۴۱۳۰ - تاریخ ۱۳۲۴/۷/۳ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره (۴۱) مورخه [۱۳]۲۴/۷/۱ روزنامه نسیم صبا مقاله [ای] مخالف مشی سیاسی دولت منتشر گردیده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۵۳-۱۰۶۰۰۲]

۱۹

۲۱۲۰

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۱۶۱ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۳ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۴۱۳۰ - مورخه [۱۳]۲۴/۷/۳ محترماً معروض می دارد: به اداره شهربانی دستور داده شد که از روزنامه «نسیم صبا» رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۵۴-۱۰۶۰۰۲]

۲۰

۲۱۲۱

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۸۲۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۱۰/۱ - محرمانه - مستقیم

محترماً معروض می دارد: چون در شماره ۱۱۱ - مورخه [۱۳]۲۴/۹/۲۹ روزنامه نسیم صبا نسبت به سفارت شوروی اهانت گردیده، علیهذا با اجازه آن جانب به اداره کل شهربانی دستور داده شد از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۶۵۳-۱۰۶۰۰۲]

۲۱

۲۱۲۲

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۷ - شماره ۸۲۱۷

جناب آقای اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره (۶۸۲۷) مورخه ۱۳۲۵/۱۰/۱ [۱۳] معروض می‌دارد: دستور رفع توقیف از روزنامه نسیم صبا به اداره کل شهربانی کشور صادر گردیده است. استحضاراً به عرض عالی می‌رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۴]

۲۲

۲۱۲۳

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۷/۱۳ - [شماره] ۲۳۲۸

جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره ۲۶۷ - مورخه ۱۳۲۶/۷/۱۲ روزنامه نسیم صبا بر خلاف مصالح کشور تشخیص داده شد، علیهذا از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۱۰۶۰۰۲-۶۵۴]

نصرت

۱

۲۱۲۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۸۶۵/۲۰۵۹ - تاریخ ۲۵ خردادماه ۱۳۲۵ [۱۳]

اداره فرهنگ ملایر، فرمانداری ملایر - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه نصرت را به نام آقای نصرت‌اله حاجی عظیمی تصویب نموده است که با روش: ادبی - اجتماعی - فکاهی - سیاسی به مدیری و سردبیری خودشان در شهر ملایر چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگندی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۲۵۵]

۲

۲۱۲۵

وزارت کشور - تاریخ ۱۶/۴/۲۵ [۱۳] - شماره ۱۵۴۵ - ضمیمه یک برگ - استان پنجم - فرمانداری ملایر

مقام نخست‌وزیری - یک برگ اولین نشریه روزنامه نصرت ملایر به عنوان «طلیعه روزنامه نصرت» که اخیراً امتیاز آن به مدیری و سردبیری آقای نصرت‌اله حاج عظیمی رئیس فرهنگ ملایر صادر گردیده برای اطلاع خاطر مبارک به ضمیمه تقدیم می‌شود.

فرماندار ملایر: مبصر روشنی [امضا]

[۱۲۵۵ - ۱۰۸۰۰۲]

طلیعه

(روزنامه نصرت - ملایر)

۳

۲۱۲۶

هم میهنان عزیز - کشور ایران که سالها مشعلدار فرهنگ و دانش و علمدار تمدن دنیای قدیم بود در قرون اخیر به واسطه سهل‌انگاریها و اهمال کاریهای فرزندان ناخلف سیر قهقرایی نموده و به جای اینکه با قافله ترقی همراه باشد سالها از سر منزل مقصود دور افتاده است. در این چند ساله این واماندگی و عقب افتادگی به حد کمال رسید. جنگ جهانگیر اخیر نیز با همه مصائب و لطمات و صدماتی که به نوع بشر وارد آورد این مزیت را داشت که ملتهای عقب افتاده و جامانده را از خواب غفلت بیدار نمود و آنهایی که بی‌خبر از ترقیات و تحولات دنیا خواب خرگوشی داشتند سخت تکان داد. کشور ماکه از این حوادث ناگوار بسیار دیده، امروز مانند بیماری که بحران و خطرات دوره بیماری را گذرانده باشد در حالت نقاهت محتاج تقویت و پرستاری است. امروز همه فرزندان میهن دوست و دلسوز باید دامن همت به کمر زده مردانه این مام رنجور را مراقبت و محافظت نمایند. خوشبختانه جناب اشرف آقای قوام‌السلطنه اکنون زمام کشور را در دست داشته و با کیفیت و درایتی که دارند مردانه قد علم نموده و در این راه مجدانه کوشا هستند و با جدیت هر چه تمامتر اصلاحات اساسی را آغاز نموده‌اند. بر هر فردی از افراد ایرانی واجب و لازم است به قدر وسع و قدرت در این راه از نیات خیرخواهانه و اقدامات اصلاح طلبانه جناب

معظم له پیروی کرده و خدمتی نماید. در اجرای این مقاصد ما نیز مصمم شدیم کاری که از دستمان برآید و خدمتی که بتوانیم انجام دهیم. ما می‌بینیم اکثریت کامل ملت در فقر و پریشانی به سر برده و در گرداب جهل و غفلت غوطه‌ورند و از داشتن وسایل اولیه زندگی بی‌بهره می‌باشند. ما دوی درد را تعمیم فرهنگ و بالا بردن سطح فکر و معلومات مردم دانسته و چنین تشخیص دادیم که از راه پرورش افکار و ترقی فرهنگ عمومی به وسیله انتشار روزنامه‌ای خدمتگزاری کنیم و با رنجهای فراوان و اقدامات بسیار توفیق این خدمت نصیب شده و - اخیراً امتیاز روزنامه نصرت از شورای عالی فرهنگ صادر و ارسال گردیده است. - از انتشار این روزنامه هیچ‌گونه نفع مادی و امتیازاتی نمی‌خواهیم. روش این روزنامه: سیاسی - ادبی - فکاهی - اجتماعی است و صفحات آن برای اظهار مطالب مفید و اساسی و نشان دادن اصلاحات مادی و معنوی بی‌طرفانه برای همه باز است. در این اقدام توجهات خداوند و پشتیبانی عناصر روشنفکر و آزادیخواه و میهن‌پرست مشوق و مؤید ما می‌باشد. ما با کمال بی‌غرضی در اجرای مقاصد و نیات خود جدیت خواهیم داشت و عنداللزوم از هیچ‌گونه مبارزه کوتاهی نداریم. اما متأسفانه با آنکه هنوز روزنامه نصرت منتشر نشده و تا تهیه وسایل کافی و کامل مدت کمی انتشار آن به تعویق افتاده می‌بینیم عده معدودی به خیال آنکه انتشار این روزنامه با منافع و مطامع و اغراض آنها مخالفت دارد به دست و پا افتاده و تحریکات و دسایسی به کار می‌برند که جز از همان عده معدود چنین اعمالی پسندیده نیست. ما به هیچ وجه غرض شخصی با کسی نداشته و منظورمان خدمت به فرهنگ و پیشرفت افکار عمومی است. اوقات ما گران‌بهارتر از آن است که به این اقدامات مغرضانه توجهی داشته باشیم. آنان باید متوجه باشند که با تغییر و انتقال مدیر و صاحب امتیاز این روزنامه و تلگراف و نامه پرانی و دسیسه بازی هیچ‌گونه فتوری در اراده ما راه نمی‌یابد. باید در نظر بگیرند که وضع دنیا با خفه کردن افکار عمومی و مبارزه با نیات مترقیانه مناسب نیست. هیچ قدرتی در مقابل اراده آزادیخواهان یارای مقاومت ندارد. ما راهی را که پیش گرفته‌ایم به خواست خداوند و پشتیبانی میهن پرستان و روشنفکران و آزادیخواهان و توده وسیع ملت با تمام نیروی مادی و معنوی پیموده و جلو می‌رویم و امیدواریم در این راه توفیق یابیم.

من الله التوفیق و علیه التکلان - مدیر روزنامه نصرت: حاجی عظیمی

۴

۲۱۲۷

وزارت کشور - به تاریخ ۱۳۲۵/۴/۲۹ - شماره ۱/۳۰۸۴/۵۲۸۱

وزارت کشور - به استحضار می‌رساند: شهربانی ملایر طی شماره ۱۷۴۴/۴۰۰ - [مورخ] ۱۳۲۵/۴/۱۵ [۱۳] گزارش می‌دهد روز ۱۱ ماه جاری بر حسب دعوتی که از طرف آقای حاج عظیمی رئیس فرهنگ ملایر از رؤسا و کارمندان ادارات و سایر طبقات به عمل آمده بود عده‌ای در اداره روزنامه نصرت ملایر حضور به هم رسانیده و نامبرده راجع به فواید و محسنات و تأسیس روزنامه نصرت و گرفتن امتیاز آن از وزارت فرهنگ به نام خود سخنرانی و ضمناً از اهالی ملایر تقاضای مساعدت در پیشرفت روزنامه مزبور نموده بعداً آقای اصغر رحیمی مدیر حزب ایران در این باب بیاناتی ایراد و جلسه خاتمه پذیرفته است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور: پاسپار ۱ حسام وزیری

[۱۲۰۳-۱۰۸۰۰۲]

۵

۲۱۲۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۰۱۵۵۴۳۵۲ - تاریخ ۱۳۲۶/۱۱/۲۵ [۱۳]

آقای نصرت‌اله حاج عظیمی صاحب امتیاز و مدیر و سردبیر روزنامه نصرت - بنا به درخواست شما و طبق تصویب شورای عالی فرهنگ از این تاریخ محل چاپ و انتشار روزنامه نصرت از ملایر به (تهران) تبدیل می‌شود و می‌توانید روزنامه مزبور را طبق قانون مطبوعات و مقررات آیین‌نامه اجرای آن فقط در تهران چاپ و منتشر کنید.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۳۰۷-۱۰۸۰۰۲]

نغمه ناهید

۲۱۲۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۸۰۷/۷۴۵۶ - تاریخ ۱۹ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ [۱] شورای عالی
فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۸ [۱۳] امتیاز روزنامه نغمه ناهید را به نام آقای ابراهیم ناهید تصویب
نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نغمه ناهید در تهران به مدیری و سردبیری خودایشان مانعی ندارد.
وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۹۵۹]

نقش جهان

۲۱۳۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۸۲۰۳/۱۶۱۱ - تاریخ ۱۲ خردادماه ۱۳۲۲ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
در جلسه مورخ ۲۲/۳/۱۰ [۱۳] امتیاز روزنامه نقش جهان را به نام آقای حسین نورصادقی تصویب
نموده که در اصفهان به مدیری و سردبیری خود ایشان چاپ و منتشر شود خواهشمند است دستور
فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری صادر می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۱۲۵]

وزارت کشور - اداره سیاسی و گذرنامه - تاریخ ۱۳۲۲/۱۱/۱۸ - شماره ۲۲۶۵/۷۰۴۱ م - پیوست ندارد - محرمانه

استانداری دهم - رونوشت شرحی که راجع به مندرجات روزنامه اصفهان و نقش جهان از وزارت جنگ رسیده است، ذیلاً درج می‌شود. قدغن بفرمایید در انجام منظور اقدام بشود.

از طرف وزیر کشور [امضا]

وزارت کشور - طبق گزارش واصله از لشکر اصفهان چندی است روزنامه نقش جهان و اصفهان که در شهر اصفهان منتشر می‌گردند مبادرت به درج مقالاتی که مایه بدبینی اهالی از ارتش و اولیای آن می‌شود، می‌نمایند. مثلاً روزنامه اصفهان راجع به تیراندازی سربازان مأمور نظام وظیفه (در دهکده شاه سیدعلی اکبر نزدیک شهرضا) چندین مقاله درج و چنین وانمود کرده است که لشکر اصفهان نظر خصوصی در قضیه داشته و پرونده را را کد گذاشته است در صورتی که پرونده امر کاملاً در جریان بوده و بازجویی‌های لازم در شرف اتمام و افسر مسؤول نیز فعلاً در دژبانی لشکر زندانی می‌باشد و بدین قرار چنانچه ملاحظه می‌گردد با وجود آنکه اولیای ارتشی اصفهان در انجام امور محوله جدیت لازم را به کار می‌برند معذک اغلب روزنامه‌های آن شهر به مناسباتی نه فقط با مأمورین نظامی همراهی نمی‌نمایند بلکه به منظور وادار نمودن لشکر به اعمال نفوذ در انتخابات به نفع کاندیدهای خود از دادن هرگونه نسبتی به ارتش خودداری نمی‌نمایند. مثلاً مدیر روزنامه اصفهان به مناسبت خویشاوندی با آقای دکتر کیان در نظر دارد وسیله روزنامه خود لشکر را وادار نماید به نفع دکتر کیان اعمال نفوذ نماید در صورتی که صرفنظر از آنکه دکتر کیان روابط نهانی با قشایی‌ها و بویراحمدی‌ها دارد اصولاً لشکر اصفهان به استناد دستورات صادره حق دخالت در انتخابات را نداشته و نبایستی به هیچ وجه در موضوع انتخابات شرکت نماید. در هر حال با در نظر گرفتن مراتب بالا چون رویه روزنامه‌های اصفهان نسبت به لشکر کاملاً برخلاف مصالح کشور و ارتش می‌باشد متمنی است قدغن فرمایید به مأمورین مربوطه دستور داده شود در ایجاد حُسن تفاهم بین جراید و اولیای ارتشی شهر اصفهان توجهی خاص مبذول دارند.

وزیر جنگ

[حاشیه]: فرمودند بایگانی شود. حُسن تفاهم حاصل شده است. ۱۳۲۲/۱۱/۲۵ [۱۳]

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۵۶۸ - تاریخ وصول ۱۲/۲۰ [۱۳۲۴] جناب آقای قوام السلطنه نخست وزیر - از آن جایی که آن جناب به آزادی مطبوعات که ناشر افکار عامه هستند علاقه تام دارند، لازم می دانم جریان قضایای دو سه هفته اخیر اصفهان را معروض و تقاضای رسیدگی نمایم. سران اتحادیه کارگران اصفهان در این اواخر قلدری و خودسری را از حد گذرانیده و دست به اقدامات بی اساس زده اند که بدون شک عواقب وخیمی دربر خواهد داشت. مثلاً در دو هفته قبل بدون جهت بیانیه ای چند بر علیه این جانب منتشر و تابلو روزنامه را شکسته و تهدید به قتل نمودند. بر اثر پشتیبانی آقای وارسته از آنها و بی اعتنایی به شکایات متوالی این جانب ناگزیر به تعطیل روزنامه شده و جریان امر را تلگرافاً و کتباً به آقای مظفر فیروز و مجلس شورای ملی و بعضی از جراید اطلاع دادم. متأسفانه تا این ساعت هیچ گونه اقدامی نشده و چون از طرف اهالی اصفهان احساسات بی آرایش نسبت به انتشار روزنامه یومیه نقش جهان می شد و مرتباً بیانیه ای خطاب به آقای استاندار از طرف طبقات مختلف منتشر می گردید، ناگزیر به انتشار مجدد روزنامه شده ولی هنوز به هیچ وجه برای این جانب تأمین حاصل نیست، چه در تعقیب من و بعضی از مدیران جراید دیگر بوده و اکنون سه روز است که تظاهرات بیجایی نموده که ممکن است حوادثی پیش آورد. لذا از آن جناب تقاضای توجه و تعقیب مسببین را دارم.

حسین نور صادقی: مدیر روزنامه نقش جهان

[حاشیه ۱]: به عرض برسد: سه فقره تلگرافات ضمیمه، دو فقره از آن بر علیه و یکی برله آقای وارسته استاندار

اصفهان می باشد. [۱۳] ۲۴/۱۲/۲۶

[حاشیه ۲]: ملاحظه فرمودند. بایگانی شود.

[۱۲۲۳۴۰۱-۲۱۰۰۰۷۵۶]

نقل از جراید تهران

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۲۷۳۳/۴۸۱۸ - تاریخ

[۱۳] ۲۶/۱۲/۲۹

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ [شورای عالی

فرهنگ امتیاز نقل از جراید تهران را به نام آقای اسداله مقومی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اقتصادی - اجتماعی - ادبی به مدیری و سردبیری خود ایشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیری فرستاده می‌شود.

مدیر کل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۳۱۳-۱۰۸۰۰۲]

نمکدان

۲۱۳۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۵۵۴۳/۲۷۴۲ - تاریخ ۱۱ مردادماه ۱۳۲۱ [۱]
آقای عبدالحسین آیتی - انتشار مجله ماهیانه نمکدان با روش: ادبی - اخلاقی - علمی - اجتماعی در یزد به مدیریت و مسئولیت شما که صاحب امتیاز آن هستید مانعی ندارد.

از طرف وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای رضا تجدد]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

نوبهار

۲۱۳۵

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۲۵۹۵/۶۶۲۹ - تاریخ ۲۱/۱۱/۱۳ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۱/۱۳ [۱۳] امتیاز روزنامه نوبهار را به نام آقای محمدتقی ملک‌الشعرای بهار

تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نوبهار در تهران به مدیریت خود ایشان و سردبیری آقای سلطان علی اصغر میرصفوی مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۱۳۶

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - اداره اطلاعات - دایره اول - محرمانه - فوری - به تاریخ ۲۲/۱/۲۹ [۱۳] - شماره ۱/۱۰۱۴

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: برحسب دستور تلفنی روز ۲۹ ماه جاری روزنامه نوبهار توقیف و از چاپ آن جلوگیری به عمل آمده است.

رئیس اداره کل شهربانی: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۲۶۸۷-۱-۱۱۵۰۱۰]

نور آزادی

۲۱۳۷

وزارت کشور - استانداری آذربایجان - محرمانه

مقام محترم استانداری معظم آذربایجان - شب ۱۷ اردیبهشت ماه سه ورقه چاپی به عنوان سازمان جانسپاران میهن به دست آمده و این اوراق از قرار در تهران چاپ و منتشر شده و مرکز این سازمان در تهران است و اوراق ضمیمه روزنامه نور آزادی است و هرچند مطالب آن فوق‌العاده به نفع کشور و روی مصالح مملکت است ولی در هر حال در صدد تعقیب و کشف مبدأ آن می‌باشد و نتیجه بعداً به عرض می‌رسد.

بازرس و مسئول شهربانیهای آذربایجان: سرتیپ دانشور

[شماره] ۶۹۷ - [مورخ] ۲۹/۳/۸ [۱۳] رونوشت به انضمام یک نسخه از عین اوراق منتشره جهت استحضار وزارت کشور ایفاد می‌گردد. -
استاندار آذربایجان: زند [امضا]
[حاشیه]: قبلاً از فرمانداری همدان این موضوع گزارش شده بود. به شهربانی کل کشور اطلاع داده شده است که کشف نمایند. فعلاً اقدامی ندارد. امضا ۲۹/۳/۲۸ [۱۳]

[۱۲۲۲۸۱۰۵-۲۹۰۰۰۷۸۴۴]

نورافشان

۲۱۳۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۰۲۴۵/۴۲۶۳ - تاریخ ۱۴ مهر ماه ۳۲۲ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۳۲۱ [۱] شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه نورافشان را به نام بانو شوکت سلامی تصویب نموده است که در بوشهر به مدیریت و سردبیری خود ایشان منتشر شود. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب را به اداره شهربانی محل ابلاغ کنند.

کفیل وزارت فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - کفیل وزارت فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۵۰-۱۰۸۰۰۲]

نور ایران

۲۱۳۹

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - رونوشت گزارش شهربانی خراسان - مورخه
[۱۳] ۳۲/۱/۲۹ - شماره ۱۳۱۸

شهربانی کل کشور - اداره دفتر کل معطوفاً به نامه شماره ۵۰۰۶۱/ک - [مورخ] ۳۱/۱۲/۲۶ [۱۳]
متضمن قسمتی از شرح مندرجه در روزنامه شماره ۲۰۹ - [مورخ] ۳۱/۱۱/۱۵ [۱۳] نور ایران چاپ

مشهد به عرض می‌رساند: چگونگی از رئیس کلانتری مستقل تایید^۱ استیضاح، طی شماره ۷۸ / ج - [مورخ] ۳۲/۱/۱۸ [۱۳] گزارش می‌دهد.

نورمحمد نوروزیان، مخبر و خبرنگار روزنامه مزبور چون سوابق ممتدی دارد که در فرمانداری و استانداری و دادسرا و دادگاه تحت پیگرد قرار گرفته مبادرت به انتشار خبر کذب و بی‌اساس نموده است. با مراتب معروضه انتشار این خبر مغرضانه و عاری از حقیقت می‌باشد. زیرا نورمحمد نوروزیان شخص ناراحت و دارای ۲۷ فقره پرونده خلافی و جزایی است که پرونده‌ها در فرمانداری مشهد جهت تشدید مجازات تحت رسیدگی است. عین شرح مذکور تلواً تقدیم، استحضاراً معروض.

رئیس شهربانی خراسان: سرهنگ اسفندیاری

رونوشت برابر اصل است. [امضا]

[۱۲۲۵۰۲۵۰ - ۲۹۰۰۰۴۲۴۷]

۲

۲۱۴۰

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - اداره دفتر کل - تاریخ ۳۲/۲/۷ [۱۳] - شماره ۲۹۹۰
ک - پیوست: یک برگ و یک قطعه روزنامه

وزارت کشور - محترماً عطف به شماره ۱۰۲۳۲۴/۳۲۵۹۸ در مورد مندرجات روزنامه نور ایران دستور لازم به شهربانی مشهد داده شد. رونوشت گزارش شماره ۱۳۱۸ شهربانی محل که در این مورد رسیده به ضمیمه قطع روزنامه مزبور برای استحضار عالی به پیوست ایفاد می‌گردد.

از طرف سرپرست شهربانی کل کشور: درخشانفر [امضا]

[۱۲۲۵۰۲۵۰ - ۲۹۰۰۰۴۲۴۷]

نور دانش

۲۱۴۱

وزارت فرهنگ - اداره کل انطباعات - شماره ۱۵۱۹/۴۵۵ - تاریخ ۱۳۲۶/۲/۱
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

۱. تایباد tāybād یکی از قرای باخزر (خراسان)، این نام را به صورت «طیبات» تحریف کرده‌اند.

مجله نور دانش را به نام آقای عطاءاله شهاب پور تصویب نموده است که با روش: سیاسی - علمی - ادبی به مدیری و سردیبری آقای محمدصادق شکور در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

از طرف وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع دفتر نخست‌وزیری ارسال می‌گردد.

اداره کل انطباعات و صنایع مستظرفه: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۲۳۸-۱۰۸۰۰۲]

نوروز (نوروز قزوین)

۱

۲۱۴۲

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۴۱/۹ - تاریخ ۱۳۲۱/۷/۱۰ - محرمانه است.

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً به استحضار خاطر مبارک می‌رساند: چون روزنامه نوروز در شماره ۱۱۱۹ - مورخه ۲۱/۶/۹ [۱۳] خود مقاله [ای] تحت عنوان «شهریور محصلین» درج نموده بود که مستلزم تعقیب کیفری نویسنده مقاله و توقیف روزنامه مزبور بود لذا کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت کشور و دادگستری و فرهنگ در تاریخ ۲۱/۶/۱۰ [۱۳] در فرمانداری نظامی تشکیل و با بررسی موضوع چون نشر چنین مقاله [ای] به منظور تحریک محصلین به قیام بر ضد امتحانات و معلمین و برنامه مدارس بوده و با این حال تولید فتنه و اغتشاش می‌نماید و ممکن است آثار وخیمی نیز دربر داشته باشد. لذا مطابق قسمت اول ماده ۸ قانون فرمانداری نظامی تصمیم به توقیف روزنامه مزبور و تعقیب نویسنده مقاله گرفته شده و تصمیم کمیسیون نیز اجرا گردید. مراتب برای استحضار خاطر محترم معروض می‌گردد.

فرماندار نظامی تهران: سرلشکر مقدم [امضا]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

نامه نوروز - تلفن ۶۶۷۶ - نمره: خصوصی است - تاریخ ۱۳۲۱/۱۱/۷

«یک جوانمرد وطنخواه در این وادی نیست به حقیقت که همانند تو سجادی^۱ نیست»
با اینکه گروهی معتقدند این لفظ قدیمی شده و نباید به کار بُرد، بنده با یک باطنی آسوده به مهر آن جناب می نویسم: وزارت پناها قربانت گردم!
شما سرسلسله جوانمردان فاضل و لایق و هنرور ایرانید. گوهر کاردانی علو همت پا کدامنی در وجود ذی جود شما نه برای اداره یک وزار تخانه به ودیعه گذاشته شده بلکه معتقدم چرخ امور یک کشوری را باید بدست اراده و اداره شما داد. بنابراین اگر در این موقع تبریک مقام عرض می کنم فقط برای اجرای مراسم ادب است.

امید می رود ایرانیان در سایه برومندی و فرزاندگی آن نهال آزاده و سرخوش دردهای بیدرمان خود را تخفیفی بخشند تا از این رهگذر بنده نیز در زمره خوشه چینان خرمن عواطف آن حضرت به شمار آیم. آری:
«گلشن خرم این ملک بهشت است بهشت تا چو سجادی آزاده نهالی دارد»

استدعا می کنم مراتب ارادت را بپذیرید. فدای شما: [امضای علی نوروزی]

[۱۰۸۰۰۲]

[۱۳] ۲۱/۱۱/۱۹

مقام معظم نخست وزیری - ضمن ادای مراسم احترام معروض می دارد: برای نشر مجدد روزنامه ۱۶ ساله «نوروز» و همچنین انتشار روزنامه فکاهی و هفتگی «نوروز ایران» طبق مقررات از وزارت فرهنگ تقاضای امتیاز شده و با اینکه مراسم معمولی آن مجری گردیده «گویا هنوز در جریان اداری است» نظر به اینکه رویه این دو روزنامه در اولین مرحله رعایت متانت و آرامش و ترویج حسن تفاهم بین ملت و دولت خواهد بود، مستدعا می مقرر فرمایند مراتب به وزارت فرهنگ ابلاغ تا هر چه زودتر اجازه نشر آنها و صدور امتیاز عملی گردد.

با تقدیم مراسم ادب و احترامات فائقه: [امضای علی نوروزی]

۱. منظور دکتر محمد سجادی معاون نخست وزیر وقت.

خیابان لاله زار - کوچه رفاهی - روزنامه نوروز

[حاشیه]: آقای ناظرزاده - به وزارت فرهنگ بنویسید زودتر رسیدگی نمایند. ۱۱/۱۹ [۱۳۲۱/]

[۹۷۹-۱۰۸۰۰۲]

۴

۲۱۴۵

تلگراف - از قزوین - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۹۷ - تاریخ وصول ۱۲/۱۲ [۱۳۲۱/]
جناب آقای نخست وزیر - تهران - روزنامه منحصر به فرد نوروز قزوین از ۱۷ آذر بی تقصیر توقیف،
کراراً فرهنگ قزوین به اداره نگارش گزارش که برای انتشار روزنامه مرتب ۱۶ ساله مانعی نیست
مع الوصف تا کنون اقدامی نشده علاوه بر آنکه خسارات وارده غیر قابل جبران، تکلیف آگهی ثبت و
حصر وراثت های این شهرستان غیر معلوم، تمنای عطف توجه را سریعاً دارد.

مدیر نامه نوروز: نوروزی

[۹۸۱-۱۰۸۰۰۲]

۵

۲۱۴۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۵۹۱۵/۷۲۵۵ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۲ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۳۲۱ [۱] شورای عالی
فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] امتیاز روزنامه نوروز را به نام آقای اسداله نوروزی تصویب
نموده و بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نوروز در قزوین به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.
خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به اداره شهربانی قزوین اطلاع داده شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۹۷۹-۱۰۸۰۰۲]

۲۱۴۷

۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۲۳۷/۷۷۶۵ - تاریخ ۳۰ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
جناب آقای نخست‌وزیر - پاسخ نامه شماره ۳۵۴۷۶ - [مورخ] ۲۱/۱۲/۱۹ [۱۳] اداره فرهنگ
قزوین در تاریخ ۲۱/۱۲/۱ [۱۳] طی شماره ۱۲۶۴۶ انتشار پانزده سال مرتب روزنامه نوروز قزوین را
گواهی نموده و مراتب در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] مورد تصویب شورای عالی فرهنگ واقع و
اجازة انتشار آن طی شماره ۴۵۹۱۵/۷۲۵۵ - [مورخ] ۲۱/۱۲/۱۲ [۱۳] صادر گردید که رونوشت آن
نیز برای استحضار خاطر مبارک تقدیم شده است.

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[حاشیه]: رونوشت ضمیمه شود.

[۱۰۲۳-۱۰۸۰۰۲]

نوروز ایران

۲۱۴۸

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۰۴۳/۷۲۸۳ - تاریخ ۱۲ اسفندماه ۱۳۲۱ [۱]
اداره کل شهربانی - چون شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۱/۱۲/۱۱ [۱۳] بر طبق قانون
مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز روزنامه نوروز ایران را به نام آقای علی نوروزی تصویب
نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه نوروز ایران در تهران به مدیریت و سردبیری خود ایشان مانعی
ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۱۴۹

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۳/۹ - شماره ۸۹۰ - فوری -
محرمانه و مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: نظر به اینکه روزنامه نوروژ ایران در شماره ۶ مورخه دوشنبه ۸ خرداد ۲۳ [۱۳] نسبت به مقام سلطنت عظمی (به وسیله تصویر کاریکاتور در صفحه اول) اهانت نموده بود از تاریخ فوق به استناد ماده ۸ قانون حکومت نظامی توقیف گردید. مراتب گزارشاً معروض، مستدعی است مقرر فرمایند تصویبنامه هیأت محترم دولت را در این مورد امر به ابلاغ فرمایند.
فرماندار نظامی تهران: سرتیپ کریم قوانلو [امضا]

[حاشیه]: جواب نوشته شود. طبق موازین قانون عمل نمودند صحیح بوده و نخست‌وزیری نظر خاصی ندارد.
[۱۳۲۳/۳/۱۱]

[۷۶۴-۱۰۶۰۰۲]

۳

۲۱۵۰

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی تهران - به تاریخ ۱۳۲۳/۶/۴ - شماره ۲۹۱۸ -
محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً پیرو گزارش شماره ۸۹۰ - [مورخ [۲۳/۳/۹] ۱۳] به عرض می‌رساند: چون مدیر روزنامه نوروژ ایران عریضه به پیشگاه همایونی تقدیم و مورد عفو ملوکانه واقع گردیده است دستور رفع توقیف از روزنامه نوروژ ایران به شهربانی صادر گردید. ولی البتّه جریان تعقیب قانونی خود را در دادسرای نظامی طی خواهد نمود.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۷۶۴-۱۰۶۰۰۲]

۴

۲۱۵۱

فرماندار نظامی تهران - شماره ۴۴۵۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۷/۱۴ - محرمانه - فوری

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: در شماره ۵۵۰ مورخه ۲۴/۶/۳۰ [۱۳]

روزنامه نوروز ایران شرحی تحت عنوان «جریانات روز: مستشار ژاندارمری» درج شده بود. طی شماره ۴۰۳۸ - مورخه ۲۴/۷/۲ [۱۳] به شهربانی دستور داده شد نویسنده مقاله مزبور را احضار و مدارک موجوده برای نشر مقاله مزبور را از مشارالیه مطالبه نمایند. اینک اداره شهربانی طی شماره ۱۷۰۸۷/۸۱۳۴ - مورخه ۲۴/۷/۱۱ [۱۳] چنین پاسخ داده است که آقای عمیدی نوری ناشر روزنامه مزبور اظهار نموده است که مدرکی برای مقاله منتشره زیر عنوان «مستشار ژاندارمری» در دست ندارد و کارکنان روزنامه مقاله مذکور را انشا نموده‌اند و مبنا و منبع آن نیز مذاکراتی می‌باشد که بین جناب آقای نخست‌وزیر و جناب آقای سفیر کبیر آمریکا در آن موضوع به عمل آمد و اداره روزنامه از آن اطلاع حاصل کرده و متعاقب آن به نشر مقاله منظور اقدام نموده، مراتب جهت استحضار عالی معروض، مستدعی است مقرر فرمایند در صورتی که اظهارات آقای عمیدی نوری صحت دارد، مراتب را به فرمانداری نظامی امر به ابلاغ فرمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[حاشیه]: ملاحظه و دستوری نفرمودند. فعلاً بایگانی شود. ۲۴/۷/۲۸ [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲-۶۹۳]

نونهالان

۲۱۵۲

وزارت کشور - استانداری سوم - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۳ - شماره ۱۱۸۰/۱۷۶۸ - محرمانه
اداره استانداری استان ۳ - شهربانی اهر گزارش می‌دهد: روز ۲۴/۵/۲۸ [۱۳] آقای رئیس کنسول [گری] انگلیس در تبریز با یک دستگاه سینما به اهر وارد و مهمان آقای فرماندار بوده عصر آن روز مقداری روزنامه «نونهالان» و «مجله دنیا» بین اهالی توزیع و شب، فیلم جنگ برلن و امور کشاورزی و کلیسای لندن به معرض نمایش گذارده و فردای آن روز پس از مشاهده بازار و محلات شهر و مقبره شیخ شهاب‌الدین به تبریز مراجعت نموده‌اند.

کفیل شهربانی استان ۳: پاسیار ۲ محبی

[رونوشت] برابر اصل است. [امضا]

[۱۰۸۰۰۲]

نهضت

۱

۲۱۵۳

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۴ - شماره ۸۱۰۷

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: از روزنامه نهضت که در تاریخ

۲۵/۵/۲۰ [۱۳] توقیف شده بود، رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۶۱۴-۱۰۶۰۰۲]

۲

۲۱۵۴

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۴/۲۲ - [شماره] ۲۵۳

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات شماره (۳۹)

مورخه ۱۳۲۶/۴/۲۱ روزنامه نهضت برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شد، علیهذا روزنامه مزبور

توقیف و پرونده امر برای تعقیب قانونی به دادسرای نظامی احاله گردید.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۶۱۴-۱۰۶۰۰۲]

نهضت ملی

۱

۲۱۵۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۳۹۰/۱۹۰۵ - تاریخ ۲۲/۳/۱۹ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

امتیاز روزنامه نهضت ملی را به نام آقای عبدالحسین خلیلی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه

نهضت ملی در تهران به مدبری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

[۶۱۴-۱۰۶۰۰۲]

۲

۲۱۵۶

وزارت کشور - به تاریخ ۱۳۲۲/۶/۱۴ - شماره ۵/۲۶۶۴

جناب آقای نخست‌وزیر - تعقیب گزارش شماره ۲۴۳۲ - مورخه ۲۲/۶/۱۰ [۱۳] با تقدیم یک نسخه از روزنامه نهضت ملی نظر به اینکه در روزنامه مزبور شماره (۷) مورخه ۲۲/۶/۱۲ [۱۳] نسبت به مقامات خارجی اهانت و درعین حال تنقید نموده و از طرف فرمانداری نظامی توقیف گردیده، تصویبنامه توقیف او را صادر و ابلاغ فرمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی [امضا]

[حاشیه ۱]: آقای دکتر نخعی - اگر برای سایر جراید تصویبنامه صادر شده، نسبت به توقیف این روزنامه هم تصویبنامه صادر شود و الاً بایگانی نمایید.

[حاشیه ۲]: آقای ملک‌الکلامی - تصویبنامه صادر شود.

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

۳

۲۱۵۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۲۸۴۷ / ن - تاریخ ۱۳۲۲/۷/۲

جناب آقای نخست‌وزیر - آقای مهندس عبدالحسین خلیلی صاحب‌امتیاز روزنامه نهضت ملی شرحی در مورد توقیف روزنامه نامبرده به فرمانداری نظامی نوشته که عین آن برای استحضار عالی به پیوست تقدیم می‌گردد که هرطور امر و مقرر فرمایند در این مورد رفتار شود.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ عمیدی [امضا]

[حاشیه]: آقای دکتر نخعی - این شخص بیاید، حضوراً مذاکره شود.

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

۴

۲۱۵۸

روزنامه نهضت ملی - ناشر افکار جمعیت نهضت ملی ایران

فرمانداری نظامی تهران - پیرو مذاکراتی که نماینده این روزنامه پس از توقیف روزنامه نهضت ملی با فرماندار نظامی تهران نموده است برای مزید اطلاع قسمتی از نامه‌ای که تحت شماره ۲۱۴ - مورخه

۱۳۲۲/۶/۲۲ به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی عرض شده در زیر نقل می‌شود: (در خاتمه موضوعی را که شایسته است به پیشگاه اعلیحضرت همایون عرض کنم این است که روزنامه نهضت ملی در شماره اخیر خود مطالبی را نوشته در حالی که هنوز بندگان اعلیحضرت که مرجع قانونی برای اعلان جنگ و تصمیم صلح می‌باشند اعلان جنگ به دولت آلمان را تصویب نفرموده بودند و امروز که اعلان جنگ تصویب شده و جمعیت نهضت ملی ایران به حکم انضباط و دیسپلین از مصویبات مقام سلطنت و مجلس شورای ملی تبعیت خواهد کرد به هیچ وجه صلاح نیست که اولیای امور دنباله مندرجات آن روزنامه را بگیرند و از ما به استناد روزنامه‌ای که قبل از اعلان جنگ منتشر شده بازخواست کنند زیرا در آن صورت ما ناچار می‌شویم برای صحت مندرجات روزنامه و تبرئه خود اقامه دلیل نماییم و یک چنین عملی به طور قطع مورد پسند ملل متفق نبوده و به مصلحت ملت و کشور ایران هم نمی‌باشد و درحقیقت به منزله تفتین بین ما و ملل متفق است).

در صورتی که فرمانداری نظامی با استدلال فوق موافق است خواهشمند است این موضوع را به مقامی که توقیف روزنامه نهضت ملی را دستور داده گوشزد نموده و رفع توقیف این نامه را خواستار شوید. به طوری که این نامه ملی که ناشر افکار مهمی است بیش از این دچار خسارت نشده و در تعطیل نباشد. با تقدیم احترامات فائمه - صاحب امتیاز روزنامه نهضت ملی: مهندس عبدالحسین خلیلی (امضا و مهر روزنامه نهضت ملی) [۲۴/۶/۲۲] [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

۵

۲۱۵۹

نخست وزیر - به تاریخ ۱۳۲۲/۷/۱۰ - شماره ۱۲۶۸۸/۶۰۲

هیأت وزیران در جلسه ۶ مهرماه ۱۳۲۲ نظر به پیشنهاد شماره ۵/۲۶۶۴ - [مورخ] ۱۳۲۲/۶/۴ فرمانداری نظامی تهران تصویب نمودند که روزنامه نهضت ملی توقیف گردد.

وزیر مشاور: [امضای خلیل فهیمی] - وزیر کشور: [امضای سیدمحمد تدین] - وزیر دادگستری: [امضای محسن صدر] - وزیر بهداری: [امضای امان‌الله اردلان] - وزیر دارایی: [امضای مرتضی قلی بیات] - وزیر بازرگانی و پیشه و هنر: [امضای محمود بدر] - وزیر جنگ - وزیر راه - وزیر امور خارجه: [امضای محمد ساعد مراغه‌ای] - وزیر فرهنگ - وزیر پست و تلگراف و تلفن: [امضای نصرالله انتظام] - وزیر کشاورزی^۱

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

۱. در اصل سند نیز وزاری که جلوی نامشان امضا نیامده به همین صورت بدون امضا، تنها عنوانشان تایپ شده است.

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۲۶۸۸ - تاریخ ثبت ۱۳۲۲/۷/۱۰

فرمانداری نظامی تهران - هیأت وزیران در جلسه ۶ مهرماه ۱۳۲۲ نظر به پیشنهاد شماره ۵/۲۶۶۴ - [مورخ] ۲۲/۶/۴ [۱۳] فرمانداری نظامی تهران تصویب نمودند که روزنامه نهضت ملی توقیف گردد. تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است.

[امضای عبدالحمید ملک الکلامی] ۲۲/۷/۵ [۱۳]

رونوشت برای وزارت دادگستری - کشور - شهربانی کل

[حاشیه]: آقای شریفی - چند روز پیش تصویبنامه‌ای راجع به توقیف برخی از روزنامه‌ها و مجله‌ها تهیه گردید. اگر توقیف نهضت ملی جزو آنها نمی‌باشد متن این تصویبنامه تهیه و صادر گردد و دقت شود که به جاهای لازم مثل پیشینه ابلاغ شود.

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

روزنامه نهضت ملی - ناشر افکار جمعیت نهضت ملی ایران - شماره ۲۸۳ - تاریخ ۲۳/۲/۴ [۱۳]

مقام نخست وزیری - در تاریخ دوازدهم شهریور ۱۳۲۲ از طرف کارمندان شهربانی از فروش روزنامه نهضت ملی جلوگیری به عمل آمده و شماره‌هایی که برای فروش در اختیار موزعین گذاشته شده بود جمع آوری شده و از مطبوعه تعهد گرفته شده بود که دیگر مبادرت به چاپ روزنامه نهضت ملی نشود. خسارت مالی که از این توقیف غیرقانونی متوجه اداره روزنامه گردیده قطعاً بر آن جناب پوشیده نیست و تذکار آن موجب ملال است اینک که قریب هشت ماه از توقیف این روزنامه می‌گذرد و با توجه به تغییراتی که در این مدت در جریان و مشی سیاست کشور به عمل آمده استدعا دارد که آن جناب دستور رفع توقیف این نامه را صادر فرمایند. تا قلم و بیان این جمعیت نیز در مسائل اجتماعی که بحث آن مجاز است شرکت جوید.

صاحب امتیاز روزنامه نهضت ملی: [امضای مهدی خلیلی و مهر روزنامه نهضت ملی] ۲۳/۲/۴ [۱۳]

نشانی: مهدی خلیلی - خیابان ایرانشهر - کوچه شریف.

[حاشیه]: آقای صدیقی - از وزارت کشور و فرمانداری نظامی توضیحات خواسته شود. [۱۳۲۳/۲/۲۰]

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

۲۱۶۲

۸

نخست وزیر - محرمانه^۱

وزارت کشور - آقای مهندس خلیلی صاحب امتیاز روزنامه نهضت ملی نامه نوشته و اظهار می دارد: مدت هشت ماه است روزنامه نهضت ملی را توقیف نموده و شماره دوازدهم شهریور ۱۳۲۲ آن را هم از دست موزعین جمع و از طرف شهربانی ضبط شده است و اینک تقاضای رفع توقیف روزنامه مزبور را می نماید. دستور فرمایید در این باب رسیدگی و معلوم نمایند، علت توقیف و جریان آن چه بوده و نتیجه را زودتر اطلاع دهند.

نخست وزیر

[حاشیه]: آقای برومند - وزارت کشور در این کار چه دخالتی دارد؟ [۲۳/۲/۲۵] [۱۳]

[۱۰۶۰۰۲-۶۱۴]

نیرو

۲۱۶۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۲۰۰۳/۲۶۷۱ - تاریخ ۴ تیرماه ۱۳۲۳
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه نیرو را به نام آقای سیدعلی تمدن خراسانی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - ادبی - فکاهی - کاریکاتوری در تهران به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت برای اطلاع دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۰۸۰۰۲-۱۰۴۳]

۱. عین همین نامه به فرمانداری نظامی نیز نوشته شده است. ر.ک: آرشیو سازمان اسناد ملی ایران - شماره تنظیم ۶۱۴-۱۰۶۰۰۲.

نیرو و تندرستی

۱

۲۱۶۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۹۹۷/۲۶۷۵ - تاریخ ۴ تیرماه ۱۳۲۳ [۱]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه نیرو و تندرستی را به نام آقای سیداحمد بهگو تصویب نموده است که به مدیری و سردبیری
خودشان در تهران با روش: سیاسی - اقتصادی - جدی - فکاهی - بهداشتی - ورزشی، چاپ و منتشر
نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت برای اطلاع دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - مدیر کل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۰۳۷-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۱۶۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۴۰۷/۹۴۴ - تاریخ ۲۵/۴/۸ [۱۳]
آقای سیداحمد بهگو - پاسخ درخواست مورخ ۱۳۲۴/۱۱/۹ شورای عالی فرهنگ به موجب قانون
مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ و آئین‌نامه اجرای آن با تبدیل روزنامه نیرو و تندرستی که امتیاز و
مدیریتی و سردبیری آن به نام شما تصویب شده به کلمه «ناقوس» موافقت نموده است.

وزیر فرهنگ

رونوشت در تعقیب نامه شماره ۱۱۹۹۷/۲۶۷۵ - [مورخ] پنجم تیرماه ۲۳ [۱۳] به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۰۳۷-۱۰۸۰۰۲]

نیرو و راستی

۲۱۶۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۱۶۲۵/۷۱۳۷ - تاریخ ۶ بهمن ماه ۱۳۲۲ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
امتیاز روزنامه نیرو و راستی را به نام آقای منوچهر مهران تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار آن مجله
در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۰۹-۱۰۸۰۰۲]

نیروی تربیت

۲۱۶۷

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۷۶۰۵/۵۹۱۱ - تاریخ ۲۹ آبان ماه ۱۳۲۴ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
مجله نیروی تربیت را به نام آقای عبدالرحیم نبهی تصویب نموده است که در تهران با روش: علمی - ادبی
- فنی - اجتماعی - تربیتی به مدیری و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع
داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۷۶-۱۰۸۰۰۲]

نیروی ملی

۱

۲۱۶۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۳۹۴/۱۹۰۹ - تاریخ ۲۲/۳/۱۹ [۱۳]
اداره کل شهرانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
امتیاز روزنامه نیروی ملی را به نام آقای دکتر محمدعلی برهان نوعپرست تصویب نموده بنابراین چاپ و
انتشار روزنامه نیروی ملی در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۶۶۵۱-۱۰۳۰۰۵]

۲

۲۱۶۹

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۳ - شماره ۸۰۷۴
جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۷۴ - مورخه ۲۵/۱/۷ [۱۳]
معروض می‌دارد: از روزنامه نیروی ملی رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۶۶۵۱-۱۰۳۰۰۵]

وجدان

۲۱۷۰

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۵/۱ - [شماره] ۱/۴۹۷

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون روزنامه وجدان در تاریخ ۱۳۲۶/۴/۳۱ به جای روزنامه توقیف شده کاروان منتشر گردیده علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۸۹۹-۱۰۶۰۰۲]

وحدت ملی

۲۱۷۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۳۷۱۵/۲۶۲۰ - تاریخ ۲۵/۴/۱۱ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه وحدت ملی را به نام آقای دکتر جعفر قدسی دارای شناسنامه شماره ۱۵۵۱۷ صادره از بخش چهار تهران تصویب نموده است که با روش: سیاسی - ادبی - اجتماعی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به نخست وزیر فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۲۲۲-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۱۷۲

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۵/۴ - [شماره] ۱/۵۸۱ - محرمانه - مستقیم
جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون مندرجات شماره (۱۴۰) مورخه ۱۳۲۶/۵/۳ روزنامه «وحدت ملی» برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شد، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.
از طرف فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضای سرهنگ گیلان‌شاه]

[حاشیه ۱]: آقای دبیران - بفرمایید روزنامه مذکور را بیاورند.

[حاشیه ۲]: اصولاً روزنامه وحدت ملی را برای دفتر نخست‌وزیری نمی‌آورند. [امضا] ۱۳۲۶/۵/۱۲

[حاشیه ۳]: به عرض می‌رسد: فرمانداری نظامی تقاضا دارند روزنامه را پس از ملاحظه برای ضبط در پرونده مربوط اعاده فرمایند.

[حاشیه ۴]: روزنامه را از فرمانداری آوردند و به عرض رسید. - بایگانی شود. ۱۳۲۶/۵/۱۳ [۱۳]

[۹۰۴-۱۰۶۰۰۴]

۳

۲۱۷۳

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۶/۸ - [شماره] ۱/۱۴۷۸
جناب اشرف آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره (۱/۵۸۱) مورخه ۱۳۲۶/۵/۴ محترماً معروض می‌دارد: از روزنامه وحدت ملی رفع توقیف به عمل آمد.
فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۱۰۶۰۰۲]

وراد زنوند

۲۱۷۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۰۲۲۱/۶۱۹۷ - تاریخ ۲۱/۱۰/۲۹ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی‌ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

در جلسه مورخ ۲۹/۱۰/۲۱ [۱۳] امتیاز روزنامه وراذ زنوند را به نام آقای هائیک کاراگاش تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه وراذ زنوند به زبان ارمنی به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۹۵۹]

وظیفه

۱

۲۱۷۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۱۵۱۶/۸۴۳۲ - تاریخ ۱۸ اسفند ۱۳۲۲
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه وظیفه را به نام آقای سیدمحمدباقر موسوی حجازی تصویب نموده است که با روش: سیاسی معتدل - کوشش در بیداری توده - توجه به اتحاد ملی در تهران به مدیری و سردبیری خودشان منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۹ - ۱۱۶۰۰۴ - ۱۰۱۰]

۲

۲۱۷۶

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۳۲۳ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۷ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون کاریکاتور شماره (۱۲۰) روزنامه وظیفه مخالف مشی سیاسی دولت می‌باشد، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار

روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۹-۱۱۶۰۰۴-۱۰۱۰]

۳

۲۱۷۷

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۴۳۴۸ - تاریخ ۱۳۲۴/۷/۹ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر - پیرو گزارش شماره ۳۳۲۳ - مورخه ۲۴/۶/۷ [۱۳] محترماً معروض
می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه وظیفه رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۹-۱۱۶۰۰۴-۱۰۱۰]

۴

۲۱۷۸

وزارت کشور - ژاندارمری کل کشور - [شماره] ۶۲۵۱ / ج - [تاریخ] ۳۰/۴/۲۲ [۱۳] -
محرمانه - مستقیم

تیمسار فرماندهی ژاندارمری کل کشور، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: طبق گزارش پاسگاه
ژاندارمری خمام، واعظی به نام یعقوب لیث آل بویه اهل سیاهکل ظاهراً برای وعظ و روضه‌خوانی در
ماه رمضان به خمام وارد و چون آقای امیر سلیمی سابقاً بخشدار سیاهکل بوده و با ایشان دوستی داشته‌اند
با مساعدت بخشدار در خمام و قراء کلاچا و تسیه به وعظ مبادرت، ضمناً مشارالیه خود را نماینده
روزنامه وظیفه معرفی و برای فروش روزنامه مزبور با کمک بخشدار شروع به تبلیغات نموده،
عده [ای] از اهالی روشنفکر آن حدود با دادن وجوهاتی مشترک و آئونه گردیده ولی پس از قرائت
چند شماره به مشترکین مفهوم گردیده روزنامه مزبور جز خیانت و سقّط و تشنج افکار مردم منظور
دیگری ندارد. لذا عموم خریداران طی نامه مشروحی تنفر و انزجار خود را به مدیر روزنامه مذکور اعلام
و با گذشت از وجوه ارسالی تذکر دادند از ارسال روزنامه خائنانه و گمراه کننده خود برای جوانان
میهن پرست خودداری نمایند. با این جریان شیخ یعقوب لیث آل بویه از اوضاع نامساعد مطلع و فوراً از
خمام و حوالی آن خارج گردید. مراتب جهت اقدام شایسته به استناداری و تیپ گیلان اعلام شده، منوط

به امر عالی است.

معاون و رئیس ستاد هنگ ژاندارمری گیلان: سرهنگ ۲ طیفوری

رونوشت برابر اصل است. [امضا]

[۱۲۲۴ و ۷۰۵-۲۹۰۰۰۲۷۱۰]

۵

۲۱۷۹

تلگراف - از مشهد - به ط [تهران] - تاریخ اصل ۳ [۱۳۳۰/۱۰/۱] - تاریخ وصول
[۱۳۳۰/۱۰/۴]

جناب آقای دکتر محمد مصدق نخست وزیر محبوب - رونوشت حضرت آیت الله کاشانی - رونوشت
تبلیغ اسلام - توهینات بی اساس و اهانت آمیز ورق پاره مزدور وظیفه شماره ۲۱ آذر نسبت به مقامات
روحانی و علمای دینی موجب تکدر خاطر و عصبانیت شدید قاطبه متدینین خراسان شده و احتمال بلوا
و آشوب می رود. به منظور رفع نگرانی متمنی [است] به توقیف روزنامه وظیفه و تعقیب نویسنده
دستور اکید صادر فرماید.

۵۳۱/انجمن تبلیغ اسلامی مشهد: سیدمرتضی درخشنده

[حاشیه ۱]: عیناً برای ملاحظه جناب آقای وزیر محترم کشور و صدور دستور و اقدام مقتضی ایفاد می گردد.
سیدابوالقاسم کاشانی

[حاشیه ۲]: اداره انتشارات - رسیدگی و طبق قانون اقدام و دستور لازم به خراسان برای حفظ نظم به استانداری،
فرمانداری و شهربانی داده شود. [۱۳] ۳۰/۱۰/۱۰

[۱۲۲۵ و ۳۳۳-۲۹۰۰۰۳۱۳۴]

وکیل الرعایا

۲۱۸۰

روزنامه وکیل الرعایا - تاریخ ۳۱/۹/۱۹ [۱۳] - پیوست: ۲ برگ اوراق - جای اداره: خیابان
مختاری

جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر محبوب ملت ایران - محترماً به استحضار عالی می رساند: اخیراً

باز آشوبگران دست به فعالیتهایی زده بر علیه شاهنشاه و حکومت ملی آن جناب تبلیغاتی می نمایند که گویا دستگاه شهربانی برای جلوگیری از اقدامات آنها در خواب غفلت است. هر چند ملت حقیقی و خدمتگزاران واقعی همه خود بیدار بوده و به تبلیغات سوء بیگانه پرست واقعی نمی گذارند، معذک^۱ فدوی وظیفه دانست مراتب را تقدیم عین اوراق تبلیغاتی که معلوم است از طرف عمال مزدور و آشوبگران بین مردم پخش می شود برای استحضار آن جناب گزارش نماید. با تقدیم احترامات فائقه - مدیر روزنامه وکیل الرعایا: نصراله زندیه [امضا]

[حاشیه]: عیناً به وزارت کشور ارسال می گردد. ۳۱/۹/۲۴ [۱۳]

[۱۲۲۳ ن ۴۸۰ - ۲۹۰۰۰۶۳۸۲]

هادی افکار

۲۱۸۱

۱

تاریخ ۲۳/۱۲/۱۶ [۱۳]

مقام محترم جناب آقای نخست‌وزیر، دام‌اقباله - با کمال ادب و احترام به عرض عالی می‌رساند که این بنده ابوالقاسم فاضل‌پور دارنده شناسنامه شماره ۱۷۳ از بخش ۲ تهران و شغلم وکالت رسمی دادگستری است و دارای پروانه رسمی وکالت شماره ۱۰۷ می‌باشم و در تاریخ ۱۳۲۲/۷/۱۲ از وزارت فرهنگ طی شماره ۲۰۰۸۳ - [مورخ] ۲۳/۷/۱۲ [۱۳] درخواست اجازه روزنامه [ای] به نام (هادی افکار) نموده و از تاریخ مرقوم تا حال که در حدود ۱۸ ماه تمام است و با داشتن احکام عدیده از وزارت دادگستری و دیوان عالی تمیز = دیوان کشور نتیجه مطلوب به دست نیامده و معلوم نیست که به چه مناسبت تا حال با درخواست مزبور موافقت حاصل نشده و اجازه نامه (هادی افکار) به نام این جانب صادر و اعطا نموده‌اند. این است که به وسیله این مختصر معروضه در مقام تصدیق وقت شریف برآمده و تقاضا دارد دستخط شریف دایر به دستور (صدور اجازه نامه) نامه هادی افکار، صادر و وزارت فرهنگ را ملزم به قبول و موافقت فرمایید.

با تقدیم عرض و احترامات فائده. انتظار بذل مرحمت است [امضا]

آدرس: میدان شاهپور - کوچه جهانگیری - منزل حسن نصراله - خانه شماره ۱۵۱۷

[حاشیه]: عیناً برای اقدام مقتضی به وزارت فرهنگ فرستاده شود. ۱۲/۲۱ [۱۳۲۳/]

[۱۰۸۱ - ۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۱۸۲

وزارت فرهنگ - اداره کل انطباعات - شماره ۱۶۸۶/۵۸۳ - تاریخ ۲۶/۲/۲۸ [۱۳] -

ضمیمه عین نامه

ریاست محترم دفتر نخست‌وزیری - در پاسخ نامه آقای ابوالقاسم فاضل‌زاده وکیل دادگستری که به

پیشگاه اعلیحضرت همایونی معروض داشته و از آن اداره به این وزارت ارجاع شده است یادآور می‌گردد که هنوز از طرف آقای ابوالقاسم فاضل درخواست و مدارک لازم برای تحصیل امتیاز روزنامه به اداره مربوطه واصل نشده است ضمناً چون نامه مزبور حاوی مطالب دیگری از قبیل موضوع آب تهران و لوله کشی است عیناً به ضمیمه اعاده می‌گردد.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر رضا کاویانی]

[حاشیه]: عریضه به وزارت کشور فرستاده شد. ۲۶/۳/۲۰ [۱۳]

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۲۳۶]

۳

۲۱۸۳

وزارت فرهنگ

آقای ابوالقاسم فاضل - در پاسخ نامه مورخ ۱۳۲۵/۱۲/۱۲ که به پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی معروض داشته‌اید مجدداً یادآوری می‌نماید که برای تحصیل امتیاز روزنامه مدارک مشروح در زیر را تهیه و به اداره کل نگارش ارسال دارید:

۱- دو برگ رونوشت مصدق شناسنامه.

۲- دو قطعه عکس.

۳- گواهی داشتن پیشینه کیفری از اداره فنی وزارت دادگستری.

۴- ورقه ضمانت نامه بانکی به مبلغ پنجاه هزار ریال.

۵- اصل یک رونوشت از مدرک علمی (دیپلم دوره کامل متوسطه برای صاحب امتیاز و دانشنامه

لیسانس برای مدیر و سردبیر).

وزیر فرهنگ

[شماره] ۵۵۰۴/۳۷۲۱ - [مورخ] ۲۶/۱۰/۳ [۱۳] - رونوشت عطف به شماره ۱۴۹۷۴/۵ - [مورخ] ۲۶/۹/۲۳ [۱۳] به

دفتر نخست‌وزیری ارسال می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ [امضا]

[۱۰۸۰۰۲ - ۱۲۴۲]

هادی ملت

۲۱۸۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۲۲۷۲۱/۴۸۰۶ - تاریخ

۲۶/۱۲/۲۹ [۱۳]

اداره شهربانی کل کشور - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه هادی ملت را به نام آقای عبدالله هادی تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - اقتصادی - ادبی به مدیری و سردبیری خود ایشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۲۹۲-۱۰۸۰۰۲]

هدایت

۲۱۸۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۰۹۵۱/۱۹۱۲ - تاریخ ۱۶ خردادماه ۲۵ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه هدایت را به نام آقای محمدباقر مولوی عربشاهی تصویب نموده است که با روش: دینی - علمی - اخلاقی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می شود. - مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۱۸۷-۱۰۸۰۰۲]

وزارت کشور - رونوشت نامه شماره ۷۸۹۲۰/۵۰۱۷ مورخه ۲۵/۶/۱۶ [۱۳]
وزارت کشور - محترماً به استحضار می‌رساند: طبق نامه شماره ۳۹۷۴ - مورخه ۲۵/۶/۱۴ [۱۳]
فرمانداری نظامی تهران، چون مندرجات روزنامه هدایت برخلاف مصالح کشور و سیاست دولت
تشخیص داده شده است روزنامه مزبور توقیف از طبع و نشر آن جلوگیری به عمل آمد.
از طرف رئیس شهربانی کل کشور: پاسپار ۱ حسام وزیری

رونوشت برابر اصل است. [امضا]

[۱۰۸۰۰۲]

هدایت افکار

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش و هنرهای زیبا - شماره ۴۰۹۰/۴۹۷ - تاریخ ۲۷/۳/۳ [۱۳]
آقای محمود سرشار - درخواست شماره ۳۳۸ - [مورخ] ۱۵ اسفندماه ۱۳۲۶ شما مبنی بر تبدیل نام
روزنامه (پیام ایران) به (هدایت افکار) مورد تصویب شورای عالی فرهنگ واقع گردید. از این تاریخ
چاپ و انتشار روزنامه [ای] به نام هدایت افکار به صاحب امتیازی و مدیری و سردبیری شما در تهران
مانعی نخواهد داشت.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

مدیرکل نگارش و هنرهای زیبا: دکتر [علی] فرهنگمندی [امضا]

[۱۲۵۱ - ۱۰۸۰۰۲]

هراز

۲۱۸۸

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۱۵۰۶/۸۴۳۴ - تاریخ ۱۸ اسفند ۱۳۲۲ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
مجله هراز را به نام آقای سید محمد تقی تقوی تصویب نموده است که با روش: اقتصادی - فرهنگی -
سیاسی - اجتماعی - فکاهی در تهران به مدیری و سردبیری خودشان منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله
اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - از طرف وزیر فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۹۴۸-۱۰۸۰۰۲]

هراس

۲۱۸۹

وزارت کشور - ژاندارمری کل کشور - شماره ۲۹۳۸۳۹ ج ۱ - [مورخ] ۳۰/۸/۲۰ [۱۳]
وزارت کشور - محترماً به عرض می رساند: گزارش واصله از هنگ ژاندارمری مازندران حاکی است
ساعت ۱۰ - مورخه ۳۰/۸/۱۶ [۱۳] آقای تقی تقوی مدیر روزنامه هراس در مورد همکاری با^۱ دولت
جناب آقای دکتر مصدق جلوی فرمانداری شهبسوار برای اهالی سخنرانی نموده و با نظم و ترتیب خاتمه
پذیرفت.

از طرف فرمانده ژاندارمری کل کشور: سرتیپ امینی [امضا]

[۱۲۲۳۵۱۶۷-۲۹۰۰۰۶۱۱۲]

هردم بیل

۲۱۹۰

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۲۵/۱۵۰ - تاریخ ۱۴ فروردین ماه ۱۳۲۵ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه هردم بیل را به نام آقای علی قنبر تبریزی تصویب نموده است که با روش ادبی - سیاسی - فکاهی -
کاریکاتوری به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع
داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
[۱۱۹۱ - ۱۰۸۰۰۲]

هماورد

۲۱۹۱

نخست وزیر - شماره ۱۰۷۸۱

وزارت فرهنگ - دستور فرماید در جلسه شورای عالی فرهنگ به مدارک ارسالی از طرف آقای دکتر
هومن برای تحصیل امتیاز روزنامه «هماورد» زودتر رسیدگی، تصمیم لازم اتخاذ نماید.
نخست وزیر

رونوشت برای آقای محیط ارسال می گردد. -
رئیس دفتر [امضا] ۲۶/۵/۲۵ [۱۳]
[۱۲۳۳ - ۱۰۸۰۰۲]

وزارت فرهنگ - شماره ۲۲۱۳ - تاریخ ۲۶/۶/۱۱ [۱۳]

ریاست دفتر نخست‌وزیری - عطف به مرقومه شماره ۱۰۷۸۴ - [مورخ] ۲۶/۵/۲۵ [۱۳] معروض می‌شود که آقای دکتر احمد هومن هنوز تشریفات مقدماتی تحصیل امتیاز روزنامه (هماورد) را انجام نداده و تا این تاریخ گواهینامه سپرده ثابت از بانک ملی به این وزارت تسلیم نکرده‌اند.

از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۲۳۳-۱۰۸۰۰۲]

همای

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۳۵۲۰۰/۸۲۴۷ - تاریخ ۱۳ اسفندماه ۱۳۲۲ [۱]

اداره کل شهربانی - شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز مجله همای را به نام آقای جلال همایی تصویب نموده است که در تهران به مدیریت و سردبیری خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب برای استحضار آن اداره اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیقی

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۱۰۷-۱۱۶۰۰۴-۴۶]

هنر

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۷۵۴۵/۸۷۳۴ - تاریخ ۲۸ اسفندماه ۱۳۲۴ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز

مجله هنر را به نام آقای محمد ذوالفقاری تصویب نموده است که با روش: اجتماعی - فنی - صنعتی به مدیریت و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهمندی [امضا]

[۱۱۴۷-۱۰۸۰۰۲]

هنرمندان

۲۱۹۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۰۷۷/۹۶۷ - تاریخ ۲۳/۲/۹ [۱۳]

اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز مجله هنرمندان را به نام آقای فضل‌اله بایگان تصویب نموده است که با روش: ادبی - نمایشی - سینمایی - تفریحی - کاریکاتوری به مدیریت و سردبیری خودشان در تهران چاپ و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می‌شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای محمد وحید]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۷۲]

هنگامه

۲۱۹۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۶۹۷۹/۷۴۷۰ - تاریخ ۲۱/۱۲/۱۹ [۱۳]

اداره کل نگارش - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ

در جلسه ۲۱/۱۲/۱۸ [۱۳] امتیاز روزنامه هنگامه را به نام آقای دکتر احمد دانشور تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه هنگامه در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۹۵۹-۱۰۸۰۰۲]

هور

۲۱۹۷

۱

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۳۵/۳۲۱ - تاریخ ۲۲/۱/۱۷ [۱۳] اداره کل نگارش - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه مورخ ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] امتیاز روزنامه هور را به نام آقای علی جواهرالکلامی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار روزنامه هور در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

[۶۶۴۶-۱۰۳۰۰۵]

۲۱۹۸

۲

نخست‌وزیر

دفتر نخست‌وزیری - دستور آزادی روزنامه هور [را] به فرمانداری نظامی صادر نماید.

[۲۳/۲/۲۱] [۱۳]: [امضای محمد ساعد مراغه‌ای]

[۶۶۴۶-۱۰۳۰۰۵]

وزارت امور خارجه^۱

روزنامه هور، مدیر و صاحب امتیاز علی جواهرالکلام متمایل به سیدضیاءالدین طباطبایی در تاریخ ۲۱ خرداد گذشته روزنامه خود را دایر و معلوم نیست به چه مناسبت یک صفحه آن را به عربی نشر می‌کند و حتی در آن صفحه هم حملاتی به دولت می‌نماید. ما در تهران فعلاً روزنامه‌هایی به زبان فرانسه، انگلیسی [و] روسی داریم ولی هیچ‌کدام وارد سیاست دولت نمی‌شوند و نص اخبار روزانه را درج می‌کنند ولی این روزنامه برخلاف آنها است و البته نشر این قبیل مطالب به زبان خارجی خوب نیست و عراقی‌ها که با ما همسایه هستند، این مطالب را می‌خوانند و در آنها سوءتاثیر خواهد کرد. برادر آقای جواهرالکلام به نام شیخ مهدی جواهری ساکن بغداد و تابعیت عراق را اختیار کرده و روزنامه [ای] هم به نام «الرأی العام» دارد.

در چهار شماره که روزنامه هور صادر کرده راجع به قتل طالب یزدی در مکه، راجع به بی‌ترتیبی دبیرستان البرز، راجع به تنقید از مستشاران امریکایی، راجع به سی و پنج میلیون ریال طلب شهرداری و بی‌ترتیبی شیرخوارگاه و تیمارستان و طرفداری از سیدضیاءالدین طباطبایی بحثهایی کرده و حملاتی به دولت نموده است. به اضافه در هر شماره سؤالات مختلفی از دولت می‌کند و در شماره ۲ ضمن سؤالات از دولت دو سؤال مربوط به وزارت خارجه است که عیناً نقل می‌شود:

۱- داستان سرکنسول بادکوبه چیست؟

۲- داستان زدو خورد در سرکنسولگری اسلامبول چه بوده است؟

وزارت خارجه جواب این سؤالات را به ما می‌دهد و یا ما آنچه خودمان می‌دانیم بنویسیم؟

شماره ۵ آن هم که امروز صادر شده کاریکاتور زنده برای جناب نخست‌وزیر در صفحه اول گذارده و مطالب مهم دیگری نشر داده است که عین آن را به پیوست ملاحظه می‌فرمایند.

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۴۶]

۱. این سند فاقد تاریخ و شماره می‌باشد.

۴

۲۲۰۰

وزارت امور خارجه - اداره دفتر، محرمانه - شماره ۱۴۷۹ - تاریخ ۲۳/۴/۲۰ [۱۳] - پیوست: دارد - مستقیم - محرمانه

جناب آقای نخست وزیر - با ارسال رونوشت یادداشت مربوط به روزنامه هور مقتضی می‌داند برای جلب توجه آن جناب معروض دارد که نگاشته شدن مقالاتی به زبان عربی در کشورهای عربی زبان البته تأثیرات خوبی نسبت به دولت و ملت ایران ایجاد نخواهد کرد و معلوم نیست وزارت فرهنگ چگونه برای انتشار روزنامه به زبان عربی در پایتخت کشور امتیاز و اجازه داده است. البته تصدیق می‌فرمایند اگر موقعی صلاح در این باشد که روزنامه [ای] به یکی از زبانهای بیگانه در ایران چاپ شود منحصرأ از این نظر بوده و خواهد بود که جنبه‌های خوب ایران را تشریح و کشور را به اجانبی که این کشور باستانی و مقام او را در ادبیات و هنرهای زیبا و سیاست نمی‌دانند، بشناساند و از حقوق ایران مدافعه نماید والا نشر جریده به زبان بیگانه با اجازه و یا بی‌اجازه با این شکل جز ضرر و زیان کشور نتیجه [ای] نخواهد داشت. شماره پنجم روزنامه هور نیز عیناً تقدیم می‌شود. یک نسخه از گزارش اداره اطلاعات هم پیوست می‌شود.

معاون کل وزارت امور خارجه: محمدعلی همایونجاه (امضا)

[حاشیه]: به فرمانداری نظامی نوشته شود طبق ماده قانون حکومت نظامی اقدام عاجل نموده نتیجه را اطلاع بدهد.
[۱۳۲۳/۴/۲۱]

[۱۰۳۰۰۵ - ۶۶۴۶]

۵

۲۲۰۱

دفتر نخست وزیر - شماره خصوصی ۸۷۲ - تاریخ نوشتن ۲۳/۴/۲۰ [۱۳] - تاریخ ثبت [۱۳] ۲۳/۵/۱

فرمانداری نظامی تهران - رونوشت نامه شماره ۱۴۷۹ - [مورخ] ۲۳/۴/۲۰ [۱۳] وزارت امور خارجه و رونوشت ضمیمه آن با یک نسخه از شماره ۵ روزنامه هور به ضمیمه فرستاده می‌شود.
راجع به تخصیص یک صفحه روزنامه به زبان عربی با استفسار از وزارت فرهنگ معلوم نمایند که امتیاز روزنامه نامبرده حاوی چنین اجازه [ای] بوده است یا خیر و اگر نبوده با جلب نظر وزارت فرهنگ

مؤاخذه شود، بدیهی است نظر وزارت امور خارجه در باب اشاعه روزنامه به زبان خارجی مورد توجه وزارت فرهنگ قرار خواهد گرفت.

در خصوص طرز نگارش روزنامه هور ملاحظه نمایند چنانچه سبک مقالات و نگارشات برخلاف مقررات باشد؛ طبق قانون و مقررات مربوطه اقدام لازم نمایند و نتیجه را گزارش دهند.

[حاشیه ۱]: محرمانه - رونوشت نامه وزارت خارجه، رونوشت ضمیمه آن و همین روزنامه هور فرستاده شود.

[حاشیه ۲]: به امضای جناب آقای نخست‌وزیر

[حاشیه ۳]: قبلاً جناب آقای معاون ملاحظه فرمایند.

[۱۰۳۰۰۵-۱۰۳۰۰۵]

۶

۲۲۰۲

وزارت کشور - فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۴/۲۷ - شماره ۲۰۲۲ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره ۵ - [مورخ] ۲۳/۴/۱۸ [۱۳] روزنامه هور تحت عنوان «چهار رکن دموکراسی ایران» به هیأت دولت و در کاریکاتور همین شماره نسبت به آن جناب اهانت گردیده و در شماره ۶ - [مورخ] ۲۳/۴/۲۵ [۱۳] نیز تحت عنوان «ارتش برای چیست» نسبت به ارتش ایران توهین نموده است، لذا به شهربانی کل کشور دستور داده شد که روزنامه مزبور را توقیف و نویسنده آن را جهت تعقیب قانونی به دادسرای نظامی معرفی نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ کریم قوائلو [امضا]

[حاشیه ۱]: آقای بهار - پس از آنکه جناب آقای نخست‌وزیر این گزارش را ملاحظه فرمودند، سوابق را بیاورید بنده هم ببینم. ۴/۲۹ [۱۳۲۳/]

[حاشیه ۲]: آقای دبیران - سوابق را ضمیمه فرمایید. ۲۳/۴/۲۹ [۱۳] [امضای احمد بهار]

[حاشیه ۳]: روزنامه نامبرده به پایگانی نرسیده است.

[۱۰۳۰۰۵-۱۰۳۰۰۵]

۷

۲۲۰۳

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۱۴۰۴ - تاریخ وصول ۵/۸/۱۳۲۳ [۱۳۲۳/۵/۸]

مجلس شورای ملی - رونوشت نخست وزیر - کپیه جناب آقای سیدضیاءالدین طباطبایی - کپیه آقای امامی - کپیه آقای دولت آبادی - کپیه آقای سیف پور فاطمی - کپیه آقای امیر تیمور - کپیه آقای دکتر اعتبار - کپیه آقای گله داری - کپیه روزنامه رعد امروز - کپیه نسیم شمال - کپیه آرزو - کپیه وظیفه - چون اخیراً جراید مرکز خبر توقیف روزنامه های هور - اختر - مرد امروز را انتشار دادند و ما یقین داریم که علت توقیف آنها همانا حقگویی و از خرابکاریها و فجایع جنایتکاران است در هر حال ما با ابراز انزجار نسبت به اصول استبداد دول رضاخانی از مجلس شورای ملی و هیأت دولت تقاضا [می] کنیم که اولاً از روزنامه های نامبرده رفع توقیف نمایند و ثانیاً تعقیب و مجازات شدید مرتکبین این قبیل توقیف های خودسرانه و سفارشی از وقوع نظایر آن جلوگیری نمایند.

از طرف ۲۰۰ نفر اهالی اصفهان - سیدعلی بشارت، مدیر روزنامه صدای وطن - آقای حسین غروی - مصطفی فرمان آرا - عباس سمائی - اکبر جعفرپور - محمدعلی اولیا - شاهرضا براتعلی - محمدعلی شیروانی

[حاشیه]: مربوط به وزارت جنگ و فرمانداری نظامی است. ۵/۱۲ [۱۳۲۳/۵/۱۲]

[۶۶۳۸-۱۰۳۰۰۵]

۸

۲۲۰۴

وزارت کشور - فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۵/۱۶ - شماره ۲۴۱۳ - محرمانه - مستقیم جناب آقای نخست وزیر - محترماً پاسخ امریه شماره ۸۷۲ - [مورخ] ۲۳/۵/۱ [۱۳] راجع به درج مقالات به زبان عربی در روزنامه هور معروض می دارد: چون در امتیاز نامه روزنامه نامبرده مجوزی برای درج مقالات به زبان عربی موجود نیست و جلوگیری از ادامه این رویه از صلاحیت دادسرای نظامی خارج بود، شرح مقتضی به وزارت فرهنگ صادر گردید که صاحب امتیاز آن را احضار و تذکرات لازمه دایره به اینکه مجاز به درج مقالات عربی نخواهد بود به مشارالیه بدهند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ کریم قوانلو [امضا]

[۶۶۴۶-۱۰۳۰۰۵]

۲۲۰۵

۹

وزارت کشور - فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۸/۳۰ - شماره ۵۴۳۲/د

جناب آقای معاونت نخست وزیر - محترماً معروض می دارد: چون بر طبق نظر دادستان دادسرای نظامی تهران مندرجات شماره ۱۶ روزنامه هور منطبق با ماده ۸ حکومت نظامی تشخیص داده شده، علیهذا به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند. مراتب استحضاراً گزارش گردید.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۲۲۰۶

۱۰

تلگراف - از تهران - به شهری - شماره تلگراف ۱۰ - تاریخ وصول ۲۳/۹/۲ [۱۳]

جناب آقای بیات نخست وزیر - روزنامه شماره هفدهم هور که از روی حق واقع با کلیشه خود پانزده میلیون جمعیت ایران را به مجلس مقدس شورای ملی و حکومت قانونی نمایش می داد، ناگهان توقیف شد. بدتر از همه اینکه اظهار می دارند این توقیف بنا به تقاضای مقامات شوروی بوده است ولی در عین حال که هور را توقیف کردند، پنج روزنامه دیگر که به تمام مقدمات ملی ایران صریحاً فحش می دهند و حتی به شخص شخیص جناب عالی، هنوز نیامده حمله ور شده اند، یکمتر به آزاد ساختند. از روح پارلمانی و دموکراسی که در جناب عالی سراغ دارم، تقاضای احقاق حق می نمایم.

علی جواهرالکلام: مدیر روزنامه هور [مهر روزنامه هور]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۲۲۰۷

۱۱

مجلس شورای ملی - تلگراف شهری - رونوشت تلگراف واصله از آقای جواهرالکلام

مدیر روزنامه هور - تلگراف ۱۲ - مورخه وصول ۱۳۲۳/۹/۲

جناب آقای آقاسید محمدصادق طباطبایی رئیس معظم مجلس شورای ملی - روزنامه هور که در شماره هفدهم خود مرکز آمال حقیقی ملت ایران را مجسم نموده و از روی حق واقع چشم پانزده میلیون

جمعیت این کشور را به طرف مجلس مقدس شورای ملی نمایش می داد، به طور ناگهانی توقیف شد. بدتر اینکه اظهار می دارند این توقیف هور بنا به تقاضای مقامات شوروی می باشد در صورتی که همان موقع پنج روزنامه مخالف ایران و ایرانیت را که ذره ای از فحش و ناسزا به مقدسات ملی ما خودداری نداشته اند با وجود بحران و موجود نبودن حکومت، یکمرتبه آزاد ساخته اند. از شخص جناب عالی که حفظ حقوق ایرانیها را از پدر بزرگوار خود ارث می برید انتظار توجه عاجل دارم.

علی جواهرالکلام مدیر روزنامه هور - جای مهر روزنامه هور - جای مهر اداره تلگراف تهران

رونوشت برابر اصل است.

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۱۲

۲۲۰۸

مجلس شورای ملی - اداره دفتر - مورخه ۲۳/۹/۹ [۱۳] - شماره ۱۲۲۲۱ - پیوست: یک برگ جناب آقای نخست وزیر - آقای علی جواهرالکلام مدیر روزنامه هور تلگرافی به مجلس مخابره و از توقیف روزنامه خود شکایت کرده، می گویند اولاً این توقیف بدون جهت قانونی انجام شده و ثانیاً وقتی که در مقام استعلام از موجب توقیف بر آمده اند به ایشان پاسخ داده شده که توقیف بنا بر تقاضای مقامات شوروی صورت گرفته است. مقتضی است مقرر فرمایید در این باب رسیدگی نموده نتیجه را زودتر اعلام دارند.
رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سید محمد صادق طباطبایی]

[حاشیه]: جواب نوشته شود که توقیف روزنامه هور از طرف حکومت نظامی بوده و بر طبق قانون بوده است و هیچ کس هم در این امر دخالتی نداشته است. [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۱۳

۲۲۰۹

وزارت کشور - فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۹/۹ - شماره ۵۶۷۵/د - محرمانه - مستقیم جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۵۴۳۲/د - مورخه ۲۳/۸/۳۰ [۱۳] محترماً معروض می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه هور رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۲۲۱۰

۱۴

وزارت کشور - فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۹/۱۲ - شماره ۵۷۴۹/د - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره ۵۶۷۵/د - مورخه ۲۳/۹/۹ [۱۳] معروض
می دارد: نظر به اینکه انتشار مجدد روزنامه هور به نظر هیأت دولت برخلاف مشی سیاست می باشد و این
نظریه پس از انتشار آن مجدداً به فرمانداری نظامی ابلاغ گردیده است لذا دستور توقیف مجدد آن به
اداره کل شهربانی صادر گردید. مستدعی است امر و مقرر فرماید منویات خاطر عالی را در این مورد
برای تأیید ابلاغ فرمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: به عرض رسید. دستوری نفرمودند. فعلاً بایگانی شود.

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۴۶]

۲۲۱۱

۱۵

تلگراف - از اصفهان - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۲۹۰۵۴ - تاریخ اصل
۱۸ [۱۳۲۳/۱۰/۱۹] - تاریخ وصول ۱۰/۱۹ [۱۳۲۳/]

مجلس شورای ملی - کپیه نخست وزیر - کپیه آقای سیدضیاءالدین - کپیه آقای دکتر مصدق - کپیه
پوررضا - کپیه دکتر رادمنش - کپیه سیف پورفاطمی - کپیه امیر تیمور - کپیه دولت آبادی - کپیه امامی - کپیه
رعد امروز - کپیه ستاره - کپیه باختر - کپیه ایران ما - کپیه رهبر - کپیه داد - کپیه آرزو - توقیف ناگهانی و خلاف
قانون جراید با شهامت و حقگویی هور - مرد امروز - کشور - نسیم صبا باعث انزجار خاطر عموم میهن پرستان
و علاقه مندان به مطبوعات کشور گردید لذا ما به نام طرفداری از مدیران آزادیخواه جراید نامبرده، سقوط
کابینه ننگین بیات را که به دستور بیگانگان به این عمل خلاف قانون مبادرت ورزیده خواستاریم.

صابری و ۳۰۰ نفر دیگر

[حاشیه ۱]: آقای بهار - ملاحظه و در صورت لزوم به عرض خواهد رسید. ۱۰/۲۱ [۱۳۲۳/]

[حاشیه ۲]: بایگانی شود. [امضای احمد بهار]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۸]

۱۶

۲۲۱۲

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۳۲۱۵ - تاریخ ۱۳۲۴/۶/۳ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - محترماً معروض می‌دارد: چون در شماره ۱۸ - مورخه
۲۴/۶/۱ [۱۳] روزنامه هور مقاله [ای] برخلاف مشی سیاسی دولت منتشر گردید، علیهذا به اداره کل
شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۶۶]

۱۷

۲۲۱۳

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۸۰۰۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۱۱/۶ - محرمانه
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۲۱۵ - مورخه ۲۴/۶/۳ [۱۳] محترماً
معروض می‌دارد: چون مدت پنج ماه توقیف روزنامه هور منقضی گردیده علیهذا به اداره کل شهربانی
دستور داده شد از روزنامه مزبور رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۶۶]

هوشمند

۲۲۱۴

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۵۸۴۴/۷۵۸۸ - تاریخ ۲۲ بهمن ماه ۱۳۲۲
اداره کل شهربانی - شورای عالی فرهنگ به موجب قانون مطبوعات سوم دی ماه ۱۳۲۱ امتیاز روزنامه
هوشمند را به نام آقای سیدابوالقاسم هوشمند تصویب نموده است که در تهران به مدیری و سردبیری
خودشان چاپ و منتشر نمایند. مراتب برای استحضار آن اداره اطلاع داده می‌شود.
وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

رونوشت به دفتر نخست‌وزیری فرستاده می‌شود. - از طرف وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی فرهمندی]

[۱۰۸۰۰۲-۱۱۱۰]

یادگار

۲۲۱۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۱۷۶/۲۹۱۷ - تاریخ ۱۱ تیرماه ۱۳۲۳ [۱]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
مجله یادگار را به نام آقای عباس اقبال آشتیانی تصویب نموده است که با روش علمی - ادبی به مدیریت و
سرديبیری خودشان در تهران منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.
کفیل وزارت فرهنگ: محمد وحید

رونوشت به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. - مدیر کل وزارت فرهنگ: دکتر علی فرهمندی [امضا]

[۱۰۷۷-۱۱۶۰۰۴-۳۶]

یزدان

۲۲۱۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۵۳۹۸/۱۹۰۸ - تاریخ ۲۲/۳/۱۹ [۱۳]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ
امتیاز روزنامه یزدان را به نام آقای منوچهر رهسپار تصویب نموده است بنابراین چاپ و انتشار روزنامه
یزدان در تهران به مدیریت و سرديبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. - وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی اکبر سیاسی]

[۱۹۶۴-۱۱۵۰۰۶]

۲

۲۲۱۷

[شماره] ۱/۷۵۹۳/۹۱۷۴ - [مورخ] ۲۴/۷/۲۴ [۱۳] - محرمانه

وزارت کشور - محترماً معروض می‌دارد: فرمانداری نظامی تهران طی نامه شماره ۴۶۸۵ - [مورخ] ۲۴/۷/۲۷ [۱۳] تقاضا نموده که چون در کاریکاتور شماره ۲۲۱ - مورخه ۲۴/۷/۱۸ [۱۳] روزنامه یزدان نسبت به مذهب اهانت گردیده است، از نشر آن جلوگیری به عمل آید.

رئیس شهربانی کل کشور: سرتیپ ضرابی [امضا] ۷/۲۹ [۱۳۲۴/]

[۱۹۶۴-۱۱۵۰۰۶]

۳

۲۲۱۸

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۰۵۷ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۱ - محرمانه - فوری

جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو شماره ۴۶۸۳ - مورخه ۲۴/۷/۲۱ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: به اداره شهربانی دستور داده شد که از روزنامه مزبور رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[حاشیه ۱]: آقای دکتر فاطمی - این طرز گزارش هم تازگی دارد. روزنامه مزبور چیست؟ [۱۳۲۴/] ۸/۵

[حاشیه ۲]: اسم روزنامه در گزارش قبلی ذکر شده، فعلاً بایگانی شود.

[۱۱۳۹-۱۰۸۰۰۲]

یغما

۱

۲۲۱۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۱۲۷/۳۳۲ - تاریخ ۲۲/۱/۱۷ [۱۳]

اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ در جلسه ۲۲/۱/۱۶ [۱۳] امتیاز مجله یغما را به نام آقای حبیب یغمایی تصویب نموده بنابراین چاپ و انتشار مجله یغما در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر علی‌اکبر سیاسی]

رونوشت به مقام نخست‌وزیری تقدیم می‌شود. -

[۶۷۶۹-۱۰۳۰۰۵]

۲۲۲۰

۲

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۵۹۶۵ - تاریخ ۱۳۲۴/۸/۳۰ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۳۸۴۷ - مورخه ۲۴/۶/۲۷ [۱۳] محترماً
معروض می دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد از روزنامه یغما که مدت دو ماه و دو روز در
توقیف می باشد رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۷۶۹]

۲۲۲۱

۳

فرمانداری نظامی تهران - شماره ۶۹۷۴ - تاریخ ۱۳۲۴/۱۰/۴ - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون در شماره ۴ - مورخه
۲۴/۱۰/۳ [۱۳] روزنامه یغما مطالبی مخالف مشی سیاسی دولت درج گردیده، علیهذا به اداره کل
شهربانی دستور داده شد که از انتشار روزنامه مزبور جلوگیری نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سر تیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۷۶۹]

۲۲۲۲

۴

نامه یغما - طهران - خیابان ژاله - تلفون ۶۳۵۹ - شماره ۱۴۸ - مورخ ۱۳۲۴/۱۱/۲۵
مقام عالی جناب آقای نخست وزیر - ساده و بی پیرایه معروض می دارد که روزنامه یغما مطلقاً ملی و
ادبی است و به هیچ گروه وابسته نیست و صحت این عرایض را می توانند از اشخاص بی غرض و معتمد
چون آقای بهار و دیگران تحقیق فرمایند.

چنانکه به فرمانداری نظامی هم کتباً و شفاهاً گفته ام این روزنامه مدیون مشترکینی است که از
شهرستانهای دور و نزدیک وجه اشتراک خود را پرداخته اند و اگر بیش از این در توقیف ماند برای این
جانب که بنیه مالی ندارم موجب زیان جبران ناپذیر [۱] ست. از شخص بندگان عالی که خود از ادیبان و
آزاد مردانند درخواست دارم پس از تحقیق در رفع توقیف این روزنامه توجه مخصوص مبذول فرمایند

و مطمئن باشند که اگر انتشار آن برای کشور سودمند نباشد، قطعاً زیان نخواهد داشت.

صاحب امتیاز و مدیر و سردبیر: حبیب یغمایی

[حاشیه]: بایگانی شود. ۶/۱۲/۲۲ [۱۳]

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۶۹]

۵

۲۲۲۳

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۳/۱۴ - شماره ۱۵۴۷ - فوری - محرمانه - مستقیم
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره ۶۹۷۴ - مورخه ۴/۱۰/۲۴ [۱۳] محترماً
معروض می‌دارد: طبق نامه شماره ۲۹ - مورخه ۲۵/۳/۱۳ [۱۳] معاون پارلمانی جناب آقای نخست‌وزیر
به اداره شهربانی دستور داده شد از روزنامه یغما رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۷۶۹]

۶

۲۲۲۴

مجله یغما - ادبی، علمی، تاریخی، اجتماعی - طهران - خیابان ژاله (آب سردار) - تاریخ
۱۶ فروردین ۱۳۳۰

وزیر دانشمند معظم فرهنگ مدظله‌العالی - چون تجدید شرفیابی موجب مزاحمت است و از طرفی
ممکن است فرصت و مجال از دست بشود، برخلاف معمول، بی‌هیچ واسطه مستقیماً معروض می‌دارد:
اکنون که وعده فرموده‌اند به این بنده شغلی مناسب و در خور رجوع شود، مستعدی است تصدی اداره
کل اوقاف یا فرهنگ شهرستانها یا اداره نگارش را در نظر بگیرند و اطمینان داشته باشند با سابقه و
بصیرتی که هست به احسن وجوه از عهده خدمتگزاری برخوردار آمد.

فدوی: حبیب یغمایی

[حاشیه ۱]: به عرض برسد. ۱/۱۸ [۱۳۳۰/]

[حاشیه ۲]: کارگزینی - هر چه زودتر برای ایشان فکری کنید که از وجودشان استفاده بیشتری شود. ۱/۱۸ [۱۳] ۳۰/۱/۱۸

[حاشیه ۳]: ریاست دایره اداری - این نامه ضمن کارهای آقای آقازاده بوده است. ۳۰/۱/۳۰ [۱۳]

[۵۱۰۰۱]

یکدنیا

۱

۲۲۲۵

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۱۳۷۸۹/۲۶۰۲ - تاریخ ۲۵/۴/۱۱ [۱۳]
اداره کل شهربانی - به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز
روزنامه یکدنیا را به نام آقای محمدعلی بایار دارای شناسنامه شماره ۳۳۰۴۱ صادره از بخش ۴ تهران
تصویب نموده است که با روش: سیاسی - اجتماعی - ادبی به مدیری و سردبیری خودشان در تهران چاپ
و منتشر نمایند. مراتب بدین وسیله اطلاع داده می شود.

وزیر فرهنگ

رونوشت برای اطلاع به دفتر نخست وزیر فرستاده می شود. مدیرکل وزارت فرهنگ: دکتر [علی] فرهنگدی [امضا]
[۱۲۲۲-۱۰۸۰۰۲]

۲

۲۲۲۶

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۵/۱۰/۱ - شماره ۸۳۳۰
جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو شماره ۳۲۸۰ - مورخه ۲۵/۵/۲۳ [۱۳]
معروض می دارد: به اداره شهربانی کل کشور دستور داده شد از روزنامه یکدنیا رفع توقیف به عمل آورد.
استحضاراً به عرض مبارک می رساند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ مظفری [امضا]

[۸۵۱-۱۰۶۰۰۲]

۳

۲۲۲۷

فرمانداری نظامی تهران - تاریخ ۱۳۲۶/۴/۲۲ - [شماره] ۲۵۲
جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً معروض می دارد: چون مندرجات روزنامه
«یکدنیا» مورخه ۱۳۲۶/۴/۲۱ برخلاف مصالح کشور تشخیص داده شد علیهذا از انتشار روزنامه مزبور
جلوگیری ضمناً به اداره کل شهربانی اعلام گردید که مدیر و نگارنده مزبور را طبق ماده (۵) قانون

حکومت نظامی بازداشت و تحت تعقیب قرار دهند.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۸۷۶-۱۰۶۰۰۲]

۴

۲۲۲۸

فرمانداری نظامی تهران - [شماره] ۲۴۴۳ - تاریخ ۱۳۲۶/۷/۱۹

جناب اشرف آقای نخست وزیر، گزارش - پیرو گزارش شماره - ۲۵۲ - مورخه ۱۳۲۶/۴/۲۲ محترماً معروض می دارد: از روزنامه یکدنیا رفع توقیف به عمل آمد.

فرماندار نظامی تهران: سرتیپ مظفری [امضا]

[۶۹۶-۱۰۶۰۰۲]

یویو

۱

۲۲۲۹

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۸۹۴۵/۶۴۸۸ - تاریخ ۱۱ دی ماه ۱۳۲۲ [۱]
اداره کل شهربانی - چون به موجب قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ شورای عالی فرهنگ امتیاز روزنامه یویورا به نام آقای عماد عصار تصویب نموده، بنابراین چاپ و انتشار روزنامه یویو در تهران به مدیری و سردبیری خود ایشان مانعی ندارد.

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق

وزیر فرهنگ: دکتر عیسی صدیق [امضا]

رونوشت به مقام نخست وزیر تقدیم می شود. -

[۶۶۳۶-۱۰۳۰۰۵]

۲

۲۲۳۰

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۲۸۷ - تاریخ نوشتن ۳۰/۶/۱۳ [۱۳] - تاریخ ثبت
[۱۳]۲۳/۷/۱

فرمانداری نظامی تهران - روزنامه یویو، شماره ۳۰، صفحه دوم مقاله بر له آلمان نوشته و تعریف و تمجید آلمان را نموده که بکلی با روابط حسنه با متفقین مغایرت دارد. در صورتی که مندرجات روزنامه با مدلول ماده ۸ تطبیق می نماید اقدام لازم معمول خواهند فرمود.

نخست وزیر

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۶]

۳

۲۲۳۱

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۵ - شماره ۳۷۰۷ - محرمانه -
مستقیم

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پاسخ امریه شماره ۱۲۷۸ - [مورخ] [۱۳] ۲۳/۷/۱
معروض می دارد: شماره ۳۲ روزنامه یویو مورد بررسی واقع و چون اقدام به نشر مطالبی برخلاف مشی سیاسی دولت شاهنشاهی نموده بود، دستور توقیف آن به شهربانی کل کشور صادر گردید. مستدعی است مقتضیات رأی مبارک را در این مورد امر به ابلاغ فرمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۶]

۴

۲۲۳۲

روزنامه یویو - تلفن اداره ۷۱۱۴ - منزل مدیر ۴۲۸۸ - تهران - خیابان لاله زار - پاساژ
رزاق منش - تاریخ [۱۳]۲۳/۷/۸ - شماره ۴۵۱ - پیوست: دو ورقه

جناب آقای فرماندار نظامی تهران - روزنامه یویو به نام اینکه برخلاف مصالح انگلیسها چیز نوشته به وسیله جناب عالی توقیف شده است.

یک روزنامه نویس شریف و عاقل کسی است که وقتی چیزی می نویسد و سند کتبی می دهد، آنقدر

شهامت داشته باشد که زیر نوشته خودش نزند یا اقلأً اگر اشتباه کرده باشد، اقرار کند و جبران نماید. بنده اگر عاقل نباشم، خودم را مرد شریفی می دانم. بنابراین اگر منظورم از مقاله مورد اعتراض آن بوده که کارمندان فرماندار نظامی استنباط کرده اند یقین بدانند با کمال صراحت اعتراف می کردم.

با یک توجه مختصر به سه مقاله ای که زیر عنوان «محا کمه» نوشته ام (در صورتی که خواننده و قاضی به شرط بی غرضی اندکی سواد داشته باشند) معلوم خواهد شد علاوه بر آنکه برخلاف مصالح انگلیسها نوشته نشده تعمدأً بر له آنها بوده است و اگر توقیف نمی شد و مقاله مورد اعتراض به آخر می رسید، خدمت مفیدی نیز نسبت به متفقین محسوب می شد.

علاوه بر آنچه گفته شد، شرحی که زیر عنوان «زنگ خطابه» نوشته ام و پیوست این نامه است (و قرار بود در شماره ۳۳ چاپ شود و به علت توقیف روزنامه چاپ نشده و هنوز در چاپخانه موجود است) خود گواه دیگری است که این جانب مخصوصاً نسبت به انگلیسها حُسن عقیده دارم و معتقدم که هر ایرانی وطنپرستی مادام که تشکیلات و موقعیت جغرافیایی دنیا به صورتی است که فعلاً هست باید نسبت به انگلیسها و روسها نهایت صمیمیت و دوستی به خرج دهد.

با در نظر گرفتن مراتب بالا اگر باز هم از روزنامه یویو رفع توقیف نشود، اقرار می کنم که میزان تأسف من (برای عدم انتشار روزنامه) به مراتب کمتر از میزان تأسف من خواهد بود از اینکه چرا برای حل مسائل پیش پا افتاده هم قوه تشخیص نیست.

مدیر مسؤل روزنامه یویو: عماد عصار [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۶]

۵

۲۲۳۳

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۱۲ - شماره ۳۹۲۸ - پیوست: سه برگ

جناب آقای نخست وزیر، گزارش - محترماً پیرو گزارش شماره ۳۷۰۷ - مورخه ۲۳/۷/۵ [۱۳] معروض می دارد: مدیر روزنامه یویو شرحی به عنوان فرمانداری نظامی ارسال داشته است (که عیناً جهت استحضار خاطر عالی تقدیم می گردد) و در آن صراحتاً نوشته است که این مقالات برخلاف

مصالح انگلیسها نوشته نشده بلکه تعمداً بر له انگلیسها^۱ تنظیم گردیده است. با عطف توجه به مراتب معروضه بالا و ضمیمه چاپی پیوست که به عنوان «زنگ خطابه» برای درج در شماره بعدی حاضر شده است و اینکه این مدت توقیف درباره روزنامه مزبور کافی به نظر می‌رسد، مستدعی است امر و مقرر فرمایید مقتضیات نظر عالی را در مورد رفع توقیف از روزنامه یویو ابلاغ نمایند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[حاشیه]: موافقم. اقدام لازم به عمل آید. ۲۳/۷/۲۲ [۱۳]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۳۶]

۶

۲۲۳۴

تلگراف - از رشت - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۳۶۹ - تاریخ اصل ۱۳ [۱۳۲۳/۷/] -
تاریخ وصول ۷/۱۶ [۱۳۲۳/]

مقام محترم ریاست نخست‌وزیری، تهران - رونوشت ابوالقاسم امینی نماینده مجلس - روزنامه مهر ایران - آهن - ایران - اقدام - طوفان شرق - ستاره شرق - رشت - فکر جوان - جمعیت محصلین گیلان - رشت - از توقیف روزنامه یویو طرفدار جدی محصلین متأثر شده، تقاضای رفع توقیف می‌نماییم.
[در ادامه نام ۱۰ نفر آمده است]

۷

۲۲۳۵

وزارت کشور - اداره فرمانداری نظامی - به تاریخ ۱۳۲۳/۷/۲۳ - شماره ۴۲۵۶
جناب آقای نخست‌وزیر، گزارش - پیرو شماره ۳۹۲۸ - مورخه ۲۳/۷/۱۲ [۱۳] محترماً معروض می‌دارد: به اداره کل شهربانی دستور داده شد که از روزنامه یویو رفع توقیف به عمل آورند.

فرماندار نظامی تهران: سرهنگ ستاد حجازی [امضا]

[۱۰۳۰۰۵-۱۶۶۳۶]

۸

۲۲۳۶

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۱۲۳۰۰ - تاریخ پاکتویس ۱۰/۸/۱۳۲۳ - تاریخ ثبت
[۱۳] ۲۳/۸/۱۰

فرمانداری نظامی تهران - گزارش شماره ۳۹۲۸ - مورخ ۱۲/۷/۲۳ [۱۳] در باب رفع توقیف از
روزنامه یویو واصل گردید. نظر این جانب موافق است. دستور فرماید طبق معمول اقدام لازم به عمل
آورند.

نخست وزیر

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۳۶]

اسناد پیوست

فهرست موضوعی	ردیف
انتشار روزنامه در رضائیه به زبان آسوری	۱ و ۲
لزوم حمایت از جراید طرفدار دولت	۳ و ۴
لزوم جلوگیری از انتشار کتب و... فاقد امتیازنامه	۵ و ۶ و ۷ و ۸
آمار فروش روزانه جراید	۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳
	۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸
لزوم تأمین و توزیع کاغذ مورد نیاز جراید و خرید کاغذ روزنامه از شوروی	۱۹ و ۲۰ و ۲۱
اعتراض به توقیف جراید	۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶
	۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰
تصمیم مجلس شورای ملی مبنی بر قابل تعقیب بودن علی سهیلی	۳۱
هشدار به نخست وزیر درباره برقراری مجدد حکومت نظامی	۳۲
لزوم جلوگیری از نشر مطالب تحریک آمیز ضد کلیمیان	۳۳
لزوم جلوگیری از نشر مطالب ضد اسلام	۳۴
قوانین مطبوعاتی	۳۵ و ۳۶ و ۳۷ و ۳۸ و ۳۹
	۴۰ و ۴۱ و ۴۲ و ۴۳ و ۴۴
	۴۵ و ۴۶ و ۴۷
انتقاد از سطح نازل معلومات و نوشته های دست اندرکاران مطبوعات	۴۸
کارمندان دولت و مخبری جراید	۴۹ و ۵۰

۲۲۳۸

۱

وزارت کشور - اداره اطلاعات و آمار - شماره ۳۹۱۲/۲۰۱۶۹/د - تاریخ [؟]/۶/۲۱ [۱۳] جناب آقای نخست‌وزیر - آسوریهای^۱ ساکن رضائیه شرحی به استانداری چهارم نوشته و درخواست اجازه طبع و انتشار روزنامه به زبان آسوری و فارسی نموده‌اند. از طرف استانداری هم نسبت به این درخواست اظهار نظر موافق شده مراتب به وزارت فرهنگ اشعار اخیراً از آن وزارت از نظر مقتضیات محلی نظریه وزارت کشور را خواسته‌اند. به نظر وزارت کشور اگر بشود فعلاً آسوریها را از این خیال منصرف نمود بهتر است و الاً ممکن است لااقل آنها را ملزم نمایند که نصف از روزنامه به زبان آسوری و نصف دیگر زبان فارسی باشد تا وسیله نظارتی در مندرجات آن برای مأمورین دولت در دست باشد. مستدعی است مقرر فرمایند در صورتی که با این نظریه موافقت داشته باشند، مراتب را به وزارت کشور اطلاع فرمایند تا به همین ترتیب پاسخ استانداری داده شود.

وزیر کشور: [امضای جواد عامری]

[حاشیه]: دفتر - جواب تهیه فرمایید که به دو زبان باشد بهتر است. [امضای کحالزاده] [۱۳] ۲۱/۶/۲۱

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۲۲۳۹

۲

نخست‌وزیر - به تاریخ ۱۳۲۱/۶/۳۰ - شماره ۱۲۷۸۶ - به جای پیش‌نویس است وزارت کشور - عطف به نامه شماره ۳۹۱۲/۲۰۱۶۹ راجع به تقاضای آسوریهای ساکن رضائیه مبنی

بر اجازه چاپ و انتشار روزنامه به زبان آسوری و فارسی اشعار می‌دارد: در صورتی که مقتضی نباشد، فعلاً آسوریها را از این نیت منصرف نمود به طوری که نظر داده‌اید بهتر است روزنامه‌ای که اجازه چاپ و انتشار آن داده خواهد شد به هر دو زبان (فارسی و آسوری) باشد. قدغن فرمایید به همین نحو مراتب به وزارت فرهنگ اطلاع داده شود.

نخست‌وزیر

[حاشیه ۱]: به خط‌مبارک اضافه فرموده‌اند: تا وضعیت آن حدود به حال عادی برگشته اجازه روزنامه مطلقاً ممنوع است.

[حاشیه ۲]: تجدید و برای امضای آقای نخست‌وزیر تقدیم شود. [امضای کحال زاده] [۶/۲۵/۱۳۲۱]

[۱۰۲۵-۱۰۸۰۰۲]

۳

۲۲۴۰

اداره کل انتشارات و تبلیغات - به تاریخ ۴ آذرماه ۱۳۲۱ - شماره ۱۵۳۵۹ / ۳۷۶۴ - فوری - مستقیم

جناب آقای نخست‌وزیر - بیانات عالی را در حضور مدیران جراید، روزنامه‌های: باخت - ستاره - مهرایران - نجات ایران - سعادت بشر - کانون - مشعل، عیناً و روزنامه ایران خلاصه‌ای در حدود نصف چاپ کرده و بعضی روزنامه‌های دیگر نیز خلاصه‌ای در چند سطر نگاشته‌اند. روزنامه‌های: اقدام - اطلاعات - کوشش - پرچم - صدای ایران با آنکه صورت بیانات برای آنها فرستاده شده بود از چاپ آن خودداری کردند و بعضی روزنامه‌ها و مجلات نیز ممکن است در روزهای آینده چاپ کنند، ولی برای اینکه این‌گونه بیانات و لوايح که بایستی در جراید منتشر شود و به اطلاع عموم برسد؛ زودتر و بهتر انتشار یابد به نظر این جانب بهتر است که چند روزنامه خوب روزانه را دولت با دادن کمک‌های مادی و معنوی در اختیار داشته باشد و چون در بودجه این اداره با تقلیلی که در آن راه یافته محلی برای این کمک وجود ندارد خواهشمند است در صورتی که این نظر و پیشنهاد مورد موافقت است مقرر فرمایید از محل‌های دیگر در بودجه نخست‌وزیری یا هر بودجه دیگر که صلاح می‌دانید، مبلغ کافی برای تأمین این منظور اختصاص دهند.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام‌الدین غفاری [امضا]

[۹۱-۱۱۹۰۰۳]

۴

۲۲۴۱

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۵۰۹۹ - تاریخ نوشتن ۲۱/۹/۹۱۳] - تاریخ ثبت
۲۱/۹/۱۱] - محرمانه - مستقیم

اداره کل تبلیغات و انتشارات - در جواب [شماره] ۱۵۳۵۹ - [مورخ] ۲۱/۹/۴ [۱۳] راجع به
روزنامه‌های منظور مطالعاتی جریان دارد که با ترتیب جامعی مورد استفاده تبلیغاتی قرار گیرند. برای
کمک هم میزان و مبلغ لازم را تصریح نمایند که در هیأت وزیران مطرح بشود.

نخست‌وزیر

[۹۱-۱۱۹۰۰۳]

۵

۲۲۴۲

اداره کل انتشارات و تبلیغات - به تاریخ ۱۳۲۱/۹/۱۷ - شماره ۴۱۷۷ / ۱۵۴۲۳ - پیوسته:
۱ برگ

جناب آقای نخست‌وزیر - شرحی را که درباره چاپ کتاب و رسایل و اوراق و روزنامه‌ها و مجلات به
وزارت فرهنگ و اداره کل شهربانی نگاشته شده است به ضمیمه از لحاظ مبارک می‌گذارند. خواهشمند
است امر فرماید ابلاغی در تأیید آن به وزارت فرهنگ و اداره کل شهربانی صادر فرمایند.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام‌الدین غفاری [امضا]

[حاشیه]: به عرض برسد، ضمیمه دارد. ۲۱/۹/۱۷ [۱۳]

[۹۰-۱۱۹۰۰۳۰]

۶

۲۲۴۳

اداره کل انتشارات و تبلیغات - رونوشت نامه شماره ۴۱۷۰/۱۵۴۲۱ - مورخه ۲۱/۹/۱۷ [۱۳]
وزارت فرهنگ - اداره کل شهربانی - چون در این اواخر دیده شده است که عده‌ای از چاپخانه‌های
تهران کتب و رسایل و اوراق و اعلامیه‌ها و بیانیه‌هایی را بدون کسب اجازه قبلی از وزارت فرهنگ طبع

کرده و یا به طبع جراید و مجلاتی که امتیاز خاصی ندارند و یا امتیازشان فاقد اعتبار شده است می پردازند خواهشمند است طبق مقررات مطبوعاتی دستور اکید به کلیه چاپخانه ها صادر فرمایید که هیچ گونه نشریه و روزنامه و کتابی را (حتی کتابهایی را که در جراید بصورت پاورقی چاپ شده) بدون مشاهده و دریافت رونوشت امتیازنامه یا پروانه طبع آن به چاپ نرسانند.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام الدین غفاری

رونوشت برابر اصل است.

[۹۰-۱۱۹۰۰۳۰]

۷

۲۲۴۴

دفتر نخست وزیر - شماره عمومی ۲۶۰۵۰ - تاریخ نوشتن ۲۱/۹/۱۸ [۱۳] - تاریخ ثبت ۲۱/۹/۲۱ [۱۳]

اداره کل شهربانی - عطف به نامه شماره ۴۱۷۵ / ۱۵۴۲۱ - [مورخ] ۲۱/۹/۱۷ [۱۳] اداره کل انتشارات و تبلیغات راجع به تقاضای منع و جلوگیری از انتشار کتب و رسایل و سایر اوراق کسانی که امتیازنامه یا پروانه چاپ ندارند؛ اشعار می دارد: قدغن نمایند در انجام این تقاضا اقدام نموده، نتیجه را گزارش دهند. نخست وزیر: [امضای هادی اشتری] ۹/۱۹ [۱۳۲۱]

[۹۰-۱۱۹۰۰۳۰]

۸

۲۲۴۵

وزارت کشور - اداره کل شهربانی - تاریخ ۲۱/۹/۲۵ [۱۳] - شماره ۲۰۷۰۳ - پیوست: ۳۴۱۱ جناب آقای نخست وزیر - عطف به مرقومه شماره (۲۶۰۵۰) معروض می دارد: برای جلوگیری از چاپ و انتشار کتب و رسایل و سایر برگهایی که فاقد امتیاز و پروانه هستند بر حسب تقاضای اداره کل انتشارات و تبلیغات اقدام مقتضی به عمل آمده و مراتب نیز به اداره مزبور اطلاع داده شده است.

رئیس اداره کل شهربانی: سرتیپ اعتماد مقدم [امضا]

[۹۰-۱۱۹۰۰۳۰]

۹

۲۲۳۶

اداره کل انتشارات و تبلیغات - اداره انتشارات - شماره ۱۵۷۷۵ / ۷۷۹۳ - به تاریخ ۱۳۲۱/۱۲/۲۵ - پیوسته: ۱ برگ

جناب آقای نخست‌وزیر - برای استحضار خاطر مبارک، میزان فروش جراید روزانه مرکز در تاریخ ۲۲ اسفند را در فهرست ضمیمه به عنوان نمونه از نظر عالی می‌گذراند.

رئیس کل اداره انتشارات و تبلیغات کشور: امیر سهام‌الدین غفاری [امضا]

[۱۰۰-۱۱۹۰۰۳]

۱۰

۲۲۳۷

اداره کل انتشارات و تبلیغات

آمار فروش روزنامه‌های تهران در تاریخ ۲۲ اسفند ۳۲۱ [۱]

جمع	توزیع سلطانی	توزیع سقزاده	اسم روزنامه
۱۱۰۰۰	۸۰۰	۱۰۲۰۰	اطلاعات
۸۷۰		۸۷۰	ایران
۲۸۸۰		۲۸۸۰	اقدام
۹۷۵		۹۷۵	مهر ایران
۸۰۰		۸۰۰	ژورنال
۹۳۰	۶۰	۸۷۰	نوبهار
۶۰۶	۵۶	۵۵۰	ستاره
۹۵		۹۵	آزادگان
۲۰		۲۰	صدای ایران
۵۰		۵۰	کوشش
۳۰		۳۰	جوانان
۱۳۷۰	۱۵۰	۱۲۲۰	نبرد
۴۰		۴۰	سعادت بشر
۶۰		۶۰	داد
۱۱۶۰	۲۶۰	۹۰۰	کیهان
۳۰		۳۰	باختر

[۱۰۰-۱۱۹۰۰۳]

۱۱

۲۲۴۸

اداره کل انتشارات و تبلیغات - اداره انتشارات - به تاریخ ۱۳۲۱/۱۲/۳۰ - شماره
۷۹۵۳/۱۵۷۸۳ - پیوسته: ۱ برگ

جناب آقای نخست وزیر - با نهایت احترام معدل هفتگی فروش جراید و مجلات مرکز را به ضمیمه از
نظر مبارک می گذرانم.

رئیس کل اداره انتشارات و تبلیغات کشور: [امضای امیر سهام الدین غفاری]

[۱۰۱-۱۱۹۰۰۳]

۱۲

۲۲۴۹

اداره کل انتشارات و تبلیغات

معدل روزانه فروش روزنامه های تهران در هفته ۲۱-۲۸ اسفند ۱۳۲۱

۳۷۴	ستاره	۱۳۵۹۹	اطلاعات
۳۲۸	رهبر	۵۷۰۰	اطلاعات هفتگی
۱۲۳	داد	۳۸۵۰	خورشید ایران
۹۵	آزادگان	۲۹۴۱	اقدام
۵۶	کوشش	۱۴۶۵	نبرد
۳۸	جوانان	۱۳۳۷	کیهان
۳۲	باختر	۱۱۷۰	امید
۳۰	صدای ایران	۱۰۰۴	مهر ایران
۲۷	نجات ایران	۸۹۵	نوبهار
۲۴	سعادت بشر	۸۸۹	ایران
۲۳	ایران کنونی	۷۵۲	ژورنال دو تهران

[۱۰۰-۱۱۹۰۰۳]

۱۳

۲۲۵۰

تهران - روزنامه یومیه کانون - شماره تلفن ۴۸۰۶ - عنوان تلگرافی: تهران، کانون - تاریخ
 ۱۳۲۱/۸/۲۶ - شماره ۶ / ۷۰۷۴

جناب آقای نخست وزیر - به طوری که خاطر مبارک مستحضر است مقداری کاغذ در وزارت خواربار موجود است که مورد نیاز روزنامه ها می باشد. نظر به اینکه امضا کنندگان این نامه نهایت احتیاج را به کاغذ دارند، تقاضا داریم مقدور فرمایند کاغذ نامبرده را بین مدیران جرایدی که کاغذ موجود ندارند تقسیم و مراقبت شود رعایت احتیاجات ضروری این جانبان به عمل آید.

مدیر روزنامه نجات ایران [امضا]   مدیر روزنامه آزادگان [امضا]
 از طرف مدیر روزنامه جوانان [امضا]   مدیر روزنامه کانون [امضا]
 مدیر داخلی روزنامه سعادت بشر [امضا]   مدیر روزنامه صیحه آسمانی [امضا]
 مدیر نامه آزاد [امضا]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۴

۲۲۵۱

اداره کل انتشارات و تبلیغات - به تاریخ ۱۳۲۱/۹/۷ - به شماره ۳۸۱۸ / ۱۵۳۷۰ - فوری - مستقیم
 جناب آقای نخست وزیر - چون به طوری که به عرض رسیده است بسیاری از روزنامه ها از حیث کاغذ در مضیقه هستند و شاید در آتیه نزدیکی ناگزیر از تعطیل گردند از طرف این اداره علاوه بر جلب توجه عالی نامه ای به شماره ۳۷۲۲ / ۱۵۳۵۲ - مورخ ۳ / ۹ / ۳۲۱ [۱] به وزارت خواربار نوشته شد تا کاغذی را که از محتکرین ضبط کرده است با قیمت عادلانه در دسترس روزنامه ها گذارد و نامه ای نیز به شماره ۳۱۶۱ / ۵۳۵۳ - مورخ ۴ / ۹ / ۳۲۱ [۱] به اداره کل ثبت اسناد و املاک صادر گردید که اگر زاید بر مصارف ضروری خود کاغذ در اختیار دارند مقداری از آن را به روزنامه هایی که احتیاج مبرم به کاغذ دارند بفروشند. خواهشمند است مقرر فرمایید از دفتر نخست وزیری نیز شرحی مبنی بر تأیید و تأکید این موضوع به وزارت خواربار و اداره کل ثبت اسناد و املاک صادر شود، شاید بتوان تا یک چند؛ کاغذ بعضی جراید را که مورد نظر هستند تأمین کرد.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام الدین غفاری [امضا]

[حاشیه]: دفتر - پاسخ لازم تهیه شود. [امضا] ۲۱/۹/۷ [۱۳]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۲۲۵۲

۱۵

وزارت خواربار - تاریخ ۱۳۲۱/۹/۱۴ - شماره ۱۶۱۰۲

جناب آقای نخست وزیر - در پاسخ مرقومه شماره ۲۲۹۹۷ - [مورخ] ۲۱/۹/۲۱ [۱۳] راجع به تقاضای هفت نفر مدیران جراید به عرض مبارک می‌رساند:

در وزارت خواربار کاغذی موجود نیست که برای مصرف طبع روزنامه فروخته شود. ممکن است مقدار جزئی در اداره دارویی و کالاهای متفرقه موجود باشد و چون ادارات نامبرده تابع وزارت دارایی است مقرر فرمایند به وزارت معزی‌الیها مراجعه نمایند. عین تقاضای مدیران جراید به پیوست تقدیم گردید.

وزیر خواربار [امضا]

[حاشیه]: به مدیران روزنامه‌ها پاسخ دهید. ۱۳۲۱/۹/۱۶

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۲۲۵۳

۱۶

اداره کل انتشارات و تبلیغات - به تاریخ ۱۳۲۱/۹/۱۵ - شماره ۱۵۴۱۵ / ۴۱۳۴

جناب آقای نخست وزیر - با دریافت نامه محرمانه شماره ۲۵۵۱۲ - [مورخ] ۲۱ / ۹ / ۱۴ [۱۳] نخست وزیری، خاطر مبارک را تصدیع می‌دهد:

در تعقیب مذاکراتی که راجع به تأمین کاغذ بعض جراید به عمل آمد شرحی از طرف این اداره به اداره کل ثبت اسناد نوشته شد که در صورتی که زاید بر مصارف لازم خود کاغذ در اختیار دارد مقداری از آن را برای کمک به جراید نامبرده تخصیص دهد. اینک اداره ثبت کل در پاسخ نامه این اداره نوشته است که برای شش ماهه دوم سال جاری فقط ۳۰۰ بند کاغذ تحریر خریداری کرده که برای رفع احتیاجات اداری ثبت هم کافی نیست و ضمناً احتیاج به خرید ۴۰۰ بند کاغذ روزنامه‌ای دارد و هنوز موفق به خرید نشده است. بنابراین خواهشمند است امر و تأکید فرمایید وزارت خواربار در تعیین بها و تسلیم کاغذی که از محتکرین گرفته است برای مصرف روزنامه‌ها تسریع نماید.

رئیس اداره کل انتشارات و تبلیغات: امیر سهام‌الدین غفاری [امضا]

[حاشیه ۱]: آقای بهار - با وضعیت فعلی ظاهراً تعقیب امر نتیجه ندارد. ۱۳۲۱/۹/۱۹

[حاشیه ۲]: صحیح است. بایگانی شود. - احمد بهار ۲۱/۹/۱۹ [۱۳]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۷

۲۲۵۴

تلگراف - از کرمان - به ط [تهران] - تاریخ وصول ۱۳۲۱/۹/۱۹

جناب آقای نخست وزیر - رونوشت خواربار - رونوشت دارایی - جراید کرمان بنا به وعده [ای] که به مدیران جراید داده شده درخواست ارسال کاغذ دارند. متمنی [است] مقرر فرمایید سهمیه استان هشتم را منظور دارند زیرا به طور کلی در این استان کاغذ کم است. خصوصاً کاغذ روزنامه که تمام شده و مورد احتیاج دوایر نیز می باشد. - ۱۴۰۵۲ راد.

[حاشیه ۱]: به عرض می رسد. ۲۱/۹/۱۹ [۱۳]

[حاشیه ۲]: کی وعده کرده است؟ جواب بدهید زمینه کاغذ فوق العاده کم و مناسبتر است صرفه جویی کامل شود.

[امضا] ۲۱/۹/۲۱ [۱۳]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۸

۲۲۵۵

وزارت خواربار - تاریخ ۱۳۲۱/۹/۲۵ - شماره ۱۸۶۲۸

جناب آقای نخست وزیر - در جواب مرقومه شماره ۲۴۱۸۵ - مورخ ۲۱/۹/۱۴ [۱۳] راجع به تقاضای عده ای از مدیران جراید در خصوص فروش کاغذ محترماً به عرض می رساند که تمام کاغذ ضبط شده به وسیله اداره نظارت اجرای قانون منع احتکار به اختیار اداره کل تبلیغات و انتشارات گذاشته شده و این وزارت دخالتی در توزیع و مصرف آن ندارد.

از طرف وزیر خواربار [امضا]

[حاشیه]: با سابقه به عرض می رسد. ۲۱/۹/۲۵ [۱۳]

[۹۲-۱۱۹۰۰۳]

۱۹

۲۲۵۶

بانک ملی ایران - ریاست - به تاریخ ۷ فروردین ماه ۱۳۲۲ - شماره ۱۳ / ۳۳

جناب آقای نخست‌وزیر - در اجرای دستور صادره مبنی بر مذاکره با نماینده شوروی راجع به خرید کاغذ روزنامه خاطر عالی را مستحضر می‌دارد که در این خصوص مذاکره لازمه با آنها به عمل آمد و موافقت نماینده شوروی بدین ترتیب تحصیل شد که معادل بیست تن کاغذ روزنامه از قرار کیلویی ۲۰ ریال معامله و واگذار نمایند ولی مخارج گمرک و هرگونه مخارج دیگری که تعلق گیرد به عهده خریدار باشد.

پس از فراهم شدن وسایل تحویل کاغذها مجدداً مراتب را به عرض خواهد رساند تا ترتیب تقسیم آن داده شود.

مدیرکل [امضا]

[۱۱۹۰۰۳-۱۱۰۸]

۲۰

۲۲۵۷

بانک ملی ایران - ریاست - تهران - به تاریخ ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۲ - [شماره] ۴۲۵

جناب آقای نخست‌وزیر - پیرو نامه شماره ۳۳ - مورخ ۷ فروردین ماه ۱۳۲۲ خاطر عالی را مستحضر می‌دارد: به طوری که دستور فرموده بودند، بیست تن کاغذ روزنامه از مقامات شوروی خریداری گردید ولی به واسطه موجود نبودن نوع مرغوب فعلاً فقط ۱۶/۷۸۶ کیلو از گمرک ایستگاه تهران مرخص و در انبار شرکت سهامی باربری بین‌المللی نگاهداری می‌شود تا در مقابل حواله‌هایی که صادر خواهند فرمود و پس از پرداخت بهای آن به بانک به اشخاص ذی نفع تسلیم گردد.

طبق مذاکره [ای] که شده است مقدار باقیمانده از کاغذی که مقامات شوروی در بندر پهلوی دارند، قریباً در تهران تحویل خواهند نمود. بهای تمام شده از قرار کیلویی ۲۳/۱۵ ریال است و در نظر است از طرف بانک از قرار کیلویی سی ریال به فروش برسد.

مدیرکل [امضا]

[۱۱۹۰۰۳-۱۱۰۸]

۲۲۵۸

۲۱

بانک ملی ایران - ریاست - تهران - به تاریخ ۱۱ اردیبهشت ۱۳۲۲ - شماره ۵۲۵/۱۳
جناب آقای نخست‌وزیر - پیرو نامه شماره ۴۲۵ - مورخ ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۲۲ خاطر عالی را
مستحضر می‌دارد: تاکنون از کاغذهای موجود ۱۳ تن حواله فرموده‌اید که از این مقدار معادل هشت تن
ونیم برای آقایان نامبرده زیرین:

آقای بازارگاد	۱	تن
آقای عمیدی نوری	۱	-
آقای خلیلی	$3\frac{1}{4}$	-
آقای ناهید	۱	-
آقای گنجه [ای]	۱	-
آقای نیک انجام	۱	-
[جمع]	$8\frac{1}{4}$	-

در مقابل دریافت بها حواله صادر گردیده است که انبار شرکت سهامی بین‌المللی تحویل نموده و یا
تحویل خواهد شد.

به آقایان ملکی، فاطمی و دهقان هر کدام یک تن و به آقای تفضلی یک تن ونیم حواله صادر
فرموده‌اید ولی هنوز بهای کاغذ را نپرداخته‌اند و حواله بانک صادر نشده است. بنابراین از ۱۶/۷۸۶ کیلو
کاغذی که از نمایندگی بازرگانی شوروی تحویل گرفته شده، تاکنون ۱۳/۰۰۰ کیلو حواله صادر
فرموده‌اید و ۳/۷۸۶ کیلو هنوز باقی است و ممکن است مقرر فرمایید حواله صادر گردد. بقیه ۳/۲۱۴ کیلو
کاغذ را قرار است نمایندگی بازرگانی تا ۱۵ اردیبهشت تحویل دهد.

مدیرکل [امضا]

[۱۰۸-۱۱۹۰۰۳]

۲۲۵۹

۲۲

تلگراف - از بابل - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۵۰ - تاریخ اصل ۴ [۱۳۲۲/۲] - تاریخ
وصول ۶ [۱۳۲۲/۲]

جناب آقای نخست‌وزیر - رونوشت اتحادیه مطبوعات - هور - اطلاعات - ایران - حلاج - بهرام -

صدای ایران - اهالی بابل از توقیف روزنامه‌های آزاد و حقگویی مهر ایران - کیهان - باختر - اقدام - نوبهار - نبرد - خورشید ایران فوق‌العاده متأثر تقاضای رفع توقیف را داریم.

خادم مطبوعات: امیر توسلی

[۱۰۳۰۰۵-۶۶۶۱]

۲۳

۲۲۶۰

تلگراف - از بهشهر - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۹۰ - تاریخ اصل ۱ [۱۳۲۲/۴] -
تاریخ وصول ۴/۲ [۱۳۲۲/۴]

آقای نخست‌وزیر - کپیه مجلس شورای ملی - کپیه نامه مردم - کپیه اطلاعات - کپیه رهبر - کارگران و اهالی و آزادیخواهان بهشهر تصمیم دولت را راجع به الغای امتیازات جراید برخلاف قانون مشروطه دانسته و به عملی شدن آن جداً اعتراض می‌نمایم. اتحادیه کارگران بهشهر، حسن علیزاده - از طرف آزادیخواهان بهشهر، صدری.

[۱۰۹۰۹۲-۲۶۱۵]

۲۴

۲۲۶۱

تلگراف - از مراغه - به تهران - شماره تلگراف ۱۳۳ - تاریخ اصل ۲۵ [۱۳۲۳/۸] - تاریخ
وصول ۸/۲۶ [۱۳۲۳/۸]

نخست‌وزیری - رونوشت فراکسیون توده - رونوشت رزم - رونوشت آذیر - رونوشت مردم - توقیف روزنامه‌های جبهه آزادی [در] دولت ساعد برخلاف قانون مشروطیت و ضدیت با همسایه شوروی و به نفع فاشیست‌های آلمانی تلقی می‌شود. جداً تقاضای رفع توقیف روزنامه‌های جبهه آزادی را خواستارم.
از طرف جبهه آزادی: نقی‌زاده

[حاشیه ۱]: طبق مقررات حکومت نظامی توقیف بوده‌اند و از اغلب [شان] نیز رفع توقیف به عمل آمده، از طرف نخست‌وزیری اقدامی ندارد. - [امضا]

[حاشیه ۲]: بایگانی شود.

[۱۰۹۰۹۲-۲۶۱۵]

۲۵

۲۲۶۲

تلگراف - از رشت - به ط [تهران] - شماره تلگراف ۶۵۱ - تاریخ اصل ۲۱ [۱۳۲۴/۶/] -
تاریخ وصول ۶/۲۲ [۱۳۲۴/]

توسط آقای سید محمد صادق طباطبایی مجلس شورای ملی - رونوشت توسط آقای دکتر مصدق اقلیت مجلس - رونوشت توسط آقای دکتر کشاورز فراکسیون توده - رونوشت توسط روزنامه نجات ایران شورای عالی جبهه آزادی - رونوشت جراید رستاخیز ایران - کیهان - توفیق - ایران ما - دادیار - رونوشت دفتر نخست وزیری - رونوشت معاون وزارت فرهنگ - جبهه آزادی به نمایندگی از طرف تمام جمعیت‌های موتلف روشنفکران و آزادیخواهان گیلان به توقیف‌های دیکتاتورمابانه روزنامه‌های دموکرات و ملی و بازداشت نویسندگان آزادیخواه و سایر عملیات آزادی‌کُش صدر سخت اعتراض کرده این عملیات را نشانه کودتا بر علیه آخرین آثار دموکراسی می‌داند^۱ و معتقد است که کینه ملت را بر علیه دستگاه حاکمه و حکومت صدر شدیدتر خواهد کرد.

شورای جبهه آزادی گیلان: شریفی - قرشی

[۲۶۱۵-۱۰۹۰۹۲]

۲۶

۲۲۶۳

مجلس شورای ملی - قانونگذاری - اداره دبیرخانه - مورخه ۲۱/۷/۳۲۴ [۱] - شماره ۲۴۶۸
جناب آقای نخست وزیر - راجع به توقیف جراید جبهه آزادی تلگرافاتی از شهرستانهای زیر (یزد - ملایر - رشت - تبریز - سراب - بهشهر) به مجلس رسیده است. جوابی که باید در حدود مقررات نوشته شود، اعلام خواهید فرمود.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سید محمد صادق طباطبایی]

[حاشیه]: جناب آقای نخست وزیر ملاحظه فرمودند. بایگانی شود. ۲۴/۷/۳۲ [۱۳]

[۲۶۱۵-۱۰۹۰۹۲]

۲۷

۲۲۶۴

وزارت کشور - اداره انتظامات - تاریخ ۱۳۲۹/۱۱/۱۹ - شماره ۱۱۱۲۹ / م - ضمیمه: دارد
- محرمانه

اداره سیاسی - رونوشت بند ۱ و ۳ صورت مجلس مورخه ۲۹/۱۱/۵ [۱۳] کمیسیون امنیت
فرمانداری ماکو برای استحضار به ضمیمه ایفاد می‌گردد.

مدیر کل وزارت کشور [امضا]

[ضمیمه]

[بند] ۱ - موضوع انتشار روزنامه‌های منتصب به حزب توده مطرح و به اتفاق آرا تصمیم گرفته شد از
انتشار آنها جلوگیری و اشخاصی که مشغول توزیع و تبلیغ هستند تحت تعقیب قرار گیرند.

[بند] ۳ - راجع به مسافرت بیگانگان تصمیم گرفته شد تا هویت کامل آنها محرز نشود و محل عبور و
مرور آنها تعیین نگردد از ورود آنها جلوگیری شود.

رونوشت برابر اصل است. - [امضا]

[۲۹۰۰۰۵۲۷۶-۱۲۲۲۵۲۱۴]

۲۸

۲۲۶۵

وزارت کشور - شهربانی کل کشور - تاریخ ۳۰/۷/۴ [۱۳] - شماره ۳۵۲۱۲ / ۲۶۴۳۱ / ۱ -
محرمانه - فوری - مستقیم

وزارت کشور - از ستاد ارتش بنا به درخواست لشکر ۳ تبریزی نامه شماره ۴/۷۶۸۸ - [مورخ]
۳۰/۶/۹ [۱۳] و شماره ۴/۸۱۷۵ - [مورخ] ۳۰/۶/۲۰ [۱۳] تقاضای توقیف روزنامه‌های: نوید آزادی -
مصلحت - جوانان دموکرات - چلنگر - بشریت را به عنوان اینکه مندرجات آنها تحریک‌آمیز و انتشار این
قبیل جراید در آذربایجان اذهان را مشوب و بالتیجه اشخاص ماجراجو را تقویت خواهد کرد، نموده‌اند.
اینک مراتب را به استحضار عالی می‌رساند تا هر قسم که مقتضی باشد، مقرر فرمایند اقدام شود.

رئیس شهربانی کل کشور: سرلشکر منصور مزینی [امضا]

[۲۹۰۰۰۴۱۰۰-۱۲۲۵۱۰۲]

نخست وزیر - تاریخ ۳۰/۷/۳۰ [۱۳] - شماره ۴ / ۲۵۴۰ - محرمانه

وزارت کشور - عطف به نامه شماره ۷۰۶۱ و ۱۱۳۹ - [مورخ] ۳۰/۷/۲۲ [۱۳] متضمن رونوشت گزارش شهربانی کل کشور و نامه ستاد ارتش اشعار می‌دارد:
توقیف جراید به این صورت مجوز قانونی ندارد و بهتر است از هر عملی که موجب تشنج و نگرانی عمومی شود، احتراز گردد.

کفیل نخست‌وزیری [امضا]

[۲۹۰۰۰۴۱۰۰-۱۲۲۵۱۰۲]

جناب آقای نخست‌وزیر^۱ - اقدامی که از طرف جناب عالی راجع به رفع توقیف از برخی جراید شده، علامتی از حسن توجهی است که اخیراً از طرف دولت فعلی نسبت به مطبوعات مشهود می‌گردد. هیأت مدیران جراید پایتخت برای تأیید این حسن تفاهم درخواست می‌کند دستور فرمایند فرمانداری نظامی از روزنامه‌های: باختر، بهرام، مرد امروز، نامه آزاد، نبرد و نوبهار رفع توقیف نماید.

مدیر مجله محیط: [امضای محمد محیط طباطبایی]	مدیر روزنامه داد: [امضای ابوالحسن عمیدی نوری]
مدیر ستاره: [امضای مهدی ملکی]	[مدیر] روزنامه گیتی: [امضای انقلاب آذر]
مدیر روزنامه کانون: [امضای حسین مطیعی]	[مدیر] مهر ایران: [امضای محسن موقر]
مدیر روزنامه خاور زمین: [امضای غلامحسین طلایی]	[مدیر] مرد امروز: [امضای محمد مسعود]
[مدیر] نوروز ایران: [امضای علی نوروزی]	[مدیر] هور: [امضای علی جواهرالکلام]
مدیر اقدام: [امضای عباس خلیلی]	مدیر داخلی نسیم شمال: [امضا ناخوانا]
مدیر فرمان: [امضای عباس شاهنده]	[مدیر] تهران مصور: [امضای احمد دهقان]
مدیر روزنامه نسیم شمال: [امضای محمد حریرچیان]	[مدیر] توفیق: [امضای محمدعلی توفیق]
[مدیر] نجات ایران: [امضای زین‌العابدین فروزش]	مدیر ژورنال دو تهران: [امضای عباس مسعودی]
مدیر امروز و فردا: [امضای علی شهیدزاده گودرزی]	مدیر روزنامه ناهید: [امضای سید محمود قمی]
[امضای ابوطالب شیروانی و حمید رهنما] ^۲	

[۶۶۳۹-۱۰۳۰۰۵]

۱. این سند فاقد تاریخ و شماره است.
۲. نام یک مدیر و روزنامه دیگر نیز آمده است که خواننده نشد.

۳۱

۲۲۶۸

مجلس شورای ملی - شماره ۳۰۵۶۱ - مورخه سیزدهم اسفند ماه ۱۳۲۴

تصمیم قانونی دایر به قابل تعقیب بودن آقای علی سهیلی نخست وزیر اسبق
مجلس شورای ملی آقای علی سهیلی نخست وزیر اسبق را در موضوع اعلام جرم آقایان مدیران جراید
راجع به توقیف جراید و تفسیر قانون حکومت نظامی و قیام علیه حکومت ملی قابل تعقیب تشخیص و
طبق ماده ۶ قانون محاکمه وزرا پرونده امر را به دیوان کشور ارجاع می نماید.
این تصمیم در جلسه نهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و بیست و چهار از طرف مجلس شورای ملی
اتخاذ شده است.

رئیس مجلس شورای ملی: [امضای سید محمد صادق طباطبایی]

[۵۱۹-۱۱۶۰۰۲-۲۴]

۳۲

۲۲۶۹

تلگراف - از تهران - به شهری - تاریخ وصول ۴/۴ [۱۳۲۶]

جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر ایران - رونوشت وزارت کار و تبلیغات - اطلاعات - کیهان
- روزنامه حزب دموکرات - جناب اشرف، انتشار اعلامیه ۲۶/۴/۴ [۱۳] از رادیو تهران موجب شد فدوی
ابوالقاسم ملایری که به تناسب شغل بیشتر با توده ملت تماس دارم به عرض برساند که افراد کشور
منحصر به چند نفر روزنامه نگار ابن الوقت و جاه طلب و خودخواه نیست. افراد کشور ایران از زن و مرد به
مراحم شاهنشاه عظیم الشأن به قدری امیدوار و در مراتب شاهدوستی و وطن پرستی کوشا هستند که از
بذل مال و جان دریغ ندارند و زحمات طاقت فرسای جناب اشرف را هم به هیچ وجه فراموش نکرده و
نخواهند کرد. اوضاع پریشان و رقت بار یک سال و چند ماه قبل کشور از خاطره ها محو نشده و می دانند
که اگر سیاست و پشتکار جناب اشرف دخالت نداشت اوضاع فعلی کشور به نحو دیگری بود. افراد
ایرانی آزادیخواه و وطن پرست به هیچ وجه انتظار ندارند که یاوه سرایی های چند نفر روزنامه نگار به
فرموده خود جناب اشرف به اعاده حکومت نظامی منجر شود. جناب اشرف! در این دوره این عده
روزنامه نگار هم برای مقام وزارت، وکالت و غیره دست به یاوه سرایی زده اند. همین عده تا چند روز قبل
صفحات خود را در فضایل جناب اشرف پُر می کردند. باور بفرمایید نه آن تعریف و نه این تکذیب با
قصد قربت و انشا نبوده و نیست و برای این عده انگشت شمار جاه طلب فکر دیگری بفرمایند. سزاوار

نیست الغای حکومت نظامی که در اثر توجهات ذات شاهانه و دستور جناب اشرف عملی شده است مجدداً هیولای خود را به رخ افراد وطن پرست بکشاند. دو روز قبل از الغای حکومت نظامی اموال فدوی را به سرقت بردند ولی به استناد اعلامیه جناب اشرف، از روز الغای حکومت نظامی اوضاع در نهایت آرامش و امنیت بیش از پیش برقرار است. جناب اشرف ایرانی فراموشکار و قدرناشناس نیست و یقین دارد اگر دیگری زمام امور را در دست داشت، اوضاع طور دیگری بود و آنچه در مدت زمامداری اخیر جناب اشرف قلماً و لساناً و قدماً صادر شده یکی بعد از دیگری در تاریخ ایران و صفحه خاطرات ملت ایرانی باقی و برقرار است. جناب اشرف چشم ملت به دست شما است و انتظار دارد همان طوری که مکرر وعده شده، تغییراتی در سطح زندگانی داده شود. اجناس و مایحتاج توده ملت روز به روز گرانتر می شود و غارتگران دست از چپاول بر نداشته‌اند و خائنین که ملت ایران انتظار سرکوبی و مجازات آنان را دارند میل دارند جناب اشرف را به طرق مختلفه عصبانی نموده و به مرکب مقصود سوار شوند، ولی مطمئن باشید توده ملت و ایرانیان وطن پرست جز عظمت و سلامتی شاهنشاه عظیم الشان و قدرت و شوکت دولت اسلامی را در ایجاد امنیت و رفاه عامه و تنزل قیمت اجناس و بهبود اوضاع زندگانی خود آرزوی نداشته و نخواهند داشت و در هر حال و هر وقت پشتیبانی خدمتگزاران به شاهنشاه محبوب و ایران عزیز و ایرانیان می‌باشند.

ملایری

[۱۸۹۲-۱۰۹۰۳۲]

۳۳

۲۲۷۰

وزارت کشور - به تاریخ ۱۳۲۶/۸/۱۷ - شماره ۹۸۰۶ / س - تلگراف به ملایر - همدان - اراک - نهاوند - بروجرد

انجمن کلیمیان تهران شرحی به وزارت کشور نوشته دایر بر اینکه عده [ای] اشخاص اقدام به انتشار نشریه‌های تحریک آمیز بر علیه کلیمیان ایرانی نموده‌اند. قدغن فرمایند به مأمورین مربوطه دستور موکد برای حفظ انتظامات محل صادر و کسانی که مخالف امنیت عمومی رفتار می‌کنند مورد تعقیب قانونی قرار داده و نتیجه را اعلام دارند.

وزیر کشور

[۲۹۰۰۰۵۲۲۸-۱۲۲۸۴۸۲]

تلگراف - از قم - به ط [تهران] - تاریخ وصول ۱۱/۲/۱۳۲۶]

جناب آقای رئیس الوزرا - مهمترین چیزی که حافظ انتظام و وحدت بشر است دیانت است که در مقام آن از بذل جان هم دریغ نکنند. دولت که عهده دار حفظ نظم مملکت است، دیانت را مقدم بر هر چیز باید رعایت کند. مبارزه یک عده از جراید با دین اسلام، مسلمانان را تحریک، اجتماع در مسجد و تلگرافخانه نموده، خواستند تعطیل عمومی کنند. روحانیون که همیشه خیرخواه ملت و دولت بودند، پس از اطلاع به فوریت با نوید لطف و مساعدت دولت جلوگیری کرد. که این نه بس جلوگیری از این فتنه بلند، جلوگیری از فتنه ها بود. دیانت یک مملکتی را نباید ملعبه معدودی فاسد مفسد قرار داد، اگر نه تولید فتنه ها کند که دولت و ملت در زحمت و بدبختی افتند. هیأت روحانیت و مسلمانان در انتظار اقدام سریع دولت و اعلام نتیجه می باشند.

محمد الفیض

[۱۸۹۲-۱۰۹۰۳۲]

صورت اسامی رأی دهندگان به لایحه تکمیل قانون مطبوعات در جلسه ۱۲۰ پنجشنبه سوم دی ماه ۱۳۲۱ [۱] - ۶۸ رأی موافق

اسامی موافقین - آقایان: صدر - طباطبایی نائینی - شه دوست - یاراحمدی - محیط لاریجانی - نیکپور - اعتبار - اصفهانیان - گودرز نیا - دکتر مؤدب نفیسی - مهدی ملک زاده اردبیلی - چایچی - رستم گیو - محمد تقی رفیعی - خسرو شاهی - نصرتیان - حسین افشار دهستانی - بهبهانی - مشار - خلیل حریری - فرمانفرمایان - فریدونی - انوار - دکتر طاهری - پارسا - کازرونیان - بوداغان - دکتر لقمان نهورای - حیدر علی امامی - حسین جلالی - ملک زاده آملی - علیقلی هدایت - دکتر میرزا آقازاده - غلامحسین فرشی - مسعودی خراسانی - طباطبایی - مکرم افشار - ملک مدنی - حبیب اله لاریجانی - محمود عزیزی - جهانشاهی - فتوحی - فروهر - محمد تقی شیرازی - روحی - فرخ - مرتضی قلی بیات - اقبال - نقابت - لیقوانی - ه. پالیزی - ثقه الاسلامی - صفاری - موقر - ابراهیم - مؤید ثابتی - افخمی - دکتر قزل ایاغ - فیاض اصفهانی - معتمدی - دکتر غنی - اوحدی - عطاء اله پالیزی - محمد مهدی نمازی.

ورقه سفید با امضا بعنوان موافق که امضای آن خوانده نمی‌شود ۱ جمعاً ۶۸ رأی

اسامی مخالفین - آقایان: صفوی - طوسی - نراقی

ورقه سفید علامت امتناع: ۵ ورقه

[۱۱۳۰۰۸]

۳۶

۲۲۷۳

مجلس شورای ملی - اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس - سالمه ۵ دی ۱۳۲۱
حضرت آقای برومند - صورت آرای مربوط به لایحه تکمیل قانون مطبوعات که در جلسه پنجشنبه سوم دی ماه تصویب شده به انضمام عین بیانات جناب آقای نخست‌وزیر که در جواب اظهارات آقای بیات بیان فرمودند و همچنین عین اظهاراتی که در خصوص روز جواب استیضاح ایراد فرموده‌اند لفاً تقدیم و ضمناً برای توضیح به عرض می‌رساند یک ورقه سفید که دارای امضا بوده و بعنوان اوراق توافق تلقی شده و با آن ورقه شصت و هشت برگ موافق شماره شد امضای آن غیر خوانا و شبیه به اسم آقای مستشار می‌باشد.

با تقدیم احترامات فائقه - رئیس اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس: امضای نقیب لاهوتی]

۳۷

۲۲۷۴

نخست وزیر - به تاریخ ۱۳۲۱/۱۲/۱۶ - شماره ۳۵۹۴۰/۱۳۶۳

وزارت فرهنگ - هیأت وزیران در جلسه ۱۲ اسفندماه ۱۳۲۱ تبصره ذیل را تصویب نمودند:

تبصره ماده ۷ آیین‌نامه قانون مطبوعات

کسانی که قبل از قانون مطبوعات مصوب سوم دی‌ماه مقالات سودمندی در مجله یا روزنامه که صاحب امتیاز آن بوده‌اند در یکی از شهرستانها منتشر کرده باشند نیز می‌توانند تقاضای معافیت از رعایت مواد ۵ و ۱۶ آیین‌نامه را بنمایند به شرط آنکه مجله یا روزنامه مزبور تا آذرماه ۱۳۲۱ دایر بوده باشد. اداره فرهنگ شهرستان نظر شورای فرهنگ محل و در صورتی که شورا در محل نباشد نظر خود را به شورای عالی فرهنگ خواهد فرستاد و رای این شورا قاطع خواهد بود.

کسانی که به طریق مذکور در این تبصره صاحب امتیاز یا مدیر و سردبیر شناخته شوند چنانچه بعداً

بخواهند یکی از این سمتها را در روزنامه یا مجله‌ای که در تهران منتشر می‌شود حایز گردند رعایت مواد ۵ و ۶ این آیین نامه درباره آنها نیز الزامی خواهد بود. تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است.

رونوشت این ابلاغ به وزارتخانه‌های دادگستری و کشور و اداره کل انتشارات و تبلیغات فرستاده شد.

نخست وزیر، از طرف: [امضای دکتر محمد سجادی]

[۱۱۳۰۰۸]

۳۸

۲۲۷۵

وزارت فرهنگ - شماره ۲۳۷۵۶/۹۹۷ - تاریخ ۲۲/۱۲/۲۱ [۱۳]

هیأت وزیران در جلسه ۲۲/۱۲/۱۷ [۱۳] بنا به پیشنهاد شماره ۳۲۹۹۵/۱۲۶ - مورخ ۱۳ اسفندماه

۱۳۲۲ وزارت فرهنگ تصویب نمودند:

۱- قسمت مربوط به امتحانات مندرج در موارد ۵- ۶ آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مصوب

چهاردهم دی ماه ۱۳۲۱ حذف و به جای آن مواد زیر قرار گردد:

ماده پنجم - تقاضا کنندگان امتیاز روزنامه یا مجله یا هرگونه نشریه مرتب باید دارای گواهینامه دوره دوم متوسطه باشند.

ماده ششم - مدیر و سردبیر هرکدام باید دارای دانشنامه لیسانس یا معادل آن در ادبیات یا حقوق یا فلسفه و علوم اجتماعی یا دارای دانشنامه دکترا باشند و در مورد روزنامه‌ها و مجلات فنی باید گواهینامه متوسطه کامل ادبی و دانشنامه لیسانس را در آن فن دارا باشند.

۲- ماده هفتم آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مصوب چهاردهم دی ماه ۱۳۲۱ حذف و تبصره ماده

مزبور به جای آن به شرح زیر برقرار شود:

ماده هفتم - کسانی که قبل از قانون مطبوعات مصوب سوم دی ماه ۱۳۲۱ مقالات سودمندی در مجله یا روزنامه‌ای که صاحب امتیاز بوده‌اند در یکی از شهرستانها منتشر کرده باشند می‌توانند توسط اداره فرهنگ محل تقاضای معافیت از رعایت مواد پنجم و ششم این آیین نامه را بنمایند به شرط آنکه روزنامه یا مجله آنها تا آذرماه ۱۳۲۱ منتشر شده باشد. اداره فرهنگ آن شهرستان نظر شورای فرهنگ محل و در صورتی که شورا در محل نباشد نظر خود را توسط اداره کل نگارش به شورای عالی فرهنگ خواهند فرستاد و رای شورای عالی فرهنگ قاطع خواهد بود.

کسانی که بر طبق این ماده صاحب امتیاز یا مدیر و سردبیر شناخته شوند چنانچه بعداً بخواهند روزنامه یا مجله خود را در تهران منتشر کنند و یا مدیری و سردبیری روزنامه یا مجله دیگری را در تهران قبول نمایند رعایت مواد پنجم و ششم این آیین نامه درباره آنها نیز الزامی خواهد بود.

۳- در خواستهایی که تا بحال با رعایت مواد ۵-۶-۷ آیین نامه سابق در هیأت رسیدگی مورد بررسی واقع به شورای عالی فرهنگ فرستاده شده و همچنین کسانی که در جلسات امتحانی اسفند ماه ۱۳۲۱ و فروردین و مهر ماه ۱۳۲۲ شرکت و توفیق یافته‌اند و تا بحال درخواست صدور امتیاز با اجازه مدیری و سردبیری ننموده‌اند مشمول آیین نامه سابق خواهند بود.

وزیر دارایی: [امضای امان‌الله اردلان] وزیر دادگستری [۱] وزیر پست و تلگراف: [امضای حمید سیاح] وزیر فرهنگ: [امضای دکتر عیسی صدیقی] وزیر مشاور: [امضای مصطفی عدل] وزیر امور خارجه: [امضای محمد ساعد موافغای] وزیر کشور [۲] وزیر کشاورزی: [امضای موسی نوری اسفندیاری] وزیر بهداری: [امضای دکتر قاسم غنی] وزیر جنگ: [امضای ابراهیم زند]

[۸۳۷۹-۱۱۳۰۰۸]

۳۹

۲۲۷۶

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۲۶۲۲۵/۵۵۸۷ - تاریخ ۱۹ آبان ماه ۱۳۲۴ -
ضمیمه: یک برگ

جناب آقای نخست‌وزیر - در پانصد و سی و یکمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۲۸ مهر ماه ۱۳۲۴ ماده هشتم آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۲۳ و شهریور ماه ۱۳۲۴ مورد توجه واقع و نسبت به مدارکی که درخواست کننده امتیاز یا اجازه مدیری و سردبیری روزنامه باید ضمن تقاضای خود تسلیم نماید چنین اظهار نظر گردید که چون درخواست کنندگان باید گواهینامه نداشتن پیشینه بد از اداره فنی وزارت دادگستری تحصیل نمایند تصور می‌رود با وجود آن دیگر تهیه مدرک عدم تعقیب جزایی از دادسرا ضرورت نداشته باشد. از این رو طرح ضمیمه را به عرض عالی می‌رساند که مقرر فرمایند در هیأت وزیران مطرح و نتیجه را ابلاغ فرمایند.

وزیر فرهنگ: [امضای غلامحسین رهنما]

[۸۴۸۶-۱۱۳۰۰۸]

۲۲۷۷

۴۰

نخست وزیر - به تاریخ ۱۳۲۴/۹/۵ - شماره ۱۵۸۴۴/۸۱۰

هیأت وزیران در جلسه ۳۰ آبان ماه ۱۳۲۴ بنا به پیشنهاد ۲۶۲۲۵/۵۵۸۷ - مورخ ۱۳۲۴/۸/۱۹ وزارت فرهنگ تصویب نمودند به جای ماده هشتم آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۲۳ و ۳۱ شهریورماه ۱۳۲۴ ماده زیر برقرار می‌گردد:

ماده هشتم - هر کس تقاضای امتیاز روزنامه یا مجله می‌کند یا کسی را به سمت مدیری یا سردبیری نشریه خود معرفی می‌نماید باید تقاضانامه به ضمیمه مدارک زیر:

۱- دو قطعه عکس

۲- دو رونوشت گواهی شده شناسنامه

۳- گواهی نامه نداشتن پیشینه بد از اداره فنی وزارت دادگستری

۴- مدارک تضمین بانکی در مورد تقاضای امتیاز

۵- مدرک علمی

در تهران به اداره کل نگارش وزارت فرهنگ و در شهرستانها به اداره فرهنگ محل تسلیم نموده و رسید دریافت دارد.

تبصره - کسانی که تا کنون تقاضای امتیاز کرده‌اند مدارک خود را بر طبق آیین نامه تکمیل خواهند کرد.

[امضای خلیل فهیمی] - [امضای دکتر سعید مالک] - [امضای حسنعلی کمال هدایت] - [امضای امان‌الله اردلان] - [امضای سرلشگر علی ریاضی] - [امضای سرلشگر محمدحسین فیروز] - [امضای محمود نریمان] - [امضای عبدالحسین هژیر] - [امضای آقاخان اشرفی]

[۸۴۸۶-۱۱۳۰۰۸]

۲۲۷۸

۴۱

وزارت فرهنگ - شماره ۴۰۱۴۳ - تاریخ ۲ دی ماه ۱۳۲۵

هیأت وزیران - چون اجرای کامل مقررات ماده ۱۲ آیین نامه اجرای قانون مطبوعات مصوب جلسه ۳۱/۶/۳۲۴ [۱] هیأت وزیران از لحاظ نصاب لازم برای عده حاضر از اعضای شورای عالی فرهنگ در مورد صدور امتیاز جراید و مجلات به اشکالاتی مواجه شده است از این رو موضوع در جلسه ۵۷۸

مورخ ۳۲۵/۱۰/۲ [۱] شورا مطرح و تصویب شد که تبصره ذیل بعنوان تبصره ۲ به ماده ۱۲ آیین نامه مزبور افزوده شود:

تبصره ۲- مراد از دو ثلث و سه ربع از اعضای رسمی مندرج در ماده فوق اعضای حاضر در تهران می باشد. اینک طرح تصویبنامه مربوط در ضمیمه برای تصویب تقدیم می شود.

وزیر فرهنگ: [امضای دکتر سیدعلی شایگان]

[۸۴۸۶-۱۱۳۰۰۸]

۴۲

۲۲۷۹

مجلس شورای ملی - قانونگذاری - اداره دبیرخانه - مورخه ۱۳۲۶/۱۱/۲۶ - شماره ۷۴۲۸ - پیوست: یک برگ

جناب آقای نخست وزیر- بنا به تذکر آقای صادقی نماینده مجلس شورای ملی راجع به مندرجات موهن بعضی از جراید و لزوم توجه به مقررات قانون مطبوعات آقایان وزیر دادگستری و فرهنگ به کمیسیون عرایض دعوت بالاخره مجدداً در جلسه پنجشنبه ۲۶/۱۱/۲۲ [۱۳] کمیسیون عرایض با حضور جناب آقای منصور عدل در اطراف قانون مربوط مذاکراتی نموده و به این نتیجه منتهی گردیده است که ماده ۴۹ قانون مطبوعات مصوب دوره اول مجلس شورای ملی از طرف دولت درباره مشمولین به موقع اجرا گذارده شود. در پایان رونوشت ماده ۴۹ قانون مطبوعات نیز برای سهولت مراجعه لفاً ایفاد گردید.

نائب رئیس مجلس شورای ملی: [امضا]

[حاشیه] به وزارت کشور و به وزارت فرهنگ تأکید شود که هر یک در قسمت خود در اجرای ماده ۴۹ قانون مطبوعات اهتمام کامل نمایند و به مأمورین مربوط دستورات لازم صادر نمایند. [۱] ۳۲۶/۱۲/۲

[۱۲۹۹-۱۰۸۰۰۲]

۴۳

۲۲۸۰

مجلس شورای ملی - رونوشت ماده ۴۹ از قانون مطبوعات از دوره اول

ماده ۴۹- مأمورین وزارت معارف که برای روزنامه معین می شوند و پلیس حق دارند روزنامه و دیگر

جراید را در موارد ذیل توقیف کنند:

- ۱- آن جاکه روزنامه یا جریده یا لایحه مضربه اساس مذهب اسلام باشد.
- ۲- آن جاکه روزنامه یا جریده یا لایحه هتک احترامات سلطنت شده باشد.
- ۳- آن جاکه نقشه و طرح حرکت قشونی یا دیگر اسرار نظامی مکشوف شده باشد.
- ۴- آن جاکه مندرجات روزنامه موجب هیجان کلی و اختلال آسایش عمومی بشود.
- ۵- آن جاکه دعوت بر مضارت قوای رسمیه مملکت شده باشد.
- ۶- آن جاکه اشاعه صور قبیحه بر ضد عصمت و عفت شده باشد.

رونوشت برابر با اصل است. - رئیس اداره دبیرخانه مجلس شورای ملی: [امضای ابوالفضل عنقا]

[۱۲۹۹-۱۰۸۰۰۲]

۴۴

۲۲۸۱

وزارت کشور - شهربانی کل کشور

(صورت مجلس) - ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه ۱۳۲۶/۱۲/۵ به منظور طرز اجرای مواد ۴۹ و ۵۰ قانون مطبوعات و سایر موارد قانون مزبور و آیین نامه مربوطه کمیسیونی با حضور امضا کنندگان زیر در دفتر تیمسار ریاست شهربانی کل کشور تشکیل و تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

۱- به طوری که در قانون نیز مصرح است اداره کل نگارش وزارت فرهنگ دو نفر نماینده بصیر و مطلع به اداره کل شهربانی معرفی خواهد نمود تا در کمیسیونی که در قسمت مطبوعات اداره کار آگاهی می شود حضور به هم رسانیده و نسبت به تشخیص موارد مذکوره بالا اقدام مقتضی به عمل آورد.

۲- چون مواد مزبور تاکنون کمتر مورد عمل قرار گرفته و برای شهربانی کل روشن نیست که پرونده متشکله به کدام مرجع فرستاده شود قرار شد آقای دادستان تهران این موضوع را به عرض مقام وزارت دادگستری رسانیده و تکلیف را صریحاً تعیین نمایند و فعلاً تا تعیین تکلیف و اعلام نظر وزارت دادگستری پرونده های متشکله در این خصوص علی الاصول به دادستانی تهران فرستاده شود تا از طریق دادرسی به محاکم قانونی مراجعه شود.

۳- و چون به علت ذکر شده در ماده ۲ ممکن است برای طرز اقدام شهربانی کل محتاج به تشریک

مساعی و ارشاد قضات باشد قرار شد آقای دادستان تهران با مقام وزارت مذاکره تادر صورت تصویب از طرف وزارت دادگستری هم نماینده در کمیسیون فوق الذکر شرکت نماید.

مدیر کل وزارت کشور [امضا]	سرتیپ سیف [امضا]
دادستان تهران [امضا]	سرهنگ همایونفر [امضا]
مدیر کل اداره نگارش وزارت فرهنگ	سرهنگ سرتیپ پور [امضا]
معاون اداره کل انتشارات و تبلیغات [امضا]	سرگرد رجالی [امضا]
رئیس شهربانی کل کشور [امضا]	شمیم [امضا]

[حاشیه]: برای اعزام نماینده پس از تعیین تکلیف از مقام وزارت اقدام خواهد شد. [امضای دکتر علی فرهنگندی]

[۱۲۹۹-۱۰۸۰۰۲]

۴۵

۲۲۸۲

دفتر نخست وزیر - شماره خصوصی ۴ / ۳۴ - تاریخ ثبت ۲۷/۱/۹۱ [۱۳] - محرمانه - مستقیم - خیلی فوری

جناب آقای وزیر فرهنگ - از شهربانی کل کشور در مورد طرز اجرای مواد ۴۹ و ۵۰ قانون مطبوعات و عدم حضور نمایندگان وزارت فرهنگ در شهربانی گزارش رسیده است که رونوشت آن به ضمیمه فرستاده می شود. دستور فرمایید از نمایندگان مزبور توضیحات لازم بخواهند و ضمناً از نظر اهمیت موضوع دو نفر از کارمندان مطلع و بصیر و جدی آن وزارتخانه را به سمت نمایندگی معین و معرفی نمایند.

نخست وزیر

رونوشت عطف به نامه شماره ۲۹۸۲۴ / ۱ - ۱۴۷۵۷ - [مورخ] ۲۶/۱۲/۲۷ [۱۳] برای اطلاع شهربانی کل کشور فرستاده می شود. -

نخست وزیر

[۱۲۹۹-۱۰۸۰۰۲]

۴۶

۲۲۸۳

وزارت فرهنگ - اداره کل نگارش - شماره ۴۱۸۷ - تاریخ ۲۸/۸/۹۱ [۱۳] - اداره فرهنگ رضائیه - عطف به نامه شماره ۸۶۸۰ - مورخ ۲۸/۶/۲۱ [۱۳] و [شماره] ۱۱۲۵۱ -

[مورخ] ۲۸/۷/۲۶ [۱۳] اشعار می‌دارد: برای تحصیل اجازه چاپ و انتشار روزنامه یا مجله مقرراتی وضع شده است که رونوشت آن را برای اطلاع آن اداره به ضمیمه ارسال می‌دارد و به طوری که مشاهده می‌فرماید در مورد نشریاتی که از طرف ادارات به طور مستقل چاپ و انتشار یابد صدور اجازه پیش‌بینی نشده است. خاصه اینکه مجله‌ای را که در نظر دارید منتشر سازید، صورت دولتی هم ندارد. بدین معنی که بودجه آن منظور و پادار نشده است و لذا چنانچه بخواهید^۱ مجله چاپ و منتشر سازید. باید طبق مقررات قانون مطبوعات مصوب ۱۲ اسفند ۱۳۲۷ یک نفر که مشمول بند (ز)، قانون مزبور می‌باشد و به طور کلی حایز شرایط قانون مطبوعات باشد ضمن ارسال مدارک نامبرده و ادای توضیحات لازم معرفی فرماید تا به نام او اجازه نامه صادر گردد.

رئیس اداره کل نگارش: فرخ منش [امضا] ۲۸/۸/۹ [۱۳]

[۶/۵/۴/۳] ت

۴۷

۲۲۸۴

مقررات ثبت نام روزنامه و مجله بر طبق قانون اصلاح قانون مصوب ۱۲ اسفند ماه ۱۳۲۷ برای اجرای ماده واحده اصلاح قانون مطبوعات مصوب ۱۲ اسفند ماه ۱۳۲۷ و تطبیق درخواست اشخاص با مقررات و قوانین موضوعه آیین نامه ذیل در ۱۲ ماده تهیه و تدوین می‌شود:

ماده ۱- به موجب ماده ۶ قانون مطبوعات مصوب ۵ محرم ۱۳۲۶ هر روزنامه و مجله باید یک نفر مدیر مسوؤل داشته باشد؛ منصف به صفات ذیل:

۱- ایرانی باشد.

۲- سنش به سی سال بالغ باشد.

۳- زوال شرف از او نشده باشد یعنی مرتکب جنحه و جنایت و مشهور به فسق و فساد عقیده نباشد.

ماده ۲- برای اینکه وجود شرط مذکور در ماده قبل محقق گردد کسانی که در روزنامه یا مجله و هر

گونه نشریه مرتب دیگری را منتشر نمایند باید مدارک ذیل را:

۱- دو قطعه عکس

۲- دو رونوشت شناسنامه

۳- عدم سوء پیشینه از دادگستری

با خلاصه سوابق خود به اداره کل نگارش تسلیم نماید.

ماده ۳- مدیر روزنامه یا مجله یا هرگونه نشریه مرتب ملزم است تعهد کتبی بنماید که به هیچ عنوان و اسم و رسمی از خزانه دولت - بانکها - بنگاههای مستقل، حقوق دریافت نمی نماید.

ماده ۴- چنانچه ناشر روزنامه یا مجله یا نشریه یکی از مؤسسات دولتی باشد باید شخصی را معین نماید که طبق قانون مطبوعات مصوب ۵ محرم ۱۳۲۶ هجری صلاحیت مدیریت مسئول روزنامه یا مجله را دارا باشد.

ماده ۵- کسانی که در شهرستانها بخواهند روزنامه یا مجله یا نشریه مرتب دیگر منتشر نمایند باید مدارک لازم را توسط اداره فرهنگ محل به اداره کل نگارش ارسال دارند.

ماده ۶- پس از آنکه مدارک لازم تسلیم شد با نظر کمیسیونی مرکب از سه نفر رئیس اداره کل نگارش - ناظر شرعیات - یک نفر از مشاورین حقوقی وزارت فرهنگ - به مدارک آنان رسیدگی و اگر با مقررات قانونی مطابق بود گواهینامه صادر خواهد شد.

ماده ۷- متن گواهینامه به شرح ذیل است:

به موجب قانون مطبوعات بند (ه) اصلاح قانون مطبوعات مصوب ۱۲ اسفند ماه ۱۳۲۷ چاپ و انتشار روزنامه - مجله که تعداد چاپ آن... و در شهر... در مطبعه... با روش... به چاپ می رسد. به مدیریت و مسؤولیت آقای - خانم... و در شهر... آقای... موظف است رعایت مقررات و قوانین موضوعه را بنماید در موقع تغییر تعداد چاپ و محل و مطبعه اداره کل نگارش را آگاه سازد.

ماده ۸- اداره کل نگارش دفاتر لازم برای ثبت روزنامه یا مجله تهیه نموده و تمام مشخصات روزنامه یا مجله را در دفاتر مذکور به طور تفصیل ضبط خواهد نمود.

ماده ۹- مدیران جراید و مجلات و هرگونه نشریه مرتب دیگری که طبق قوانین و مقررات سابق به اخذ امتیاز روزنامه و یا مجله نایل شده اند، در ظرف دو ماه برای تطبیق وضعیت خود با قانون جدید مطبوعات باید به اداره کل نگارش مراجعه و اجازه نامه جدید دریافت دارند.

ماده ۱۰- به هر اعلامیه طبق مقررات آیین نامه وصول درآمد تبر وزارت فرهنگ باید تبر دولتی الصاق شود.

ماده ۱۱- در تمام کشور هر نامی اختصاص به یک روزنامه خواهد داشت.

ماده ۱۲- هر یک از وزارتخانه‌ها و بانکها و بنگاههای مستقل دولتی موظفند بند (ز) ماده واحده قانون مصوب ۱۲ اسفند ماه ۳۲۷ [۱] را نسبت به کارمندان خود اجرا نمایند.

[۳/۴/۵/۶ت]

۴۸

۲۲۸۵

وزارت فرهنگ - اداره فرهنگ رضائیه - [شماره] ۱۷۱۸۲ - تاریخ ۳۰/۹/۱۸ [۱۳]

مقام وزارت محترم متبوع - با کمال احترام به عرض عالی می‌رساند: به طوری که خاطر مبارک مستحضر است ضمن قانون مطبوعات مصوب «۱۸ بهمن ماه ۱۲۸۶» کوچکترین اشاره‌ای به میزان معلومات مدیران جراید نشده و حتی دارا بودن سواد فارسی نیز جزو شرایط روزنامه‌نویسی قید نگردیده است. با تصدیق به اینکه جراید و مجلات مفید و سودمند در بالا بردن سطح معلومات مردم و تنویر اذهان عمومی عامل مؤثری به شمار می‌روند؛ معهذاً زبانهای وارده از انتشارات مضر و گمراه‌کننده را هرگز نباید نادیده انگاشت. به عقیده خدمتگزار کسانی که فاقد سرمایه علمی و ادبی بوده و معلومات کافی و وافی در ادبیات فارسی ندارند تیشه به ریشه زبان ملی ما می‌زنند و با اطلاعات سطحی خود در اضمحلال قواعد زبان و نابود ساختن آثار گرانبهای شعرا و ادبا می‌کوشند. زیرا عامه مردم مندرجات روزنامه و یا هر ورقه چاپی را با در نظر گرفتن اینکه اجازه انتشار آن از یک منبع فرهنگی صادر شده به منزله صحیح‌ترین نوشته‌های ادبی تلقی کرده و طرز جمله‌بندی، لغات، کلمات و عبارات آن را عاری از نقص می‌دانند و چه بسا معلومات خود را با همان ورقه چاپ شده می‌سنجند و جملاتی از آن را به عنوان نمونه شیوایی از نثر فارسی اقتباس و در نوشته‌های خود مورد استفاده قرار می‌دهند. بدیهی است که با این وضع پس از اندک مدتی کلمات و لغاتی مبهم و عباراتی ناقص و غلط جایگزین نثر شیوای فارسی خواهد شد و طبعاً آثار گرانبهای ادبا و شعرای نامی ایران که از مفاخر ملی محسوب می‌گردد، در بوتۀ اجمال و فراموشی خواهد ماند. و بالاخره مجلات و روزنامه‌های بی‌شمار و روزافزون فعلی به جای آنکه موجبات ایجاد تحول نوبنی در ادبیات فارسی گردد، وسایل امحا و نابودی سریع آن را فراهم خواهد ساخت. به حدی که جلوگیری از آن به هیچ وجه امکان‌پذیر نخواهد بود.

از طرفی به نظر می‌رسد که قانونگذاران^۱ نیم قرن پیش که از رجال و مفاخر ایران به شمار می‌روند، در

۴۴ سال قبل فقط نویسندگان طراز اول و دانشمندان و علمای متبحر مانند: دشتی - رهنما - خلیلی - عشقی - سیدالعراقین و مدرس را جزو مدیران جراید قلمداد می‌کردند و اصولاً در آن زمان مدیر روزنامه به کسی اطلاق می‌شد که حدود معلومات و وسعت اطلاعاتش مورد تصدیق همگان باشد. مقننین محترم و با ایمان چهل سال قبل هرگز تصور نمی‌کردند روزی فرا رسد که هر کتابفروش دوره‌گرد و هر عامی بی‌سواد که از علم و ادب بویی نبرده، سردبیر و صاحب امتیاز و مدیر مسؤول روزنامه شود و نفهمیده و نسنجیده در خرابی و ویرانی کاخ سخن و بنیان با عظمت دانش و فرهنگ بکوشد و روان سعدی و فردوسی و دیگر استادان سخن را بیازارد و اینک جسارتاً استدعا می‌شود که در صورت تصویب امر و مقرر فرمایید، جریان امر در هیأت محترم دولت مطرح و ترتیبی اتخاذ فرمایند که داشتن معلومات کافی... شرط اساسی روزنامه‌نگاری قلمداد شود و بدین وسیله از انحطاط روزافزونی که گریبانگیر زبان و ادبیات ملی ما گردیده جلوگیری گردد. در پایان علاوه می‌نماید که خدمتگزار در همه حال خواهان توسعه مطبوعات مفید و سودمند بوده و در این راه بر حسب وظیفه مهم و مقدس که از حیث تنویر افکار مردم و هدایت اذهان عمومی دارد از هیچ‌گونه کوشش دریغ ننموده‌ام، ولی به طوری که معروض گردید معتقد است که باید جداً مانع ترویج افکار فاسد و تزلزل پایه‌های متین و استوار ادبیات گردید و چون هم اکنون تقاضایی در مورد صدور امتیاز روزنامه به این اداره رسیده و درخواست‌کننده نیز صلاحیت لازم جهت نویسندگی را ندارد، بذل توجه مخصوص در این زمینه و صدور امریه مقتضی مورد استدعا می‌باشد.

رئیس فرهنگ رضائیه: مجیدی افشار [امضا]

رونوشت جهت استحضار و بذل توجه موضوع به اداره فرهنگ شهرستانها، [اداره] کل نگارش، و [اداره] تبلیغات و انتشارات تقدیم می‌شود. [امضا]

[۲- ۴/۵/۴ / ۸ ت]

۴۹

۲۲۸۶

وزارت کشور - استانداری آذربایجان - فرمانداری اردبیل - شماره ۵۲۹ / م - تاریخ کتابت ۱۳۳۰/۱۰/۲۳ - محرمانه - مستقیم

جناب آقای دکتر سجادی استاندار محترم آذربایجان - محترماً معروض می‌دارد: به طوری که مشاهده

می شود در شهرستانها اغلب کارمندانی که می خواهند در رفت و آمد و در عملیات خود آزادی داشته باشند مخبری یک یا چند روزنامه را قبول نموده و به وسیله خبرهای راست یا دروغ می خواهند رؤسای مافوق خود را مرعوب یا امیدوار نموده تحت تأثیر و نفوذ خود بیاورند. مستدعی است چنانچه رأی مبارک اقتضا فرماید به دولت پیشنهاد فرماید؛ اصولاً مأمورین دولت را از قبول سمت مخبری جراید ممنوع فرمایند؛ زیرا این کار معایب زیادی در بر داشته و مخالف وظیفه اداری مأمورین دولت می باشد.

فرماندار [امضا] ۳۰/۱۰/۲۳ [۱۳]

[۲-۴/۵/۴/۸ ت]

۵۰

۲۲۸۷

وزارت کشور - استانداری آذربایجان - محرمانه

استانداری استان سوم - عطف به نامه شماره ۵۳۵۵ / م - [مورخ] ۳۰/۱۰/۳۰ [۱۳] موضوع کارمندان دولت و مخبری جراید اشعار می دارد: در صورتی که منافعی با شغل آنها نباشد و سوء استفاده از آن عنوان ننمایند، مانعی ندارد.

نخست وزیر

[شماره] ۶۴۵۹ / م - [مورخ] ۳۰/۱۲/۱۸ [۱۳] رونوشت در پاسخ شماره ۵۲۹ / م - [مورخ] ۳۰/۱۰/۲۳ [۱۳] جهت اطلاع فرمانداری اردبیل فرستاده می شود. - استاندار آذربایجان: دکتر [محمد] سجادی [امضا]

[۲-۴/۵/۴/۸ ت]

فهرست عمومی اعلام

ت

- آبادان ۱۰۳، ۲۸۷، ۳۵۸، ۳۶۱، ۳۶۲، ۴۰۲، ۴۶۱، ۴۶۱، ۴۷۱، ۶۷۲
- آبادی ۴۷۰
- آبادی (مجله) ۱
- آب و خاک (مجله) ۱، ۲، ۷۴
- آتش (روزنامه) ۲، ۴، ۳۴۶-۳۴۹، ۳۶۲، ۵۹۱، ۸۴۳
- آتشبار (روزنامه) ۴
- آتشکده (خیابان) ۲۴۹
- آتشگاه (روزنامه) ۴
- آخونداف ۷۱۷
- آذربایجان (استان) ۶، ۸، ۳۲، ۴۴، ۷۲، ۱۰۶، ۱۰۸، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۴۶، ۱۴۸، ۲۷۱، ۳۱۴، ۳۱۷، ۳۳۸، ۳۷۹، ۳۸۹، ۳۹۰، ۴۵۰، ۵۴۲، ۵۴۶، ۶۷۳، ۶۷۴، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۲۵، ۷۳۰، ۷۳۶، ۷۴۶، ۷۶۰، ۷۹۹، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۶۴، ۸۶۸، ۱۰۲۱، ۱۰۲۲، ۱۰۸۵، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱
- آذربایجان (جمهوری) ۷۱۷
- آذربایجان (روزنامه) ۵-۷، ۹، ۴۵۰، ۵۴۶، ۸۶۱
- آذرمرد (روزنامه) ۸
- آذرنوش ۴۱۹
- آذری (روزنامه) ۹
- آراسته، نادر ۱۸۰
- آرامش ۴۰۰، ۴۷۰
- آرتا (سرتیپ) ۳۸۶
- آرزو (روزنامه) ۱۰-۱۴، ۶۶، ۱۰۵۶، ۱۰۵۹
- آرشیفتکت (مجله) ۱۵
- آرمان (روزنامه) ۵۸
- آرمان ملی (روزنامه) ۱۵-۱۷، ۴۲۹، ۷۰۲
- آروسیاک (روزنامه) ۱۸
- آریا (روزنامه) ۱۹
- آریان (سالنامه) ۱۹، ۲۰، ۲۵، ۲۶
- آزاد، افراسیاب ۹۰۵، ۹۰۶
- آزاد (روزنامه) ۲۷-۴۵، ۷۸۳، ۸۰۵، ۸۵۹، ۹۷۴
- آزاد، عبدالقدیر ۲۷-۳۲، ۳۴، ۳۹، ۴۳
- آزاد (کوچه) ۳۵۴، ۳۵۵
- آزاد جهرمی، مسیح ۲۹۳، ۷۷۱
- آزادگان (روزنامه) ۴۵-۴۸، ۶۰، ۳۴۸، ۴۵۰، ۹۱۹
- آزاده، حبیب ۹۲۱، ۹۵۲، ۱۰۷۶-۱۰۷۸
- آزاده، جواد ۲۸، ۱۵۹
- آزادی (روزنامه) ۹۲۹
- آزادی خلق (روزنامه) ۵۱-۵۳
- آزادی شرق (روزنامه) ۵۳-۵۶
- آز خسروی، رمضان ۴۸۸
- آزمایش، سیدجعفر ۱۵۷، ۱۶۰، ۱۶۱
- آزموده، اردشیر ۶۸۶، ۶۸۸، ۶۸۹
- آزمون (روزنامه) ۵۶، ۵۸
- آزیر (روزنامه) ۵۹-۶۱، ۴۵۰، ۴۶۵، ۷۸۳، ۸۱۵
- ۸۵۵-۹۱۹، ۹۲۱، ۹۴۰، ۱۰۸۳

- آستانه ۶۰۳
 آشتو، زیا ۶۱۴-۶۱۵-۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸-۶۱۹
 آشخانانک (روزنامه) ۶۱
 آشفته (روزنامه) ۶۲، ۶۳، ۸۰۵
 آغاز (روزنامه) ۶۳، ۶۴
 آغداشی، صالح ۱۲۴، ۱۲۵
 آفتاب (روزنامه) ۶۴-۶۸
 آفتاب تابان (روزنامه) ۶۸، ۶۹
 آفرین، یوئیل ۳۵۸
 آقابابا ۳۱۵
 آقازاده، صولت ۶۱۷
 آقازاده، محمد ۴۱۴
 آق‌اولی، فرج‌الله (سرلشکر) ۹۵۷
 آکوبیانس، گاسپار ۶۱
 آگاه، عطا ۸۴۰
 آگهی‌ها (روزنامه) ۷۳، ۷۴
 آل بویه، اسداله ۵۳۲
 آلمان ۳۸، ۲۰۳، ۱۰۶۷
 آلیک (روزنامه) ۷۴، ۷۵
 آمار بیماری‌های واگیر دام (روزنامه) ۷۵
 آموزگار، حبیب‌الله ۳۶۰
 آموزگار، سیدحسین ۵۲۵، ۵۳۰
 آموزگار خراسانی، علیرضا ۶۹، ۷۰
 آوانسیان، آرداشس ۷۱
 آهن (روزنامه) ۷۵-۷۷، ۸۰۵، ۱۰۶۹
 آهنگر (روزنامه) ۷۷
 آهنگ‌نو (روزنامه) ۷۷
 آهن نو (روزنامه) ۷۸
 آیا ملکه فوزیه به امریکا خواهد رفت (مقاله) ۴۶۶
 آیت‌اللهی، محمدجواد ۴۶۳
 آیتی، عبدالحسین ۱۰۲۰
 آینده (مجله) ۷۸، ۷۹، ۲۲۶
- آینده ایران (روزنامه) ۷۹-۸۳، ۸۵، ۸۶
 آینده بشر (روزنامه) ۸۷
 آینده سفید (روزنامه) ۴۴۴
 آینده شرق (روزنامه) ۸۷
 آینده میهن (روزنامه) ۵۲
 آیین (روزنامه) ۸۸-۹۰، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۲، ۷۶۶، ۸۰۵
 آیین اسلام (روزنامه) ۹۰-۹۴، ۱۴۹، ۲۸۸، ۲۸۹، ۳۶۱-۳۶۴، ۴۵۸-۴۶۴، ۵۹۸، ۸۴۵-۸۴۷
 آیین ورزش (مجله) ۹۴
 آیینیه (روزنامه) ۹۵
 آیینیه ایران (روزنامه) ۹۵
 آیینیه فارس (روزنامه) ۹۶-۹۸، ۸۴۰
- الف**
- ابتهاج، ابوالحسن ۶۷۸-۶۸۰
 ابتهاج بر سر آزادیخواهان آب می‌پاشد (مقاله) ۶۷۸
 ابراهیمی، فریدون ۳۹۰
 ابطحی ۸۵۱
 ابوالفتحی، ۴۳۸
 ابوبکر ۴۰۳
 ایض (کاخ) ۲۶۴، ۹۵۰، ۹۹۸
 اتابکی، ناصر ۴۳۷، ۴۳۸
 اتحاد (روزنامه) ۹۹، ۱۰۰
 اتحاد ملی (روزنامه) ۶۰، ۱۰۰
 اتحادیه اصناف تهران ۸۴۵
 اتحادیه برزگران و خُرده مالکین ۹۷۹
 اتحادیه برق شهر تهران ۶۷۸
 اتحادیه برق شهرداری ۶۷۸
 اتحادیه جوانان اصلاح طلب ۸۰۹

- اداره تبلیغات چه اصراری دارد که بین جراید و دولت فاصله ایجاد کند (مقاله) ۸۵۷
- ادیب (روزنامه) ۱۱۱-۱۱۳
- ادیب الممالک ۴۵۹
- ادیب الممالک قائم مقامی ۶۷۴
- ادیب پیشاوری ۸۲۷
- ادیب طوسی ۶۲۴
- اراده فارس (روزنامه) ۱۱۳-۱۱۵
- اراک (روزنامه) ۳۹، ۱۱۵، ۱۱۶، ۹۰۷، ۹۱۲، ۹۱۴، ۹۱۵
- اراک (شهر) ۹۰۸-۹۱۲، ۹۱۵
- ارانی، تقی (دکتر) ۸۵۱
- اریاب، مهدی ۵۶
- اریاب زاده، ابوالقاسم ۱۵، ۱۷
- ارتجاع بین المللی (مقاله) ۵۵۹
- ارتش برای چیست (مقاله) ۱۰۵۵
- اردبیل (روزنامه) ۱۱۷
- اردبیل (شهر) ۳۰۹، ۳۱۳-۳۱۷، ۳۵۷، ۳۵۹، ۳۶۰، ۴۴۳-۴۴۵، ۷۲۴-۷۳۷، ۸۷۱-۸۷۳، ۱۱۰۰، ۱۱۰۱
- اردبیلی، میرخاص ۱۷۴
- اردلان، اسماعیل (دکتر) ۷۷۸
- اردلان، امان الله ۸۴۰، ۸۸۴، ۱۰۳۲، ۱۰۹۲، ۱۰۹۳
- اردلان، سیف الله ۲۱۸-۲۲۰
- اردلان، علی ۲۱۸
- اردلان، محمدعباس ۲۱۹
- اردیهشت (خیابان) ۳۲۵
- اردیهشت (روزنامه) ۱۱۸، ۱۱۹
- ارژنگ (روزنامه) ۱۲۰، ۱۲۱، ۵۴۲، ۸۹۲
- ارس (روزنامه) ۱۲۱-۱۲۳
- ارسنجانی، حسن ۴۲۶، ۵۳۰
- ارشاد (روزنامه) ۹۰۰
- اتحادیه سپاه عشایر خوزستان ۶۷۲
- اتحادیه کارگران آذربایجان ۵۴۴
- اتحادیه کارگران اصفهان ۱۰۱۹
- اتحادیه کارگران برق شهرداری ۶۷۹
- اتحادیه کارگران بهشهر ۱۰۸۳
- اتحادیه کارگران خراسان ۹۲۱
- اتحادیه کارگران فیروزکوه ۸۱۵
- اتحادیه کارگران کارخانه چیت سازی بهشهر ۹۱۸
- اتحادیه کارگران و برزگران گرگان و دشت ۸۱۵
- اتحادیه کشاورزان مازندران ۹۲۰
- اتحادیه محلات ۸۰۹
- اتحادیه مرکزی حزب توده ۶۹۹
- اتحادیه مسلمین ۳۶۱، ۳۶۴، ۴۶۰
- اتحادیه مسلمین نجف آباد ۴۶۲
- اتحادیه مطبوعات ۱۰۸۲
- اتفاقات (روزنامه) ۹۷۵، ۹۷۶
- احتشام، حسام الدین ۷۷
- احرار (روزنامه) ۱۰۱، ۱۰۲
- احسنی، حسینعلی ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۶۰، ۶۲۷، ۶۹۱
- احمدی (دکتر) ۹۶۶
- احمدی بهبهانی، اشرف ۸۷
- احمدی کاشانی، سیدعلی ۳۵۲
- احیا، سعید ۳۱۲
- اخبار اصفهان (روزنامه) ۱۰۲، ۶۹۱
- اخبار ایران (روزنامه) ۱۰۲، ۲۹۴
- اخبار هفته (روزنامه) ۱۰۳
- اختر (روزنامه) ۱۰۳-۱۰۵، ۸۳۵، ۱۰۵۶
- اختراعات (مجله) ۱۰۵، ۱۰۶
- اختر شمال (روزنامه) ۱۰۶-۱۰۹
- اخگر (روزنامه) ۱۰۹-۱۱۱، ۲۸۸
- اخوان، احمد ۴۲۵
- اخوت، یوسف ۳۹۶-۳۹۹

- اسکندری، عباس (۳۳۴، ۵۷۵)
 اسلامبول (خیابان) ۴۵۱
 اسلامبول (شهر) ۱۰۵۳
 اسلام و عالم انسانیت (مقاله) ۷۵۳
 اسلامی ۱۷۷، ۱۷۸
 اسماعیل بیگی (دکتر) ۵۴۱
 اشتری، هادی ۷، ۲۳، ۳۱، ۶۳، ۶۹، ۱۱۹، ۱۵۷،
 ۱۶۰، ۱۶۹، ۱۷۸، ۲۰۷، ۲۱۵-۲۱۷، ۲۷۴،
 ۳۲۱، ۳۷۲، ۳۷۵، ۳۸۳، ۴۱۱، ۴۱۲، ۵۶۸،
 ۶۰۲، ۶۶۳، ۶۹۶، ۷۱۶، ۷۲۰، ۷۲۳، ۷۶۸،
 ۸۵۵، ۸۶۳، ۸۸۳، ۸۸۹، ۹۰۶، ۹۰۹، ۹۴۴،
 ۹۴۵، ۹۴۷، ۹۴۸، ۹۵۳، ۹۸۴، ۱۰۷۵
 اشرفی، آقاخان ۷۳، ۱۱۱، ۲۸۱، ۵۰۰، ۶۹۴، ۷۳۸،
 ۸۲۹، ۸۵۷، ۹۹۱، ۱۰۹۳
 اشرفی گنجه‌ای، محمدعلی ۸، ۱۰۸۲
 اشنویه ۴۶۹
 اصائلو (مدیرالدوله) ۹۲۵-۹۲۶
 اصفهان (روزنامه) ۱۲۱، ۱۳۵-۱۴۳، ۵۴۲
 اصفهان (شهر، استان) ۴، ۲۵، ۷۷، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۹،
 ۱۱۰، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۳۴-۱۴۳، ۲۲۷-۲۳۰،
 ۲۹۱، ۲۹۳-۲۹۷، ۳۴۵، ۳۶۴، ۳۷۳، ۳۸۴،
 ۳۸۹، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۵،
 ۴۳۷-۴۴۰، ۴۶۲، ۴۶۴-۴۶۶، ۴۷۷-۴۷۹،
 ۵۴۲، ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۸، ۵۶۰، ۵۷۶، ۵۹۴،
 ۵۹۵، ۶۲۲-۶۲۵، ۶۲۷، ۶۲۸، ۶۴۰-۶۵۳،
 ۶۹۰، ۶۹۱، ۶۹۷، ۶۹۸، ۷۴۴-۷۴۶، ۷۹۶،
 ۷۹۷، ۸۳۵، ۸۳۶، ۸۴۱، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۶،
 ۸۹۲، ۸۹۳، ۸۹۵، ۸۹۶، ۹۱۹، ۹۲۶، ۹۶۸،
 ۱۰۰۷، ۱۰۱۷-۱۰۱۹، ۱۰۵۶، ۱۰۵۹
 اصفهانی (امین‌التجار) ۶۲۸
 اصفهانی، جعفر ۱۰۸۹
 اصفهانی، هاشم (ناظم‌التجار) ۱۷۱-۱۷۳
 ارفع، حسن (سر‌تیپ) ۲۱۹
 ارک (خیابان) ۱۱۰، ۱۶۲
 ارمغان (مجله) ۱۲۳
 اروپا ۲۰، ۲۲، ۱۴۴، ۶۵۰
 ارومیه (روزنامه) ۱۲۳-۱۲۵
 ارومیه (شهر) ۱۲۴
 ارونده (روزنامه) ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۸۴-۱۸۷
 از آبادان قابل توجه تشکیلات کل نگهبانی (مقاله)
 ۶۷۱
 ازبکستان ۹۷۸، ۹۸۰
 اسپانیا ۱۷۵
 استالین، جوزف ۳۱۲، ۵۰۱
 استخر (خیابان) ۵۷
 استقلال (روزنامه) ۱۰۱
 استقلال ایران (روزنامه) ۱۹۸
 استقلال ایران در خطر است (مقاله) ۴۳۱
 استوار (روزنامه) ۱۲۸-۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۳
 اسحاقی بیات، نصرالله ۵۸۲-۵۸۴
 اسدآبادی، سیدجمال‌الدین ۱۷۲
 اسرار الانصار (روزنامه) ۱۳۴
 اسرار جاسوسی آلمان در ایران در جنگ کنونی
 (مقاله) ۴۹۵
 اسرار حق (روزنامه) ۱۳۴
 اسرار مهم کودتای ۱۲۹۹ (کتاب) ۸۲۸
 اسعد، ضیا ۸۷۲
 اسفندیاری، حسن ۳۰، ۳۱، ۲۷۷، ۴۵۰، ۵۷۶، ۵۹۵،
 ۸۳۱، ۸۵۶، ۸۵۹، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۴۲، ۹۵۴، ۹۵۶
 اسفندیاری (سرهنگ) ۵۷۰، ۱۰۲۳
 اسفندیاری، یمین ۴۹۶
 اسکندری، ایرج ۷۱، ۳۴۵، ۴۹۶، ۸۹۰، ۹۱۷
 اسکندری، زهرا ۲۶۶
 اسکندری، سلیمان محسن ۳۳۵، ۵۷۵، ۸۶۰

- اصفهانیان، محمدابراهیم ۱۰۸۹
اطلاع (روزنامه) ۴۹۵، ۴۹۴، ۴۹۲
- اطلاعات (روزنامه) ۱۳۶، ۱۲۱، ۱۰۹، ۹۰، ۶۰، ۵۳۷، ۵۲۷، ۴۶۵-۴۵۹، ۴۱۹، ۴۱۱، ۳۹۳، ۲۵۶، ۲۵۶، ۱۶۳، ۱۶۲، ۱۵۲-۱۴۹، ۱۴۶-۱۴۴، ۳۸۵، ۳۸۵، ۳۶۴، ۳۴۸-۳۴۵، ۳۳۸، ۲۸۸، ۲۸۵، ۳۹۳، ۳۹۳، ۴۱۱، ۴۱۹، ۴۱۹، ۴۱۱، ۳۹۳، ۵۳۷، ۵۲۷، ۴۶۵-۴۵۹، ۴۱۹، ۴۱۱، ۳۹۳، ۶۷۰، ۶۷۰، ۶۷۸، ۶۷۸، ۷۶۴، ۷۸۱، ۷۸۱، ۷۸۳، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۶، ۸۰۶، ۸۱۱، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۴۷، ۸۵۵، ۸۷۷، ۸۹۲، ۸۹۲، ۹۰۲، ۹۰۲، ۹۲۹، ۹۵۲، ۹۶۲، ۹۶۸، ۹۶۸، ۹۷۱، ۹۹۲، ۹۹۲، ۱۰۰۲، ۱۰۰۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳، ۱۰۸۷
- اطلاعات ایران (روزنامه) ۷۸۱، ۱۵۶-۱۵۲
اطلاعات گیتی (روزنامه) ۱۵۷، ۱۵۶
اطلاعات هفتگی (مجله) ۱۰۷۷، ۱۴۵، ۱۴۴
اظهار تنفر نسبت به توهین مندرجه در روزنامه داد (اعلامیه) ۴۲۱
- اعتبار، احمد ۱۰۸۹
اعتبار، (دکتر) ۱۰۵۶
اعتمادالسلطنه، ۹۶۳
اعتمادمقدم، عبدالعلی (سرتیپ) ۴۶، ۱۷، ۱۶، ۱۲، ۱۲، ۲۲۳، ۲۲۲، ۲۰۷، ۲۰۶، ۱۶۳، ۱۲۲، ۶۰، ۷۶، ۲۳۵، ۲۳۵، ۲۴۲، ۲۴۶، ۲۴۰، ۴۳۱، ۴۵۴، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۸۷، ۴۹۱، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۰۶، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۴، ۵۴۵، ۵۹۰، ۵۹۲، ۵۹۵، ۵۹۶، ۶۰۷، ۶۳۰، ۶۳۱، ۶۵۳، ۶۸۱، ۶۸۲، ۷۰۹، ۷۱۳، ۷۱۴، ۷۱۴، ۷۵۰، ۷۵۴، ۷۸۶، ۸۰۷، ۸۷۱، ۹۲۶، ۹۳۵، ۹۳۶، ۹۵۹-۹۶۱، ۹۸۱، ۹۸۸، ۹۸۹، ۱۰۰۳، ۱۰۰۴، ۱۰۱۲، ۱۰۲۱، ۱۰۲۹، ۱۰۴۱، ۱۰۶۰، ۱۰۶۲، ۱۰۶۳، ۱۰۷۵
- اعتمادی، جلال‌الدین ۲۳۲
اعتمادی، ناصر ۴۷۵
اعظم زنگنه ۵۶۷
- اعظمی زنگنه، عبدالحمید ۲۱۳
اعظمی زنگنه، مسعود ۹۶۲
اعلامی (بانو) ۷۴۶
اعلایی، جبرئیل ۹۸۴
اعلایی، (سرگرد) ۷۲۳
اعلم، فتح‌الله ۱۶۴، ۱۷۰
افتخار آشتیانی، محمدباقر ۶۲۵، ۶۲۶
افجه‌ای ۲۹۷
افخم ۸۹۷
افخمی ۳۴۸
افخمی، سلطان‌ابراهیم ۱۰۸۹
افراشته، هاشم ۳۷۸، ۴۵۵
افشار، محمود ۷۹، ۱۶۶، ۱۶۷
افشار دهستانی، حسین ۱۰۸۹
افشارطوس، محمود (سرتیپ) ۹۶۵
افغانستان ۵۲۸
افق (روزنامه) ۱۵۷-۱۶۲، ۷۸۳
افق آسیا (روزنامه) ۱۶۲، ۱۶۳
افق روشن (روزنامه) ۱۶۵
افکار (روزنامه) ۱۶۶
افکار ایران (روزنامه) ۱۶۷
افکار خلق (روزنامه) ۱۶۷
افلاطون ۷۲۱
اقبال، خسرو ۴۴، ۱۳۴، ۸۳۵، ۹۵۳، ۹۵۴، ۹۵۶
۹۵۷
اقبال، علی ۱۰۸۹
اقبال آشتیانی، عباس ۱۰۶۱
اقتصاد (مجله) ۱۶۹، ۵۴۲
اقتصاد ایران (مجله) ۱۷۰
اقدام (روزنامه) ۲۹، ۳۸، ۶۰، ۶۲، ۱۰۶۹
اقیانوس (روزنامه) ۱۷۶، ۸۴۰
اکبر، عزیزالله ۹۵

- اکبری، حسین ۲۸۵
 اکرمی، اسدالله ۲۰۶
 الاسلام (روزنامه) ۱۷۶-۱۷۸
 البرز (روزنامه) ۱۷۹-۱۸۲
 الراي العام (روزنامه) ۱۰۵۳
 الفيا (روزنامه) ۱۸۲، ۱۸۳، ۸۴۸
 الفيض، محمد ۱۰۸۹
 الموتى، محمد ۴۲۰
 الوند (روزنامه) ۱۲۶، ۱۸۳-۱۸۷
 امامی (حجت الاسلام) ۱۶۲
 امامی، حیدرعلی ۱۲۱، ۱۳۶، ۱۳۹، ۱۴۰، ۴۱۹، ۶۲۴، ۷۴۴، ۸۳۶، ۸۹۲، ۱۰۵۶، ۱۰۵۹، ۱۰۸۹
 امامیان ۱۳۹
 امامی اهری، علی اکبر ۴۴۰
 امان پور، سید نصرالله (دکتر) ۶۱۳
 امجدیه (ورزشگاه) ۱۲۹، ۸۳۵
 امروز (روزنامه) ۱۸۷
 امروز و فردا (روزنامه) ۱۸۸، ۱۸۹، ۴۵۰، ۷۸۱
 ۸۱۵، ۷۸۳
 امریکا ۱۰۵، ۱۴۵، ۳۰۵، ۴۱۶، ۵۹۱، ۵۹۲، ۸۴۵
 املشی، بهاء الدین ۴۲۵
 امواج (روزنامه) ۱۸۹، ۱۹۰، ۶۱۰
 امید (روزنامه) ۳۲، ۳۳، ۸۳، ۱۶۲، ۱۹۰-۱۹۲
 ۸۰۳، ۱۰۷۷
 امیرآباد (کمپ) ۱۰۵
 امیر ابراهیمی، لطفعلی ۸۵۴
 امیراحمدی، احمد (سپهبد) ۱۱۹
 امیراعلم ۱۶۴
 امیرالحسینی، ۴۱۹
 امیرانی، علی اصغر ۴۰۰، ۴۰۵
 امیرتوسلی، محمد شفیع ۷۴۸، ۹۵۵، ۱۰۸۳
 امیر تیمور کلالی، محمد ابراهیم ۲۸، ۱۳۶، ۴۰۴، ۱۰۵۶، ۱۰۵۹
- امیرجلیلی، علی اصغر ۹۵
 امیر خسروی اردبیلی، نصرالله ۱۱۷
 امیرعلایی، شمس الدین (دکتر) ۴۸۲، ۸۲۱
 امیرنظمی افشار، محمد حسن ۴۹۲-۴۹۴
 امیرهمايون ۱۱۳، ۱۱۴
 امیری (مهندس) ۸۵۱
 امیریه (خیابان) ۵۲
 امین، تورج ۶۸۹
 امین (سرلشکر) ۲۱۹
 امین الدوله، علی خان ۱۷۱
 امین السلطان (میدان) ۱۵۱
 امینی، امیرقلی ۱۲۱، ۱۳۵، ۱۳۷-۱۴۰، ۱۴۲، ۱۴۳، ۲۹۱، ۱۰۶۹
 امینی، علی (دکتر) ۳۳۵-۳۳۷، ۳۴۳
 امینی خرازی، منصور ۸۶۵
 امینی مجدی، ابوالقاسم ۱۹۱، ۲۹۲، ۲۹۵، ۲۹۶
 ۳۹۴، ۵۲۲، ۵۵۸، ۱۰۶۹
 انتظام، نصرالله ۴۹۷، ۱۰۳۲
 انتقام خلق (مقاله) ۷۳۰
 انجمن تبلیغات اسلامی ۹۴، ۲۸۹، ۴۰۲، ۴۶۰، ۴۶۴، ۴۶۳
 انجمن تبلیغ اسلامی مشهد ۱۰۴۲
 انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی ۳۰۵، ۹۸۰
 انجمن روزنامه نگاران ۴۰۲
 انجمن روزنامه نگاران ایران ۸۴۷، ۲۵۸
 انجمن روزنامه نگاران شیراز ۲۵۸
 انجمن سالنامه دبیرستان رشديه، ۵۳۳
 انجمن ملل متفق ۴۱۶
 انجوی شیرازی، ابوالقاسم ۱۶۱، ۹۶۲، ۹۶۴
 اندرز (روزنامه) ۵۸، ۱۹۳، ۱۹۴
 انزلیچی، محمد تقی ۳۵۲
 انسان آزاد (روزنامه) ۱۶۲، ۱۹۵، ۱۹۶، ۴۲۴
 انسانیت (روزنامه) ۱۹۷

- انصاری، ربیع ۳۷۳، ۶۱۷، ۷۸۹، ۷۹۰، ۷۹۲-۷۹۹، ۸۹۵، ۹۲۹، ۹۷۲
- انصاری جابری ۸۲۰
- انقلاب (روزنامه) ۱۹۸
- انقلاب آذر، خلیل ۸۱۴، ۱۰۸۶
- انگلیس، انگلستان، بریتانیای کبیر ۳۵-۴۰، ۴۹، ۱۳۶، ۱۴۱، ۴۱۷، ۴۲۶-۴۲۸، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۷۸، ۴۷۹، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۸۶-۶۸۹، ۶۹۹
- ۷۴۶، ۷۴۷، ۹۲۷، ۱۰۲۹
- انگلیسی، انگلیسها ۳۵، ۳۸، ۳۹، ۱۸۶، ۲۲۰، ۴۰۰، ۴۵۲، ۶۹۸، ۶۹۹، ۷۴۲، ۷۴۶، ۸۶۵، ۸۶۶
- ۱۰۶۷-۱۰۶۹
- انوار، سید یعقوب ۲۸، ۲۲۷، ۲۵۶، ۹۱۲، ۱۰۸۹
- انواری، احمد ۲۹۷، ۳۹۳، ۳۹۴، ۵۲۲، ۷۴۴
- انواری (مهندس) ۲۹۳-۲۹۵
- انوشیروانی، سلیمان ۷۷۹
- اوحدی، کمال ۸۱۹، ۱۰۸۹
- اولیا، محمد علی ۸۹۵، ۸۹۶، ۱۰۵۶
- اولین ضربت کابینه صدر به خراسان (مقاله) ۹۲۵
- اهر ۱۰۲۹
- اهواز ۵۸۰، ۶۷۰، ۷۵۲، ۸۴۹، ۸۵۷، ۹۶۹
- ایران ۱۷، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۷، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۹، ۶۷، ۷۰، ۷۹، ۸۰، ۸۳، ۹۳
- ۲۹۲، ۳۰۰، ۳۲۵
- ایران (روزنامه) ۲۹، ۶۰، ۱۳۶، ۲۵۶، ۲۹۹، ۳۱۱، ۳۸۵، ۴۵۰، ۷۶۶، ۷۸۱، ۷۸۳، ۸۱۵، ۸۸۳
- ۸۸۶، ۹۰۲، ۹۲۷، ۹۵۲، ۹۵۵، ۱۰۰۲، ۱۰۶۹
- ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۲
- ایران آینده (روزنامه) ۲۰۱
- ایران امروز (مجله) ۸۰
- ایران باستان (روزنامه) ۲۰۲-۲۰۵
- ایران بزرگ (روزنامه) ۲۰۶، ۲۰۷
- ایران بیدار (روزنامه) ۲۰۷
- ایران پاینده (روزنامه) ۲۰۸، ۲۱۰-۲۱۲
- ایران تازه (روزنامه) ۶۲۵، ۶۲۶
- ایران جوان (روزنامه) ۲۱۳
- ایران در آتش است (مقاله) ۱۲
- ایران زمین (روزنامه) ۲۱۳، ۲۱۴
- ایران کنونی (روزنامه) ۲۱۴-۲۱۷، ۱۰۷۷
- ایرانل (روزنامه) ۲۱۷
- ایران ما (روزنامه) ۶۰، ۱۶۲، ۲۱۸-۲۲۴، ۳۴۸
- ۳۶۲-۳۶۴، ۴۲۹، ۴۵۰، ۴۶۵، ۴۹۶، ۸۵۵
- ۱۰۵۹، ۱۰۸۴
- ایران و آمریکا (مجله) ۲۲۵
- ایران و ایرانی در نظر انگلیسی‌ها (مقاله) ۴۳۰
- ایرانیان (مجله) ۲۲۶
- ایروانی (سرتیپ) ۸۳۰، ۱۰۰۱
- ایزدی، محمود ۵۵۶
- ایزدیار ۸۵۱
- ایلیاوی، سید مهدی ۱۵۶
- ایمان (روزنامه) ۲۲۶، ۳۳۱، ۳۳۲
- ایمانی ۵۱۵، ۵۱۹
- این چه افتضاحی است؟ (مقاله) ۷۹۵
- ب**
- باب، میرزا علی محمد ۲۸۲
- باباشمل (روزنامه) ۱۵۴، ۲۲۷
- بابکان ۵۷۴
- بابل ۵۰۹، ۵۱۳-۵۱۶، ۵۱۸-۵۲۲، ۵۳۵، ۵۹۱
- ۵۹۸، ۹۲۲، ۹۵۵، ۹۷۷، ۱۰۸۲، ۱۰۸۳
- باختر (روزنامه) ۶۳، ۶۶، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۲۱، ۱۳۶، ۲۰۷، ۲۲۷-۲۲۹، ۴۱۱، ۴۱۳، ۴۱۸، ۴۳۷
- ۴۳۸، ۶۲۲، ۶۴۹، ۶۷۰، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۳۶

- ۱۰۰۲، ۱۰۵۹، ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۳،
 ۱۰۸۶
 بادکوبه ۵۰۱، ۵۴۵
 بازپرس (روزنامه) ۱۷۵، ۱۷۶، ۲۳۱
 بازرگان، مهدی (مهندس) ۶۵۶
 بازی کودکان (مجله) ۲۳۱
 باستان (روزنامه) ۲۳۲، ۳۶۲
 باغچه بان، جبار ۵۱۲
 باغ سپهسالار (خیابان) ۷۹
 باقرزاده، حسین ۱۵۶، ۱۵۷
 بامداد، علی اکبر ۳۶۷
 بامداد تهران (روزنامه) ۲۳۲
 بانو (روزنامه) ۲۳۳
 با وجود حکومت نظامی مداوم و طولانی باز هم
 کودتای نظامی (مقاله) ۴۲۴
 با همداد آزادگان ۲۷۹
 بایار، محمدعلی ۸۷۱، ۱۰۶۵
 باید به این رژیم منحوس سرمایه داری خاتمه داد
 (مقاله) ۷۳۶
 باید سر مستخدمین دولت را برید (مقاله) ۳۴۹
 بایگان، فضل الله ۱۰۵۱
 بت شکن (روزنامه) ۲۳۳
 بجنورد ۹۲۹، ۹۳۰
 بحرین ۷۱۱
 بدخشان، م.م ۱۴۸، ۱۴۹
 بدر (روزنامه) ۲۳۴، ۲۳۵
 بدر، حسنعلی ۲۳۴، ۲۳۵، ۱۰۳۲
 بدر منیر (روزنامه) ۲۳۶، ۲۳۸، ۸۴۸
 بدری، سیدرضی ۲۳۶-۲۳۸، ۸۴۸
 بدیع (روزنامه) ۲۳۸، ۲۳۹
 بدیع زاده، جواد ۲۳۸، ۲۳۹
 براتعلی، شاه رضا ۱۰۵۶
 برنجانی، عباس ۵۹۸
 برزگر، ابراهیم ۹
 برزگر، حسین ۶۳۸
 برزین، مسعود ۳۴۰
 برق (خیابان) ۴۶-۴۸
 برق (روزنامه) ۲۳۹، ۲۴۰
 برلن ۴۹، ۲۰۲، ۲۰۳، ۳۴۱
 بروجرده ۲۸۳، ۴۶۳، ۴۷۳، ۸۶۰
 بروجردی، محمد ۴۶۳
 بروجردی، محمدحسین (آیت الله) ۸۴۷
 برومند ۱۹، ۵۲، ۸۶، ۹۶۱، ۹۸۵، ۱۰۳۴، ۱۰۹۰
 برهان المتکلمین ۶۲۵
 برهان نوعپرست، محمدعلی ۱۰۳۷
 برهانی، جمال الدین ۶۸۰
 برهانی، حسین ۲۸۳
 بریتانیای کبیر ← انگلستان
 بزرگترین اشتباه سیاسی زمامداران سه ساله اخیر
 ایران (مقاله) ۹۶۲
 بسیج (روزنامه) ۲۴۰، ۲۴۱
 بشارت، سیدعلی ۶۴۰-۶۴۲، ۶۴۴، ۶۴۵، ۶۴۷-
 ۶۵۲، ۶۵۴
 بشر (روزنامه) ۲۴۱، ۲۴۲، ۹۲۷
 بشریت (روزنامه) ۱۰۸۵
 بصیری، تراب ۱۷۶، ۸۴۰
 بطحایی، سیدمحمد ۴۷۰
 بغداد ۱۰۵۳
 بقای ایران (روزنامه) ۲۴۳
 بلغار ۴۹
 بلورچی ۴۱۹
 بنادر (مجله) ۲۴۳-۲۴۵
 بنان مدنی ۶۸، ۶۹
 بندر پهلوی ۲۵، ۴۷۱، ۴۸۸، ۴۸۹، ۵۷۴، ۱۰۸۱

- بندر شاهپور ۳۹۱، ۷۲۲
 بسندرعباس ۲۴۳-۲۴۵، ۲۸۵، ۳۶۴، ۷۴۵، ۸۰۰
 ۸۰۱
 بنفشه (روزنامه) ۲۴۵
 بنیاد (روزنامه) ۲۴۵، ۲۴۶
 بنی صدر (حجة الاسلام) ۳۲۰، ۴۸۰، ۴۸۱
 بنی صدر، سیدابراهیم ۱۹۵
 بنی صدر، کمال ۳۴۱، ۳۴۲
 بوداغان، جبرئیل ۱۰۸۹
 بوستان (روزنامه) ۲۶۰
 بوشهر ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۹۶-۳۹۹، ۴۸۸، ۵۶۶
 بوقلمون ماسکها برداشته می شود (مقاله) ۹۲۵
 بولارد، ریدر ویلیام (سیر) ۳۶، ۶۴۹
 بهادر ۹۲۸
 بهار، احمد ۴۸، ۶۷، ۷۳، ۱۵۰، ۲۴۷-۲۵۳، ۲۵۸، ۲۷۳، ۲۷۹، ۳۰۱، ۳۷۱، ۳۸۰، ۴۲۲، ۴۹۶، ۵۷۸، ۶۰۸، ۶۱۲، ۶۶۶، ۷۵۶، ۸۰۶، ۸۷۶، ۹۲۸، ۹۳۳، ۹۹۱، ۱۰۵۵، ۱۰۵۹، ۱۰۸۰
 بهار (روزنامه) ۱۳۶، ۲۵۳، ۹۵۲
 بهار، محمدتقی ۱۸۷، ۵۷۸، ۸۳۷
 بهار ایران (روزنامه) ۱۱۵، ۲۵۴-۲۵۸، ۲۸۹، ۸۴۰
 بهارمست، احمد ۱۱، ۵۳، ۲۲۲، ۲۴۲، ۳۳۹، ۴۱۶، ۴۲۰، ۴۳۰، ۵۸۱، ۶۸۱، ۷۵۴، ۷۷۸، ۸۳۸
 ۸۹۳، ۹۵۱، ۹۵۲، ۹۵۹، ۹۹۱
 بهارنو (روزنامه) ۲۵۹، ۳۴۸، ۳۴۹
 بهاری، محمدحسن ۵۵۴
 بهیمان ۲۷۹، ۲۸۰
 بهیانی، سیداسدالله ۵۶، ۵۸، ۵۹
 بهیانی، سیداحمد ۱۱۳، ۱۰۸۹
 بهیانی، سیدمحمود (آیت الله) ۵۷، ۳۶۴، ۱۴۹، ۱۵۰، ۳۶۱، ۸۴۶
 بهرام (روزنامه) ۲۵۹-۲۶۲، ۷۵۹، ۹۹۱، ۱۰۸۲، ۱۰۸۶
 بهرامی ۱۴۱، ۱۴۲، ۳۴۵
 بهرامی، تقی ۷۳، ۷۴
 بهرامی، حسینعلی ۲۶۳، ۲۶۴
 بهرامی، محمد ۴۷۷
 بهروز، حسن ۴۹۸
 بهروزی، علیتقی ۱۱۵، ۴۴۰
 بهروش، ضیاءالدین ۱
 بهشت (مجله) ۲۶۳
 بهشتی، محمد ۲۲۶
 بهشهر ۵۶۲
 بهگو، سیداحمد ۱۰۳۵
 بهمن (روزنامه) ۲۶۳، ۲۶۴
 بهمنیار ۵۸، ۲۶۱
 بهنام، عیسی ۳۰۶
 بیات، مرتضی قلی ۶۰۸، ۱۰۳۲، ۱۰۸۹، ۱۰۹۰
 بیات ماکو، شجاعالدین ۱۶۹، ۵۹۹-۶۰۰
 بیانی، مهدی (دکتر) ۱۹، ۷۰، ۳۶۶، ۴۲۳، ۴۷۰، ۷۵۰
 بیت الله، تقی ۱۰۸
 بیداری (روزنامه) ۲۶۵، ۲۶۶، ۸۰۰
 بیداری کرمان (روزنامه) ۸۰۰
 بیداری ما (روزنامه) ۲۶۶
 بیرجند ۲۸، ۱۶۳-۱۶۵، ۵۲۸
 بیستون (روزنامه) ۲۶۷، ۲۶۸، ۸۵۱
 بیشه بان، قدیر ۴۲۴، ۴۲۵
 بیگلری، احمدعلی ۸۲۹
 بیگلری (رسدبان) ۷۷۳، ۷۷۴
پ
 پارس (روزنامه) ۱۱۵، ۲۷۰-۲۷۳
 پارسا (دکتر) ۵۴۱
 پارسا، علی ۹۳۴
 پارسا، محمدرضا ۱۰۸۹

- پژوه، محمد ۱۷۵
پشوتن (روزنامه) ۳۰۲
پند (روزنامه) ۳۰۲
پندار (روزنامه) ۵۸
پورحسینی، سیدابوالقاسم ۵۰۵، ۵۰۴
پوررضا، حبیب‌الله ۶۴۹، ۸۴۰، ۱۰۵۹
پورسالار، رضا ۹۸۳
پورمختاری، خسرو (دکتر) ۲۷۵
پولاد (روزنامه) ۳۰۳، ۳۶۳
پهلوی، رضا ۲۸، ۲۱۵، ۵۵۴، ۵۸۳، ۶۹۹، ۷۴۳
۸۳۱ ۸۳۲ ۹۶۳
پهلوی، علیرضا ۴۳۷، ۴۳۸
پهلوی، محمدرضا ۲۱، ۳۱، ۳۲، ۷۶، ۸۲، ۸۶، ۱۳۱
۱۳۲، ۱۵۱، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۰، ۲۷۰-۲۷۳
۲۸۳، ۲۹۸، ۳۷۱، ۴۰۰، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۱۵
۴۳۵، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۳، ۵۳۴-۵۳۸، ۶۶۳
۷۱۲، ۷۱۸، ۷۱۹، ۷۲۲، ۷۶۱، ۷۶۲، ۷۸۴
۷۹۸، ۸۴۹، ۸۵۰، ۸۶۰، ۸۸۵، ۹۰۳، ۹۷۷
۱۰۰۱، ۱۰۳۲، ۱۰۴۳، ۱۰۴۵، ۱۰۸۷، ۱۰۸۸
پیام (مجله) ۳۰۳
پیام ایران (روزنامه) ۳۰۴، ۳۰۵، ۱۰۴۷
پیام نو (مجله) ۳۰۵، ۳۰۶
پیامی، سیدمحمد ۳۰۳
پیراسته، سیدمهدی ۸۵۶
پیرنظر، عزت‌الله ۱۰۲
پیرنهاد، پرویز ۳۷، ۴۰، ۷۳، ۴۲۸
پیرنیا، داود ۳۴۲، ۵۴۲، ۵۷۹، ۶۱۱
پیروز (روزنامه) ۳۰۶
پیروزی (روزنامه) ۳۰۷، ۳۰۸
پیشهوری، سیدجعفر ۵۹، ۶۱، ۷۱، ۱۴۷، ۲۷۱
۲۷۳، ۵۰۱
پیغام (روزنامه) ۳۰۸، ۳۰۹، ۸۴۰، ۸۰۳
- پارسا (مهندس) ۳۵۷
پارس (سالنامه) ۲۶۹
پارک (هتل) ۸
بازارگاد، بهاء‌الدین ۴۰۷، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۲-۴۱۵، ۴۱۷، ۵۹۸، ۱۰۸۲
بازارگاد، منصور ۵۹۸
بازارگادی، علاء‌الدین ۵۹۸
پاسخ کنسولگری شوروی (مقاله) ۶۴۲
پاکروان، فتح‌الله ۶۰۳
پاک‌طینت، مرتضی ۵۴۹، ۵۵۰
پالیزی، عطاء‌الله ۱۰۸۹
پایتخت ایران (روزنامه) ۲۷۴، ۲۷۵
پایمردی (روزنامه) ۲۷۵
پاینده (روزنامه) ۲۰۸، ۲۰۹
پاینده نجف‌آبادی، ابوالقاسم ۶۲۲، ۶۲۳
پراگ ۴۸۸
پرچم (روزنامه) ۸۳، ۲۷۵-۲۸۶، ۳۳۸، ۴۶۰، ۹۵۲، ۱۰۷۳
پرچم اسلام (روزنامه) ۱۴۹، ۱۵۰، ۲۸۷-۲۹۲، ۳۶۱، ۳۶۴، ۳۶۵، ۴۵۸-۴۶۴، ۸۴۵-۸۴۷، ۸۷۷
پرچم ایران (روزنامه) ۲۶۰، ۲۹۳
پرخش (روزنامه) ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۷
پرورش (روزنامه) ۲۹۷-۳۰۱، ۵۲۷، ۸۸۹
پرویزفر ۵۷۹
پرویزی، غلامعلی ۴۵۶
پروین ضمیر، الف ۹۹۵-۹۹۷
پروین گنابادی، محمد ۴۷۴، ۸۴۰
پرهام، مهدی ۵۸۹
پریمین، علی‌اکبر (دکتر) ۳۷۴، ۵۴۱
پزشکی، سیدنورالدین (دکتر) ۳۴۱
پزشکی، محمدکاظم ۹۶، ۹۷، ۸۴۰

تدین، سید محمد ۱۸، ۲۷، ۸۱، ۸۲، ۱۳۴، ۱۷۱،
۲۱۴، ۲۵۰، ۲۵۲، ۳۰۳، ۳۲۱، ۳۲۳، ۳۹۳،
۴۹۰، ۵۶۵، ۵۷۵، ۶۲۹، ۶۳۳، ۸۵۸، ۸۸۳
۱۰۰۱، ۱۰۰۵، ۱۰۳۲

تدین، محمد حسین ۶۴۵، ۶۴۷، ۶۶۱
تدین نجف آبادی، محمد حسین ۶۴۰
ترابی، محمود ۳۸۷
ترت حیدریه ۲۸
ترتی، جواد ۳۰۳

تربیت بدنی و پیش‌آهنگی (مجله) ۳۲۵
ترقی (روزنامه) ۵۲، ۱۶۲، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۶۴
ترکستان ۸۰۶

ترهانی ۸۸۶

تشویق افکار (روزنامه) ۳۲۶

تشید، علی اکبر ۳۲۱، ۳۲۲

تفضلی، جهانگیر ۶۰۷، ۹۶۰، ۱۰۸۲

تقدم (روزنامه) ۸۰، ۳۲۷، ۳۲۸

تقسیم قند و شکر به طور خصوصی (مقاله) ۴۴۴،
۴۴۵

تقوی، تقی ۱۰۴۸

تقوی، سید محمد تقی ۱۰۴۸

تقوی، سید محمد علی ۴۵۷

تقی زاده ۵۷۵

تماشاخانه تهران ۱۳

تمدن ۶۱۷، ۷۹۲

تمدن، محمد ۱۲۴، ۱۲۵

تمدن خراسانی، سید علی ۱۰۳۴

تمدن شرق (روزنامه) ۳۲۸، ۳۲۹

تنبیه درخشان (روزنامه) ۳۲۹

تندباد (روزنامه) ۳۲۹، ۳۳۰، ۵۰۴

تندر (رعدی آذرخشی، غلامعلی) ۳۳۳

تندر (مصاحب، غلامحسین) ۳۳۰، ۳۳۲، ۳۳۳

پیغام آشنا (روزنامه) ۳۰۹، ۳۱۴، ۳۱۵

پیک (روزنامه) ۹۱۷

پیکار (روزنامه) ۳۱۰

پیکان (روزنامه) ۳۱۱، ۳۱۲

پیک تهران (روزنامه) ۳۱۲

پیک روز (روزنامه) ۳۱۳-۳۱۵، ۳۱۷، ۴۴۴

پیک نو (مجله) ۳۱۷

پیمان (مجله) ۲۷۵

ت

تارا (روزنامه) ۲۴۳

تاریخ (روزنامه) ۳۱۸

تاریخی (مجله) ۳۲۱، ۳۲۲

تاکستان ۹۴۲

تایباد ۱۰۲۳

تبریز (شهر) ۵-۸، ۱۰۶-۱۰۹، ۲۰۷، ۲۲۲، ۲۸۰،

۲۸۱، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۱، ۴۱۴، ۴۲۰، ۴۵۰،

۴۶۳، ۴۶۴، ۵۹۳، ۵۹۴، ۵۷۲، ۵۸۵، ۵۹۴،

۶۳۷، ۶۷۳، ۷۱۷، ۷۱۸، ۷۳۶، ۷۶۹، ۷۸۹،

۷۹۰، ۷۹۲-۷۹۴، ۸۵۸، ۸۵۹، ۸۷۵، ۱۰۲۹،

۱۰۸۴، ۱۰۸۵

تبریز (روزنامه) ۳۲۳، ۵۷۱، ۵۷۳، ۵۷۴

تجدد، رضا ۸۶، ۹۴، ۹۵، ۱۲۰، ۱۶۵، ۲۱۳، ۲۲۵،

۲۲۸، ۲۳۸، ۲۴۴، ۲۹۷، ۳۱۰، ۳۳۲، ۳۸۱،

۴۱۳، ۴۱۸، ۴۹۶، ۵۱۲، ۵۳۹، ۵۶۶، ۶۶۳،

۷۱۶، ۸۰۰، ۸۲۳، ۸۲۶، ۸۸۵، ۸۹۱، ۹۰۱،

۹۰۲، ۹۷۲، ۱۰۲۰

تجدد ایران (روزنامه) ۳۲۴، ۵۲۹

تجریش ۴۳۸

تحصیلی، محمد ۴۵۹

تخشا (سرگرد) ۴۸۸

تدب (نامه) ۳۲۴

ج

- جابری، مصطفی ۱۸۹، ۱۹۰، ۶۰۹، ۶۱۰
 جابری انصاری، حسن ۱۳۴
 جامعه (روزنامه) ۳۵۲
 جامعه اسلامی ۸۰۲، ۸۳۹
 جامعه جمعیت مسلمین ۴۶۰
 جامعه لیسانسیه‌های دانشکده علوم معقول و منقول
 ۳۵۳-۳۵۵
 جامعه فارسیان مقیم مرکز ۲۵۸
 جامعه مسلمین کاشان، ۴۵۸
 جامعی، حسن ۹۲۱
 جاوید کرمانی، محمد (دکتر) ۱۹۸، ۵۷۶
 جبهه آزادی ۳۴۵، ۵۱۷، ۷۱۷، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۸۰
 ۱۰۸۳، ۱۰۸۴
 جبهه آزادی گیلان ۱۰۸۴
 جدال (روزنامه) ۳۵۲
 جریان‌ات روز: مستشار ژاندارمری (مقاله) ۱۰۲۹
 جریان تحقیقات از آیت‌اله کاشانی (مقاله) ۳۹
 جزایری، سیدجمال‌الدین ۷۱۱، ۷۱۲
 جزایری، شمس‌الدین (دکتر) ۵۹۱، ۶۳۵
 جزایری، غیاث‌الدین (دکتر) ۱۷۰
 جزایری، محمود ۶۷۹، ۶۸۰
 جعفرپور، اکبر ۱۰۵۶
 جعفری ۸
 جعفریان تهرانی، حسین (مهندس) ۸۲۰
 جلالی ۷۶۸
 جلالی، علی (دکتر) ۱۸۷، ۳۲۴، ۸۹۷، ۱۰۸۹
 جلوه (مجله) ۳۵۳-۳۵۵
 جلیل مزده، محمود ۳۵۲
 جم (مجله) ۳۵۵
 محمود، جم ۴۰۲، ۴۰۴
 جماعت مسلمین آذربایجان ۳۲

- تندرست (مجله) ۳۳۳
 تنکابن ۴۲۱
 تنکابنی، امیرنصرت ۴۲۱، ۴۲۲
 تنومه ۴۲۲
 توده ایران (روزنامه - سلیمان اسکندری) ۳۳۵
 توده ایران (روزنامه - عباس اسکندری) ۳۳۴، ۹۲۰
 توسلی ۳۶۲
 توسلی، امیر ۵۹۱
 توشه، سیف‌علی ۱۲۴
 توفیق (روزنامه) ۳۳۵-۳۳۹
 توفیق، بانو افسر ۳۳۶، ۳۳۷
 توفیق، محمدعلی ۳۳۵-۳۳۸
 توقیف جراید (مقاله) ۶۹۳
 تهران (در اغلب صفحات)
 تهران امروز (روزنامه) ۳۴۱-۳۴۳
 تهران تیمز (روزنامه) ۸۸۳
 تهرانچی ۶۵
 تهرانچی، محمدرضا ۸۴۰
 تهران مصور (روزنامه) ۱۳۶، ۱۴۰، ۱۶۲، ۳۴۳
 ۳۴۴-۳۴۶، ۳۵۰، ۳۸۵، ۴۱۴، ۴۹۷، ۹۲۹
 تهرانی، سیدجلال‌الدین ۵۰۹
 تیر (مجله) ۳۵۱
 تیر (روزنامه) ۳۵۱
 تیمورتاش، بانو ایراندخت ۴۹۱
 تیمورتاش، بانو شایسته ۴۹۰
 تیمورتاش، منوچهر ۸۴۰
- ث
- ثابتی، مسعود ۸۵۷، ۸۸۹
 ثابتیان (مهندس) ۲۱۰، ۶۳۴
 ثبوتی، ابراهیم ۴۸۹
 ثقه‌الاسلامی، موسی ۸۴۰، ۱۰۸۹

- جمالی، محمد ۳۹۲
 جمشاد، نوروز ۶۲۳
 جمعه (روزنامه) ۶۶
 جمعیت آزادگان ۲۸۰، ۲۸۳، ۲۸۶، ۲۸۷، ۳۳۸، ۳۶۲
 جمعیت پیروان قرآن ۴۶۳
 جمعیت طرفداران ۷۳۸ V، ۷۳۹
 جمعیت فداییان اسلام ۵۷۴
 جمعیت فداییان شاهنشاه ۵۷۴
 جمعیت محصلین گیلان ۱۰۶۹
 جمعیت مسلمین ۳۶۱، ۴۶۰
 جمعیت نهضت ملی ایران ۱۰۳۱، ۱۰۳۲
 جمعیت مسلمین کاشان ۴۵۸
 جمعیت‌های متحده اسلامی ۹۱، ۹۲
 جناب (دکتر) ۵۴۱
 جناب‌زاده، محمد ۶۵۹
 جنایت عجیب (مقاله) ۹۲۴
 جنایتکاران و خیانت‌پیشگان (مقاله) ۷۳۰
 جنبش (روزنامه) ۳۵۶
 جنبش ضدامپریالیستی (مقاله) ۷۳۰
 جوادزاده ۵۷۸
 جوان، موسی (دکتر) ۲۸، ۲۲۷
 جوانان (روزنامه) ۳۵۶، ۳۵۷، ۷۸۳، ۹۵۲، ۱۰۷۶ - ۱۰۷۸
 جوانان دموکرات (روزنامه) ۳۵۸، ۱۰۸۵
 جواهرالکلام ۹۳۴، ۱۰۵۲، ۱۰۵۳، ۱۰۵۷، ۱۰۵۸، ۱۰۸۶
 جوهری، مهدی ۱۰۵۳
 جود (روزنامه) ۳۵۹
 جودت، حسن ۱۱۷، ۷۳۶
 جودت (روزنامه) ۳۱۶، ۳۵۹، ۳۶۰
 جهان، جعفر ۳۵۷
 جهان آینده (روزنامه) ۳۶۰
 جهان پاک (روزنامه) ۳۶۱-۳۶۶
 جهان پزشکی (مجله) ۳۶۶
 جهانشاهی ۱۰۸۹
 جهان فردا (روزنامه) ۳۶۷، ۳۶۸
 جهان‌کوشش (روزنامه) ۳۶۸
 جهانگیری ۶۸۰، ۹۸۲
 جهان‌نما (روزنامه) ۳۶۹-۳۷۳، ۸۴۰
 جهان‌نو (مجله) ۳۷۳، ۳۷۴
 جهان و زندگی (مجله) ۳۷۴
 جهرم ۳۶۱
 جهنم لجنزار سفلیس شده است (مقاله) ۲۶۴
- ج**
- چالوس ۹۲۰، ۹۷۷-۹۷۹
 چایچی، علی‌اصغر ۱۰۸۹
 چرا عبدالرحمن کنسول انگلیس در یزد در امور داخلی دخالت می‌کند (مقاله) ۹۲۷
 چرا چیل چه می‌گوید؟ (مقاله) ۷۰۸
 چشم‌بیر (روزنامه) ۳۷۵
 چگونه پیرزنی به ناموس دختری خیانت نمود و حیات خانواده را به خطر انداخت (کتاب) ۸۲۸
 چلنگر (روزنامه) ۱۰۸۵
 چنگ (مجله) ۳۷۶
 چهار رکن دموکراسی ایران (مقاله) ۱۰۵۵
 چهارزی، سیدابراهیم (دکتر) ۸۸۲
 چهره‌نما (روزنامه) ۳۷۶، ۳۷۷
- ح**
- حائری‌زاده، ابوالحسن ۵۴۹
 حاج آقا، اکبر ۶۷۹، ۶۸۰
 حاج محمود (کوچه) ۴۲۲

- حاجی عظیمی، نصرت‌الله ۱۰۱۳-۱۰۱۶
 حاجیلو، حسن ۹۹۹-۱۰۰۱
 حاذقی، ابوالفضل ۷۵۳، ۸۰۶، ۸۰۸، ۸۴۰
 حامد، علی ۸۱۵
 حامدی ۶۸۹، ۷۲۲
 جبل‌المتین (روزنامه) ۹۶، ۱۷۱-۱۷۳، ۱۷۹
 حبیب‌الهی، غلامحسین ۳۶۰
 حبیب‌الهی، نصرت ۷۳۶
 حبیبی گلپایگانی، مصطفی (دکتر) ۸۲۰
 حجازی ۳۵۰، ۳۷۸، ۶۳۲
 حجازی، حسین ۳۷۳-۳۷۴، ۹۱۶
 حجازی (سرهنگ) ۳۴، ۴۰، ۴۱، ۴۶، ۸۹، ۱۵۴
 ۱۵۶، ۴۵۱، ۴۵۳، ۶۷۶، ۶۷۷، ۷۰۸، ۸۳۴
 ۸۳۷، ۹۲۵، ۹۵۸، ۹۵۹، ۹۷۷، ۱۰۱۰، ۱۰۱۱
 ۱۰۲۸، ۱۰۵۷-۱۰۵۹، ۱۰۶۷، ۱۰۶۹
 حجازی، محمد (مطبع‌الدوله) ۸۰، ۲۰۲
 حداد، محسن ۴۴۲
 حدادی، حسنعلی ۸۷۷
 حد اعلای جنایت (مقاله) ۴۳۷
 حریرچیان، سیدحسن ۱۰۰۱، ۱۰۸۶
 حریری، خلیل ۱۰۸۹
 حریری کاشانی، عبدالله ۳۱۴
 حزب ایران ۷۴۴، ۷۴۵، ۷۶۷، ۱۰۱۶
 حزب پان‌ایرانیم ۳۵۸
 حزب پیکار ۳۹، ۲۵۳
 حزب توده، توده‌ای، توده‌چی ۶۰، ۶۷، ۷۱، ۷۲
 ۱۲۸، ۱۴۷، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۹۰، ۲۱۹، ۲۸۲
 ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۶، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۵۸، ۳۸۶
 ۳۸۹، ۳۹۱، ۴۲۱، ۴۶۵، ۴۷۵، ۴۸۰، ۴۸۲
 ۴۸۸، ۵۰۴، ۵۰۹، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۶۵، ۵۶۸
 ۵۷۴، ۵۷۵، ۵۹۸، ۶۲۲، ۶۲۴، ۶۲۹، ۶۴۳
 ۶۵۸، ۹۱۹-۹۲۱، ۹۳۰، ۹۳۳
 حزب توده چه می‌گوید (مقاله) ۳۶
 حزب جنگل ۴۲۱
 حزب دمکرات ۱۸۹، ۲۵۷، ۲۹۴، ۶۵۸، ۸۶۹
 ۱۰۸۷
 حزب (فرقه) دموکرات آذربایجان ۷، ۵۰۱، ۵۴۳
 ۵۴۴، ۵۶۵، ۷۲۵، ۷۳۶، ۷۳۷
 حزب دموکرات ایران ۱۲۶، ۳۷۸، ۴۲۴، ۴۲۵
 ۴۵۵، ۷۵۵، ۷۵۶، ۸۶۸، ۸۷۰، ۹۳۰، ۹۳۲، ۹۳۳
 حزب کومله ۵۴۳، ۷۷۸، ۷۷۹
 حزب میهن پرستان ایران ۷۶۸
 حزب وحدت ایران ۵۹۱
 حسابی (دکتر) ۳۱۴
 حسام ۵۱۸
 حسام‌الدوله ۵۲۸
 حسن آباد ۵۷
 حسن پور، غ. ر. ۲۸۷
 حسنی ۱۴۳
 حسین زاده رسا، سیداسدالله ۷۲۴
 حسینی، اسماعیل ۴۴۴، ۴۴۵
 حسینی، علی اکبر ۵۳۲
 حسینی داور ۳۱۸-۳۲۰، ۴۴۴، ۴۴۵، ۵۳۲
 حسینی الهاشمی، محمدرضا ۸۸۷
 حشمت پور دولتشاهی، ابوالحسن میرزا ۵۵۰
 حضرت رضا (ع) ۱۷۱
 حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا علیها سلام ۴۰۲
 حضرت علی (ع) ۴۰۳، ۴۶۲، ۹۴۳
 حضرتی، نقیب ۴۶۹
 حق نظریان، هوانس (دکتر) ۸۱۹
 حقوق ایران (روزنامه) ۳۷۸
 حقوقی (خیابان) ۴۲۲
 حقیر، ولی ۱۲۴
 حقیقت (روزنامه) ۳۷۹، ۳۸۰

- خاوری، اسدالله ۱۱۴
 خاوری، عبدالله ۱۱۳، ۱۱۵
 خبرهای روز (روزنامه) ۳۹۲
 خبرهای گیتی (روزنامه) ۱۵۶، ۱۵۷
 خبیری (دکتر) ۵۴۱
 خدابنده‌لو، ابوالحسن ۳۴۰
 خداداد (حاجی) ۱۵۱، ۱۵۲
 خدایار، ناصر ۷۱۰
 خدایاری ۸۵۳
 خدنگ (روزنامه) ۳۹۲
 خراسان ۷۰-۷۲، ۱۱۸، ۱۷۲، ۲۳۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۴۷۵، ۶۰۳، ۶۰۴، ۶۶۳، ۶۶۵
 خراسانی ۲۹
 خراسانی، محمدتقی ۶۲۴
 خراسانی، معصوم ۱۲۴
 خراسانی، نوح (دکتر) ۹۸۹
 خراسانی، هادی (دکتر) ۳۶۸
 خرد (روزنامه) ۳۹۰، ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۱۵
 خردپیشه ۵۷۰
 خرقان ۴۱۹
 خرم‌آباد ۲۸۳، ۸۹۶-۸۹۸
 خرم‌آبادی ۹۷۰
 خرمشهر ۳۵۸، ۷۶۱
 خرمی، عبدالحسین ۸۹۶، ۸۹۷
 خروش ایران (روزنامه) ۳۹۵
 خزر (روزنامه) ۳۹۵
 خزیمه علم ۵۲۹
 خسروانی محلاتی، خسرو ۱۶۷
 خسروپناه (سرتیپ) ۸
 خسروشاهی، محمد ۱۰۸۹
 خطیبی ۴۸۵
 خلخال ۳۴۸
- حقیقت، زندگی یک دیوانه (مقاله) ۸۳۱
 حکمت ۴۳۲، ۶۴۰
 حکمی، مرتضی (دکتر) ۶۲۵
 حکمی اصفهانی، جلال‌الدین ۸۰۸
 حکیم‌الملک ۴۰۱
 حکیم‌باشی، محمود ۳۱۲
 حکیم‌معانی، عباس (دکتر) ۸۲۲-۸۲۳
 حکیمی، ابراهیم (حکیم‌الملک) ۲۸۴، ۳۵۵، ۴۰۲
 ۴۰۴، ۵۶۴، ۸۴۰، ۹۲۶
 حکیمی، محمد ۸۸۶
 حلاج، حسن ۳۵۹، ۳۸۱-۳۸۳، ۹۷۳، ۹۷۴
 حلاج (روزنامه) ۳۸۱-۳۸۳، ۹۷۳، ۱۰۸۲
 حلی ۵
 حمله ارتش به آذربایجان (مقاله) ۹۲۸
 حمیدی، علی ۱۸۴، ۱۸۷
 حمیدی، مهدی ۲۷۴، ۷۸۰
 حمیدی‌رویین‌تن، مرتضی ۶۶۵
 حیات اصفهان (روزنامه) ۳۸۴
 حیات داوودی، فتح‌الله ۳۸۵
 حیدریان، احمد ۸۰۳
 حیدری همدانی، جمشید ۹۲۳، ۹۲۴
- خ**
 خائنین را بشناسید (مقاله) ۱۳۶
 خاتم، محمد ۸۸۹
 خاکپور ۴۰۲
 خالصی، محمد (شیخ) ۸۷۶، ۸۷۷
 خالقی، روح‌الله ۳۷۶
 خاور (روزنامه) ۳۶۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۶۷۰، ۷۶۶
 خاور آزاد (روزنامه) ۳۸۶
 خاور زمین (روزنامه) ۳۸۷، ۱۰۸۶
 خاورنو (روزنامه) ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۹۱

- خلعتبری، جعفر ۸۰
 خلعتبری، عادل ۵۱، ۵۲، ۷۹-۸۳، ۸۶
 خلعتبری تنکابنی، عبدالله ۴۲۲
 خلیج ایران (روزنامه) ۳۹۶-۳۹۹
 خلیل پور ۱۲۶، ۱۹۶
 خلیلی ۶۷۹، ۶۸۰
 خلیلی (گروه‌بان) ۷۹۹
 خلیلی، حشمت ۴۸۱
 خلیلی، عباس ۱۷۱، ۱۷۴-۱۷۶، ۱۰۸۲
 خلیلی، عبدالحسین (مهندس) ۱۰۳۰، ۱۰۳۱، ۱۰۳۴
 خلیلی، محمدعلی ۱۰۴
 خلیلی، موسی ۵۹۶
 خلیلی، مهدی ۱۰۳۳
 خلیلی عراقی، سیداسماعیل ۱۵۲-۱۵۴، ۱۵۶
 خمسه (روزنامه) ۳۹۹
 خمین ۱۵۴
 خواجوی ۴۱۹
 خواجه نصیری، محمدحسین ۳۳۰
 خواجه نوری ۱۰۰۰
 خواجه نوری، ابراهیم ۹۹۰
 خواندنیها (مجله) ۱۴۹، ۲۰۸، ۴۰۰-۴۰۵
 خواندنیهای مصور (مجله) ۱۱۰
 خواندنیهای نو (روزنامه) ۴۰۵-۴۰۶
 خورشید (روزنامه) ۴۰۶
 خورشید ایران (روزنامه) ۳۸۵، ۴۰۷، ۴۱۰-۴۱۷، ۴۹۷، ۶۴۹، ۷۵۹، ۷۶۴، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۵
 ۸۸۵، ۹۱۲، ۹۱۹-۹۲۱، ۹۵۲، ۹۵۵، ۱۰۷۷، ۱۰۸۳
 خورشیدی ۸۲۲
 خوزستان ۱۰۳، ۴۲۲، ۴۷۱، ۵۷۹، ۶۷۰
- خوشبختی (خیابان) ۳۲۵
 خوشبین (دکتر) ۴۲
 خوش منش، محمدعلی ۳۹۱
 خوی ۳۹۱، ۵۹۹، ۶۰۰
 خیالهای خام و تحریرات شوم (مقاله) ۹۲۸
 خیام (خیابان) ۱۶۸
 خیرخواه، حسین ۹۳۰، ۹۳۳
 خیمه شب بازی (مقاله) ۷۴۱
- د
- داد (روزنامه) ۱۳۶، ۳۴۵، ۳۴۸، ۳۶۳، ۴۱۳، ۴۱۸
 ۴۱۹، ۴۲۱-۴۲۳، ۴۶۵، ۵۹۱، ۸۴۰، ۱۰۷۶
 ۱۰۸۶، ۱۰۷۷
 دادار (روزنامه) ۴۲۳، ۴۲۴
 دادخواه، نصیر ۵۳۱
 دادستان (روزنامه) ۴۲۴، ۴۲۵
 دادیار (روزنامه) ۱۰۸۴
 دارایی (روزنامه) ۴۲۵
 داریا (روزنامه) ۱۶، ۳۰۱، ۴۲۶-۴۳۴، ۷۱۴
 دامپزشکی (مجله) ۴۳۴، ۴۳۵
 دامغان ۷۱۲
 دانش (روزنامه) ۴۳۵-۴۳۷
 دانش، محمدعلی ۴۳۵-۴۳۷
 دانشپور ۶۷۳
 دانش (سالنامه) ۴۳۷، ۴۳۸
 دانش نیا ۶۱۵
 دانشور، احمد (دکتر) ۱۹۱، ۱۰۵۲
 دانشور (سرتیپ) ۱۰۲۱
 داور، حسین ۸۵۱
 داور (روزنامه) ۸۲۵، ۸۲۶
 داوودیان، سیداسماعیل ۵۸۸

- دبستانی، محمود ۲۹
 دبیران ۴۲، ۱۰۵، ۱۵۹، ۱۹۲، ۱۹۸، ۲۶۸، ۲۶۹،
 ۲۹۶، ۳۰۵، ۴۸۲، ۵۰۱، ۵۲۷، ۶۳۲، ۶۴۱،
 ۶۸۰، ۸۳۶، ۹۵۹، ۱۰۰۷، ۱۰۳۹، ۱۰۵۵
 دختر سرگردان کنار دریاچه (مقاله) ۸۲۸
 در پیشگاه ملت ایران سوگند یاد می‌کنیم که پیوسته
 مدافع سرسخت و مبارزه‌جوی او باشیم (مقاله)
 ۶۹۸
 درخشانفر ۳۵۸، ۱۰۲۳
 درخشش (روزنامه) ۴۳۹
 درخشش، محمد ۴۳۹، ۸۸۷
 درخشنده، سیدمرتضی ۱۰۴۲
 درفش (روزنامه) ۴۳۹، ۴۴۰
 درگاهی، محمد (سرتیپ) ۹۴۳
 دستاویز (روزنامه) ۱۱۵، ۴۴۰
 دست پاچه شدن صدیقیان کاشی (مقاله) ۵۱۶
 دستغیب، صدرالدین ۲۴۱
 دستور (روزنامه) ۴۴۱، ۴۴۲
 دشتی، خلیل ۳۸۵، ۸۰۲، ۸۰۳
 دشتی، علی ۲۸، ۸۱۱، ۸۳۶، ۹۱۲، ۱۱۰۰
 دعوت (روزنامه) ۴۴۲، ۴۴۳
 دفاع مردم (روزنامه) ۴۴۳، ۴۴۵
 دکتر مسعودخان (کوچه) ۲۵۳
 دلاور (روزنامه) ۴۴۵
 دلیر (روزنامه) ۴۴۶
 دلیران رضائیه (روزنامه) ۴۴۷-۴۴۹
 دماوند (روزنامه) ۱۲۱، ۳۴۵، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۴۹-
 ۴۵۱، ۴۵۳، ۴۵۴، ۹۱۹، ۹۸۷، ۹۸۸
 دموکرات ایران (روزنامه) ۳۵۱، ۳۹۳، ۴۵۵
 دنا (روزنامه) ۴۵۶
 دنیا (سالنامه) ۴۵۷
 دنیای اسلام (روزنامه) ۱۴۹، ۱۵۰، ۳۶۱، ۳۶۵،
 ۳۶۶، ۴۸۷، ۴۶۴، ۸۴۵، ۸۴۶
- دنیای امروزه (روزنامه) ۴۶۴-۴۶۷
 دنیای صنعت (روزنامه) ۴۶۷
 دنیای کار (روزنامه) ۴۶۸
 دنیای نو (روزنامه) ۴۶۸
 دوانی، محمدرحیم ۸۰۱
 دوست ایران (روزنامه) ۴۶۹
 دولت آبادی، حسام‌الدین ۱۲۱، ۶۵۰، ۸۳۶، ۸۹۲
 ۱۰۵۹، ۱۰۵۶
 دولت آبادی، بانو صدیقه ۵۱۲، ۵۱۳
 دولت چه می‌کند (مقاله) ۱۱۶
 دولتشاهی، جعفر ۷۷۵
 دولتشاهی (سرهنگ) ۹۹۹
 دهش، عباسقلی ۶۴۱، ۶۵۰، ۶۵۱
 دهقان، احمد ۱۴۰، ۳۴۳، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۸-۳۵۰،
 ۸۴۷، ۱۰۸۲، ۱۰۸۶
 دهقانان ایران (روزنامه) ۴۶۹
 دهقان شیرازی، عبدالعلی ۹۳۷
 دهلوی (سرهنگ) ۹۳۰، ۹۳۱
 دیانی، احمد ۲
 دیپلمات (روزنامه) ۴۷۰، ۸۴۴
 دیده‌بان (روزنامه) ۴۵۰
 دیکتاتوری در وزارت بهداری (مقاله) ۹۸۷
 دیلم (روزنامه) ۴۷۱
 دیلمقانیان (ابراهیم) ۷۹۸، ۷۹۹
 دیلمی عضدی، یحیی (دکتر) ۴۷۱
 دیلی نیوز (روزنامه) ۴۷۱
 دیهیم (روزنامه) ۴۷۲
- ذ**
 ذوالفقاری، محمد ۱۰۵۱
 ذوالنون، حبیب‌الله ۲۲
 ذوالقدر، محمدتقی ۸۰۸، ۸۴۰

- ر
- رزم آرا، خلیل ۸۶۰
- رسا (سرتیپ) ۲۱۹
- رسا (روزنامه) ۳۴۰
- رستاخیز ایران (روزنامه) ۱۰۸۴، ۴۹۱، ۴۹۰
- رستخیز (روزنامه) ۵۸
- رستگار (پاسیار) ۵
- رستگار، رضا (دکتر) ۷۵
- رسول اکرم (ص) ۴۰۱
- رشت ۱۷۵، ۱۷۹-۱۸۲، ۲۳۷، ۲۹۲، ۲۹۸، ۲۹۹
- ۳۶۲، ۴۲۴، ۴۶۱، ۴۸۹، ۵۵۳، ۵۵۴، ۶۰۹
- ۶۵۷، ۶۵۸، ۶۶۱-۶۶۳، ۶۸۹، ۷۱۶، ۷۳۸
- ۸۱۶، ۸۴۸، ۹۰۴، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۶۷، ۹۷۰
- ۹۸۰، ۹۸۷، ۱۰۶۹، ۱۰۸۴
- رشید عالی گیلانی ۳۹
- رضائیه (روزنامه) ۴۹۲-۴۹۵
- رضائیه (شهر) ۴۶۹، ۴۹۲-۴۹۵، ۶۱۵، ۶۱۶
- رضازاده، غلامحسین ۷۶۹
- رضازاده شفق، صادق ۲۰۲
- رضوانی، احمد ۵۷۱
- رضوی ۹۵۰
- رضوی، فخرالدین ۶۹۳
- رضوی قزوینی، سیدمرتضی ۴۷۷
- رعد امروز (روزنامه) ۴۱۹، ۴۹۵-۵۰۲، ۶۴۹
- ۶۷۸، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۳۶، ۸۹۲
- ۱۰۵۶، ۱۰۵۹
- رعدی آذرخشی، غلامعلی (دکتر) ۳۳۳
- رفسنجان ۸۴۹، ۸۵۲
- رفیعا، حسنعلی ۷۳۷
- رفیعی ۹۳۲
- رفیعی، محمدتقی ۱۰۶، ۱۰۷، ۳۳۸، ۱۰۸۹
- رفیعی (یاور) ۷۷۵
- رکنی (سرتیپ) ۳۱۵
- راد (روزنامه) ۴۷۳
- رادپور، هوشنگ ۶۷۹
- رادسر (سریاس) ۵، ۳۲، ۵۴۰، ۱۰۰۵
- رادفر (دکتر) ۵۴۱
- رادمنش، رضا (دکتر) ۹۴۰، ۱۰۵۹
- راز (روزنامه) ۴۷۳
- رازانی، ابوتراب ۴۷۳
- رازانی، حسین ۸۸۸-۸۹۰
- رازانی، محمدحسین ۶۹۶
- رازی همدانی، عبدالله ۵۳-۵۶
- راستگو (روزنامه) ۴۷۴
- راستی (روزنامه) ۴۷۴، ۴۷۵، ۹۲۷، ۹۲۹
- رامسر ۲۰۵
- راوندی، سیدمرتضی ۷۷
- راه آزادی (روزنامه) ۳۹۰، ۴۷۶، ۸۶۰
- راه پیروزی (روزنامه) ۴۷۶
- راهجرد ۸۷۷
- راه راست (روزنامه) ۴۷۷
- راه نجات (روزنامه) ۴۷۷، ۴۷۸، ۵۰۳، ۸۹۲
- راهنما (روزنامه) ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۲
- راهنمای زندگی (روزنامه) ۸۰، ۴۸۳-۴۸۵
- راهنمای ملت (روزنامه) ۴۸۶
- راه نوین (مجله) ۹۱۷
- ریبعی، رضوان ۶۷۹، ۶۸۰
- رجالی (سرگرد) ۱۰۹۶
- رحیمی، اصغر ۱۰۱۶
- رحیمی، سیداسماعیل ۵۸۵
- رحیمیان، غلامحسین ۴۲۹، ۸۴۰
- رزم (روزنامه) ۶۰، ۳۴۵، ۴۵۰، ۴۸۷-۴۸۹، ۴۹۸
- ۷۸۱، ۷۸۳، ۹۱۸-۹۲۱، ۹۴۰، ۱۰۸۳
- رزم آرا، حمید ۸۱۹

- رگبار (روزنامه) ۳۶۳، ۵۰۲، ۵۰۳
 رناسی، عباسعلی ۴۶۳
 رنجبر (روزنامه) ۵۰۳
 روتر [رویتر] (روزنامه) ۱۷۲
 روح القدس (روزنامه) ۵۰۴، ۵۰۵
 روحی، عطاالله ۱۰۸۹
 رودسر ۶۸۶
 روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ۵۰۵، ۵۰۶
 روزی که مثبت آهنین ما به کار افتد (اعلامیه) ۳۸۹
 روستا، رضا ۱۷۵
 روستا (روزنامه) ۵۰۶، ۵۰۷
 روستایان، احمد ۲۰۹، ۴۴۷، ۶۳۷
 روشن، ابراهیم ۹۲۱
 روشن (روزنامه) ۵۰۷، ۵۰۸
 روشندل ۴۴۴
 روشندل، محمدکاظم ۸۴۰
 روشن ضمیر ۵۴۲
 روین تن نژاد، مجید ۶۶۵، ۶۶۶
 رهبر (روزنامه) ۱۷، ۶۰، ۱۲۱، ۱۳۶، ۲۲۰، ۳۴۵
 ۴۱۳، ۴۵۰، ۴۹۶، ۵۲۷، ۶۷۲، ۷۵۹، ۷۶۴
 ۸۱۵، ۸۹۲، ۹۱۸-۹۳۰، ۹۳۲، ۹۳۳، ۱۰۵۹
 ۱۰۷۷، ۱۰۸۳
 رهبر جوانان (روزنامه) ۵۰۹
 رهبر خلق (روزنامه) ۵۱۰
 رهبر کسروی، مهدی ۵۵۴
 رهبر یزد (روزنامه) ۵۱۰
 رهسپار، منوچهر ۱۰۶۱
 رهنما ۹۵۵
 رهنما (روزنامه) ۴۵۰، ۵۱۱
 رهنما، زین العابدین ۱۹۹-۲۰۱، ۱۱۰۰
 رهنما، عبدالله ۵۷۹
 رهنما، غلامحسین ۱۰۹۲
 رهنما، محسن (دکتر) ۳۰۶
 رهنما، محمدرضا ۶۰۱-۶۰۵
 رهنما، مهدی ۵۱۱
 ریاحی ۷۶۴
 ریاضی، علی (سرلشکر) ۴۷۵، ۸۴۰، ۱۰۹۳
 ریاضیات (مجله) ۳۳۱
ز
 زابل ۵۲۷، ۵۲۹
 زاهد ۹۷۸
 زاهدی، ابراهیم (دکتر) ۷۰۳
 زاهدی، اسدالله (دکتر) ۱۶۲
 زاهدی، عباس ۴۶۷
 زاهدی، فضل الله (سرلشکر) ۱۱۳، ۱۱۴، ۶۸۳
 زبان (مجله) ۱۶۳، ۵۱۲
 زبان زنان (مجله) ۵۱۲، ۵۱۳
 زبان ملت (روزنامه) ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۶، ۵۲۱، ۵۲۲
 زبده (مجله) ۵۲۲
 زربخش، علی ۲۷۴
 زرین قلم، علی ۷۲، ۷۳، ۳۳۸
 زرین نعل (خیابان) ۶۴
 زرین نگار ۹۵۵
 زعیمی، حسین ۷۶۵-۷۶۷
 زمان (روزنامه) ۲۶۰
 زنان (روزنامه) ۵۲۵
 زنجان ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۲۱
 زند ۱۰۲۲
 زند، ابراهیم ۱۰۹۲
 زند (خیابان) ۳۸۶
 زندپور، ایرج ۴۵۶
 زندپور، حسنعلی ۸۲۱، ۸۲۲
 زندگی (روزنامه) ۱۶۳، ۵۲۵-۵۲۷، ۵۲۹، ۵۳۰، ۹۲۹

سالاری، احمد (دکتر) ۶۶۵، ۶۶۶

سالنامه آریان ۱۹-۲۷

سالنامه دانش ۴۳۷، ۴۳۸

سالنامه دبیرستان رشديه ۵۳۳

سالنامه عالم ۶۸۶، ۶۸۸، ۶۸۹

سالنامه کشور ایران ۷۶۹

سالور، فرود ۳۵۶

سامان (مجله) ۵۳۳

ساوه ۴۱۹، ۶۷۷، ۶۷۸

سبحانی، ابوالحسن ۱۲۴

سبزوار ۱۹۰

سپر بلا (روزنامه) ۵۵۱

سپنتا (روزنامه) ۵۴۲، ۵۵۲، ۸۹۲

سپنتا، عبدالحسین ۱۲۱

سپه (خیابان) ۴۸۸

سپهبدی مبصر، امرالله ۱۰

سپهر، ابراهیم ۶۳۸

سپهر (لسان الملک) ۳۷۵

سپهری، امیر ۳۱۲

سپهری، سهراب ۸۱۴

سپیدرود (روزنامه) ۵۲۷، ۵۵۳-۵۵۵

سپیده (روزنامه) ۵۵۶

سپیده‌دم (روزنامه) ۵۵۷

ستارخان ۳۹۰

ستاره (روزنامه) ۲۹، ۳۲، ۳۳، ۶۰، ۱۳۶، ۱۵۴،

۱۶۲، ۱۹۰، ۲۰۷، ۲۴۸، ۲۵۶، ۳۰۱، ۳۴۵ -

۳۴۸، ۳۶۳، ۳۹۳، ۴۱۱، ۴۱۳، ۴۱۸، ۴۱۹،

۴۵۰، ۴۶۵، ۵۳۴-۵۳۸، ۵۴۰-۵۴۲، ۶۲۲،

۶۷۰، ۶۷۸، ۷۶۶، ۷۸۱، ۷۸۳، ۸۳۶، ۸۹۳،

۹۰۲، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۹، ۹۵۲، ۱۰۵۹، ۱۰۷۳،

۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۶

ستاره آذربایجان (روزنامه) ۵۴۴-۵۴۷

زندگی بدون آزادی به یک پول سیاه ارزش ندارد

(مقاله) ۷۴۳

زندیه، نصرالله ۱۰۴۳

زنگ خطابه (مقاله) ۱۰۶۸، ۱۰۶۹

زنوز ۹۷۷

زیرکزاده، حسن (مهندس) ۵۴۱

زینالپور، حسین ۲۰۸-۲۱۲

ژ

ژاله (خیابان) ۴۰۹، ۹۲۸، ۱۰۶۳، ۱۰۶۴

ژاندارمری (مجله) ۵۳۱

ژورنال دو تهران ۱۴۴، ۱۴۵، ۵۳۱، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷،

۱۰۸۶

س

ساجدی ۳۶۴

سارانی، حسین ۵۲۸

ساری ۸۱۵، ۸۵۶، ۸۶۱، ۸۶۲

سازش (روزنامه) ۵۳۲

سازمان (روزنامه) ۵۳۲

سازمان اسناد ملی ایران ۴، ۱۲۷، ۱۷۳، ۲۸۳، ۳۴۰،

۸۴۳، ۸۴۵، ۸۵۰، ۸۵۱، ۸۸۶

سازمان جانشینان مین ۱۰۲۱

سازمان مقاومت ملی ۸۴۴

سازمان ملل متحد ۳۱۱

ساسان، رحیم ۸۴۰

ساعده مراغه‌ای، محمد ۲۴، ۱۵۹، ۲۷۹، ۵۴۵، ۹۹۵،

۱۰۳۲، ۱۰۵۲، ۱۰۹۲

ساعدی ۳۷۷

ساعی، محمد ۶۹۸، ۱۰۰۲

ساعی، مهدی ۶۹۵

سالار سعید ۸۴۰

- ستاره ایران (روزنامه) ۵۴۸، ۵۴۷، ۵۳۹
 ستاره خوزستان (روزنامه) ۵۵۰، ۵۴۹
 ستاره شرق (روزنامه) ۱۰۶۹
 ستاره غرب (روزنامه) ۸۱۱، ۸۱۰، ۵۵۰
 سجادی، محمد ۱۱۰۱، ۱۱۰۰، ۱۰۹۱، ۱۰۲۵
 سحر (روزنامه) ۵۵۷
 سخن (مجله) ۵۵۸
 سردار سعید (کوچه) ۵۷
 سراب ۱۰۸۴
 سرابندی ۹۷، ۵۶۲، ۵۶۴
 سرابندی، پردل خان ۵۲۸
 سراج ۷۴۴
 سراجی ۸۲۲
 سرباز (روزنامه) ۵۵۸
 سرتیپ پور، جهانگیر ۵۵۴
 سرشار، محمود ۲۲۳، ۳۰۴، ۳۰۵
 سرکشیک‌زاده، سید کاظم ۹۹
 سرگذشت (روزنامه) ۹۲۷، ۵۵۹
 سرگردنه (مقاله) ۹۰۸، ۹۰۹
 سرلت (کوچه) ۱۴۳
 سرلشکر زاهدی خائن است (مقاله) ۶۸۳
 سرمد، سید محمد صادق ۶۳۰-۶۳۲
 سرنوشت (روزنامه) ۵۶۰
 سرو، تقی ۸۲۸، ۸۲۹
 سروری، محمد ۲۵۸
 سروش (روزنامه) ۲۶۱، ۵۶۱-۵۶۵، ۸۴۰
 سزاوار، عمادالدین ۹۱۱، ۹۱۲، ۹۱۵
 سطوتی (سرتیپ) ۸۸۵
 سعادت، سیدرضا ۴۵۷
 سعادت بشر (روزنامه) ۳۸۵، ۵۶۵، ۵۶۶، ۹۷۳
 ۱۰۷۳-۱۰۷۶-۱۰۷۸
 سعادت سرمدی، سیدمهدی ۵۳۲
 سعادت غرب (روزنامه) ۵۶۷-۵۶۹
 سعادت ملی (روزنامه) ۵۶۹
 سعدی شیرازی ۸۲۷
 سعید، عباس ۶۳۸
 سعیدی ۹۶۳
 سعیدی (استوار) ۴۸۹
 سعیدی، محمد ۹۱۶
 سفیری ۴۳۲
 سقازاده ۱۰۷۶
 سقز ۲۱۹، ۷۶۰، ۷۶۱
 سلامی، بانو شوکت ۱۰۲۲
 سلحشور (روزنامه) ۵۷۰
 سلحشوران غرب (روزنامه) ۵۷۰
 سلطانپور، تراب ۱۰۴، ۱۰۵
 سلطان‌مراد، عبدالله ۶۵۴
 سلطانی ۴۷۰
 سلطانی، سید علی ۴۷۳
 سلیمان میرزا ۸۵۸
 سلیمی، احمد ۷۸۸
 سلیمی، امیر ۱۰۴۱
 سلیمی، باقر ۸۱۱
 سلیمی، علی اکبر ۷۰۵، ۸۱۴، ۸۲۶
 سمائی، عباس ۱۰۵۶
 سمیرم ۴۷۰
 سمعی، سعید ۹۹۴
 سنجابی، کریم (دکتر) ۵۴۱
 سنگ، اسماعیل (دکتر) ۳۹۵
 سوریه ۱۹۹
 سوگند (مجله) ۵۷۱
 سوم اسفند (خیابان) ۳۶۸، ۸۴۳
 سهند (روزنامه) ۵۷۱-۵۷۴
 سهی، ابوالقاسم ۵۵۱

سید امامی، احمد ۳۳۳	سهیل (روزنامه) ۵۷۴
سید حسنی، سید محمد علی ۲۳۳	سهیلی (سرتیپ) ۸۵۱
سید مصطفوی، سید مهدی ۷۲۵، ۷۲۸، ۷۲۹، ۷۳۲، ۷۳۳	سهیلی (سر هنگ) ۳۵۷، ۸۷۲
سید ناصرالدین (خیابان) ۱۶۸	سهیلی، علی ۱۹، ۲۰، ۲۵، ۲۷، ۶۵، ۱۳۶، ۱۳۹، ۳۸۱، ۴۸۵، ۵۴۰، ۵۴۴، ۵۵۴، ۵۶۶، ۶۶۸، ۷۸۰
سیستان ۵۲۷-۵۲۹	سیاح، حمید ۳۴۵، ۹۰۸، ۱۰۹۲
سیف، عبدالله ۱۱۶، ۳۸۸، ۴۳۱، ۴۳۸، ۶۰۵، ۶۴۱	سیاست (روزنامه) ۳۳۴، ۳۳۹، ۵۷۵، ۵۷۶، ۸۵۸
سیف آزاد، عبدالرحمن ۲۰۲-۲۰۵	سیاست امروز (روزنامه) ۵۷۶
سیف پور فاطمی، نصرالله ۲۲۸، ۳۶۹، ۶۵۰، ۸۳۶	سیاست شرق (روزنامه) ۵۷۷، ۵۷۸، ۵۸۰
سیلاب (روزنامه) ۵۸۱	سیاست ما (روزنامه) ۵۸۱
سیمرغ (تهران) ۵۸۲، ۵۸۳	سیاسی، علی اکبر (دکتر) ۲، ۱۰، ۲۳، ۳۴، ۴۵، ۵۱، ۶۰، ۷۵، ۹۹-۱۰۱، ۱۰۴، ۱۰۸، ۱۱۵، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۷، ۱۳۳، ۱۳۵، ۱۴۶، ۱۵۴، ۱۵۷، ۱۶۷
سیمرغ (رضائیه) ۵۸۲	سینا (دکتر) ۸۷۳
سینا (دکتر) ۸۷۳	سؤال از استناداری اهواز (مقاله) ۵۸۰
شاپور (خیابان) ۲۷۵	
شادلو، اردشیر ۹۲۹، ۹۳۰	
شاملو، محسن ۵۴۲	
شاه (خیابان) ۱۷۰	
شاه آباد (خیابان) ۳۲۸، ۳۵۷، ۳۸۰، ۷۱۰، ۸۳۶	
شاه آبادی، محمد صادق ۶۹۷-۶۹۹	
شاه بختی (سپهبد) ۲۱۹، ۷۹۸	
شاهپور (خیابان) ۳۳۵، ۳۳۶، ۷۲۲، ۸۴۳	
شاهد (روزنامه) ۵۸۵	
شاهرخ ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۰، ۱۴۱	
شاهرخ افشار، حسینقلی ۷۵۹	
شاهرخی، محمد ۷۴۷	
شاهرود ۹۰، ۸۴۷	
	سیاکو ۷۶
	سیدالعراقین ۱۱۰۰

- شاهرودی، باقر ۲۹
 شاهنده، عباس ۱۰۸۶ ۸۱۹، ۷۰۹، ۷۰۷، ۴۶۵
 شاهی ۵۱۴، ۵۰۹، ۴۹۶
 شاهین (روزنامه) ۵، ۵۷۱-۵۷۴، ۵۸۵
 شایگان، سیدعلی ۸۷۶ ۸۲۸ ۸۱۱، ۷۶۰، ۷۴۸
 ۱۰۹۴
 شایورد، رضا ۴۷۱
 شهابنگ (روزنامه) ۵۸۷، ۵۸۶
 شبستری، علی ۵۴۵
 شبستری، محمدعلی ۱۷۴، ۱۷۵
 شبل الحکما، عبدالکریم ۲۴۴، ۲۴۵
 شبنم (مجله) ۵۸۷
 شجره (سروان) ۴۳۱
 شرف (روزنامه) ۵۸۸
 شرق بیدار (مجله) ۵۸۸
 شرق میانه (روزنامه) ۵۸۹
 شرقی، فضل‌الله ۱۱۵، ۲۷۰، ۲۷۲، ۲۷۳
 شروقی، علی‌اکبر ۵۱۰
 شروین، محمود (دکتر) ۸۸۸
 شریعت‌زاده، احمد ۴۹۶، ۸۴۰
 شریعتمداری، سیدکاظم ۲۸۲
 شریعتی، محمدتقی ۳۶۵
 شریف‌پور ۵۸۳
 شریفی ۱۰۸۴
 شریفی، عباس (مهندس) ۷۷۱
 شریفی امینا، اکبر ۱۸۴، ۱۸۷
 شعله‌ور (روزنامه) ۵۸۹، ۵۹۰
 شفایی (سرلشکر) ۱۶۲
 شفق (روزنامه - تبریز) ۵۹۳، ۵۹۴
 شفق (روزنامه - تهران) ۵۹۱-۵۹۳، ۶۷۰
 شفق سرخ (روزنامه) ۸۱۱
 شفیع، ابوالحسن ۱۷۵
 شکرایی ۱۵۱
 شکسته قهرمان، مرتضی ۴۰۶
 شکور، محمدصادق ۱۰۲۴
 شکوفه (روزنامه) ۵۹۴
 شکوه ۱۶۳
 شکوه، حسین ۸۶ ۱۳۲، ۴۰۲، ۸۵۰، ۹۷۱
 شکیبا، جواد ۵۰۴
 شکیبی ۷۸۵-۷۸۰
 شمال (روزنامه) ۵۹۴
 شمس، اسماعیل ۵
 شمس‌المعالی معرفت، رضا ۶۶۰
 شمس ایران (روزنامه) ۴۴۴
 شمس داوری، سیدهاشم ۳۹۲
 شمس‌زاده، میرزاآقا ۴۴۴
 شمسی، حسن ۱۰۶
 شمشیر امروز (روزنامه) ۵۹۵-۵۹۷
 شمع (روزنامه) ۵۹۷
 شمع‌زاده، محمد ۸۹۳
 شمیم ۱۰۹۶
 شمیم، علی‌اصغر ۱۹۱، ۵۰۲، ۵۰۳
 شناسنامه مطبوعات ایران (کتاب) ۳۴۰
 شنی (خیابان) ۲۴۷
 شوارتسکف (کلنل) ۷۱۴
 شوخی (روزنامه) ۵۹۸
 شورای اتحادیه‌های کارگران اصفهان ۳۴۵
 شورای متحده مرکزی ۹۲۷
 شورای متحده مرکزی - اتحادیه کارگران و
 زحمتکشان ایران ۱۷۴
 شورای مرکزی اتحادیه کارگران ایران ۶۰
 شورای مرکزی اتحادیه‌های کارگران، پیشه‌وران،
 دهقانان اصفهان ۱۴۳
 شورش (روزنامه) ۵۹۸

- شوروی، روسیه ۳۶، ۳۸، ۴۹-۵۱، ۲۷۵، ۲۷۶،
 ۴۲۱، ۴۶۹، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۱، ۵۷۷، ۶۰۸، ۶۴۱
 - ۶۴۶، ۶۴۹، ۶۵۰، ۶۵۲، ۶۸۷، ۶۸۸، ۶۹۸
 ۷۱۷، ۸۳۲، ۸۶۹
- شوریده (روزنامه) ۵۹۹
 شوقیان، علی اکبر ۲۶۳
 شوکت (سرتیپ) ۸۷۵
 شوکتی (مدرسه) ۱۶۴
 شهاب ایران (روزنامه) ۶۰۰
 شهاب پور، عطاءالله ۱۰۲۴
 شهابی طبری، محمد (دکتر) ۹۶
 شهمت (روزنامه) ۶۰۱-۶۰۵
 شهباز (روزنامه) ۶۰۶-۶۰۸
 شهبنده ۵۱۴
 شه دوست، عبدالله ۱۰۸۹
 شهرتیس (سرهنک) ۱۱، ۱۶۱، ۲۲۱، ۴۴۳، ۴۹۸،
 ۵۸۷، ۶۰۹، ۶۱۳، ۸۳۸، ۹۶۴، ۱۰۰۳
 شهر آشوب (روزنامه) ۶۰۸، ۶۰۹
 شهران ۱۴۹
 شهربانی دموکراسی از شاهپور علیرضا دفاع می کند
 (مقاله) ۴۳۸
 شهرداری ۲۰، ۲۳، ۲۶، ۲۷
 شهرضا ۳۴۶، ۹۲۱، ۱۰۱۸
 شهر فرنگ (روزنامه) ۶۰۹، ۶۱۰
 شهروان، نصرالله ۸۷
 شهریار (روزنامه) ۳۴۸، ۶۱۰-۶۱۲
 شهریر (روزنامه) ۶۱۲
 شهریور (روزنامه) ۶۱۳
 شهریور محصلین (مقاله) ۱۰۲۴
 شهبوار ۹۷۶، ۹۸۰، ۱۰۴۸
 شهیدزاده گودرزی، علی ۱۸۸، ۱۰۸۶
 شیانی، کاظم (سرتیپ) ۱۰، ۱۶، ۵۲، ۴۲۹، ۴۵۴،
 ۵۵۹، ۶۶۹، ۹۲۲، ۱۰۰۲، ۱۰۰۳، ۱۰۱۱، ۱۰۱۲
- شیخ ۵۴۱، ۵۵۴، ۶۲۵
 شیخ الاسلام ۴۰۱
 شیخ شهاب الدین ۱۰۲۹
 شیده (روزنامه) ۶۱۴
 شیراز ۹۶، ۹۷، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۷، ۱۷۶-۱۷۸،
 ۲۵۴-۲۵۸، ۲۷۰-۲۷۲، ۲۷۴، ۲۸۹، ۲۹۰،
 ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۶۴، ۳۶۹-۳۷۳،
 ۳۸۶، ۴۰۹، ۴۱۴، ۴۴۱، ۴۵۶، ۴۶۰، ۴۶۳، ۵۶۱
 - ۵۶۵، ۵۸۳، ۷۱۱، ۷۱۲، ۸۰۵، ۸۰۸، ۸۰۹
 ۸۲۹، ۸۳۹-۸۴۲، ۸۴۸، ۸۸۷
 شیرازی ۱۰۸۹
 شیرخانی، عبدالله ۳۱۱
 شیروانی ۲۸، ۱۳۸، ۸۹۱، ۸۹۲، ۸۹۵، ۱۰۸۶
 شیروانی، محمدعلی ۱۰۵۶
 شیشه، علی اکبر ۳۹۹
 شیم شه (روزنامه) ۶۱۴، ۶۱۸
 شیوه (روزنامه) ۶۲۰، ۶۲۱
- ص**
- صابر، بیوک ۳۴۲
 صابری ۱۰۵۹
 صادقی ۹۲۶
 صادقی، ابوالحسن ۱۰۹۴
 صارمی، عباس ۳۲۶
 صاعدی، جعفر ۸۷۰
 صالح، اللهیار ۵۰۰، ۵۶۴، ۸۴۰
 صبا (روزنامه) ۱۲۱، ۳۶۲، ۳۶۴، ۴۵۰، ۴۶۲، ۶۲۲،
 ۶۲۳، ۶۷۰، ۷۸۳
 صباحی زاده ۸۵۷، ۸۵۸
 صبح (روزنامه) ۶۲۶
 صبح امید (روزنامه) ۶۲۴
 صبح خندان (روزنامه) ۶۲۴
 صبی، موسی ۵۵۹

- صحافی، عبدالحسن ۱۲۴
 صحت، حسین ۱۲۱
 صحی اصفهان (روزنامه) ۶۲۵
 صدارت، علی ۵۹۴
 صدای آذربایجان (روزنامه) ۶
 صدای اسلام (روزنامه) ۶۲۶، ۶۲۵
 صدای اصفهان (روزنامه) ۶۲۷-۶۲۹
 صدای ایران (روزنامه) ۲۹، ۶۶، ۳۴۵، ۴۱۹، ۴۵۰
 ۴۹۱، ۶۲۹-۶۳۲، ۷۵۴، ۸۰۵، ۸۰۶، ۸۹۲
 ۹۲۰، ۹۵۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۳
 صدای تهران (روزنامه) ۶۳۳
 صدای رضائیه (روزنامه) ۶۳۳-۶۳۸
 صدای شیشه (مقاله) ۸۳۰
 صدای کرمان (روزنامه) ۶۳۸
 صدای مردم (روزنامه) ۶۳۹
 صدای وطن (روزنامه) ۴۹۱، ۶۴۰-۶۵۴
 صدر، حسن ۷۴۰، ۷۴۳-۷۴۵
 صدر، محسن (صدرا لاشراف) ۹۸، ۲۳۷، ۵۰۰
 ۵۹۵، ۷۰۱، ۱۰۳۲، ۱۰۸۹
 صدر (مهندس) ۴۴۴
 صدرالدینی ۱۲۴
 صدر المتألهین ۷۲۱
 صدراپی اشکوری (واعظ) ۲۹۲، ۸۴۸
 صدرزاده ۷۲۹-۷۳۰
 صدرزاده، مهدی ۲۵۸
 صدری ۱۰۸۳
 صدیق، پرویز (دکتر) ۵۴۱، ۶۵۷
 صدیق، عیسی (دکتر، صدیق اعلم) ۶، ۶۶، ۷۵، ۹۱،
 ۹۶، ۱۰۶، ۱۲۳، ۱۶۷، ۱۸۲، ۱۹۲، ۲۲۶، ۲۳۱-
 ۲۳۳، ۲۴۱، ۲۷۵، ۳۰۲، ۳۰۸، ۳۳۳، ۳۴۶،
 ۳۶۰، ۳۷۴، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۷۳، ۴۹۰، ۵۰۸،
 ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۲۵، ۵۶۹، ۵۹۸، ۶۰۰، ۶۰۹
- ۶۱۲، ۶۱۳، ۶۲۵، ۶۳۳، ۶۴۰، ۶۴۸، ۶۵۷
 ۶۸۶، ۷۹۵، ۸۰۸، ۸۲۴، ۸۶۶، ۸۶۷، ۸۸۲
 ۹۳۷، ۱۰۳۶، ۱۰۴۰، ۱۰۴۸، ۱۰۵۰، ۱۰۶۰،
 ۱۰۶۶، ۱۰۹۲
 صدیقی ۲، ۵۲، ۲۵۸، ۲۹۰، ۵۵۱، ۵۶۲، ۶۲۴، ۸۵۷
 ۹۲۰، ۹۳۵، ۱۰۳۳
 صدیقیان ۵۱۳، ۵۱۶، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۱
 صراف، محمود ۵۸۱
 صفا (روزنامه) ۶۵۵
 صفاری، احمد ۱۰۸۹
 صفاری، رحیم ۱۸۲، ۸۴۸
 صفاری، محمدعلی (سرتیپ) ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۷۶،
 ۲۹۴، ۴۹۱، ۵۲۱، ۶۹۹، ۷۰۰، ۷۹۹، ۸۱۹، ۸۹۴
 صفای شهیرزادی، ذبیح‌الله ۵۵۸، ۵۸۶
 صفایی حائری، عبدالصاحب ۶۵۵
 صفاء السلطنه، علی ۹۰۱
 صفری، علی ۱۹۳، ۱۹۴
 صفوی، حسن (دکتر) ۴۹۷
 صفوی، شکرالله ۱۳۶، ۳۸۵، ۷۷۲، ۸۰۲، ۸۰۳
 صفوی راد، سیدمصطفی ۷۰۴
 صفی‌پور، علی‌اکبر ۹۹۱
 صفی‌یاری ۳۵۷، ۸۷۲
 صلاح ایران (روزنامه) ۶۵۵
 صلاحی، خلیل ۳۶۵، ۸۰۵
 صلح جهان (روزنامه) ۶۵۶
 صمدی، محمود ۹۴۲
 صمصام ۶۲۳
 صمصام‌نیا، رضا ۷۴۹
 صنایع آلمان و شرق (مجله) ۲۰۲
 صنعت (مجله) ۶۵۶
 صنیعی، حشمت ۷۴۴، ۸۴۴
 صور (روزنامه) ۶۵۷

- صورت (روزنامه) ۶۵۷، ۶۵۸
 صورت زشت (روزنامه) ۶۵۸
 صورتگر، لطفعلی (دکتر) ۲۱۳
 صهبا ۳۰۱
 صیحه آسمانی (روزنامه) ۶۵۹، ۱۰۷۸

ض

- ضرابی (سرتیب - سرلشکر) ۱۶۱، ۱۷۵، ۲۸۶، ۳۸۸، ۳۹۱، ۶۵۸، ۷۷۰، ۸۴۱، ۸۵۱، ۸۵۲
 ۹۵۲، ۹۶۶، ۹۸۰، ۱۰۶۲
 ضرغام فر، تقی ۳۷۸، ۳۷۹
 ضیاء میرزا آقا (ضیاءالاطباء) ۲۸، ۱۰۸۹
 ضیاءپور، حسین ۹۹۲
 طافاؤوسیان، یوسف ۸۱۷، ۸۱۸
 طالبی ۱۲۴
 طاهری ۵۲۸
 طاهری، اسماعیل ۹۴۲
 طاهری، سیدمحمد ۳۲۹
 طاهری، شیخ هادی (دکتر) ۶۴۹، ۱۰۸۹
 طباطبایی، سیدضیاءالدین ۲۹، ۶۰، ۱۳۶، ۱۷۵، ۳۸۱، ۳۹۰، ۴۹۸، ۶۴۹، ۷۹۹، ۹۱۲، ۹۴۱
 ۹۶۳، ۱۰۵۳، ۱۰۵۶، ۱۰۵۹
 طباطبایی، سیدمحمد ۳۲۴
 طباطبایی، سید محمدصادق ۲۸۰، ۴۲۸، ۴۹۹
 ۶۳۲، ۶۷۷، ۸۳۵، ۸۳۹، ۱۰۰۷، ۱۰۰۹، ۱۰۵۷
 ۱۰۵۸، ۱۰۸۴، ۱۰۸۷
 طباطبایی، سید محمود ۷۷۳، ۹۷۹
 طباطبایی، مصطفی ۹۹۵
 طباطبایی، ناصر ۵۱۸
 طباطبایی دیبا، اسدالله ۱۲۱

ط

- ظفر (روزنامه) ۱۷، ۲۴۱، ۴۵۰، ۴۶۵، ۶۷۶-۶۸۵، ۸۶۱، ۹۲۶، ۹۲۷
 ظفر دروغ نوشته است (اعلامیه) ۶۷۹

ظ

ع

- عالم (روزنامه) ۶۸۶
 عالم (سالنامه) ۶۸۶
 عامری، جواد ۱۰۷۲
 عامری، حسن ۶۴
 عامری، علی محمد ۶۳
 عباسی ۹۷۱
 عباسی (کوچه) ۲۴۰، ۳۳۱
 عباسی، افضل ۸۹۳
 عبده، جلال (دکتر) ۸۳۶

- عثمان ۴۰۳
 عدالت (حزب) ۵۴۰
 عدالت ایران (روزنامه) ۶۹۰
 عدالت پور ۸۲۲
 عدالت (روزنامه) ۸۰۰
 عدل ۲۸۳
 عدل، مصطفی ۶۳، ۶۹، ۱۰۶، ۱۲۰، ۱۲۷، ۲۱۶، ۳۴۳، ۳۶۹، ۴۰۹، ۴۱۴، ۴۳۶، ۶۵۹، ۶۹۲، ۶۹۵، ۶۹۶، ۷۱۱، ۸۲۶، ۸۵۳، ۹۰۹، ۱۰۹۲
 عدنانی، سیدحسن ۹۸۵، ۹۸۶
 عراق ۱۵۵، ۱۵۶، ۴۲۲
 عرب، حسن ۱۷۴
 عرب زاده ۳۱۹
 عرب نژاد (سرهننگ) ۴۳۱
 عرفان، احمد ۱۰۲، ۶۹۰
 عرفان (روزنامه) ۱۰۲، ۱۰۹، ۱۱۰، ۵۴۲، ۶۹۰، ۶۹۱، ۸۹۲
 عروة الوثقی (روزنامه) ۱۷۲
 عزت پور، عبدالله ۴۵، ۴۷، ۴۸
 عزیزی، اصغر ۱۰۸۹
 عزیزی، غلامرضا ۱۲۳
 عزیزی، محمود ۱۰۸۹
 عسگری رانکوهی ۱۸۲
 عصار، عماد ۶۲، ۱۰۶۶، ۱۰۶۸
 عصر آزادی (روزنامه) ۶۹۲
 عصر اقتصاد (روزنامه) ۶۹۲
 عصر امید (روزنامه) ۶۹۳، ۶۹۴
 عصر انقلاب (روزنامه) ۶۹۴
 عصر تمدن (روزنامه) ۶۹۵
 عطارزاده ۶۰۸
 عظمت اسلام (روزنامه) ۶۹۶
 عظیمی ۳۵۷
 عظیمی، محمدعلی ۳۰۸-۳۰۹، ۸۴۰
 عقیقی، عبدالله ۵۶۱، ۵۶۳، ۵۶۴
 عقاب (روزنامه) ۶۹۶، ۶۹۷
 عقیده (روزنامه) ۶۹۷-۷۰۰
 علامه ۷۶۲، ۷۶۴
 علامیر ۸۹۸
 علایی، اصغر ۳۱۵
 علایی، اکبر ۳۱۵
 علایی، پروین ۳۱۵
 علایی (خیابان) ۲۴۹، ۲۷۵
 علایی، علی ۳۱۳-۳۱۵، ۴۴۴
 علاءالدینی طالقانی، سیدتقی ۷۰۵
 علم آموز، محمد ۱۳۴
 علمی و ادبی (مجله) ۷۰۱
 علوی، احمد (مهندس) ۶۹۰
 علوی، سیدکاظم ۶۷۰
 علوی نائینی، سیدعبدالعلی (دکتر) ۸۲۳، ۸۲۴
 علی آبادی، تقی ۳۵۵
 علی بابا (روزنامه) ۷۰۱، ۷۰۲
 علی رضا آباد ۳۵۷
 علیزاده ۲۲۳
 علیزاده، حسن ۱۰۸۳
 علیم مروستی، غلامحسین ۲۴۵
 عمادزاده، حسین ۳۹۳
 عمادزاده کریکندی ۲۹۵
 عمادی ۶۱۷
 عمادی، حبیب (مهندس) ۶۳۸
 عمادی (یاور) ۶۴۹
 عمر ۴۰۳
 عملیات مرتجعانه (گزارش خبری) ۹۲۲
 عمیدی (سرتیپ) ۶۰۶، ۶۶۸، ۷۴۱، ۹۱۸، ۹۷۶، ۱۰۰۷، ۱۰۳۱

فاطمی (عمادالسلطنه) ۱۱۳، ۱۱۴
 فاطمی، مجتبی ۶۵-۶۷
 فاطمی (سیف پور)، نصرت الله ۸۳۶
 فال اسیری، سید حسام الدین ۱۱۳
 فانوس (روزنامه) ۷۰۴
 فتاحی، فتح الدین ۴۴۹
 فتوحی، موسی ۱۰۸۹
 فخرایی، ابراهیم ۷۱۳
 فخرایی، سید محمد علی ۱۹۷
 فخرایی، علی ۲۳۳
 فخرایی، مرتضی ۱۰۷، ۱۲۰، ۱۶۰، ۱۶۶، ۱۸۹،
 ۱۹۰، ۱۹۷، ۲۲۰، ۲۵۷، ۳۱۰، ۳۳۲، ۳۶۵،
 ۵۰۸، ۶۲۵، ۶۲۶، ۸۵۳، ۸۶۹، ۹۱۲، ۱۰۰۵
 فداکار، تقی ۱۲۱، ۳۴۵، ۴۲۸، ۴۲۹، ۶۲۸، ۸۳۶
 ۸۹۲
 فراست (ستوان) ۶۷۲، ۶۷۳
 فراسیون، علی اصغر ۱۶۱
 فرامرزی، احمد ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۸۵، ۸۰۲، ۸۰۴، ۸۰۶
 فرامرزی، عبدالرحمن ۸۱، ۸۳، ۸۶، ۲۵۹-۲۶۱،
 ۶۱۷، ۸۰۰، ۸۰۳، ۸۰۴
 فرانکو (ژنرال) ۱۷۵
 فرخ، سید مهدی ۷، ۹، ۱۴۶، ۵۶۵
 فرخ، محمود ۲۸، ۲۹، ۱۰۸۹
 فرخ، مهدی (متین السلطنه - معتصم السلطنه) ۵۲۸،
 ۸۴۰
 فرخ منش ۱۰۹۷
 فرخ منش، غلامرضا ۹۹۵
 فرخو، محمد جواد ۴۷۶
 فرخی یزدی، محمد ۸۵۱
 فردا (روزنامه) ۱۶۲، ۷۰۴، ۷۸۳
 فردوسی ۱۰۰۰
 فردوسی (خیابان) ۴۹۹، ۵۰۸، ۷۹۲

عمیدی نوری، ابوالحسن ۴۲۱، ۴۲۲، ۱۰۲۹،
 ۱۰۸۲، ۱۰۸۶
 عنایت، سید علی ۵۷
 عنقا، ابوالفضل ۲۹، ۱۵۱، ۳۵۰، ۴۰۲، ۴۹۸، ۶۳۱،
 ۹۷۸، ۱۰۰۸، ۱۰۹۵
 عین الدوله (خیابان) ۲۸۸، ۲۹۰-۲۹۲

غ

غروی، حسین ۱۰۵۶
 غریو (روزنامه) ۷۰۳
 غفار تهرانی، محمود ۸۱۰، ۸۱۱
 غفاری، امیر سهام الدین ۹۹۹، ۱۰۷۳-۱۰۷۹
 غفاری (پاسیار) ۹۶۳
 غفاری (یاور) ۳۳۰
 غفاریان رضوی، سید حسن ۶۶۴، ۶۶۵
 غلام یحیی ۷۱، ۲۷۳
 غنی، قاسم (دکتر) ۲۹، ۵۵۶، ۱۰۸۹، ۱۰۹۲
 غیرت، سید عبدالکریم ۷۷۴
 غیرت، سید محمد سعید ۷۷۳

ف

فارس ۷۲، ۹۶، ۹۸، ۱۱۳-۱۱۵، ۱۴۸، ۱۵۸، ۲۵۶،
 ۲۵۸، ۲۷۱-۲۷۳، ۲۸۲، ۲۸۹، ۳۶۹، ۳۷۰،
 ۳۷۲، ۴۱۰، ۴۵۶، ۴۶۳، ۵۶۴، ۵۶۵، ۷۱۱،
 ۷۱۲، ۸۰۶، ۸۰۸، ۸۴۰، ۸۸۷
 فارغ سمیعان، محمد علی ۷۱۵
 فاروق، حسن (دکتر) ۸۶۴
 فاضل پور، ابوالقاسم ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۰۴۴، ۱۰۴۵
 فاطمی (دکتر) [رئیس دفتر نخست وزیر] ۲۲۲،
 ۲۸۰، ۲۸۱، ۴۴۳، ۵۲۷، ۶۸۰، ۷۰۸، ۷۵۴،
 ۸۸۹، ۹۲۶
 فاطمی، حسین (دکتر) ۲۲۹، ۴۳۸

فرهاد معتمد، محمود ۵۹۷
 فرهپور، مهدی ۲۶۷
 فرهمند، عبدالله (مهندس) ۶۷۵
 فرهمندی، علی (دکتر) ۱، ۲، ۱۵، ۵۲، ۵۵، ۶۱، ۶۶،
 ۶۹، ۷۵، ۷۷، ۷۹، ۸۷، ۸۸، ۹۱، ۹۵، ۹۶، ۱۰۱-
 ۱۰۳، ۱۰۶، ۱۱۱، ۱۲۳، ۱۲۵، ۱۶۲، ۱۶۷،
 ۱۸۲، ۱۸۴، ۱۸۸، ۱۹۳، ۱۹۷، ۲۰۱، ۲۰۶،
 ۲۱۷، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۳۱-۲۳۳، ۲۴۱، ۲۴۶،
 ۲۵۹، ۲۶۳، ۲۷۵، ۲۸۷، ۲۹۳، ۳۰۲،
 ۳۰۶-۳۱۰، ۳۱۲، ۳۱۷، ۳۲۴-۳۲۶، ۳۲۹،
 ۳۳۰، ۳۳۳، ۳۴۱، ۳۴۶، ۳۵۱-۳۵۳، ۳۵۵،
 ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۷، ۳۷۴، ۳۷۶، ۳۷۸، ۳۸۴،
 ۳۸۷، ۳۹۲، ۳۹۵، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۲۵، ۴۳۹،
 ۴۴۰، ۴۴۶، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۸، ۴۶۵-۴۶۸،
 ۴۷۱، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۹، ۴۹۰،
 ۵۰۲، ۵۰۵، ۵۱۰، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۳، ۵۲۳،
 ۵۲۵، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۵۰، ۵۵۱، ۵۵۵-۵۵۷،
 ۵۵۹، ۵۶۹، ۵۷۱، ۵۷۷، ۵۸۱، ۵۸۵، ۵۸۶،
 ۵۸۸، ۵۸۹، ۵۹۴، ۵۹۷، ۵۹۸، ۶۰۰، ۶۰۹،
 ۶۱۰، ۶۱۲-۶۱۴، ۶۲۱، ۶۲۵، ۶۳۳، ۶۳۹،
 ۶۵۳، ۶۵۵، ۶۵۶، ۶۶۰، ۶۷۵، ۶۷۶، ۶۸۶،
 ۶۹۰، ۶۹۳، ۶۹۴، ۶۹۷، ۷۰۱، ۷۰۴، ۷۱۱-
 ۷۱۳، ۷۱۵، ۷۱۷، ۷۲۴، ۷۳۷، ۷۳۹، ۷۴۷،
 ۷۴۹، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۸، ۷۵۹، ۷۶۵، ۷۷۱،
 ۷۷۲، ۷۷۸، ۷۸۰، ۷۹۴، ۸۰۸، ۸۱۶، ۸۱۹،
 ۸۲۰، ۸۲۴، ۸۲۹، ۸۴۲، ۸۵۳، ۸۶۱،
 ۸۶۳-۸۶۷، ۸۷۵، ۸۸۲، ۸۸۷، ۸۹۱، ۸۹۹،
 ۹۱۶، ۹۱۶، ۹۳۶، ۹۳۷، ۹۴۰، ۹۶۲، ۹۶۷، ۹۸۳،
 ۹۸۶، ۹۸۹، ۹۹۰، ۹۹۵، ۱۰۱۳، ۱۰۱۶، ۱۰۲۰،
 ۱۰۲۴-۱۰۳۴، ۱۰۳۶، ۱۰۳۸، ۱۰۴۰، ۱۰۴۶-
 ۱۰۵۱، ۱۰۶۰، ۱۰۶۱، ۱۰۶۵، ۱۰۹۶
 فرهنگ (خیابان) ۲۴۰، ۳۳۱، ۳۵۴، ۳۵۵

فردوسی (دیرستان) ۸، ۷۱۷، ۸۱۷، ۸۵۹، ۹۰۰
 فردهی، کاظم ۶۶۲، ۶۶۳
 فردید، سیداحمد ۵۳۳
 فرزاد، هوشنگ ۵۸۵
 فرزام بهبودی، حسین ۳۳۸
 فرزاتگان (روزنامه) ۷۰۵
 فرزانه ۶۴۵
 فرزین ۳۹۹
 فرزین، علی اصغر ۳۱۶
 فرزین، محمدعلی ۷۲۰
 فرشته آزادی (روزنامه) ۷۰۵-۷۰۷
 فرشی، غلامحسین ۱۰۸۹
 فرشید، حسین ۴۶۴-۴۶۶، ۴۶۱
 فرعدل، بانو شمس ۵۲۵
 فرگسن ۴۵۲
 فرمان (روزنامه) ۳۴۵، ۳۶۳، ۴۶۵، ۷۰۷-۷۱۱،
 ۸۰۳، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۲۷، ۱۰۸۶
 فرمان آرا، مصطفی ۱۰۵۶
 فرمانفرمایان، محمدولی میرزا ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۰۸۹
 فرمانفرمایی انگلیس در هندوستان (کتاب) ۴۲۷
 فرنیاء، محمد ۷۵۸
 فرود، فتح الله ۴۱۹، ۶۷۸
 فروردین (روزنامه) ۷۱۱
 فروزان (روزنامه) ۷۱۲
 فروزش، زین العابدین ۹۷۲، ۹۷۳-۹۷۵، ۹۷۷،
 ۹۷۸، ۹۸۰، ۹۸۱، ۱۰۸۶
 فروغ (روزنامه) ۷۱۳، ۷۱۴
 فروغ ایران (روزنامه) ۷۱۵
 فروغی ۴۰۶
 فروغی، محمدعلی (ذکاءالملک) ۸۴، ۱۱۸، ۳۹۶،
 ۳۹۷، ۴۰۶، ۵۰۷، ۶۶۰، ۹۶۳
 فروهر، ابوالقاسم ۵۴۸، ۱۰۸۹

- فرهنگ (روزنامه) ۷۱۶
 فرهنگ جهان (روزنامه) ۷۱۶-۷۱۷
 فرهنگ جهرمی ۳۶۱
 فرهودی، سیدحسین ۷۵۲
 فرهودی، غلامحسین ۲۹۲، ۸۴۷، ۸۴۹
 فریاد (روزنامه) ۷۱۷، ۷۱۸
 فریاد تبریز (روزنامه) ۵۷۴
 فریار، عبدالله ۵۸۷
 فریبور سپاه، سیدعلی ۶۳۹
 فرید لیپ (دکتر) ۱۶۲
 فریدن ۶۲۲، ۶۲۳
 فریدنی، حسین ۱۰۳
 فریدون کنار (دبستان) ۵۰۹
 فریدونی، احمد ۷، ۲۹، ۷۳، ۹۷، ۹۸، ۲۴۶، ۳۹۱، ۴۲۲، ۴۳۳، ۴۸۲، ۵۰۵، ۵۲۳، ۵۹۳، ۵۹۴، ۶۳۲، ۶۵۳، ۷۰۲، ۸۴۲، ۹۹۲، ۱۰۸۹
 فریور، غلامعلی (مهندس) ۱۶۲، ۸۴۰
 فشنگچی، حسین ۳۲۳
 فضائلی، محمد ۹۸۰
 فقیه دینوری، کاظم ۴۶۳
 فقیه زاده، رضا ۶۵۶
 فقیهی شیرازی، سیدعبدالکریم (دکتر) ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۹۰-۲۹۲
 فکر امروز (روزنامه) ۹۹۶، ۹۹۷
 فکرت (مجله) ۷۱۸-۷۲۰، ۷۲۳
 فکر جوان (روزنامه) ۷۲۳، ۱۰۶۹
 فلاح (کوچه) ۴۰۹
 فلسطین ۴۰۲
 فلسفی، محمدتقی ۷۴۳
 فلسفی، نصرالله ۱۹۲
 فلک (روزنامه) ۷۲۳
 فولادوند، امیرقاسم ۸۴۰
- فهیمی ۴۳۲، ۸۴۰، ۱۰۳۲، ۱۰۹۳
 فیاض، علی اصغر ۲۸۰
 فیروز، محمدحسین (سرتیپ) ۲۵۵، ۳۶۹، ۳۷۱، ۳۷۲
 فیروز، مظفر ۱۱۲، ۱۱۵، ۱۷۵، ۱۹۳، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۹۵، ۴۹۷، ۵۰۰، ۵۰۱، ۸۱۹، ۹۲۷
 فیروزآبادی، سیدرضا ۸۴۰
 فیروزآبادی، سعید ۱۹۵، ۴۲۳
 فیلسوفی، محمد ۳۱۲
- ق**
 قائم مقام فراهانی، ابوالقاسم ۶۷۴، ۸۲۷
 قائم مقامی (ادیب الممالک) ۶۷۴
 قائم مقامی، حسنعلی ۶۷۴، ۶۷۵
 قائمی، مرتضی ۵۵۸
 قائمی، مهدی ۷۵
 قآنی ۸۲۷
 قادری نژاد، رحیم (دکتر) ۶۱۲
 قاسمی، ابراهیم (دکتر) ۴۰۲
 قاسمی، احمد ۹۲۷
 قاضی، حسن ۴۷۴
 قاضی زاده، علی (دکتر) ۴۷۲
 قاضی محمد ۷۶۰
 قانع بصیری ۶۷۱
 قانون (روزنامه) ۷۲۴
 قاهره ۳۷۶، ۳۷۷، ۴۹۷، ۵۴۰
 قاینات ۱۶۴
 قدسی ۷۲۹
 قدسی، جعفر (دکتر) ۱۰۳۸
 قدیمی، ذبیح الله ۲۰، ۲۲-۲۷
 قرآن کریم ۳۱، ۹۳، ۱۵۰، ۲۸۵، ۲۸۶، ۵۲۸، ۸۴۶
 قراولخانه (کوچه) ۲۴۷، ۲۴۹

- قربانیان ۴۸۹
 قرشی ۱۰۸۴
 قزل ایاغ، حسینقلی (دکتر) ۱۰۸۹
 قزلباش (روزنامه) ۷۲۴-۷۲۶، ۷۲۸-۷۳۶
 قزوین ۱۴۹-۱۵۱، ۴۷۷
 قزوینی، مرتضی ۲۲۳-۲۲۴
 قشقایی، محمدحسین ۸۴۰
 قشقایی، ناصر ۴۷۰، ۹۶۳
 قلمداران، حیدرعلی ۴۵۹
 قلمزن ۵۱، ۶۶، ۱۱۷، ۱۳۵، ۲۷۷، ۲۷۸، ۴۸۳، ۵۴۴
 ۸۱۷ ۸۸۶ ۹۷۸ ۹۷۹
 قلندر (روزنامه) ۷۳۷، ۷۳۸
 قم ۶۷، ۱۲۸-۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۳، ۳۱۱، ۳۲۱، ۳۲۲
 ۳۲۵، ۴۵۹، ۵۹۵، ۸۴۵-۸۴۷، ۸۶۸-۸۷۰
 ۸۷۷ ۱۰۸۹
 قمصر ۲۶۲
 قمی، محمدباقر ۳۲۱، ۳۲۲
 قنبر تبریزی، علی ۱۰۴۹
 قوام، احمد (قوام السلطنه) ۳، ۶۵، ۷۲، ۷۶، ۱۱۳،
 ۱۱۴، ۱۲۶، ۱۸۱، ۲۵۵، ۲۵۷، ۲۸۸، ۳۲۰،
 ۳۳۶، ۳۳۹، ۳۶۴، ۳۷۹، ۴۱۱، ۴۱۵، ۴۶۰،
 ۴۶۳، ۴۶۴، ۵۰۲، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۳۳، ۵۴۰،
 ۵۵۱، ۵۵۲، ۵۵۴، ۵۷۷، ۶۰۳، ۶۰۸، ۶۲۸،
 ۶۶۶، ۶۷۴، ۶۹۳، ۷۱۰، ۷۳۸، ۷۴۵، ۷۵۳-
 ۷۵۵، ۷۶۶، ۸۱۰، ۸۱۷، ۸۲۲، ۸۲۷، ۸۴۳،
 ۸۴۴، ۸۵۷، ۸۶۸، ۸۹۴، ۹۰۴-۹۰۶، ۹۲۷،
 ۹۵۲، ۹۶۹، ۹۸۱، ۹۹۲، ۱۰۱۴، ۱۰۱۹، ۱۰۸۷،
 قوام، محمد ۷۳، ۵۳۰، ۸۱۷، ۸۸۰
 قوام شیرازی، ابراهیم ۹۶۳
 قوانسلو، کریم (سرتیپ) ۸۸، ۱۵۸، ۷۸۵، ۸۳۴
 ۱۰۱۱، ۱۰۲۸، ۱۰۵۵، ۱۰۵۶
 قوچان ۲۸، ۹۳۱
- قهرمان (روزنامه) ۷۳۹، ۷۴۰
 قیام ایران (روزنامه) ۳۵، ۱۵۵، ۱۶۲، ۳۴۸، ۴۹۸
 ۷۴۰-۷۴۴
 قیام شرق (روزنامه) ۷۴۷
- ک**
- کابینه می لرزد (مقاله) ۲۲۱
 کاتبی، بانو اختر ۷۱۸
 کاتبی، حسینعلی ۷۱۷
 کاتبی، ثاقب ۲۰۷
 کاراگاش، هائیک ۱۰۴۰
 کارزار (روزنامه) ۷۴۸، ۷۴۹
 کارگران ایران (روزنامه) ۷۴۹، ۷۵۰
 کاروان (روزنامه) ۷۵۰، ۷۵۱، ۱۰۳۸
 کار و دانش (روزنامه) ۷۵۱، ۷۵۲
 کارون (رودخانه) ۴۲۲
 کارون (روزنامه) ۷۵۲، ۸۴۹
 کازرونی ۱۱۳، ۳۴۰، ۶۴۰، ۷۴۴
 کازرونیان، سیدابوطالب ۱۰۸۹
 کاشان ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۳۸، ۲۶۲، ۳۱۱، ۳۱۲، ۴۵۸
 ۵۱۷، ۵۹۵، ۶۹۳، ۶۹۴، ۸۱۴
 کاشانی، سیدابوالقاسم (آیت الله) ۳۴، ۳۸-۴۲،
 ۱۴۹، ۱۵۰، ۳۲۰، ۸۴۶، ۹۶۳، ۱۰۴۲
 کاشانی، سیدجلال ۴۶۲
 کاشمر ۲۸
 کامبخش، اختر (دکتر) ۹۹۵
 کانون (روزنامه) ۸۳، ۷۵۲-۷۵۷، ۷۷۳، ۱۰۷۳،
 ۱۰۷۸، ۱۰۸۶
 کانون ایران باستان ۲۰۲
 کانون تبلیغات اسلامی ۳۶۴
 کانون کارمندان دولت ۳۴۸
 کانون نشر حقایق اسلامی مشهد ۳۶۵

- کانون وکلا (مجله) ۷۵۸
 کانون هدایت افکار ۳۰۴، ۳۰۵
 کاووسی، غلامحسین ۶۴۷، ۶۴۸، ۶۵۰، ۶۵۳، ۶۵۴
 کاویانی، رضا (دکتر) ۸۷۹، ۹۸۱، ۹۸۲، ۱۰۴۵
 کاویانی، فرج‌الله ۷۶۱-۷۶۴
 کبوتر (روزنامه) ۷۵۸، ۷۵۹
 کتاب (مجله) ۷۵۹
 کحال‌زاده ۴۱۲، ۴۳۱، ۹۵۴، ۱۰۷۲، ۱۰۷۳
 کدیور، عباس ۵۹۴
 کراگان هانتس (مجله) ۷۵۹، ۷۶۰
 کرج ۳۰۱
 کردستان (روزنامه) ۷۶۰
 کردستان ۲۱۸-۲۲۰، ۴۰۰-۴۰۳، ۴۰۵، ۵۶۸، ۷۶۰، ۷۷۴
 کرمان ۱۲۱، ۲۶۵، ۲۶۶، ۳۳۰، ۳۷۰، ۵۰۵، ۵۸۱، ۶۳۸، ۸۰۱
 کرمانشاه ۱۹، ۲۶۷، ۳۴۲، ۳۶۲، ۳۶۳، ۵۶۸-۵۷۰، ۷۶۱-۷۶۴، ۷۷۳-۷۷۸، ۷۹۲، ۸۲۵، ۸۲۶، ۸۵۰
 کرمانشاه (روزنامه) ۷۶۱-۷۶۴
 کرند ۳۴۹
 کروی، سیدباقر ۱۰۶-۱۰۹
 کریمی، بهمن ۵۲۵
 کسروی تبریزی، احمد ۱۷۵، ۱۷۹، ۲۷۵-۲۷۷، ۲۸۲-۲۷۹، ۲۸۴-۲۸۶، ۲۸۸، ۲۸۹، ۳۳۸، ۳۶۱، ۸۵۱
 کسری (روزنامه) ۳۶۳، ۵۲۶، ۵۹۱، ۷۶۵-۷۶۷
 کشاورز، عبدالله ۱۱۹
 کشاورز، کیخسرو ۳۰۲
 کشاورز گیلانی، فریدون (دکتر) ۷۱، ۴۸۷، ۸۳۶، ۱۰۸۴
 کشمیری‌زاده پارسی، بانو نصرت‌الملوک ۹۸۳
 کشور (روزنامه) ۷۶۸، ۱۰۵۹
 کشور ایران (سالنامه)، ۷۶۹
 کشوری، بزرگ ۱۶۵
 کلاردشت ۹۲۰، ۹۷۷
 کلارستاق ۹۲۰، ۹۲۱، ۹۷۹
 کلید نجات (روزنامه) ۷۶۹
 کلیمی کهن، رحیم (دکتر) ۲۱۷
 کمال هدایت، حسنعلی ۶۷۱، ۱۰۹۳
 کمالی ۳۲۵، ۳۲۶
 کمالی، حسین ۵۹۸
 کمالی، سیدعلی ۷۷۰
 کمالی سبزواری، ابوالفضل ۷۱۸-۷۲۳
 کمپانی، میر زکی ۹۱۶
 کنجکاو (روزنامه) ۷۷۰، ۷۷۱
 کنی، علی (دکتر) ۳۲۵، ۵۴۱
 کوپال (روزنامه) ۲۹۳، ۷۷۱
 کوپال، صادق (سرلشکر) ۴۵
 کوچکیان، ابراهیم ۴۸۹
 کودک (مجله) ۷۷۱، ۷۷۲
 کوشش (روزنامه) ۶۰، ۱۳۶، ۳۶۳، ۳۸۵، ۷۶۶، ۷۷۲، ۸۰۲، ۸۰۳، ۸۰۶، ۹۵۲، ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷
 کوکب غرب (روزنامه) ۷۷۲، ۷۷۳
 کولاک (روزنامه) ۷۷۷
 کوهستان (روزنامه) ۷۷۸، ۷۷۹
 کوهستانی ۸۲۲
 کوه نور (روزنامه) ۷۷۹
 کوهی کرمانی، حسین ۱۰۰۴-۱۰۰۹
 کهکشان (روزنامه) ۵۸، ۷۷۹، ۷۸۰
 کیا، زهرا (دکتر) ۳۱۷
 کیان (دکتر) ۱۰۱۸
 کیانوری، نورالدین (دکتر) ۲۴۱

گلستان (روزنامه) ۱۱۵، ۸۰۸، ۸۰۹
 گلستان، سید محمد تقی ۱۱۵، ۸۰۸
 گلستان (کتاب) ۸۲۷
 گلسرخی، رضا ۴۵۸
 گلشایان، اسدالله (سرتیپ) ۱۶۰، ۲۲۰، ۲۲۱،
 ۴۴۲، ۵۸۶، ۹۵۱، ۹۶۲، ۹۸۷، ۹۸۸
 گلشن (خیابان) ۶۱۸
 گلشن آزادی، علی اکبر ۴۹، ۵۱
 گلگون (روزنامه) ۸۱۰، ۸۱۱
 گل‌های رنگارنگ (مجله) ۷۰۵، ۸۱۱
 گله‌داری، ابراهیم ۸۰۱، ۱۰۵۶
 گله‌داریان، عبدالله ۸۰۰
 گمش‌کمری (هاتف)، ع. ۲۸۲
 گنجه، رضا ۲۲۷
 گودرز نیا، فتح‌الله ۱۰۸۹
 گیتی (روزنامه) ۱۵۵، ۸۱۴، ۸۱۵، ۱۰۸۶
 گیلان ۱۷۹، ۱۸۰، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۹۲، ۳۶۲، ۴۲۴
 ۴۲۵، ۶۲۴، ۶۵۸، ۹۶۶، ۱۰۴۱، ۱۰۴۲، ۱۰۶۹،

۱۰۸۴

گیلان (روزنامه) ۶۲۴
 گیلان‌شاه، بیژن (سرتیپ) ۶۳۹، ۹۳۳، ۱۰۳۹
 گیلان‌شهر (روزنامه) ۸۱۶
 گیله‌مرد (روزنامه) ۸۱۶
 گیو، رستم ۱۰۸۹

ل

لاسز، دانیل. ویلیام ۳۹، ۴۲۷
 لاله‌زار (خیابان) ۲۰، ۲۳، ۲۶، ۲۷، ۱۶۰، ۳۴۱،
 ۵۳۴، ۵۳۸، ۵۴۹، ۹۷۲، ۱۰۲۶، ۱۰۶۸
 لاهوتی، نقیب ۱۰۹۰
 لاهیجان ۶۸۶، ۶۸۹، ۹۳۰
 لبنان ۱۹۹

کیفر (روزنامه) ۷۸۰-۷۸۷، ۹۵۲
 کیکاووسی، روح‌الله (سرتیپ، سرلشکر) ۱۵۵،
 ۹۵۷

کیمنش (مشفق)، عباس ۸۱۴
 کی‌نژاد زارع، حسن ۳۱۲

کیوان (روزنامه) ۵۸، ۷۸۷، ۷۸۸، ۷۹۰، ۷۹۲-۷۹۹،
 کیهان ۸۳، ۸۵، ۸۶، ۹۰، ۱۲۱، ۱۳۶، ۱۶۲، ۲۵۶،
 ۲۶۱، ۲۸۵، ۲۹۴، ۳۴۸-۳۴۶، ۳۶۲، ۳۶۴،
 ۳۸۶، ۳۹۳، ۴۰۱-۴۱۱، ۴۱۳، ۴۵۹-۴۶۴،
 ۵۲۷، ۵۹۱، ۶۷۰، ۶۷۴، ۶۶۶، ۷۸۱، ۸۰۰-
 ۸۰۷، ۸۴۰، ۸۴۳، ۸۴۴، ۸۵۵، ۸۷۷، ۸۸۵،
 ۸۸۶، ۹۱۲، ۹۵۲، ۹۶۸-۹۷۱، ۱۰۰۲، ۱۰۷۶،
 ۱۰۷۷، ۱۰۸۳، ۱۰۸۴، ۱۰۸۷

کیهان، شکرالله ۱۷۹-۱۸۲
 کیهان، محمود (دکتر) ۶۹۲
 کیهان‌پناه ۳۵۸
 کیهانی، حسن ۳۱۲

ک

گاندی، مهاتما ۸۴۸
 گذشتگان (کتاب) ۵۵۴
 گرجی، محمد عبدالله ۴۴۵
 گروزن، عباس (سرتیپ) ۷۹۹
 گرگان ۳۲، ۳۲، ۴۸۶، ۴۸۹، ۷۰۹، ۷۵۴، ۸۱۵، ۹۶۴-
 ۹۶۶، ۹۹۱-۹۹۳

گرگانی، حسنعلی ۶۱۰، ۶۱۱

گرگانی، محمد (آخوند) ۴۰۲
 گرمسار ۶۹۹

گروس ۴۹۸، ۴۹۹

گروسیان، ناصر ۸۶۱

گفتار (مجله) ۸۰۸

گلپایگان ۱۰۲

- لرستان به طرف انقلاب می‌رود (مقاله) ۸۹۸
 لطفعلی ۳۱۵
 لطفی‌زاده ۷۶۷
 لطیف ۳۱۵
 لفظی، عباس ۱۲۴
 لنجان (دهستان) ۸۹۳
 لندن ۳۵، ۳۷، ۴۱۶، ۶۳۰-۶۳۲
 لنکرانی، احمد ۷۴۳
 لنکرانی، جواد ۸۶۳، ۸۷۱
 لنکرانی، حسین (شیخ) ۱۶۲، ۸۴۰
 لنگرود ۶۸۶-۶۸۹
 لوئیس (مجله) ۸۱۷، ۸۱۸
 لوروژنل ۶۸۶، ۶۸۹
 لوی عباسی، محمد ۴۵۰
 لیاقت، (سیدحمید) ۸۰۹
 لیراوی، محمدعلی ۳۸۵
 لیقوانی ۱۰۸۹
 لیمونادی، ابراهیم ۶۷۹، ۶۸۰
- م**
- مارچینکو ۶۴۲، ۶۴۳، ۶۴۶
 مارکس، کارل ۴۲۷
 مازندران ۱۶۰، ۴۹۶، ۵۱۴-۵۱۶، ۵۱۸، ۵۱۹
 ۵۲۱، ۵۳۵
 مازندی، یوسف ۸۰۵
 ماشوریان، گاسپار (دکتر) ۷۰۱، ۷۶۰، ۸۱۷
 ماطاوس ۳۹۱
 ماکسیموف ۶۴۹
 ماکو ۵۸۲-۵۸۴، ۱۰۸۵
 مالک، سعید (دکتر) ۱۰۹۳
 ماهرالنقش، رحیم ۵۲۲
 ماهیار، سیدمحمد ۳۹۲
- مایاک (سینما) ۳۸۶
 مبارز (روزنامه) ۸۱۹
 مبارزه ادامه دارد (مقاله) ۴۸۸
 مبصر (دکتر) ۳۹
 مبین ۵۴۱
 م.پ (M.P) های انگلیسی به اتباع کشور
 شاهنشاهی با چه نظری نگاه می‌کند (مقاله) ۴۵۱
 مترجم مدنی، سیدحسین ۸۲۴
 متیک (مجله) ۸۱۹
 متینگ عظیم در اصفهان (مقاله) ۹۲۵
 مجاهد، علی ۴۷۸، ۴۷۹، ۶۹۸
 مجاهد، محمدحسین ۱۱۵، ۲۵۴-۲۵۸
 مجتهد عراقی، سیدموسی ۱۵۳
 مجتهدی (دکتر) ۸۴۰
 مجله ایران (روزنامه) ۸۲۰
 مجدزاده صهبا، جواد ۵۶۰
 مجلل آزادی، احمد (دکتر) ۴۶۸
 مجله فلسفی شهاب ۸۲۱، ۸۲۲
 مجله ایرانی پزشکی و زیست‌شناسی ۸۲۰
 مجموعه حقوق و مجله رسمی ۸۲۱
 مجیدزاده ۳۱۶
 مجید فیاض، سید علی اکبر ۳۵۱
 مجیدی افشار ۲۱۰، ۴۴۹، ۴۹۲-۴۹۵، ۶۳۵، ۱۱۰۰
 محبی (پاسیار) ۱۰۲۹
 محبی، عبدالحسین (دکتر) ۳۸۴
 محتشم نوری، عباس ۵۸۲
 محسنی، امیر ۸۷۵
 محشر (روزنامه) ۸۲۲، ۸۲۳
 محلاتی، محمد ۸۷۵
 محله یهودیهای شیراز ۹۶
 محمد آبادی، خدیجه (دکتر) ۷۵۱
 محمد تقی‌زاده، شیرزاد ۴۸۹

- محمد رشید ۲۱۸
 محمد عباس ۲۱۹، ۲۱۸
 محمدی ۴۱۹
 محمدی، سید اسدالله ۵۰۴
 محمدی، اسماعیل (مهندس) ۴۷۶
 محمدیان، محمد علی (مهندس) ۱۹
 محمدیه (میدان) ۱۴۴
 محمود، محمود ۵۳۰
 محمودزاده، حمید ۳۹۵
 محمودی (کفیل فرمانداری کاشان) ۳۱۲
 محیط ۱۰۴۹
 محیط، حبیب الله ۹۲۸
 محیط (مجله) ۱۰۸۶، ۸۲۴، ۸۲۳
 محیط طباطبایی، سید محمد ۱۰۸۶، ۸۲۴، ۸۲۳
 محیط لاریجانی، سید محمد ۱۰۸۹
 مخیرالدوله (خیابان) ۲۱۴
 مختاری (پاسیار) ۱۳۷، ۱۴۲، ۴۰۶، ۶۴۶، ۶۴۸
 مختاری (سرهنک) ۳۴۳، ۸۹۰
 مدرس، سید حسن ۸۵۱، ۹۶۶، ۱۱۰۰
 مدرسی، حسن ۴۶۹
 مدرسی چهاردهی، مرتضی ۹۶۷
 مدنیور، احمد ۲۴۵
 مدنی، میراحمد ۲۹۷-۲۹۹
 مدنیت (مجله) ۸۲۴
 مدیر قمی، سید محمود ۹۴۳-۹۵۰، ۱۰۸۶
 مرآت، اسماعیل ۴۰۷، ۴۰۸، ۶۶۴
 مرآت، سید ابوتراب ۸۲۵، ۸۲۶
 مرادیان، هامبار سوم ۳۹۱
 مرانی، حسینعلی ۸۹۳
 مریمی (مجله) ۸۱۱، ۸۲۶
 مرتضوی، تقی ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۸۷
 مرتضوی، سید حسن (دکتر) ۳۰۷
 مرتضوی، سید محمد ۳۰۷
 مرتضوی برازجانی، اسماعیل ۵۸۸
 مرجان (روزنامه) ۸۲۷-۸۲۹
 مرد (روزنامه) ۸۲۹
 مرد آزاد (روزنامه) ۹۵۵
 مرد امروز (روزنامه) ۱۳۶، ۱۵۵، ۳۴۸، ۳۶۲-۳۶۴
 ۳۹۳، ۳۹۴، ۴۱۴، ۴۲۴، ۴۳۷، ۷۵۹، ۸۲۹-
 ۸۳۱، ۸۳۴-۸۴۷، ۸۵۰، ۸۵۲، ۱۰۱۰، ۱۰۵۶،
 ۱۰۵۹، ۱۰۸۶
 مردان کار (روزنامه) ۷۸۱، ۷۸۳، ۸۵۳-۸۵۶، ۹۵۲
 ۹۵۵، ۱۰۰۲
 مرد ایران (روزنامه) ۸۵۶-۸۵۸
 مردم (روزنامه) ۳۰، ۱۲۱، ۳۴۵، ۳۴۸، ۳۶۳-۳۶۴
 ۵۷۵، ۶۹۸، ۸۱۵، ۸۵۸-۸۶۰، ۹۱۸-۹۲۰،
 ۹۵۲، ۱۰۸۳
 مرد مبارز (روزنامه) ۸۶۰
 مرد ملی (روزنامه) ۸۴۴، ۸۶۰، ۸۶۱
 مردم مهرگان (روزنامه) ۸۶۱
 مرزبان (دکتر) ۹۲۳
 مرغوز (قریه) ۲۱۸
 مرکز (روزنامه) ۸۶۳
 مرند ۸۸۵، ۸۸۶
 مرندی ۲۹۵
 مزدا (روزنامه) ۸۶۳
 مزدقان (قصبه) ۴۱۹، ۶۷۷
 مزینی، منصور (سرلشکر) ۱۰۸۵
 مژده (روزنامه) ۸۶۴
 مژدهی، کاظم ۵۵۴
 مژگان (روزنامه) ۸۶۵
 مسازده دو تهران (روزنامه) ۸۶۵، ۸۶۶
 مستشار ۱۰۹۰
 مستشار مشایخی ۹۹۲

- مستشفى، علی (دکتر) ۲۳۹
 مستعان، حسینقلی ۸۰ ۴۸۳-۴۸۵
 مستوفیان ۶، ۲۸۸، ۴۷۵، ۵۹۳، ۶۰۴، ۶۶۲
 مسجد سراج الملک (کوچه) ۴۶-۴۸
 مسعودقمی، پوران ۸۵۰
 مسعودقمی، ژینت ۸۵۰
 مسعودقمی، محمد ۸۳۰-۸۵۲
 مسعودی، جواد ۵۳۱
 مسعودی، حسن ۱۴۵
 مسعودی، عباس ۲۹، ۱۳۶، ۱۴۶، ۷۵۵
 مسعودی، محمدعلی ۲۹، ۱۵۱، ۸۷۰، ۱۰۸۶
 مسعودی خراسانی ۱۰۸۹
 مسکو ۶۷، ۳۷۴، ۳۹۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۵۰۱، ۶۰۸، ۸۳۱
 مسکوب، ولی ۳۱۸، ۳۲۰
 مشار، عیسی ۱۰۸۹
 مشاور، محمود (دکتر) ۵۳۵، ۵۳۹
 مشایخ فریدنی، محمدحسین ۸۶۷-۸۷۰
 مشایخی، محمد ۳، ۱۰۲، ۸۸۹
 مشایخی (مستشار) ۹۹۲
 مشایخی، محمدباقر ۱۶۷
 مشرقی، عبدالحمید ۶۹۶
 مشروطیت (روزنامه) ۸۶۷-۸۷۰
 مشعل (روزنامه) ۱۴۴، ۸۷۰
 مشکوفی، رضا ۶۹۳، ۶۹۴
 مشکین شهر ۳۵۷
 مشهد ۲۸، ۴۹-۵۱، ۷۰-۷۳، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۴۹، ۲۴۷-۲۴۹، ۲۵۱، ۲۸۱، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۶۵، ۴۷۱، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۹، ۴۸۹، ۵۷۶، ۵۹۵، ۶۰۱، ۶۰۳، ۶۰۵، ۶۶۴-۶۶۶، ۷۷۶، ۷۷۷، ۹۱۵، ۹۱۹، ۹۲۱، ۹۲۷، ۹۲۹، ۹۵۵، ۹۶۹، ۹۷۱، ۹۸۹، ۱۰۲۳، ۱۰۴۲
- مشیردوانی، مختار ۲۴۴، ۸۰۰، ۸۰۱
 مشیری، فتح‌الله ۵۵۶
 مشیری، ایرج ۱۵
 مشیری یزدی، محمد ۴۷۰
 مصاحب، علی محمد ۳۳۱
 مصاحب، غلامحسین ۲۳۹، ۲۴۰، ۳۳۰-۳۳۲
 مصباح‌زاده، مصطفی (دکتر) ۲۶۱، ۳۷۷، ۸۰۰، ۸۰۱، ۸۰۵
 مصباح فاطمی ۶۷۰، ۸۵۷
 مصباح نجم‌الممالک، اسماعیل ۲۶۹
 مصدق، رضوان ۴۸۶
 مصدق، محمد (دکتر) ۳۲۰، ۴۵۰، ۵۴۹، ۵۵۰، ۸۳۶، ۸۴۰، ۸۶۰، ۸۹۴، ۱۰۴۲، ۱۰۴۸، ۱۰۵۹، ۱۰۸۴
 مصر ۵۳
 مصطفوی نائینی، سیدحسین ۵۵۹
 مصلحت (روزنامه) ۶، ۷، ۸۷۱-۸۷۳، ۱۰۸۵
 مصور (روزنامه) ۸۷۴
 مطهری، سیدعبدالحسین ۳۸۰
 مطیعی، حسین ۷۵۳-۷۵۶، ۹۷۳، ۹۷۴، ۱۰۸۶
 مطیعی تهرانی، حسین ۷۵۳
 مظفر ۳۴۸، ۸۷۴
 مظفری، حبیب‌الله ۵۹، ۱۵۳، ۵۶۱، ۹۳۸
 مظفری (سرهنگ) ۴، ۱۳، ۱۴، ۴۳، ۵۵، ۶۱، ۶۷، ۶۸، ۷۷، ۹۰، ۱۱۲، ۱۲۳، ۱۷۵، ۱۹۰، ۱۹۴، ۱۹۵، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۴۰، ۲۴۳، ۲۶۷، ۳۱۱، ۳۳۹، ۳۴۲، ۳۴۷، ۴۱۷، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۶، ۴۶۷، ۴۸۸، ۵۰۷، ۵۵۵، ۵۵۷، ۵۶۰، ۵۹۰، ۵۹۲، ۵۹۳، ۵۹۷، ۶۱۱، ۶۱۲، ۶۱۴، ۶۸۳-۶۸۵، ۶۸۵، ۷۰۶، ۷۰۷، ۷۱۰، ۷۱۵، ۷۳۸، ۷۴۰، ۷۵۱، ۷۵۲، ۷۵۷، ۸۶۷، ۸۸۸، ۸۹۰، ۹۳۳، ۹۶۶، ۹۹۶، ۱۰۱۳، ۱۰۳۷، ۱۰۶۴، ۱۰۶۵

- ملایری، ابوالقاسم ۱۰۸۷، ۱۰۸۸
 ملت ایران (روزنامه) ۸۱، ۸۷۴، ۸۷۵
 ملک، محمد ۶۱۱
 ملک الکلامی، عبدالحمید ۵، ۶، ۶۲، ۱۰۸، ۱۶۰،
 ۲۵۷، ۳۴۰، ۳۸۱، ۷۶۴، ۷۶۸، ۹۷۹، ۱۰۳۱،
 ۱۰۳۳
 ملکزاده ۴۷۸
 ملکزاده آملی، علی اکبر ۱۰۸۹
 ملکزاده اردبیلی، مهدی ۱۰۸۹
 ملک کرم، فرانسوا ۸۶۵، ۸۶۶
 ملک مدنی، هاشم آقا ۱۰۸۹
 ملکی، احمد ۵۳۴، ۵۳۸-۵۴۰، ۱۰۸۲، ۱۰۸۶
 ملکی، مهدی ۵۴۱
 ملل عقب افتاده باید زحمت بکشند تا دیگران
 بتوانند در آسایش زندگی کنند (مقاله) ۴۷۸
 منادی (روزنامه) ۸۷۵
 منتظمی ۸۱۲
 منشور (روزنامه) ۸۷۶
 منشور نور (روزنامه) ۸۷۶، ۸۷۷
 منصف ۵۲۸، ۵۲۹
 منصف، محمدعلی ۲۸
 منصور، علی ۵۰، ۱۷۲، ۱۷۳، ۳۲۵، ۳۲۶، ۴۸۳،
 ۴۸۴
 منصور، قدرت ۹۳۴، ۹۳۶، ۹۶۳
 منصوری ۵۸۰
 منصوری کرمانی، علی ۳۷۳
 منیری، محمود ۴۰۱، ۴۰۳، ۴۰۵
 منیری همدانی، علی ۱۰۱
 موحد، حسین ۱۱۱
 موحدی، رضا ۴۶۳
 مور، آرتر ۱۷۲
 موزون، روح الله ۲۶۳
 معتمدی، حسن ۳۳۰، ۴۳۴، ۱۰۸۹
 معتمدی (سرهنگ) ۴۳۴
 معتمدی، محمد تقی ۱۰۸۹
 معتمدی درخشان، ابراهیم ۳۲۹
 معتمدالدوله ۸۲۷
 معتمد دماوندی، ابوالمکارم ۸۱۶
 معتمد شیرازی، سیدمحمد شعاع ۹۴
 معتمدگرچی، علی اکبر ۶۳۳-۶۳۸
 معتمدی ۳۰، ۲۰۲، ۲۷۶، ۵۴۰، ۶۴۰، ۹۰۲
 معدل ۶۴، ۷۴۹
 معدل، لطفعلی ۲۹، ۱۳۶، ۲۵۸، ۸۰۸، ۸۴۰، ۹۱۲
 معزی ۶۳۸
 معصومی، ابراهیم ۶۳۸
 معظم دولت، موسی ۲۱۳، ۲۱۴
 معظمی، امیرقلی ۸۹۹
 معظمی، عبدالله (دکتر) ۱۶۲، ۸۴۰
 معینی، کریم ۵۷۰
 مغروری، محمود میرزا ۷۳۹
 مفخم پایان، لطف الله ۳۷۶
 مقبل، احمد ۸۷۷، ۸۷۹-۸۸۱
 مقتدر (سرتیپ) ۷۱۸
 مقتدر، غلامحسین ۳۵۶
 مقتدری، محمد تقی ۸۸، ۱۵۸، ۱۵۹
 مقدم، حسن (سرلشکر) ۳۲۳، ۴۱۱، ۵۴۸، ۵۷۲،
 ۱۰۲۴، ۵۸۵
 مقومی، اسدالله ۱۰۲۰
 مکرم، محمدعلی ۶۲۷-۶۲۹
 مکرم افشار، هدایت الله ۱۰۸۹
 مکه ۱۰۵۳
 مکی، حسین ۵۴۹
 ملایر ۹۳۰-۹۳۳، ۱۰۱۳، ۱۰۱۴، ۱۰۱۶، ۱۰۸۴،
 ۱۰۸۸

- موسوی (بانو) ۹۰۹، ۹۱۱، ۹۱۳-۹۱۵
 موسوی، سیدباقر ۱۱۵، ۱۱۶، ۸۳۸، ۹۰۷-۹۰۹، ۹۱۱-۹۱۵
 موسوی، صادق ۳۱۲
 موسوی بهبهانی، محمد ۵۶
 موسوی باریری، سیدصمدالله ۴۰۵
 موسوی حجازی، سید محمدباقر ۱۰۴۰
 موسوی زاده ۲۹۴
 موسوی زاده، علی اکبر ۸۴۳
 موسوی طاهری، محمدجعفر ۴۶۰
 موصل ۶۱۵، ۶۱۶، ۶۱۸
 موقر، مجید ۱۳۶، ۸۸۲-۸۸۵، ۱۰۸۶، ۱۰۸۹
 مولوی عربشاهی، محمدباقر ۱۰۴۶
 مهاباد (مسجد) ۷۶۰
 مهتاب (روزنامه) ۸۷۷-۸۸۱
 مهتاش، جاوید (دکتر) ۵۶۹
 مهدی حقیقی، هوشنگ ۹۴۰
 مهدوی، تقی ۷۴۲
 مهر (روزنامه) ۸۸۲، ۸۸۳
 مهران، منوچهر ۱۰۳۶
 مهران، محمد ۷۲۴-۷۲۶، ۷۲۹، ۷۳۲-۷۳۷
 مهر ایران (روزنامه) ۲۹، ۳۲، ۶۰، ۱۲۱، ۱۳۶، ۱۶۲، ۱۹۰، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۸۵، ۴۱۱، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۸، ۴۵۰، ۴۶۵، ۵۳۷، ۶۷۰، ۷۶۶، ۷۸۳، ۸۰۰، ۸۰۲، ۸۰۶، ۸۱۶-۸۱۲، ۸۹۲، ۸۹۳، ۹۱۲، ۹۲۹، ۹۵۲، ۱۰۰۲، ۱۰۶۹، ۱۰۷۳، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۳، ۱۰۸۶
 مهر ایزد (روزنامه) ۸۸۷
 مهربانی ۷۱۷
 مهرگان ۶۷۹، ۶۸۰
 مهرگان (روزنامه) ۸۸۷
 مهر میهن (روزنامه) ۸۸۸-۸۹۰
 مهین (روزنامه) ۲۷۴
 میانجی گری آقای دکتر مصدق (مقاله) ۸۹۴
 میتک (مجله) ۸۹۱
 میراسکندری ۴۱۹
 میراشرفی، سیدمهدی ۲، ۴
 میردامادی اصفهانی، محمد (دکتر) ۹۱۵
 میر رضانی ۴۶۵
 میرزاده عشقی، محمدرضا ۱۱۰۰
 میرزا زمانی، محمدرضا ۷۶۹
 میرسپاسی ۴۷۹-۴۸۳، ۶۸۶
 میرسپاهی، اسدالله ۱۰
 میرشب، سیداسدالله ۵۵۱، ۵۵۲
 میرصادقی ۸۴۹
 میر صفوی، علی اصغر ۱۰۲۱
 میر مرتضی ۶۰۱
 میرمطهری، هوشنگ ۶۲۰، ۶۲۱
 میرهادی، امین ۳۶۷، ۹۹۰
 میرهادی، بانو مریم (دکتر) ۹۹۰
 میلسپو، آرتور (دکتر) ۱۸۹، ۳۰۱، ۴۵۲
 میمنندی نژاد، محمدحسین (دکتر) ۴۳۴، ۴۳۵، ۸۳۵، ۸۴۰
 مینوچهر، حسن ۶۹۷
 میهن (روزنامه) ۱۶۲، ۱۷۰، ۸۹۱-۸۹۶
 میهن پرستان (روزنامه - تهران) ۶۰، ۱۸۷، ۴۲۹، ۷۵۹، ۷۸۳، ۸۸۵-۸۹۶-۸۹۸
 میهن پرستان (روزنامه - لرستان) ۸۹۶
 مؤدب زاده، منوچهر ۳۷۶
 مؤدب نفیسی، عباس (دکتر) ۱۰۸۹
 مؤیدالاسلام ۱۷۱-۱۷۳
 مؤید ثابتی، علی ۲۸، ۱۰۸۹
 مؤیدزاده، فرخ سلطان ۱۷۱-۱۷۳
 مؤید قوامی، احمد ۲۵۶

نامه مردم (روزنامه) ۹۲۱، ۹۳۹، ۹۴۰، ۱۰۸۳
 نامه ورزش کارگران (مجله) ۹۴۰
 نانکلی (سرهنگ) ۳۱۲
 ناهید، ابراهیم ۹۴۱، ۹۴۳-۹۴۵، ۹۴۷-۹۵۰، ۱۰۱۷، ۱۰۸۲
 ناهید (روزنامه) ۶۶، ۹۴۱-۹۴۵، ۹۴۷-۹۵۲، ۹۵۵
 نبرد (روزنامه) ۱۳۶، ۹۵۲-۹۶۰، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷
 نبرد امروز (روزنامه) ۱۶۱، ۱۶۰، ۹۶۰-۹۶۲، ۹۶۴-۹۶۶
 نبوی، محمدحسن ۵۷۰
 نبوی زاده، عباس ۸۴۹
 نبوی سبزواری ۱۷، ۱۸
 نهی، عبدالرحیم ۱۰۳۶
 نجات، عبدالله ۹۶۷-۹۷۲
 نجات‌اللهی، نجات‌الله ۴۹۸
 نجات ایران (روزنامه) ۱۶۲، ۳۴۸، ۴۱۳، ۴۶۵، ۴۹۶، ۵۲۹، ۷۶۶، ۹۱۹، ۹۲۰، ۹۵۲، ۹۷۲-
 ۹۸۱، ۱۰۷۳، ۱۰۷۷، ۱۰۷۸، ۱۰۸۴، ۱۰۸۶
 نجات میهن (روزنامه) ۸۴۳
 نجف ۳۲۱، ۳۲۲
 نجفی، محمدصادق ۴۷۸
 نجفی شریعت‌زاده، محمد ۳۵۳-۳۵۵
 نجم‌آبادی، محمود (دکتر) ۳۶۶
 نخجوان، احمد (سرلشکر) ۳۵۶
 نخشب (روزنامه) ۹۸۲، ۹۸۳
 نخعی (سرتیپ) ۴۰۰
 نخعی، محمد (دکتر) ۳۶، ۹۲، ۱۷۳، ۱۹۸، ۸۳۱
 ۹۸۷، ۹۹۷، ۹۹۸، ۱۰۳۱
 ندای آزادی (روزنامه) ۳۶۳، ۸۳۸
 ندای ایران (روزنامه) ۹۸۳
 ندای حق (روزنامه) ۹۸۴
 ندای حق (روزنامه - تهران) ۹۸۵

ن

نائم، ابراهیم ۱۷۵
 نائین ۱۱۰
 نائل خانلری، پرویز ۵۵۸
 ناجی ۸۹۰
 ناخدا (روزنامه) ۸۹۹
 نادرشاه افشار ۶۰۳
 نادری (خیابان) ۴۵۱
 نارویی، درویش خان ۵۲۸
 ناسوتی، جواد ۵۸۱
 ناصرالدین میرزا (کوچه) ۱۱۰
 ناصرالملک، ابوالقاسم (میرزا، خان) ۱۷۱
 ناصر حکمت ۱۱۳
 ناصریه (خیابان) ۲۵۳
 ناطق، ناصح (مهندس) ۳۵۱، ۴۵۵
 ناظرزاده ۳۲۲، ۳۳۷، ۹۰۶، ۹۱۳، ۹۷۴، ۱۰۲۶
 ناظرزاده کرمانی، احمد ۶۰۹
 نامدار ۳۱۰
 نامور، رحیم ۶۰۶
 نامه آزاد (روزنامه) ۸۹۹-۹۰۷، ۹۷۳، ۱۰۷۸
 ۱۰۸۶
 نامه اراک (روزنامه) ۹۰۷-۹۱۲، ۹۱۴، ۹۱۵
 نامه امروز (روزنامه) ۶۲۵، ۶۲۶
 نامه پزشکان (مجله) ۹۱۵
 نامه جوانمردان (روزنامه) ۹۱۶
 نامه راه (روزنامه) ۹۱۶، ۹۱۷
 نامه رهبر (روزنامه) ۹۱۷-۹۲۰، ۹۲۲، ۹۲۳، ۹۲۵، ۹۳۰
 ۹۳۰
 نامه ری (روزنامه) ۹۳۴
 نامه شهربانی (روزنامه) ۹۳۴-۹۳۶
 نامه شیراز (روزنامه) ۹۳۷
 نامه کانون ایران (مجله) ۹۳۷، ۹۳۸

- نکاح ۸۶۱
 نمکونام ۸۵۱
 نمازی، محمد مهدی ۸۰۸، ۸۰۹
 نمکدان (مجله) ۱۰۲۰
 نمینی، جهانگیر ۵۱۸
 نواب، حسن ۵۰۸، ۵۱۴
 نوایی، محمد ۶۸۰
 نوایی، محمدرفع (سرهنک) ۲۴۷، ۲۵۰
 نویخت، امیر دانش، ۵۸۱
 نویخت، حبیب الله ۲۹، ۳۹، ۲۲۷
 نویخت (مجله) ۶۶
 نوران ۶۷۷، ۶۷۸
 نوبهار (روزنامه) ۶۰، ۴۱۳، ۷۸۳، ۹۲۱، ۱۰۲۰،
 ۱۰۲۱، ۱۰۷۶، ۱۰۷۷، ۱۰۸۳، ۱۰۸۶
 نوذری، جواد ۳۱۲
 نوذری دولشاهی (سرهنک) ۸۶۰
 نور آزادی (روزنامه) ۱۰۲۱
 نورافشان (روزنامه) ۸۰۳، ۱۰۲۲
 نور ایران (روزنامه) ۱۰۲۲، ۱۰۲۳
 نور دانش (مجله) ۱۴۹، ۸۴۷، ۱۰۲۳، ۱۰۲۴
 نور صادقی، حسین ۱۲۱، ۱۰۱۷، ۱۰۱۹
 نوروز (روزنامه) ۱۰۲۵-۱۰۲۷
 نوروز ایران (روزنامه) ۱۲۱، ۱۶۲، ۱۰۲۵، ۱۰۲۷-
 ۱۰۲۹، ۱۰۸۶
 نوروز (نوروز قزوین - روزنامه) ۱۰۲۴
 نوروز قزوین (روزنامه) ۱۰۲۶
 نوروزی، اسدالله ۱۰۲۶
 نوروزی، علی ۱۰۲۵-۱۰۲۷، ۱۰۸۶
 نوروزیان، نورمحمد ۱۰۲۳
 نوری ۶۷۹
 نوری اسفندیاری، موسی ۱۰۹۲
 نوربانی، نصرت الله ۹۰
 ندای حق (روزنامه - خوی) ۹۸۳، ۹۸۴
 ندای حقیقت (روزنامه) ۴۳۰، ۷۰۹، ۹۸۶-۹۸۹
 ندای خراسان (روزنامه) ۹۸۹
 ندای زنان (روزنامه) ۹۹۰
 ندای عدالت (روزنامه) ۸۰۳، ۸۹۲، ۹۹۰، ۹۹۱
 ندای گرگان (روزنامه) ۹۹۱-۹۹۳
 ندای ما (روزنامه) ۹۹۴، ۹۹۵
 ندای ملت (روزنامه) ۹۹۵-۹۹۷
 ندای میهن (روزنامه) ۹۹۹-۱۰۰۱
 ندای میهن (مجله) ۹۹۸
 نراقی، ابوالقاسم ۲۸، ۱۰۹۰
 نریمان، سید محمود ۸۴۰، ۱۰۹۳
 نسیم شمال (روزنامه) ۴۹۷، ۹۵۵، ۱۰۰۱-۱۰۰۴،
 ۱۰۵۶، ۱۰۸۶
 نسیم صبا (روزنامه) ۶۰، ۳۴۵، ۱۰۰۴-۱۰۱۳،
 ۱۰۵۹
 نصرت (روزنامه) ۱۰۱۳-۱۰۱۶
 نصرتیان، محمد علی ۱۰۸۹
 نظام زاده، حسین ۲۲۸
 نظریان، آرداشز ۱۸
 نظمی، ناصر ۶۹۸، ۶۹۹
 نعمت، عباس ۳۴۳، ۳۴۴
 نعمتی، عبدالله ۷۷۳
 نعیمی اکبر، نعمت الله ۴۴۶
 نغمه ناهید (روزنامه) ۱۰۱۷
 نفیسی، حسن (دکتر) ۳۰۲
 نفیسی، سعید ۳۰۵
 نقابت، ضیاء الدین ۱۰۸۹
 نقش جهان (روزنامه) ۵۴۲، ۶۵۰، ۱۰۱۷-۱۰۱۹
 نقشه تجزیه کشور (مقاله) ۸۰۶
 نقل از جراید تهران (روزنامه) ۱۰۱۹، ۱۰۲۰
 نقی زاده ۱۰۸۳

وحدان (روزنامه) ۱۰۳۸
 وحدت ملی (روزنامه) ۱۰۳۸، ۱۰۳۹
 وحدتی، عزیزالله ۹۶۹
 وحید، محمد ۴، ۱۵، ۵۲، ۵۴، ۶۲، ۶۴، ۷۹، ۸۸
 ۱۱۲، ۱۱۴، ۱۶۲، ۱۹۵، ۲۰۶، ۲۲۵، ۲۴۱
 ۲۴۶، ۲۴۶، ۲۶۶، ۲۶۷، ۳۰۶، ۳۲۳، ۳۲۶
 ۳۴۱، ۳۵۲، ۳۶۰، ۳۶۷، ۳۸۷، ۳۹۲، ۳۹۵
 ۴۲۶، ۴۳۷، ۴۴۱، ۴۴۲، ۵۰۵، ۵۳۲، ۵۴۷
 ۵۵۹، ۵۷۰، ۵۷۷، ۵۸۸، ۶۵۴، ۶۵۵، ۶۵۷
 ۶۶۷، ۶۹۲، ۷۰۱، ۷۰۳، ۷۰۵، ۷۱۳، ۷۶۵
 ۷۷۲، ۷۷۳، ۷۷۸، ۷۷۹، ۷۹۶، ۸۱۶، ۸۲۰
 ۸۵۶، ۸۸۸، ۹۱۵، ۹۱۷، ۹۳۶، ۹۶۲، ۹۸۳
 ۹۹۰، ۱۰۲۲، ۱۰۳۴، ۱۰۳۵، ۱۰۵۱، ۱۰۶۱
 وحیدی دستگردی، محمود ۱۲۳
 وراد زنونند (روزنامه) ۱۰۳۹، ۱۰۴۰
 وزیرزاده، عبدالله ۱۲۰، ۱۲۱
 وزیر نظامی ۵۷۷، ۵۷۸
 وزیر، رضا ۷۶، ۷۸
 وزیر، حسام (سرهنگ) ۸۵، ۱۸۳، ۲۶۸، ۲۹۶
 ۴۲۳، ۱۰۱۶
 وزیر، علی اصغر ۷۱۴
 وشکینی ۳۴۹
 وصال شیرازی ۸۲۷
 وضع اسفناک دولت (مقاله) ۵۸۶
 وظیفه (روزنامه) ۶۴۹، ۱۰۵۶
 وفایی، سید کاظم ۵۹۷
 وقت (روزنامه) ۶۲۶
 وکیل، محمد ۲۷۵
 وکیل الرعایا (روزنامه) ۱۰۴۲، ۱۰۴۳
 وکیل زاده، حسین ۴
 ولیجان آخوند ۹۹۳، ۹۹۴

نوری زاده شیرازی، محمد حسین ۳۶۹، ۳۷۰
 نوشینی، عابدین ۹۲۱
 نوعی، خلیل ۵۵۳-۵۵۵
 نونهالان (روزنامه) ۱۰۲۹
 نوید آزادی (روزنامه) ۸۱، ۱۰۸۵
 نهج البلاغه ۹۳
 نهضت (روزنامه) ۱۰۳۰
 نهضت ملی (روزنامه) ۱۰۳۰-۱۰۳۴
 نهنگ (روزنامه) ۷۵۹
 نهورای، لقمان (دکتر) ۱۰۸۹
 نیرو (روزنامه) ۱۶۳، ۵۲۷، ۱۰۳۴
 نیرو و تندرستی (روزنامه) ۱۰۳۵
 نیرو و راستی (روزنامه) ۱۰۳۶
 نیروی تربیت (مجله) ۱۰۳۶
 نیروی ملی (روزنامه) ۱۰۳۷
 نیشابور ۱۷، ۳۶۳، ۴۲۹، ۴۳۰
 نیک انجام، باقر ۷۰۴، ۱۰۸۲
 نیکپور، عبدالحسین ۵۲۶، ۱۰۸۹
 نیک پی، اعزاز ۱۱۳، ۱۱۴، ۲۹۴
 نیکجو ۷۱۸
 نیکروان، حسین ۶۵۷، ۶۵۸
 نیک روشن ۲۳۰
 نیک عهد ۶۵، ۹۷۷
 نیک نژاد ۸۴۹
 نیو، محمد باقر ۷۴۹

و

واجد، محمد جعفر ۴۴۱
 وارسته ۳۹۷، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۴۴، ۴۴۶، ۶۵۱، ۶۵۲
 والا، عزت الله ۲۳۱
 والی، بهرام علی ۴۱۹
 واهب زاده (دکتر) ۳۶۳

همدان ۱۲۵-۱۲۷، ۱۸۴-۱۸۷، ۲۸۸، ۲۹۰، ۳۱۸،
 ۳۱۹، ۳۸۹، ۴۶۰، ۴۶۹، ۴۷۹-۴۸۲، ۵۵۶،
 ۶۱۱، ۶۲۵، ۷۷۰، ۸۵۱
 هند، هندوستان ۳۵-۳۷، ۱۷۲، ۲۰۲، ۴۷۸
 هنر (مجله) ۱۰۵۱، ۱۰۵۱
 هنرپخش ۱۹۰
 هنرمندان (مجله) ۱۰۵۱
 هنریار (محسن) ۷۰۱
 هنگامه (روزنامه) ۱۰۵۱، ۱۰۵۲
 هوانسیان، وارطان (دکتر) ۷۴
 هور (روزنامه) ۱۰، ۱۶، ۶۶، ۴۹۱، ۶۴۴، ۸۳۵
 ۸۳۶، ۱۰۰۳، ۱۰۱۰-۱۰۱۲، ۱۰۵۲-۱۰۶۰،
 ۱۰۸۲، ۱۰۸۶
 هورفر، تقی (دکتر) ۷۱۷
 هوشمند، سید ابوالقاسم ۱۰۶۰
 هوشمند، محمدجواد ۵۶۵، ۵۶۶، ۹۷۳، ۹۷۴
 هوشمند افشار (سرتیپ) ۲۷۱-۲۷۳
 هوشیار (سرگرد) ۴۳۱
 هومن، احمد (دکتر) ۱۰۴۹، ۱۰۵۰
 هیأت ابوالفضل ۴۶۲
 هیراد، رحیم ۴۱۲، ۴۳۶، ۵۳۵

ی

یادگار (مجله) ۱۰۶۱
 یازاحمدی، اسماعیل ۱۰۸۹
 یثربی، مرتضی ۱۲۴
 یزد ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۸۲، ۲۸۹، ۳۷۰، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۳۷،
 ۴۷۰، ۸۴۴، ۱۰۸۴
 یزدان (روزنامه) ۱۰۶۱، ۱۰۶۲
 یزدان پناه، مرتضی (سپهبد) ۴۴
 یزدی، طالب ۱۰۵۳
 یزدی ندوشنی، مرتضی (دکتر) ۵۱۰

ه

هادی، عبدالله ۹۸۲، ۱۰۴۶
 هادی ۹۸۲
 هادی افکار (روزنامه) ۱۰۴۴
 هادی ملت (روزنامه) ۱۰۴۶
 هاشم زاده ۴۵۰
 هاشمی، احمد ۲۶۶، ۲۶۵
 هاشمی، سیدحسین ۳۶۸
 هاشمی، سیدمحمد ۱۰۰، ۱۳۶، ۸۳۶
 هاشمی حائری، سیدعلی ۷۰۴، ۸۸۵
 هدایت (روزنامه) ۱۰۴۶، ۱۰۴۷
 هدایت، علیقلی ۱۰۸۹
 هدایت افکار (روزنامه) ۱۰۴۷
 هراتی ۱۰۷، ۲۷۹
 هراز (مجله) ۱۰۴۸
 هراس (روزنامه) ۱۰۴۸
 مردم بیل (روزنامه) ۱۰۴۹
 هرمز، محمود ۸۶۳
 هروی، حسین ۷۱۶
 هروی سانی، غلامرضا ۲۵۹
 هری، فضلعلی ۳۱۴
 هژیر، عبدالحسین ۳۵، ۳۷، ۱۰۹۳
 هشترودی، حسن ۷۴۷
 هشترودی، محسن (دکتر) ۵۴۱، ۹۳۷-۹۳۹
 هفتوان، ۳۹۱
 هلال ناصری، محمدعلی ۵۴۴-۵۴۷
 همآورد (روزنامه) ۱۰۴۹، ۱۰۵۰
 همای (مجله) ۱۰۵۰
 همایون (سرهنگ) ۷
 همایونجاه، محمدعلی ۸۳۳، ۱۰۵۴
 همایونفر (سرهنگ) ۱۰۹۶
 همایی، جلال ۱۰۵۰

یکدنیا (روزنامه) ۱۰۶۵، ۱۰۶۶	یعقوب لیث آل بویه (واعظ) ۱۰۴۱
یمنی، سیداسماعیل ۱۱۲، ۱۱۳	یغما (کوچه) ۱۷۰
یوسفی صابونچی، علی (دکتر) ۶۰۰	یغما (مجله) ۱۰۶۲-۱۰۶۴
یونان ۳۹۰	یغمایی، حبیب ۱۰۶۲، ۱۰۶۴
یونسی، سلیمان ۵۵۰	یقیکیان، گریگور ۲۱۴-۲۱۷
یویو (روزنامه) ۱۰۶۶-۱۰۷۰	یکتایی، مجید ۷۶۸

تصاویر گزیده اسناد

وزارت فرهنگ
اداره فرهنگ استان
دایره

۱۳۰۶۴
۶۸/۱۰۱۸

ضمیمه

ردیف
ردیف خصوصی
ردیف
نوع

آذربایجان آج سرف و ادوات وزارتین مجامع تبریز فارس صدرالمرین
ندین جانشین اردیه کتابخانه برین مطبوعه برین دفتر انتشارات
۲۴/۱۳۱۸

اشتیاقی که شرحین اطلاعیه

کتابخانه کمر

- ۱- تمدن کتابخانه سیری
- ۲- ریشه
- ۳- سبانه
- ۴- آنداس
- ۵- فرانس
- ۶- حقیر
- ۷- صحافی
- ۸- نطقی
- ۹- بزرگی
- ۱۰- طایس

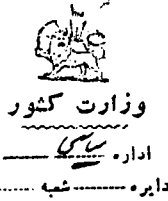
مطبوعه

- ۱- نیزه خورشید مطبوعه سن فلان فرقه تمدن و مکررات کوشیده
- ۲- تمدن سیری فارس محمد تمدن

فقط اردیه روزنامه سنی انتشارات و غیره که نامشراط فرقه تمدن و مکررات هر وقت برین مطبوعه
که فرقه نظریه انتشارات وزارت ادوات و نشر و ابجدیک رسا اقیانوس طرف و افقین

صادر از مطبوعه
۲۴/۱۳۱۸

نوع پیش نویس
 موضوع پیش نویس
 پیوست
 یا کنویس کننده

شماره عمومی ۱۴۲۹
 شماره خصوصی
 جزوه دان
 پرونده

تاریخ با کنویس ..... ماه تاریخ ثبت ..... ماه تاریخ تحریر ..... ماه تاریخ شروع ۲۵/۹/۱۳۲۱ ماه ۱۳۲۱

فرمانده
 جناب آقای رئیس هیئت مدیره
 سازمان اسناد و کتابخانه ملی
 جمهوری اسلامی ایران
 در خصوص
 درخواست خرید اسناد
 تاریخی و ادبی
 به شرح ذیل
 مستوفی
 سید محمد علی
 سید محمد علی

سید محمد علی
 سید محمد علی

۲۱/۹/۲۵
 سید محمد علی

سید محمد علی

عنوان در علم طباطبائی
در صفت اول

۳۶ - توضیح لازم در صفت

بعد از آنکه در شاه — صوف ۶۵ شهریور ۵۰ روزنامه اطلاعات نیز بصورت توضیح شده مقاله صندج
 مشتمل بر صفت اول شاه ۷۱ صوف ۶۵ شهریور این روزنامه است. عنوان در P. M. ۵
 انگلیسی «در تشخیص کیفیت غذا» از آنته گارنه (آنته ج. ۵۰) موه در صفت رعایت
 نهایت دقت و برتر و بطریق توضیح میدهم که ما همین آنته است. زخمی در شکم انگلیس در برآورد
 گرد جان کار با میگردند بریزد از آن نظر که متحقق و دقیق گردیم دریم میدانستند ^{درست تر است} انگلیسی
 تهران کارخانه و صنعت که متعلق است که بتواند قاعده که لغزش ندارد. سنگ باران لیس در کام
 در جبهه فید «و گسترده» در کارخانه در طریقه که در میان اهل ایران در این بجهت میفرشند
 همه کاران امریکای مبتدیان در این امر متعلق انگلیس لغزش در این است نسبت به وقت
 کاروان تا جاده امریکای مربوط است. انگلیس نیست. در واقع نامیده شده است در وقت پس
 نظامی هر یک یک نام رسمی تا آن زمان شده و در واقع است که نوشته شده است
 زبانت است که مقدار آن از کاران امریکای در دست به مردم متوجه و بعد از آن ^{در دست}
 در واقع هر یک از این امریکای نیز به این همه نکته توجه نماید که بهترین است با فریب در جدول
 ممکن نیست از ۵۰ درصد کاران امریکای که خارج شود و نیز زبانت است که پس از آن امریکای
 در صدد گفت بهترین است به صورت قاعده برسانند در بعضی موارد هم (که یک از آن نوشته
 مقاله بود است را در آن) شاید بر این معنی از آن ^{در دست} است
 قاعده در دست است به نسبت به شرط رسیدن ما همین امریکای میفرشند و خود را در دست به نسبت
 حال میماند که همین کار نیز خوب نیست و آنته است را با کفایت که پس از آن ^{در دست}
 عمر و خوشتر است که گفت در مقاله روزنامه است ^{در دست} است
 در کارخانه ^{در دست} است. در آنته است پس هم در ضمن آن مقاله است که این ^{در دست} است
 در هر صورت ^{در دست} است و در کسر این نکته بطریق لازم میدانم که با یک ^{در دست} است
 و در یک ^{در دست} است و در یک ^{در دست} است و در یک ^{در دست} است
 و گن و دیگر مستندین امریکای دولت در این ^{در دست} است
 نامیم که ^{در دست} مردم امریکای در آن ^{در دست} است

۱

میتند و مدعیان در کارهای سرکته در نسبت نفع ایضا از کلیت عیار فاشینم مورد کتین حالت و نیز بر چند
روز یاد کسرس است با استیجاب بر با مداران و معاونین سابق انگلیس در خصوص قتل ۱۹۰۷ و ۱۹۱۹
بیراسته است میفرماید که سرکار انگلیس از یاد غیبیم آن که امروز ما با آنه است و متفق هستیم و همین
انگلیس بود انگلیس بود که در ۱۹۴۰ قتل یک و تنها و در برابر سردار حظیم لهری
عزیز بقدرت کرد و به سبب جناب تکفیر بالقیه موجب رعایه برتر از اکثر اهداد

ما شرم گشته
خود آنه نیز میمانند فراموش کنند که ما در این راه طریق شرفیت منصفه معنی آنه که لیدال ما بود است
تا چه با به بعد کار سر تن مددیم کار آن تمام نفعها و نفع خود ما چشم پوشیم .

گذشته از همه آنه این سره زبان و طایفه ایران انگلیس در امریکه که ما در خیانتها سر آه می بینیم
که اگر گمان دار بقصد و اگر در بخواند میوند که در لغت نه زود گوید و عودیت مدعیان
باید در صورت و بشود ارقام بر سه ارقام دیگر و انضام نه تمویها بر سومین ثلثی بقصد
ما در عدالت عقیده و اشتراک جهات دارند و همه بر اثر سخن مشقات جنگ

و جاری از فرزند و پادشاه خود ما بداره ما نه نفاق و کینه و دشمنی و سرانجام اولاد
حما و کلم بنزار شده اند و هیچگونه بهینه میوند که در نتیجه ما فراتر طولاند و آفرینش
در مشرت ، لوفد و ارقام و مدعیان گوناگون طریق حیات و ذهن ابناء بشر را یاد گرفته
تا و پس از آنکه مدعی و مراجعت ، و بدان خود در بر بقصدی اولاد و محبت
بین ملتها منصفه است اعداات جنگ خوانند که و علاوه بهینه میوند که
فرانکس ، هر با ، ایران خواند و نسبت ما را بیستم می بینند و بی برگردن
و درین ما را یک معلم شرفمند و حق پرست و حق پرست است میوند گفته .

چنین است این سره زبان و هر آنکه که مزه آبی خنک کینه و عدالت و جنگ
در می چشند و حسن میکنند و بهینه ، بی در ^{تکلیف} حسن تقام بین مدعی و ایوب
مدعی و آفرینش در امر جدید بگوشند
ما نیز ما با برفینت ، نه گفتار می بینیم نفع کل خوانیم کرد .

وزارت فرهنگ

اداره

۷-ن

دو نوشت نامه شماره ۲۴۷۲۱ مورخه ۱۳۱۱ (۱۳۱۱) وزارت فرهنگ ثبت شد
۲۹۲۱۸

تقریر مکتوبه روزنامه سهام وطن بفرموده گشت عنوان در تمام مکتوبات وزارت فرهنگ در تاریخ ۲۷ شهریور ۱۳۱۱ شماره ۱۳۲۴ گشت بفرستاده
 م. ق. م. ۱۸۱۱ تاریخ ۱۷۶۹ تاریخ است که بعد ۵۵۰ تقریر نامه در دبیرستان کالج کوی در ادارات مکتوبات وزارت فرهنگ در دبیرستان
 از تاریخ ۵۲ تقریر نامه است که ۱۶ تقریر نامه اول ۱۰ تقریر نامه دوم ۱۴ تقریر نامه سوم و در تقریر نامه چهارم است متذکر محبت مسند اینج
 ترتیب در مطبوعات مکتوبات وزارت فرهنگ است که در حدود ۵۵۰ تقریر نامه است که در حدود ۵۵۰ تقریر نامه است که در حدود ۵۵۰ تقریر نامه است
 و تقابلی متذکر محبت مسند است نسبت به مکتوبات مکتوبات وزارت فرهنگ است که در حدود ۵۵۰ تقریر نامه است که در حدود ۵۵۰ تقریر نامه است
 اطفال ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است
 تقریر نامه وزارت فرهنگ است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است
 بر چه است اینجاست تقریر نامه است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است
 به مکتوبات مکتوبات وزارت فرهنگ است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است
 در اینجاست مکتوبات مکتوبات وزارت فرهنگ است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است که در حدود ۵۰ نفر است

۱۳۱۱/۱۱/۲۱

وزارت کار و تبلیغات

اداره: .....
تلفن: .....

شماره: .....

تاریخ: ۱۳۲۶/۰۵/۲۴

پوست: .....

بزرگوارترین

روزنامه توفیق در صفحه ۵ مینویسد .

نامه ادب و ارتقای به جناب شرف حضور عاقدای غوام صلتنه

غریانت گردم به حق علی صلا مطبایش . . گرمک تالیبی حای میدون

عمین السلطان کرمو شده خیار جنب ر حار اصرا زده غیمت بان مجون

گروه حیر چه نود ظر (انعام) فر ما عید و به (دان) ما بر صید

که (عاتیش) گرفتیم .

عضاع عوریا تنغی

حضرت اراد

جمع را خدمت شما بجا بود بعضی نبود علموره تقدیم کردید

در ارتقاء و ترقی صبح

۱۳۲۶/۰۵/۲۴

وزارت دارائی

اداره دارائی شهرستان بابل

اهالی محترم بابل، چون عباس اسلامی مدیر روزنامه زبان ملت پاسخ شماره ۲۱۰۳-۲۵/۲/۳ این اداره را به تهنیت‌های روزنامه شماره ۷۹ خود در شماره ۵۵ درج ننمود و وعده درج هم نهاد قطع نگاشت که در شماره بعد نشریح خواهد شد تا کثیر برای روشن شدن اذهان عمومی نامه زیر چاپ و منتشر گردید.

آقای عباس اسلامی مدیر روزنامه زبان ملت

در شماره ۷۹ روزنامه زبان ملت سؤالاتی از من کرده و اتهاماتی سر تا پا دروغ به من نسبت داده اید اینک پاسخ گفتارهای شما را بدینوسیله ارسال و انتظار دارم با احترام قانون مطبوعات در اولین شماره روزنامه خود عیناً درج نماید.

آقای اسلامی، به یگانگی گفتارهای شما پاسخ دهم ولی متوجه شدم این طرز از پاسخ اهالی محترم بابل و اذهان عمومی را بجا نماند و اینک به شما عرض کنم - بنا براین بهتر این بود که رسیدگی به این موضوع یک مقام قضائی صالح اعاده شود از این جهت یک نسخه از روزنامه شماره ۷۹ زبان ملت را برای آقای دادستان محترم شهرستان بابل ارسال و همچنین یک نسخه برای نماینده محترم دیوان کبیر عمال دولت (آقای شهینده) که اکنون در شاهی توفت دارند فرستاده و نامشاً سکرمه به این موضوع و اتهامات منسبه و رسیدگی نمایند از این رو از عموم اهالی بابل تقاضا دارم در این محاکمه شرکت نموده و حقایق را درک فرمایند - بنا براین شما هم پاسخ گفتارهای خود را در دادگاه خواهید شنید. آقای اسلامی شما تصور کردید که می‌توانید مرا سرعوب خودتان نموده و توقفات خارج از قانون خود را به من تحمیل نمایید من ایشا اطمینان میدهم مادامیکه در رأس دارائی بابل هستم باب سوء استفاده از توقفات بیجا بروی شما مسدود خواهد بود. آقای اسلامی بطوریکه در این مدت کوتاه در بابل مشاهده نمودم شما روز بوسیه حربه تهمسرا از اقراء با انتشار همان روزنامه یکی از ادارات دولتی حمله نموده و مقاصد شخصی خود را انجام داده و سپس ساکت میشوید و خیال کرده‌اید که می‌توانید در دارائی هم رخنه نایاب ولی این نصیحت برای شما نقش بر آب خواهد بود. زیرا من جز حسن انجام وظیفه و حفظ حقوق حقه دولت نظری ندانم و به تلاطمات شما هم اعتنائی ندارم. آقای اسلامی شما در نامه آورده به تهمت خودتان نگاشته اید که من ۱۲۶ فقره پرونده کبیری دارم با اینکه این پرسش از صلاحیت شما خارج است و در صورت وجود چنین پرونده‌ها در صلاحیت دیوان کبیر ارکان دولت میباشد که رسیدگی نمایند ولی شما اندر می‌دهم که اگر یک پرونده کبیری برای من پیدا کردید مرا برای اجرائی توقفات خارج از قانون خودتان در اختیار خود بگیرید و اگر نتوانستید بدست بیابید برای تعدیل مجازات این اقراء آماده باشید و از این تاریخ مدت ده روز بشما وقت داده میشود که شماره و خصوصیات ۱۲۶ پرونده مورد ادعا را در نامه آورده خودتان درج نمایید.

آقای اسلامی نگاشته اید چرا آقای ایبانی پیشکار محترم دارائی مازندران از من تسدوانی میکند چون شما میل نفرادین حقایق را درک نماند و روزنامه خودتان را بجای اینکه آنچه حقایق قرار دهید بگانه حربه تهمت و اقراء ساخته اید نترسانید این حقیقت این موضوع را بنویسد ولی من برای شما روشن میکنم در سال ۱۳۲۳ وصول مالیات مستقیم و غیر مستقیم و عوارض شهرداری در شهرستان بابل طبق دفاتر موجود من حسب التامین معادل ۱۷۹۹۳۵۶ ریال بوده و در سال ۱۳۲۴ که اینجانب مهمه دار امور دارائی بودم در اثر کوشش و فعالیت ضمن جلب رضایت کامل عموم اهالی محترم بابل موفق بوصول ۲۹۳۳۶۰۲ ریال مالیات مستقیم و غیر مستقیم و عوارض شهرداری شده‌ام در صورتیکه در سال ۱۳۲۳ کارخانه روغنگیری بابل مبلغ ۵۰۶۰۱۵ ریال مالیات پرداخته و در سال ۱۳۲۴ یلان خود را به زبان بسته است و در واقع وصولی سال ۱۳۲۳ پس از کسر مبلغ مزبور ۱۲۹۴۳۴۱ ریال بوده است و چون آقای ایبانی پیشکار دارائی مازندران بجز حسن انجام وظیفه نظری ندارد و بگانه هدف او خدمت بیبهن بوده و برخلاف رویه شما خوب و بد را تشخیص میدهم برای تشویق من از من تقصیر میکند حال فهمیدید یا باز عجاج هستد که برای شما حلالی شود.

آقای اسلامی شما در نامه خودتان وارد در خصوصیات زندگی من شده اید من هم می‌بیل هستم که در زندگانی شخصی شما وارد شده و بشما تذکر دهم که اندک بجهت برگشته پس از اینکه خودتان را شناختید آفتاب برای روشن شدن اذهان عمومی معلوم نماید که با نداشتن عقل آزاد آدم در مدت خیلی کوتاه که بیک سال نبرسد چگونه موفق بجمع آوری مبلغ متناسبی ثروت شده اید در صورتیکه در چندین بیش تقریباً دارای هیچ چیز نبوده اید.

آقای اسلامی حق‌الوکاله قانونی هیچگاه نمیتوانسته است شما را ثروتمند کند و حتی هزین روز مره شما را تأمین نمی‌ناید روزنامه تکثاری هم که همیشه فریاد میکشید ضرر دارد در این صورت باید دید اتومبیل سراسر سواری ۴۱ را از کجا تهیه کرده اید ؟

آقای اسلامی اعطاء سکلام موردی نخواهد داشت حاکم ما بین من و شما مردم مازندران و دادگاه قضائی خواهد بود آنچه است که به روی خود هر که در او غش باشد -

رئیس اداره دارائی و اقتصادی شهرستان بابل: صدیقیان

تاریخ ۲۵/۲/۳

۹۲-۸۷

روزنامه روتوش نامه شماره ۱۱۹۷ - اردشیر آزموه لنگرودی
۲۶/۱۰/۱۴

مطبوعه مستقیم جناب آقای لوروزیل سفیر کبیر میترم دولت پادشاهی انگلستان - مجتربا " برسر میرسد - اینجاب اردشیر آزموه مدیر
سالنامه عالم که همیشه متخواست در تعمیم فرهنگ و مستمات از سیاست انگلستان و حفظ منافع این کشور در ایران بویژه در گیلان شرق (لنگرود
لافتجان - رود سر - رانوه و تواج) کوشش و جد و جهد مینماید برای اینکه بتواند در انجام منظور خود توفیق بیشتری حاصل نموده که انظر براید
و شاید اقدامات مؤثری کرده باشد نخستین شماره سالنامه خود را که سیاست در استفاده اسباب انتشار نماید خارج مقالات مفید و خدمات شرکت
سابق نفت انگلستان و ایران و تعاون بر تبلیغات این شرکت نموده است تا بدین وسیله خدمات یکساله شرکت نفت انگلستان بکشور ایران را بیشتر و در تاریخ
مطبوعات یکساله همین نموده و در کتابخانه عیسوی مخصوص همه کس چاپ دهد و خدمات مهم انگلستان بایران را که اکنون عید و میدودی و اونیته
جلوه میدهند و انشیت بر سبب گوناگون مینموانند مردم را نسبت باین کشور بدین سازند برشته و تسرید آورده و در بعضی استفاده عموم قرار دهد
اینجاب بر اثر اینکه قدری بقدمادی دچار است در انجام مدها مندر خود موفق نگردد و از این جهت بر اندازه در دست است کلیه بر زمان این
سابق اشکالی و استخارده اشته و گواهی مینماید که اینجاب از دور و در بعضی مطبوعات همواره طرفدار سیاست انگلستان بوده و در این باره چه مقالات
و چه اعلامیه های متعدد و اخبار بقی این کشور انتشار میدادند . . . . اینجاب بید تعهدات مهم است که کتابخانه در این شهر بیست هزار نفوس که
بازار اینجاب موقوف بوده باشد تشکیل داده و در این جوابد ایران که بقی این دولت انتشار مینماید . . . و نیز مطبوعات و کتبهای مفید تبلیغاتی
انگلیسی را در دسترس استفاده مردم این حدود بگذارد و از این راه نیز در جلب افکار مردم این حدود بقی انگلستان خدمت نا قابل نموده
است . . . . برات انجام این تعمیم هر قدر تلاش نمودم که خود فراتر از آن نام سالنامه تشکیل و بعد تقاضای ورود کتب و جواز از اداره اطلاعات
سابق میترم انگلستان کم موقوف نشدم زیرا همانطور که در صدد این نامه معروض رسید رفیع مالت قدری بی اندازه خواهد بود و آنهم تاسیس این
کتابخانه بدین کله از جایی در لنگرود در مرکز شمال که طرفداران سیاست شوروی در اینجا نهایت زیاد موجود است برای قدری غیر مقدور است . . . .
در انجام این تعمیم و ایک از اخبار از آن زندگی خود بشمار میآورم و اگر بقی قرائتخانه در این شهر تاسیس کنم در انجام سایر منظورهای خود که همان
تعمیم فرهنگ انگلستان و حفظ منافع این کشور در ایران است . . . و منحواسم و اتم موقوف خواهد شد تا ناچار برای اولین نامه در مدت - سال تقاضای
کتاب انتشار بجزای انگلستان مناسم . . . تا نشانی اله یا کله و سایر بقی و برای این سفارت خانه میترم موقوف تشکیل این قرائتخانه شده و با این آرزوی
در این خود برستم . . . و بترجیه بشن فوق استدعا دارم با اداره معتمد اطلاعات امور موزیر نمایند که اینجاب را در انجام این تعمیم کله نمایند و جواز
رکبت مورد لزوم را موزرت ارسال کنند در ضمن برای چاپ نخستین شماره سالنامه ام مبلغ ۷۰۰۰ ریال هفتصد تومان کله تقدیر احتیاج دارم خواه
دارم ترتیبی بفرمایند . . . که این مبلغ تا جویز قدری برداخته شده و موقوف بجای سالنامه خود شرم اینجاب در مقابل این کله مطالب سالنامه
خود را هر ساله مانند اسباب بخصوص خدمات دولت ملی انگلستان خواهم کرد . . . ضمناً باعضا فعالی که در اختیار دارم در انجام همه گونه اوامرات
غیر صریحاً در انجام امر (ج) در صفحات شمال حاضر میاید هم جناب آقای سفیر کبیر سیاست تند و خشن شوروی که اکنون استقلال و آزادی کشور
ما را تهدید میکند بقتضای انگلستان از اینجور آن بسیار زین استقلال و حریت ایران که در مقابل این سیاست علم مخالفت افزاینده اند هر وطن پرست
و حاضر بنماید که در این موقی خطرناک با اداره اطلاعات سفارت انگلستان همکاری نماید زیرا اینهم کاری بنفع استقلال و رها نیدن ایران از چنگال
احتمالی است . . . و از نظر علاوه شدیدی که بانجام این کار در این موقی خطر دارم در صورت موافقت شما سمیت اقتضای روزندگی برات خود مجبور
میشوم اینجاب اگر دارای مقیم شوروی بودم پس احتیاج بیکه نداشتم و بدین داشتن کوچکترین توقعی بکلیه منظورهای خود میسر میسر
اندر معروضه فون و انجام میدادم و از این راه کله نا قابل مکرر حیف از این قسمت محروم ولی امیدوارم تا کله اینجاب موقی گرم و انظر که بقی
خدمت است باین کشور خدمت نموده باشم با تقدیم احترامات فاعه اردشیر آزموه مدیر سالنامه عالم

روتوش برابر اصل است
روتوش برابر روتوش است محل امضا محمد محسن محل مهر و تمبر بخشداری و شهرداری لنگرود

روتوش برابر روتوش است

روتوش برابر روتوش است

۳۱/۴/۳۰

جناب آقا نخست وزیر کشور ایران
بلاگناژرد
۱۳۰۲/۲

در تاریخ ۲۳/۴/۳۰ دفتر محترم بانهایت احترام تصدیق خاطر محرم را فراموش نموده عرض میسر است
جان نثار سید جعفر غفاریان و نوروز باغ بر مدت ۱۵ سال است بر آتش سلطومات و محضات نامنه نگاری خدمت
و نهایت جدیت را تحمل از بد و فطولت و آتیم تحصیلت سلک علم دسترسنگان کنون در نامه برای روزنامه آزادی
و طوس خدمت و انجام وظیفه نمودنهای چنانچه بذل توجه فرستاده تقریر فرمائید از مدبران هر روزنامه سبزه
استفادتانند حکمت اظهارات فدور را با تحفظ خاطر مبارک خوانند بر آنه عالیله با ذوق سرشار سید نامه نگاری
دارد در روزنامه طوس مشغول خدمت و انجام وظیفه باشد و لکن نظر به تکلیف فوری کردن حقوق این معجزه جهت
اعانته لا نفع مانده و پریشانی خود جان نثار و خانواده دست تو تبریکهای مبارک در از زخمه آمد و در به بذل
به بایان و عاطفه نوزم پروردگار مقام محترم عظمی خاست که امر دستمزد فرمائید حال که جان نثار را لاین وقت کسب نموده
و اعطای و آس ز نامه این در بخوردند استند بیدر روزنامه طوس دستور دهند که جان نثار در امور روزنامه شرکت
نماید با با ذوق سرشار هم با می خدمت بزدن دارد با تبریک سعادتمندان جدیدی بستر نموده در روزنامه از فعال
کنون بهر دو بر وضع آبر و شرف سلطنت شوالن امروز کشور بشرد در سببه برش ز جان نثار و لا نفع مانده سید تا همین
بدانگونه ذات اندس هیونن جهانهای و وجه محرم معلوم ریاست فزرا را شوال گردیم - بانهایت احترام نامه

میرزا صالح - جعفر غفاریان - رضوی -
۳۱/۴/۳۰

کودس - مشهد - روزنامه طوس جعفر غفاریان

۵۰۴۱
۲۰۱۴۲۰

با بهترین
۳۱/۴/۳۰

لوحه کتبه

کتاب درسی

۱۳۵۱/۵/۳

۳۶۱۵/۴

کتابت ابروف تا / قوام السلطنه و امت التوکه العالی

فراگاه اوضاء کائنات را بخوانید ملاحظه فرمائید بلیغ

بسیار اوست که سواقی سرفقت هم دارد منی الدن رضوی

مقتضای روزنامه همراهم را رفته و شغلش امن

برای اخذ و کلا شکر بهر کس میخواند فحاشی

ملاحظه فرمائید در روزنامه تا در روز در

مرده با دوزنده یاد مسلفت حال بنا

مخاشی را بدولت گذارده و در صفحه چهارم تحت عنوان

توقف جانی چه مینویسد امالی کائنات انتظار دارند

این شخص مغف و بدنام را بتوقف روزنامه

همراه امید از همه امالی راحت فرمائید منته و استیجاب

روزنامه	روزنامه
شماره	۱۶۸۷۴
تاریخ	۱۳۵۱/۵/۳
شماره ثبت	۱۳۶

مقدس کتبه رضا علی

Vertical marginal notes on the right side of the page, including the name 'رضا علی' and other handwritten text.

روزنامه نجات ایران

محل اداره خیابان فردوسی

شماره تلفن ۵۹۸۹

تاریخ ۲۲ / ۶ / ۱۳۲۰

شماره .....

پست .....

مصدر

قرابت گوی
 قبر از هر خردیست رسدت باین یادگار
 عزیزت دادند فدایه کنس خجاست هم دایره دلیم به کمال خیر دومی
 رگرم صبح و اوریشیه - ضلعین حکم اله بنمکت صهر ششین لاس
 که دوزخ را نشود بریدیم در گرم امور ستم در تمام آن
 سع اظه با وجود کثرت در وطن آنهم در وطن پروردگار
 بر دل ولد فضل الهی که حال است دوم سجا آرزو نیست
 به لادت نیکه در جان وجود دارد - قصه دایم سر زار دارد
 کله کله زور در دامن بر لاریان با گرم رایع اله تا صانع کج
 از کفیه آن شرف خواجه - غم دایم رایع برین وقت بود
 نبات ایران هم که زار زد کینه در شادون بر اگر بکشد
 بتر زوارین فلز از حرکت کرم و در همه طبع نه هم هر کس
 ، تو هم قبایل رحمت خانه آبی کشته در حال کمال
 که است اگر این طلف آید که همه نبرایه دور
 لطف نیکه را کفر حق نماند کس
 در آ

۲۶/۹

روزنامه

۵۳۹۹۹

۱۲۲۹۵

شماره

تاریخ ۳۱/۹/۱۹

پیوست ۲ برگه در آن

تلفن اداره

تلفگرافی تهران و کیل

جای اداره ضمیمه

جانب کارکنان محترم ذریعہ جمہوریہ ملت ایران

مقدمہ ہائے خدمت و احترام - اخیار اہل شہر ایران دست بھائیوں کے لئے ہر عمل کے لئے ہفتہ
حکومت کے لئے یہ سب سبب سے زیادہ سزاوار ہے اور ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے

درخواست ہفتہ -
پہلے ملت حق و حقیقت کے لئے ایران کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے
رہے گا کہ انہیں معذرت کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے
از طرف ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے ہر ایک کے لئے

۵۹۷۸۶

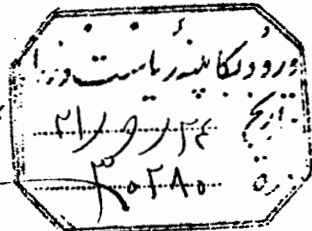
۱۹۱۲۵

Handwritten signature or scribble.

عینہ در زب کور در ہر مکتوب

Handwritten signature or scribble.

۳۱/۹/۱۹

بزرگوارترین فرد در این دنیا

نامه «نیما»

شماره ۱۴۸

مورخ ۲۵/۱۱/۱۳۲۲

تهران - خیابان ژاله
تلفون ۹۳۵۹

۲۵۲

مقام مالی جناب آقای نخت وزیر

ساده و بی مزایه معروض می دارد که روزنامه نیما مطلقاً ملی
و ادبی است و هیچ گروه وابسته نیست. وصحت این عوارض را
می توانند از استخاض بی غرض و معتمد چون آقای بهار و
دیگران تحقیق فرمایند.

چنانکه بفرمانداری نظامی هم کتابها و شفاها گفته ام، این
روزنامه مدیون مشترکینی است که از شهرستانهای دور و نزدیک
و به اشتراک صوراً برداشته اند و اگر بیس ازین در توقیف
ماند برای اینجانب که بنده مالی ندارم موجب زیان جبران ناپذیر است.
از شخص بنده گمانی که خود از او بیان و آزاد مردانند
در ضواریت دارم، پس از تحقیق، در رفع توقیف این روزنامه
توجه مخصوص مبذول فرمایند و مطمئن باشند که اگر انتشار
آن برای کشور سودمند نباشد قطعاً زیان نخواهد داشت.

صاحب امتیاز و مدیر و سردبیر

حبیب نیائی

با لگانی شهنشاه
۲۲/۱۲/۲۲

۲۱/۱۶۲۶

۱۷۹۶

جناب آقا قوام نخست وزیر محترم ایران

(بعد از تقسیم احترامات)

لفظ باینکه جمعیت طرفداران لا که برای مبارزه با مرام منحوس نازی در شهرستان رشت تشکیل
 شده مطابق مادد پنجم فرماننامه ویژه جمعیت دکارمندان جمعیت طرفداران لا طرفدار
 ابقا و کابینه جناب آقا قوام السلطنه بوده و باینکه کس که برخلاف کابینه وی قیام نماید مبارزه
 خواهد برداخت (تقسیم گرفته است که روزنامه ای ناسه افکار جمعیت بنام قوام انتشار
 و هم امیدواریم در راه پیشرفت آرمان و انت ر روزنامه کبارمندان جمعیت

طرفداران لا کلهای معنوی خواهد فرمود - با تقسیم احترامات فائده

دبیر خانه طرفداران لا

رشت - کوچه استیج -

علی والادین

برض برسد

شماره ۳۰۹۷۹
 تاریخ ۱۱/۱۱/۲۱
 نام طرفدار
 شماره ۲۱۱-۱۱۱۷

تیرم مرداد ۱۳۲۱

۲۱۸۱-۹
۶۶۶

بزرگوارترین حضرت زینب کبری (ع) را
 در تاریخ ۱۳۲۱ مرداد ماه در شهر اهواز
 منحصراً شرف به حضور فرموده است که چون همه اوقات شرف تشریف حضرت زینب کبری است تا چه
 قدر تمام شرف و بزرگواری بر کفایت همین خود را خسته در شرف تمام است تا چه قدر در راه
 بزرگوار است تا به واسطه احوال و زیارت علی و حبی در آن است و آنکه در این است برادرش است -
 حق صحبت در این برضر است :-

۱- در اسلام شرف بنامه در جوار است و این بزرگوارترین است که ای دیگر شرف
 روزنه بنامه را در این شرف است که در دولت فرمایند بنامه بعد دولت باطل است
 اول شرف و شرف است و این در تاریخ و در شرف است که در شرف است که در شرف
 تربیت اثر داده است این بود که در روز شرف است که در شرف است

۲- امروز در تمام دولت است این شرف است که در شرف است که در شرف است
 و کتب طبع این در دولت است که در شرف است که در شرف است که در شرف است
 شرف را با شرف است و این روزی در شرف است که در شرف است که در شرف است
 چون آرزو است که در شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است
 شرف نیز بر حسب وظایف که در شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است
 مسکن شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است
 از یک طرفه هم در شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است که در شرف است

لازم است روزانه یک مصلحت بنام بنامه شرف است که در شرف است که در شرف است

دفتر کتب مطبوعاتی
 ۹۸۹۹
 ۲۱۵۱۲۰

تیرم مرداد ۱۳۲۱

مقام سنج حضرت اشرف ^۹ ^{۱۰} ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰} ^{۹۸۱} ^{۹۸۲} ^{۹۸۳} ^{۹۸۴} ^{۹۸۵} ^{۹۸۶} ^{۹۸۷} ^{۹۸۸} ^{۹۸۹} ^{۹۹۰} ^{۹۹۱} ^{۹۹۲} ^{۹۹۳} ^{۹۹۴} ^{۹۹۵} ^{۹۹۶} ^{۹۹۷} ^{۹۹۸} ^{۹۹۹} ^{۱۰۰۰}

مکتبہ تبریز میرزا ^{۱۰} اعتبارات و تشریفات مربوط به مکتبہ ^{۱۱}

صاحب امتیاز آقای سراجی ^{۱۲} مدیر آقای غنیم زند پور ^{۱۳}

مکتبہ تحریریه ^{۱۴} جناب آقای محمد ^{۱۵} آقای سید علی ^{۱۶} آقای آستیناف ^{۱۷}

آقای فرزند ^{۱۸} آقای سراجی ^{۱۹} آقای کریمی ^{۲۰} آقای سراجی ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} <

مجلس القضاء
القانوني

١٠